

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

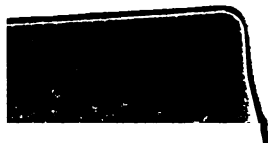
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

600094384Y

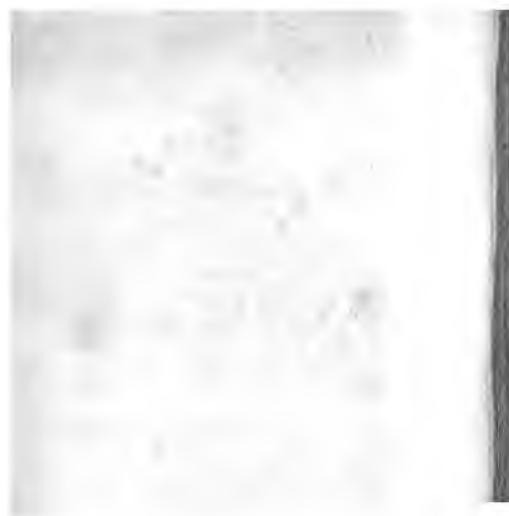
21.

**POCKET
DICTIONARY
OF THE
ENGLISH AND ARMENIAN
LANGUAGES**

**ՀԱՄԱՐԱՌՕՏ
Բ Է Ռ Է Ր Է Ն
ՅԱՆԳՂԻԱԿԱՆԷ Ի ՀԱՅ**

POCKET
DICTIONARY
OF THE
ENGLISH AND ARMENIAN
LANGUAGES

VOL. I.

Venice

PRINTED AT THE PRESS
OF THE ARMENIAN ACADEMY OF
S. LAZARUS
1833

306. g. 15.

NOTICE

This Dictionary in two Volumes English and Armenian and vice-versa, although compendious may be considered sufficient for those of our Nation, who may wish to learn English, and for Philologists in general, who may desire to be acquainted with both Languages .

Although the radical and
uniliar words are reduced to
about six thousand in both
languages, the derivative and
compounded words become of
themselves apparent; and it
therefore confidently hoped
that this Pocket form of Dic-
tionary will be found gene-
rally useful, and more espe-
cially so to Travellers.

ՀԱՄԱՐԱՌՕՏ

Լ. Ռ. Լ. Ր. Լ. Ն.

ՅԱՆԳՂԻԱԿԱՆԻ Ի ՀԱՅ

ՀԱՏՈՐ Լ.

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՍՈՒՐԲԵ ՂԱԶԱՐ

—

ՌՄԶԴ

Although the radical familiar words are reduced about six thousand in languages, the derivative compounded words become themselves apparent; and it is therefore confidently held that this Pocket form of dictionary will be found generally useful, and more especially so to Travellers.

ՀԱՄԱՐԱՌՕՏ

Ե. Ռ. Ե. Ր. Ե. Ն.

ՅԱՆԳՂԻԱԿԱՆԻ Ի ՀԱՅ

ՀԱՏՈՐ Ա.

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՍՈՒՐԲԵ ՂԱԶԱՐ

—

ՌՄԶԴ

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

ՋԵԿՈՒՑՈՒՄՆ

Երկհատոր բաւարանս
Անդգիւերէն և հայերէն , հայ-
երէն և անդգիւերէն , Թէպէտ
և համառօտ , բայց ըստ բա-
ւականին ունի լինել մերազ-
նեայ և օտարազգի նորու-
սումն համբաւաց իբր առձեռն
գործի , և 'ի նոցին ճանապարհ
հորդութիս Թեթեալբեռն ու-
ղեկից 'ի սատարել փոխանա-
կաւ յիմանալ և յիմացուցա-
նել զասացեալն օտար բար-

բառով: Չի են 'ի սմա երկա-
քանչիւր լեզուաց գողցես ա-
մենայն արմատականք, և յըն-
տանի զրոյցս գործածական
բառք առաւել քան զվեց հա-
զար 'ի հայ և յանգղիական
բարբառս, յորոց և բարդեալքն
և ածանցքն ահա ինքնին 'ի
յայտ եկեալք՝ բառական գոն
լնուլ զոր և է պէտտ առժա-
մայս:

ABBREVIATIONS

Ա. Անձական .	Adjective.
Բ. Բայ՝ ին բացարձական .	Verb Active.
Ն. Բայ Չէրդական .	Verb Neuter.
Գ. Գոյական .	Substantive.
Դ. Դերանուն .	Pronoun.
Ծ. Ծանայ .	Adverb.
Ս. Սխալութի .	Interjection.
Ն. Նախդրութի .	Preposition.
Հ. Հարկայ .	Conjunction.

„I have begun, and am proceeding in the study of the armenian language . . .

Perhaps this language only requiers to be more studied to become more attractive” .

**LORD BYRON'S
LETTERS**

POCKET DICTIONARY

OF THE
ENGLISH AND ARMENIAN
LANGUAGES

A

A էյ. գ. Առաջին, և ձայնաւոր տառ ալ
փառեալայ անգղիացոց: Չայլեալէ հին
մուսնս սորին տենա առ քերականն:

A, an էյ, էն. Մի, մէն, եղ:

Abash էյէն. բ. ն. Անաշտուցանել, պատ
կառեցուցանել, յամօթ առնել:

Abbey կամ Abby էյպի. գ. Աբբայութիւն
մենաստան կամ վանք արքայութիւն:

Abbot էյպլէ. գ. Աբբայ, արքայ, վա
նահայր:

Abet էյէ. բ. ն. Դրդեւէ, մղել, յոր
դորել:

Abide էյայ. բ. ն. Բնակել, մնալ, հան
դուրժել, տեւել:

Able էյլ. ած. Յաջողակ, յարմար. կա

րող, բաւական : To be able, յարմար
լինել, զօրել, ձեռնհաս գոլ :

Abode էպօպ. գ. Բնակութի, տեղի : կալն :

To make abode. բ. ն. Գտնւոյն, կան-
խաւ առել, նախագոչակ լինել :

Above էպըվ. նիս. 'ի վեր, 'ի վերոյ, գեր,
առաւել քան : մ. 'ի վեր, 'ի բարձունս :

Above all, մանաւանդ, յաւելտ, գլուխ

ամենայնի : Above mentioned, վերոյի-

շեալ, նախասացեալ : Above-ground,

'ի վերոյ երկրի, կենդանի :

About էպօւտ. նիս. Շուրջ, շուրջանակի,

զ. 'ի, առ : սակս, վասն, 'ի վերայ : ընդ :

իրիւ զ : All about, ամենայն ուրեք, ընդ

ամենայն տեղիս, սփիւռ : Round about,

շուրջանակի : About it, 'ի վերոյ, 'ի վեր

անգր, վերագոյնդ :

Abroad էպրօպ. մ. Արտաքոյ սահմանաց,

արտաքս, 'ի տարաշխարհիկս : To take

abroad, ածել արտաքս, վարել 'ի գութա :

At home and abroad, առ տնին և ար-

տաքոյ : Report abroad, ձայն հասա-

րակաց, բարձառ բազմաց :

Abscess էպսիս. գ. Փալար, խաղաւարտ :

Abundance էպընպէնս. գ. Առատութի,

յորգութի, լիութի, բազմութիւն :

Accord էպօրօպ. գ. Դաշն, միաբանութի :

According էպօրօպիս. նիս. Ըստ, առ :

Ache էյի. գ. Ցաւ, ախտ :

Acid էիփ. ած. Կծու, թթու. Ժանտ :

Acknowledge էպիօքէճ. բ. ն. Գիտել, ճա-

նաչել, խոստովան լինել : երախտագէտ

լինել :

- Acknowledging եփօյլէ՛նի . ամ . Երախ-
տագէտ , շնորհագրարտ :
- Acquaint եփտեմէն . բ . ն . Ծանօթացու-
ցանել , ընտելացուցանել ծանուցանել :
- Acrimony եփրիմի . գ . Կծուի , տապուի :
- Actuate եփլեկար . բ . ն . Արել , նրապու-
ցանել : զապապուցանել :
- Adage եփեյճ . գ . Առած , առակ , խմատ :
- Add եփ . բ . ն . Եւելուլ : գումարել :
- Adieu եփիւ . մ . Տէր ընդ քեզ , մնա խա-
ղաղութիւն , բարեաւ երթիկիր , աջ լիւր :
- Adjourn եփճըն . բ . ն . Ձգել յայլ օր
(դատատառանն) , յապաղել , զազարկել :
- Adjudge եփճճ . բ . ն . Դատատան առ-
նել , զճառել , կնքել , տալ զդատակնիք :
- Admonish եփմնիւ . բ . ն . Խրատել , ազգ-
առնել :
- Ado եփն . գ . Աշխատութի , ղիշա :
- Adorn եփրն . բ . ն . Զարդարել , պճնել :
- Advance եփլին . բ . ն . Եառաջ խաղա-
ցուցանել , զարել , յառաջադէմ ընծայել :
- Advance բ . չ . Եառաջել , զարգանալ :
- Advice եփլնյա . գ . Խրատ , զգուշութի :
խորհուրդ , տեղեկութի , լուր :
- Advisedly եփլնյակալի . մ . Զգուշութի ,
խելօք :
- Adult եփլւ . ամ . Չափահաս , յարբունս
հասեալ :
- Adultery եփլւլլի . գ . Շնութի :
- Advoutry եփլուրլի . գ . Շնութի , գործ
շնութի :
- Adust եփլւր . ամ . Այրեցեալ , բոցակեղ :
- Afar եփմ . մ . Հեռի , ի բացեայ : From

afar, 'ի հեռուստ: Afar off, հեռագոյն:
Afeard էֆէրֆ. ած. Երկիւղ, զարհուրեալ:

Affiance էֆֆիանս. գ. Հարսնախօսութիւն:
վստահութիւն, ապաւինութիւն:

Affright էֆֆրայտ. գ. Երկիւղ, ահ, զարհուրանք:
արհաւիրք, ահազնութիւն:

Aflat էֆֆլատ. մ. Հաւատարմեանոյ, ընդ երկիր,
զերեսօք երկրի: . . . . .

Afloat էֆֆլատ. մ. Զերեսօք ջուրոյ, 'ի վերայ
ալեւոյ, տատանեալ, 'ի շարժման:

Afoot էֆֆուտ. մ. Հետեակ, հիտիոտս,
յոտին:

Afore էֆֆոր. նիս. Նախ քան, յառաջ քան:
մ. Նախ, կանխաւ: հանդէպ:

Afraid էֆֆրայֆ. ած. Ահաբեկ, զարհուրեալ:

After էֆֆէր. նիս. Ետոյ, յետոյ քան:
ըստ: մ. Ապա, զկնի:

Afternoon էֆֆէրնու. մ. Զկնի հասարակ
աւուր, յետ միջօրեի, ընդ երեկս:

Afterward էֆֆէրուարֆ. մ. Ետոյ, զկնի:
ապա, առ յապալս, յետ այնորիկ:

Again էյէն. մ. Վերստին, միւսանգամ:

Again and again, բազում անգամ,
ստէպ: As much again, այնչափ, նոյնչափ:
To and again, աստ և անդ, աստի և անտի:
Over again, միւսանգամ, և ևս, յաւել և զայն: Back again, յետ
կուսէ, յետուստ:

Against էյէնտ. նիս. Ընդդէմ, հակառակ:
հանդէպ, յանդիման: To be against,
հակառակել, ընդդէմ կալ:

Age Էյճ. գ. Հասակ, տիք: Կեանք, ժա-
մանակ կենաց: դար: Full-age, չափա-
հասութի: Non-age, կրտսերութի:

Aged Էյճէք. ած. Ծեր, ծերունի, ան-
ցեալ զաւուրք:

Agen Էյէն. մ. Անգրէն, փոխարէն:

Ago Էյճ. մ. Յառաջ, յառաջ քան: Long
ago, բազում ժամանակք են՝ յորմե-
հետէ: Not-long-ago, չե են բազում
ժամանակք: Some years ago, յառաջ
քան զամս ինչ:

Agree Էյէթ. բ. չ. Միաբանիլ: գաշն դնել:

Agree Է. ն. Միաբանել, հաշտեցու-
ցանել:

Ague Էյիւ. գ. Տենդ, սարսուռ:

Ab! ա. միջ. Ահ, ոհ, ով, վաշ, աւաղ:

Ahead Էյէք. մ. 'ի գլուխ, յառաջոյ:
Դիւիւայր:

Aid Էյք. գ. Օգնութի, թիկունք, օժան-
դակութի:

Ail Էյլ. բ. ն. Վշտացուցանել, ներել:

Ail գ. Ախտ, ցաւ, հիւանդութի:

Aim Էյհ. գ. Ուղղութի 'ի նպատակն, դի-
տումն:

Air Էյր. գ. Օդ: Եղանակ երգոց: Երես,
դէմք: ձե և շարժուած արուեստակեալ:

Airhole Էյրհօլ. գ. Օդամուտք:

Airless Էյրլէս. ած. Չուրկ յօդոյ, գիծին:

Ake Էյք. բ. չ. Ախտանալ, ունել զցաւ:

Akin Էպին. ած. Ազգական: Համաբուն:

Al, Ald օլ, օլդ. Մասնիկ 'ի սկզբան բառից
որք նշանակեն՝ հին, վաղեմի. զորօրինակ

Aldman, ծերունի:

Alarm էւա՛րճ. գ. Ազաղակ, ձայն աղաղա-
կի, աղմուկ, խռովութիւն, շփոթ :

Alas ! էւա՛ն. միջ. Ո՛հ, աստղ, վայ,
վա՛շ, սվ :

Alate էւա՛յր. մ. Նորոգ, սակաւ մի յառաջ :
Albeit օւա՛րի. մ. Թէեւ, Թէպէտեւ, սա-
կայն :

Alcove էւա՛վ. գ. Խորշ անկողնոյ :

Alert էւա՛ր. ած. Արթուն : խեռ, ապա-
ռուս :

Alight էւա՛յր. բ. չ. Իջանել (յերիվարէ),
հանգչել :

Alive էւա՛յվ. ած. Վենդանի, ողջ : վառ,
անչլջ : աշխոյժ, կայտառ : համբուսն :

All օւ. ած. Ամենայն, բոլոր, բովանդակ,
ողջոյն : For good and all, մ. բովան-
դակաբար, լիով : Not at all, ոչինչ բը-
նաւ, ամենեկին ոչ :

All-saints օւ. էւա՛յր. գ. Յօն ամենայն սրբ :

All-souls day օւ. օւա՛լ փէյ. գ. Օր յիշատա-
կի համօրէն ննջեցելոց, երկրորդ օր նո-
յեմբեր ամսոյ :

All-wise օւ. աւա՛յր. ած. Ամէնիմաստ :

Alley էւա՛ի. գ. Ճեմելի 'ի պարտիզի, նրբա-
փողոց, անձուկ և ձիգ ճանապարհ :

Alliance էւա՛յեւ. գ. Դաշնակցութիւն : աղ-
դակցութիւն : դաշնակիցք, նիզակակիցք :

Alligator էւա՛իէր. գ. Տիտեան, կոկոր-
դիլոս Ամերիկոյ :

Allure էւա՛իւր. բ. ն. Հրապուրեւ, որսաւ :

Almond ամա՛ն. գ. Նուշ :

Almost օւա՛ն. կամ օւա՛ն. մ. Ապաքէն,
գոգցես :

Alms ահա . գ . Ողորմութիւն , առաքողութիւն :

Aloft եւթճի . մ . և նիւ . 'ի վեր : 'ի վերքան :

Along եւթճի . գ . Անբանութիւն , անաւգտութիւն :

Alone եւթն . ած . Միայն , միայնակ :

Along եւթնի . մ . Ընդ երկայն , ընդ երկայնութիւն : ընդ մէջ , ընդ : ան . անդ :

All along , ընդ ամենայն : Along with , ընդ , 'ի միասին : Come along , ան եկայք , հասկա , ան անդ :

Aloof եւթն . մ . Հեռի , հեռագոյն :

Aloud եւթն . մ . 'ի մայն մեծ , աղաղակաւ , ուժգին :

Alphabet եւթն . գ . Ալփաբետիք :

Already օլթի . մ . Արդէն , այժմէն , ապաքէն , կանխաւ , երբեմն :

Also օլթ . մ . Սոյնպէս , նոյնպէս , ևս :

Although օլթի . շ . Թէեւ , թէպէտ :

Altogether օլթնի . մ . 'ի միասին , համանգամայն , ողջոյն :

Alum եւթ . գ . Պաղէկ :

Always օլթն . մ . Միշտ , հանապազ , ցանգ , յարաժամ :

Am եմ . Եմ . (առաջին գէղք ոահմանականի էական բայիս To Be , եւ կամ լինել :)

Amain եմի . մ . Ուժգնութիւն , սաստիկ :

Amaze եմի . գ . Ապշուծի , հիացումն :

Ambassador եմի . գ . Դեսպան , հրեշտակ , պատգամաւոր :

Amber եմի . գ . Սաթ , բաղնադուռի ակն :

Ambit եմի . գ . Շրջապատ :

Ambition եմի . գ . Փառասիրութիւն :

Ambler էմպլ. գ. Քայլափոխ, գնացք, ընթացք:

Ambush էմպուշ. գ. Դարան, որս: Գալանակալութի: Գարանամուտք:

Amid կամ Amidst էմֆ, էմֆուտ. նիս. 'ի մէջ: Ընդ մէջ, ընդ: առ, 'ի:

Amiss էմֆ. մ. Վրիպակաւ: Թիւր, չարաչար: յանգէպս: Վատառողջ:

Among կամ Amongst էմնի, էմնիստ. նիս. 'ի մէջ, 'ի միջի, ընդ: 'ի, առ: Հանդերձ:

Amount էմմուտ. գ. Գումար կամ բովանդակութիւն հաշուի, բոլորական հաշիւ:

Amulet էմուլէտ. գ. Պահպանակ, յուսուցիչութեանք, բժշանք:

An աէն կամ էն. (Յօդ անորոշ որ դնի նախադաս ձայնաւորի, կամ h անձայն տառի:) Ամն, մի, իմն, ինչ:

Anchor էնչը. գ. Խարիսխ նաւու:

And աէնք կամ էնք. շ. Եւ, թէ, և եթէ:

And yet, սակայն և այսպէս, յայտ աւանայնի վերայ: Two and two, երկու երկու, զոյդ զոյդ: To go and see, երթալ տեսանել: Without ifs and ands, անջան, սակաւ աշխատութիւն: And so forth, այլովքն հանդերձ, և այլն:

Anent էնէնտ. նիս. Վասն, առ: Հանգէպ, յանդիման, 'ի հանգիպոյ:

Anes էնիւ. գ. Քիստ, փուշ հասկի ցորենոյ:

Anew էնիւ. մ. Վերստին, անդրէն:

Angel էնձէլ. գ. Հրեշտակ:

Anger էնլը. գ. Խոժոռութի, գժգմնու

- Թի, դայրոյթ : փշտ, ցաւ, անձկութի :
 Angry էնկրի . ած . Գոժգնեալ :
 Anights էնայրս . մ . Ի գիշերի, գիշերայն :
 Anise էնիս . գ . Անիսոն :
 Anon էնոն . մ . Իսկոյն, նոյնժամայն : եր-
 բեմն :
 Another էնըփհըր . ած . Միւս, այլ : միւս
 ևս : այլ ոք : To love one another, սի-
 րել զմիմեանս : One after another, ըզ-
 կնի միմեանց, մի ըստ միովէ, կարգաւ :
 Answer էնսըր . բ . չ . Պատասխանել, տալ
 կի՞ տռնել պատասխանի : Answer for,
 համար տալ : Answer for one, երաշ-
 խաւոր լինել : Answer again, կրկնել .
 երկրորդել : Answer a debt, վճարել .
 հատուցանել զպարտիս :
 Answer գ . Պատասխանի, դարձուած
 բանից :
 Ant աէնտ կամ էնտ . գ . Մրջին :
 Antagonist էնտէնթիստ . գ . Հակառա-
 կամարտ, ախոյան, առարկու :
 Antick էնտիկ . ած . Անհետեւ, ծիծա-
 ղական :
 Anvil էնվիլ . գ . Սալ դարբնաց :
 Any էնի . ած . Իւրաքանչիւր, ամենայն,
 ոմն, ոք, իմն, ինչ, մի : Any one, ա-
 մենայն ոք : Any more, ևս, այլ ևս, մա-
 նաւանդ : Any farther, մեկուսի : Any
 longer, հարուստ մի, ընդ երկար : Any
 thing, բոլոր, բովանդակ, ամենայն :
 Apace, էփէյս . մ . Արագ, փութանակի :
 Ape էյփ . գ . Տեսակ ինչ կապկի : նմանող :
 Apothecary էփմիհիէրի . գ . Դեղապահ,

գեղափառաւ, դեղադործ:

Approach եփփիւ. բ. ն. Ամբաստան, չա-
րախօս կամ բանասարկու լինել:

Appear եփփիւ. բ. չ. Երևիլ, թուիլ: It
appears, թուի ինձ, կարծեմ:

Appease եփփիւ. բ. ն. Խաղաղացուցա-
նել, հանդարտել: Հաշտեցուցանել:
զիջուցանել, բաւնալ:

Appetite եփփիւ. գ. Ախորժակ, սէր,
փափաք: ախորժ, քաղց:

Applaud եփփիւ. բ. ն. Ծափա հարկա-
նել, գովել ծափաձայն:

Apple եփփիւ. գ. Խնձոր: բիր աչաց:

Apple-tree եփփիւ. գ. Խնձորենի:

Application եփփիւ. գ. Մերձեցու-
ցումն: դեղ, դարման: գործածութիւն:
գիտումն: պարտապումն: To make ap-
plication, գիմել առ դք, մատչել:

Apply եփփիւ. բ. ն. Մերձեցուցանել,
յարել, յարմարել: ուղղել զբանս: ու-
շագիւր լինել: պարտապիլ: պարտապեցու-
ցանել:

Apprentice եփփիւ. բ. ն. Տալ կամ
դնել յաշակերտութիւն առ ոտս ուրուք:

Apprenticeship եփփիւ. գ. Աշա-
կերտութիւն, ժամանակ աշակերտութիւն:

Approach եփփիւ. բ. չ. Մատչիլ, հուպ
լինել: հասանել: ազգակից լինել, նը-
մանիլ:

Approve եփփիւ. բ. ն. Հաճիլ: ընդու-
նել: փորձել: վկայել, կնքել, վաւե-
րացուցանել:

Apricot եփփիւ. գ. Ծիրան:

Իրիկոս . Գ . Մարտիրոս :
 Լ . Գ . Արեղն բարակի : ամ .
 Ի , գլխաւոր : չար , ժաման : Մաս
 ամենայնի նշանակութի բա
 ր և նախագահ ձայնաւորի հնչի
 նախագահ բաղանջի՝ արև , զոր
 archangel արեւիճի . archbi
 ւորէւ :
 Ը արեւիճի Գ . հրեշտակապետ
 օր արեւիճի . Գ . Արհիկն :
 արեւիճ . Գ . Դիւան :
 Գ . Բ . Ն . Յամբերցուցանել
 Կիտ . Բ . Ը . Ձեռնարկել փնել
 Իրիկոս . ամ . Կուրք , ուղի :
 Գ . ամ . Չոր , ցամաք , աղաղակ :
 Իրիկոս . Գ . Ուղղութի : կշռակի :
 ամ . ամ . Կանկ . ամ . Կանկ .

- Arm arm! *միջ. Հայաստանի զինք* :
 Armenian *արմենիէն . գ . Հայ, Հայկական :*
 Armenian bole *արմենիէն պօլ . գ . Հայկական :*
 Armenian stone *արմենիէն ըսդմ . գ . Քար պատուական կամ ակն Հայաստանեայց, գոշալմ :*
 Armgaunt *արմանդ . ած . Նուրբ իրեն զբազուկ, նիհար, տկար :*
 Armpit *արմիտ . գ . Սնթ, անոթ :*
 Arms *արմ . գ . Ձէնք : զինուորութիւն, մարտ : կնիք կամ նշանակ տանց :*
 Arouse *էրօսու . բ . ն . Ձարթուցանել :*
 Arow *էրօ . մ . Վարդաւ, 'ի կարգ անկեալ :*
 Aroynt *էրօյնդ . մ . 'ի բայ գնա, 'ի բայ կայ :*
 Arquebuse *արքեբուս . գ . Հրացան :*
 Arrack *արրէ . գ . Ջէ . բար :*
 Arraigo *էրրէյն . բ . ն . Վարդել, գնել 'ի կարգի : կռել 'ի հարցափորձ, գտտապել :*
 Arras *էրրէ . գ . Օթոյ, գորգ :*
 Array *էրրէյ . գ . Վարդ, գաս : զգեստ :*
 Arrive *էրրայվ . բ . չ . Հասանել, ունել զգամայն : ժամանել : ստանալ : գալ, պաւտահել :*
 Arrow *էրրօ . գ . Նետ, փէին, սլաք :*
 Arse *արս . գ . Երաստան, յետոյք :*
 Art *արդ . գ . Արհեստ, արուեստ, գիտողութի : հնարք, ճարտարութի : գիտութի, հմտութի :*

Artery արերի . գ . Շնչափող , շնչերակ , ներարգ :

Artichoke արտիշտ . գ . Կանգառ ըն-
տանի :

Article արտիկլ . գ . Յոգ գիմարաշական :
յոգաւած : պայման : կէտ : պահ :

Artifice արտիֆիս . գ . Հնարք , Գնարա-
գիտութի :

As աիւ կամ եւ . շ . Որպէս : As much
մ . աշխարհ : As soon as , նոյնհետաշն ,
վաղվազանի : As for , as to , յազազա
այնր , այնորիկ ազազաւ : As it were ,
այսպէս ասել , օրինակ իմն : As well as ,
այսպէս ղե , մինչ ղե : As learned as he
is , որչափ և հմտազայն իցէ :

Ascension եսկենշն . գ . Ելումն , ելք :
Համարձումն Տեառն :

Ascent եսկենդ . գ . Ելք , վերելք :

Ashamed եշխեպ . ած . Անաշխեալ , ա-
մօթապարտ , զամօթի հարեալ :

Ashes Էշիւ . գ . Ածխն , մոխիր : հող :

Ashore Էշիւ . մ . ' Ի ցամաքի , ' ի ցամաք :

Aside Էսիպ . մ . ' Ի կողմանէ , առ
' ի շեղ :

Ask աիս կամ Էս . բ . ն . Խնդրել , հալ-
ցել , աղերսել : հարցանել : խնդիր առ-
նել , որոնել :

Asleep Էսլիք . մ . ' Ի քուն , ննջեալ ,
թմբրեալ :

Asparagus Էսփիկիւ . գ . Ծներեկ :

Aspect Էսփիպ . գ . Տեսութի , գէմք :

Aspersio Էսփիւշն . գ . Տողումն : զլր-
պարտութի :

Ass աէս կամ էս . գ . էշ : ասուշ, բթամիտ :

Assail կասէյլ . բ . ն . Յարձակիլ, 'ի գիմի հարկանիլ : բաժնասեղ, չարախօսել :

Assault կասոլթ . գ . Յարձակումն , գրոհ :

Assay կասէյ . գ . Փորձ , քննութի , ճաշակ :

Assay բ . ն . Փորձել : 'ի փորձ մատուցանել : հանդիսանալ, ճգնիլ, ջանալ :

Asshead կասհէթ . գ . Իշարդուխ, բթամիտ :

Assign կասայն . բ . ն . Կարգել : որոշել :

Assure էշշիւր . բ . ն . 'Վստահացուցանել, ապահով առնել : երաշխաւոր լինել :

Asthma կասթմ . գ . Շնչարգելութի :

Astonish կասթնիշ . բ . ն . Արշեցուցանել, 'ի զարմացումն կրթել :

Astrology կասթրոլոջի . գ . Աստղագիտութի , քաղցէութի :

Asunder կասնդը . մ . Ուրոյն , մեկուսի :

At աէտ կամ էտ . նիս . Առ , առնթեր :

At a minute, 'ի միում վարկենի : At

the very first, անգէն 'ի ակզբանն , իսկոյն :

At last, հուսկ յետոյ : At the

same time, 'ի նմին ժամանակի : At this

news, ընդ այս լուր : At best, 'ի գիշակի անդ լաւութի :

At peace, 'ի խաղաղութի :

At once, միահաղոյն : What

he would be at, զինչ ունի լինել :

At hand, առ ձեռն պատրաստ :

At land, 'ի ցամաքի :

At sea, 'ի ծովու :

At war, 'ի մարտի :

At leisure, հեշտեալ : To be angry at one, բարկանալ, գժամիլ :

At one time or other, ընդ ումիք :

միանգամ և երկիցս : At a word, 'ի մի
բան , միով բանիւ :

Athwart եթեւորդ . նիս . խառաքանակի
ընդ , անցեալ ընդ մէջ : մ . Ընդհակա-
ռակն : Վարդապար , զուր տարապար-
տուց :

Alone երմն . բ . չ . Միաբանիչ , հաշակիչ :
Atop երմի . մ . 'ի կատար , յերես , 'ի
գագաթան :

Attack երդիք . բ . ն . Բաղիւնել , յարձա-
կել : Հարախօսել , զրարտել :

Attain երդիք . բ . ն . Ունել , ստանալ :
հասանել , ժամանել : հաւատարիչ :

Attaint երդիք . գ . վնաս , յանցանք :
արատ , բիծ : կեղտ , աքա :

Attempt երդիք . գ . Եարձակումն : փորձ ,
ձեռնարկ , ճիգն , ջանք , փոյլթ :

Attend երդիք . բ . ն . Միտ դնել : սպա-
սել : զգուշանալ : ակն ունել : հոգալ :

Attendant երդիք . գ . Սպասաւոր ,
պաշտօնեայ : աշակերտ : ընկեր :

Atter երդիք . գ . Շարաւ , սպականուի :

Attire երդիք . բ . ն . Չգեցուցանել ,
պճնել , զարդարել :

Atween երդիք . մ . և նիս . Ընդ մէջ , 'ի միջի :

Avail երդիք . գ . Օգուտ , շահ , նպաստ :

Avale երդիք . բ . ն . Ընկղմել , ճեշել :

Avarice երդիք . գ . Ագահութի :

Avaunt երդիք . միջ . Օն անդր :

Auction ժաշիք . գ . Աճուրդ :

Audacity օրհիտի . գ . Եանդգնութի :

Auf օգ . գ . Տիմար , յիմար , խօլ :

Aught օդ . գեր . Իմն , ինչ :

August օգոստոս . գ . Օգոստոս (ամիս) :

Avize եվայլ . բ . ն . խորհուրդ տալ, ազդեալանել : յանձին զգալ, կարծել խմանալ :

Auld օլդ . ամ . Հին , հինաւուրց :

Auln օն . գ . Կանգուն :

Aunt անտ . գ . Հօրաքոյր , մօրաքոյր :

Avoid եվոյփ . բ . ն . 'ի բաց կալ, խորշիլ, խուսափել, զգուշանալ, տեղի տալ :

Avouch եվուշ . գ . Վկայուի, ցուցումն, հաստատութի :

Avow եվու . բ . ն . խոստովանել, դաւանել :

Aurora օրօրէ . գ . Արշալոյս : Հրանունի :

Author օթհլը . գ . Գրասկ , հեղինակ : Հայր , մատենադէր :

Await եււէյտ . բ . ն . Սպասել, սկիսել : կալ, մնալ : հսկել, զգուշանալ :

Awake եււէյտ . բ . ն . Զարթուցանել : Ը . Զարթնուլ 'ի քնոյ :

Award եււօրփ . գ . Վճիռ , դատականք :

Away եււէյ . մ . 'ի բաց , 'ի բացեալ :

Awe օ . գ . Ահ , երկիւղ , պատկառանք :

Aweband օդէնփ . գ . Կապ , սանձ , երկիւղ :

Awbape օհէյթ . բ . ն . Ահարկանել :

Awhile եհւայլ . մ . Առ ժամանակով :

Awkward օտուրփ . ամ . Անկարգ , շփոթ :

Awl օլ . գ . Հերուն :

Awless օլէս . ամ . Աներկիւղ, անպատկառ :

Axe աէս կամ էտ . գ . Կային , տաքար :

Axiom էէքս . գ . Առած , առանկա :

Axle, Axle tree. էտլ , էտլ Դրէ . Գ . Առանցք :

Ay այ . մ . Այտ , արդարեւ :
 Aye էյ . մ . Միշտ , հանապազ :
 Aygreen էյըրէն . գ . Մշտագաւազ :
 Azure էթէրուր . ած . Կապույտ :

B

B գի . Երկրորդ տառ ալիքաբեռաց անգլիացւոց , զորոյ զհնչումն և զայլ որէնս անս տառ փերականս :
 Babble պէ՛պլ . գ . Մնտխարանութի , չաղակրատութի , բարբանջանք :
 Babe պէյոյ . գ . Տղայ , մանուկ փոքրիկ :
 Back պակ + կամ պէ + . գ . Ողն , քամակ , Թիկանք : Հակառակ կամ յետին կողմն :
 Back մ . Յետուստ , 'ի Թիկանց :
 Back բ . ն . Յեցուցանել , բառնալ 'ի վերայ Թիկանց : To back a horse, հեծանել 'ի ձի : To back a carriage, ընդյարկաւ մեծանել զկառս :
 Backbite պէ + պայր . բ . ն . Բամբասել , չարախօսել , զրպարտել :
 Backward պէ + ուրդ . ած . Հակառակ , ընդդէմ : տարտամ : պղերգ : Բթամիտ :
 Backwards պէ + ուրդ . մ . Յետս , յետս կոյս , յետս յետս : ընդ . Հակառակն , խոտորնակի :
 Bacon պէյոն . գ . Ապուխտ խոզենւոյ :
 Bad պակ + կամ պէ + . ած . Վատթար , չար , անբարի , յոռի : To be bad, լինել վատաւոր , անպիտան 'ի գործ : և

բաղցրասցին քեզ: He is better in health, քաջառողջ է: It is hot, it is cold, ջերմ է, ցուրտ է: I am cold, ցրտացեալ եմ: I am warm, ջերմացեալ եմ: He is of good cheer, խնդավիտ, զուարթագին է: He is hungry, քաղցեալ է: To be thirsty, ծարաւի գտանիլ: To be 40 years old, քառասնամեակի լինել: It is fine weather, պայծառ է օրս:

Beak պի. գ. Կառւոյ թռչնոց:

Beal պի. գ. Պալար, ելւանդն, խաղաւարտ:

Beam պի. գ. Գերան, հեծան: զեակ կամ քեղի կառաց: Ճաճանջ, շող, ճառագայթ:

Bean պի. գ. Բակլա French-bean, լուբիայ, լուբիաս:

Bear պի. ր. ն. և չ. Կրել, բառնալ, տանել, բերել: Հանդուրծել, համբերել: ցուցանել: ներել: To bear in hand, յածեցուցանել, ժամավաճառ լինել: To bear off, 'ի բաց տանել, յափըռալել, կորզել: To bear out, 'ի վեր ունել, պաշտպանել: To bear away, տիրել, իշխել: To bear the charges, զծախս հատուցանել: To bear company, ընկերանալ: To bear witness, վկայել: To bear a date, ունել զթուական: To bear on, ածել, հանգուցանել: To bear up to a ship, մօտ երթալ նաւու իրիք, առ նա ուղղել զընթացս: To bear towards the coast,

մերձենալ 'ի ցամաք, առ եղերոք նա-
ւել: To bear in with the harbour, ա-
ռադատարեց հոգմով մտանել 'ի նա-
ւահանգիստ: To bear one a grudge,
չարիս կամել ումիք: To bear with,
ժուժել, ժուժկալել: To bear against,
հակառակել: To bear down, կործանել:

Beard պիբ. գ. Մորուք:

Beast պիստ. գ. Անասուն, գրաստ:

Beat պիտ. բ. ն. և չ. Հարկանել, բաղխել:

Beat flat, տափարակել: Beat in, ընկր-
մել: Beat into, յեղյեղել (ղրանս): Beat

back, մղել: Beat out, խլել: Beat down,

կործանել: Beat off, հեռացուցանել:

Beat the hoof, հեռիտա գնալ: Beat

black and blue, մեռանիւ կամ 'նուա-

ղել 'ի ներքոյ հարուածոց գանից: Beat

one's brains, ընդ քիրան մտանել, չա-

բաջար վաստակել:

Beat գ. Չարկ, զարկուած, բաղխին:

Beater պիտլ. գ. Սանդիտոռն: Թակ:

Beaver պիլլ. գ. Բէշկ մկոյ, կուղբ:

Beauty պիտ-դի. գ. Գեղեցկութի:

Because պիտ'զ. չ. Ձի, քանդի, վասն զի:

Beck պիտ. գ. Անարկութի, նշան:

Become պիտ'բ. չ. Լինել եղանիւ, դառ-

նալ, դտանիւ: To become of, պատա-

հիւ. անցանել ընդ, հանդիպել:

Become, բ. ն. Պատշաճիւ, 'ի գէպ գալ:

Bed պիտ. գ. Անկողին, մահիճ: To bring

to bed, ծննդաբեր լինել: To make the

bed, յարգարել զանկողինն: Bed-cham-

ber, սենեակ անկողնոյ: Bed-clothes,

Belong պիտի . բ . չ . Անկ լինել, պատկանիլ, պատշաճիլ, յարաբերիլ, վերաբերիլ :

Below պիտի . նիս . 'ի վայր, 'ի խոնարհ, ստորին :

Belowt պիտի . բ . ն . Նախատել, անարգել :

Bemad պիտի . բ . ն . Յիմարեցուցանել :

Bemire պիտի . բ . ն . Աղտեղել, շաղախել :

Bemoan պիտի . բ . ն . Ողբալ, լալ, կոծել :

Bend պիտի . գ . Վորութի, կորացումն :

Beneath պիտի . նիս . 'ի վայր, 'ի խոնարհ, ներքոյ, 'ի ներքոյ, 'ի ստորինս :

Benefice պիտի . գ . Բարերարութի :

Benefit պիտի . բ . ն . Բարերարել, բարիս առնել, երախտիս առնել, օգտել, նպաստել :

Benight պիտի . բ . ն . և չ . Գիշեր առնել, գիշերացուցանել, մթացուցանել, երեկոյանալ :

Benison պիտի . գ . Օրհնութի :

Benumb պիտի . բ . ն . Թմրեցուցանել, ամբողջացանել :

Bequest պիտի . գ . Հրիտակ :

Beseem պիտի . բ . չ . 'ի գէպ լինել, յարմարիլ :

Beset պիտի . բ . ն . Պատել, պաշարել :

Beshrew պիտի . բ . ն . Չարիս մաղթել :

Beside կամ Besides պիտի . պիտի . նիս . Առերի, առնիլ, առ : Բաց 'ի, թող զ : 'ի վեր քան : արտաքոյ :

ke պիտեմք . բ . ն . Ծիկեւել, ծիտտեւել :

պիւղճ . գ . Աւել :

k պիտիք . բ . ն . Յգրինեւել, հա-
րաւաջադոյն, հանիկեւել, հարգեւել,
անեւել :

nkle պիտիքինք . բ . ն . Սրակեւել :

ter պիտիւնդ . բ . ն . Թգանեւել 'ի
, խուկտտ աղկանեւել :

բար . ած . Ամենաբարի, ամենա-
հա քան զեւս բարի, ընտիր յոյժ :
best, վերջին ճիգն . ծագ. հաստա-
թիւ : To make the best, 'ի վեր-
ատարելութի հաստաշանեւել, յա-
պէմ ընեւել :

պիտոճ . բ . ն . Տաւ, ընծոյեւել,
եւել :

դ . գ . Գրաւ :

պիտէյ . բ . ն . Առնուլ 'ի ձեռն :
լ : շարժեւել, մղեւել :

կամ Belimes պիտայմ, պիտայմ .
տ ժամանակին : վաղ, վաղադոյն,
բաջ ընդ առաւօտն, վաղորդայն :

պիտիւն . բ . ն . Մասնեւել, տաւ 'ի
, գաւաճանեւել, գրժեւել :

պիտիւն . ած . Առաւել բարի,
բոյն, լաւ ևս, ընտրելադոյն :

ն պիտիւն . նիս . 'ի մէջ, 'ի միջի :

վէլ . գ . Երամ, տարմ, գաս :

պիտեյ . բ . ն . Ողբաւ, լաւ :

բ պիտիւն . բ . ն . Լաւ, արտասուեւել :

ն պիտիւն . բ . ն . Կախարդեւել :

լ պիտեմք կամ պիտեմք . նիս . Հան-
առաջի : յայնկոյս : առաւել քան :

Bible պճյու. գ. Սբ գիրք, խնայունք :

Bid պի. ք. ն. խնդրել, հայցել :

Bier պի. ք. Դադաղ :

Big պի. ք. մեծ, մեծաքանակ : հաստ,
թանձրամարմին վիթխարի : յո՞ղ, ծան-
րացեալ : լի, պերճացեալ :

Bigot պի. ք. մեծ. կեղծաւոր, կեղծա-
ւորեալ բարեպաշտ : կոյր կամ անըն-
տրող նախանձաւոր :

Bile պի. ք. Մաղձ, լեղի :

Bilk պի. ք. ն. խաբել, նենդել :

Bill պի. ք. կտուց կամ բերան թռչնոց :

Bill, գ. Տոմսակ, քարտէզ :

Billow պի. ք. կոհակ, ալիք :

Bin պի. ք. Արկղ, գլորոց : շտամբարան :

Bind պճյու. ք. ն. կապել, հաստաւել :
պատել զվէրս : գնել 'ի կապանս, ար-
կանել 'ի շղթայս :

Binder պճյու. ք. կաղնուրար գրաց :

Bird պի. ք. թռչուն հաւ :

Birth պի. ք. Ծնունդ : տեղունք,
աղջ : ակիզքն, ծագումն : առհմ, աղ-
նուականութի : Birth right, երկցու-
թի : Birth-day, օր ծննդեան : After
birth, ազտ տղայոց : New-birth, վե-
րածնութի, նորոգութի :

Biscuit պի. ք. Պաքսիմատ :

Bishop պի. ք. Եպիսկոպոս, այցելու :

Bit պի. ք. Սանձ, երկաթ սանձին :

Bit, գ. Պատառ հացի : կտորակ, մասն :

Bite պո. ք. խայթ, խածուած : նենդ
գումթի :

Bitter պի. ք. Դաւն, սափալ, կծու :

- նկարագրուել, ծաղկեայ յարկել:
- Brandy պէնդի. գ. Օղի, ջրի՛ի գինեղ:
- Brangle պէնիլ. գ. Վէճ, կռիւ, հակա-
ռակութիւն:
- Brass պէս. կ՞ պէս. գ. Պղնձ: Brass-
pot, ջնասցի: Yellow brass, աքայր:
- Brawl պրու. բ. չ. Կռագել, զիճել:
- Bray պի. բ. ն. լեռու, լսել, ման-
րել: չ. Չռնել, զանչալ (կոյ): Խառ-
նանայն. հնչել:
- Breach պիւ. գ. Ճեղքուած, խրամ,
խրամուտ:
- Bread պէր. գ. Հաց:
- Break պի, բ. ն. Բեկնել, խորտա-
կել: Break the back, բեկնել զաշի:
Break fast, առնել ընթացաշէկ: Break
ground, խրամ հասանել: Break off,
ապրելու: Break up, Թողու: Break
loose, լուծանել դիպոն, գնել զանձն
յաղտաւթի: Break one's heart, Թա-
գիւն զպիս, աշխատ առնել: Break jest,
ծաղր առնել: Break a custom, խախտ-
նել զսովորութի ինչ: Break company,
Թողու զբեկերութիւն: Break prison,
խորտակել զդուռն բանտին: Break in
կամ into, ի ներքս անկանիլ: հասիլ ի
վայր: ձեռն աւալ: Break out, յառնել,
երեկել. յանկարծ ի վեր:
- Break, բ. չ. Տրանջել, գանգատել, բե-
կանել: Break into tears, յարտառուս
համակիլ: Break into joy, ցնծալից լի-
նել, Ժիծաղի բարձրացոյն:
- Break, գ. Պատուաւած, Ճեղքուած:

- Blind-side, տկար կողմն, թերութիւն:
- Blister պլիսթըր. գ. Պաշար, խաղաւարտ, ելուանդ: խարանադեղ:
- Blithe պլայֆ. ած. Զուարթագէտ, ուրախ:
- Block պլոք. գ. Կոշիկ, բուն: Թանձրութիւն, կարկառ:
- Blood պլուք. գ. Արիւն: զաւակ, սերունդ:
- Bloom պլում. գ. Ծաղիկ (պողպոց): անլիսութիւն (հասակի):
- Blot պլոթ. բ. ն. Եղծանել կամ ջնջել Թանաքաւ: պողպոցութեան կամ եղծել (զլիսութիւն): սպիտակացանել: ստուերացութեան: Blot out, եղծանել, ջնջել, բառնալ:
- Blow պլո. բ. ն. և չ. Շնչել, փչել, հաղմ յարուցանել: Blow a trumpet, փող հարկանել: Blow up, փչամբռնել: Եղծել: Եղծել հանել 'ի ձեռն վառօդոյ: Blow out, ջիւղացանել փչամբռնել: Blow upon, գրգռել, հրապուրել: Blow one's nose, մաքրել զոնգուն, խնջել: It blows, փչէ, հողմ շնչէ:
- Blue պլու. ած. Կապոյտ, կապուտակ, երկնագոյն:
- Blunder պլանդըր. գ. Վրիպակ կամ պատանք մեծ, կուրութիւն անհնարին, խօթապառութիւն:
- Blunder, բ. չ. Կարի իմն պատել, անմտութիւն գործել: Blunder about, լիւնել խօթամիտ: Blunder a thing out, վրիպել 'ի բանա, խօսել յանպաշտ: Blunder upon a thing, խաբիւլ, շփոթել:

Blant պլանտ . ան . բաւթ , գալ : ասպաշ ,
 Թանկասկիտ , խոթասկիտ : բիրտ :

Blush պլշ . գ . Ըռասպնաթիւն , ջիկ .
 նաւն , ամբթ :

Boar պօր . գ . Խաղ մատկախալ : Wild
 boar, վարալ, կին՝ : Young wild boar,
 Խաղարակ գիկիկ : Boar-pig, Խաղա-
 բակ մատկախալ կամ պրա :

Boast պօս . գ . Գարծանք , մեծարանա-
 թի , մնասպարծաթի : ապիթ պարծա-
 նայ : գիտաք , գովաւթի :

Bost պօր . գ . Կուտի , կուր :

Bob պօպ . բ . ն . Գան չարկանել : Խաբել :
 բ . չ . Կախել , աստանել , ճանել , ճանալ :

Bode պօպ . բ . ն . Գուշակել :

Bodkin պօքին . գ . Աղք , հերկն :

Body պօքի . գ . Մարմն : Նիւթ , գոյա-
 ջութիւն : ալք , մարդ , անն , ոգի , ոմն ,
 դք : Բնչ , Իք : Some body , ոմն , դք : No-
 body , ոչ դք : Every body , ամենայն դք ,
 Խաղաքանչիւք դք :

Bog պօկ . գ . Սիկ , կաւ , արկո՛ւ , ճախին :

Boil պօյլ . բ . չ . Եռալ : Զեռնուլ : Գրկիլ :

Boiled meat պօյլ փր . գ . Միտ պակս . միտ
 զրաւ Խաղընալ :

Bold պօյր . գ . Համարմակ , արի : վերմ :
 աներկիւզ , անվեհեր , յանդուգն , լիք :

Boldness պօյրնի . գ . Արաւի , քաջուի :

Boll պօլ . գ . Տողուն , ծգոտ , ծիկ , ոճ :

Bolster պօլտը . գ . Բարձ գլխայ :

Bolt պօլտ . գ . Կիգ , աղի : նետ , գիբին :
 շանթ : Bolt upright , ուղղակի :

Bolt , բ . ն , Է . չ . Աղիւկ , նիգ գնել : ձգել

- ձանակ աղքատաց: Dust-box, աւաղա-
ման: Snuff-box, տուփ քթախոտոյ:
Christmas-box, տուփ դրամաց (խում-
պարայ), կամ գանձանակ տրոց կամ
պարգևաց յաւուր ծննդեանն ֆքի:
Box, գ. Կռտուփ, բռնջի հարուած,
ապտակ:
Box, բ. ն. Կռփեւ, կռտուփս հանել,
ապտակել:
Boy պոյ. գ. Մանուկ, պատանի: տղա-
սաւոր: School-boy, աշակերտ: Sol-
dier's boy, ծառայ զօրականին:
Boyhood պոյհոփ. գ. Մանկութի, տը-
ղայութի:
Brace պրէյ. գ. Կապ, գօտի: քաշ:
պնդութի: զոյգ, ամուսն:
Bracelet պրէյփէտ. գ. Ապարանջանք:
Brack պրէփ. գ. Կոտոր, հատուած, մասն:
Brag պրէի. գ. Պարծանք, մեծաբանութի:
Brag, բ. չ. Պանծաւ. խրոխտաւ, պեր-
ճանաւ:
Braid պրէյպ. գ. Հիւսք, անկուած: ան-
Պատիր, խաբերայ:
Brain պրէյն. գ. Ուղեղ: խելք, միտք,
հանճար:
Bramble պրէյֆու. գ. Մորենի:
Bran պրէն. գ. Թեփ ալեր:
Branch պրէն. գ. Ոտ, ստեղն, ճիւղ:
Vinebranch, ուռ որթոյ: Branch-
peas, ոլոռն ստեղնեալ:
Branch, բ. չ. Ոտս աղձակել: բաժա-
նիլ յայլեայլ մասունս, 'ի բազում ա-
ռաջս: ն. Բաժանել'ի բազում առաջս:

- նկարակերտել, ծաղկեայ յորհնել:
 Brandy պրէնդի. գ. Օղի, քրի 'ի գինւոյ:
 Brangle պրէնկլ. գ. վէճ, կռիւ, հակա-
 աակցութիւն:
 Brass պրահ. կմ պրէ. գ. Պղնձ: Brass-
 pot, ջեռուցիչ: Yellow brass, արայր:
 Brawl պրու. բ. չ. կռակել, վեճել:
 Bray պրէյ. բ. ն. լեռու, ըտեղ, ման-
 բել: չ. Ձռնչել, զռնչալ (լռոյ): խառ-
 նաձայն հնչել:
 Breach պրէւ. գ. ճեղքում, խրամ,
 խրամաւտ:
 Bread պրէդ. գ. հաց:
 Break պրէյ. բ. ն. Բեկանել, խորտա-
 կել: Break the back, բեկանել զոզն:
 Break fast, առնել զնախաճաշիկ: Break
 ground, խրամ հատանել: Break off,
 արդելու: Break up, Թողու: Break
 loose, լուծանել զկապն, գնել զանձն
 յազատութիւն: Break one's heart, Թա-
 փել զոգիս, աշխատ առնել: Break jest,
 ծաղր առնել: Break a custom, խափա-
 նել զսովորութի ինչ: Break company,
 Թողու զընկերութիւն: Break prison,
 խորտակել զգուռն բանտին: Break in
 կամ into, 'ի ներքս անկանիլ: Հոսիլ 'ի
 վայր: ձեռն տալ: Break out, յառնել,
 երեիլ յանկարծ 'ի վեր:
 Break, բ. չ. Տրտնջել, գանգատել, բե-
 կանել: Break into tears, յարտատու
 համակիլ: Break into joy, ցնծալից լի-
 նել, ծիծաղիլ բարձրաձայն:
 Break, գ. Պատառում, ճեղքում:

պրտաքա խուճապաւ: արկանել 'ի շք-
 թայս: մագել, խարաւել: փորձել:
 պրել: Bolt out, վազել, պրտաքա ելա-
 նել շտապաւ: Bolt in, ընթանալ 'ի
 ներքս: Ժանկարծակի:

Bolter պժււր. գ. Մաղ, խարաւ: ցանց,
 ուռկան:

Bone պծ. գ. Ոսկր: To be upon the
 bones, յարձակիլ 'ի վերայ: To make
 no bones, չառնել ինչ փոյթ, ինչ աչ
 խղճել:

Book պոս. գ. Գիրք, մատեն: Day-
 book, գրագիր: Without book, սերտ
 'ի բերան:

Book-binder պոս. պոյիւր. գ. Կաղ-
 մարար:

Boor պուր. գ. Գեղջուկ, շինական, վաշ-
 րենաբարոյ:

Boorish պոսիւ. ած. Գեղջկական, սոսպո:

Boot պուր. գ. Կոշիկ:

Boot, բ. ն. Օգուտ ընծայել, բարձս
 առնել:

Boot, գ. Օգուտ, շահ, ընծայ, բարձք,
 փոխարէն: To boot, յաւէտ, առաւել
 ևս, ևս քան զևս:

Booth պոսիւ. գ. Խրճիթ, հիւզ, տա-
 զուար:

Booty պոսիւ. գ. Աւար, աւարառուի,
 կապուտ, կողոպուտ: To play booty,
 խաբել:

Borage պլւրիս. գ. Եղնալեղու:

Borrow պժւր. բ. ն. Յանձն առնուլ:

Bosom պոսիւ. գ. Գիրկ, գոգ, ծոց:

կուրծք, ընկճք : օձիք : խորշ : գութնք
 պոփ : յանկութի, սէր : Bosom-friend,
 սէրա բարեկամ :

Botch պօւ. գ. Կեղ, պաշար, վէրք : բիծ :
 կարկաս, մուրացածոյ յաւելուած :

Both պօփ. Կ. Երկոքն, երկաքանձիւր :
 Both sides, երկաքանձիւր կողմանքն :

Both, շ. Եթէ . . և եթէ, և . . . և, որ
 պէս . . . նոյնպէս :

Bottle պօփ. գ. Եթէ, որուակ գինւոյ :

Bottom պօփ. գ. Յատակ, խորութի :
 Հիմն : ձոր, հովիտ : չափ, սահման :

Bottom, բ. ն. Հիմն գնել : կծկել, փա-
 թութել : շ. Հաստատել, հիմնեալ կալ :

Bouillon պօփ. Կ. Արգանակ :

Bounce պօփ. գ. Բաղկին, թնդին :

Bound պօփ. գ. Սահման, եղբ : ընդ-
 ստատմն, կայթ : ընկրկումն :

Bound, բ. ն. Սահմանել, որոշել : շ.
 ստանալ, կայթել :

Bounty պօփ. գ. Բարուի, լաւութի :

Bout պօփ. գ. Անգամ, նուագ, գարձ :

Bow պօփ. գ. Ծնրագորութի, յարգութի :

Bowels պօփ. գ. Աղիք, փորոտի :
 գութնք :

Bower պօփ. գ. Սարիինայ, ձողա-
 բարձ : խարիսխ նաւու :

Bowl պօփ. գ. Թաս, բաժակ, թակոյկ :

Bowl, գ. Գնատակ, գումատ : Bowl of a
 spoon, խորութիւն գրգալի : Bowl for
 drinking, տաշտ, գաշխուրան :

Box պօփ. գ. Տոսախ : տուփ : տաղաւար :
 Country-box, հիւղ : Poor box, գան-

- ձանակ աղքատաց: Dust-box, աւաղա-
ման: Snuff-box, տուփ քթախոտայ:
Christmas-box, տուփ դրամաց (խում-
պարայ), կամ զանձանակ տրոց կամ
պարգևաց յաւուր ծննդեանն ֆլի:
Box, գ. Կռուփ, բռնցի հարուած,
ապտակ:
Box, բ. ն. Կռփեւ, կռուփս հանեւ,
ապտակեւ:
Boy պոյ. գ. Մանուկ, պատանի: աղա-
սուոր: School-boy, աշակերտ: Sol-
dier's boy, ծառայ զօրականին:
Boyhood պոյհոոփ. գ. Մանկութիւն, աղ-
ջայութիւն:
Brace պրէյս. գ. Կապ, գօտի: ցառհ:
պինդութի: գոյգ, ամուլք:
Bracelet պրէյսլէտ. գ. Ապարանջանք:
Brack պրէէ. գ. Կոտոր, հատուած, մասն:
Brag պրէլլ. գ. Պարծանք, մեծարանդի:
Brag, բ. չ. Պանծաւ, խրոխտաւ, պեր-
ճանաւ:
Braid պրէյպ. գ. Հիւսք, անկուած: ան-
Պատիր, խաբեբայ:
Brain պրէյն. գ. Ուղեղ: խեւք, միտք,
հանճար:
Bramble պրէյպլ. գ. Մորենի:
Bran պրէն. գ. Թեփ ալեր:
Branch պրէնլ. գ. Ոտա, ստեղն, Ճիւղ:
Vinebranch, ուռ որթոյ: Branch-
peas, ոլոռն ստեղնեալ:
Branch, բ. չ. Ոտոս արձակեւ: բաժա-
նիլ յայլեայլ մասունս, 'ի բազում ա-
ռաջն: ն. Բաժանեւ'ի բազում առաջն:

կամերակ, ծաղիկայ, յարկնել:
 idy պիկնի. գ. Օղի, յգի'ի գիկնայ:
 ցի պիկնի. գ. Վիճ, հախ, հախա-
 թաթիւն:

պիկնի կի պիկնի. գ. Պիկնի: Brass-

թիւն: Yellow brass, աքսի:

պիկնի. բ. չ. կապել, վիճել:

պիկնի. բ. ն. լեռու, լեռն, ման-

չ. Չանել, զանչալ (կոչ): խառ-
 եղծ. հանել:

քի պիկնի. գ. ճիգըռած, խրամ,
 անկա:

մ պիկնի. գ. հաց:

քի պիկնի. բ. ն. Բեկնի, խորտա-

ն: Break the back, բեկնի, զառն:

քի fast, առնել զառնառնի: Break

ամ, խրամ հառնի: Break off,

բեկել: Break up, Թաղու: Break

ն, լուծանել զկառն, գնել զանձն

լուծու: Break one's heart, Թա-

լուծի, աշխատ առնել: Break jest,

ք առնել: Break a custom, խախտ-

առնել: Break company,

լուծ զբեկերութիւն: Break prison,

առնել զգուռն բանտին: Break in

into, 'ի ներքս անկանի: հառնել 'ի

ն: ձեռն տալ: Break out, յառնել:

ի. յանկարծ 'ի վեր:

ք, բ. չ. Տրանքել, գանգառել, բե-

կել: Break into tears, յարտապու-

նակել: Break into joy, յնձալից լի-

ծիծաղել ըստ զայն:

ք, գ. Պատառած, ճիգըռած:

unch պշւ. գ. Սապատ ողին: գունտ:
ողիղլ: փունջ: խուրձ: աստ:

undle պշւ. գ. Ծրար, պատատ,
բռն: խուրձ:

Bungle պշւ. բ. չ. Առնել 'ի հարեան
յի, եղծանել, աղճատել:

Bungle, գ. Վրիպումն, սխալանք, թե-
րութի:

Burden պշւ. գ. Բեռն: նեղութի: Խ-
ղութի, ծնունդ: գարձ երգոց (բառ ե-

րաժշտաց:

Bureau պիւրթ. գ. Գորոց և տեղանա-
տախտակ միանգամայն 'ի պէտս գրա-
դրութե, գրասեղան: տնտեսի գրա-
դրութի:

Barier պէրիեր. գ. Մեռելաթաղ:

Burly պշւ. ած. Ստուար, մեծամարմին:

Burn պշւ. բ. ն. Այրել, կիզել: վառել:

Barrow պշւ. գ. Աւան, գիւղաքաղաք:

Barre պշւ. գ. Ժողովարան վաճառա-

կանաց:

Barst պշւ. բ. չ. Հերձանիւ, պայթիլ:

Bury պիւրթ. գ. Ապարանք, բնակութի,

կայանք:

Bury պիւրթ. բ. ն. Թաղել, տալ գերեզ-

մանի:

Bush պաւ. գ. Մացառ, Թառառ:

Busily պիւրթ. մ. Գործով, անդադոյն:

Business պիւրթ. գ. Զբաղանք, գործ:

հոգ խնամ: պէտք, կարիք: իրաւունք:

To do one's business, վճարել 'ի կե-

նաց, ապանանել զգը:

Buss պշւ. գ. Համբոյժ, ողջոյն համբուրի-

պէս . ք . Կիտարման :

Գիւն . ան . Զբաղեալ յոյժ , բազ-
բազ : Գործունեայ , միաշուն :

, բ . ն . Զբաղեցուցանել , խորհել
որո՞նք :

Եւ . Զ . Բայց , ամենքն : բայ 'ի : But
, յայտարարեմք ձերայ : But just
, իսկ և իսկ , պիտիմն :

Գ . Երազ , սահման , եղբ , եղբ :
her գիւղեր . ք . Մտադարձ , մտա-
նալ :

her , բ . ն . Զննել , ուղեւորել :
պէս . ք . Կարտակ , կէտ նպատակի :

, ք . Ցախալ :
or պէտք . ք . Կոպի , իւր :
օրն պէտք . ք . Երաստան , գաւակ ,
սոց : մէջք :

ոտ պէտք . ք . Կռակ : գնտակ ,
խն :

ոտ պէտք . ան . Հնազանդ , հըս :
պայ . բ . ն . Գնել , գնոյ առնալ :
and sell , առնել տարեկանիկ , գը-
ն և վաճառել :

, պէս . ք . Բզգումն : շնչուն :
պայ կի՞պի . նիս . Ընդ : առ : 'ի մեռն ,
մերձ : հուս , առնի՞թեր , ըստ , դ ,

, հանգերձ : By blow , պտնկորդի :
laws , օրենք , կամ կանոնք հասարակ-
ութի իրիք : By path , տարօրինակ ըս-
լ : By stander , գիտող , հանգիտա-

ն . By day , 'ի տուրնջեան : By the
ն , մեծաբանակ : By retail , մանրա-
մանկ : By and by , հուս ընդ հուս ,

վազվազակի : By the by, 'ի հարևանքի ,
 ԳԻՐ 'ի վերոյ : Hard by, աստէն , մեա :
 By one's self, միայնակ , ինքնին : By
 turns, փոխանակաւ : By degrees, առ
 սակաւ սակաւ , ոտն առ ոտն : By place,
 առանձին տեղի : By respect, առանձին
 վարձան : By street, նորափողոց , առանձին
 պողոտայ : By view, առանձին
 տեսութեամբ կամ շահ անձին : By walk,
 առանձին գնացք կամ ճանապարհ : By
 way, առանձին ճանապարհ : By west,
 Է արեւմուտս : By word, առած , առաջ :
 Bye պայ . գ . Բնակութի , տուն :

C

C Երրորդ տառ ալփաբետաց, որ նախա
 գառ տառիցս e, i k y, հնչի իբրեւ ո . Կ
 Cesar, Սիւար . cessation, սեւեհիւն .
 cinder, սիւփըր . իսկ այլուր պահեց զիւր
 բնիկ հնչիւն Գ կամ Ք :

Cabbage +էպլիճ . գ . Կողմաք :

Cable +էյպլ . գ . Մաշուի խորտիւնն :

Cade +էյպ . գ . Տակառ , տակառակ :

Cade, ած . Ընդատուն, ընտանի, փափաւի :

Cage +էյճ . գ . Վանդակ Թռչնոց : գառ
 ապրեղ : Գնդան :

Gajole +էճլ . բ . ն . Ըողունը , շողո
 քորթի :

Cake +էյք . գ . Կարկանդակ , քաղաք ,
 պլակինդի :

օ ԿՆԻՆՈՒ Գ. Հաշիւ, համար :
 օճ. Գ. Ուրծ : (յարգ.) Calves. ործք :
 Դ. Բ. Ն. Կոչել, ձայնել, կարգաւ,
 անել : To call in, կոչել 'ի ներքս,
 վեր : յետս պահանջել : Call in
 ion, ընդ ապրակուսանոց պահա-
 Call away, 'ի բաց կոչել, հանել
 քս : Call for, կոչել, խնդրել :
 out, կոչել արտաքս : հրահրել 'ի
 : Call up, կոչել 'ի վեր, զարթու-
 չ : Call down, կոչել 'ի վար, ի-
 անել : Call on, յորդորել : երթաւ
 րաւթ : անել : Call upon, յար-
 ել : Call upon God, յօգնութիւն
 չ զեծ : Call back, յետս կոչել,
 Խաբել : Call off, 'ի բաց դարձուցա-
 չիւն : Call together, կոչել 'ի
 վին, հաւաքել : Call over, վերակ
 ընթերցանուլ բարձրաձայն, վերծա-
 : Call to one, յօգնութիւն կարգաւ,
 չ : Call to mind, յիշել : Call a-
 ր, բարձրաձայն կոչել, ազդեակել :
 Գ. Կոչումն, ձայն, կոչ, հրահր :
 կր : հրաման : յորդոր, ազդեցու-
 հրահր թռչնոց :
 փամ. անծ. Խաղաղ, հանդարտ, հե-
 : Գ. Հանդարտութիւն, անդարդութիւն,
 քիտան :
 ops ԿՆԻՐՈՒՄ Գ. Տառասկ :
 փալ. Բ. Ը. Բերել կամ ծնանել
 Զ :
 ը ԿՆԻԷԼ Գ. Ուղտ :
 slot կամ Gamlet ԿՆԻԷԼ Գ. Կեր

պատ պոծելից մեռապատխառն :

Camp +էֆ. գ. Բանակ :

Can +աէն կամ +էն. բ. չ. Կարել, որ.
րել, բաւական լինել I will do it if I
can, արարից՝ Եթէ կարացից : He is as
like him as can be, ամենակին նման է
նմա : As soon as can be, վաղագոյն ըստ
կարի : It cannot be, ոչ կարէ լինել : I
can do it կարող եմ առնել զայդ,
այդմ բաւական եմ :

Canal +էնէլ. գ. Ջրանցք, ջրադարձք :

Canary-bird +էնէյրի պըր. գ. Դեղ.
ձանիկ :

Candle +էնալ. գ. Ճրագ, մամ, լոյս :

Candlemas +էնալմէս գ. Տնգառաջ :

Candlestick +էնալէստիք գ. Աշտանակ :

Canker +էն+ըր գ. Թրթուր : քաղցիկեր :

Cannibal +էնիպէլ. գ. Մարդակեր :

Canon +էնըն. գ. Կանոն, օրէնք :

Canopy +էնօփի գ. Ամպհսփանի վան :

Cant +էնդ. գ. Գռեհիկ բարբառ, ա.
ղաւաղեալ լեզու : Ծածկաբանութի :
կեղծաւորութի :

Cap +աէֆ կամ +էֆ. գ. Գլխարկ, խոյր :

Capacity +էֆէսիտի. գ. Պարունակութի,
տարածութի : յարմարութի, բաւակա-
նութի, ընդունակութի :

Caper +էյֆըր գ. Կապկար :

Capon +էյֆն. գ. Որձառ

Capricorn +էֆրիօրն. գ. Այծեղջիւր :

Capstan +էֆսթէն. գ. Անուորդ (բե-
ռինս ձգելոյ) :

Carbuncle +աբյըն+լ. գ. Կարկեհան :

[illegible]

**Tip - # - Follow, Copy, Copy: To
a care hand take care, follow me,
follow:**

എ

Այսպիսով, Բաղրամյանը, զինքն
իր փոքրիկ համարով, անհիշյալ,

[illegible]

1946թ. 7. Եղեղեղեղ, Եղեղեղ
նկար) :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԶԵՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆԾՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՄԱՍԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԶԵՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՄԱՍԻՆ

10. பெரியகோட்டை - த. ச. சிவசுந்தரி, உதயம் :

1980-1981. 7. Սպառ, հասցի: Բերա-
գործարար:

Ե. ՊԵՏԵՐ - Գ. Ստեփանին :

44551 - 7 - 2 - 8-10-12, 10-12-12: Car.

18 ԲԱՍԻՑ, ԽԱՆԻՔԸ ԴԳՆՈՒՄԸ, ԵՄԿԵԼՆԸ:

7 it fair, Գուարժեթեա կալ առաւ.

Carry it cunningly, *Συμμετανομιαν*

Կրկնաթան՝ դանձն: Carry one's

well, քաջառողջ անցուցանել էր.

Carry false, *ရှင်မင်းသား*, 'ဗုဒ္ဓရင်

by: Carry all before one, ~~except~~ L.

աճադնել: Carry up, առանել: 'ի վեր:

by the day, *ասաներ, գախգառնարկն* :

Estale ekkat-thil. 4. Uamab h

գաշակ : քառ , բաները :

Cart +արտ . գ . Սայլ , կառք :

Carter +արտեր . գ . Սայորդ , կառավար :

Cartilage +արտիկճ . գ . Աճառ , գեղձ :

Carve +արվ . բ . ն . Դրօշել , քանդակել :

Carve լ զմիս 'ի սեղանի : ունել լը կամի :

Carver +արվեր . գ . Քանդակագործ :

Case +էյս . գ . Պահարան , տուփ , արկղ :

Cask կի՞ Casque +էս . գ . Սողաւարտ :

Cast +ակստ կամ +էստ . բ . ն . Արկա-

նել , ընկենուլ , ձգել : Cast away , նա-

ւարեկ տունել : Թողուլ , լքանել : Cast

off , հրաժարիլ : մերկանալ : Թեթեա-

յուցանել : Թողուլ : Cast a bell , ձա-

լել զգանդակ : Cast an account , ազ-

դագրել զհաշիւն : Cast forth , ար-

տաշնել : Cast one's nativity , գաշա-

կել , ծննդաբանել : Cast a heat , ջեր-

մացուցանել շնչով : Cast a block in

one's way , շրջել 'ի մտաց , տալ ուժը

փոխել զկարծիս : Cast one's adversary

at the bar , յաղթել գատին : Cast forth

beams , ճառագայթել : Cast her young ,

վճել : Cast about , ձգել շուրջանա-

կի : զմտաւ ամել : Cast into a form ,

յորինել զուրուականն : Cast into sleep ,

զքնով անկանիլ : Cast up , հաշուել :

Cast , բ . չ . Զանալ , դամնայն հնարս

հնարել : ձուլել , ձևանալ : եղծանիլ ,

անշքանալ :

Cast , գ . Ընկեցումն : ակնարկումն : ձու-

լումն : վճանկնկեցումն : գոյն : տեսիլ :

ձև , քճ : A stone's cast , քարընկէց մի :

Լ զգը 'ի տառութե :

Եւր . գ . Մատակարար :

աբ Կէրէրիւր . գ . Թրթուր :

Գ . գ . Կերակուր , ճաշ : աղապը
ր :

Կէրէլ . գ . Արջառ , անգեայ ,
աշինք :

Լ . գ . Փապար , խոռոչ , անձառ :

Եւ . գ . Պատճառ : փաստ : գատ :
փշէն . գ . Չգուշուի : խրատ :

ա . գ . Դադարումն , հանգիստ :

• գ . Խորշ , ծակ : խուղ , հիւղ :

Կւր . գ . Գինեատուն , սաորեր-
անձարան :

ն . գ . Հարկ , սակ , հաս , ե-
ր :

ւ . ն . Խնկարկել :

յ Կէրիւր . մ . Ստուգիւ , յի-

• գ . Հարկահանութիւն : ե գր ,

Chain ւիճ. Գ. Շղթայ, քառամանեակ:

Chair ւիճ. Գ. Աթոռ, գահ, նստարան:

Chalk ւր. Գ. Գած, կաւիճ:

Challenge ւիճ. Բ. Կոչել յոտ:

պարէզ, գրգռել 'ի մենամարտութիւն:

պահանջել:

Chamber ւիճ. Գ. Սենեակ, խուց:

Champ ւիճ. Բ. Ծածակ, ծաղկել:

Chance ւիճ. Գ. Բաղդ, վիճակ, դէպք:

Change ւիճ. Բ. փոխել, փոխանակել:

Change, Գ. Փոփոխութիւն: գրամափո:

խուճ: փոփոխումն լուսնի: մանր գրամ:

առ 'ի փոխանակել:

Chap ւիճ. Գ. Վարին, կզակ, ցառկ:

(յոգ.) chaps, բերան, ժանիք, առա:

մանիք գիշարել կենդանեաց

Chape ւիճ. Գ. Ըմբռնեաղ, ճանկ:

Chaplet ւիճ. Գ. Բալորք ծաղկանց:

պսակ աղօթից:

Charge ւիճ. Բ. Դնել 'ի վերայ,

յանձնել, կացուցանել, պարտա 'ի վե:

րայ դնել:

Charge, Գ. Հոգ, ծանրութիւն: պարտք:

Charity ւիճ. Գ. Գութ, կարեկցութիւն:

Chark ւիճ. Բ. Ածուխ գործել, ա:

ծուխ շինել:

Charlock ւիճ. Գ. Ուռն:

Chary ւիճ. Գ. Փաւթաջան, զգու:

շատ:

Chase ւիճ. Գ. Ուրս, որսորդութիւն:

Chastise ւիճ. Գ. Խրատել,

պատժել, ուղղել, ճշշել:

Chastity ւիճ. Գ. Ողջախոհութիւն:

նալ :

44. Գ. Խեղե, խեղեմբ :

Պն :

Տճճի. Գ. Խահվ :

Տճճը. Գ. Արեղ, ապապանակ,
նակ :

Տճճին. Գ. Դադադ :

• Բ. Զ. Փայրեղեղ, փաղաղեղ :

ՕՍ 44444. Գ. Խնամակ, աղ-
աղեղ :

Գ. Գ. Գլխարե, գլխակ :

12. Գ. Անթիս, աղաղակ : անթիս
:

13. Կծ. Յուրա : Գ. Յուրաթ :

14. Գ. Կաղապ :

4444. Գ. Ածխադարծ, Կծ-
Կաղ :

15. Գ. Արեղած աղապան,
փաղաթ, մեղծ :

4444. Գ. Գոյն, ներկ :

Childermas-day լիլիթի-օր . գ . Յոն
անմեղ մանկանցն Բերթելհեմի :

Childhood լալիկ-օր . գ . Տղայութի :

Chill լիլ . ած . Յուրս ցրտագին :

Chimney լիմի . գ . Ծխնեղոյլ : Փռաբառն :

Chin լին . գ . Կշակ :

China լինի կիւ լինի . գ . Յախճապակի :

Chine լին . գ . Թիկուհի , ողն , քամակ :

Chip լի . գ . Տաշեղ , կեղև կոտոր :

Choler լիլլ . գ . Մազձ , լիլլի , ցատառն :

Choose լիլլ . բ . ն . Ընտրել , որոշել :

Chop լիլլ . բ . ն . Հատանել , կտրել :

Chops լիլլ . գ . Բերան կամ ծամելիլլ
անասնոց : բերան (լընտանի զոյց) :
լուռ լիլ :

Christmas լիլլի . գ . Ծնունդ Քրի :

Chuck լիլլ . բ . չ . Կռնչել , կարկաշել ,
դրդալ :

Chuff լիլլ . ած . Բռնափա , Բանձրափա :

Chum լիլ . գ . Ընկեր , սենեկակից :

Church լիլլ . գ . Եկեղեցի :

Chyle լիլլ . գ . Մամուց :

Chymist լիլլի . գ . Քիմիագործ :

Cinnamon լիլլիլլ . գ . Կինամոն :

Cipher լիլլ . գ . Թուանշան զրոյ :

Circle լիլլ . գ . Բոլորակ շրջանակ :

Cistern լիլլիլլ . գ . Զրհոր :

Cital լիլլիլլ . գ . Ստղաանի : կոշտան
ի գատ :

Cite լիլլ . բ . ն . Կոչել յատեն . հրա
մայել :

Citizen լիլլիլլ . գ . Քաղաքացի : քա
ղաքացնակ :

y +էֆէի . գ . Ընկերութի :
 : +էֆէս . գ . Երջան . կարար :
 sses, կարգին :
 ժանդ . գ . Հաշիւ , համար , թիւ :
 . բ . ն . Ճանաչել : աւանել : To
 mks, շնորհ աւանել , շնորհակալ

+մախդ . գ . Ծնունդ մտայ , ի-
 խորհուրդ : խնայումն : միտք ,
 : Out of conceit with, ոչ հո
 ղ , անհաման :
 : +մախիւ , բ . ն . Յղանալ 'ի միտս ,
 'Լ :
 iscence +մախիւիւն . գ . Հեշտ
 թի , առփանջ :
 ion +մախիւ . գ . Ցնցումն :
 լմ +մախիւ . բ . ն . Դատաւարութիւ :
 օմ +մախիւն . գ . Որպիտութի ,
 ւութի : պայման , վիճակ : օրէնք :

- clock is it? քանի՞ ժամ է ատուրս :
- Clockmaker +ւթ+էյ+ը . գ . ժամագործ :
- Clod +ւթ . գ . Բուճ , կոշտ հողոյ , հաղակոշտ :
- Clog +ւթ . գ . Անուր , ոտնակապ , առաւանջ :
- Close +ւթ . բ . ն . Փակել , կախուցանել :
To close in , 'ի ներքս փակել : To close up , կնքել : ծաւել :
- Close +ւթ . գ . Փակարան , շրջապատ :
ած . Փակ : ուշադիր : Close to study , մտադիր ուսման :
- Cloth +ւթ . գ . Կտաւ , կտաւի , չուխայ : (յուգ .) Cloths կամ clothes , +ւթ . զգեստք , հանգերձք , ձորձք :
- Clothing +ւթ+հի . գ . Հանգերձ :
- Cloud +ւթ+թ . գ . Ամպ : մէգ : խուժան :
- Cloud , բ . ն . Պատել կամ ծածկել ամպով :
- Clove +ւթ . գ . Մեխակ : Clove of garlic , պճեղն խատորոյ :
- Clout +ւթ+ւ . գ . Կապերտ հնոտի , ցնցոտիկ , ջնջան : կարկատանք : կտորակ :
- Crown +ւթ+ան . գ . Գեղըուկ , շինական :
- Cloy +ւթ . բ . ն . Յաղեցուցանել , ձանձրացուցանել :
- Club +ւթ . գ . Բիր , գաւազան , լախտ :
- Club , բ . ն . Տալ , վճարել զեւր բաժին :
- Cluck +ւթ+ . բ . չ . Գրգալ հաւուց :
- Clumps +ւթ+ի . գ . Ապուշ , յոնար :
- Cluster +ւթ+ւր . գ . Կոյտ , կարկառ :
- Clutch +ւթ . գ . Ճանկ , կեռ , ունելիք :

- loach +օւ . գ . կապք :
 loachman +օւն . գ . կառավար :
 loal +օւ . գ . Ածուխ :
 oase +օր . ամ . Ամենայն , խառն :
 oai +օր . գ . Պատմական , պատմ :
 oek +օ . գ . Աքաղաղ , հա :
 eck , բ . ն , հ . շ . ' Ի վեր առնել : գլխի
 ամրանալ :
 oekle +օւ . գ . խեղճ , խեղճեղճ :
 կրօնական :
 ohee +օվ . գ . խոհ :
 oher +օվ . գ . Արդ , տարածակ ,
 բանական :
 ohen +օվ . գ . Ղարաղ :
 og +օ . բ . ն . Քաղաքիչ , վարչ :
 ognation +օն . գ . խնամակ , աղ-
 քանակ :
 ois +օ . գ . Գլխարկ , գլխակ :
 oil +օ . գ . Ամրակ , աղաղակ : ամրո-
 ճումն :
 old +օր . ամ . Յուրա : գ . Յարակ :
 ole +օւ . գ . կաղամբ :
 olier +օվ . գ . Ածխադոր , ամ-
 խառնառ :
 olly +օւ . գ . Այրեցած պուտան ,
 մանկապարկ , մեղծ :
 olour +օւ . գ . Գոյն , ներկ :
 olt +օր . գ . Յրմուղ , մարուկ : մանուկ
 տառակ :
 oma +օ . գ . Թմբուկ , քնարուկ :
 omb +օ . գ . Սանդուղ : կատար հաւուց :
 omb , բ . ն . Սանդուղ զհերս : գլխի
 դար :

Come +բժ. բ. չ. Գալ: Հասանել, ժա-
մանել: մատչել: Come near, մերձե-
նալ: Come to light, յայտնել զանձն:
Come to and fro, երթևեկել, տատա-
նիլ: Come in, մտանել: Come out, ե-
լանել: Come up, տմբառնալ: Come
to, հաւանել, զննանել: Come to an
end, հասանել վախճանին, ժամանել
'ի նպատակն: Come to life again, դար-
ձուցանել 'ի կեանս: Come to one's
self again, զգաստանալ: Come to
terms, գաշինա կռել: Come to prefer-
ment, յառաջագէմ լինել: Come to
hand, յանդիման կալ: Come to pass,
ժամանել, անցանել, հանգիպել: Come
between, 'ի վերայ հասանել: Come
about, 'ի գլուխ ելանել, գառնալ:
Come over, վերապին սկսանիլ: Come
after, գալ կամ երթալ զինի: Come
by, ունել, ոտանալ: Come at, ժամա-
նել, բերել 'ի ձեռս: Come away, գալ
արտաքս: 'Come on, յառաջ խաղալ,
մատչել 'ի մարտ: Come off, ելանել
արտաքս, ցցուիլ: Come upon, 'ի վերայ
հասանել:

Come, միջ. Ե'կ, բեր, աղէ, գնալ: Է:
Comedy +ճիփի. գ. Կատակերգութի:
Comely +լի. ած. Վայելուչ, գե-
ղեցիկ:

Comity +ճիդի. գ. Քաղցրութի, մար-
դասիրութի, քաղաքավարութի, մե-
ծարանք:

Comma +ճմե. գ. Ստորակէտ:

non +մէն . ամ . Հասարակ : հա-
սկաց : աստիկ , աստիական :

non law +մէն ց . դ . Օրենք հա-
սկաց :

murder +մեղանելն . դ . Հապար-
թէ : հապարդ , խորհարդ , հապար-
թէ .

my +միմի . դ . Ընկերութի :

ness +մէն . դ . Ըբնան . Կարար-
քանք , Կարկին :

ն +մանդ . դ . Հաշիւ , համար , Թիւ :

ն . բ . ն . Ճանաչել , աւանել : To
thanks , շնորհ աւանել , շնորհակալ
ել :

նք +մանդ . դ . Եւանդ . մտայ , ի-
նք : խորհարդ : խնայումն : միտք ,
միջք : Out of conceit with , ոչ եւ
միտել , անհաւան :

ոive +մանիւ , բ . ն . Յղանալ 'ի միտս ,
անել :

opiscence +մեքսիւնիւն . դ . Հեշտ
կտութի , աստիանք :

orission +մեքսիւն . դ . Յնջումն :

orion +մեքսիւն . բ . ն . Դաստապարտել :

ition +մեքսիւն . դ . Որպիտութի ,
սկիւթի : պայման , վիճակ : օրենք :

luct +մեքսիւն . դ . Առաջնորդութի :

eatly +մեքսիւն . մ . Յայանի :

idence +մեքսիւն . դ . Վստահութի :

irm +մեքսիւն . բ . ն . Հաստատել ,
ել , գորշակել :

irmation +մեքսիւն . դ . Հաստա-
տութի : գորշում :

Cook, բ. ն. Եփեւ, պատրաստել զփեւ.
բակուրս :

Cook-maid +սեւ-մէյք. գ. Նին խոհակեր :

Cool +սեւ. ամ. Սակաւ մի ցուրտ, ցըր.
տաքին : գ. Ցրտութիւն, զովութիւն :

Coom +սեւ. գ. Ճարպ խողի

Coop +սեւ. գ. Տակառ տակառակ :

Cooper +սեւ. գ. Տակառագործ

Cop +սեւ. գ. Գլուխ, ծայր, գագաթն,
կատար :

Cope +սեւ. գ. Ծածկոյթ կամ շուր
գլխոյ :

Cope, բ. ն. Յարկածածուկ յորինել
'ի գլխի հարկանել : հասուցանել զփեւ.
խարէնն :

Coppel +սեւ. գ. Բութակ, քսեւոյ
հալոց :

Copper +սեւ. գ. Պղինձ : ջեռուցիչ :

Copperas +սեւ. գ. Արջապ :

Coral +սեւ. գ. Բուստ :

Coriander +սեւ. գ. Գինձ :

Corinth +սեւ. գ. Հաղարջ : տէն
Currant.

Corn +սեւ. գ. Ցորեան : կոշտ ոսկոյ :

Corn-floor +սեւ. գ. Ըսեմարան ցորեանոյ :

Corn-land +սեւ. գ. Անգ ցորեանոյ :

Corn-mill +սեւ. գ. Աղբիւր :

Gornel +սեւ. գ. Համ, չոմ, զոզալ :

Corps կամ Corpse +սեւ, +սեւ կմ. +սեւ
գ. Մարմին, գի, գիական : խուսի, գունդ
բազմութիւն :

Correct +սեւ. բ. ն. Ուղղել, խրատ.

- անլ: աղաղակել: մեղմել, չարաւորել:
 Cost թաղ. գ. Ծախք: գին, գրամ:
 Costly թաղի. ած. Մեծածախ:
 Cot կամ Cottage թաղ, թաղիք. գ.
 Հիւղ. սաղաւար, խոշիկ:
 Cotton թաղի. գ. Բամբակ: բամբակ:
 Couch թաղ. բ. չ. Ընկալմանիլ:
 Couch, գ. Բազմոյ, սախա: անկողին,
 հաշիւ:
 Cover թաղ. գ. Ծածկոյթ: խաւի:
 յարկ:
 Cover թաղի. բ. ն. Կարի խնցանիւղ:
 Covertness թաղի. լի. գ. Ազատութիւն,
 անքնիւշ կամ արծաթիւղ. ընչա-
 քայտութիւն:
 Cough թաղ. գ. Հալ:
 Cough, բ. չ. Հաղալ:
 Could թաղ. (յարակատար ժամանակ
 բայի Can). Կարէի, էիք, էք. կա-
 րէաք, էիք, էին: I could not do it,
 չէր հնար առնել ինձ զոյգ: Could you
 do it? կարէիք առնել զոյգ:
 Counter թաղ. գ. Խաւի:
 Count թաղի. գ. Թիւ, հաշիւ: համե:
 Counterpane թաղի. գ. Վերանկ,
 Ծածկարան անկողնոյ:
 Countless թաղի. ած. Անթիւ, ան-
 համար, անչափ, անթուելի:
 Country թաղի. գ. Երկիր: գիւղ:
 Հաղանիք: ած. Գեղջուկ, ընկան:
 աղիւս, անուս:
 Countryman թաղի. գ. Հաղանա-

կից : գիւղական : լարձուոր անդամատա-
նի : գաւառապետ :

Courage +ըրիճ . գ . Արուհի : խրախոյս :

Course +օրս . գ . Ընթացք , գնացք , չու-
եղանակ : չափ : սովորութի : կենցաղ :

Course of life , հանդամանք կենաց :

Course of meat , սպասահարկութիւն

կամ շարք կերակրոց : Words of cour-

se , աճ բանից : Of course , ինքնին , սո-

վորաբար , ըստ կարգի :

Court +օրտ . գ . Պալատ , արքունիք :

Court , բ . ն . Քծնիլ զկանամբ , մե-

ծաղիլ զտիկինն : շողորորակ :

Courtesy +ըրտիտի . գ . Քաղաքավարութի :

պատուաւորութի : պարանք , ծեքծեք-

մունք կանանց :

Courtly +օրտլի . գ . Աղնիւ , շնորհալի :

մ . Աղնուարար , գեղեցիկս :

Courtship +օրտլիտի . գ . Մարդասիրութի :

Cousin +ըղււն . գ . Եղբորորդի , քեւ-

որդի :

Cow +օս . գ . Կով :

Cow-house +օս-հօսս . գ . Գոմ' կովուց :

Cowardice +օս-ըրտիտ . գ . Երկչտունի :

Cower +օս-ըր . բ . չ . 'ի գուճս իջանիլ :

Cowl +օս-լ . գ . Վեղար , կեղուղ :

Coxcomb +օտ+օմ . գ . Կատար հաւուց :

ցցունք : խմաստակ :

Coy +օյ . ած . Ցածուն , պարկեշտ , ըզ-

գուշաւոր :

Cozen +ըղււն . բ . ն . խաբել , պատրել :

Crab +ըկ . գ . խեցդետին : ած . Ժանտ :

Crack +ըկ+ըկ . գ . Ճեղքուած :

ք, խաբէութի:

յ + բէգի. ան. Ճարտար, խորա-
ն, խաբերայ:

բաւի կմ բի. գ. ժայռ, պարեխ:

ւ + բէ. բ. չ. Թագենաւ, յափրանաւ:

ե + բէ. գ. Կռռնի, խորգ:

ն + բէ. գ. Կեռ, խիղճ երկաթի:

Սարդ, քաջառաջ, ուժեղ:

ե + բէ. գ. Մեղու, շար:

աւ + բէ. Լէ. գ. Փողպատ:

ե + բէ. բ. ն. Խնդրել, ժտել:

եւ + բէ. բ. ն. Երկեցուցանել,

սարտել:

բ + բ. գ. Խածի թռչնոց:

նեւ + բէ. Լ. գ. Խաչափառ:

օւ + բէ. բ. գ. Մատիտ, կապարեայ

է. 2

- Cremor +րիմբ. գ. Սեր կաթին :
 Cress +րիս. գ. Կոսերմ, կոսիմ :
 Crest +րիսդ. գ. Յցունք սաղաւարտի :
 կատարք հաւուց : զարդ գլխոյ : բարձ-
 րավզութի :
 Crew +րու. գ. Ժողով, ակումբ :
 Crib +րիպ. գ. Մսուր, դամ եղին :
 խրճիթ :
 Crime +րայմ. գ. Յանցանք, մեղք :
 Crimp +րիմի. ած. Դիւրաբեկ, տկար :
 Cripple +րիմիւ. գ. Հաշմ, հաշմանդամ :
 Crisp +րիսի. ած. Գանգուր : գալարուն :
 Critick +րիդի. գ. Կրիտիկ : քննողուն :
 Crock +րոտ. գ. Պոյան, խեցի, անօթ :
 Crocus +րոգլս. գ. Քրքում :
 Crooked +րոսեպ. ած. Կոր, կորած :
 Crop +րոփ. գ. խածի Թւչնոց : կատար :
 արմախք :
 Cross +րոս. գ. խաչ, նշան խաչին :
 Croup +րուի. գ. Գաւակ :
 Crow +րո. գ. Ագռաւ : To pluck a
 crow, կարի իմն մանրակրկիտ լինել :
 Crowd +րոսպ. գ. խուռն, ամբոխ :
 Crowd, բ. ն. խուկել : Crowd sail, սար-
 զել զառաքատս :
 Crown +րոն. գ. Պսակ, Թագ : ար-
 ծաթի գրամ Սպանիոյ (տուքաթ) :
 Crude +րուպ. ած. Հում, անեղի :
 Cruelty +րուիւի. գ. Անգութի :
 Cruet +րուիդ. գ. Շիշ խղոյ և քաջտիտի :
 Cruset +րուսիդ. գ. Քուրայ, բութակ :
 Crush +րել. բ. ն. Ճմլել, կոխել :
 Cry +րայ. գ. Ազաղակ, ճիչ, ողբ, կոծ :

Cry, բ. չ. Աղաղակել, գոչել: Լալ:

Cry out, գոչել բարձրաձայն: Cry unto, յօղնութիւն կարդալ: Cry aloud, ուժգինաւ աղաղակել:

Cryptical կամ Cryptick բլբլտիւ, բլբլտիւ. ան. Գաղանի, անյայտ, ծանծան:

Cub բռն. գ. Կարկան:

Cubit բլբլտիւ. գ. Կանգուն:

Cucumber բռն. բլբլտիւ. գ. Վարանգ:

Cuff բռն. գ. Արտակ, կռակ, հարած:

Cull բռն. բ. ն. Ընտրել, հաւաքել: առնել:

Cully բռն. գ. Անիտ, յիմար, խաբար:

Culver բլբլտիւ. գ. Աղանի:

Cumin բլբլտիւ. գ. Չաման, քեմեն:

Cunning բլբլտիւ. ան. Ճարտար, հմուտ: գ. Ճարտարութիւն, հնարք: հմուտութիւն:

Cup բլբլ. գ. Բաժակ, լոնկանակ: Cup of a flower, անոթ ծաղկանց:

Curb բռն. բ. ն. Սանձել, նուաճել:

Card բռն. գ. Մածուն, մեկարդ կաթին:

Cardle բլբլտիւ. բ. ն. Մածուցանել:

Cure բլբլտիւ. գ. Դարման, գեղ: բուժում:

Carl բռն. գ. Գանդուրք, խոպոպիք հերաց:

Currant բլբլտիւ. գ. Հաղարջ: ան. և Corinth.

Curse բռն. բ. ն. Անիծել, անիծանել:

Darkness ԳԱՐԻՆԻՍ. Գ. Խաւար, մթուշ:

Darling ԳԱՐԼԻՆԻ. ԿԾ. Սիրելի: Գ. Յաւէա խնն սիրելի, կաթողին պառի, մանրիմ բարեկամ:

Darnel ԳԱՐԻՆԻ. Գ. Որոմն:

Dart ԳԱՐԴ. Գ. Դիզակ, գեղարդն, տեղ:

Dash ԳԷՆ. Բ. Զ. Ընկենուշ, ձգել, հարկանել:

Date ԳԷՆԴ. Գ. Թուական նամակաց: արմաւ: Out of date, անսովոր, ապաժամ, ասորորինակ:

Daub ԳՕՎ. Բ. Զ. Ծեփել, օծանել:

Daughter ԳՕՂԸ. Գ. Դուստր: Կին:

Daughter-in-law, հարսն: God-daughter, ստն: Grand daughter, Թոռնեայ, գուստր որդւոյ կամ գասեր:

Dawn ԳԾ. Բ. Զ. Լուսանալ, պարանալ:

Dawn, Գ. Արշալոյս: ակիզն:

Day ԳԷՅ. Գ. Տիւ. ցերեկ: օր: լոյս առնել ջեան: գար: կեանք: օր մարտի, պատեբազմ: Ժամանակակէտ: օր յիշատակի, տն: From day to day, օր ըստ օր:

Night and day, գաիւ և գգիշեր: Day

by day, զօր ամենայն: The next day,

'ի վաղիւն: Every other day, օր ընդ

մէջ: All the day long, զօրն ուղջն: To

this day, մինչև յայտօր: The day be-

fore yesterday, յեռանդն: To day,

այտօր: Daybed, բազմաց: Daybook,

օրագիրք: Daybreak, արշալոյս: Dayla-

bour, վաստակք առնել ջեան: Dayla-

bourer, աւօրեայ վարձկան: Daylight,

լոյս առնել ջեան: Day's man, միջնորդ

աւար : Dayspring, արշալոյս : Day-
 արուսեակ : Daytime, օր, յերեկ :
 րօր, զատակէք աւարն : In the
 of old, 'ի հնումն : In his days,
 իւրովք ժամանակք : In these
 , աւ մար : In the day, աւ զքն :
 at the day, ամենչ զփայտանն :
 թիւ. բ. ն. խառնել զաշ, շտ.
 մենչ :

ն. թիւ. գ. Սարգսաւար :
 թիւ. ամ. Մեռեալ, անկենդան :
 այ : արարարք : անդաւա : լւիկ :
 's Dead liquor, անդար ընկեր :
 water, իւր անշարժ : Dead time
 , year, միջոց արարայ՝ յարւս՝ զի
 արարումն 'ի դարձայ : Dead calm,
 ալ հանդարտութի : Dead time of
 night, լուսութի դիշերի : Dead wall,
 իւր անըրպետեալ շտարշանակի :
 sh-dead, ահարեկ : Dead coal, ա-
 ղիկեալ : The dead, գի անկեն-
 : Dead doing, մահարեք : Dead-
 արհատ մահու :

նիւ. ամ. խաւ :
 թիւ. գ. Մասն : քանակութի : բաշ-
 ե թիւթոյ 'ի խաղս : եղենն : Great
 , բազումն, բազմք, յոյժ :
 բ. ն. Բաշխել, աւալ, արհել :
 բ. չ. Վաճառել : միջնորդ լինել :
 , աւանուլ : To deal in, միջամու-
 , խառնել զանձն :
 թիւ. գ. Գործունեայ, մատա-
 ար : զաճառական :

Dealing Գլխիկ . գ . Գործ : միջնորդու-
թիւ : ընթացք : վաճառք , շահավաճա-
ռութիւ :

Dean Գիւ . գ . Գահերէց :

Dear Գիւր . ամ . Սիրելի : Թանկագին :

Dearth Գէրթի . գ . Պակասութիւն պարե-
նից : շքաւորութիւն , սով : անպարտի :

Death Գէթի . գ . Մահ , վախճան կենաց :

Deathbed, օրհաս , տաղնապ մահու :

Death's wound, վէրք մահաբեր : Death-
like, մահահանգոյն :

Debt Գէր . գ . Պարտք , պարտիք : պար-
տաւորութիւն : Deeply in debt, լի պար-
տք : Contract debts, պարտա յան-
ձին բերել , պարտապան լինել :

Debtor Գէրէր . գ . Պարտապան , պար-
տական :

Decay Գիւէյ . գ . Անկումն : անանկութիւն
տկարութիւն :

Deceive Գիւիւ . բ . ն . խաբել , պատրել :

December Գիւէմպլ . գ . Դեկտեմբեր :

Deck Գէտ . բ . ն . Ծածկել : զգեցուցա-
նել , պահել :

Declivity Գիւլիւիւ . գ . Չաւ 'ի վայր :

Deed Գիւ . գ . Գործ , արդիւնք : գործու-
թիւն : գաշն , յետկար : կամք , միտք :
Ճշմարտութիւն : Indeed, այո՛ , արդարեւ ,
յիշատի :

Deem Գիւմ . բ . չ . Համարել , կարծել :

Deem, գ . Կարծիք , գաւառման , վարկ ,
միտք :

Deep Գիւթ . ամ . խոր , խորին : բարձր :
ստորին : նսեմ , աղօտ : գաղտնի : խորու

ահայրեն : Գ . Խորք , անդամագր :
Թի :

Ի : Գ . Աշտնակ , հզորութ :

Էրեմիա : Գ . Զանգառու , հեղ
Ի : Երանայ , պահպանութ :

Երեմիա : Գ . Պաշտպանութ :

Երեմիա : Բ . Ն . Ազատիչ , պղծիչ :

Գ . Պիտ , անմահ վարդ , հաղան :

Գր : Եր . Ընդ , գեղեցիկ ,
ար :

Երեմիա : Գ . Առաջնակ , առաջա-

խորդ , ընթացք : By degrees, առ
գրադար :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

Երեմիա : Բ . Ն . Առաջնակ :

scorn him now, սիրեցի զնա, բայց
արդ անգոսնեմ:

Doe փօ . դ . Այծեամն:

Doff փօճ . բ . ն . Մերկացուցանել:

Dog փօլ . դ . Շուն: Band-dog, դամբա:

House-dog, շուն ընտանի: Setting-dog,

շուն ծննդական: Bull-dog, շուն որդոյ:

Dog-louse, շանաճանճ: Dog-star, շը

նիկ աստղ: Dog of iron, ճանկ երկա-

թի: Dog fox, արու աղուէս: To give

կամ to send to the dogs, 'ի բայ ըն-

կենուլ: To go to the dogs, եղծանել,

կորնջիլ:

Dog-trick փօկ-տրիկ . դ . խորամանկութի,

չարութի, նենդ, դաւ:

Dogberry փօկդերբի . դ . Չում, հոն:

Dogcheap փօկչի . ած . Դիւբաղին, ան-

պիտան:

Dogfish փօկփիշ . դ . Շանաձուկն:

Doings փօնիշ . դ . Գործք, արարք,

արդիւնք:

Doit փօյտ . դ . Դանդ, լումայ, խերեկշ,

բնիոն:

Dolphin փօփին . դ . Դլին:

Dolt փօլտ . դ . Տխմար, անմիտ, անգուշ:

Done քն . միջ . Քաջ է, բարձր է, ե-

ղեցի այնպէս:

Doom փում . բ . ն . Դատել, լճաւել, ո-

բաշել:

Door փօր . դ . Դուռն: Ետն, բնակու-

թի: մուտք: Out of door, բարձաւ 'ի

միջոյ: Next door to, գրաջի: Backdoor,

դուռն յետուս, կամ դարձանի: Door-

դ. Door-keeper, գանապան :

Ե ԳՐԵՆԱՍ . Գ . Առնկա :

Գ . Կէտ, մեղակեալ, յոգն :

ԴՆԻԳ . Զ . Զառանցել, բանդա :

Ե .

ԵՆԴ . Գ . Յարմար, երկայն :

Կհօւտ doubt, անբնայ, ան :

Ե .

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

Ե . Գ . Զանգուած, հայտ, հատ :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

Ե .

ԵԿ . Գ . Աղանի : Գլխի աղանի :

Ե .

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

Ե .

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի, ԵԿ . Գ . Գլխի աղանի :

աւարտել : Draw breath, արտա
 Draw night, կարճել գիշերոյ :
 back, դարձուցանել յետս : Dr
 gether, 'ի մի հաւաքել : Draw up
 mouth, խեղաթիւրել, ծամածռ
 րեսս : Draw up an army, կարգ
 զօրս : Draw out the time, յառ
 յերկարաձգել :

Drawers Գրճըշու. գ. վարտիք, ւ
 վարտիք :

Drawwell Գրճուէլ. գ. Զրհոր, գ

Dray կամ Draycart Գրէյ, Գրէյտ

Սայլ : Բալնիք, դահուկ :

Dread Գրէք. գ. Ահ, երկիւղ :

Dreadful Գրէքֆու. ած. Ահարկ
 հազին, սոսկալի, ահեղ :

Dream Գրէմ. գ. Երազ, անուրջք,

Dregs Գրէյլ. գ. Դիրտ, մրուր : Են

Drench Գրէնչ. գ. Արդուսն : գ

նասնոց : Զրանցք :

Dress Գրէս. բ. ն. Զգեցուցանել

նել : դարմանել մշակել : կրթել :

wound, պատել զվէրս Dress vi

պատրաստել ղկերակուրս : D

child, խանձարրապատել : Dress

յօտել զայգին : Dress one's head

դարել զհէրս :

Drift Գրէֆթ. գ. Բերուսն, Է
 մերուսն :

Drill Գրիլ. գ. Գլխի :

Drink Գրէնք. բ. չ. Ըմպել : To dr

ըմպել վասն կենաց : Drink of

պել յսպառումն :

Drip ԳՐԻՒ՜. Գ. Կաթիլ, շիթ :

Drive ԳՐԵՅԼ. Բ. Ն. Վարել, մխել, վարել : Drive the country, կողալսել : Drive back, մղել : Drive a carriage, կառավարել : Drive at, գիտել : Drive on, ընդհարկանել : Drive out, հանել արտաքս : Drive in, ընկղմել : Drive off the stage, սուլել 'ի Թատրոնի 'ի նախասինն :

Drivel ԳՐԻՎԵԼ. Գ. Լորձուկք : ամ. Անփա, յիմար :

Droil ԳՐԵՅԼ. Բ. Զեղչալ, պղերդանալ :

Drone ԳՐԵՆ. Գ. Իշամեղու, բռն : գառաբկապորտ :

Droop ԳՐԵՒ՜. Բ. Զ. Կուտղիլ, Թօշիլ :

Drop ԳՐԵՒ՜. Գ. Կաթիլ, կաթ, շիթ : գինգ, գորշապահանք ազամանդեայ :

Drop, Բ. Ն. Ծորեցուցանել, հոսել : Թողուլ :

Drove ԳՐԵՒ՜. Գ. Հօտ, անդեայ, հօրան :

Drown ԳՐԵՒ՜. Բ. Ն. Հեղձուցանել, ջրահեղձոյց առնել : ընկղմել : կորուսանել :

Drug ԳՐԵՒ՜. Գ. Դեղորայք : չնչին՝ անպիտան ինչ :

Drum ԳՐԵՒ՜. Գ. Թմբուկ :

Dry ԳՐԵՅԼ. ամ. Չոր, ցամաք : անջրդի, ուխն : ծարաւի, պասքեալ : Dry-land, ցամաք երկիր : Dry-jest, երգիծանք :

Duck ԳՐԵՒ՜. Գ. Բադ :

Due ԳՐԵՒ՜. ամ. Արժան, արժանի : մ. Ուղիղ, ըստ պատշաճի : Գ. Իրաւունք, արժանիք :

- Dug ԳՐԷ . Գ . Պակուճք , ստինք :
 Dall ԳՐԼ . ած . Բ(Թամիտ , Թանձրամիտ :
 Dumb ԳՐԺ . ած . Համբ , անխօս : լուռ :
 Dump ԳՐԺԺ . Գ . Սուգ , ակրու(Թի :
 Dan ԳՐԷ . ած . Թուխ : նսեմ , մ(Թին :
 Dan , Գ . Փոխառու ստատկապահանջ :
 Dang ԳՐԷԺ . Գ . Աղբ կամ քակոր անտա-
 նոց 'ի տէտս անդատանաց :
 Dape ԳԻՒԺԺ . Գ . Դիւրախաբ , կտրի
 միամիտ :
 Dape , բ . ն . խաբէլ , պատրել :
 During ԳԻՒՐԻՆԺ . նիս . Աւ , մինչքեւ :
 ընդ ժամանակս , ցորչալի : During life ,
 առ կենդանութիւն , 'ի կեանս :
 Dusk ԳՐԿԺ . ած . Մ(Թին , նսեմ : Գ . ՄԸ
 (Թու(Թի , նսեմութի :
 Dust ԳՐԿԺ . Գ . Փոշի : հող : աւաղ :
 Duty ԳԻՒԴԺ . Գ . Պարտք , պարտք :
 պաշտօն : յարգութիւն : հարկ :
 Dwarf ԳՐԻՐԺ . Գ . Թղուկ , գաճաճ :
 Dwell ԳՐԷԼ . բ . չ . Բնակել :
 Dying ԳՐԻՆԺ . Գ . Կերկիչ , ներկարար :

E

E, Հինգերորդ և ձայնաւոր տառ ալլիա-
 բեաացն անդրկացոց , որոյ է կրկին
 հնչումն ի երկայն և է սուղ : Զայլ օ-
 րէնս նորին տես յրնդարձակի գործոյս :
 Each ԷԼ . դեր . Երկաքանչիւր , երկոքին ,
 մին և միւսն : իւրաքանչիւր , անցնիւր ,

միջ. Ա՛յ, ո՛վ, բա՛րե, վա՛շ:

բ. ած. Ութ:

գ. էյտի. ած. Ութնասան:

դ. էյտիսի. ած. Ութնասանե:

ե. էյտֆու. ած. Ութստիկ:

զ. է. ած. Ութերորդ:

է. էյտիսի. ած. Ութնեւորդ:

յ. է. ած. Ութուն:

թ. Կէր. Մին յերկոցունց,

մ. միւսն: Երկտքանչիւր, երկու-

ն:

մ. Նոյն և, նոյնպէս, ևս:

ն. Առեցուցանել: Երկարել:

չ. Գ. Արմուկն: Elbow-chair,

յենարանաւ, գահ:

գ. Եւրութի, զառամութի:

դ. ած. Երէց, աւագ, ծերաւ:

եւրու. Գ. Եւրք, ծերունիք:

է. Երկցունք, քահանայք:

թ. Եւրուի. Գ. Երկցութի:

յ. Եւր. ած. Երէց, ծեր, հին:

է. Եւֆի. Գ. Փիղ: Կողոսկր:

է. Եւ. ած. Մետասան:

է. Եւ. ած. Մետասաներորդ:

բ. Կանգուն, ձողաչափ:

գ. Գեր. Այլ, այլ ինչ, այլ որ:

դ. Գ. Ել, ինչ: Nobody else,

որ: մ. Այլադ, ապա թէ ոչ,

որ Եւհու. մ. Այլոր, այլ

ք:

Earthquake Էրեհտէյտ . գ . Գերանա
շարժ , սասանութի երկրի :

Ease իւ . գ . Հանգիստ , գիւրութի , հեյ
տութի : Ease of pain , սոխորումն : Wit
ease , գիւրաւ , հեշտեաւ : At ease , էս
At heart's ease , ըստ հաճոյս , ըստ քանց
հանգստեամբն :

Ease , բ . ն . Դիւրեւ , սոխորեւ , հան
գուցանեւ :

East իւր . գ . Արեւելք :

Easter իւր . գ . Զատիկ , պատեք :

Eat իր . բ . ն . Ուտել , ճաշակել : Eat
good meal , առնել սեղան մեծահաց
խնջոյս պատրաստել :

Ebb էպ . գ . Տեղատուի ծովու :

Eddy էպի . գ . Պտոյս ջուրց :

Edge էճ . բ . ն . Արեւ , յեասնեւ , պո
ծայր գործեւ : գրգռել : մղել , վարել

Edify էպիֆայ . բ . ն . Շինել , կերակել :

Education էճիւտէյշն . գ . Դաստիարակ
կութի :

Eel էլ . գ . Օձաձուկն :

Effect էֆֆէյտ . գ . Գործ , արդիւնք : I
effect , գլուխ բանիս : Of no effect , ան
գործ , 'ի գերե , 'ի զուր :

Eft էֆ . գ . Կողագիաց : մ . Խնայն
հապճեպ , փութանակի :

Eftsoons էֆտսոնս . մ . Սակաւ մի զքնի
յես սակաւուց , փոյթ ընդ փոյթ :

Egg էկ . գ . Ձու : Yolk of an egg , գեր
նուց ձուոյ : Egg-shell , փեշեկ ձուոյ
New-laid egg , ձու թարմ :

Egg , բ . ն . Գրգռել , շարժել :

chise էն՝Քրէնիւ. բ. ն. Աղտա
: արձակել:

էնիւճ. բ. ն. Պարտաւորել
: երաշխաւոր լինել:

իւիւ. գ. խաղ, պատրանք, հաղորդ,
դ:

իւիւ. ած. Անդղիացի: անդ-

man իւիւիւն. գ. Այր անդ-

էնիւէն. բ. ն. Փորագրել, քան-

էնէն. բ. ն. Ամբռնալ, ու-

նճոյ. բ. ն. Վայելել, ժա-

էնւայդ. բ. ն. Լուսաւորել:

էնւայժ. բ. ն. Կենդանացու-

էնիւ. բ. ն. Որսալ, ըմբռնել,
դ:

իւնճ. ած. Բաւական: մ. Ըստ
անին, ի կարի: բաւ է, չատ է:
իւն. բ. ն. Մտանել, միջամուխ

իւն. բ. ն. Հրապուրել, որսալ:

իւն. գ. Ընդերք, փորոտի,

այ իի՛Քէնի. գ. Յայտնուի Տն:

e իի՛Քոյ. գ. Համառոտութի
բովանդակութի:

իւ. գ. Թուական, թիւ:

իւ. բ. ն. Զինել, վառել'ի զէն:

Embering էմպերինկ . գ . Ծովնապահ . ք չո .
րից եղանակաց :

Embrace էմպրէյս . գ . Գրկումն , գրկա-
խառնութի , փարտումն : Ըմբռնումն : բռ ,
վանդակութի :

Embroider էմպրժյալ . բ . ն . Աւելա-
գործել , նկարել տաղամբ :

Embryo կթ Embryon էմպրիօ , Կնէրի .
գ . Սաղմն : գործ անկատար , ուրուտ-
կան :

Eme էմ . գ . Հօրեղբայր , մորեղբայր :

Emerald էմէրէլ . գ . Զմրուխտ :

Emmet էմէթ . գ . Մըրկուն :

Empress էմպէրէս . գ . Կայսրուհի :

Emperor էմպէրէր . գ . Կայսր :

Enact էնէկտ . բ . ն . Սահմանել : գործել :

End էնփ . գ . Վախճան , աւարտ : Եզ :

To the end that, որպէս զի : An end,
ուզիզ , կանգուն : Most an end, իսկ 'ի
բազումն , սովորաբար :

End, բ . ն . Վախճանել , աւարտել :

Endear էնփէր . բ . ն . Սահել սիրելի ,
հաճոյ ընծայեցուցանել :

Endeavour էնփէվըր . գ . Ճիգն , ջանք ,
փոյթ :

Endive էնփիվ . գ . Եղէդ , գառնիք , ե-
ղերդ :

Endless էնփլէս . տծ . Անվախճան , անեղբ :

Endow էնփճու . բ . ն . Օժտել , օժիտ
տալ , վարձանա արկանել :

Endue էնփյու . բ . ն . Զգեցուցանել :
զարգարել :

Enemy էնէմի . գ . Թշամբ :

achise Ինքիկիւ. բ. ն. Ազատ
Էլ: արձակել:

թ Ինքիւ. բ. ն. Պարտաւորել
ն: Երաշխաստ ընել:

Ինքիւ. բ. ն. Իսկ, պարտաւոր, հասցր,
արգ:

ն Ինքիւ. ամ. Անդրեան: անդ.
ան:

անան Ինքիւ. բ. ն. Այլ անդ.
Է:

տ Ինքիւ. բ. ն. Փարսկերէլ, քան
լէ:

լէ Ինքիւ. բ. ն. Արտաւորել, ա.
Է:

Ինքիւ. բ. ն. Վարդէլ, Ժա.
Է:

Ինքիւ. բ. ն. Լուսաւորել:
ն Ինքիւ. բ. ն. Կենդանացու.

Է:

ն Ինքիւ. բ. ն. Որտալ, ըմբռնել,
արգել:

թ Ինքիւ. ամ. Բաւական: մ. Ըստ
ձեռնին, լը կարի: բաւ է, շատ է:

Ինքիւ. բ. ն. Մասնակէլ, միջամեկ
:

Ինքիւ. բ. ն. Հրապարակել, արտալ:
ն Ինքիւ. բ. ն. Ընդհար, փորձով,

any Ինքիւ. բ. ն. Յայտնուի ճի:
me Ինքիւ. բ. ն. Համառոտութիւն:

Ինքիւ. բ. ն. Թուական, Թիւ:
Ինքիւ. բ. ն. Զինել, զորակել:

Equipage Է֊պաի֊ֆէյճ . Գ . Չէնք : Հան-
թգերձանք : պաշար ճանապարհի, նոսր :
Equity Է֊֊ուիթի . Գ . Արդարութի, իրա-
ւունք :

Era Էրէ . Գ . Թուականի, թուական :
Ere էյր . Մ . Վաղ, վաղագոյն : յառաջ
քան :

Erelong էյրէ֊նի . Մ . Ոչ ընդ երկար, նոյն
հետոյն :

Erenow էյրէ֊նու . Մ . Ետաջագոյն, վաղ
ուրեմն :

Erewhile կամ Erewhiles էրէ֊ու֊յլ, էյր-
կու֊յլ : Մ . Սակաւ մի յառաջ : երբեմն :

Erke էր . Գ . Ծոյլ, հեղդ, գանգաղ,
պղերդ :

Err Էր . Բ . Ն . Թափառիլ : մոլորիլ :

Error Էրր . Գ . Մոլորութի, թա-
փառումն :

Erst էրտ . Մ . Հախ, զառաջինն :

Eschew էսչու . Բ . Ն . Ցեղի տալ :

Espial էս֊ֆայէլ . Գ . Լրտես, գէտ :

Esquire էս֊քու֊այր . Գ . Չինակիր

Essay էսսէյ . Գ . Ճաշակ փորձ, քննութի :

Esteem էս֊տիմ . Գ . Եարգ, վարկ, համա-
րումն մեծ :

Estimate էս֊տիմէյտ . Գ . Հաշիւ : գին :
յարգ, վարկ :

Estrich էս֊տրիլ . Գ . Զայլամն :

Esture էս֊լիուր . Գ . Ծ֊փումն, ալէ֊փ-
ծումն :

Eternally էրէ֊նէլէլ . Մ . Ետեւեւան :
միշտ :

Eve կամ Even է֊վ է֊վ . Գ . Երեկ, երեկոյ :

իւն. ամ. Դիւր, հարկ. համեմատ.
ig Իւրիւն. Գ. Երեւ, սկիզբն գիւ-

իւր. Դ. Երեւ, միշտ. երբեմն.
Է. For ever, յաւիտեան. For e-
ver, յաւիտեան & Է.
Բ, Իւրեւանցիւր, ամենայն, որ
ցամ. Ever since, յառի՛ հիւն.
and a non, միշտ չ միշտ. Or e-
ver since, քան թէ.

being Իւրեւանցիւն. ամ. Մշտն.
was Իւրեւանցիւն. ամ. Մշտն.
being Իւրեւանցիւն. ամ. Մշտն.
being Իւրեւանցիւն. ամ. Յարկեւ,
Գ. անշէջ, համեմատ.

was Իւրեւանցիւն. ամ. Մշտն, յարմար.
was Իւրեւանցիւն. ամ. Մշտն.
being Իւրեւանցիւն. ամ. Մշտն.
բն, յարմար.

Գլուխ. ամ. Իւրեւանցիւր. ամ.
Everywhere, ամենայն ուրեւ.
body, ամենայն որ. Ewery with,
, առհասարակ. Every day, զո-
րեւ, միշտ.

Լու. ամ. Չար, վատնար, յոռի,
Գ. Չարիք, յանցանք, եղբուն.
, զոռանք. աղէտք. ախ, հիւան-
ք.

er Իւրեւանցիւն. Գ. Չարագործ.
Իւրեւանցիւն. Դ. Ոչ բարեւ, չարագործ.
ch Իւրեւանցիւն. Գ. Կեղեկիւն.

Իւր. Գ. Ոչեւար, մեղք.
Իւրեւանցիւն. ամ. Չիւր, անիւր.

Exact, բ. ն. Պահանջել, խնդրել իր
առնա: ստիպել: զգիւել, հարտահար

Examine էկսէմին. բ. ն. Հարցափն
առնել: քննել: յուզել, խնդիր առն

Example էկսէմփլ. գ. Օրինակ, քաղափն
Except էքսէպթ. ն/ս. Բաց 'ի, եթէ ո

բայց միայն:
Exchange էքսչէնջ. գ. Փոխանակում
գրամականութի: զաճառանոց:

Excuse էքսքուզ. բ. ն. Արդարաց
յանել, տնքասիր առնել, ջատաղովն

աղաա առնել, ներել, Թող տալ:
Execrable էքսէքրեյլ. ած. Գարշել

զգուսելի, նողկալի:
Exempt էկսէմփ. ած. Ազատ, զերծ:

Eyas այէս. գ. Չադ բաղէի:
Eye այ. գ. Աին, աչք, տեսանելիք: ա

տութի: գիտողութի: պակուկք ծառ
ծակ: միտք, կամք, արտրժակ:

Eye, բ. ն. Հայել, գիտել, ակնարկել
զգուշանալ:

Eyeball այպօլ. գ. Բիր աչաց:
Eyebrow այպրօու. գ. Յօկք, արտևանալ

Eyedrop այպրօթ. գ. Արտադր, արտ
տութ:

Eyeglance այկլէն. գ. Անարկութի
հայեցում:

Eyeglass այկլէս. գ. Անոց:
Eyeless այկլէս. ած. Չաչացու:

Eyelet այկլէ. գ. Երդ, լուսամուտք:
Eyelid այկլի. գ. Արտևանուկք:

Eyeservice այսէրվի. գ. Աչառութի
Eyeshot այսոթ. գ. Տեսիլ, հայեցում

Eyesight մյայր. գ. Ցեղիլ աչաց, աե-
ուութի :

Eyewink մյայր. գ. Թարթաթ, բթիթ
ական :

Eyewitness մյայր. գ. Անհատեա
վայ :

F

F կէ. վերջերայ. և բազմայն առաւ աշ-
խարհայն անգլիացւոյ, որ երբեմն
գտնանակ իւրոյ ընկէ հնչանն՝ հնչ
ուրէք մէկ, վ. զարգինակ 'ի բառ. օ,
օ, և յայլն :

Fable ֆէյլ. գ. Առասպել, առակ :
կերծիք :

Face ֆէյ. գ. Երեզք, գէգք : տիպ :
Ճակատ : Wry-face, կնճիռն երեսայ :
Face-painting, կենդանագիր :

Face, բ. չ. Չնանալ առ երեստ : Ճակա-
տել : հայիլ : Face out, 'ի Ճակատ հան-
գիտանալ : Face a card, գարձուցանել
դժուրք : Face about, դառնալ : Fair-
faced, գեղեցկատեսիլ : Ugly-faced,
աղերղապէմ : Bold-faced, լիբբ :

Facile ֆէյլ. ած. Դիւրին, հեշտ,
հեշտին :

Faculty ֆէյլ. գ. Կարողութի, իշ-
խանութի :

Fade ֆէյ. բ. չ. Կուտիլ, Թռնիլ :

Fadge ֆէճ. բ. չ. Յարմարիլ, պատ-
շաճիլ :

մից Penny ի: It is not worth a far-
thing, անպիտան է, չարժէ և ոչ դանկ մի:
Fashion ֆէշըն. Գ. Տեսիլ, կերպարան:
հղանակ: սովորոյթ: նորութի: աղնուս,

կանուծի:

Fast ֆասթ կամ ֆէսթ. Գ. Պահ, ծո,
մապահ. Break one's fast, լուծանել

զծումն, առնել զնախաճաշիկ:
Fast, ած. Պինդ, անշարժ: ամբողջաւ:
կից: խոր: սերտ: արագ: մ. Պնդապէս,

փոյթ ընդ փոյթ:

Fat ֆէթ կամ ֆէթ. ած. Գեր, պա-
րարտ, թանձրամարմին: գարշելի: ան-

հեթեթ: թանձրամիտ: ճոխ, առատ:
բերրի, բազում, լի:

Fat, Գ. Ճարպ, պարարտութի:

Father ֆաթեր կամ ֆաթեր. Գ. Հայր:

Father-in-law, ֆաթեր ին Լ. Գ. Անոր,

սկերպոր:

Fault ֆալթ. Գ. Սխալ, վեխակ: քան-
ցանք: դժուարութի, կնճիռն: Find

fault, մեղադրել:

Favour ֆէյվըր. Գ. Ընտրանք, երեսփէր:
նպատակ: պաշտպանութիւն: ներումն:

պարգև: նշանադրեալ:

Favoured ֆէյվըր. ած. Սիրելի, ակ-
նահաճոյ: Well-favoured, գեղեցիկա-

դէմ: Ill-favoured, ասկիւղ, ասպնապ

Fear ֆէր. Գ. Ահ, երկիւղ, ատէնապ

Feast ֆէսթ. Գ. Խրախութի, խնջոյ:

կոչուէք: տոն:

Feat ֆէթ. Գ. Արարք, գործք: հնար

ած. Արագ, ճարտար: ընտիր, փայլ

eather ֆէրհէր . Գ . Փետուր : Feather-
bed, անկողին փետրալից :

February ֆէրբրուարի . Գ . Փետրուար :
fe ֆէ . Բ . ն . վճարել : կաշառել :
վարձել :

feeble ֆիլ . ամ . Տկար, անզօր : դոյզն :
feed ֆէր . Բ . ն . Մնուցանել, դարմանել :
բ . չ . Մնանիլ, արածիլ, տածիլ :

feel ֆէլ . Բ . ն . Չգալ, խմանալ, չօտ-
փել : Feel soft, լինել փափուկ 'ի չօ-
տփել : Feel cold, ցրտահար լինել :
Feel for others, արդահատել, կարեկ-
ցիլ : How do you feel yourself, զեմդ
կեաս :

feel հմ Feeling ֆէլ . ֆիլի . Գ . Չգա-
լու թի, չօտփելիք, զգայարան : զգա-
ցումն : գորով :

feign ֆէյն . Բ . ն . Կեղծել, հնարել :

faint ֆէյն . Գ . Կեղծիք, պատրանք :
ած . Կեղծ, առ աչա, կեղծաւորեալ :

fell ֆէլ . ամ . Գազանաբարոյ, վայրագ :
ell, Գ . Մորթ, կաշի :

fell, Բ . ն . Յերկիր կործանել, տապալել :

ellow ֆէլլ . Գ . Ընկեր : միաբան : նման :
պաշտօնակից : այր դք : Թշուառական :
խեմար :

elon ֆէլն . Գ . Չարագործ : ամ . Ան-
ողորմ, անգութ :

elt ֆէլ . Գ . Թաղիք : ձունձ կամ վե-
րարկու թաւարծի : մորթ : խուզածք :

en ֆէն . Գ . Ճախին, մօր, մուրատ :

ence ֆէն . Գ . Պաշտպանութի : պատ-
նէշ : տրախաղութի :

- Fennel ֆեննէլ. Գ. Սափթ :
- Fetch ֆէչ. Բ. Ի. Երթալ 'ի խնդիր :
To fetch a sigh, յագւոյ հանել : To
fetch one's breath, շունչ առնուլ :
- Fetch, Գ. Հնարք, ճարտարութի : գաւ,
խարէութի :
- Fever ֆէվը. Գ. Ցենդ, ջերմն :
- Few ֆիւ. ած. Սակաւ, նուազ : In
few, սակաւաւք, համառօտիւ :
- Fewel ֆիւ-իւ. Բ. Ի. Արծարծանել, բռն
բռնել :
- Fib ֆիւ. Բ. Ի. Ստել, սուտ խօսել :
- Fickle ֆիկլ. ած. Յողքողդ, փոփո.
խամիտ :
- Field ֆիլ্ড. Գ. Դաշտ, անդ : գաշտա-
դեան : Field of battle, աստղարեղ
մարտի : Field battle, Ճակատամարտ :
Field-day, որ հանդիսի զօրաց : Field-
ed, Ճակատեալ 'ի պատերազմ :
- Fiend ֆիւփ. Գ. Թշնամի, հակառակորդ :
այր, դէ :
- Fierce ֆիրս կամ ֆիրս. ած. Վաղրագ,
վաղրենի, գաղանաքարոյ :
- File ֆայլ. Գ. Արմնդ :
- Fifteen ֆիֆթին. ած. Հնգերասուն :
- Fifteenth ֆիֆթին-ի. ած. Հնգերասուն
ներորդ :
- Fifth ֆիֆթ-ի. ած. Հինգերորդ : Գ. Հին
գերորդ մասն :
- Fiftieth ֆիֆթին-ի. ած. Յիններորդ :
- Fifty ֆիֆթ-ի. ած. Յսուկ :
- Fig ֆի. Գ. Թզենի : Թուլ : I don't
care a fig for him, ոչ ինչ փոյթ է ինձ

մենե . Fig tree, Բշենի .

ht հայր . գ . Մայր , պատերազմ ,
խա .

նե գլխու . գ . Ձե , անասն ,
անիմա .

bert բերդ . գ . Կապն .

նե գլխու . գ . Գալ , խաբար ,
նշան .

հայր . գ . Ընդ , հարգ , սաղ .

հայր . բ . ն . Լիւս , յարեցուցանել .

նալ . To fill out, առանձնալ . To
նշ , խալ զանգն .

նալ . գ . Մալ , Թաղանդ .

նալ . գ . Ալա , աղանդաթիւն ,
նալ .

նալ . գ . Թե միանդ .

նալ . բ . ն . Գաւանդ , ընդանել .

նալ . 'ի վերայ հաւանել , յայտնել .

նալ . To find himself, ընել , գաւ

ընել (առողջ կ'ը հիւանդ .) Find

ն , 'ի վրա աւելու .

նալ . ան . Ընդ , աղիւ , յարգ .

նալ . Յոյժ , առաջանդ : աւարտ , վախ

ան : In fine, 'ի վախանի , հաւան

նալ .

ger գլխու . գ . Մաւն .

նալ . բ . ն . Աւարտել , հա
նալ .

նալ . գ . Հուր , կրակ : հրահ :

նալ . յարար , եւանդն : To set fire on ,

նալ . արկանել : Fire-brand, խանձող :

re-side, կրակարան : առն անգիւնն :

clock հայր . գ . Հրաշան :

Firepan ֆայրփէն . գ . կրակարան : ակն
հրացանից կամ թնդանութից :

First ֆէրսթ . ած . Առաջին , նախկին :
մ . հախ , 'ի սկզբանն : First or last , ե-
թէ յառաջ և եթէ զինի , կանուխ կ՞
անագան : At first , զառաջինն :

First-fruits ֆէրսթ-ֆրուիթս . գ . Երախտյ-
րիք , առաջաւորք :

Fish ֆիշ . գ . Ձուկն :

Fish , բ . ն . Ձուկն որսալ , զհետ պղն-
գել , հետամուտ լինել :

Fist ֆիսթ . գ . Բուռն , կռուի :

Fit ֆիթ . գ . Վերագարծ (հիւանդա-
թիւն) : քիւլք , հաճոյք : մոլութի : բռ-
նութի : շփոթ : Fit of love , զակառուս-
'ի սէր , սաստիկ սիրահարութի : Fit of
disease , ըմբանուսն յախտ ինչ : Fit of
desperation , յուսահատութի : Fit of
madness , խելագարութի : Drunken-fit ,
զինկէճանութի : ած . Յարմար , պատշաճ :

Fit , բ . ն . Յարմարել , յօրինել : բ . չ .
Պատշաճիլ , 'ի գէպ գալ : To fit up ,
յարմարիլ , պատշաճիլ :

Five ֆայվ . ած . Հինգ :

Flag ֆլէյ . բ . չ . Կախիլ , անկանիլ :
լքանիլ :

Flag , գ . Կնիւն , պրտու : դրօշ , գրօշակ :

Flake ֆլէյք . գ . Ծիւ : կայծ : տարաթ-
ձեան :

Flam ֆլէյ . գ . Ստոութիւն , պատրանք ,
անոռիք :

Flame ֆլէյմ . գ . Բոց : հուր , կայծակն :
աշխոյժք :

Բնիւ . ք . Ազգք , զեւսս , բարձ :
 Բնիւ համ Բնիւ . ք . Փայլահն ,
 քս :

Բնիւ համ Բնիւ . ք . Սրուակ
 ք :

Բնիւիւ . ք . Կաղսլ , զամբիւղ ,

Բնիւ համ Բնիւ . ան . Դիւր , հարժ :
 Բնիւ համ Բնիւ . ան . Դիւր , հարժ :

Բնիւ . բ . չ . Սիւղալ , պերճանալ :
 , ք . Ըսք , պերճանալ :

Բնիւ . ք . համ , համալուի ,
 ք . Ըսք :

Բնիւ . ճիւղ , քսան , պատառաւան :

Բնիւ . ք . Վալ , հասա :

Բնիւ . ք . Լու :

Բնիւ . չ . Փախիւղ , զերծանիւղ :

Բնիւ . ք . Գնիւն , արք , բարգ :

Բնիւ . ք . Ծաղ , ծիծաղ , ալպն ,
 ք :

Բնիւ . ք . Նաւասորիւղ : ան . Թե-

Յայ , պալմիւղ , թեթիւ :

Բնիւ . ք . Մարմն , միս : Flesh-day ,

ք :

Բնիւ . ն . Կրթիւղ , մարդիւղ : պա-

ք , յաղեցուցանիւղ :

Բնիւ . բ . ն . Արկանիւղ , ձգիւղ : To

away , Լքանիւղ : To sing down ,

զիւղ , կործանիւղ :

Բնիւ . չ . Չարանալ , խռովիւղ : To

ruin , կիցս արձակիւղ , աքսցիւղ :

Բնիւ . ք . Չարիւղ : ան . Կարմիր :

Բնիւ . ք . Գայլահալ : աստիւղ

առնել, առ աթուր հարկանել:

Footman ֆուտմէն. ք. Հետեակ: սուր, հանգակ:

For ֆօր. նիս. վասն, յաղաղս, սակս,
առ: For all, թէ և, սակայն և այնպէս
O for better times, ուր ե՛ն երջանիկ
ժամանակքն:

For, շ. Ձի, քանդի: փոխանակ զի: For
as much, որովհետեւ: For why, նոյն
իրի:

Forbear ֆօրբէյր. բ. չ. Դադարել, զից
առնուլ: խորշել: ժուժկալել:

Forbid ֆօրբիյ. բ. ն. Արգելուլ, չթո-
ղուլ: God forbid, քաւ լինի:

Force ֆօրս. ք. Ոյժ, զօրութի, բռնութի:

Ford ֆօրփ. ք. Հուն գետոյ: Հեղեղատ:

Fore ֆօր. ած. Առաջակողման, առա-
ջին: մ. Յառաջոյ:

Forecast ֆօրէկսթ. բ. ն. Գծագրել
յառաջագոյն: նախատես լինել:

Forefather ֆօրֆօթհլլ. ք. Նախահայր,
նախնիք, հինք, առաջնիք:

Forego ֆօրէժ. բ. ն. Թողուլ, լքանել:
կանխել: լուծանել: կորուսանել:

Forehead ֆօրհէփ. ք. Ճակատ: լոբութի:

Foreign ֆօրէն. ած. Օտար, արտաքին:

Forementioned ֆօրմէնշէփ. ած. Նախա-
թելադասակալ:

Foremost ֆօրմօսթ. ած. Նախկին, գլխ-
խաւար:

Forest ֆօրէսթ. ք. Անտառ:

Forfeit ֆօրֆէյթ. ք. Յանցանք, քնաս,
տոյժ:

ԳՐԻՃ. Գ. Դարբնոց :
 ԳՐԻՃԸ. Գ. Դարբնի, երկամթա-
 :
 Կ ԳՐԻՃԸԻ. Գ. Խաղաղամեծ խոսոյ-
 իւթի :
 ԳՐԻԿԷ. Բ. Զ. Մոռամալ : Թո-

 ԽՐԷ. Գ. Գոռառապարալ, երկժամի-
 ԹՐԷ. Գ. Ձե : Բնուի, յաւիտի :
 Մ :
 ԽԵԼԵ ԳՐԷԴԻԿԱ. ԽԵ. ԱՆԵԿ,
 ԽԷ :
 Բ. ԳՐԵԿԻՅ. Բ. Զ. Թաղաւ, Բ-
 Բ. Խնուեա Խանեւ :
 ԲԻ ԳՐԵԿԻԿ. Բ. Ապարեան, ԽՐԷ :
 ԽՐԷ. Գ. Արեւոյ, Խանաք, Բերդ, Բ-
 Բ :
 ԳՐԵԿԻ. Բ. Հեռե, Խնուի, յայնմ
 : ԽԷ. Արտաքոյ, Խաղաղոյ քան :
 ԻԳԻՒ ԳՐԵԿԻԿԱՅԻ. Բ. Ուղիւ : շեշ-
 : Խայնհեալ, Ինկ և Իսկ :
 ԻՆ ԳՐԵԿԻԿ. ԽԵ. Քառասնեկորդ :
 ԵՆԻ ԳՐԵԿԻԱՅԻ. Գ. Հնդկաստան
 ԽԷ :
 ԽԵ ԳՐԵԿԻԱՆ. Գ. Բաղդ, Գեւոր, Բ-
 Բ :
 ԳՐԵԿԻ. ԽԵ. Քառասուն :
 ԲԸ Կաթ Forwards ԳՐԵԿԻԿ, ԳՐԵ-
 Գ. Բ. Բառալ : ԽԵ. Բառալա-
 յոժարաւիտ : յանձնարարատան :
 ԽՀԱՅ :
 ԳՐԵԿԻ. Գ. Հանք : ԽԵ. Հան-
 Բ :

Foster Բժուրբ . բ . ն . Մնուցանել, դաբանել :

Fosterer Բժուրբ . գ . Դայեակ, անուշիկ : դաստիարակ :

Foul Բժուլ . ած . Աղտեղի, անմաքուր, անսխտան : Foul weather, օդ մրդկաբոլ, մրրիկ : Foul copy, ուրուական : Foul stomach, ստամոք խանգարեալ : Foul language, լեզուադարուկ : Foul shame, վատահամբուլթի : Թշնամանք :

Foulmouthed Բժուլմոսփ . ած . Չարախօս, Ժպիրհ, յանդուգն :

Fount կամ Fountain Բժուն, Բժուն . գ . Աղբւր, աւաղան, շատրուան :

Four Բօր . ած . Չորս կամ չորք, քառեակ :

Fourteen Բօրտին . ած . Չորեքստան :

Fourteenth Բօրտինիկ . ած . Չորեքսասաներորդ :

Fourth Բօրիկ . ած . Չորրորդ, չորիկ :

Fowl Բժուլ . գ . Թռչուն, հաւ :

Fox Բօփ . գ . Աղուէս : այր խորամանկ :

Foxship Բօփշի . գ . Աղուէսաբարոյութի, խորամանկութի :

Frail Բրէյլ . գ . Կողով, որթ, զամբիւղ : ած . Դիւրաբեկ, դիւրազայթ :

Frame Բրէյֆ . բ . ն . Կազմել, յորինել :

Frank Բրէյփ . ած . Առատաձեռն : ազաս :

Franchise Բրէյֆ . գ . Դաւ, նենգ, խաբէութի :

Franchise Բրէյփ . գ . Դաւ, նենգ, խաբէութի :

Fray Բրէյ . գ . Մարտ, պատերազմ : վէճ, աղմուկ :

Fray, բ . ն . Երկեցուցանել, ահարկաւ :

արհաւիրեցուցանել: շինել մաշել:
բի. ած. Աղտտ, աղտաացեալ,

ն Բրիտէմ. գ. Աղտաութի:

Բրիւ. բ. չ. Պաղիւ, ջրտանալ,
ւլ:

ի. գ. Օտար, օտարական:

Բրիւ. ած. Գաղղիացի, գաղ-
ն:

առն Բրիւիւի. գ. Գաղղիացի,
ղղիացի:

պոյ Բրիտանիոյ. գ. Յաճախու-
աղմութի:

իւ. ած. Զովագին, զովարար:

Թարմ: նոր: քաղցր: առայդ:
ի:

իդ. գ. Նեղուց կամ կիրճ ծո-
ղոցուր:

ն. Շարժել, յուղել: մաշել,

քերել: բ. չ. Խռովել, ամբո-
ղիւ: եռալ:

Բրիւ. գ. Արեղայ:

Բրիւ. գ. Վանք, մենաստան:

Բրայի. գ. Ուրբաթ: Good fri-

աւագ ուրբաթ:

Բրիւ. գ. Բարեկամ: ընկեր:

Բրայ. գ. Երկիւղ, ահ, սոս-
:

ն Բրայի. բ. ն. Երկեցուցանել,
ւցանել:

բիւ. բ. չ. Դողալ, սարսափել:

Բրիւ. գ. Ծոսս, վերջ, զար-
նգ:

Frisk ֆրիսկ . գ . Ոստիւն , կայթ :

Frizle ֆրիզլ . բ . ն . Խոպոպել զհերոս ,
գանգրել զվարսս :

Fro ֆրո . մ . Յետս , յետոյ , զկնի : To
and fro , յառաջ և զկնի : առա և անդ ,
ցիր և ցան :

Frog ֆրոգ . գ . Գորտ :

Frolick ֆրոլիկ . գ . Խաղաանք , կայթ :

From ֆրոմ . նիս . 'ի , յ' , առ'ի : Վան ,
ապկ : անդամին 'ի , հետէ : Ընդդէմ ,
հակառակ :

Frost ֆրոստ . գ . Սառն , սառոյց , սառ-
նամանիք , պաղ : եղեամն :

Froth ֆրոթ . գ . Փրփուր :

Froward ֆրոուարդ . ած . Դեգ , գժպհի :

Frown ֆրոուն . գ . Կնճիռն գլխոյ ,
գժամուլթի :

Frugal ֆրիուգլ . ած . Սակաւապէտ ,
ճիշտ , չափաւոր :

Fruit ֆրուիտ . գ . Պտուղ , միրգ :

Fry ֆրայ . բ . ն . Տապակել , խորովել :

Fuddle ֆլուդլ . բ . չ . Արբենաւ , գինէ-
հարիլ :

Full ֆուլ . ած . Լի , լցեալ , զեղուն :

Full , գ . Լրուլթի , կատար , բովանդա-
կուլթի : լրումն (լումնի) :

Full , բ . ն . Թափել , սպիտակացուցա-
նել (զկտաւա) :

Fuller ֆուլլը . գ . Թափիչ :

Fume ֆում . գ . Ծուխ : գոլորշիք :

Fun ֆըն . գ . Խաղ , կատակ , խեղկատա-
կուլթի :

Fur ֆըր . գ . Մուշտակ : մորթ :

ow ԳԵՐԻՑ . Գ . Սկսու : փռս , խրամ :
 her ԳԵՐԻԿԵՐ . ամ . Հեռագայն , հե-
 րայն ետ : Ժ . Սալ ետ , անդր ետ , և
 րաւաջ :
 ԳԵՐԱՆԻ . Գ . Հրացան :
 ԳԵՐԱՆԻԼ . ամ . Հրաւորեա , շը-
 րաւ :
 Գ . ԺԶ . Օն անդր , 'ի բնոյ տար :

G

• Երթեմբարդ և բազումայն տառ
 արեւապն անդրապնայ , որ 'ի բառ
 ամենայն է գլխովին , զարմէ անս առ
 բովանա :
 Դե ԿԵՂԵԼ . Բ . Զ . Պապալէլ : Կար-
 ել :
 Դ ԿԵՔԵՐ . Գ . Բառեղ , գառեղ :
 ԿԵՂ . Գ . Պայլ բերանոյ , բազ :
 ԿԵՃ . Գ . Գրաւ , երաշխաւորաւ :
 Զափ :
 ԿԵՂ . Գ . Հահ : ստացուած : յաղ-
 ւթի : Կաշառ :
 ԿԵՐ . Գ . Գնացք , ընթացք , շար-
 ք :
 ԽԵ . Գ . Լեղի : պարկ լեղւոյ : Պշա :
 Լ-nut , գիտոր :
 mtry ԿԵԱԽԻՐԻ . Գ . Հուք , զարդ :
 տաւանուի , նազել գնացք : արաւ-
 : տարփաւարութի :

Game իյճ. գ. խաղ, խաղարկութիւն:

Gang իկի. գ. խումբ, ամբոխ:

Gaol ճէյլ. գ. բանտ, զնգան:

Gap իւէի կամ իէի. գ. բացուած, խռամառ: Ծակ, ծերպ: To stop a gap, փակուստ խնդրել: To stand in the gap, պաշտպանել, զգուշանալ:

Gape իւի. բ. չ. Գորանջել: Gape after, անձկալ, տենչալ: Gape at, բերանաբաց յառիլ:

Garb իւրդ. գ. Զգեստ, զարդ: արտաքին երևոյթ:

Garbage իւրդիճ. գ. Ընդերք, փորտափ, քաղիթ:

Gard իւրդ. գ. Պահպանութիւն:

Garden իւրդի. գ. Պարտեզ: Kitchen-garden բանջարանոց: Flower-garden, բուրաստան: Nurse-garden, տերմնաբան:

Garlick իւրդի. գ. խոտոր:

Garment իւրդի. գ. Զգեստ, ազատեղք:

Garnish իւրդի. գ. Զարդ, հանդերձանք:

Garret իւրդի. գ. Վերնայարկ, առաստաղ:

Gash իւլ. գ. Վերք, հարուած:

Gasp իւի. բ. չ. Հեալ, Թօսել: հառաչել:

Gast իւրդ. բ. ն. Երկեցուցանել, պահուցանել:

Gate իւրդ. գ. Դուռն մեծ: մուտք:

Gather իւրդի. բ. ն. Ժողովել: կու-

- տել։ To gather breath, շունչ առնուլ, զերծանիլ։ Gather flesh, գիրանալ։ Gather strength, զօրացուցանել։ Gather the corn, հնձել զցորեն, համկաքաղ առնել։ Gather the grapes, սրբեկութ առնել։ Gather to matter, շարուանալ։ Gather to a head, պաշարանալ։ Gather up, բարձրանալ։
 Gauze ֆու. գ. Մեղուս, շար, տեռ։
 Gay ֆեյ. ած. Ուրախ, զուարթ։ գ. Զարդ, պաճուճանք։
 Gaze ֆեյզ. բ. չ. Պշուլ, յառիլ, անգըթիթ նկատել։
 Gaze, գ. Հիացումն։ At a gaze, յակնիւն։
 Gazette ֆեյշէ. գ. Վազէթ, քաղեր։
 Gear ֆէր. գ. Զգեստ, ձորձ։ Կաշնածք։
 Geld ֆելդ. բ. ն. Կերքինացուցանել։
 Gem ֆեյմ. գ. Սկն պատուական, գահար։
 Gender ֆեյնդը. գ. Սեռ, տեսակ, ազգ։
 General ֆեյնէրէլ. ած. Ընդհանուր, հասարակ, հասարակաց։ գ. Բոլորն։ հասարակութի։ ռամիկ։ զօրապետ։
 Genius ֆեյնլա. գ. Ոգի, գե։ Կիտրժակ, քիմք։ Բնութի, բոյս բարուց։
 Gentle ֆեյնդըլ. ած. Աղնիւ, քաջազգի։
 Gentleman ֆեյնդըմէն. գ. Սեպուհ, քաջազուն։
 Gently ֆեյնդլի. մ. Հեղիկ, մեղմով։
 Genus ֆեյնլա. գ. Սեռ։
 Geography ֆեյժիրէֆի. գ. Աշխարհագրութի։

Geometry ճիւղերի . գ . Երկրաչափութիւն :
 German ճերմակ . գ . Եղբայր : աղջակահայ :
 գերմանացի : Cousins german, եղբորորդիք , քեռորդիք :

Gest ճիւղ . գ . Արարք , գործք : հանգէս : գիրք յիշատակաց :

Get ցիւղ . բ . ն . Ունել : ստանալ : գնել : շահիլ : Get by heart, ուսանել 'ի բերան կամ 'ի միտ առնուլ : Get together, հաւաքել : Get the better, գերազանցել : Get with child, յղացուցանել : Get friends, բարեկամս առնել : Get riches, հարստանալ : Get the victory, ընել յաղթօղ : Get away, առանձնանալ : Get done կամ made, տալ առնել : Get in, մտանել : Get on, գնել : Get off, գերծանիլ : Get well again, գտնել զառողջութիւն : Get out, ելանել : Get through կամ over, անցանել ընդ մէջ : Get up, զարթնուլ , յառնել յանկողնոյ : Get down, իջանել : կլանել : Get a cold, ախտանալ զհարգուղիս : Get a wife, առնուլ 'ի կին :

Giant ճայկեր . գ . Հսկայ :

Gibe ճայ . գ . Այսպէս , կատակ :

Gift ցիւղ . գ . Ընծայ , պարգև , սուգութիւն :

Gild ցիւղ . բ . ն . Ոսկեղծ առնել , փայլեցուցանել :

Gilt ցիւղ . գ . Չառեկ , ոսկեղծք :

Gin ճիւղ . գ . Ծուլակ , թակարգ :

Ginger ճիւղ . գ . Կոշապղպեղ :

Gird ցիւղ . բ . ն . Գօտի ընդ մէջ տնել :

արել, պատել, անդել: այսպանել:
 d, գ. խայթ, մարմնը:
 der էրբը: գ. Գերան, հեծան:
 dle էրբը: գ. Գօտի, կամար:
 l էրլ. գ. Աղջիկ, օրիորդ, ման-
 ւարդ:
 t կամ Girth էրտ կամ էրնհ. գ.
 լի, նեարդը, կապ, գօտի: մեջք:
 h էրնհ. գ. Արջնդէդ:
 e էրվ. բ. ն. Sալ: ընծայել: աւան-
 լ: դարձուցանել: Give ground, ըն-
 թկել, յետս մղել: Give way, տեղի-
 յւ: Give joy, խնդակից լինել: Give
 e credit, հաւատա ընծայել: Give
 e's leave, թող տալ: Give over, ան-
 լ: Give one's love, ողջունել: Give
 r, ունկն դնել: Give a guess, դու-
 լիել: Give trouble, ձանձրացուցանել:
 ire the oath, տալ զերդումն: Give
 rning, ազդ առնել: Give suck, դիե-
 ւցանել: Give a fall, վրիպել: Give one's
 ind, պարտալիլ: Give a look, յակն
 վանել, դիտել: Give fire, արձակել:
 Դնդանօթս: Give heed, խնամ ունել:
 ve away, օտարացուցանել: Թողուլ:
 ve battle, տալ պատերազմ: Give
 ray for lost, կորուսեալ համարիլ:
 ve back again, դարձուցանել, հա-
 ւցանել: Give up, լքանել: տեղի-
 սլ: Give in charge, բեռնաւորել:
 ve a portion, օժտել, տալ վար-
 նս:
 id էլեք. ած. Ուրախ, զուարթ: I am

glad of it, ուրախ եմ ընդ այդ : I :
very glad to see you in good health
ուրախ եմ ընդ քաջաւաղը տես
թիւ ձեր :

Glance ինչ . գ . Փայլակն , փայլատ
կունք : նեղք կամ հայեցուած աչա
տեսութիւն , անհարկութիւն :

Glare ինչ . բ . չ . Փայլել , լուսափ
լել : խեթիւ անհարկել : փողփող
պերճանալ :

Glass ինչ . կմիւն . գ . Արակի : բաժն
հայելի : դիտակ : An hour-glass , Ժ
մացոյց յաւաղոյ :

Glead ինչ . գ . Յին : տես և Glede .

Gleam ինչ . գ . Ճառագայթ , նշ
շող , լոյս :

Gleam , բ . չ . Ճառագայթել , ցոլանալ

Glean ինչ . գ . Հասկաքաղութիւն , ճն
քաղութիւն :

Glebe ինչ . գ . Կաշտ հողոյ , հողակա
դուղձն :

Glede ինչ . գ . Յին :

Glee ինչ . գ . Զուարթութիւն , բերկրո
ցնծութիւն :

Gleek ինչ . գ . Երաժշտութիւն : երգ ,
բոսանք :

Glen ինչ . գ . Զոր , հովիտ :

Glib ինչ . ած . Կակուղ , ողորկ , ս
հուն :

Glimmer ինչ . բ . չ . Ընդ աղօտ ծ
ղեղ կմ երկել , լուսանալ , այդանալ

Glitter ինչ . գ . Փայլումն , լո
շուք , շքեղութիւն :

Globe իջող . գ . Գունտ : երկրագունտ :
Gloom իլւմ . գ . Մութ , մթութ , մայր :
սկզբութ :

Gloomy իլւմ . ամ . Դժբ , աղետ , մթին :

Glory իջի . գ . Փառք : պատիւ :

Glove իւլ . գ . Ձեռնոց , թաթպան :

Glow իջ . գ . Արատիկութի : վաղիկ :
լուսադնութի :

Glow-worm իջւաւր . գ . Փոսուռայ :

Gloze իջլ . գ . Մարդեղութի :

Glue իլիւ . գ . Սոսկի :

Glyn իլի . գ . Ձոր , հովտ :

Gnash նիշ . բ . ն . Կրճտել զտատմունտ :

Gnat նիդ . գ . Մժեղ , մէկի , մէղուկ :

Gnaw ն . բ . ն . Կրծել : ուտել : խա-
ծանել :

Go ի . բ . չ . Գնալ , երթալ , չուել ,
խաղալ , ընթանալ : մեկնիլ : Go about ,
հնարս հնարել : Go abroad , գնալ ար-
տաքայ սահմանին : Go off , մեռանիլ :
Go ashore , ելանել 'ի ցամաք : Go a-
side , խոտորել : Go astray , մոլորիլ 'ի
ճանապարհի : Go asunder , մեկուսի
գնալ : Go away , առանձնանալ : Go
and fetch , երթալ և խնդիր առնել :
Go back , ընկրկիլ : Go against , հակա-
ռակ գնալ : Go along , ոչ կտակ լին-
թացից : Go on , յարձակիլ 'ի վերայ :
Go onward , զարգանալ : Go back-
wards , յետս գառնալ : Go backwards
and forwards , երթևեկել : Go by , առ-
նիլ : Go for , երթալ առ-
նուլ : Go forth , ելանել արտաքս : Go

աւելլ, առ ամառ հարկանել :
Footman ֆուտմէն . Գ . Հեռակակ :
հանգակ :

For ֆոր . նիս . վասն , յազապ ,
առ : For all, թէ և , ամէպն և այ
O for better times, սէր են եր,
ժամանակքն :

For, շ . Զի , քանիք : գոխանակ զի
as much, որովհետեւ : For why,
իբի :

Forbear ֆորբէյր . բ . չ . Դառաքել
աւելլ : խորշել : ժառկալել :

Forbid ֆորբիյ . բ . ն . Արգելլել ,
զուլլ : God forbid, քաւ լիցի :

Force ֆորս . Գ . Ոյժ , զորուի , բռ
Ford ֆորփ . Գ . Հուն գետոյ : հեղի
Fore ֆոր . ամ . Առաջակողման ,
ջին : մ . Յառաջոյ :

Forecast ֆորէստ . բ . ն . Գծա
յառաջագոյն : նախատես լինել :

Forefather ֆորֆաթեր . Գ . Նախա
նախնիք , հինք , առաջինք :

Forego ֆորիօ . բ . ն . Թողուլ , լք
կանխել : լուծանել : կորուսանել :

Forehead ֆորհէփ . Գ . Ճակատ : լք

Foreign ֆորէյն . ամ . Օտար , արտ

Forementioned ֆորմէնշնփ . ամ . Ն
խնատակեալ :

Foremost ֆորմոստ . ամ . Նախկին ,
խառն :

Forest ֆորէստ . Գ . Անտառ :

Forfeit ֆորֆէյ . Գ . Յանցանք ,
տոյժ :

nd Իւփ. ւծ. Բարբ, ըս. ընտիր,
դէյիկ, աղնիւ, պատուական: As
od as, որպէս: In good time, 'ի
սո ժամու: In good sooth, տիրա-
ւ: Make good, պահել, պաշտ-
նել:

ն. գ. Բարբ, բարիք, արդարեւ,
սխալք:

d, օղ. Աղէ, քաջ է, և Կարբ քաջ,
բարի է:

ds Իւփ. գ. Կահ, Կարամբ, ինչք,
լուսնիք, զառանգ, գոյք, սաս-
անք:

so Իւս. գ. Սագ:

թ Իօր. գ. Կակորդ, որկոր:

ing Իճլի. գ. Ձագ սագու:

pel Իճիկ. գ. Աւերապան:

e Էլ. գ. Համբար:

mour Էլլըն. գ. Քաղաքասպան:

rd Իօր. կամ Իւրփ. գ. Դգում,
մեծի:

rn Իճան. գ. Պճինաւոր հանդերձ:

or Էրն. գ. Շորհք:

if Էրեգ. գ. Փոռ, խրամ, խորհորատ:

se Էրեգր. բ. շ. Պատուաստել:

in Էրեյ. գ. Հաս: ցորեան: սերմն,
վա:

mmar Էրեմբ. գ. Քերականութի:

nd Էրեպ. ւծ. Մեծ, երեւել:

ndam Էրեպեմ. գ. Հանի:

nt Էրեպ. բ. ն. Շորհել, ներել,
աշխ:

pe Էրեյ. գ. Խաղող: A bunch of

grapes, աղիոյ խաղողոյ:

Grass իրէն կամ իրէս. գ. խոտ, գալար, բանջար, դեղ գալար, գալարի:

Grate իրէյդ. գ. կտակարայ: վանդակ երկաթի:

Grater իրէյդը. գ. Քերիչ:

Grave իրէյլ. գ. Գերեզման, շիրիմ: ամ. Ծանր, մեծարու, խոհական, պարկէշա: գուլ:

Grave, բ. ն. Քանգակէլ, գրշէլ: Թաղէլ:

Gravel իրէյլէ. գ. խիճ, փ/ձուր:

Gray իրէյ. ամ. Գորշ, մոխրագոյն: ալլորեալ: մ/թին, նսեմ:

Graze իրէյլ. բ. չ. Արածիլ, ճարակիլ:

Great իրէյդ. ամ. Մեծ, մեծամեծ, ըստ ուար, լայն: երկար: առատ: աստուկի: բարձր: կարևոր:

Gree իրի. գ. Հաճութի, յոժարութի:

Green իրին. ամ. Կանաչ, գալար: գ. Կանաչ գոյն: գալարիք:

Greet իրիդ. բ. ն. Ոգջունէլ, հարցանէլ զողջունէ, յարգէլ, երթալ 'ի խնդակցութի: գտանէլ:

Gridiron իրիպոյրն. գ. կտակարայ:

Grief իրիգ. գ. Ցաւ, կակիծ, վէշա, աղէտք:

Grieve իրիլ. բ. ն. Կեղէլ, վշտացուցանէլ: բ. չ. Ցաւիլ:

Grime իրոյմ. գ. Աղտեղութի, աղա:

Grin իրին. գ. Այսին, կատակ, հեգնութի: Թակարդ, ծուղակ:

Grind իրոյնք. բ. ն. Աղալ, լոսնէլ:

- Gripe Իրայի . բ . ն . Ունել, ըմբռնել :
 Gripe, գ . Բուռն, ձեռն : Հարստահա-
 րութի : ցաւ : Խիթ, կշտացաւութի :
 Gristle Իրիւնք . գ . Աճառ, գեղձ :
 Grit Իրիտ . գ . Թեփ, փոշի, խորտածք :
 Grocer Իրօւր . գ . Դեղավաճառ :
 Grocery Իրօւրի . գ . Դեղորայք :
 Groin Իրօյն . գ . Քրունջ երանաց :
 Groom Իրօւմ . գ . Մանուկ, ծառայ :
 Gross Իրօւ . ած . Ստուար, մեծ, թանձր :
 Grot Իրօդ . գ . Այր, անձաւ :
 Ground Իրօւնք . գ . Գետին, երկիր,
 դաշտ, կալուած, վիճակ, աղարակ :
 Grow Իրօ . բ . Է . Բուսանիլ : աճիլ, ուն-
 ձանալ : Grow less, նուազիլ : Grow
 big, ստուարանալ : Grow old, ծերա-
 նալ : Grow young again, փոխիլ յե-
 րիտասարդութի, առողջանալ : Grow
 out of favour, զրկիլ 'ի շնորհաց : Grow
 near կամ on, մերձենալ, մօտ դնալ :
 Grow out of use, անցանել դաւորքք :
 Grow out of kind, խորթանալ : Grow
 out of esteem, վատահամբաւ կամ ա-
 նուանարկ լինել : Grow wild, վայրենա-
 նալ : Grow pale, պղտպուսիլ : Grow
 poor, աղքատանալ : Grow greater, մե-
 ծանալ, աճել :
 Growl Իրօւլ . բ . Է . Մրմնջել, մամալ :
 Growth Իրօն . գ . Աճումն, բոյս :
 Grub Իրլ . բ . ն . Խլել, քանցել, բշտել :
 Grub, գ . Որդն, Ծճի, բոտոտ : Թղուկ :
 այր անպիտան :
 Grudge Իրլ . բ . Է . Գանդատել : նեղել :

Grudge, գ. Ուս, ռխակալուի, մախան
 Gruel իրիւիւ. գ. Փոխինդ :
 Guest իւր. գ. Կոչնական, հիւր :
 Guilt իւր. գ. Յանցաւորուի : Թշ
 քնատ, չարիք :
 Guinea իրի. գ. Կինի (սակի դրամ ան
 ղիացաց) :
 Guitar իւր. գ. Կիթառ :
 Gum իւր. գ. Խէժ, խիժ : լինոր :
 Gun իւր. գ. Հրացան, հրաղէնք, Թի
 դանօթ :
 Gurge իւր. գ. Անդունդք, յորձանի
 Gurgion իւր. գ. Թեփ ալեր :
 Gust իւր. գ. Ճաշակելիք, քիմք,
 խորժակ :
 Gut իւր. գ. Աղիք, փորոտի : փոր : Ե
 վայնամորութի :
 Gutter իւր. գ. Խողովակ, ջրանց
 Gyves ճայլ. գ. Շղթայք, կապան
 ոտնակապք :

H

H էյլ. Ութերորդ տառ. ալփաբետ
 անգղիացւոց, որ ՚ի սկիզբն բառից կս
 նախադատ ձայնաւորի միշտ հնչի, ո
 ոչ նոյնպէս և նախադատ բաղաձայն
 ք. right, ուրդ :
 Hack հակ + կամ հէ + . բ. ն. Մանր
 յոշոտել :

urrow ֆէրրօ . գ . Ահօս : միտս, խրամ :
 urther ֆէրդհէր . ած . Հեռագոյն, հե-
 ագոյն եւ : մ . Այլ եւ, անդր եւ, ե-
 եւ յառաջ :
 usil ֆիսւլի . գ . Հրացան :
 utile ֆիստիլ . ած . Հատախօս, շա-
 լակրատ :
 ր ֆայ . միջ . Օն անդր, 'ի բաց տար :

G

ճի . Եօթներորդ . ե բաղաձայն տառ
 րկաբեռացն անգլիացւոց, որ 'ի բառս
 նշ անձայն է գլխովին, զորմէ տե՛ս առ-
 ֆերականս :
 abble Է՛պպլ . բ . չ . Պապաջէլ, կար-
 խաջէլ :
 adfly Է՛պֆլայ . գ . Բռռեղ, գռռեղ :
 ag Է՛կ . գ . Գայլ բերանոյ, բադ :
 age Է՛յճ . գ . Գրաւ, երաշխաւորու-
 թի : չափ :
 ain Է՛յն . գ . Շահ : ստացուած : յաղ-
 թութի : կաշառ :
 ait Է՛յտ . գ . Գնացք, ընթացք, շար-
 թումն :
 all Է՛լ . գ . Լեղի : պարկ լեղւոյ : վէշա :
 Gall-nut, գխտոր :
 allantry Է՛լանտրի . գ . Շուք, զարդք :
 աղնուականուի, նաղելի գնացք : արու-
 թի : տարփաւորութի :

Hamlet *հէմլէթ* . գ . Գիւղ, շէն :

Hammer *հէմմը* . գ . Մուրճ, ուռն :

Hamper *հէմքը* . գ . Սակառի, զամ-
բիւղ :

Hand *հան* . գ . *հէն* . գ . Ձեռն : *Թիւ :*
ձեռնագիր : սլաք ժամացուցի : On the
one hand, 'ի միոյ կողմանէ : On the
other hand, 'ի միւսոյ կողմանէ : Hand
over head, *կոյր զկուրայն* : Hand to
hand, *բռնցի* : Hand to mouth, 'ի միա-
սին : To bear in hand, 'ի դերն հանել :
To be hand and glove, *լինել մտերիմ*
բարեկամ : սլառչաճիւղ : I have it from
good hands, *քաջ իրազեկ եմ այդմ :*
Have a hand, *կցորդ լինել :* Get the
upper hand, *օգտիլ, առաւելուել :* Keep
off your hands, *մի հուս լինիր :*

Handkerchief *հէնկէրչիք* . գ . Թաշ-
կինակ, անձեռոցիկ, դաստառակ :

Handle *հէնքը* . գ . Մեղեխ, դաստակ,
կանթ, ճարմանդ :

Handsome *հէնսմ* . ած . Գեղեցիկ : *Ճար-*
տար, ընտիր, վայելուչ :

Hang *հէնկ* . բ . ն . Կախել, հաստատել,
ձգել : Hang a room *սլառել զխոտակ*
սենեկին գորգով : Hang loose, *ճօճալ*
յօդս :

Hangman *հէնմէն* . գ . Դահիճ :

Hank *հէնք* . գ . Կարժ :

Hap *հէթ* . գ . Բաղդ, գէպք, անցք :

Haply *հէթլի* . մ . Թերևս, գուցէ :

Happen *հէթթեն* . բ . չ . Դիմել : *Հան-*
գիպել :

ly հեղեղիկ . մ . Երջանկաբար :
ness հեղեղեղ . գ . Երջանկութիւն ,
ութիւն : բարեբաստութիւն : վեճակ ,
: ձիւք :

հեղեղի . ած . Երջանիկ , բա-
ղդ :

gue հերկի . գ . Առեւտրանութիւն :
հերկ . բ . ն . Աշխատ առնել :
, գ . Աստուծոյ , ներգութիւն : աւար ,
տակութիւն :

ar հաւրդ . գ . Իջկան , վանք ,
տիկ : նաւահանգիստ : տեղի ա-
նի :

ար . ած . Խիստ , կարծր , պինդ :
արին : Hard of hearing, ծանրա-
Hard of belief, անհաւան : Hard
ing , արդիւն : Hard to deal
, անհամբողջ : Hard words, բանք
ք : Hard frost, սաստկասառցոյ :
մ . Մերձ , առննութիւն : սաստիկ :

ւ . :

ն հաւրդ . բ . ն . Խստացուցանել ,
սցուցանել :

hip հաւրդի . գ . Խստութիւն :

իւր . գ . Նապաստակ :

իւր . միջ . Յուշ , միտ գիր , հայեաց-
ար . գ . Թեւք , մանրութեւք :

տ հաւրդ . գ . Բող , պոռնիկ :

հաւր . գ . Յանցանք , մեղք : չարիք :

ony հաւրմի . գ . Ներդաշնակութիւն :

ss հաւրեղ . գ . Զրահք , զէնք ,

ք , կազմածք :

հաւր . գ . Զնար , տաւիղ , քնար :

Harrow հէրօ . գ . Տափան , ցաքան :

Harsh հարշ . ած . Տախ , դառն :

Hart հարտ . գ . Եղջերու :

Harvest հարվէստ . գ . Հունձք : արմարիք , պտուղ :

Haste հէյստ . գ . Ըտապ , փոյթ , ճեպ , տապնապ , արագութի :

Haste կամ Hasten հէյստ , հէյսն . բ . շ . Փութալ , ճեպել : Հտապել : բ . ն . Փութացուցանել :

Hat հէտ . գ . Խոյր , գլխարկ :

Hatchet հէլէիտ . գ . Կային , տապար :

Hate հէյտ . գ . Ատելութի , խէթ , սի , չարակամութի :

Have հէվ . բ . ն . Ունել , կրել , տանիլ :

Have I need of? Դիթէ կարոտացայ : Have it away, 'ի բայ տար : Have a care, Ըղգճ ըեր : I had rather կամ I would have, 'ս տար ինձ : Have at կամ with, ունել գլոժարութի :

Haven հէյվն . գ . Հաւանդիտ :

Haught հօդ . ած . Սէդ , հպարտ : բարձր :

Having հէվինի . գ . Ինչք , տալուածք :

Haul հօլ . բ . ն . Քարշել , ձգել , վարել :

Haum հօմ . գ . Յարգ :

Haunch հանլ . գ . Աղդր , բարձ , դիտ :

Haunt հանտ . բ . ն , և չ . Յաճախել , թափաւիլ , դեղերիլ :

Haunt, գ . Բոյն , որջ : յաճախուի , տվորութի :

Haveck հէվէ . գ . Կորուստ , սատակում , մահ :

Haw հօ . գ . Նիշ աչաց , լուսն : անդ փող :

- րիկ առ տամբ: Ընակութեան ուրուք:
 Haw, Բ. չ. Վարանիլ, երկրայիլ, տարա
 կուսանօք խօսել:
 Hawk Կօ. Գ. Բաղէ: Հաղ առ 'ի
 թքանել:
 Hay Կէյ. Գ. խոտ չոր, խոտ, խար:
 Hay, Գ. Թակարդ, ծուղակ, վարմ:
 Hazard Կէյւրք. Գ. Դէպք: վտանգ.
 արկածք:
 Haze Կէյւ. Գ. Մէգ, մառախուղ, շա
 մանգաղ:
 Haze, Բ. ն. Երկեցուցանել, զարհուրե
 ցուցանել:
 Hazel Կէյւլւ. Գ. Կաղին: կաղնի:
 He Կի. Գէր. Նա, ինքն, նա ինքն: այր,
 արու:
 Head Կէք. Գ. Գլուխ: պետ, առաջնորդ:
 Head-ache, ցաւ գլխոյ: Head-dress, գլու
 խարկ, գլխաշուք: Head-band, վա
 թեթ գլխոյ: կողակալք գրոց: Head-
 piece, սաղաւարտ: Head of a bridle,
 երեսանակ: Headsman, դահիճ: Head-
 land, հրուանդան: Head and ears,
 անձն ողջոյն: Head and shoulders,
 բռնի, ակամայ: Head strong, խստե
 րախ, կամակոր:
 Heal Կիւ. Բ. ն. Բժշկել, առողջացու
 ցանել:
 Healer Կիւր. Գ. Բուժիչ, բժիշկ:
 Health Կէլւ. Գ. Առողջութի:
 Heap Կիւ. Գ. Դեզ, շեղջ, կոյտ:
 Hear Կիւ. Բ. չ. Լսել: ունկն դնել: To
 hear of, իմանալ: I have heard by ma-

- Herbage Էրպիճ. գ. Բանջար, խաւարտ :
 Herd Կերք. գ. Հօտ, խաշն, հօրան :
 Here Կիր. մ. Աստ, այսր, աստանոր :
 Hereafter Կիրէֆտէր. մ. Յայտհետէ : գ.
 Ապառնիք, ապագայք :
 Hereat Կիրէր. մ. Ընդ այս, վասն այսր :
 Herse Կերս. գ. Դադաղք :
 Herself Կերսէլֆ. գեր. Նա ինքն, ինքն :
 առ ինքն : զինքն (յիշական տեղի) :
 Hew Կիւ. բ. ն. Հատանել, կտրել :
 Hiccough Կիււււէի կամ Կիււււէ. գ. Հեւ
 կրտանիք :
 Hide Կայք. բ. ն. Ծածկել, Թաքուց
 նել : բ. չ. Ղօղիլ :
 Hide, գ. Մորթ, կաշի :
 Hie Կայ. բ. չ. Փռլ-թալ, ճեպել :
 High Կայ. ած. Բարձր, բարձրացել
 բարձրաբերձ High time, գէպ ժա
 նակ : High priest, քահանայապետ
 Hill Կիւ. գ. Լեռան, բլուր, բլրակ,
 րևանդ :
 Himself Կիւսէլֆ. գեր. Ինքն, նա
 ինքն : զինքն, զանձն իւր. (յայտ
 տեղի) : By himself, ինքնին, մի
 միայն ընդ միայն, առանձինն :
 Hind Կայք. ած. Յետին, յետակ
 Hind, գ. Եղն, այծեամն : Ծառ
 նական :
 Hinder Կիւքլէր. բ. ն. Արդելու
 փանել, շրջել :
 Hinder Կայքլէր. ած. Յետին
 կողման :
 Hinge Կինճ. գ. Ծղնիք :

Hint հինդ . գ . Եւան . ակնարկուի , նոր
մարանք :

Hip հիփ . գ . Ազգր , բարձ , զիստ :

Hire հայր . բ . ն . Վարձեւ , ունեւի վար
ձու : վարձկանեւ :

Hire , գ . Վարձ : թողակ , առձիկ :

His հիւ . գեր . Իւր , իւրոյ , իւրոց , նո
րա , նորայոց (յարական սեռի) :

Hiss հիս . գ . Շփուի , սուլումի : այսին :

History հիսթորի . գ . Պատմութի :

Hit հիտ . բ . ն . Հարկանեւ , բաղխեւ :

Hit , գ . Հարուած : գիպուած : յաջո
ղութի : գիւտ :

Hither հիթեր . մ . Այսր , այսին : Hi
ther and thither , այսր և անգր :

Hive հայվ . գ . Փեթակ , բջիջ :

Hoar հօր . ամ . Սպիտակ : արեւոր :

Hoar-frost հօր-ֆրօսթ . գ . Եղեամի :

Hoard հօրա . գ . Մթեր , դանձ :

Hock հօք . գ . Ջիստ , աղգր :

Hoe հօ . գ . Բրիչ , բահ :

Hoe , բ . ն . Բրեւ , պեղեւ :

Hog հօի . գ . Խոզ : To bring hogs to a
fine market , դտանեւ զյաջողութի :

Hogherd հօիհերա . գ . Խոզարած :

Hogsty հօիսթայ . գ . Խոզանոց :

Hold հօլդ . բ . ն . Ունեւ , ըմբռնեւ , պինդ
ունեւ : Hold on , հանապազորգեւ , եր

կարեւ : Hold forth , մատուցանեւ , ըն
ծայեւ : Hold up , ամբառնաւ : Hold

out , տարածեւ : Hold off , հեռացու
ցանեւ : Hold one's tongue , լուեւ :

Hold , բ . չ . Կաւ , մնաւ , ունեւ զտեղի :

Hold forth, քարոզել: Hold in, համ-

բերել: Hold off, խորշել, հեռանալ:

Hold out, տեղել: Hold together, յա-

րել, միանալ: Hold up, քաջալերել:

Hold with, միաբանել:

Hold, միջ. կայ, դադարեաց, յուշ, ըզ-
դոյշ լեր, լնու լեր:

Holdfast հմբհեդ. գ. Ճանկ, կեռ,
չգլթայ, կապանք:

Hole հու. գ. Ծակ, ճեղքուած, խոռոչ:

Holiness հմլնե. գ. Սրբութի:

Hollow հմլս. գ. խորութի, խոռոչ:
ած. խոր, խոռոչացեալ:

Holt հու. գ. Անտառ:

Holy հմլ. ած. Սուրբ, արահիրոն, սրբ-
բազան, նուիրեալ: Holy-water, սբ-

նեալ ջուր: Holy day, օր տօնի, տ-

նախմբութի: Holy-thursday, օր համ-

բարձման ան: Holy rood day, խաչմե-

րաց: Holy-week, աւագ շաբաթ:

Homage հմեյճ. գ. Հարկ, հարկաւո-
րութի: յարգութի, մեծարանք, հպա-

տակութի:

Homily հմիլի. գ. Ճառ, քարոզ:

Hone հու. գ. Յետան:

Hone, բ. չ. վշտանալ, տառապել,
մաշել, յոգւոյ հանել:

Honest հմեդ. ած. Համեստ, պարկեշտ:

Honey հմնի. գ. Մեղր: քաղցրութի:
անուշակ, սիրուն դր:

Honour հու. գ. Պատիւ: աւագութի:

Hood հու. գ. Գլխանոց, գլխարկ, վե-
ղար, կնդուղ:

of հո֊Փ . գ . Սմբակ , կճղակ :
 ok հո֊Գ . գ . Ճանկ , կեռ : Off the
 ooks , արտաքոյ սահմանի , անկարգ :
 ook or crook , որով և իցէ օրինակաւ ,
 գ ուղղորդն և ընդ թիւր :
 ok , բ . ն . Ունեւ , ըմբռնեւ : Թա֊
 որդեւ : քարեւ :
 op հո֊Ժ . գ . Շրջանակ : օղ , մանեակ :
 ol հո֊Դ . գ . Ձայն , դռփւն , աղաղակ :
 oe հօԺ . գ . Յոյս , ակնկալութի :
 oe , բ . չ . Յուսաւ , ակն ունեւ :
 փասեւ :
 on հօԴն . գ . Եղջիւր , եղջերափող :
 onet հօԴնէԴ . գ . Իշամեղու :
 ose հօԴա . գ . Ձի , երիվար :
 rseradish հօԴարէփիւ . գ . Բոյկ :
 rseshoe հօԴարու . գ . Պայտ ձիոյ :
 ose հօԳ . գ . Անդրաւարափք : դուլարայ ,
 անկապան . (յոգն . hosen) :
 stage հօԴարէյճ . գ . Պատանդ :
 stiler ծուլ . գ . Ձիադարման պան ,
 ոկի , ախոռապետ :
 t հօԴ . ած . ջերմ , ջերմին : աշխոյժ :
 ough հօԳ . գ . Կարթ : կացին , տապար :
 ough , բ . ն . Կարթակոտոր առնեւ ,
 տառանեւ տապարաւ :
 our ծուր . գ . Ժամ : զալրկեան , պահ ,
 Էամանակ :
 ously ծուրէի . ած . Յաճախ , ստեպ :
 . Ժամ ըստ ժամէ : յիւրաքանչիւր ժա֊
 եւ , յամ ժամ :
 ouse հօԴա . գ . Տուն : բնակութի :
 ousekeeper հօԴառփիւր . գ . Տանուտէր :

Impostor իմփօսթըր . գ . խաբէբայ , պա
րէշ :

Improve իմփրօւվ . բ . ն . Յաւաջագէ
ընծայել 'ի լաւ անգր , կատարելագ
ծել : բ . չ . Զարգանալ :

Inborn Ինպօրն . ամ . Բնածին , բնաւ

Inbred Ինպրէթ . ամ . Բնիկ , բնական :

Inch Ինչ . գ . Մատնաչափ . սակաւ մի

Include Ինքլուդ . բ . ն . Պատել , պ
փակել , բովանդակել :

Income Ինքմ . գ . Եկամուտք , մուտք

Increase Ինքրէս . բ . չ . Աճել , բ
մանալ :

Indeed Ինփ . Տ . Յիրաւի , պիտի , արդար

Independent Ինքիքէնդէնդ . գ . Է . ա
նքնագլուխ , ինքնատէր , ազատ :

Indignity Ինքիքիտի . գ . Անարժանո

Indow Ինքմ . բ . ն . Օժտել , ձկն
ծայել :

Indraught Ինքրիքթ . գ . խորշ կամ գ
ծովու : բերան , անցք , մուտք :

Indrench Ինքրէնչ . բ . ն . Ձգել , ծծ
կլանել :

Ineye Ինայ . բ . չ . Պատուատել :

Infallibly Ինփֆալիպլի . մ . Անմոլորարք

Infant Ինֆէնթ . գ . Տղայ , մանու
ամ . Կորահաս . մատաղ :

Infold Ինֆօլդ . բ . ն . Գալարել , ծալ

Ingraft Ինքրէֆ . բ . ն . Պատուատ
հաստատել : սնեռել , գրջմել :

Ingulf Ինքլաֆ . բ . ն . խորատուղել :

Inhold Ինհօլդ . բ . ն . Ունել , զսպ
արգելուլ :

Injoin Ինձճի . Բ . ն . Պատուիրել , հրա-
մայել :

Ink Ին . գ . Սևակ , մեկան , թանաք , գեղ :

Inkhorn Ին + Կօրն . գ . Կաղամար

Inkling Ին + Լին . գ . Շշնջիւն , ձայն : հեղք ,
նշմարանք :

Inlay Ինլայ . Բ . ն . Սգաւցանել , յեռու-
լնդ . միմեանս :

Inlet Ինլէտ . գ . Մուտք , անցք :

Inly Ինլի . ած . Կերքին , գաղանի : մ .
'ի ներքս , ներքուստ

Ion Ին . գ . Իջևան , ժանք , պանդոկ :

Ion , Բ . չ . Իջևանիւ , օթել , աղանիւ :

Inner Իննը . ած . Կերքին , խորին :

Innkeeper Ին + Իէր . գ . Վանաստուր , պան-
դոկատերա :

Inquire Ին + Իւր . Բ . չ . Հարցանել ,
խնդիր առնել , յուզել : Բ . ն . Խնդրել ,
որոնել :

Inquiry Ին + Իւր . գ . Հետազոտութի ,
քննութի :

Inrail Ինրէյլ . Բ . ն . Վանգաղապատ յո-
րինել :

Iuroad Իւրօր . գ . Արշաւանք , ասպա-
տակութի :

Inseam Ինսէմ . Բ . ն . Դրոշմել , ասպաւորել :

Insect Ինսէկտ . գ . Միջատ , ճճի :

Insight Ինսայտ . գ . Կերքին տեսութի :

Insomare Ինսանը . Բ . ն . Որսալ , բմբռնել :

Insolently Ինսօլենտի . մ . Ժայհաւութի :

Insomuch Ինսօմչ . շ . Մինչ զի , այնչափ
մինչև :

Instance Ինստէնս . գ . Թախանձ , թա-

- խանձանք, պաղատանք, աղաչանք :
 Instead of ինչպէ՞ք օվ. նխ. 'ի տեղի,
 վերան :
 Instep ինտէք. բ. ն. Ուռցանել,
 Թրջել, Թաթառել :
 Intercision ինտէրսիշն. գ. Ընդհատուի :
 Intimate ինտիմէյտ. բ. ն. Մանուցանել :
 Intimate, ած. ներքին, ընտանի : մեր.
 ձաւոր :
 Into ինտու. նխ. 'ի, յ. 'ի ներքս, 'ի
 մէջ : ընդ :
 Intrusion ինտրուշն. գ. Մխուսն : բռնի
 մուտք : բռնակալութի, յարկապահութի :
 Inveigh ինվէյ. բ. ն. Վշտամբել :
 Invention ինվենշն. գ. Գիւտ, հնարք :
 Involuntarily ինվընտէրիւ. ած. Ա.
 կամայ, յակամայ, բռնի :
 Inure ինյուր. բ. ն. Սովորեցուցանել,
 կրթել, մարզել :
 Inward ինուարդ. մ. 'ի ներքս, 'ի ներ-
 քուտ : ած. խոր, խորին : մտերիմ : գ.
 Փորտոմբ : մտերիմ բարեկամ :
 Inweave ինվէյ. բ. ն. Հիւսել, ոլորել :
 Irk եր. բ. ն. Յաւեցուցանել, վշտա-
 ցուցանել : It irks me, ցաւ է ինձ, գրծ-
 ուարիմ ընդ այդ :
 Iron ալըն. գ. Երկաթ : ած. խիտ :
 ամուր : անողքերի :
 Ischury իստիւրի. գ. Միջորդեւութի :
 Island ալան. գ. Կղզի :
 Isle ալ. գ. Կղզի : Թե կամ ձեռնկի
 շինուածոց :
 Issue իշու. գ. Ելք, վերան, կա-

նճոյն . բ . ն . Պատուիրել, հրա-

գ . Սեակ, մեղան, թանաք, գեղ:
ինչոքն . գ . Կաղամար:

ինչիւն . գ . Շնչիւն, ձայն: հետք,
նք:

լէյ . բ . ն . Ագուցանել, յեռու
մեանս:

լէր . գ . Մուտք, անցք:

լի . ած . հերքին, գաղանի: մ .
բա, ներքուստ:

գ . Իջևան, վանք, պանդոկ:

չ . Իջևանիլ, օթել, ագանիլ:

նւր . ած . հերքին, խորին:

օր . Ինչիւն . գ . Վանաստուր, պան-
դոկ:

ինչոքն . բ . չ . Հարցանել,
անել, յուզել: բ . ն . Խնդրել,

չ:

յ . Ինչոքն . գ . Հետազոտութի,
թի:

ինչիւն . բ . ն . Վանդակապատ յո-

ւ:

ինչոքն . գ . Արշաւանք, ասպա-
ւթի:

ինչիւն . բ . ն . Դրոշմել, տպաւորել:

ինչիւն . գ . Միջատ, ճճի:

ի . Ինչոքն . գ . հերքին տեսութի:

ե . Ինչիւն . բ . ն . Որսալ, ըմբռնել:

ոսկ . Ինչիւն . մ . Ժպրհութի:

սոսկ . Ինչիւն . շ . Մինչ զի, այնչափ

ւ:

սոսկ . Ինչիւն . գ . Թախանձ, թա-

- Jar ճար . գ . Ճռնչիւն , կռիւ , վէճ :
 Թակոյի : A jar , կիսաբաց (գումն) :
 Javelin ճիւլի . գ . Գեղարգն , սլաք ,
 նիղակ :
 Jaundice ճանփս . գ . Դալուկն :
 Jaunt ճանդ . գ . Յածումն , Թափա-
 ռումն , գեղերանք :
 Jaw ճո . գ . Ծնոտ , ծամելիք :
 Jealous ճիւլ . ան . Հակամեծոտ : Կատ-
 կածոտ :
 Jeer ճիւր . գ . Այսն , կատակ , ծաղր :
 Jejune ճիճն . ան . Դատարիկ , պա-
 րակ :
 Jerk ճիւր . գ . Հարուած գաւաղանի ,
 ձաղկումն :
 Jessamine ճիւսեփն . գ . Յասմին :
 Jest ճիւր . գ . Խաղ , կատակ : Խեղճա-
 տակումի :
 Jester ճիւր . գ . Խեղճատակ :
 Jewel ճիւսիւ . գ . Գոհար :
 Job ճոյ . գ . Գործ , աշխատութի :
 Jog ճոյ . բ . ն . Խթել , մղել , ցնցել ,
 տատանել :
 Jog , գ . Յնցիւն , շարժումն : Ծանրա-
 շարժութի :
 Join ճոյն . բ . ն . Յարել , կցել , յոգել :
 Joiner ճոյն . գ . Ատաղձադործ :
 Join ճոյն . գ . Յոգ . յոգումն :
 Joke ճո . գ . Խաղ , խաղալիկ , կատակ :
 Jollily ճոյլի . ան . Ուրախ գուարթ :
 Jolt ճոյ . գ . Յնցումն , շարժումն :
 Jordan ճորտն . գ . Աղբանոց , անեթ
 միղի :

1 ճճՆԵԼ. ամ. Օրական: գ. Օ.
ւթի, գիրք յիշատակաց:

list ճճՆԵԼիս. գ. Օրագիր:

յ ճճՆԻ. գ. Ճանապարհորդու.

յ. բ. չ. Ճանապարհորդել:

. գ. Ուրախութի, խնդութի:

ճճճ. գ. Դատաւոր, ատե.

:

բ. չ. և ն. Դատ առնել, տալ ի.
նս: կարծել:

. գ. Կուժ, ստոման:

ճճՆԵԼ. գ. Ձեռնածութի:

իսս. գ. Հիւթ:

իսւէի. գ. Ճուլապ (դեղ):

(ուլա). գ. Յուլիս:

ճիսմարդ. գ. Զորի:

ճճճճճ. բ. ն. Խառնել, խառ.

լ, շփոթել:

ճ, գ. Խառնուրդ, շփոթ, յու.

:

է ճիսմէն. գ. Գրաստ բեռնա.

:

ճճճ. բ. չ. Ոստնուլ:

. գ. Ոստիւն, ոստունն: խոյս, փա.

տ: զգեստ ինչ կանանց:

իսն. գ. Յունիս:

ո ճճճճճ. գ. Բաճկոն:

ճիսւրէի. գ. Դատաւոր:

ճճճ. ամ. Արդար, ուղիղ: մ.

արապէս, ճշտիւ: իբրև, գողցես,

իէ: Just now, արդ իսկ, այժմ

Justice ճշտութիւն . գ . Արդարութիւն, իրաւունք :

Justice, բ . ն . Դատեւ, գաղափարեւ :

K

K +էյ . Մետաքաներորդ և բազմաթիւ տառ աղջիւրեւոյն անգղիացւոյ, որ նախագաս տառիս n, ոչ հնչի, զարգիւնակ knife, նայք :

Keen +իւ . ած . Սուր, ուղիւսուր : խիստ :

Keeness +իւնէս . գ . Սրութիւն : խլատութիւն :

Keep +ի . բ . ն . Ունել, պահել, պաշտպանել : մերժել : արգելուլ : Ծածկել : կալ, մնալ, ունել զտեղի : Keep back, Ծածկել : արգելուլ : Keep on, յարատեւել, տոկալ : Keep in, Ծածկել : ընկճել : Keep off, հեռացուցանել, խտրանել : Keep company, ընկեր կ'ի կեանակից լինել : Keep from, անձնապահ լինել : Keep down, զեղանիլ : Keep lent, պահել զքառասնորդական պահա : Keep one's temper, Ժուժկալել : Keep time, յարմարել զանձն ժամանակին : Keep, գ . Պահ, պահպանութիւն, զբուշութիւն :

Kennel +էնէլ . գ . Բոյն, խշտիք շան :

Kern +երն . գ . Աղբիւր ձեռաց :

Kernel +էրնէլ . գ . Միջուկ : կորիզ, թիւն : մասն :

Kettle +էրէւ . Գ . Սան , ջրասփռ
պղնձի :

Key +ի . Գ . Փահանք , բանալի : Ժողովրդ :

Kick +ի . Բ . ն . Աքացել , կիցս ար-
ձակել :

Kid +ի . Գ . Ուշ : խուրձ , արցակ :

Kidney +ի . Գ . Երիկամն :

Kidneybean +ի . Գ . Լուրիս ,
լուբիս :

Kill +ի . Բ . ն . Սպանանել : զենուել :

Kiln +ի . Գ . Փռուսն , հնոց :

Kin +ի . Գ . Ազգական , խնամի :

Kind +ե . Գ . Բարեբար , մար-
դասէր , քողար :

Kind , Գ . Տեսակ , աղք : որպիսութիւն :
կերպ :

Kindle +ի . Բ . ն . Լուցանել , վառել :

Kindness +ե . Գ . Սէր , քողարու-
թիւն , մարդասիրութիւն , լաւակամութիւն ,
շնորհք :

King +ի . Գ . Արքայ , Թագաւոր :

Kingdom +ի . Գ . Թագաւորութիւն :

Kinsman +ի . Գ . Ազգական , մեր-
ձաւոր , խնամի :

Kiss +ի . Բ . ն . Համբուրել :

Kiss , Գ . Համբոյր , ողջոյն համբուրիլ :

Kit +ի . Գ . Դոյլ , դաշխուրան :

Kitchen +ի . Գ . Խահարան , խոհա-
կերոց :

Kite +ե . Գ . Ցիւն :

Kitten +ի . Գ . Կողիւն կատուի :

Knag +ի . Գ . Ոստ :

Knap +ի . Գ . Բլուր , դադաթիւն :

Knap, բ. ն. Կրծեւ, ուտել: բաղնիք:

Knavery նէյվըրի. գ. խորամանկութի:

Knavish նէյվիշ. ամ. խորամանկ, չար:

Knead նիփ. բ. ն. Զանգել, թրել:

Knee նի. գ. Ծունկ, ծունկ:

Kneedgrass նիփրիս. գ. Սէղ:

Kneel նիւ. բ. չ. Ծունկ գնել, 'ի գուճա
անկանիք:

Knife նայֆ. գ. Զմեքն, կտրոց:

Knight նայտ. գ. Արաքեա, ազնուական:

Knight of the post, սուտ վկայ: Knight
of the shire, գործակալ նահանգի:

Knit նիտ. գ. Հիւսք, հիւսուած, ան-
կուած:

Knob նոպ. գ. Այտուց: Հանգոց: ոտ:

Knock նոք. բ. ն. Բաշխել, հարկանել:

Knock down, զլեւանել հարուածով:

Knock under, տեղի տալ: Knock on
the head, կռիւահարել:

Knocker նոքըր. գ. Դռնահար:

Knoll նոլ. բ. ն. Հնչեցուցանել ըզ-
զանգակ:

Knoll, գ. Բլուք, բլրակ:

Knot նոտ. գ. Հանգոց, կապ: Եղ,
զօգ: ոտ: կոկոն: կծիկ: միաբանութի:
կնճիւռ:

Knot, բ. ն. Հանգուցել, կապել:

Knotty նոդդի. ամ. Ոստաղց: խիտ:

Know նո. բ. ն. Գիտել, ճանաչել, ի-
մանալ: Know again, երախտագետ լի-
նել: Know by sight, 'ի տեսոյ գիտել:
Know one's self, լինել ծանօթ իրե-
րաց: To let one know, տալ գիտել:

L

Երկոսասաներորդ. և բազմայն
 . ալիստեռացն անգլիաց, որ'ի
 և ինչ ոչ հնչի բնաւ, ևր Half, հաֆ:
 Ե՛ր միւլը. գ. Աշխատութի, զատ
 : գործած: երկն, ճիւղն:
 Ե՛ր, բ. չ. Աշխատիլ: երկնել: բ. ն.
 ատտ առնել:
 և միւլի. գ. Շքեմանք:
 միւ. գ. Լար, առասան: հազդք:
 12.
 մի. գ. Պակասութի, չքաւորութի:
 Ե՛ր միւլը. գ. Սանգուղք, ատ
 ան, վերելք:
 միւ. գ. Բերան գետոյ:
 , բ. ն. Բեռնաւորել: բառնաւ,
 և...

խարհիկ, աշխարհական:

Layman ւէյմէն. գ. Աշխարհիկ դք, ժողովրդական:

Lead ւէփ. գ. Կապար:

Lead ւէփ. բ. ն. Ածել, տանիլ: Վարել: առաջնորդել, հրամանատար լինել: ցուցանել զձանապարհ:

Leaf ւէֆ. գ. Տերև: Թերթ Թղթոյ: Թիթեղն ոսկի կամ արծաթի:

League ւիկ. գ. Փարսախ: գաշնակցութիւն:

Leak ւի. գ. Ծակ, ճեղքուած: անցք ջրոյ:

Lean ւի. բ. չ. Յենուլ, հաստաւորել: հակել:

Lean, ած. Կիւտար, աղաղան, ովն, ստորին:

Leap ւի. գ. Ոտիւն, ընդհատում, վազք:

Learn ւէրն. բ. չ. Ուսանել, տեղեկանալ:

Learn by heart, ուսանել 'ի բերան, 'ի միտ առնուլ:

Learner ւէրնէր. գ. Աշակերտ:

Leasing ւէլէիկ. գ. Ստուի, սուտ, օտախտութիւն:

Least ւի. գ. ած. Փոքրիկ, գոյշն: մ. Փոքր ինչ, սակաւ քան զ: At least, at the least կամ at least-wise, գոնէ:

Leather ւի. գ. Խաղախ, կաշի, մերթ:

Leave ւի. գ. Թողնուտ. Թի, արձալուլ, հրաման:

Leave, բ. ն. Թողուլ, լքանել: գալարիլ, զիջալ առնուլ:

ԼԻՒ • Գ • Պրտա :
 ԼԻՂ • Գ • Սրտա, գիրտ :
 ԷՔԴ • ԿԺ • Ահեակ, ձախ, ձախոյ :
 Ի • Գ • Սրտանգն : Կոն : Կարգ, բարձ :
 Ե ԼԻԺԻՒԿ • Գ • Դիւրութի, պարտապ :
 ԼԻԿ • Բ • Ն • Ցալ 'ի վաշի : Եւ
 առա :
 ԼԻ ԼԻԼԻԿ • Գ • Երկայնութի, երկա
 թի : Հեռաւորութի : Կատարած : Ահ
 ԼԻ, 'ի վաշի :
 ԼԻԿ • Գ • Քառասնորդական պահ :
 Լ ԼԻԿԻԼ • Գ • Ոսկն :
 Երդ ԼԻԼԻԼԿ • Գ • Ընձառիւծ, ինձ :
 ԼԻ • Կ • Ժ • Փոքրագոյն, նուազ,
 առ :
 ԼԿ • Բ • Ն • Թոյլ առա, Թողալ : առա
 Կրձա : Let blood, երակ հասանել :

- Leven լէվէն . գ . խմոր :
 Lever լէվէր . գ . լծակ , բառնակիք :
 Liar Լյար . գ . Ստախոս :
 Liberty լիբերտի . գ . Ազատութիւն :
 Lich լիչ . գ . Դի , մարտին մեռեալ :
 Lick լիկ . բ . ն . Լիզել , լիզանել , լափել :
 Lick , գ . Հարուած , ապտակ :
 Lie Լյ . գ . Մոխրաջուր : ստութիւն :
 Lie , բ . չ . Ստել , խռել զստա :
 Lie , բ . չ . Անկանիւ , անկեալ գնիւ , կալ ,
 մեալ : բազմիւ : Lie down , ընկողմանիւ :
 Lie lurking , կծկիւ : Lie close , փակել
 'ի ներքո : Lie idle , լինել դատարկա-
 սուն : Lie sick , հիւանդ գնիւ , անկա-
 նիւ 'ի մահիճս : Lie in , մերձ լինել 'ի
 ծնունդս : Lie at , մանձրացուցանել :
 Lie by , հանդիւ : Lie under , 'ի ներ-
 քոյ անկանիւ , ճնշիւ : Lie upon , ան-
 կանիւ 'ի վերայ , պարտք լինել : Lie with ,
 անկանիւ ընդ կնոջ : Lie at , նեղել :
 Lie by , գաղտնի : Lie under a mi-
 stake , խաբիւ : Lie at one's heart , լի-
 նել ըստ հաճոյից :
 Lief լիֆ . ած . Սիրելի : մ . Մտադիւր ,
 յոժարակամ :
 Life Լյֆ . գ . Վեանք , կենդանութիւն :
 Lift լիֆտ . բ . ն . Բառնակ , գողանալ :
 փառաւորել : ջանալ :
 Lig լիկ . բ . չ . Անկանիւ , գնիւ : Tolig in
 wait , գաղանիւ , 'ի գարան մասնել :
 Light Լյար . գ . Լոյս :
 Light , ած . Թեթեւ , թեթեւութեան :
 հեշտին :

, բ. ն. վառել, ըստանել: բ. չ.
սահել, հանգիստել:

Յ լայն. գ. թաթ:

լայն. ան. հման: մ. հոյնական:
նա:

բ. չ. հաճիլ, հաւանիլ: ոխել, ա-
իել: նմանիլ:

Յ լայնի. ան. Գիր, քաղաքաջ:
հի. գ. Շուշան:

լի. գ. Արամ: ծայր, եղջ:

, բ. ն. Յուշել, ծայրասել, գի-
նել:

լայն. գ. Գիր: ասալ, թափարդ:

լի. բ. ն. հիստել:

լայն. գ. Գիր:

Դ լիլի. բ. չ. հաւանիլ, թաղ-
ալ:

Յ լայնի. գ. Պատասա, ներքին
անջ:

լի. գ. Օղ (շղթայի): խոստ-
շղթայ: կարդ:

լի. գ. վառ, կառ:

լայն. գ. Արիւն:

լի. գ. Շուրթի, շրթունք: To
e a lip, ունչա ասնել, այսանել:

ՕՐ լիլի. գ. Հեղուկ, ցքի, օղի ա-
սահամ:

լի. գ. Ցանկ, ցուցակ: յոժա-
թիւն:

բ. չ. հաճիլ, յոժարիլ: բ. ն. Գրել
ստացակի:

Ո լիսն. բ. չ. Լսել, ունկն գնել,
կնդիր լինել:

Litter վիրեր . Գ . Պատգարակ :

Little վիրել . ամ . փոքր , փոքրիկ , սա-
կաւ , խուն , ջնջին : By little and little,
առ սակաւ սակաւ : Too little, կորի
սակաւ :

Liturgy վիրջի . Գ . Կարգ . և պարտադու-
թիւք անային պաշտամուն :

Live լիւ . Բ . Է . Կեալ , կենդանի լինել :

Live լիւ . ամ . Կենդանի : վառ , անշէջ :

Liver լիւեր . Գ . Լեարդ :

Living լիւիկ ամ . Կենդանի , առարկ :
Գ . Կենիք ապրուստ ինչք , թռչակ :

Lizard լիւեր . Գ . Մողես

Load լո . Գ . Բեռն , ծանրութի :

Loadstone լոստոն . Գ . Մագնիս :

Loaf լոփ . Գ . Կան , նկամակ :

Loam լո . Գ . Կաւ բրտի :

Loan լո . Գ . Փոխ , անօթադրութի :

Loath լո . ամ . Ահամայ դժկամակ :

Loath, Բ . ն . Զգուիլ , դարչիլ , տանել :

Lob լո . Գ . Ապուշ , բթամիտ , թանձ
բամիտ , գեղջուկ :

Lobby լոպի . Գ . Գուլիթ , սրահ , ճե-
մելիք :

Lock լո . Գ . Աղի , փականք , նիւ :

Locker լո . Գ . Գլորոյ , տապանակ :

Locust լոստ . Գ . Մարախ , ջղերակ :

Lodge լո . Բ . ն . Բնակեցուցանել : Բ .
Է . Իջանիլ , օթադայիլ :

Lodge, Գ . Բնակարան , խելի , խրչիթ ,
հիւղ :

Lodging լոջի . Գ . Օթեան , իջան ,
վանք :

Lost Լոսթ . գ . Դատիկոն . վերնայարկ :

Log Լոգ . գ . Կոճիլ ծառոց :

Loll Լոլ . բ . չ . Յենուկ : կալ դատարկ
յեցեալ : անկեալ կալ :

Lone Լոն . ած . Առանձին , միայնակ ,
ամայի :

Long Լոնգ . ած . Երկայն , երկար : մ . Ընդ-
երկար : Not long after, զկնի սակա-
ւուց : Long ago, 'ի վաղուց հեռէ : All
his life long, ընդ ամենայն կեանս իւր :
Forty years long, զամս քառասուն :
Long ago, բազմօք յառաջագոյն , 'ի
վաղուց :

Longing Լոնգինգ . գ . Անձուկ , իղձ , ցան-
կութի :

Look Լուք . բ . չ . Հայիլ , նայիլ , դիտել :
երևիլ , թուիլ : Look about one, շուրջ
հայիլ : Look after, դիտել , միտ դնել :
Look for, ակն ունել : Look into, դի-
տել , զննել : Look on, կարծել : Look
over, քննել : Look out, խնդրել , որո-
նել : Look to, դպուշանալ : Look well,
լինել վայելագիտակ : Look like, նմա-
նիլ : Look big, գոռոզանալ : Look a-
bout one's self, հոգալ զանձնէն , ան-
ձին միտ դնել : Look down with scorn,
արհամարհել :

Look, գ . Տեսիլ , հայեցուած , երես ,
դէմք : միջ . Տես , ահա . միտ դիր :

Looking-glass Լուքինգլէս . գ . Հայելի :

Loose Լուս . բ . ն . Լուծանել : բ . չ . Խա-
րխիս վերացուցանել , առաքատել ըզ-
նաւն :

Loose, ած. Լուծեալ, արձակ: լոյծ,
կակուղ: ազատ: To break loose, ազա-
տիլ: Let loose, արձակել:

Loose, գ. Ազատութիւն, ընդարձակութիւն,
Թուրութիւն:

Lop տի. բ. ն. Ոստաջանց առնել,
քանցել:

Lop, գ. Լոս: ոստջ ծառոց, յօտք:

Lord տի. գ. Տէր, իշխան, պետ: My
lord, տէր խմ: Lord-like, տիրաբար:

Lore տի. գ. Ուսումն, հրահանգ, դաս:

Lose լու. բ. ն. Կորուսանել: բ. չ. Զրկիլ:

Loss տ. գ. Կորուստ, ինաս, տոյժ:

Loud տի. ած. Բարձր: բարձրագոյն:

Love լւ. բ. ն. Սիրել, հաճիլ:

Love, գ. Սէր: տուփանք: սիրելութիւն:

Louse տի. գ. Ոջիլ: (յոգն. Lice.)

Lout տի. գ. Սպառ, բիրտ, գիւ-
ղական:

Low տ. Ստորին, խոնարհ, ցած:

Low տի. կամ տ. բ. ն. Իջուցանել: բ.
չ. Բաւասել:

Lower տի. գ. Մթուէն, մթազնաւն:
խոժոռութիւն գիմաց:

Loyalist տի. գ. Կուսակից կամ
հնազանդ թագաւորի:

Lubber լւ. գ. Յզր, Թանձրա-
մարմին: պորտաբոյծ:

Luck լւ. գ. Դէպք, գիպուած: բաղդ:

Lukewarm տի. ած. Գաղ, եղջ:

Lump լւ. գ. Կոտոր, բեկոր, մասն:

Lungs լւ. գ. Թոք:

Lush լւ. ած. Մթնագոյն:

Lusk Լըս . ան . Հեղդ , պղերդ :
 Luskishness Լըսիշնէս . գ . Հեղդուի :
 Lust Լըստ . գ . Ցանկութիւն , աւստանք :
 Lynx Լինքս . գ . Քաւթարկնէ , յովաղ :
 Lyre Լայր . գ . Քնար :

M

M Է՛՛՛ . Երեքաստաներորդ . և բազումայն
 առաւ աշխարհապան անդադաջուց , որ ա-
 մենայն ուրեք միտրինակ պահէ զեւր բնիկ
 հնչաւմն իբրեւ զմերս յ :
 Machine Ֆլին . գ . Մեքենայ :
 Mad Ժեփ Կ՛՛՛ Ֆլ . ան . Յիմար , անմիտ :
 Madhouse Ֆլփհուս . գ . Յիմարանոց :
 Magpie Ֆլիթայ . գ . Կաշաղակ , անծեղ :
 Maid Կամ Maiden Ֆլայ , Ֆլայըն . գ . Աղ-
 ջնիկ , կոյս , օրիորդ : աղախին , նաժիշտ :
 Maidservant Ֆլփսէրվիտ . գ . Աղախին :
 Mail Ֆլու . գ . Վերտ , զբահ : պայուսակ
 Կամ մախաղ թղթարկուց :
 Maim Ֆլյա . գ . Ծայրատուի : զրկանք :
 Main Ֆլն . ան . Մեծ , երեւելի , առուար :
 Make Ֆլյա . բ . ն . Առնել , գործել , ասել
 ծել : Make account , համարել : Make
 of , մեծ ինչ գրել : Make much of , կա-
 թի խն պիւրել , փայփայել : Make merry ,
 խախանալ : Make up , հաւաքել : հարս
 գտանել : աւարտել : Make sport of one ,
 ծաղր առնել : Make people sport , ա-
 ռակ նշաւակի առնել զանճն : Make a

fool of, *ձեանալ յիմար կամ տղէտ*:
 Make good, *ջատագողել*: Make over,
փոխանցել: Make up, *'ի գլուխ տանել*:
 Make up to one, *մտալել առ դք*: Make
 a pen, *հատանել գգրիչ*: Make angry,
բարկացուցանել: Make ready, *պատ-
 րաստել*: Make free, *ազատել*: Make
 free with, *ազատորէն վարել*: Make free,
ընտանեբար վարել: Make haste, *փու-
 թալ*: Make lean, *նիհարանալ*: Make
 less, *նուսղեցուցանել*: Make a litter,
խանդարել: Make again, *վերստին առ-
 նել*: Make away, *բառնալ 'ի ժըռոյ*:
խոյս տալ: Make light of, *զանց առնել*:
 Make love, *սիրել*: Make out, *բացա-
 արել*: Make sure of, *վստահել*: Make
 clean, *մաքրել*: Make known, *ծանու-
 ցանել*: Make ashamed, *ամաչեցուցա-
 նել*: Make blind, *կուրացուցանել*:
 Make an end, *աւարտել*: Make away
 with, *ապանանել*: *անձնատապան ընել*:
 Make for, *օգնել*: Make up for, *լնուլ
 դուրդի*: Make with, *միաբանիլ*, *ձեռն
 տալ*: Make one's escape, *պրծանիլ*:
 Make at, *դհեռա գնալ*: Make after, *հար-
 կանել*: Make with one's self, *գնալ
 զեւրովն*: Make a mistake, *խաբիլ*:
 Make waste, *աւերել*: Make as if, *ձեռ-
 նալ որպէս եթէ...*: Make abode, *միալ
 տրելք*: Make up an account, *փակել
 զհաշիւն*: Make up a quarrel, *խաղա-
 ղել զժիճն*:
Make, գ. Կազմութիւն, ձե, կերպարան:

ընկեր, սիրելի կամ մտերիմ բարեկամ:
 Maker Տէր: Գ. Արարիչ, հաստիչ:
 Ճարտար:

Malapert, Տէկէկէր: Կ. Արք, Ժողով:

Male Տէր: Գ. Արու: Կ. Արտիստ:

Malice Տէր: Գ. Չարութի, մեղք: ան-
 իրաւութի:

Mallows Տէր: Գ. Մուշ:

Man Տէր: Կ. Տէր: Գ. Մարդ, աղ:

Man, բ. ն. Չինել արամք, ամրացու-
 ցանել:

Manage Տէր: Գ. Գործ, իրողութի: կի-
 րաւութի: ձեռնարկութի: կրթութի:

Manger Տէր: Գ. Մար:

Manner Տէր: Գ. Եղանակ, օրինակ,
 ոճ, ձև: In a manner, օրինակի աղ-

գաւ: In like manner, սոյնպէս, նմա-
 նապէս: Manners, բարք, սովորութիք,
 բաղաբանութիք:

Many Տէր: Կ. Բազում, շատ: Երջամի,
 քանի, այսչափ: Երջ: Գ. Բազումք,

յոգութի: Great many, բազմութի:

Many a man, բազում մարդիկ: Many
 a time, յաճախ: So many, այնչափ:

How many, քանի: As many as, Եր-
 չափ: Too many, կարի յոյժ:

Map Տէր: Կ. Տէր: Գ. Աշխարհացոյց:

March Տէր: Գ. Մարտ (ամիս):

March, բ. չ. Խաղալ, չուել զօրաց:

Mare Տէր: Գ. Մաստիկ ձի: միջաւանջ:

Market Տէր: Գ. Շուկայ: վաճառք:

Marriage Տէր: Գ. Ամուսնութի:

Marrow Տէր: Գ. Ուղեղ, ծուծ:

Loose, ած. Լուծեալ, արձակ: լոյծ,
կակուղ: ազատ: To break loose, ազա-
տիլ: Let loose, արձակել:

Loose, գ. Ազատութիւն, ընդարձակութիւն,
թուլութիւն:

Lop ւո՛ւ. բ. ն. Ոտաբանց առնել,
քանցել:

Lop, գ. Լու: ոտաք ծառոց, յոտք:

Lord ւո՛ւ. գ. Տէր, իշխան, պետ: My
lord, տէր իմ: Lord-like, տիրաբար:

Lore ւո՛ւ. գ. Ուսումն, հրահանգ, գրաս:

Lose ւո՛ւ. բ. ն. Կորուսանել: բ. չ. Զրկիլ:

Loss ւո՛ւ. գ. Կորուստ, մնաս, տոյժ:

Loud ւո՛ւ. ած. Բարձր: բարձրագոյն:

Love ւո՛ւ. բ. ն. Սիրել, հաճիլ:

Love, գ. Սէր: առիանք: սիրելութիւն:

Louse ւո՛ւ. գ. Ոջիւ: (յոգն. Lice.)

Lout ւո՛ւ. գ. Սոպա, բիրտ, գիւ-
ղական:

Low ւո՛ւ. Ստորին, խոնարհ, ցած:

Low ւո՛ւ. կամ ւո՛ւ. բ. ն. Իջուցանել: բ.-
չ. Բառաչել:

Lower ւո՛ւ. գ. Մթուին, մթադնուին:
խոժոռութիւն գիմաց:

Loyalist ւո՛ւ. գ. Կուսակից կամ
հնազանդ թաղաւորի:

Lubber ւո՛ւ. գ. Յոյր, թանձրա-
մարմին: պորտաբոյծ:

Luck ւո՛ւ. գ. Դէպք, գիպուած: բաղք:

Lukewarm ւո՛ւ. ած. Գաղ, կղի:

Lump ւո՛ւ. գ. Կոտոր, բեկոր, մասն:

Lungs ւո՛ւ. գ. Բոք:

Lush ւո՛ւ. ած. Մթնագոյն:

Lusk Լսկ . ած . Հեղդ, պղերդ :
 Luskishness Լսկիշնէս . դ . Հեղդութի :
 Lust Լստ . դ . Յանկուժի, տախանք :
 Lynx Լինքս . դ . Քաւթարինէ, յովաղ :
 Lyre Լայր . դ . Քնար :

M

M է՛՛ . Երեքասաներորդ . և բաղաձայն
 տառ ալիաբետացն անդղիացւոց, որ ա-
 մենայն ուրեք միօրինակ պահէ զիւր բնիկ
 հնչումն իբրև զմերս Տ :

Machine Մէշին . դ . Մեքենայ :

Mad Մաէփ կիմ Մէփ . ած . Յիմար, անմիտ :

Madhouse Մէփհոուս . դ . Յիմարանոց :

Magpie Մէկէպ . դ . Վաչաղակ, անծեղ :

Maid կամ Maiden Մէյփ, Մէյփըն . դ . Աղ-
 ջիկ, կոյս, օրիորդ : աղախին, նաժիշտ :

Maid servant Մէյփսէրվէնդ . դ . Աղախին :

Mail Մէյլ . դ . Վերա, զրահ : պայուսակ
 կամ մասաղ թղթարերաց :

Maim Մէյմ . դ . Ծայրատուի : զրկանք :

Main Մէյն . ած . Մեծ, երեւի, ստուար :

Make Մէյ + . բ . ն . Առնել, գործել, ստեղ-
 ծել : Make account, համարել : Make

of, մեծ ինչ գրել : Make much of, կա-

րի իմն սիրել, փայփայել : Make merry,

խախանալ : Make up, հաւաքել : հնարս

դաւանել : աւարտել : Make sport of one,

ծաղր առնել : Make people sport, ա-

ռակ նշաւակի առնել զանձն : Make a

- Ministry Բնիւորի . Գ. Պաշտօն :
- Mint Բն . Գ. Անանուխ :
- Mint, Գ. Փողերանոց :
- Mire Տայր . Գ. Տեղմ, տղմուտ, դայ
- Mire, Գ. Մըջեն :
- Mirth Բերե . Գ. Զուարթուն, ցնծ
- Misbelief Բնուլիք . Գ. Անհաւատ
մոլորութի 'ի հաւատ :
- Mischief Բնիւք . Գ. Վնաս, չարիք :
- Miser Տայւր . Գ. Կծծի :
- Miss Բն . Գ. Տիրուհի, բամբիւն, ա
րիորդաց :
- Miss, բ . ն . Կորուսանել : Թողուլ,
առնել : բ . չ . Ոչ հատանիլ, վրիս
- Miss, Գ. Կորուստ, զրկումն :
- Mist Բն . Գ. Մեղ, շամանդաղ :
- Mistake Բնէյ . բ . չ . Սխալիլ, վր
- Mistake, Գ. Սխալանք, վրիպակ,
ցանք, մոլորութի, պատրանք :
- Mistress Բնուրի . Գ. Տեկին, տիրու
- Moan Տն . Գ. Հեծութի, ողբ, սու
- Moat Տո . Գ. Խրամ, փոս :
- Mob Տո . Գ. Ամբոխ, խուժան, ու
- Mock Տո . բ . ն . Ծաղր առնել :
- Mode Տո . Գ. Եղանակ, կարգ, ոճ,
- Moil Տոյլ . բ . ն . Շաղախել, աղտ
աշխատ առնել :
- Moist Տոյա . ած . Խոնաւ, տամուկ,
- Mole Տո . Գ. Խլուրդն :
- Moment Տոնի . Գ. Յարգ, պիտան
օգուտ : ոյժ : վայրկեան, ըոպէ, կ
- Monday Տնի . Գ. Երկուշաբթի :
- Money Տնի . Գ. Դրամ, դահեկան

Գ յոսփի . ած . զարձապատ , ստղատլ :
 Դուն . գ . Լուսին :
 Դուր . գ . Մոր , մուրատ , ճախին :
 Դո՛ . բ . ն . ջնջել , մաքրել : տանջա
 ել , քամահել :
 Դո՛ . բ . չ . Թմրել , ընդարմանալ :
 Դժբեւ . ած . Բարոյական : հասա
 , տալարական : գ . Բարոյական գի
 Ծի :
 Զ ճբեւ . գ . Բարդ :
 Զբ . ած . Առաւել , յաւէտ : մ .
 հաւանդ , և ևս : No more , ոչ ևս :
 more , որչափ , այնչափ :
 Զբն . գ . Առաւօտ , այդ , արշալոյս :
 ing ճբնիկ . գ . Առաւօտ , վաղոր
 Ե :
 ing-star ճբնիկիւր . գ . Արաւ
 և . տաւառեա :

- դոյն, բազում: մ. կարի, կարի խմի,
յոյժ, առաւել:
- Mote մօդ. դ. Հիւղէ, փոշի, խերկէշ:
- Moth մօթ. դ. Յեց, ուտիչ: Moth-eaten,
ցեցակեր:
- Mother մօթհէլ. դ. Մայր, ծնող: Mother-
church, մայր եկեղեցի: Mother city,
մայրաքաղաք: Grand-mother, հանի:
ած. Մայրենի: բնական:
- Move մօւ. դ. Շարժումն, շարժութի:
- Mould մօլ. դ. Բորբոս:
- Mould, բ. ն. Բորբոսեցուցանել: ձու-
լել, կերպարանել:
- Mouldwarp մօլպար. դ. Խլուրդն:
- Mound մօան. դ. Յանկ, պատնէշ,
թումբ, ամբարտակ:
- Mount մօան. բ. չ. Ելանել 'ի վեր:
աճել (գնոյն): բ. ն. Ամբառնալ: To
mount guard, առնել զպահպանութի:
- Mourn մօն. բ. չ. Սուգ առնուլ, ողբալ:
- Mourning մօնիկ. դ. Սուգ, ողբ:
- Mouse մօս. դ. Սուկն:
- Mouth մօթ. դ. Բերան: To make
mouths, ծամածուել զբերանն, ունչ
առնել: Down in the mouth, արի
բերան, ակնկորեալ:
- Mow մօ. դ. Համբար, համբարանոց:
- Mow, բ. չ. Շտեմարանել, համբարել:
բ. ն. Հնձել, հատանել:
- Mow, բ. չ. Խեղաթիւրել զբերանն,
ունչ առնել, խոժոռիլ, կատակել:
- Moyle մօյլ. դ. Զորի, կիտէշ:
- Much մլ. ած. Բազում, շատ: մ. Բազ-

ՏՆՔՔԸ. Բ. Ն. Մուշտակ արկանեւ:
 . Ծանրախօս ընեւ:
 լի. Գ. Ստոման, քսեռոս, սափոր:
 :rry ճշդեցի. Գ. Թութ:
 հու. Գ. Զորի:
 իւ. Բ. Ն. Մեղմացուցանեւ: Եփեւ:
 յե ճշդու. Բ. Զ. Գրթնիջի ծապեւ:
 ny ճճի. Գ. Մուսիայ:
 er ճճւր. Գ. Մարգասպանութի:
 ճճ. Կ. Կ. Սաւար: Գ.
 Ե պաղպ:
 iur ճճ. Բ. Զ. Ենջեւ, հծծեւ:
 արեւ:
 Ե ճճու. Գ. Մկան, միանուհ:
 room ճճու. Գ. Սանկ:
 յ Կոուի. Գ. Երաշտութի:
 ճճ. Գ. Մուշկ:

- զարմ, ազատագրի, քաջատոհմ:
 Nobody նե-դո-բի . դ . Ոչ ոք, և ոչ մի ոք:
 Nock նո-ք . դ . Երաստան, յետոյք:
 Nod նո-դ . դ . Անհարկութի: ցնցումն:
 նինջ: զնջումն:
 Node նո-դ . դ . Ոստ, ծունր, կապ:
 Noise նո-յ . դ . Աղաղակ, ձայն, հնչումն:
 Noise, բ . չ . Գոչել, հռչակել:
 None ն-ն . ած . Ոչ ոք, ոչ ինչ, և ոչ մի:
 Noon նո-ոն . դ . Միջօրէ, օր հասարակ:
 Noose նո-ու . դ . Հանդոյց, կապ, խեղդ:
 Nor նո-ր . շ . Եւ ոչ, ոչ: Neither poor
 nor rich, ոչ աղքատ, և ոչ մեծատուն:
 I not love myself, nor thee, ոչ զանձն
 իմ սիրեմ, և ոչ զքեզ:
 North նո-ր-թի . դ . Հիւսիս:
 Nose նո-զ . դ . Ունչ, քիթ: To lead by
 the nose, վարել զոր բոտ հաճոյս:
 Nostril նո-ս-թրիլ . դ . Ունդունք:
 Not նո-տ . ժ . Ոչ, մի, և ոչ: Not ... neither,
 ոչ ... և ոչ:
 Note նո-տ . դ . Նշան, նշանակ: պիտակ:
 Nothing ն-նի-ն-ի-ն-ի . դ . Ոչ ինչ, անդոյ:
 Notion նո-ժ-ն . դ . Միտք, իմաստ, նշա-
 նակութի:
 Notwithstanding նո-տ-ս-թի-ն-ի-ն-ի-ն-ի . չ .
 Թէպէտ, թէպէտ և, թէ և: բայց առ-
 կայն, սակայն և այնպէս:
 November նո-վ-եմ-բ-ը . դ . Նոյեմբեր:
 Nought նո-տ . դ . Ոչ ինչ: To act at nought,
 առ ոչ ինչ գրել, մերժել:
 Nourish ն-ը-րիլ . բ . ն . Մոռցանել, կե-
 րակրել, բուծանել:

նճւել . Գ . Եղեգն , խողովակ :
 նճ . Բ . Ն . Ընդարմացուցանել ,
 բամբակեցանել :
 րեր նճիւր . Գ . Թիւ , հաշիւ :
 ըն . Գ . Միանձնուհի , կուսան :
 րց նճնւրի . Գ . Վանք կուսանաց :
 նւր . Գ . Սանաու , անուցիւ :
 րե նւրիւր . Գ . Մուռնդ , կերակուր :
 ըր . Գ . Ընկոյղ :
 ր նւրիւ . Գ . Գիտոր :
 ր նււււ . Բ . Ն . Մնուցանել :
 վել :
 ննիւն . Գ . Յաւերժահարան :

0

Հնչեռասաներդդ և ձայնուդ
 և ալիքստեղծ անգիւղացոյ , որ

Obedient օպէճիէնդ . ամ . Հնազանդ ,
հլու , հպատակ :

Objection օպճէլլն . դ . Դիմադրութի :

Obit օպիդ . դ . Հանդէս թաղման , յու-
ղարկաւորութի :

Oblige օպլիճ կամ օպլիճ . բ . ն . Պար-
տաւորել , բռնադատել : բարերարել :

Obliging օպլիճիկ . ամ . Բարերար , մար-
դասէր , քաղցր :

Occasion օպէնժն . դ . Դէպք , դիպուած ,
առիթ :

Ocean օչն . դ . Ովկիանոս :

October օպտօբր . դ . Հոկտեմբեր :

Ocular օպիուլի . ամ . Ակնատես :

Odd օփ . ամ . Կոճատ կամ անզոյդ թիւ :
աւելի , աւելի և : Sixteen hundred
and odd years , հազար վեց հարիւր և
աւելի և ամբ : An odd expression ,
տարադէպ բանք :

Odious օփիւս կամ օճիւս . ամ . Ատելի :

Odour օփր . դ . Հոտ , բուրումն :

Of օվ . նիս . Նախդիր սեռականի և այլոց
ինչ հոլովից : Of custom , ըստ սովորա-
կանին : Of himself , ինքնին : Of no co-
lour , անգոյն : Of late , նորոգ :

Off օֆ . մ . 'ի բաց , արտաքս , հեռի : Off
hand , անդէն և անդ : To take off , 'ի
բաց առնուլ : To be off , 'ի բաց կալ :
Well off , յաջող ելք : Ill off , ձախող
ելք : The affair is off , 'ի գերեւ ելեալ
է գործողութիւն : I am off , ահա ոչ ևս
եմ : Off and on , է ղի լաւ , է ղի վատ
թար : A great way off , կարի հեռի : Off

ան, գինեւ, փրկել:
 փրկել: Գ. Հրաւիր: յարմարեալ:
 Է, հանգես: գին խոստացեալ:
 Բ, ընծայ:
 փրկել: Գ. Պաշտօն, գործ: Post-
 օ, առանձնական:
 րոնց փրկել: Գ. Սկսեալ:
 իր օր: Բազում անգամ, ստեղ:
 փրկել: Գ. Բազում անգամ, ստեղ,
 նախ:
 times փրկելուց: Գ. Բազում
 ամ:
 անց փրկելու: Գ. Ստեղ, յառա-
 ի:
 փրկել: Գ. Զ. Հարեւ, անհարկել:
 փրկել: Ո՛հ, այ, առանց, եղբայ, բարեկ:
 Գ. Գ. Իւր, ձեռ:
 փրկել: Գ. Զ. Օծանել, իւրեւ:
 փրկել: Գ. Զ. Երեւ, անցեալ զառաջ:
 old. 'ի հեռան, երբեմն: Three

քան զկա: Over and above, այլ

Over against, հանդէպ:

Overseer օվերօւէր . դ . Տեսուչ ,
տնօնահայր:

Overthrow օվերթիւհրօ . բ . ն . վեր 'ի
շրջել, կործանել, աստակել:

Overthwart օվերթիւհաւօրդ . ած . Հա
ռակ, ներհակ:

Ought օդ . դ . Ինչ, իր ինչ, իմն ինչ
ought I see, առ այն՝ զոր տեսամ:

Ought, բ . պակ . Պարտ է, հարկ
ought to go thither, հարկ է ինձ
Թալ անդր: It ought to be so, պակ
այսմ՝ այսպէս լինել:

Ounce օանս . դ . Բանկի: յովազ:

Our օուր . գեր . Մեր, մերոյ:

Ourself օուրսկնք . գեր . Մերք:

Ourselves օուրսկնք . գեր . Մերք .
իսկ: զմեզ, զմեզ ինքեանս:

Oust օուստ . բ . ն . Ի բաց առնալ:

Out օուտ . մ . Արտաքս, արտաքոյ,
տարուստ, հեռի, 'ի բաց:

Out, միջ . Գնա՛ 'ի բաց: Out upon
'ի բաց տար:

Out of, նիս . Արտաքոյ: առանց, դ
'ի, յ, առ 'ի: Out of which, յո

Out of hope, անյայս: Out of neces
սա հարկի: Out of fear, յերկի

Out of hand, անդէն և անդ: O
measure, յանչափս: Out of de

գիտմամբ: Out of patience, անհո
ստ: Out of mind, անյիշատակ:

Out, բ . ն . Զրկել, հանել, մեր

ճոսարբ : ամ . Արտարբին :
 իտ ճոսարայտ . մ . Իսկոյն , նոյն-
 ոյն :
 լե ճոսարայտ . գ . Մակերեոյթ , ար-
 նն :
 բ . ն . Պարտական լինել , պարտիլ :
 Բ Owlci ճուլ , ճուլեդ . գ . Բու :
 ն . գ . Անձին , յատուկ : My own ,
 անձին անանձին : His own , իւր :
 own , մեր :
 բ . ն . Խոստովան լինել , դաւանիլ :
 լ , հաստատել :
 Եր . գ . Վայրի ցուլ , գովել :
 . գ . Եղն , արջան : (յոգ . oxen .)
 ճոսարբ : գ . Բոռ , գոռելիս :
 լ ճոսարբ : գ . Գոմ :
 ճոսարբ : գ . Ոստրե , գաղտնակուր :

P

• Վեշտասաներորդ և բաղաձայն
 . արդարեւապէս անդիւծացւոց , որ
 աղաս և տառի՝ ոչ հնչի , զր . re-
 լ , ուիւիդ :
 Ժեյ . գ . Քայլ , քայլափոխ , ըն-
 լբ : աստիճան : քայլ երկրաչափա-
 կամ՝ ոտնաչափ :
 Ժեյ . կմ Ժեյ . գ . Պատատ , բեռն :
 , բ . ն . Պատատել , ծրարել : բ . չ .
 Թալ , ճեպել :

Meer Ֆր. ամ. Պարզ, մաքուր: Գ. Լիճ:

Meets Ֆր. ամ. Պատշաճ, յարմար:

Meet, բ. ն. Ընդ առաջ ելանել, պատահել, հանդիպել:

Meeting Ֆրիս. Գ. Ժողով, միաբանութիւն:

Mellow Ֆլւ. ամ. Հասուն, հազուադ,

քաղցրահամ:

Melon Ֆլւ. Գ. Սեխ: սեխենի:

Melt Ֆլւ. բ. ն. Հալել, մուլել: ամառքել: մաշել:

Member Ֆլւ. Գ. Անդամ: մասն, ընկեր, անդամ ընկերութե:

Memory Ֆլւ. Գ. Յիշողութիւն:

Menace Ֆլւ. Գ. Սպառնալիք:

Mend Ֆլւ. բ. ն. Հորոգել, կարկատել:

Mercat Ֆլւ. Գ. Վաճառատեղ: առք, կառութիւն, վաճառք:

Merciful Ֆլւ. Գ. Բարեհաճ, բարեհաճութե, բարեգութ:

Merciless Ֆլւ. Գ. Անգութ:

Mercury Ֆլւ. Գ. Սնդիկ:

Mercy Ֆլւ. Գ. Բարեհաճութե, գթութե: Հնորհք: Հաճոյք: To have mercy, գթալ:

Mere Ֆր. ամ. Լոկ, սոսկ, պարզ:

Meridian Ֆրիս. կամ Ֆրիս. Գ. Միջօրե, միջօրեայ, օր հասարակ:

Merit Ֆլւ. Գ. Արդիւնք, յարգ: գործք:

Merry Ֆլւ. ամ. Ուրախ, զուարթ:

Meseems Ֆլւ. բ. Գիտ. Թուի ինձ:

Mess Ֆլւ. Գ. Սկուտեղ, ամսեայ: ճաշ, կերակուր, սեղան:

Methinks Ֆլւ. բ. Գիտ. Թուի ինձ, երևի ինձ, կարծեմ:

- Method Տեղեւոյ. գ. ՈՃ, կարգ, եղանակ :
 Mettle Տէրու. գ. Աշխոյժք, եռանդն :
 Mew Գռն. գ. Վանդակ, դառապեղ :
 Mew, բ. ն. Փակեւ, արգելաւ :
 Mid Գր. ամ. Միջին, հասարակ, կէս :
 Midday Քրտի. գ. Միջօրե, օր հասարակ : ամ. Միջօրեան :
 Middle Քրտու. ամ. Միջին, միջակ : գ. Մէջ, մէջք, միջին մասն :
 Midge Գճ. գ. Մշեղ, մեկիկ :
 Midnight Քրտայր. գ. Հասարակ գիշեր :
 Midwife Քրտայգ. գ. Մանկաբարձ :
 Mien Գն. գ. Տեսիւ, գեղեցիկ, կերպարան :
 Might Տայր. բ. պակ. Կարելի է : If it might be, եթե կարելի էր լինել :
 Might, գ. Կար, կարողութիւն : Might and main, ամենայն զօրութիւն, զփրկին ճիգն :
 Mild Տայր. ամ. Քաղցր, հեղ :
 Mile Տայլ. գ. Մղոն :
 Milk Գլ. գ. Կաթն :
 Mill Գլ. գ. Ագորիք :
 Mill, բ. ն. Աղաւ : մանրեւ, լեռու :
 Millet Քլիւր. գ. Կոկերակ :
 Million Քլիւրե. գ. Միլիոն : հազարաւորք :
 Mince Գն. բ. ն. Մանր հատանեւ, կարատեւ, մանրեւ : բ. չ. Սիգաճեմ ընթանալ, նազալանեւ :
 Mind Տայր. գ. Միտք : յիշողութիւն, ուշ :
 Mind, բ. ն. Միտ գնեւ, ուշադիր լինեւ :
 Mine Տայն. գեր. Իմ, խնդ : խնդ, խնդ :
 Mine, գ. Բաղք, հանք : գետնափոր :
 Mingle Քնիւ. բ. ն. Իսառնեւ, զանգեւ :

Ministry Բնիւորի . Գ . Պաշտօն :

Mint Բնդ . Գ . Անանուխ :

Mint, Գ . Փողերանոց :

Mire Բայր . Գ . Տիգր , տղմուտ , գայու :

Mire, Գ . Մըջեն :

Mirth Բերե . Գ . Զուարթուն , ցնծուն :

Misbelief Բնպիւլի . Գ . Անհաւատութի ,

մոլորութի 'ի հաւատ :

Mischief Բնլի . Գ . Վնաս , չարք :

Miser Բայլը . Գ . Կծծի

Miss Բն . Գ . Տիրուհի , բաժնիչ , ասի զը
րիտդայ :

Miss, Բ . Կորուսանել : Թողուլ , դանդ
աւանել : Բ . Զ . Ոչ հասանել , վերել :

Miss, Գ . Կորուստ , դրկումն :

Mist Բնդ . Գ . Մէգ , շամանդայ :

Mistake Բնդ . Բ . Զ . Սխալել , վրիպել :

Mistake, Գ . Սխալանք , վրիպակ , յան
ցանք , մոլորութի , սխալանք :

Mistress Բնդ . Գ . Տիկին , տիրուհի :

Moan Բն . Գ . Հեծութի , ողբ , սուգ :

Moat Բոդ . Գ . Խրամ , փոռ :

Mob Բոդ . Գ . Սեփոխ , խուժան , աւաճի :

Mock Բոդ . Բ . Զ . Ծաղր աւանել :

Mode Բոդ . Գ . Եղանակ , կարգ , ոճ , չափ :

Moil Բոյլ . Բ . Զ . Շաղախել , աղանդել :
աշխատ աւանել :

Moist Բոյադ ած Խոնաւ , տամուկ , գէճ :

Mole Բոլ . Գ . Խլուրդն :

Moment Բնդ . Գ . Յարգ , պիտանութի ,
օգուտ : ղյժ : վայրկեան , ըրպէ , կէտ :

Monday Բնդ . Գ . Երկուշաբթի :

Money Բնի . Գ . Դրամ , գահեկան :

- Pantofle *թիկնափէլ* . Գ . Հողաթափ :
- Pantry *թիկնաբն* . Գ . Շահմարան :
- Paper *թիկնաթուղթ* . Գ . Թուղթ :
- Papilio *թիկնաթուղթ* . Գ . Թիկնաթուղթ :
- Par *թար* . Գ . Հաւասարութիւն , հաւասարակշռութիւն :
- Parade *թարաք* . Գ . Յղլք , պարծանք , պերճութիւն : Կրօնք :
- Paradise *թարաք* . Գ . Դրախտ :
- Parcel *թարսիլ* . Գ . Մասն , մասնիկ , բաժին , հատոր , կտոր :
- Parch *թարս* . Բ . ն . Այրել , կիզել :
- Parchment *թարսիլ* . Գ . Մագաղաթ :
- Pardon *թարսն* . Գ . Կերօւմն , թողութիւն :
- Pare *թարս* . Բ . ն . Հատանել , կտրել , յսպաւել , հարթել :
- Parrot *թարր* . Գ . Թուրքիկ :
- Parsley *թարսիլ* . Գ . Կարսն , քարսն :
- Parson *թարսն* . Գ . Ժողովրդապետ :
- Part *թար* . Գ . Մասն , կողմն : Part by part, *մի ըստ միոյն* : To take part, *կուտակից լինել* : For my part, *յինէն կողմանէ* : For the most part, *ըստ մեծի մասին* : Parts, *յատկութիւն , որակութիւն , հանգամանք* :
- Partaker *թարեյտը* . Գ . Բաժանորդ :
- Particular *թարեյտիւր* . Կ . Կամ . Մասնաւոր , առանձին , սեպհական :
- Partner *թարեյտը* . Գ . Բաժանորդ , ընկեր : Կարակից :
- Partridge *թարեյտ* . Գ . Կաքաւ (թռչուն) :
- Party *թարի* . Գ . Կողմն , հերձուած :
- Pass *թեկն* *կիմ* *թեկն* . Բ . Ը , Լ . Ե . Անցանել ,

Ministry Բնիւրի . Գ . Պաշտօն :

Mint Բնդ . Գ . Անանութ :

Mint, Գ . Փողեւանոց :

Mire Բայր . Գ . Տիգրճ, աղմուտ, գայռ :

Mire, Գ . Մրջին :

Mirth Բերեհ . Գ . Զուարթութի, շնծութի :

Misbelief Բնպիւլի . Գ . Անհաւատութի :

մոլորութի 'ի հաւատո :

Mischief Բնլի . Գ . Վնաս, չարիք :

Miser Բնյւլ . Գ . Կծծի :

Miss Բն . Գ . Տիրուհի, բանկէն, առի Գ .

րիորդաց :

Miss, Բ . Կորուսանել : Թողուլ, զու

առնել : Բ . Զ . Ոչ հասանիլ, զիջել :

Miss, Գ . Կորուստ, զրկումն :

Mist Բնդ . Գ . Մէդ, շամանդաղ :

Mistake Բնդէյ . Բ . Զ . Սխալել, վրի

Mistake, Գ . Սխալանք, վրիպակ,

ցանք, մոլորութի, սխառանք :

Mistress Բնդի . Գ . Տիկին, տիրու

Moan Բն . Գ . Հեծում, ողբ, առ

Moat Բոդ . Գ . Խրամ, գետ :

Mob Բոյ . Գ . Սեփոխ, խուժան, Բ .

Mock Բո . Բ . Ծաղր առնել :

Mode Բո . Գ . Եղանակ, կարգ, Բ .

Moil Բոյ . Բ . Զ . Շաղախել, ա

աշխատ առնել :

Moist Բոյ . Բ . Խոնավ, տաք :

Mole Բո . Գ . Խլուրդն :

Moment Բոյ . Գ . Երբեք, Բ .

օգուտ : Բոյ . Գ . Երբեք, Բ .

Monday Բոյ . Գ . Երեք :

Money Բոյ . Գ . Դ .

ie փօղ. գ. Հանգիստ, դուլ, դադար :
 փօ. գ. Թաթ, ճիրան, մադիլ :
 , բ. չ. Դափր հասանել :
 ք փօ. գ. Գրաւ, երաշխաւորուի :
 փեյ. բ. ն. վ ճարել, հատուցանել :
 down, կանխիկ վճարել : Pay a
 it, երթալ յայցելութի կամ 'ի փո-
 րէն այցելութի :
 փի. գ. Ուտան :
 ք փի. գ. Խաղաղութի, հանգար-
 ւթի : փջ. Լուռ լեր :
 չի փիւ. գ. Դեղձ : դեղձենի :
 cock փփօ. գ. Սիրամարդ :
 ք փփ. գ. Ծալր, դադաթն, կատար :
 ք փեյր. գ. Տանձ :
 վ փեյր. գ. Մարդարիտ :
 ք փիւ. գ. Ուտուհք : կերակուր յո-
 ւանց :
 aliar փեփոսիւր . ած . Աւանձին ,
 և

դոյն, բազում: մ. կարի, կարի խմն,
յոյժ, առաւել:

Mote հո. գ. Հիւզէ, փայլի, խերսէշ:

Moth հո. գ. Ցեց, ուտի: Moth-eaten,
ցեցակեր:

Mother հո. գ. Մայր, ծնող: Mother-
church, մայր եկեղեցի: Mother city,

մայրաքաղաք: Grand-mother, հանի:
ած. Մայրենի: բնական:

Move հո. գ. Հարժուած, շարժուածի:

Mould հո. գ. Բոգրոս:

Mould, բ. ն. Բորբոսեցողանք: ձու-
լէլ, կերպարանք:

Mouldwarp մոլորեցի. գ. խլուրդն:

Mound մոսնա. գ. Ցանկ, պատանկշ,
թուփ, ամբարտակ:

Mount մոսնա. բ. չ. Ելանք 'ի վեր:
աճեղ (գնդն): բ. ն. Ամբարանալ: To

mount guard, առնել զպահպանուի:

Mourn հո. բ. չ. Սուգ առնուլ, ողբալ:

Mourning մոլորեցի. գ. Սուգ, ողբ:

Mouse մոսնա. գ. Մուկն:

Mouth մոսնա. գ. Բերան: To make
mouths, ծամածռել զբերանն ունչս
առնել: Down in the mouth, արի
բերան, անկեղբեալ:

Mow հո. գ. Համար, համարանոց:

Mow, բ. չ. Հանձարանք, համարանք:
բ. ն. Հիմնել, հատանել:

Mow, բ. չ. խեղածիւրել զբերանն,
ունչս առնել, խոժոռիլ, կտտակել:

Moyle հո. գ. Զորի, կիսէշ:

Much հո. ան. Բազում, շատ: մ. Բազ-

- Pest փէստ . ք . Ժանտախտ , որածուի :
- Pester փէստէր . բ . ն . Նեղեղ , տագնապել : ասպատակել :
- Pestle փէստլ . ք . Սանդիտոռն :
- Pet փէտ . ք . Զայրոյթ , գրգիռ , բարկութի , ցասումն :
- Pewter փիստէր . ք . Անագ :
- Phasm ֆէզմ . ք . Ցնորք , առ աչօք տեսիլ :
- Pheasant ֆէզէնտ . ք . Փասիան :
- Phial ֆաիէլ . ք . Շիշ , անօթ ասպակի :
- Philology ֆիլօլօճի . ք . Բանասիրութի :
- Philosophy ֆիլօսօֆի . ք . Իմաստասիրութիւն , փիլիսոփայութի :
- Phlegm ֆէլմ . ք . Մաղաս , պղլամ :
- Phthisick 4մ Phthisis փիշիկ , Բհիսիս . ք . Թոքացաւք , լերդացաւք , ակտ ծիւրական :
- Phylactery ֆիլէկտէրի . ք . Գրասպանակ , հմայեակ , բժժանք :
- Physick ֆիշիկ . ք . Բժշկութի : դեղ :
- Pick փիկ . բ . ն . Արկտել , որոնել : կրծել :
- Pick a quarrel with one , պատճառս խնդրել : Pick a hole in one's coat , զրպարտել , մեղադիր լինել :
- Pickaxe փիքս . ք . Մուրճ , փայտատ :
- Pickle փիկլ . ք . Աղջուր , համեմ : աղածք , համեմունք 'ի քացախի :
- Picture փիկչուր . ք . Նկար , պատկեր :
- Pie փայ . ք . Պղպեղուոր , պլակինդի , կարկանդակ : կաջաղակ , անծեղ :
- Piece փիս . ք . Մասն , կտոր , պատառիկ :
- For each piece , առ մէն մի : Apiece , առ մի մի իւրաքանչիւր : Of a piece

զարմ, աղաարդի, քաջատահմ:

Nobody նժդոփ. գ. Ոչ որ, և ոչ մի որ:

Nock նոփ. գ. Երատան, յետոյք:

Nod նոփ. գ. Սկնարկութի: ցնցումն:
նինջ ղեջումն:

Node նոփ. գ. Ոստ, ծռւոր, կապ:

Noise նոյռ. գ. Աղաղակ, ձայն, հնչուն:

Noise, բ. չ. Գոչել, հռչակել:

None նոն. ած. Ոչ որ, ոչ ինչ, և ոչ մի:

Noon նուն. գ. Միջօրէ օր հասարակ:

Noose նուս. գ. Հանգոյց կապ, խեղդ:

Nor նոր. շ. Եւ ոչ, ոչ: Neither poor
nor rich, ոչ աղքատ և ոչ մեծատուն:

I not love myself, nor thee, ոչ զանձն
խմ սիրեմ, և ոչ զքեզ:

North նորթի. գ. Հիւսիս:

Nose նոռ. գ. Ունչ, քիթ: To lead by
the nose, վարել զոր ըստ հաճոյս:

Nostril նժուրիլ. գ. Ունդունք:

Not նոտ. ժ. Ոչ, մի, և ոչ: Not... neither,
ոչ... և ոչ:

Note նոտ. գ. Հշտն, նշանակ: արտակ:

Nothing նժիկիկ. գ. Ոչ ինչ, անգոյ:

Notion նժուկ. գ. Միտք, խմտտ, նշա-
նակութի:

Notwithstanding նժոտիթհոտիթիկ. շ.
Թէպէտ թէպէտ և թէ և: բոլոյ առ-
կայն, սակայն և այնպէս:

November նովեմպըր. գ. Հոյեմբեր:

Nought նոտ. գ. Ոչ ինչ: To set at nought,
առ. ոչ ինչ գրել, մերժել:

Nourish նուրիշ. բ. ն. Մեռցանել, կե-
րակրել, բուծանել:

Now նմա. մ. Այժմ, այդ, զարդիս :
Nowadays նմա-էսէյը. մ. Եստե՛մ ժա-
մանակէն :

Nowhere նմա-էյը. մ. Այ՛ տեղ :
Nowise նմա-յը. մ. Այ՛ ինչ օրինակաւ :
Nozle նմա-լ. գ. Եղեցն, խորովակ :
Numb նմ. բ. ն. Ընդարմացուցանել,
կարգամեցուցանել :

Number նմա-լը. գ. Թիւ, հաշիւ :
Nun նմ. գ. Միանձնուհի, կուսան :
Nunnery նմն-լի. գ. Վանք կուսանաց :
Nurse նմ. գ. Սանտու, անուցիչ :
Nurture նմ-լիս-լ. գ. Մեծնք, կերակուր :
Nut նմ. գ. Ընկոյշ :
Nutgall նմ-լի. գ. Գիտար :
Nuzzle նմա-լը. բ. ն. Մեռցանել :
գգաւել :

Nymph նիմֆ. գ. Եսուէրժահարան :

O

O o. Հնգերեսաններորդ. և ձայնաւոր
տառ. ալլիաբետացն անգղիացւոց, որ
երբեմն հնչի իրբն զմերս՝ c, հօ, Son,
«ն» :

O! o. Օհ. Ո՛, ո՛վ :

Oak օ. գ. Կաղնի, ծառ կաղնւոյ :

Oar օ. գ. Թի, թիակ (նուսակի) :

Oath օթ. գ. Երդումն :

Oats օդ. գ. Վարսակ :

Obedience օպիճիեն. գ. Հնազանդութ :

Obedient օպիճիէնդ . ամ . Հնազանդ ,
հլու , հպատակ :

Objection օպճիւլն . գ . Դիմացութի :

Obit օպիդ . գ . Հանգիս թաղան , յա-
ղաղաւորութի :

Oblige օպլիճ կամ օպլճ . բ . ի . Պար-
տաւորել , բռնագատել : բարեբարել :

Obliging օպլիճիլ . ամ . Բարերար , մաք-
րասէր , քաղցր :

Occasion օպիյժն . գ . Դէպք , գիտաւած ,
առիթ :

Ocean օւլն . գ . Ովկիանոս :

October օպտօլլ . գ . Հոկտեմբեր :

Ocular օպիուլլ . ամ . Ակնատես :

Odd օպ . ամ . Կոճաւ կամ անդրդ . Թիւ :
աւելի , աւելի է : Sixteen hundred
and odd years , հազար վեց հարիւր և
աւելի է ամբ : An odd expression ,
ասարագէտ բանք :

Odious օպիւս կամ օճիւս . ամ . Ատելի :

Odour օպլլ . գ . Հոտ , բուրուան :

Of օլ . ին . Նախդիր սեռականի և այլոց
ինչ հոլովից : Of custom , ըստ սովորա-
կանին : Of himself , ինքնին : Of no co-
lour , անգոյն : Of late , նորոգ :

Off օֆ . մ . 'ի բաց , արտաքս , հեռի : Off
hand , անդէն և անդ : To take off , 'ի
բաց առնուլ : To be off , 'ի բաց կալ :
Well off , յաջող ելք : Ill off , մախող
ելք : The affair is off , 'ի գերեւ ելեալ
է գործողութիւն : I am off , ահա ոչ է
եմ : Off and on , և զի լաւ , և զի վատ .
Թար : A great way off , հարիւ հեռի : Off

փել: To pluck up a heart կմ spirit,
ոգի առնուլ, քաջալերել:

Plum փլւմ. գ. Շլոր, դամնն:

Plump փլւմփ. ած. Գէր, սարարտ:

Plump, գ. Կծիկ, փուռնջ: գունդ, երամ:

Plunder փլւնդը. գ. Կապուտ, կողո-
ւտուտ, աւար:

Plunge փլւնձ. գ. Ընկղմումն: վհատու-
թի, տագնապ, վիշտ:

Ply փլայ. բ. ն. Գանակոծ կամ քարկոծ
առնել: հոսել: վարել:

Ply, գ. Գործ, աշխատութի, պաշտօն:

Pocket փօքէթ. գ. Քսակ հանդերձից,
դրպան:

Poesy փօթի. գ. Բանաստեղծութի:

Point փօյթ. գ. Սայր: ծայր: կէտ: Point
by point, մի առ մի: Pointblank, ուղ-
ղակի: Point de vise, շէշտակի:

Point, բ. ն. Սրել: մատամբ շուքանել,
ծանուցանել:

Poke փօ. գ. Քսակ, քուրձ, պարկ:

Poleaxe փօլէքս. գ. Կաջին, տապար:

Policy փօլիթի. գ. Քաղաքավարութի:

Polish փօլիշ. բ. ն. Յղկել, մաքրել:

Polite փօլիթ. ած. Ողորկ: մաքուր:
չքնաղ: քաղաքավար:

Pomegranate փլմրէնէթ. գ. Կուռն:

Pompion փլմփիէն. գ. Դդում:

Pond փօն. գ. Լիճ, լճակ, ծովակ:

Poor փօր. ած. Աղքատ: The poor,
բազմութի աղքատաց, աղքատք:

Pop փօփ. գ. Հնչիւն, շնչիւն:

Pope փօփ. գ. Պապ, քահանայապետ:

Packet փակիչ. Խաւրճ, ծրար (Թղթոյ :
նաւ. Թղթարեր :

Pad փակիչ կամ փակիչ. գ. Շաւիղ, ճանապարհ :

Padlock փակիչ. գ. Փակեղէն, կաւար :

Page փայտ. գ. Էջ (Թղթոյ :

Pagod փայտ. գ. Բաղին : կաւառան :

Pail փայտ. գ. Դոյլ, գալստարան :

Pain փայտ. գ. Պատիժ, պատուհաս :

Pain, բ. ն. Ներքէլ :

Paint փայտ. բ. ն. Նկարել :

Paint, գ. Պատկեր, նկար : սնդոյր :

Painter փայտ. գ. Նկարիչ :

Painting փայտ. գ. Նկարչութիւն :

Palace փայտ. գ. Պալատ, արքունիք :

Palanquin փայտ. գ. Պատգարակ :

Palate փայտ. գ. Քիմբ : ճաշակ, ընտրութիւն :

Pale փայտ. ած. Դեղին, տիգրիս :

Pall փայտ. բ. չ. Յնդիլ, Թուլանալ : անհամիլ, ապականիլ :

Pallmall փայտ. գ. Լախտախաղութիւն :

Palm փայտ. գ. Արմաւենի : յաղթանակ :
ափ, Թաթ : Թիղ, Թղաչափ :

Pamper փայտ. բ. ն. Գիրացուցանել, պարարել : ընուլ, խճողել :

Pan փայտ. գ. Թաղար, կրակարան :

Pang փայտ. գ. Վերջին ճիգն, տաշնապօրհասի կամ երկանց :

Pant փայտ. բ. չ. Հեալ, Թանկ : բարտխել արտի, արտիկել :

Panther փայտ. գ. Յովաղ :

Pantile փայտ. գ. Կղմնապ :

- Pantofle *փէնտֆէլ* . գ . Հողաթափ :
- Pantry *փէնտրի* . գ . Շահմարան :
- Paper *փէյթը* . գ . Թուղթ :
- Papilio *փէփիլիօ* . գ . Թփթեղի, Թփթեռնիկ :
- Par *փար* . գ . Հաւասարութիւն, հաւասարակշռութիւն :
- Parade *փէրէյփ* . գ . Ցղցք , պարծանք , պերճութիւն : զիտաք :
- Paradise *փէրէփայօ* . գ . Դրախտ :
- Parcel *փաւրսիւ* . գ . Մասն , մասնիկ , բաժին , հատոր , կտոր :
- Parch *փարլ* . բ . ն . Այրել , կիզել :
- Parchament *փաւրմէնտ* . գ . Մազաղաթ :
- Pardon *փաւրսըն* . գ . Կերումն , Թողութիւն :
- Pare *փէյր* . բ . ն . Հասանել , կտրել , յապաւել , հարթել :
- Parrot *փէրրըր* . գ . Թռւթաղ :
- Parsley *փաւրսլի* . գ . Կարսոն , քարսոն :
- Parson *փաւրսըն* . գ . Ժողովագրական :
- Part *փարտ* . գ . Մասն , կողմն : Part by part, *մի բոս միոջէ* : To take part, *կուսակից լինել* : For my part, *յինէն կողմանէ* : For the most part, *բոս մեծի մասին* : Parts, *յատկութիւն , որպիսութիւն , հանգամանք* :
- Partaker *փարտէյթըր* . գ . Բաժանորդ :
- Particular *փարտիքիտուր* . ած . Մասնաւոր , առանձին , սեպհական :
- Partner *փաւրտըն* . գ . Բաժանորդ , ընկեր : պարակից :
- Partridge *փաւրտրիճ* . գ . Կաքաւ (Թռչուն) :
- Party *փաւրտի* . գ . Կողմն , հերձուած :
- Pass *փալս կիմ փէն* . բ . չ , և ն . Անցանել ,

with, նոյն, հանդուհանախայ : It is accounted a piece of knowledge, համարեալ է գիտութի իմն :

Piece, բ . ն . Յաւելու, յարեւ, կցեւ . յօգեւ : բ . չ . կցեւ, միանալ :

Pied խոյ . ած . Պիսակ, խայտարակետ :

Piety խոյ . Գ . Բարեպաշտութի :

Pig խի . Գ . խոչբորակ : ձոյլ կամ դաւազան կապարեայ :

Pigeon խի . Գ . Աղաւնի :

Piggin խի . Գ . Դոյլ, կուր :

Pigmy խի . Գ . Թզուկ, դաճաճ :

Pile խոյ . Գ . Յից : կոյտ, շեղջ : խաւրճ : շինուի : Piles, տեւատեւսուի, թռութի :

Pill խի . Գ . Դեղահատ :

Pill, բ . ն . Յախշտակեւ, կապտեւ :

Pillow խի . Գ . Բարձ երեսաց :

Pimp խի . Գ . Կաւաա :

Pin խի . Գ . Գնտասեղն :

Pincers խի . Գ . Աքցան :

Pinch խի . Բ . ն . Կտեւ, կակտեւ : խայթեւ :

Pinch, Գ . Կտուած : տուածն ծայրեւ երկոցունց մատանց : Pinch-nuff, տուածն մի քթախոտի :

Pine խոյ . Գ . Սարոյ, թեղոջ :

Pine, բ . չ . Նուազեւ, հաշեւ, տանջեւ, թօշեւ, թալկանալ :

Pingle խի . Գ . Փակարան :

Pink խի . Բ . ն . Ծակոտեւ :

Pipe խոյ . Գ . Ծխաբարջ : խողովակ :

Pipkin խի . Գ . Պոյան, խեցի, սան :

Pique խի . Գ . Խեթ, ատեւուի, սի :

Pique, բ․ն․ Գրգռել, շարժել յատու-
թիւն : To pique one's self, ծանրա-
ցասուան լինել :

Pismire ինչոյ . գ․ Մրջին :

Piss ինչ . գ․ Մէշ :

Pistol ինչու . գ․ Արճանակ :

Pit ինչ . գ․ Փռ, խրամ : գուբ, ջրհոր :
աւազան : Arm-pit, անթ, անութ :

Pitch ինչ . գ․ Ձիւթ, կուպր :

Pitch, բ․ն․ Տցել, հարկանել : կարա-
ձիւթել : հոսել :

Pitcher ինչու . գ․ Կուժ, սափոր :

Pitcoal ինչու . գ․ Ածուխ հանքային :

Pith ինչ . գ․ Ուլիչ ծառոց : դժ :
աղբուսութիւն : յարգ :

Pitiful ինչի՞նչու . ած․ Ողբում, թը-
շուառ, աղետալի :

Pituite ինչոյ . գ․ Մազոտ, ալղամ :

Pity ինչի . գ․ Գութ, գթութ, կարեկ-
ցութիւն, գորով : To take կո՞ր have pity,
գթաւ, ողորմիլ :

Pivot ինչու . գ․ Առանցք :

Place ինչ . գ․ Տեղի, վայր : նիստ,
գիրք : կարգ, աստիճան :

Plague ինչի . գ․ Ժանտախտ, ժան-
տամահ, սրածութիւն :

Plain ինչի . ած․ Դիւր, հարթ, հա-
ւասար, մակարդակ :

Plaint ինչի . գ․ Տրտունջ, դանդառ :

Plait ինչ . բ․ն․ Ծալել, կրկնել :
հիւսել, ոլորել :

Plan ինչ . գ․ Գաղափար, ձե : յառա-
կագիր :

Popery թոթըրի . գ . Կրօնք պապականն :

Poppy թոթիթի . գ . Մեկնն , խաչխաչ :

Porch թորչ . գ . Գաւիթ կամարակապ :

Porcupine թորթիսիայն . գ . Ողնի , կողնի :

Pore թոր . գ . Ծակ , ծակակ :

Pore, բ . չ . Յառիչ , պշնուլ : մտադիր
ընթեռնուլ :

Porker թորք . գ . Խոզ :

Porridge թորիճ . գ . Թան :

Porringer թորրինճը . գ . Պակ , սկա-
ւաւակ :

Port թորտ . գ . Նաւահանդիստ : գնացք :

Porter թորտը . գ . Դռնապան : բռ-
նակիր , բռնաբարձ :

Portly թորտի . ած . Շքեղ , վեհափառ :

Portmanteau թորտմէտօ . գ . Պայուսակ :

Portrait թորտրէյտ . գ . Կենդանադիր :

Pose թօ . բ . ն . Շփոթել , խոչ լինել :
հարցանել , խնդրել :

Position թօյիչն . գ . Դիրք : առաջար-
կութի :

Posnet թօնիտ . գ . Սան , կաթնայ , կոնք :

Possess թօսսէ . բ . ն . Ստանալ , ժա-
ւանդել : առնուլ , գրաւել :

Possible թօսսիպլ . ած . Կարելի , հնա-
րաւոր :

Post թօտ . գ . Թղթաբեր , թղթատար :

Postage թօտիճ . գ . Վճար սակս նամա-
կաց , վարձ թղթատարի :

Postoffice թօտօֆֆիս . գ . Տուն նա-
մակաց :

Pot թօտ . գ . Անօթ խեցեղէն , պոյան ,
Թաղար : կուժ , սափոր :

- 'otato փօդէյտօ . գ . Գետնախնձոր :
 'other փըփհը . գ . Աղմուկ , շփոթ :
 'ottage փօդդիճ . գ . Թան :
 'otter փօդդը . գ . Բրուտ :
 'overtly փօ՛ւլըդի . գ . Ազբատութի :
 'oul փօւ . գ . Վառեակ :
 'ound փօռնփ . գ . Լիար : ոսկի գրամ
 անգղիացւոյ՝ քսան շիֆնի արժէից :
 'our փօւր . բ . ն . Հեզուլ , հոսել : գնալ :
 'owder փօւփը . գ . Փոշի : վառօգ :
 'ower փօււը . գ . Իշխանութի , տէրութի :
 'ox փօս . գ . Քիտակ , ախա ծաղիկ : ախա
 դաղդիական :
 'raise փրէյւ . գ . Գողթատ , օրհնութի :
 'rate փրէյդ . գ . Ճառատանք , բաշա-
 ղանք :
 'ray փրէյ . բ . չ , է . ն . Աղօթել : աղաչել ,
 խնդրել , ժտել : I pray կամ Pray , ա-
 զէ , անաւ աղաչեմ :
 'Prayer փրէյը . գ . Աղօթք , մաղթանք :
 աղերթ , պաղատանք :
 'Prayerbook փրէյըդու . գ . Աղօթագիրք :
 'reach փրիւ . գ . Քարող , քարողութի :
 'Preacher փրիւը . գ . Քարողիչ :
 'Prebend փրէյնփ . գ . Ուժիկ , հասոյթ :
 'Precaution փրիփօւն . գ . Չգուշութի :
 'Precept փրիփէփդ . գ . Խրատ , պատուէր :
 'Precise փրիփայ . ած . Որոշ , ճիշդ , մեկն :
 'Presence փրէյնիս . գ . Հերկայութիւն :
 տեսիլ , կերպարան :
 'Present փրէյնիդ . ած . Աւաջիկայ , ներ-
 կայ , արդի : At present , այժմ , զարդիս :
 'Present , գ . Պարգէ , ընծայ : հրովարտակ :

Put down, ընկճել, խափանել: Put
 forth, կարկառուել, յառաջ բերել: Put
 in, մտնանել: Put in practice, 'ի կիր-
 արկանել: Put off, 'ի բաց առնուել:
 Put on, արկանել, զգեստուել: Put out,
 զաշխել: Put to it, շփոթել: Put to
 death, սպանանել: Put together, հա-
 լաքել: Put in courage, քաջալերել:
 Put in print, տպագրել: Put in fear,
 ահա արկանել: Put in mind, յիշեցու-
 ցանել: Put to sea, մտանել 'ի ծով:
 Put, դր. գ. Հարկ, նեղութի, անձկու-
 թի: գեղձուկ: Put off, պատճառք:
 Puzzle ինչպիսի. բ. ն. Շփոթել, ամ-
 բոխել, խռովեցուցանել:

Q

Q ինչ. Եթե հետառներդ և բազմապի-
 տառ ալփաբետացն անգղիացւոց:
 Quack խեղ. գ. Մեծարան դք:
 Quaff խեղ. բ. չ. Շուայակել, արբենալ:
 Quail խեղ. գ. Լոր, լորամարդի:
 Quaint խեղ. բ. ն. Կաղելի, չքնաղ:
 Quake խեղ. բ. չ. Սարսիլ, սասանիլ:
 Quality խեղ. գ. Որակնութի, որակ:
 Quantity խեղ. գ. Քանակութի,
 քանակ: չափ, կշիռ:
 Quarrel խեղ. գ. Գժտութի, դի,
 քանդառ: կռիւ, վէճ:

Quash +ուշ. բ. չ. Ընդհարկանիլ: բաղ-
խել, ցնցել: քանդել, կործանել:

Quaver +ուէյլէր. բ. չ. Գեղգեղիլ ձայ-
նի, թրթռիլ, գողցալիլ:

Queen +ուին. գ. Թագուհի, գլխոյ:

Quell +ուէլ. բ. ն. Ճնշել, նուաճել: բ.
չ. Մեռանիլ:

Quest +ուէսդ. գ. Խնդիր, հետազոտու-
թի: գոյթ: հարցախոյզ:

Question +ուէսլէն. գ. Հարցում, վէճ:

Quib +ուիգ. գ. Երգիծաբանութի:

Quick +ուի+. ած. Կենդանի, կայտառ,
առջոյ: շոյտ: սթափ, կոտորած:

Be quick, աճապարիլ: Touch one to
the quick, յոգի հարկանել: մ. Արագ-
արագ, փութանակի:

Quicken +ուիքեն. բ. ն. Կենդանացու-
ցանել: երազել: շարժել:

Quickly +ուիքլի. մ. Իսկոյն, իսկ և իսկ:

Quicksand +ուիքսենդ. գ. Աւազուաք:

Quicksilver +ուիքսիլվէր. գ. Մնդիկ:

Quiddany +ուիքպէնի. գ. Քաղցրաւենի
'ի սերկելիլ:

Quiet +ուայէդ. ած. Հանգարտ, հեզ:

Quiet, գ. Հանգիստ, խաղաղութի:

Quill +ուիլ. գ. Փետուր, գրիչ:

Quilt +ուիլդ. գ. Վերմակ: անկողին
բոգալից:

Quince +ուին. գ. Սերկելիլ:

Quinsy +ուինսի. գ. Փողացաւք:

Quip +ուիքի. գ. Այսն, կատակ:

Quire +ուայր. գ. Դաս երգեցողաց: պու-
րակ քսան և չորս թերթից թղթոյ:

Quirk +ուէր+. գ. Խորամանկութիւն, հնարք:

Quit +ուիւր+. բ. ն. Ազատել'ի պարտուց:

Quit a siege, բառնալ զպաշարուն
քաղաքի կամ ամրոցի: Quit one, հա-
տուցանել, փակել զհաշիւն:

Quite +ուայր+. մ. Ողջոյն, բոլորովին,
ամենեկին, լիով:

Quits +ուիւր+. միջ. Բաժնէ:

Quiver +ուիւլլ+. գ. Կապարձք:

Quoif +ուճոյք+. գ. Գլխադիր, գլխարկ:

Quoif, բ. ն. Արկանել գլխարկ'ի գլուխ,
ծածկել զգլուխ:

Quoin +ուճոյն+. գ. Միկիւն:

Quoth +ուլիւն կմ' +ուճիւն+. բ. անկատար.

Quoth I, ասեմ կամ ասացի: Quoth
he, ասէ կամ ասաց:

R

R աւ. Ութնասաներորդ. և բազմայն
տառ. ալջիարեւոյն անգղիացւոց:

Rabbit Խէպիւր+. գ. Ճագար:

Race Խէյս+. գ. Ազգ, զարմ: տեսակ:

Rack Խաէր կմ' Խէր+. գ. Տանջանարան:
տանջանք: ցքի, օղի:

Radish Խէրիւլ+. գ. Բոզիկ:

Raft Խէփր+. գ. Լասա:

Rag Խէլ+. գ. Կապերա հնուրի, գրգլեակ:

Rage Խէյճ. գ. Կատաղութիւն, ցա-
սումն: տոփանք:

ut ուէիւ . ք . Հաւեմ կերակոց :
 ուի . ք . չ . Սննդակ, աւել :
 ք : It rains, անձրեւ : Rains it?
 քիւն :

ք . Սննդ .
 անոն ուիւն . ք . Սննդան .
 ք . ք . Սննդան, 'ի ք
 անու : քարտայան :
 ան ուիւն . ք . Չափ :
 անոն ուիւն . ք . Դեպք, գիտութեան,
 քարտայան : At random, ըստ գիտաց :
 ան ուիւն . ք . Դատարարութեան ,

քար :
 ան ուիւն . ան . Ստոր, քարտայան :
 քար, ան . քար : քար : ք . Չափան
 քար, քար : անուութի :

Rant ուիւն . ք . Սննդանութի .
 Rap ուիւն . ք . չ . Բարեկէ : Rap out,
 ան ուիւն քարտայան : ք . չ . Թափան
 կէ : քարտայան : Rap and rend,
 քարտայան : քարտայան :

Rarity ուիւն . ք . Սննդանութի : ան
 քիւն : անուութի :

Rascal ուիւն . ք . Չափան, քիւն, ան
 քար : անուութի, քարտայան :

Rash ուիւն . ան . քար, քարտայան,
 անուութի : ք . քարտայան, քարտայան :

Rasp ուիւն . ք . Սննդան :
 Rat ուիւն . ք . Սննդան :

Rath ուիւն . ք . քար, քար :

Rather ուիւն . ք . Սննդան, քարտայան :
 To have rather, քարտայան, քարտայան :

քար :

Rave **ռէյվ** . **բ** . **չ** . Ջառանցել, ցնորիւ,
բանդագութել :

Ravel **ռէվէլ** . **բ** . **ն** . Ուրդել, կնճռել :

Raven **ռէյվէն** . **դ** . Ագռաւ :

Raven, **բ** . **ն** . Գիշատիչ : անյագ տեսել :

Raw **ռօ** . **ած** . Անեփ, հում : անհաս :

Ray **ռէյ** . **դ** . Ճառագայթ : պայծառութի : կատուածուկն : որոմն :

Razor **ռէյզը** . **դ** . Ածելի :

Reach **ռիլ** . **բ** . **ն** . Ձգել զձեռն : հասնել
ձեռամբ : հասանել, ըմբռնել : Reach
at a thing, կամագիւտ լինել իմիջ :

Reach, **դ** . Ձգումն ձեռնն : հասողութի :
հնարք : ճարտարութի :

Read **ռէփ** . **դ** . Խորհուրդ, խրատ :

Read, **բ** . **ն** . Ընթեռնուել, վերծանել :

Read on, անընդհատ ընթեռնուել : Read
about մոտիոյս ընթեռնուել :

Read **ռէփ** (անցեալ ընդունելութիւն
բայիս to Read.) **դ** . Հմուտ, ներկուռ,
բաջաւարժ, գիտուն :

Reading **ռէփինկ** . **դ** . Ընթերցումն, ըն-
թերցուած, վերծանութի :

Readily **ռէփիլի** . **մ** . Դիւրաւ, անխափան :

Ready **ռէփի** . **ած** . Պատրաստ, կազմ :

To make ready, պատրաստել : Ready
money առձեռն դրամ :

Real **ռիէլ** . **ած** . Իրական, իսկական :
անկեղծ, ստոյգ :

Reap **ռիթ** . **բ** . **ն** . Հնձել, քաղել, կտել :

Reapinghook **ռիթինկոօ** . **դ** . Մանգաղ :

Rear **ռիւ** . **բ** . **ն** . Արտառնալ, կանդնել :

Reason **ռիլէն** . **դ** . Բան, բանականութի :

Ragout **ռէլմ** . **դ** . Համեմ կերակրոց :

Rain **ռէյն** . **բ** . **չ** . Անձրեւել, տեղալ :
Հոսել : It rains, անձրեւէ : Rains it?
անձրեւէ :

Rain, **դ** . Անձրեւ :

Rainbow **ռէյնպօ** . **դ** . Ծիածան :

Raise **ռէյզ** . **բ** . **ն** . Ամբառնալ, 'ի վեր
տռնուլ : դարթուցանել :

Raisin **ռէյզն** . **դ** . Չամիչ :

Random **ռէնդըմ** . **դ** . Դէպք, դիպուած,
պատահումն : At random, ըստ դիպաց :

Range **ռէյնջ** . **դ** . Դասաւորութիւն,
շարք :

Rank **ռէնք** . **ած** . Ատղբ, պարարտ :
բարձր, մեծ : կծու : բիրտ : **դ** . Ճակատ
զօրաց, կարգ : աւագութիւն :

Rant **ռէնտ** . **դ** . Մեծաբանութիւն :

Rap **ռէփ** . **բ** . **չ** . Բաղխել : Rap out,
ուժգին արտաբերել : **բ** . **ն** . Յափշտա-
կել : զմայլեցուցանել : Rap and rend,
յանպատրասից ըմբռնել :

Rarity **ռէրիթի** . **դ** . Սակաւութիւն : աղ-
նիւ ինչ : անօտրութիւն :

Rascal **ռէսքէլ** . **դ** . Վատատոհմիկ, ա-
պիքաս : անաղջակ, ժանտաժուտ :

Rash **ռէշ** . **ած** . Ժպիրհ, յանդուգն,
անիմաստ : **դ** . Գծումն, ցտումն :

Rasp **ռէսփ** . **դ** . Մորենի : խալոոց մեծ :

Rat **ռէտ** . **դ** . Մուկն :

Rath **ռէթ** . **դ** . Բլուր, բլրակ :

Rather **ռաթըր** . **մ** . Առաւել, յաւէտ :
To have rather, ընտրել, առաւել
կամիլ :

Relation ~իւն: ~իւն . գ . Յարաբերութիւն :
ազգանկցութիւն : պատմութիւն :

Relief ~իւն: ~իւն . գ . Քաջալերութիւն , մխի-
թարութիւն : խրախոյս :

Religion ~իւն: ~իւն . գ . Արօն , պաշտօն ,
հաւատք : անպաշտութիւն :

Relish ~իւն: ~իւն . գ . Համ, ճաշակ , ախորժ:

Rely ~իւն: ~իւն . բ . չ . Յենուել , հաստատել:
վստահանալ , վստահել :

Remove ~իւն: ~իւն . բ . ն . Հեռացուցանել:

Rend ~իւն: ~իւն . բ . ն . Ճեղքել , պատա-
ռել , հերձանել , հերձուել :

Renown ~իւն: ~իւն . գ . Համբաւ , անուն :

Ren ~իւն: ~իւն . գ . Պատահում , հեր-
ձում : Եկամուտք , մուտք :

Report ~իւն: ~իւն . գ . Լուր , համբաւ : զե-
կուցումն : պատմութիւն : հնչումն :

Repose ~իւն: ~իւն . գ . Հանգիստ , գաղա-
րումն : ննջ , քուն :

Reproof ~իւն: ~իւն . գ . Մեղադրանք , կշ-
տամբանք :

Reptile ~իւն: ~իւն . գ . Սողուն , զեւուն :

Reputation ~իւն: ~իւն . գ . Համա-
րումն , կարծիք , վարկ :

Reserve ~իւն: ~իւն . գ . Պահեստ , մթերք :

Resin ~իւն: ~իւն . գ . Ռետին , խէժ անձույ :

Resort ~իւն: ~իւն . բ . չ . Դիմել , ընթանալ:
յաճախել : վճարել , անկանել :

Resort, գ . Ժողով , ամբոխ : ընթացք:
յաճախութիւն :

Respect ~իւն: ~իւն . բ . ն . Մեծարել ,
յարգել , ակնածել :

Respect, գ . Նկատ , յարգուի , պատիւ ,

մեծարանք: In respect, ասկա, վասն:
Rest ուեւդ. գ. Հանգիստ քնոյ: Կնջումն,
մահ: մնացորդ:

Restless ուեւդ. ատ. Անքուն: ան-
հանգիստ: ժշտաշարժ:

Resty ուեւդ. ատ. Կամեփոր, յամեռ:

Return ուեւդ. բ. չ. Դառնալ վերադառնալ:

Return, բ. ն. Հատուցանել զգոհա-
րէնն, գոհարարենել:

Reverence ուեւդ. գ. Յարգութի:

Reverend ուեւդ. ատ. Յարգոյ, յար-
գեղն, մեծարու: Right reverend, գե-
րազարաւ: Most reverend, ամենա-
պատիւ:

Rhetorick ուեւդ. գ. Ճարտասանութի:

Rhubarb ուեւդ. բ. յաշնգեղ:

Rib ուեւ. գ. Կողք:

Rice առյ. գ. Ուրիշ, բրինձ:

Rich ուեւ. ատ. Հարուստ, ճոխ, փար-
թամ, մեծատուն: Rich wine, գինի
ուժեղ:

Riches ուեւ. գ. Մեծութի, ճոխու-
թի, ինչք:

Rid ուեւ. բ. ն. Զերծուցանել, ճողո-
պել: արբել, մաքրել:

Riddle ուեւ. գ. Աւելցնուած, առակ,
խրթնաբանութի:

Ride առյ. բ. չ. Հեծանել, գնալ երկ-
վարաւ կամ՝ ի կռուս: խարխիս արկա-
նել: Ride hard, արշաւել: Ride a free
horse to death, չարաչար վարել բա-
րուժի ուրուք: Ride about, առնել
շրջան մի: Ride one, ընկճել: A ship

that rides at ancor, նաւ որ արկեալ է

խարխիս :

Ridge ~իճ. գ. Ողն : բարձրութի :

Ridicule ~էպիիւր. գ. Ծաղր ծանակ :

Riding ~այրիկ. ամ. Սուրհանդակ :

գ. Սահմանք գաւառի : Riding-coat, Թիկնոց կանանց աշտանակելոց 'ի մի :

Rie ~այ. գ. Հաճար, աշարայ :

Rifle ~այգլ. բ. ն. Յարկշտակել :

Rift ~իճ. բ. ն. Ճեղքել, պատառել :

Rig ~իկ. գ. Արտևան գաղաթն :

Rig, բ. ն. Հանդերձել, կազմել :

Right ~այդ. ամ. Ուղիղ, յարմար,

վայելուչ : մ. Ուղղութիւն, բարւոյր : Right

honourable, մեծապատիւ : Right reve-

rend, յարդոյապատիւ : Right over

against, դէմ ընդդէմ ուղիղ : Be in the

right ունել իրաւունս : Right-hand,

աջոյ ձեռն :

Right, գ. Ուղղութիւն, արդարութիւն, իրաւ-

ունք ճշմարտութիւն :

Rill ~իւ. գ. Վտակ, առու, առուակ :

Rind ~այն. գ. Կեղև, փեճեկ :

Ring ~ինկ. գ. Մատանի : մանեակ :

Ring, բ. ն. Հնչեցուցանել : պատել : բ. չ.

Հնչել : ակումբ բոլորել : Թնդալ :

Ringworm ~ինկ. բ. ն. Ողորել, լուանալ :

Rinse ~ին. բ. ն. Ողորել, լուանալ :

Riot ~այըդ. գ. Զեղխութիւն, շուայտու-

թիւ : աղմուկ : To run riot, աղմկել :

Rip ~իճ. բ. ն. Հերձանել, ճեղքել :

Ripe ~այի. ամ. Հասուն : կիրթ, խո-

հական, յարմար, չափահաս :

- աղ. բ. չ. Յառնել: ծագիլ:
 ալս. գ. Յառնելն, ելք: The
 f the sun, ծագումն արևու:
 խո. գ. Վասնդ:
 այդ. գ. Արարողութի, ծէս:
 Իլէր. գ. Գետ:
 Եփ. գ. Ճանապարհ: Ժողովն՝
 երթի խաղիս արեանել նաւուց
 ի նաւահանգստի:
 Եր. գ. Մանչիւն, աղաղակ:
 Եօդ. բ. ն. խորովել:
 Եօ. խորովածոյ, խորովել:
 -beef կամ meat, խորոված: To
 be roast, տիւրել, կաւաղարել:
 Եզ. բ. ն. Յախջատել, կողորոտել:
 Եփ. գ. Ժայռ, պարեխ: աղեկատ:
 Եր. գ. Գաւաղան: ձողաջուր:
 Ե. գ. Եղն: կիթ ձկան:
 Եփ. գ. Թափառական: գող:
 Ել. գ. Թաւարումն, շրջան: տաւ-
 րան:
 Եւգ. գ. Յարկ, տանիք:
 Եւհ. գ. Սենեակ: տեղի, վայր:
 e room of, ի տեղի, փոխանակ:
 Եւսար. գ. Դադարդ թռչնոց:
 Եւսար. բ. ն. Արձակել արմատ:
 տանել: To root out կամ up, խլել
 նոտոց: մերժել:
 Եփ. գ. Առասան, չուան, պարան:
 Բ. չ. Ծորել, հոսել:
 Եփի. Եւ. Թանձր, մածուցիկ:
 Եղ. գ. Վարդ: Rose-bush, վար-
 ք: To speak under the rose, խօ-

- ակ քաղնապէս, հծծել:
 Rosin ակ. ք. Ուսին, խեծ:
 Rot ակ. ք. խաղնապէս քաղն:
 Rotten ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rough ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Round ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rouse ակ. ք. ք. քաղն. քաղն:
 Rout ակ. ք. ք. քաղն. քաղն:
 Route ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Row ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Row, ք. ք. քաղն. քաղն:
 Rub ակ. ք. ք. քաղն. քաղն:
 To rub down, քաղն. քաղն:
 Rub-stone ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rude ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rue ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rue, ք. ք. քաղն. քաղն:
 Ruffle ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rugged ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rule ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rum ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rumour ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Rump ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Run ակ. ք. քաղն. քաղն:
 Run after, քաղն. քաղն:
 Run on, քաղն. քաղն:

ր, զեղանիլ: Run out, ելանիլ ար-
 բ: Run down, զգեանիլ: Run
 's head against a wall, հարկանիլ
 ախն յարմ: Run away, խոյա առլ:
 a counter, հակառակիլ: Run mad,
 հարկիլ: Run goods, փախուցանիլ 'ի
 արկ: Run a course, մկնթացիլ լի-
 ղ: Run through, անցանիլ յայնկոյ:
 , Գ. Վաղբ, արշաւանք: At the
 g run, 'ի զախանիլ, հուսկ յետոյ:
 օժ run, յաջողութի 'ի խաղս:
 և աւ. Գ. Կնիւն, պրտու:
 և, Բ. չ. Դիմիլ, խոյանալ, յարմա-
 : Rush in, բռնի 'ի ներքս անկանիլ:
 sh out, ելանիլ արտաքս կատարա-
 ր կամ ամարդի օրինակաւ: Rush in
 on, 'ի վերայ հասանիլ յեղակար-
 ան, ըմբանիլ:
 և արտ. Գ. Ժանդ: Ժանդահարուի:
 tick ունդի+. ամ. Գեղծուի:
 և աւ. Բ. Գ. Գուլթ, գորով: ցաւ:
 աւ. Գ. Հանար, աշարոյլ:

S

. Իննևտասներորդ. և բազմայն տառ
 փառեւտացն անգղիացւոց, որ 'ի սկզբ-
 ն բառից միշտ հնչի՝ ս. 'ի մէջն հա-
 րակօրէն հնչի՝ ղ. իսկ յաւարան՝ է
 'ս, և է զի՝ ղ:
 և և. Գ. Սամոյր: ամուրսնի:

Sable, ած. Սեաւ, արջնաթոյր:

Sabre «էյլէր գ. Սուսեր, վաղախաւ:

Sack «էյ կամ «էյ. գ. Քսակ, քսաւար յախշոտակուի:

Sacrament «էյբէնդ. գ. Երդասութիւն: խորհուրդ (եկեղեցւոյ):

խորհուրդ, հաղորդութիւն:

Sad «էյ կամ «էյ. ած. Թախտաք:

Saddle «էյքըլ. գ. Թամբ ձիոյ, համ:

Safe «էյք. ած. Զերծ, անվտանգ:

Safe, գ. Արկղ, գլխոյ, տապանակ:

Saffron «էֆֆըր. գ. Քրքում:

Sail «էյլ. գ. Առաքատա (նաւաւ):

strike sail, իջուցանել զառաքատ:

Թաղուլ 'ի բաց զպարծանս:

Sailer կամ Sailor «էյլը. գ. Նաւաւ:

Saim «էյ. գ. Ճարդ խաղի:

Sake «էյ. գ. Ազագ, պատճառ, ա:

For his sake, վասն նորա: Name-:

հոմանուն: For brevity's sake, 'ի պ:

ճառս համարօտութիւն:

Salad «էլէք. գ. Աղցան:

Sale «էյլ. գ. Վաճառումն, վաճառ:

Salt «օլ. գ. Աղ: համ, ճաշակ:

խոյժք մտաց: ած. Աղիւ համեմեռ:

Salicellar «օլ-էլլը. գ. Անօթ աղի:

Saltpetre «օլ-թէթը. գ. Բորակ, աղբոր:

Same «էյ. ած. Նոյն, ինքն, նոյն |

նոյնպիսի, նման:

Sand «էլէք կամ «էլէք. գ. Աւաղ, ի:

Sandbox «էլէքօյ. գ. Աւաղանոյ:

Sap «էլէ կամ «էլէ. գ. Հիւթ, խո:

ւութիւ, պարարտութիւ:

- Sap, բ. ն. Բրեւ, պեղել, փորել:
 Sark «ար. գ. Խարաղ, բուրձ:
 Sarn «ար. գ. Սալայառակ:
 Satire «էյտեր կամ «էտեր կամ «էյտայր
 կամ «էտիւր. գ. Երգիծաբանութիւն:
 Satisfaction «էտիւր-Քէւլէն. գ. Յագուրդ:
 Վճարումն, փոխարէն:
 Saturday «էտեր-թի. գ. Օր շաբաթու:
 Saturn «էյտերն կիմ «էտերն. գ. Երեւակ:
 Sauce «ս. գ. Համամուր:
 Save «էյլ. բ. ն. Պահել, պահպանել:
 փրկել, ապրեցուցանել:
 Save, մ. Բացի, բայց միայն, բայց եթէ:
 Saviour «էյլէր. գ. Փրկիչ:
 Savour «էյլէր. գ. Հոտ, բուրումն,
 համ, ճաշակ:
 Sausage «սիճ. գ. Երշիկ, ապուխտ:
 Saw «ս. գ. Սղոց: առակ, առած:
 Say «էյ. բ. չ. Ասել, խօսել, ճառել:
 That is to say, որ է ասել, այս ինքն է:
 Scab ըսէպ. գ. Քոս վիրաց: բոր:
 Scale ըսէյլ. գ. Թաթ կշռոց, կշիռ:
 սանդուղիք: աստիճան (աշխարհագրա-
 կան կամ երաժշտական):
 Scall ըստօլ. գ. Գոնջութի, բոր:
 Scandal ըսէնփէլ. գ. Գայթակղութիւն:
 Scant ըսէնթ. ած. Նուազ, չափաւոր:
 Scar ըստւր. գ. Սպի, նշան վիրաց:
 Scarce ըստյր. ած. Նիսազ, սակաւ:
 Scare ըստյր. բ. ն. Երկեցուցանել,
 ահարկանել, զարհուրեցուցանել:
 Scene «ի. գ. Տեսարան, Թատրոն: Թատ-
 րոնական նկարք:

Scent «էնդ. գ. Հոտառութիւն, հոտոյ լիք: հոտ, բուրբուռն:

Schism «իւմ. գ. Հերձուած:

School ըստու. գ. Դպրոց:

Science «այլեն. գ. Գիտութիւն, ուսում:

Scion «այլեն. գ. Ուտ, ընձիւղ:

Scissors «իւլլլլ. գ. Մկրատ:

Scoff ըստու. գ. Ծաղր, ալիք, կատ:

Scoop ըստու. գ. Դոյլ:

Scorn ըստու. գ. Կախառնիք:

Scorpion ըստու. գ. Կարիճ:

Scot ըստու. գ. Մասն, բաժին:

Scour ըստու. գ. Ն. Քերել, շքել:

Scout ըստու. գ. Լքան, գէտ:

Scowl ըստու. գ. Զ. Խեղճիկ հայել:

Sculpture ըստու. գ. Քանդակագործութիւն: Գործութիւն:

Scum ըստու. գ. Փրփուր:

Scurf ըստու. գ. Թեփ գլխոյ:

Scuttle ըստու. գ. Կողով, սակա:

Sea «ի. գ. Ծով: Half seas over, զու թացեալ 'ի գլխոյ:

Seal «իւ. գ. Կնիք, գրում:

Sealingwax «իւնիւն. գ. Կնքամն:

Seam «իւ. գ. Կարել, կցել, յօդ:

Sean «իւ. գ. Ուռկան, ցանց:

Sear «իւ. գ. Կեղու, այրել, խան:

Search «իւ. գ. Զ. Խնդրել, որոնել:

Season «իւլեն. գ. Եղանակ տարւոյ:

Season, գ. Ն. Համեմել, հանդերձ կաղմել: հասունացուցանել:

Secle «էւլ. գ. Դար:

Second «էւլ. գ. Երկրորդ: A

minute, մանրերկրորդ :

1, բ . ն . Նպաստել, օգնել : յա-
պէմ ընծայել : հանել զկամս :

օխիիդ . ամ . Գաղանի, Ծածուկ :

2, գ . Գաղանից, խորհուրդ : Լո
ւ . գաղա, խորհրդարար :

իդ . գ . Աղանդ, գեն, հերձուած :

3, օխիիդ . ամ . Աղահով, աներ-
ւ, անգոյթ : անվանդ :

օխիիդ . ամ . Հանդարտ, խաղաղ :

4, բ . չ . Տեսանել, ակնարկել,
սել : հայել, գիտել :

5, չ . հայեաց, միտ գիր, ահա :

6, գ . Սերմն, սերունից :

7, բ . չ . 'ի խնդիր լինել : ջանալ :

8, բ . չ . Երեկ, Թուել, կար-
համարել : It seems, Թուի, երեի :

9, փ . բ . ն . Եփել, եռացուցա-
խաբել : բ . չ . Եռալ, պղպղակել :

10, փ . բ . ն . Ըմբռնել : գրաւել :

11, փ . (յոգ . selves .) գեր . ինքն,

խօս, նոյն ինքն : Myself, ես ինքն,

ինքնին : Thyself, դու ինքն, զքեզ,

սեփքով : Herself, նա ինքն, զինքն :

12, փ . բ . չ . ինքն, զմեզ ինքեանս :

13, փ . բ . չ . Ինքն, կեալ ըստ իւ-

ր . ինքն : Self-evident, ինքնին քա-

յոս : Self-praise, անձնյարգութի :

14, բ . ն . Վաճառել :

15, փ . բ . ն . Սուսբել, յղել : Send

16, իրազեկ առնել : Send for, 'ի

կր առաքել : կոչել, հրաւիրել :

17, փ . գ . Զգայարան, զգայութի :

- Sentence «էնդէն» . գ . Վճիռ , գատա-
կնիք : քառած , գերզնյիկ խմաստ :
- Sentiment «էնդիմէր» . գ . Զգայութիւն ,
զգայութիւն : բերումն , ազգութիւն :
- Sentinel «էնդիմէլ» . գ . Գիշերապահ :
- Separate «էթէրէյր» . բ . ն . Բաժանել :
- September «էթէրկէպտեմբըր» . գ . Սեպտեմբեր :
- Sergeant «սէրժէնթ» . գ . Պաշտօնեայ ,
նուիրակ , կալանաւորակապ : օրէնսգէտ :
- Sermon «սէրմոն» . գ . Ճառ , բարոյ :
- Serpent «սէրթէնթ» . գ . Օձ , վիշապ :
- Serve «էրվ» . բ . ն . Ծառայել , տպաս
հարկանել : Serve himself of, 'ի կէր
առնուլ : Serve an office, կատարել ըզ-
պաշտօնն : Serve the time, յարմարել
զանձն հանգամանայ ժամանակին :
- Service «սէրվիս» . գ . Ծառայութիւն : գործ :
- Set «էթ» . բ . ն . Դնել , զետեղել , կար-
գել : Set against, գիմադրել : Set a
stone, յեռուլ , ագուցանել : Set a
price, սակ կմ գին սահմանել : Set a ra-
zor, յեսանել : Set a task, սակ ար-
կանել : Set forth, հրատարակել : Set
on edge, առնուլ զատամունս : Set on
fire, հրձիգ առնել : Set forward, յա-
ռաջագէմ ընծայել : Set about, սկսա-
նել 'ի գործ , պարտադիր , տալ զանձն :
Set at work, տալ վատառակել : Set by,
յարգել : Set at defiance, լքանել : Set
at liberty, ազատ կաշուցանել : Set
sail, պարգել զառաքատ : Set away,
'ի բաց բառնալ : Set one forward, խրա-
խուսել : Set up, կանգնել : յառնել :

Set up for, կարծեցուցանել: Set a fine gloss upon, սեթեկեթել գեղեցիկ ցուցանել: Set at nought, առ ոչինչ գրել, անգամանել: Set off, շքեղ ընծայել: Set aside, դնել 'ի մի կողմ: Set out, յանձնել: մեկնել: պահել: ցուցանել: Set wide open, բանալ բոլորովին: Set on shore, ելանել 'ի ցամաք: Set down, արձանագրել: Set free, ազատել: Set a time, ժամագիր լինել: Set right, հարգաւորել: Set apart, զանց առնել: Set to sale, հանել 'ի վաճառ: Set, ած. նշանակաւոր, վերջուց: On set purpose, կամուռ, գիտեամբ: Set, գ. նպարդ, շարք: մուտք արեալ: Seton օժիշկ. գ. խարան: Settle օժիշկ. գ. բազմաց, նստարան: Seven օճիշկ. ած. Եօթն, եօթն: Sevenfold օճիշկ. Եօթնապատկ: Seventeen օճիշկ. Եօթնևսուն: Seventeenh օճիշկ. Եօթնևսուններորդ: Seventh օճիշկ. Եօթներորդ: Seventieth օճիշկ. Եօթանասներորդ: Seventy օճիշկ. Եօթանասուն: Sever օճիշկ. բ. ն. Քեցել, անջատել: Several օճիշկ. ած. Պէտպէս, այլևայլ: Several, գ. Անջատումն: մասն իւրաքանչիւր: ամենայն, բազմութի: Severe օճիշկ. ած. խիստ, անաչառ: Sew ոս. բ. ն. Նարել ասղամբ: To sew up, արկանել 'ի քսակ:

Sex «է+» . դ . Սեր : իդական սեր , կանայք :

Sexton «է+տէն» . դ . Վերակացու աւանդատան , եկեղեցական :

Shade շէյթ . դ . Ստուեր , հովանի :

Shadow շէֆթ . բ . ն . Ստուերացուցանել , հովանի առնել : ծածկել :

Shaft շէֆթ . դ . Նետ , փքին : ական :

Shake շէյթ . բ . ն . Յնցել , տատանել , շարժել : Shake hands , տալ ողջոյն սիրոյ միմեանց ջնցմամբ ձեռաց : Shake off , մերժել 'ի բաց , թօթափել յանձնէ :

Shake , դ . Յնցիւն , երերումն : ջնցումն ձեռաց յողջոյն հրաժարական :

Shale շէյլ . դ . Կեղև , պատիճ , փեճէկ :

Shallop շէլլօփ . դ . Նաւակ , մակոյկ :

Shallow շէլլօ . ած . Ծանծաղ : դ . Ծանծաղուտ , աւաղակոյտ :

Sham շէմ . դ . Խաբէութի , պատրանք , դաւաճանութի :

Shambles շէմբլ . դ . Սպանդանոց :

Shame շէյմ . դ . Սոթ , պատկառանք :

Shank շէնք . դ . Սրունք , ոլոք : մեղէխ :

Shape շէյթ . բ . ն . Ձևացուցանել , կերպարել , կերպարանել : յօրինել :

Shape , դ . Ձև , կերպ , գիտակ :

Share շէյր . բ . ն . Բաշխել , բաժանել :

Share , դ . Մասն , բաժին : խոփ :

Sharp շարփ . ած . Սուր , հատու :

Sharpen շարփէն . բ . ն . Սրել , յեանել :

Sharper շարփէր . դ . Գող , խենդաւոր :

Shave շէյվ . բ . ն . Գերծուլ , սափրել :

Shaver շէյվեր . դ . Վարսափրոյ :

She շէ . ('ի հայցականն է յայլ հոլով

դեր . Սա , դա , նա (յիշական
) : կին , էգ , մատակ :

շէր . բ . ն . Կարել , գորգեր :

շէր . բ . ն . Հասել , հեղուկ , տխուր :

գ . Յարկ , հոգնի , հիւզ : Blood
, Զապաղիք արեան :

շէր . գ . Ոչխար , խաշն : տխուր :

շէր . ած . Զուտ , մաքուր : մ.
ն , միահաղայն , խելոյն :

շէր . գ . Սաւան , Sheet of paper,
Թ Թղթոյ : A book in sheets, գիրք
պլանալ :

շէր . գ . Խեցի , խեցեմորթ :

Ր շէւր . գ . Յարկ , հոգնի ,
ապարան , ապուհն :

Լ շէր . բ . ն . Վնասել , անխառնել :

Լ շէր . գ . Վահան , ապար :

շէր . բ . ն . Փոխել , փոփոխել :

գ . Հնարք , ելք : փախուստ :

ոց շէւնի . գ . Շիլինի (արծաթի
Բ անգղիացւոց) :

շէն . գ . Ոսկր սրունից , ուրք :

շայն . բ . չ . Փայլել , շողալ , նշողել :

շէր . գ . Նաւ :

ոց շէրի . գ . Նաւատորմիչ :

գրեկ շէրի . գ . Նաւաբեկութի :

շէր . գ . Նահանգ , դաւառ :

շէր . գ . Շապիկ :

Ր շէւր . բ . չ . Դողալ : խորտակել :

Ր , գ . Կոտոր , բեկոր , հատոր :

շէր . գ . Ամբոխ , խռան , խուժան :

շէր . գ . Բաղխին : բանութիւն :

շէր . գ . Ագանկիք որից , օգ :

մուշակ, հոգաթափ: պայտ ձիոց:

Shoemaker շո-մեյ-քը. դ. Կարուակ:

Shoot շու-թ. բ. ն. Արձակել, ձգել:

Shop շոփ. դ. Կրպակ, խանութ:

Shore շօր. դ. Ծովեզր, ծովափն, ցամաք:

Short շօր-թ. ած. Կարճ: դ. Համառօտութի: In short, Համառօտութի: Short-enduring, կարճատև:

Shorten շօր-թն. բ. ն. Կարճել, սղել:

Shorthand շօր-հեն-թ. դ. Համառօտագրութի:

Shot շո-թ. դ. Ձգումն, ընկեցումն: ռուսիք պարտիք:

Shove շև-լ. բ. ն. Մղել, վարել, ձգել:

Shovel շև-վել. դ. Թի, թիակ: հեծանոց:

Shoulder շու-լը. դ. Ուս, թիկունք:

Shoulder, բ. ն. Մղել: ըստանձնել:

Shout շու-թ. դ. Ձայն ցնծութի:

Show շո. բ. ն. Ցուցանել: յանդիմանել:

Show դ. Տեսիլ, հանդես: ցոյց

Shower շու-լը. բ. ն. Տեղալ, ոռոգանել:

Shred շր-է-թ. դ. Կտոր մասն:

Shrewd շր-ու-թ. ած. Ժանա, անզգամ:

Shrink շր-ին. դ. Կծկումն: սպրտափ:

Shudder շու-թ-լը. բ. ն. Դողալ, սարսիլ:

Shuffle շու-ֆֆել. բ. ն. Խառնակել, շփութել: Shuffle off, խուսափել: Shuffle up, խորամանկել:

Shuffle, դ. Խառնակութի, շփութ: խառնակութի, հնարք:

Shut շու-թ. բ. ն. Փակել, խնուլ: Shut in, թի ներքս փակել: Shut out, արդուել: Shut up, փակել, խափանել:

- պաշարել: աւարտել, 'ի գլուխ տանել:
 Shuttle շԷՏԷԼ գ. Կկոց ռաւայնկայ:
 Shy շայ. ած. Անթիւսած երկչոտ:
 Sibilation յիպիւն: զ. Սլուսն, շլուսն:
 Sick յի. ած. Հիւանդ, խօթ:
 Sicken յի. բ. չ. Հիւանդանալ, ախ-
 տանալ: բ. ն. Հիւանդացուցանել:
 Sickle յի. գ. Մանդաղ, դերանդի:
 Sickness յի. գ. Հիւանդութի:
 Side սայ. գ. Կողք, կուշտ, կողմն:
 Siege յի. գ. Պաշարումն, ամրոյ 'ի
 պէտս որովայնի: Կղկղանք:
 Sieve յի. գ. Մաղ, խարբալ:
 Sift յի. բ. ն. Մաղել, խարբալել:
 Sigh սայ. բ. չ. Հեծել հառաչել, յոգ-
 ւոց հանել: բ. ն. Ողբալ:
 Sigh, գ. Հառաչանք, հեծութի:
 Sight սայ. գ. Տեսանիլք, աչք: տե-
 աութի: Ծանօթութի: In sight, յան-
 դիման: Pay a bill of exchange at
 sight, զոյդ ընդ տեսանել զփոխանա-
 կադիրն յճարել: At first sight, իսկ է
 իսկ, յառաջիտում տեսութեանդ:
 Sign սայ. գ. Կշան, նշանակ, ցուցակ:
 տորագրութի թղթոյ:
 Sign, բ. ն. Կնքել, գրոշմել: տորա-
 գրել զթուղթ:
 Silence սայ. գ. Լռութի:
 Silk յի. գ. Մետաքս տալոյում:
 Sill յի. գ. Սեամ սեամք:
 Silly յի. ած. Միամիտ, պարզամիտ:
 Silver յի. գ. Արծաթ: արծաթի:
 Simnel յի. գ. Բոկեղ, քաքար:

- Simper «իմբլը . բ . չ . յայտիլ, ծիծալել երբեք զրիմար :
 Simple «իմբլ . ամ . Պարզ, անկեղծ :
 Sin «ին . գ . Մեղք, յանցանք :
 Sin, բ . չ . Մեղանշնել, յանցանել :
 Since «ին . մ . Արտահետե, քանզի : յուսալ : նե . Յայնմ հետե, յետ այնպիկ :
 Sincere «ին . ֆր . ամ . Ամբողջ, անարատ : անկեղծ, հաստատարիմ :
 Sinew «ին . ֆ . գ . Ջիլ . ջիլ : նեարդ :
 Sing «ին . բ . չ . Երգել, նուագել : բ . ն . Կերբողել, գողել, հուշակել : պատմել :
 Singe «ին . ք . բ . ն . Այրել, կիզուել :
 Single «ին . լ . ամ . Միակ, մի միայն :
 Single, բ . ն . Չատանել, անշատել : առնուել առանձինն :
 Singular «ին . լի . փ . ամ . Եզակի, միակ :
 Sink «ին . ք . բ . չ . Ընկղմիլ, սուզանիլ : բ . ն . Ընկղմել, խորասուզել :
 Sip «ին . ք . բ . ն . Ըմպել ումպ առ ումպ : ըմպել սակաւութ : ձգել, ծծել :
 Sir «ը . գ . Տէր, պարոն, ասպետ :
 Siren «ս . յ . լի . գ . համարտու, յուշկապարիկ :
 Sister «ի . ք . լ . գ . Բայր : Sister in law, քոյր առն կամ կնոջ, քենի :
 Sit «ի . ք . բ . չ . Կատիլ, հանգչիլ : Sit down, բազմիլ, նստիլ առ ընթեր : Sit out, գատարկանալ : Sit up, յանել : հսկել : Sit still, նստիլ լռիկ, անշարժ : Sit close, ամփոփիլ, կծկել : Sit close to one's work, հանապազդրել ի գործին : Sit for one's picture, տալ նկար :

բեւ զկենդանագիր իւր: Sit upon, գա-
տեւ, ժողով գումարեւ: S't at a great
rent, հատուցանեւ զեկամուտ ինչ մե-
ծագումար: Sit heavy on one, ձանձ-
րալի լինեւ: Which way does the wind
sit? Ընդ որ կողմ չնչէ հողմն: This coat
does not sit close enough, այս հան-
դերձ է կարի լայն: It sits too close,
կարճ անձուկ է:

Six «Ի» ամ վեց: To be at six and
seven, շփոթիւ, գնաւ յանկարդութի:

Sixteen «Իսդի» ամ. վեցասան:

Sixteenth «Իսդիսի» ամ. վեցասա-
ներորդ:

Sixth «Իսի» ամ. վեցերորդ:

Sixtieth «Իսդիսի» ամ. վաթսներորդ:

Sixty «Իսդի» ամ. վաթսուն:

Size «այլ» գ. հասակ: երկայնութի: փ-
շակ, հանգամանք:

Size, բ. ն. Չափեւ, կշեւ, չափ գնեւ:

Skeleton ըստիւր. գ. Կմախք, ոս-
կերուի:

Sketch ըստիւ գ. Նախագիծ, ուրուական:

Skiff ըստիւ գ. Նաւակ, կուր, մակոյկ:

Skill ըստիւ գ. Հմտութի, վարժութի:
Հնարք, ճարտարութի:

Skin ըստիւ գ. Կաշի, մորթ, մաշկ, խորխ:

Skip ըստիւ բ. չ Ոսանուէ, կայթեւ:

Skip over, ընդոստ անցանեւ:

Sky ըստիւ հաստատուի երկնից, երկինք:

Slab «լեռ» գ. Սիւն, կաւ, ափս:

Slab, ամ. Թանձր, մածուցիկ, խժայկն:

Slack «լեռ» ամ. Թույլ, մեղմ, տկար:

- Slack *կամ* Slacken «լք+, «լք+ըն. բ. չ.
 Յուշանալ, պղերգանալ : մեղմանալ :
 Slake «լք+ . բ. ն. Շիջուցանել, ան-
 ցուցանել : մեղմել, դիւրեւել :
 Slander «լն+քը . գ. Ջրպարտութիւն :
 Slap «լք+ . գ. Ապրտակ, հարուած :
 Slash «լք+ . բ. ն. Հարկանել, վիրաւորել :
 Slaver «լք+լը . գ. Լորձուիք :
 Slaughter «լք+քը . գ. Սպանութիւն :
 Slay «լք+ . բ. ն. Սպանանել, զենաւել :
 Sled «լք+ . գ. Բաշկիք :
 Sleek «լք+ . ամ. Ողորդ, գայլուն, հարթ :
 Sleep «լք+ . բ. չ. Ննջել, 'ի քուն լինել :
 Sleep, գ. Քուն, ննջ, հանգիստ քնայ :
 Sleeve «լք+ . գ. Թեղանիք : Ծածկոյթ :
 կաղամար ձուկն :
 Slender «լն+քը . ամ. Նուրբ, Թեթե :
 կայտառ, «թափ : նիհար, վախ :
 Slice «լք+ . գ. Պատառ տափարակ :
 կոտոր. հատուած :
 Slide «լք+ք բ. չ. Սահիւ, սայթաքել :
 Slight «լք+ք . ամ. Թեթե : փոքրիկ :
 ջնջն : ակար : գ. Արհամարհութիւն :
 Slight, բ. ն. Արհամարհել, անգոսնել :
 Slim «լք+ . ամ. Նուրբ, երկայնաձեւ :
 Slime «լք+ք . գ. Կաւ, շաղախ, ձիւթ :
 Sling «լն+ք . գ. Պարտափել :
 Sling, բ. ն. Պարտաքարել :
 Slink «լն+ք . բ. չ. Խոյս տալ, փախչել :
 Slip «լք+ք . բ. չ. Սահիւ, սայթաքել : բ. ն. Թողուլ 'ի ձեռանէ, թող տալ ան-
 ցանել : կորուսանել :
 Slipper *կամ* Slipshoe «լք+քը, «լք+ն .

- Գ. Օգ, մեռնակ, հողաթափ:
 Sloth «լժն» Գ. Յուշուհ, դանդաղութի:
 Slouch «լժու» Գ. Ակնկորութի:
 Sloven «լժլիկ» Գ. Գծուծ դք, աղտեղի:
 Slow «լժ» Կծ. Յամբ, դանդաղ, յուշիկ:
 Slug «լժի» Գ. Քնեամբ դք: խխուշն:
 Slug, Բ. չ. Յուշանալ, յորանալ:
 Slumber «լժկալ» Գ. Նիհը, թմբրութի:
 Slur «լժ» Գ. խաղ, ծանականք, այսին:
 Sluttish «լժտիկ» Կծ. Աղտեղի զաղեր:
 Sly «լժ» Կծ. խորամանկ, չարարուեստ:
 Smack ըմբ. Գ. Ճաշակ, համ, քիմբ:
 Small ըմբ. Կծ. Փոքրիկ: խուն, սուղ:
 Small ըմբ. Գ. Կիտուած:
 Smart ըմբ. Գ. Սաստիկ ջու, զշտ:
 Կծ. Սաղասուր: տաղնապի: աղղու:
 Smear ըմբ. Բ. ն. Շաղախել, օծանել,
 Ծեփել: աղտեղել, ապականել:
 Smell ըմբ. Բ. ն. Հոտոտել, առնուլ
 զհոտ: Բ. չ. Բուրել: զգալ, խմանալ:
 Smell, Գ. Հոտաւութի, հոտոտելք:
 հոտ, բուրումն:
 Smile ըմբ. Բ. չ. Ժպտիլ, ծիծաղել,
 խնդալ: նպաստել:
 Smile, Գ. Ժպիտ, ուրախութի:
 Smite ըմբ. Բ. ն. Հարկանել, Ծե-
 Ծել: սպանանել, սատակել:
 Smith ըմբ. Գ. Դարբին:
 Smoke ըմբ. Գ. Ծուխ:
 Smoke, Բ. չ. Ծխել, Ծուխ արձակել:
 Smooth ըմբ. Կծ. Ողորկ, հարթ:
 Smooth, Բ. ն. Ողորկել, յղիկել: կակ-
 րել: դիւրել: ամպել: յորինել:

Smother ըս՛ելու . Բ . Ն . Հեղձուցանել :
 Smut ըս՛ել . Գ . Բիծ , արատ , մեղծ :
 Snail սնեյլ . Գ . Խիռունջն , կողմնջ : Ծոյլ :
 Snake սնեյտ . Գ . Օձ :
 Snap սնեխ . Գ . Խորտակումն , բեկումն :
 Snare սնեյր . Գ . Հալս , թակարգ , վարմ :
 Snast սնեստ . Գ . Պատրոյգ . Զրագի :
 Snatch սնեչ . Բ . Ն . Յանկարծ ունել , կ՞ծ-
 ըմբռնել , յախշտակել :
 Sneak սնիտ . Բ . Ը . Յախիթերա կամ
 գաղտագողի գնալ : զողիլ : ակնկարել :
 Sneap սնիտ . Գ . Յանգիմանութի :
 Sneer սնիր . Բ . Ը . Ժպտիլ , ունչա տա-
 նել , անգոսնել :
 Sneeze սնիշ . Բ . Ը . Փռնգալ , փռնչել :
 Sniff սնիփ . Բ . Ը . Ձգել ընդ ոնդունա :
 Snite սնայտ . Բ . Ն . Սրբել զունչա , մա-
 քրել զանդունա :
 Snore սնոր . Բ . Ը . Խորդալ :
 Snot սնոտ . Գ . Խլիք :
 Snow սնո . Գ . Ձիւն :
 Snow , Բ . Ը . Ձիւնել , ձիւնաբեր լինել :
 Snuff սնեփ . Գ . Պատրոյգ . Զրագի : Զրագ :
 Snuff , Բ . Ը . Շնչել , ձգել ընդ ոնդունա :
 Հոտոտել : Եարգարել զձրագն :
 Snuffbox սնեփօտ . Գ . Տուփ սնչագեղոյ :
 Snuffers սնեփօլ . Գ . Յարգարիչ Զրագի :
 Snug սնել . ամ . Անձուկ , նեղ : կից :
 So սո . մ . Այսպէս , սոյնպէս , գոյնպէս :
 այլապի , այլքան : սոյնպիսի , գոյնպի-
 սի : As-so , որպէս-նոյնպէս : So-that ,
 մինչե : So much as , որչափ : So so ,
 այսպէս այնպէս , ըստ բաւականին : So

then, ուստի, վասն որոյ : So ill, այն-
պէս վատթար : So be it, այդպէս եղի-
ցի : It is so, այս պարպէս :

loak սօ. բ. չ. Թանալ, առդարել :

loap սօ. գ. Օճառ :

loar սօ. գ. Խոյրանք, Թախք :

lob սօ. գ. Հեկեկանք, Հեծութի :

lober սօ. գ. Թ. Զլատա, պարկեշտ :

society սօ. Ե. Գ. Ընկերութի :

loft սօ. Գ. Թ. Կակուլ, փափուկ :

loften սօ. Գ. Թ. Կակուլ, մեղմիլ :

loil սօ. Գ. Թ. Կ. Աղտեղել, շաղաղել :
աղտարկանել :

loil, գ. Աղտ, բիծ : գեղին, հոգ : երկիր,
դաւառ : պարտարաւի երկրի :

loldier սօ. Գ. Թ. Զինուոր, մարտիկ :

lole սօ. Գ. Թ. Կ. Կերպան սակց : ընդու-
շաւին :

lole, սծ. Միակ, մի միայն : սմուրի :

lolicit սօ. Գ. Թ. Կ. Դառն, Թա-
խանանել :

lolid սօ. Գ. Թ. Կ. Գինգ, կարծր, սերտ :

lome սօ. Գ. Թ. Կ. Իմի, ինչ, ոմի : սակաւ
մի, իրր :

lomebody «ճմայփի. գ. Ոմի, որ, անձն :

lomething «ճմիկիկի. գ. Ինչ, իր ինչ,
սակաւ մի, սակաւուք, մասն ինչ :

lometimes «ճմայփի. Գ. Կրթեմի, մերթ,
է զի, երբեք, առ անգամ մի :

lon սօ. Գ. Թ. Կ. Որդի, ուսոր : God-son,
սան : Son-in-law, փեսայ : Grand-son,
Թոռն :

long սօ. Գ. Թ. Կ. Երգ, նուագ, առաւել :

- Գուժիւն : Old song, սնոտիք :
 Soon «սւն . մ . փուժով, վաղվաղակի :
 Soon as, իսկոյն : As soon as, իսկևսկ :
 Soot «սոտ . Գ . Չանձախարթիթ, մեղծ :
 Sooth «սոթ . Գ . Քաղցր, զուարճալի,
 բերկրական, ողոր : փաղաքուշ :
 Sooth «սոթ . Բ . Ն . Շողովել, շողորթորթել :
 Sorbe «սորբ . Գ . Սին (պտուղ) :
 Sordid «սորժի . Գ . Սղոթի : Կծծի :
 Sore «սոր . Գ . Վէրք, խղիւսյթ, ցաւ :
 Sore, Գ . Վիրալից, ցաւագին : մ . Չա
 րաչար, կարեւել, ուժգին :
 Sorrel «սորէլ . Գ . Թրժնջուկ :
 Sorrow «սորո . Գ . Ցաւ, վշտ, ապաշաւ :
 Sorry «սորի . Գ . Վշտացեալ, թաղձալից :
 I am sorry, ցաւիմ, ցաւէ ինձ :
 Sort «սորտ . Գ . Տեսակ, ազգ :
 Sol «սոլ . Գ . Ապուշ, յիմար, արբելու :
 Sovereign «սուբէրին . Գ . Իշխան, միահե
 ծան տէր : Գ . Գերագոյն, վերին :
 Soul «սուլ . Գ . Հոգի : միտք : կեանք, շունչ :
 Sound «սաւն . Գ . Գ . Առողջ, կորովի :
 Sound, Բ . Ն . Չափել զեորուի ծովու :
 Sound, Գ . Սիպէ, կաղամար ձուկն :
 Sound, Բ . Ը . Հնչել, ձայն արձակել :
 տալ զնշան : նշանակել, ցուցանել :
 Soup «սոփ . Գ . Թան, արգանակ :
 Sour «սուր . Գ . Կծու, բարկ, թթու :
 Souse «սոս . Գ . Աղածք, համեմ :
 South «սոթ . Գ . Հարաւ : հարաւա
 կողմն : հարմն հարաւոյ :
 Sow «սո . Գ . Մատակ խոզ, վարազ :
 Sow «ս . Բ . Ն . Սերմանել, ցանել :

- Sow, Բ. Ն. Կարել (աղտո՞ր):
 Space Ը՞տէյ. Դ. Միջոց, տեղի, միջան-
 կեալ վայր: Ժամանակ:
 Spade Ը՞տէյ. Դ. Բահ, բրիչ, փայտառ:
 Span Ը՞տէյ. Դ. Թիւ:
 Spare Ը՞տէյ. Բ. Ն. Խնայել, անխայել:
 Spare, ած. ճիշդ, չափաւոր, սակաւ:
 Spark Ը՞տէյ. Դ. Կայծ, կայծակն:
 Sparrow Ը՞տէյ. Դ. Ճնճղուկ, ծիւ:
 Spasm Ը՞տէյ. Դ. Ջղացաւուծի:
 Spawl Ը՞տէյ. Դ. Թուբ, խուխ:
 Speak Ը՞տէյ. Բ. չ. Խօսել, բարբառել:
 To speak with, խօսակից լինել:
 Spear Ը՞տէյ. Դ. Նիզակ, տեգ, գեղարդն:
 շամիւր:
 Special Ը՞տէյ. ած. Յատուկ, սեպհա-
 կան, մասնաւոր: Special servant, ըն-
 տիր ծառայ: By his majesty's special
 command, առանձին հրամանաւ ինք-
 նակալին, կամ Թագաւորին:
 Species Ը՞տէյ. Դ. Տեսակ, ազգ,
 կարգ: տեսակ իրաց, ձև: գեղորայք:
 Speck Ը՞տէյ. Դ. Բիծ, արատ, պիտակ:
 Spectacle Ը՞տէյ. Դ. Տեսարան, հան-
 գէս, Թատրոն:
 Spectacles, Դ. Դիտակն, ակնոց:
 Speech Ը՞տէյ. Դ. Բան, խօսք, լրոյց:
 բարբառ, լեզու:
 Speed Ը՞տէյ. Բ. չ. Փութալ, ճեպել:
 յաջողել: գերծանիլ: գտանիլ:
 Spell Ը՞տէյ. Դ. Հմայք, դիւթուծի:
 Spell, Բ. Ն. Ուղիւ շարագրել: հեգել
 հմայել, կախարդել:

Spend ըսենք. ք. ն. Ծախել, ջաշ-
 ակել: Spend one's self, ապաւել:
 Sperm ըսենք. ք. Սերմն կենդանեաց:
 Spew ըսենք. ք. Է. Գախել, Ժայթքել:
 Sphere ըսենք. ք. Գունաւ, Էրկնայունաւ:
 Spice ըսենք. ք. Համեմ, Համեմեմք:
 Ճաշակ: Գեղարարք:
 Spider ըսենք. ք. Սարդ: The spi-
 der's web, սարդի տաւոյն:
 Spike ըսենք. ք. Համկ:
 Spill ըսենք. ք. ն. Հեղուել, Հանել:
 Spin ըսենք. ք. ն. Մանել, Կեթել:
 Spinage ըսենք. ք. Ըսմն, Ժակել:
 Spindle ըսենք. ք. Իլ, Իկկ: Ժղաւ:
 Spine ըսենք. ք. Ողնայար:
 Spire ըսենք. ք. Պարայր, ուղար: Կոթար:
 Spirit ըսենք. ք. Հոգի, ոգի: Հոգմ:
 Spit ըսենք. ք. Ըսմեմք: փռա, խռաւ:
 Spit, ք. Է. Թքանել: ք. ն. Ըսմեմք:
 Spite ըսենք. ք. Ատելութիւն, ոխ, քէն:
 In spite of, ընդդէմ, հակառակ:
 Spittle ըսենք. ք. Անկեղանոց:
 Spittle, ք. Թուք, խուխ, լորձուք:
 Spleen ըսենք. ք. Փայծաղն: ցառաւն:
 Split ըսենք. ք. ն. Հերձանել, պատաւել:
 Spoil ըսենք. ք. Կապաւ, կողոպտաւ:
 Sponge ըսենք. ք. Սպունգ:
 Spunk ըսենք. ք. Մակր, Լույկիք:
 Spool ըսենք. ք. Կկոց:
 Spoon ըսենք. ք. Դրդալ:
 Sport ըսենք. ք. Խաղ, զուարճութիւն:
 Spot ըսենք. ք. Արատ, բիծ: Upon the
 spot, անդէն 'ի տեղւոյն:

Spouse ԸՎԺՅԱՂ. Գ. Փեհայ, աղք : Հարսն,
կին : ամուսին :

Spout ԸՎԺՅԱԴ. Գ. Խողովակ ջրոյ :

Spread ԸՎԺԵՄ. Բ. Ն. Սփռել, տա-
րածել, երկայնել, պարզել :

Sprig ԸՎԺԻՒ. Գ. Ոստ, ճիւղ, ստեղծ :

Spright ԸՎԺԵՍԻԴ. Գ. Հողի, ոգի, ցնորք
առ. աջօր : աշխոյժք :

Spring ԸՎԺԵԽԻ. Բ. Է. Բլթել, բուսանել :

Spring, Գ. Գարուն : զոսանակ : ակն
ջրոյ, աղբիւր : ելք, ծաղուսն :

Springle ԸՎԺԵԽԻԷԼ. Գ. Լար, խեղդ,
վարժ, ծուղակ, թակարդ :

Sprinkle ԸՎԺԵԽԻԷԼ. Բ. Ն. Սրսկել, ցանել :

Sprit ԸՎԺԵԽԻ. Գ. Ընձիւղ, բողբոջ :

Sprite ԸՎԺԵՍԻԴ. Գ. Ոգի, ցնորք առ. աջօր :

Sprout ԸՎԺՅԱԴ. Բ. Է. Բողբոջիկ, աճել :

Spruce ԸՎԺԵՍԱ. Կ. Ժ. Կազելի, շքեղ,
պճնազարդ, զարդարուն :

Spume ԸՎԺԵՍԻ. Գ. Փրփուր :

Spur ԸՎԺԵՐ. Գ. Մարակ : գրգիռ, խթան :

Spurn ԸՎԺԵՐ. Գ. Ոտնհարումի, նախա-
տինք, անարդանք : կիցք :

Sputter ԸՎԺԵՐԵՐ. Գ. Թուք, խուխ :

Spy ԸՎԺՅ. Գ. Լրտես, գէտ :

Squadron ԸՎԺՅՎԵՐԸՆ. Գ. Խումբ, գու-
մարտակ նաւույ, նաւատորմիկ :

Squal ԸՎԺՅՎ. Գ. Ճիւղ, աղաղակ : մորիկ :

Square ԸՎԺՅԵՅԵՐ. Գ. Քառակուսի, քա-
ռակուսի հրապարակ : Squares go, յա-
ջողել, յառաջադէմ լինել :

Squeeze ԸՎԺՅԵՅԻ. Բ. Ն. Ճնշել, ճմլել :

Stable ԸՎԺԵՅԻԼ. Կ. Ժ. Հաստատուն :

- Stable, գ. Ախոռ, դոմ, փարախ :
 Stack ըտէ՛տ. գ. Գազիշ, օրան, գէշ :
 Staff ըտէ՛Ք. (յոգ. Staves) գ. Յուպ, գաւազան : աստիճան սանդղոց :
 Stag ըտէ՛կ. գ. Եղջերու :
 Stage ըտէ՛յճ. գ. Տեսարան :
 Stagger ըտէ՛կէլ. բ. չ. Դանդաշտ :
 Staid ըտէ՛յփ. ած. Զգաստ, հանգաւտ :
 Stain ըտէ՛յն. գ. Բիծ, արատ, կեղտ :
 Stair ըտէ՛յր. գ. Աստիճան սանդղոց :
 Staircase ըտէ՛յր+էյ. գ. Սանդղակ :
 Stake ըտէ՛յտ. գ. Ցից, խեչակ :
 Stale ըտէ՛յն. ած. Հնացեալ, յոռի, վատ
 թար : գ. Հրատյոյր, գրգիւ :
 Stalk ըտ՛տ. գ. Սիգաճեմ ընթացք :
 Stall ըտ՛ւ. գ. Ախոռ : սեղան : կրպակ :
 Stammer ըտէ՛նէլ. բ. ն. Թաթովել :
 Stamper ըտէ՛նէլ. գ. Սանգ, անկան :
 Stand ըտէ՛նփ. բ. չ. Եռանկալ, կանգնել :
 Stand by, կալ առննթեր : Stand for, առաջի ընծայել զանձն : Stand off, ի բաց կալ : Stand out, զդէմ ունել : Stand upon, օգտել : պարծիլ : պնդել : Stand for an office, ի խնդիր լինել պաշտաման : Stand instead, նպաստ լինել : Stand in need, կարօտել : Stand all hazards, վտանգիլ իսպառ : Stand with, համախոհ լինել :
 Standing ըտէ՛նփնի. ած. Եռան, կանգուն, հասաւորուն : գ. Տեղաւթի :
 Standish ըտէ՛նփիւ. գ. Կաղամար :
 Stang ըտէ՛նի. գ. Զող, ձողալուծ :
 Staple ըտէ՛նիւ. գ. Նիգ գրան :

- Star ըստ՝ր . գ . Աստղ : աստղանշան (ʼ) :
 Starch ըստ՝րլ . գ . Օսլայ :
 Stare ըստ՝րյ . բ . չ . Յառիչ , պշնուլ :
 Stare in the face, ակն յանդիման ե-
 բեիչ , քաջայայտ լինել :
 Stark ըստ՝ր . ած . Խիստ , տառափն : մ .
 Ուշոյն , բովանդակ , խալառ :
 Starling ըստ՝րլինի . գ . Սարեակ , տարմ :
 Start ըստ՝րտ . բ . չ . Ընդոտանուլ :
 Start, գ . Ընդոտուամն , սարուամն : Get
 the start, յառաջել , առաւելուլ :
 Starve ըստ՝րլ . բ . չ . Կորնչիլ , սառակիլ :
 տղամահ լինել :
 State ըստ՝րտ . գ . Վիճակ , հանդամանք :
 Statue ըստ՝րլինի . գ . Արձան , անդրի :
 Stature ըստ՝րլինի . գ . Հասակ :
 Statute ըստ՝րլինի . գ . Օրէնք , սահմանք :
 Stay ըստ՝ր . բ . չ . Կալ , մնալ : սպասել :
 բ . ն . Ունել , արգելուլ , կասեցուցանել :
 Stead ըստ՝ր . գ . Տեղի , փոխանակ : In
 stead of, 'ի տեղի : Stand stead, ունել
 զտեղի : օգտել :
 Steak ըստ՝ր . գ . Միս 'ի կասկարայէ :
 Beef steak, միս եղին 'ի կասկարայէ :
 Mutton steak, միս ոչխարի 'ի կասկարայէ :
 Steal ըստ՝րլ . բ . ն . Գողանալ , շորթել :
 Steal off կամ away, մեկնիլ , խոյս տալ :
 Steal a marriage, գաղտ պատկիլ , ամուս-
 նանալ արտաքոյ օրինաց :
 Steam ըստ՝ր . գ . Ծուխ , բուրուամն : շոգի :
 Steel ըստ՝րլ . գ . Պողպատ , պողոժատիկ :
 Steep ըստ՝ր . ած . Գահաձէժ , զառ . 'ի
 վայր : գ . Գահաւանդ , ժախք :

- Steeple շտէփէլ. գ. Զանգակատուն :
- Steer շտէր. գ. Զուարակ :
- Steer, բ. ն. Ղեկավարել, ուղղել զգընացս, առաջնորդել :
- Stele շտէլ. գ. Մեղեի, կանթ :
- Stem շտէմ. գ. Յողուն, ծղօտ, ծիղ :
- Step շտէփ. բ. չ. Ոսնիոխ լինել, քայլել : Step after, հետեի : Step back, յետս դառնալ : Step forward, յառաջ խաղալ : Step in, մտանել 'ի ներքս : Step aside, մեկուսանալ :
- Step, գ. Քայլափոխ : Step-mother, մօրու : Step-father, խորթ հայր : Step-son, որդի անհարազատ :
- Steril շտէրիլ. ած. Ամուլ, անբերրի :
- Sterling շտէրլինկ. գ. Ստերլինգ ոսկի դրամ անգղիացւոց :
- Stern շտէրն. ած. Խոժողադէմ : գ. Խելք նաւու : ղեկավարութի :
- Stew շտէւ. բ. չ. Լուանալ 'ի բաղանիս :
- Stew, գ. Բաղանիք, ջերմասենեակ :
- Steward շտէւ-լէրդ. գ. Հաղարապետ տան, մատակարար, տնտես :
- Stick շտիք. գ. Քաւաղան : բուն : Printer's composing stick, գրաշար գործի :
- Stick, բ. չ. Յարիլ, կցիլ : մխիլ, թափանցիլ : Stick out, ցցուիլ :
- Stickle շտիքլ. բ. չ. Զանալ, նկրտել :
- Stiff շտիֆ. ած. Խիստ, պնդակազմ :
- Stille շտիլլ. բ. ն. Հեղձուցանել :
- Still շտիլ. ած. Լուռ, լռիկ : գ. Լռութիւն : Տակաւին, ցարդ, մինչև ցայժմ : բայց : և ևս : միշտ, տակաւին : զկնի :

ar ըտճր . գ . Ասող : ասողանշան ( ) :
 arch ըտճր . գ . Օսլայ :
 are ըտէյր . բ . չ . Յառիլ , պշնուլ :
 tare in the face , տկն յանդիման ե-
 կիլ , քաջայայտ լինել :
 rk ըտճր . ամ . Խիստ , տառիկ : մ .
 ջոյն , բովանդակ , իսպառ :
 rling ըտճր . ք . Վարեակ , տարմ :
 re ըտճր . բ . չ . Ընդոսանուլ :
 rt , գ . Ընդոսոսումն , սարոսումն : Get
 e start , յառաջել , առաւելուլ :
 rve ըտճր . բ . չ . Կորնչիլ , ստատկիլ :
 զամահ լինել :
 le ըտէյր . գ . Վիճակ , հանգամանք :
 tue ըտէլի . գ . Արձան , անդրի :
 tare ըտէլի . գ . Հասակ :
 tute ըտէլի . գ . Օրէնք , սահմանք :
 y ըտէյ . բ . չ . Կալ , մնալ : սպասել :
 ն . Ունել , արգելուլ , կասեցուցանել :
 ad ըտէր . գ . Տեղի , փոխանակ : In
 ad of , 'ի տեղի : Stand stead , ունել
 եղի : օգտել :
 ak ըտէյ . գ . Միս 'ի կաակարայէ :
 ef steak , միս եղին 'ի կաակարայէ :
 itton steak , միս ոչխարի 'ի կաակարայէ :
 al ըտէլ . բ . ն . Գողանալ , շորթել :
 al off կամ away , մեկնիլ , խոյս տալ :
 al a marriage , գաղտն արամելլ , ամուս-
 նալ արտաքոյ օրինաց :
 im ըտէլ . գ . Ծուխ , բուրուշն : շոյի .
 al ըտէլ . գ . Պողպատ , պողպատիկ
 ըտէլ . ամ . Գահազէժ , զառ 'ի
 հաւանք , զառիք :

Stove ՇՈՒՎ. գ. Զերմավայր :

Straight ՇՏՐԵՅԻՄ. ամ. Ուղիղ, անխա.
տար : մ. Անդէն և անդ խակոյն :

Strain ՇՏՐԵՅԻՍ. բ. ն. Քամեւ, պարզել :

Strain, գ. Բռնութիւն, բռնադատութիւն :

Strait ՇՏՐԵՅԻՄ. ամ. Նեղ, անձուկ :
տերա, մանրիւմ : գ. Վիրճ, նեղուց :

Strand ՇՏՐԵՆԻՄ. գ. Ափն, եզր, ծովափն :

Strange ՇՏՐԵՅԻՃ. ամ. Օտար, անսո.
վոր : միջ. Ո՛վ որանչեղեացս, զարմանք

Stranger ՇՏՐԵՅԻՃԸ. գ. Եկ, օտարա.
կան, հիւր : You are a great stranger
here, ուր ուրեմն երևիս : I am a stran-
ger to him, չուիի ինչ նա տեղեկութի
ղինէն, անծանօթ եմ նմին :

Straw ՇՏՐՕ. գ. Յարդ :

Strawberry ՇՏՐՕՊԵՐԵԻ. գ. Ելակ :

Stray ՇՏՐԵՅԻ. բ. չ. Թափառել :

Stray, գ. Վտարանդի, Թափառական :

Stream ՇՏՐԵՅԻ. գ. Հոսանք, առու, վտակ :

Street ՇՏՐԵՅԻՄ. գ. Փողոց :

Strenght ՇՏՐԵՆԻՍԻՍ. գ. Ոյժ, զօրութիւն :
կար : քաջութիւն, կորովութիւն :

Strengthen ՇՏՐԵՆԻՍԻՍԸ. բ. ն. Զօրա.
ցուցանել : խրախուսել :

Stress ՇՏՐԵՍ. գ. Հիմն արմատ : բռնութիւն

Stress բ. ն. Նեղել, տաքնապել

Stretch ՇՏՐԵՆԻ. բ. ն. Տարածել, տարել

Strick ՇՏՐԵՅԻ. գ. Գիշերահաւ :

Strict ՇՏՐԵՅԻՄ. ամ. Ճիշդ դիտչաւոր :

Strife ՇՏՐԵՄԻՍ. գ. Վագ կռիւ փոյթ :

Strike ՇՏՐԵՄԻՍ. բ. ն. Հարկանել, բաղ.
խել : Strike a bargain, վճարել զսա.

կարկուռի ինչ: Strike terror, ահ արկատ-
 նել: Strike corn, քաղել զցորեան:
 Strike root, արմատանալ: Strike blind,
 կուրացուցանել: Strike off, ջնջել, հա-
 տանել: Strike the drum, հարկանել
 զթմբուկ: Strike in with, մտարանել:
 String շարժիկ. գ. Լար, առատան:
 Strip շարժիկ. բ. ն. Մերկացուցանել:
 Strive շարժիկ. բ. չ. Ճգնիլ, ջանալ:
 Stroke շարժիկ. գ. Հարուած, զարկուած:
 Stroke, բ. ն. Մեղմ շշտափել, փայ-
 փայել, գգուել:
 Strong շարժիկ. ած. Քաջ, հզոր, կարող:
 Strow շարժիկ. բ. ն. Սփռել, ցանել: ձգել:
 Struggle շարժիկ. բ. չ. Ջանալ: վիճել:
 Strut շարժիկ. բ. չ. Սիգաճեմ ընթանալ:
 Stub շարժիկ. գ. Բուռ, արմ, կոճղ:
 Study շարժիկ. գ. Ուսումն: փոյթ, ջանք:
 Stuff շարժիկ. գ. Կիւթ, մարմին, գոյա-
 ցութի: կահ, կարասիք:
 Stuff, բ. ն. Լնուլ, խռկել, խճողել:
 Stuffing շարժիկ. գ. Լիցք, խճողումն:
 Stumble շարժիկ. գ. Գլթումն: սխալանք:
 Stupid շարժիկ. ած. Անգիտայ, ասպուշ:
 Sturdy շարժիկ. ած. Խիստ, յանգուղն:
 Surgeon շարժիկ. գ. Կծրիտ:
 Sturk շարժիկ. գ. Զուարակ:
 Stut կամ Stutter շարժիկ, շարժիկ. բ.
 չ. Թոթովել, կակաղել, պապալել:
 Sty շարժիկ. գ. Խողանոց: պոռնկոց:
 Style շարժիկ. գ. Ոճ:
 Sublime «բարձր. ած. Բարձր, վսեմ:
 Subtile «բարձր. ած. Կուրք, անօր:

Success **սուսես** . ք . Հանգիստան , որս-
տարան : **հըք կոյ** :

Successor **սուսուր** . ք . Օրինակ , նպաստ :

Such **սուչ** . ք . Երևի . Այսպիսի . այդպիսի .
այնպիսի : Such as , որ միանգամ : And
such like , այլովիսի հանգիստ :

Sudden **սուսեն** . ան . Զանգարծական .
մ . Զանգարծուան , իսկ և իսկ :

Such **սուչ** . ք . Օճառախուր : To be in
the such , ի նեղ անգամիկ , յանհաղ-
ճանակ , յաղանակի :

Such **սուչ** . ք . Զ . Զանգարծ , ինչպիսի :

Suffer **սուֆեր** . ք . ն . Արեւ , համբերել :

Sugar **սուգար** . ք . Շաքար :

Suit **սուի** . ք . Սարք , շաքար : Հետեանք :

Sull **սուլ** . ք . Արար :

Sullen **սուլեն** . ան . Խառնապէս : Գոգոհ :

Sully **սուլի** . ք . Աղա , աղանդութի :

Sulphur **սուլֆուր** . ք . Ծածուկ :

Sum **սում** . ք . Գումար , բովանդակութի :

In sum , հուսակ յետոյ :

Summer **սումեր** . ք . Ամառ : Հիման :

Sun **սուն** . ք . Արեւ , արեգակն : Under
the sun , ընդ արեգակամբ :

Sunday **սունդի** . ք . Աւարակ :

Sunder **սունդեր** . ք . ն . Անջատել :

Sundry **սունդրի** . ան . Բազում , պէտ-
պէս . այլ և այլ , զանազան :

Sunrise կամ Sunrising **սունրայզ** , **սունրայ-
զիկ** . ք . Ծագումն արեւու :

Sunset **սունետ** . ք . Մուտք արեգակն :

Sup **սուփ** . ք . Ը . Ընթերց :

Superb **սուփերբ** . ան . Հոյակապ , շքեղ :

- Superfice «Տւրփի» . գ . Մակերևոյթ :
 Supper «Շէփը» . գ . Ընթրիք , հացընթրիք :
 Supple «Շէփլ» . ած . Կակուշ , գիւրաթեք :
 Surcoat «Շըքոտ» . գ . Գրաստ , կրկնոց :
 Sure «Շուր» . ած . Ստոյգ , ապահով :
 Surge «Շըճ» . գ . Ալիք , հոհակ :
 Surgeon «Շըճըն» . գ . Վիրաբոյժ :
 Surly «Շըրլի» . ած . Ժանա , գեղ , խոժոռ :
 Surmise «Շըմսիշ» . բ . չ . Կարծել խիթալ :
 Surname «Շընէյմ» . գ . Մականուն :
 Survey «Շըւէյ» . բ . ն . Հայել , գիտել :
 Suspect «Շուփէկտ» . ած . Կասկածաւոր :
 Sustain «Շուտէյն» . բ . ն . Ունել , կրել :
 Swaddle «Սաճքալ» . գ . Երէզ , պատառաւիք :
 Swallow «Սաճլ» . գ . Երծառն : որդոր :
 Swallow , բ . ն . Կլանել : անձին գրաւել :
 Swan «Սուան» . գ . Կարապ , պոր :
 Swarm «Սաճրմ» . գ . Պար մեղուաց :
 Swart «Սաճրտ» . ած . Սեւաւ , թուխ :
 Swathe «Սուէյթի» . բ . ն . Պատել ի խան-
 ձարուքս , փաթուծել :
 Sway «Սուէյ» . բ . ն . Թեքել , ճռնել : շրջել :
 Swear «Սուէյր» . բ . չ . Երդնուել :
 Sweat «Սուէյտ» . գ . Քերան :
 Sweep «Սուփ» . բ . ն . Աւել ածել :
 Sweepings «Սուփինկ» . գ . Աւելածք :
 Sweet «Սուէյտ» . ած . Քաղցր , անոյշ :
 Sweeten «Սուէյտըն» . բ . ն . Քաղցրացուցա-
 նել , անուշել : մեղմել , ամղքել :
 Sweetmeat «Սուէյտի» . գ . Քաղցրաւենիք :
 Swell «Սուէլ» . գ . Ուռուցումն : հոհակ :
 Swelt «Սուէլտ» . բ . չ . Նեղել ի տապոյ :
 Swerve «Սուէրվ» . բ . չ . Թափառիլ , մոլորել :

Swift սո՜րճէր . ած . Արագ , շոյտ :
 Swill սո՜րլ . բ . չ . Անյագ ըմպել ,
 ւայրով . բ . ն . Արդեցուցանել :
 Swim սո՜մ . բ . չ . Լողալ : ծփիլ :
 Swine սո՜ւն . գ . խոզ :
 Swing սո՜նկ . բ . չ . Ճօճել , տատան
 Swoon սո՜ւն . գ . Նուազումն պտի :
 Sword սո՛րփ . գ . Սուր , սուսեր , թու
 Swordfish ս՛ճփփիլ . գ . Թրածակն :
 Symmetry ս֛միտրի . գ . Չափակցաւ
 մասանց , համեմատութի :
 Synagogue ս֛նէկի . գ . Ժողովար
 Հրէից , Ժողովարանոց :
 Synod ս֛նո՛ւ . գ . Սինհոդոս , Ժողո
 System ս֛սթեմ . գ . Դիուէ , գիրք , ո

T

T Դի . Քսաներորդ . և բաղաձայն ա
 ալիքաբեռացն անգղիացւոց , որ է
 հնչի ևս իբրև զմերս լ , յորժամ գ
 դայցեն կրկին ձայնաւորք , կը nati
 նէյլըն . և է զն իբրև զմերս լ , կը nati
 նէյլիո՛ւր :
 Table Դէյալ . գ . Տախտակաման : ալ
 պիղ , սեղան կերակրոյ , սեղան : ալ
 սակ : To turn the tables , փոփոխ
 զվիճակն կամ զվիճակ բաղդին :
 Tabret Դէյրէր . գ . Դափ , թմբուկ
 Tache Դէլ . գ . Օղ , լամբ , աղի , ճարճ
 Tack Դէտ . բ . ն . Պնդել , հաստատե

Tackle ԴԷ՝ԸԼ • Գ • ՆԷՄ, փքին, սլաք:

Tag ԴԷ՛ • Գ • Սայր, ծայր:

Tail ԴԷ՝ԸԼ • Գ • Տուտն, ձեռ, ադի:

Tailor ԴԷ՝ԸԸ • Գ • Դերձակ:

Tainture ԴԷ՛ՅԻԼԻ՝՝Ը • Գ • Ներկ, գոյն:

Take ԴԷ՛՝ • Բ • Ն • Առնուլ, ընդունել:

ըմբռնել, ունել: **Take away**, 'ի բաց

առնուլ: **Take again**, վերադառնալ:

Take care, զգուշանալ: **Take**

course, գիմել: **Take down**, իջուցա-

նել: **Take from**, բառնալ:

Take heed, զգոյշ լինել: **Take heed**

to, միտ դնել: **Take in**, 'ի ներքս փա-

կել: **Take in hand**, ձեռն արկանել:

Take notice, հետազոտել: **Take oath**,

երդնուլ: **Take off**, հանել 'ի բաց:

Take order with, չափ դնել: **Take**

out, 'ի բաց առնուլ: **Take part**, բա-

ժանորդ լինել: **Take place**, ունել ըզ-

տեղի, հաստատիլ: **Take up**, առնուլ

յերաջինի: **Take upon**, ըստանձնել:

Take ill, առնուլ յոչ բարւոյք միտ:

Take good effect, յաջողիլ: **Take to**

wife, առնուլ 'ի կին: **Take revenge**,

վրէժս առնուլ: **Take to**, պարապիլ:

Take ship, մտանել 'ի նաւ: **Take a**

journey, ճանապարհորդել: **Take the**

law, դատ վարել: **Take the field**, դնալ

'ի գիւղ: **Take after**, զհետ երթալ:

Take flesh, մարմին զգենուլ: **Take in with**,

յարիլ: **Take on**, զայրագնիլ:

Take up with, վեճել:

Taken ԴԷ՛՝ԸԸ • Կ • Ըմբռնեալ, կալեալ:

To be taken ill, Խօթանալ: I am n
taken with her, սաստիկ հարեալ
ի տէր նորա:

Tale Դէյլ. Գ. Վէպ առասպելապատ
անցք: գուշակութիւն:

Talebearing Դէյլդէյլի. Գ. Քու
գուշակութիւն, բանասրկութիւն:

Talent Դէյլի. Գ. Տաղանդ, քանք

Talisman Դէյլդի. Գ. Յուսութ,
սուրբուհիք, բժժանք:

Talk Դո. Բ. Ը. Խօսել, խօսակցիւ

Talk, Գ. Խօսք, բան, զրոյց, հարկ

Town talk, ձայն հասարակաց,
բաւ քաղաքին: She is full of talk
տախտ կին դէ Գա:

Tall Դու. ած. Բարձր, բարձրահաս

Tallow Դէյլ. Գ. Ճարպ:

Tame Դէյլ. ած. Ընտել, ընտանի,

Tang Դէյլ. Գ. Դառնութիւն, ճի
գառնահամ: ցաւադին ինչ:

Tangle Դէյլլ. Գ. Կնճիւն, մանու
խառնակութիւն:

Tanner Դէյլլ. Գ. Խաղախորդ:

Taper Դէյլլ. Գ. Մոմ, մոմեղէն, ճի

Tapet Դէյլի. Գ. Պատառակալ, օ

Tardy Դոյրի. ած. Ետի, դանդա

Tare Դէյլ. Գ. Որոմն:

Tare, Գ. Կշիւ ծանրութիւն անօթոյ
ճառելի իրաց, և գին նոցա:

Tarry Դոյրի. Բ. Ը. Կալ, մնալ:
սել: յապաղել:

Tart Դարդ. ած. Կծու, գառն, թ

Task Դալի. կամ Դէո. Գ. Պա

Then Գէ. Բ. Յայնժամ, յայնժամ ժամանակի: ապա, զկնի: ուրեմն: ուստի:

Now and then, $\mathcal{M}_P[\partial]$ $\mathcal{L}_P[\partial]$ $\mathcal{M}_P[\partial]$:

Thence ԳՆՀԱՍ . Մ. Ուտարի , անդուտո :
վասն ախորիկ , յայն սակս :

Thenceforth Կհէն-Քօրէ-հ . մ. Յայնմ
հետէ, այնուհետեւ, անտի և այսր:

Thenceforward Գլխաւորութեամբ Մ. Ա. Նուհեանի, գլխի, առ յայս:

Theology ԹԿԻՆՈՒԹՅՈՒՆ . 7 . ԱՃԽԱՐԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ :

There *မရှိ* - *မ* - *ပျက်* , *မပျက်* , *မရှိ* :

Thereabout ԳԿԵՂԵՂՈՒՄ . մ . Անդ . գրե
[Թէ , մերձ յայն տեղի : իւր :

Thereafter ԿԷՆՐԷՔՏԸ - Մ. Ապա, յետ
այնորիկ, գկնի:

Therefrom ԳԷՆԵՐՃՏ. Մ. Յայնմանէ,
անտի, անդուտ :

Therewith ԳԷԼՅՐԱՎԵԿ . Ժ . Հանդերձ
Նովաւ : Խսկոյն , անդէն :

Therewithal ጥፋቲያጉጉ-ቅብረዕረ. ል. ንሠክ, ሌላ:

Thick ԲԿԻ. ած. Խիտ, Թանձր: սերտ,
հոծ: գ. Յաճախութի, խառուի: Thick

and thin, *խոջընդոտան*, *խաւփան* :

Thick, մ. խոռուն բազմութիւն, գոռն-
գազգոռնդ, խիտ առ խիտ: Thick and
threefold, խմբովին:

Thicken Թեփեմ. բ. ն. Ստուգարացու-
ցանել : խտացուցանել :

Thief Թիֆ. գ. Գող, աւտղակ :

Thieve Թիւփ. ք. ն. Գողանալ:

Thigh Բհայ . Գ . Ազդր , բարձ , զիստ :

Թիւ ԲԿԷ. Գ. Ներակ կամ քերի կառաց:

Thimble ဖုန်နီလ. ၄. **သံတံဆိပ်**, **သံတံဆိပ်**:

- Tenet **Դէնէիտ** . Գ . **Կարծիք** , **ուսումն** :
 Tenour **Դէնէւր** . Գ . **Իմաստ բանից** , **կարգ** ,
ընթացք : **եղանակ** , **կերպ** :
 Tenth **Դէնէւ** . Կ . **Տասներորդ** :
 Tepor **Դէթօր** . Գ . **Գողթութի** :
 Term **Դէրմ** . Գ . **Սահման** , **կողար** :
 Term, բ . ն . **Կռէլ** , **յորջորջել** :
 Terrace **Դէրրէ** . Գ . **Հովանոց** , **ճեմելիք** :
 Test **Դէտ** . Գ . **Բութակ** , **քուրայ** , **հալոց** :
 Testator **Դէտէյտէր** . Գ . **Կտակագիր** :
 Testicle **Դէտիկլ** . Գ . **Ամորձիք** :
 Testimony **Դէտիմօնի** . Գ . **Վկայութի** :
 Tetter **Դէտէր** . Գ . **Որբիւն** :
 Than **Գնէն** . Ժ . **Քան** , **քան թէ** , **քան զ** :
 Thank **Բնէնք** . Բ . ն . **Հնորհ ունեւ** , **ընորհ** , **մատուցանել** , **գոհանալ** :
 Thank **կամ Thanks** , **Բնէնք** . **Բնէնք** . Գ .
Հնորհակալութի , **գոհութի** . **Հնորհք** :
 Tharm **Բհարմ** . Գ . **Աղիք** , **փորտափ** , **ընդերք** :
 That **Գնէտ** . Դ . **Կեր** . **Նա** , **դա** : **այն** , **այդ** ,
նոյն , **գոյն** : **ն** , **գ** : **որ** : **lo that** , **յայդմ** :
յայն սակս , **փոխանակ զի** :
 That, շ . **Զի** , **քանզի** : **զի** , **թէ** : **որպէս զի** :
 Thaw **Բհօ** . Բ . ն . **Հալել** , **լուծանել** :
 The **Գնի** . (**յօդ** . **գիմնորչական**) **Ս** . Գ .
ն , **այս** , **այդ** , **այն** , **սա** , **դա** , **նա** : **որչափ** ,
այնչափ , **ըստ չափու** :
 Theatre **Բհիէտէր** . Գ . **Թատրոն** :
 Theft **Բհէֆտ** . Գ . **Գողութի** : **գողօն** :
 Themselves **Գնէմէլլէլ** . Դ . **Կեր** . **Ինքեանք** ,
անձինք իւրեանց , **զինքեանս** , **զանձինս**
իւրեանց : .

Then Գնէն . մ. Յայնժամ, յայնմ ժա
մանակի : ապա , զկնի : ուրեմն : ուստի :

Now and then, մերթ ընդ մերթ :

Thence Գնէն . մ. Ուստի , անդուստ :
ժամն այսորիկ , յայն սակս :

Thenceforth Գնէն-Քօրեւ . մ. Յայնմ
հետե , այնուհետե , անտի և այսր :

Thenceforward Գնէն-Քօրուօր . մ. Այ-
նուհետե , զկնի , առ յապա :

Theology Բհիթօճի . գ. Ածարանութի :

There Գնէյր . մ. Անդ , անդանօր , ահա :

Thereabout Գնէյրէդօուդ . մ. Անդ գրե-
թէ , մերձ յայն տեղի : իոր :

Thereafter Գնէյրէճէլ . մ. Ապա , յետ
այնորիկ , զկնի :

Therefrom ԳնէյրՔօրմ . մ. Յայնմանէ ,
անտի , անդուստ :

Therewith Գնէյր-իւն . մ. Հանդերձ
նովաւ : խկոյն , անդէն :

Therewithal Գնէյր-իւնօլ . մ. Հաւե , ևս :

Thick Բհիթ . ած . խիտ , թանձր : սերտ ,
հոծ : գ. Յաճախութի , խտութի : Thick
and thin , խոչընդոտն , խափան :

Thick , մ. խուռն բազմութի , գուն-
դադունդ , խիտ առ խիտ : Thick and
threefold , խմբովին :

Thicken Բհիթն . բ . ն . Ստուարացու-
ցանել : խտացուցանել :

Thief Բհիթ . գ . Գող , աւազակ :

Thieve Բհիթ . բ . ն . Գողանալ :

Thigh Բհայ . գ . Ազդր , բարձ , զիստ :

Hill Բհիլ . գ . Ղեակ կամ քեղի կառաց :

Himble Բհիթիլ . գ . Մատանոց , մատնոց :

Thime Դայժ. Գ. Ծաղիկն :

Thin Բհն. Թծ. Կուրք, բարակ, անաս :

Thin, մ. Ցրիւ. անկաւար, նորագոյնա :

Thine Գհն. Գեր. Քո, քոյ, քոյն, քոյք :

Thing Բհնի. Գ. Իր ինչ, գոյ, ինչ :

Think Բհն. Բ. Զ. Խորհիլ, խոհա :

կարծել յիշել, դնել 'ի մտի : Think

on, զմտաւ ածել, հնարել : Think of,

յարգել : Think much. քաջ խորհել :

Think scorn, ոչ արժան համարել, ոչ

հաշիլ :

Third Բհն. Թծ. Երրորդ :

Thirst Բհն. Գ. Ծարաւ : իզձ :

Thi teen Բհն. Թ. Թ. Երեքասան :

Thirteenth Բհն. Թ. Թ. Երեքաս-

աներորդ :

Thirteenth Բհն. Թ. Թ. Երեքաներորդ :

Thirty Բհն. Թ. Թ. Երեսուն :

This Գհն. Գեր. Այս աստի սա :

Thistle Բհն. Գ. Ոքող, ակքան :

Thither Գհն. Գ. Այդ, անդ, ջանդ :

Thitherto Գհն. Գ. Թայն վայր,

ջանդ : մինչև ջանդ :

Thitherward Գհն. Գ. Թայն

կողմ, յայն կողմն, անդ :

Tho' Գհ. Զ. Թէ, Թէպէտ և :

Thong Բհն. Գ. Փող, խրաց :

Thorn Բհն. Գ. Փուշ : վշտ, նեղութ :

Thorough Բհն. Զ. Զ. Ընդ, ընդ մէջ :

Thorp Բհն. Գ. Գիւղ, ագարակ :

Those Գհ. Գ. Այնպիսի, նոյն :

Thou Գհ. Գ. Դու :

though Կեօ. շ. Թէ է, Թէպէտ է, աս-
 կալին: As though, իբրեւ Թէ, ունի Թէ:
 thought Թօտ. Գ. Խորհարար, մտք,
 գիտումն: Կարծիք, հոգ: At thought,
 ամբարիկի մի, գոյշին թիւ:
 Thousand Թէժուայիս. ամ, է. Գ. Հազար:
 Thousandth Թէժուայիս. ամ. Հազար-
 երորդ: բազմութիւն, բխբաւոր:
 Thrall Թէրլ. Գ. Ստրուկ, գերբ:
 Thrash Թէրիշ. Բ. ն. Կատաւ, ծեծել
 . ցորենն: Բ. չ. Աշխատիչ, ասածանիչ:
 Thread Թէրիշ. Գ. Թել, ասղանի:
 Threat Թէրիշ. Գ. Սպառնալիք:
 Three Թէրի. ամ. Երեք:
 Threefold Թէրիֆոլդ. ամ. Եռապատիկ:
 Thrice Թէրս. մ. Երեք: բազմից:
 Thrift Թէրիֆ. Գ. Օգուտ, շահ, մե-
 ծախք: անտեսութիւն:
 Thrill Թէրիլ. Բ. ն. Եռակել, Թափանցել:
 Thrive Թէրայիւ. Բ. չ. Յաջողել, երջան-
 կանալ, աճել, մեծանալ:
 Throat Թէրոտ. Գ. Որկոր, Կոկորդ, խը-
 շափուղ: Cut the throat, փաղտանել:
 Throe Թէրո. Գ. Երկն յղւոյ, երկունք:
 Throng Թէրոն. Գ. Խուժան, ամբոխ:
 Throistle Թէրժուլ. Գ. Տարդիկ:
 Throttle Թէրժուրլ. Բ. ն. Խեղդել, հեղ-
 ձուցանել, հեղձամղձուկ առնել:
 Through Թէրու. նիս. Ընդ, ընդ մէջ: 'ի
 մեռն, վանն, յաղադո: մ. Ընդ մէջ:
 աղջնի, բազանդակ: Wet through, մին-
 չէ յոսկերան Թայեալ: Through and
 through, Ժազէ 'ի ծագ, խաղառ:

- Through lighted, երկուստեք լուսու-
ւորեալ, լուսաւոր ամենեկին :
- Throughout թրո՞ւտ . նիս . Ընդ , ընդ-
ամենայն , յամենայն տեղիս :
- Throw թհօ . բ . ն . Արկանեւ, ընկե-
նոււ . ձգեւ : Throw away, 'ի բաց ըն-
կենոււ : Throw by , 'ի բաց դնեւ :
Throw down, զգետնեւ : Throw off,
մերժեւ : Throw out, 'ի կիր արկանեւ :
Throw one's self upon, ապաստանիւ :
Throw about, 'ի խնդիր լինեւ հնարեց :
Throw silk, ոլորեւ զմետաքս : Throw
from one's self, վանեւ, մերժեւ :
- Thrum թհրժ . գ . վերջ , ծոպ :
- Thrash թհրշ . գ . Տորդիկ :
- Thrust թհրշտ . բ . ն . Ճնշեւ, ճնկեւ :
Thrust into, ընդխառնիւ : Thrust off,
վանեւ : Thrust out, արտաքս վորեւ :
Thrust on, ստիպեւ : Thrust back,
յետս մղեւ :
- Thumb թհժ . գ . Բոյթ , բթամատն :
- Thunder թհընփը . գ . Որոտումն :
- Thunder, բ . չ . Որոտաւ . հնչեւ : բ . ն .
Հնչեցուցանեւ, հրատարակեւ :
- Thunderbolt թհընփըրդ . գ . Կայծակն,
շանթ : նզովք , գատակնիք :
- Thursday թհըրդի . գ . Հինգշաբաթի :
- Thus փհւ . մ . Այսպէս , այնպէս : մին-
չև : որքան , այսչափ : Thus and thus,
այսպէս և այնպէս : Thus it is, ահա,
որպէս : Thus far, մինչև ցայտ : Thus
much, այնչափ , այնքան :
- Thwart թհաճրդ . ած . Խոտորնակ , առ-

'ի շեղ, հակառակ, ընդդիմակ, թիւր:
Thy Կհայ կամ Կհի. գեր. Բոյ, քոյին,

բոյս:

Thyme Կայ. Գ. Ծաթրին:

Thyself Կհայսեցի. գեր. Դու ինքն, զքեզ
Բքն, զքեզ, զանձն քո:

Tiar կամ Tiara Կայար, Կայնրէ. Գ.
Խոյք, միթր, թագ հայրապետական:

Fick Կի+. Գ. Փոխ: Հանաճանճ: առտառ:

Fick, Բ. ն. Փոխ առնուլ:

Ficket Կի+Կ. Գ. հաշուէգիր: տոմարակ:

Fickle Կի+լ. Բ. չ. Խառախ, մարմաջնլ:

Ficktack Կի+Կի+. Գ. Նարտ:

Fide Կայ. Գ. Ժամանակ, եղանակ:
մակընթացուի ե տեղատուութի ծովու:

Fide, Բ. չ. Ձգիլ յալեաց: հոսիլ:

Fidings Կայիլիլ. Գ. Լուր, նորալորք:

Fidy Կայի. ած. Յարմար, պատշաճ:

Fie Կայ. Բ. ն. Կապել, հանգուցել:

Fie, Գ. հանգոյց, կապ, կապանք, զօդ:

Fier Կի. Գ. Կարգ, շարք, սար:

Fiff Կի. Գ. Ըմպելք: ցասումն:

Figer Կայլը. Գ. Վագր:

Fight Կայ. Գ. Պինդ, պրկեալ, ձիգ:
մաքուր, վայելչազարդ, մաքրասեր:

Fighter Կայրը. Գ. Կապ, Ժապաւէն:

Fike Կայ+. Գ. Հանաճանճ:

File Կայլ. Գ. Կզմինար:

Fill Կիլ. Գ. Գանձանակ, արկղ գրամոց:

Fill, նիս. Մինչև, մինչ, ց: Till now,

մինչև ցայժմ: Till then, մինչև ցայն

վայր: մ. Մինչև, ցայնչափ մինչև:

Fill, Բ. ն. Հերկել, գործել, մշակել:

- Tiller Դիւլը . Գ . Հողագործ , մշակ : զեկ
 նաւակի : Գործոց :
- Tilt Դիւ . Գ . Վրան : նիզակախաղաւի :
- Timber Դիմբը . Գ . Տախտակ , ատաղձ :
- Time Դայմ . Գ . Ժամանակ : Time out
 of mind , յանյիշատակ ժամանակի , եր
 բեմն : Every time , հաճախաւ , յամե
 նայն ժամանակի : Time enough , բա
 ւական ժամանակ : In good time , վաղ
 քաջ , 'ի գէտ ժամանակի : Any time ,
 յինչ և է ժամանակի : In the mean
 time , բայց սակայն : At times , յայլ
 և այլ նուագո : In time , ժամանա
 կաւ , 'ի գէտ ժամո : In times past ,
 երբեմն , յառաջագոյն : At that time ,
 յայնժամ : At this time , այժմ : In
 time to come , յապագային : In a day's
 time , առօրին : She is near her time ,
 մերձ 'ի ծնանիլ , յերկունս անգ :
- Timid Դիմի . Կ . Երկչոտ , վեհերոտ :
- Tin Դին . Գ . Անագ :
- Tind Դին . Բ . ն . Վառել , լուցանել :
- Tinder Դինբը . Գ . Սբեթ , լուցկեք :
- Tinsel Դինսիլ . Գ . Զառեկ :
- Tint Դին . Գ . Ներկ , գոյն , երանգ :
- Tip Դիթ . Գ . Ծայր , ծագ , սայր :
- Tipple Դիթթիլ . Բ . չ . Արբենաւ , զեղեիլ :
- Tipple , Գ . Ըմպելիք :
- Tire Դիր . Գ . Ըարք , կարգ :
- Tire Դայր . Գ . Խոյր , միծր :
- Tire Դայր . Բ . ն . Աշխատ առնել , վա
 տակեցուցանել : զարգարել զգլուխն :
- Tisick Դիկի . Գ . Թղթացաւք :

- Tithe Դայփհ. Գ. Տասանորդ :
 Title ԴայԴԷԼ. Գ. Տխողոս, մականուն :
 Titter ԴիԴԴԷ. Գ. Ծաղր, ծիծաղ :
 To Դո. մ. Աներեւոյթակերտ մասնիկ
 յանդիման բարբառ, զորօրինակ To
 love, սիրել : To and again, յառաջ և
 զինք : To and fro, 'ի վեր և 'ի վայր,
 առա և անդ : նիս. Առ, 'ի, ց : ըստ, ընդ :
 To day, այսօր : To morrow, վաղը :
 To night, 'ի գիշերի :
 Toast Դո. Դ. Բ. ն. խորովել, չորացու-
 յանել (զպատառս հայի) :
 Toast, Գ. Պատառ հայի խորովածոյ :
 Tod Դո. Գ. Թուփ, մացառ :
 Together ԴոյէփհԷ. մ. 'ի միասին, միա-
 հաղոյն : Together with, կից, 'ի միասին :
 Toil ԴոյԼ. Գ. Աշխատութի, վատակ :
 Toilet ԴոյԼիԴ. Գ. Սեղանատախտակ
 պաշտուածանաց ակինսկ :
 Toilsome ԴոյԼԷժ. ած. Բազմաշխատ :
 Token ԴոփԷն. Գ. Նշան, նշանակ : յիշելիք :
 Tolerable ԴոլԷրեպԼ. ած. Ցանեղի, գիւրին :
 Tongue ԴոնիԼ. Գ. Ունելիք :
 Tongue ԴԷնի. Գ. Լեզու : բարբառ, խօսք :
 Too Դո. մ. Եւս, ևս առաւել, յոյժ,
 կարի : այլ ևս, դարձեալ, նորնպէս : Too
 much, կարի շատ : Too little, յոյժ
 սակաւ, սակաւիկ :
 Tooth Դո. Բի. (յոգ. teeth.) Գ. Ատամն :
 Tooth and nail, ճիգն : To the teeth,
 յերեսս, համարձակ : To show the
 teeth, կրճառել զատամունս, սպառնալ :
 Toothpick Դո. Բի. Գի. Գ. Քչկորիկ :

Top $z: \frac{1}{2} \cdot 7 \cdot 9 = 7 - P^2$, $u = 4$:

Topic Test - 2 - Understanding:

Tor 101 - 7 - Export, - Import

Torch 702-7-244, 4474, 4475

Tort 1000 - 4 - 24-52, 24-53

Tortoise ፖርቲዝ - ጥ - ሄ/ጉ/ጋ/

Toss 700. P. 5. 27th L. 24th L. 25th L.

8th July ~~Monday~~: Toss off bumper

Բնակչ. բաժանիկ Բաժնադրուհի: Դոս:

a blanchet, ~~goudin~~ ~~haut~~ ~~monnaie~~

ጥጥር 'ቱ ዕለታዊነቱ ማሳሰቢያ፡

Total တွေ့ရသည်။ - ရာဇဝတ်, ရာဇဝတ်, ရာဇဝတ်

Touch ጥሩ ያሉ ርዕሳዊ ምክር ቤቶች፡

Touch up, ~~up~~, ~~up~~

ፎ. ጽ. ረግፋ፣ ለጥላክ፡ Touch at, e

մանե/ : Touch on, հարեւանքի, ղշում

ᄃᄃᄃ: Touch upon, 't ᄃᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃᄃ:

Touching ၵုၵ်း - ၵုၵ်း - ၵုၵ်း, ၵုၵ်း

'ի վերայ: ամ. Աղդաւ, ցորաւոր:

Touchstone TELETYPE • 7 • PHOENIX

Touchwood $\tau\acute{\epsilon}\nu\omega\omega\delta$. τ . $\omega\omega\delta$.

Tough 72¢. and . 10/100, 10/100, 10/100

Tour 1re : 7. 8^h45, 9^h30 : 20^h

TOW 70. 4. 100000, 200000, 300000:

Toward *hwaŋ* Towards ʔɛŋ, ʔɛŋ

ኔ/ሁ . ሁሉ , ጥፋሳ 'ኮ, 'ኮ ካጣጠኑ, ካጣጣጡ : ናጡ

Վասն : իբրեւ , գրեթէ : մ. Մերձ , հաւ

ած. Առ ձեռն պատրաստ :

Towel ጥፋ-ት. ጥ. ህክልኤጣዊ. ጥፋት

Tower *7'-6" x 4' - 8" diam., masonry*

Town ᐅᓄᓂᓂ . ᑭ . ᔪᗇᑭᕈᔨ :

Townhouse քովեկոտու . ք . Ետեւ

խորհրդարան քաղաքի :

Toy Դօյ • Գ • Խաղալիք, սնոտիք :

Trace Դրէյ • Գ • Հետք : նշան, գիծ :

Tract Դրէկ+Դ • Գ • Սահման տեղի, վայր :

Trade Դրէյք • Գ • Վաճառք, առևտու-
ռիկ վաճառաց, շահավաճառութի :

Trade, բ. ն. Հանել 'ի վաճառ :

Trade-wind Դրէյք-ինք • Գ • Հողմի
կանոնաւոր :

Tradition Դրէյիւն • Գ • Աւանդութի :

Traduction Դրէյէ+լն • Գ • Սերումն,
ծագումն : Թարգմանութի :

Traject Դրէյէ+Դ • Գ • Անցք, հուն :

Train Դրէյն • Բ. ն. Ընդ քարշ ածել,
ձգել զինի, քարշել : Train up, դաս-
աւարակել, մարզել :

Train, Գ • Խաբէութի, դաւ : շարք :

Train of artillery, բաղմութի Թնդա-
նութից 'ի պէտս պատերազմի :

Trap Դրէկ • Գ • Ծուղակ, թակարդ :

Trash Դրէշ • Բ. ն. Քշտել, յապաւել :

Travail Դրէվիւ • Գ • Աշխատութի : երկն
յղւոյ, երկունք :

Travel Դրէվիւ • Բ. չ. Ճանապարհորդել :

Travel, Գ • Ուղևորութի, ճանապարհոր-
դութի : աշխատութի :

Traverse Դրէվէյ • Գ • Խոտորնակ : վերտ,
արգել : ած. Խոտորնակի, առ 'ի չեղ :

Tread Դրէք • Գ • Քայլ, ընթացք ճեմք :

Treason Դրէվիւն • Գ • Մատնութի, դաւ :

Treasure Դրէյիւն • Գ • Գանձ :

Treat Դրէյ • Բ. ն. Խօսել, ճառել : վարիլ :

Treat, Գ • Կոչունք, հացկերոյթ, ճաշ :

Treaty Դրէյի • Գ • Բանադնացութիւն :

խօսիլն 'ի հաշտութի: դաշնագրու

Tree ԵՐԷ. Գ. Ծառ տունկ

Trellis ԵՐԷԱԼԻ. Գ. Վանդակափե:

Tremble ԵՐԷՆԴԵԼ. Բ. Զ. Դողալ:

դանի հարկանիլ, տարախլ:

Trench ԵՐԷՆԼ. Գ. Փոս, խրամ: պո

Trepan ԵՐԷԻԷՆ. Գ. Հաղափ: գալ

որոգայթ, թակարգ:

Trephine ԵՐԷՓՅՆ. Գ. Գլխո:

Trepidation ԵՐԷԻԷԻԷՆ: ԸՆ. Գ. Դա

ղումն, սոսկումն: արհաւիրք:

Trethings ԵՐԷԻՆԻՆԻԼ. Գ. Հարկ, ա

Tribunal ԵՐԵՅԻՆԱՆԷԼ. Գ. Ասեռ

Tribute ԵՐԷԻՊԻՆԻԷԼ. Գ. Հարկ, հա

Trice ԵՐԵՅ. Գ. Կէտ, ժողովեան

պէ: In trice, առ մի վայրկեան

կան թօթափել, 'ի քթթեւ ակա

Trick ԵՐԷԻԺ. Գ. Խորամանկութի, հ

Trifallow ԵՐԵՅԻՔԷԱԸ. Բ. Ն. Արորո

կըրորդ անգամ, հերկել երկցա:

Trifle ԵՐԵՅԻՔԷԱ. Գ. Սնտոլք, խաղ

Trigon ԵՐԵՅԻՔՆ. Գ. Եռանկիւն:

Trill ԵՐԷԼ. Գ. Գեղգեղումն ձայնի

Trim ԵՐԷԻՃ. ած. Գեղեցիկ, յարգա

Trim, Բ. Ն. Կազմել, յօրինել, պի

Trinity ԵՐԷԻՆԻԷԼ. Գ. Երրորդութ

Trip ԵՐԷԻԺ. Գ. Սայթաքումն, գալ

Tripe ԵՐԵՅԻԺ. Գ. Փորոտի, քաղիւր

Tipping ԵՐԷԻԺԻՆԻԷԼ. ած. Թեթե,

Trivial ԵՐԷԻՎԷԼ. ած. Անարդ, ընկ

Triumph ԵՐԵՅԻՔԷ. Գ. Յաղթանա

Troll ԵՐԵԼ. Բ. Ն. Պողոթքիլ, յած

Troop ԵՐԵՅԻԺ. Գ. Ահաբա, գունդ

- Troth Դրօթ. Գ. Հաւատ, հաւատարմութիւն:
 Trouble Դրէպլ. Գ. Խռովութիւն:
 Trousers Դրօնսուրդ. Գ. Վարտիք:
 Trow Դրօ միջ Արդեօք, միթէ:
 Trace Դրաս. Գ. Զինադադարումն:
 Truck Դրէյ. Գ. Փոխանակութիւն: անիւ:
 True Դրաս. Գ. Զշմարիտ, ուղիղ, ստոյգ:
 Truffle Դրէֆլ. Գ. Գետնախնձոր:
 Trull Դրէլ. Գ. Բող անարգ, պառնիկ:
 Trumpet Դրէֆիէ. Գ. Փող: փողահար:
 Trundle Դրէնքլ. Գ. Զախարակ, անիւ:
 Trunk Դրէնք. Գ. Արկղ: բուռն ծառայ:
 Truss Դրէս. Գ. Արկղապ:
 Trust Դրէսթ. Գ. Վստահութիւն, ապաւինութիւն:
 Truth Դրէսթի. Գ. Զշմարտութիւն, հաւատարմութիւն:
 Try Դրայ. Բ. ն. Փորձել, քննել, կշռել:
 Tab Դէպ. Գ. Հնձան, տակառ, տաշա:
 Tubercle Դիֆուբէրէլ. Գ. Պալար:
 Tuesday Դիւսքի. Գ. Երեքշաբթի:
 Tuff Դէֆթ. Գ. Փուռն: մացառք:
 Tag Դէլ. Բ. ն. Քարշէլ, ձգել: խլէլ:
 Tulip Դիւլիթ. Գ. Կակաչ:
 Tuo Դէ. Գ. Տակառ:
 Tune Դիւն. Գ. Եղանակ ձայնից, երաժշտութիւն, ներդաշնակութիւն, չափակցութիւն:
 Tunny Դէնի. Գ. Դոն:
 Tup Դէթ. Գ. Խոյ, խոյ ոչ մալեալ:
 Turbot Դէբուրթ. Գ. Վահանաձուկն:
 Turd Դէր. Գ. Աք, քակոր, ապաւառ:
 Turf Դէրֆ. Գ. Մարգարետին:
 Turkey Դէրի. Գ. Հնդկահաւ:
 Turmoil Դէրմոյլ. Բ. ն. Աշխատ աննել:

Turo **ԿԵՐՆ** . **բ . ն .** Դարձուցանել, ալ
 տոյաբել . հոլովել : փոխել : Թարգմ
 նել : Turo away, 'ի բայ հանել, Թ
 դուլ : Turn back, յեռս դարձուցանել
 Turn to, գիմել, ապաստան ընել : **բ . չ**
 Դառնալ, հոլովել : Turn off, խոս
 րել : Turn about in one's mind, խոս
 հրդածել, քաջ կշռել, քննել : Tar
 the stomach, զգուհլ :

Turn, **գ .** Շրջանակուի : պտոյտ, շրջան
 փոփոխութի : By turns, փոփոխակի :

Turnip **ԴԵՐՆԻԻ** . **գ .** Շագամ :

Turnsol **ԴԵՐՆՈՍԷ** . **գ .** Արևածաղիկ :

Turtle կամ Tortledove **ԴԵՐԴԵԼ**, **ԴԵՐԴԷ**
ԿԵԼ . **գ .** Տատրակ : կրիայ :

Tush **ԴԵԼ** . **միջ . վ ա՛շ**, **մն անգր**, **քաւ**, **մհ**

Tusk **ԴԵՎ** . **գ .** Ժանիք գաղանաց :

Tutor **ԴԻՌՏԵՐ** . **գ .** Խնամակալու :

Twain **ԴՌԷՆ** . **ած .** Երկու , կրկին :

Twang **ԴՌԷՆԻ** . **բ . չ .** Շաչել, շառաչել

Tweag կամ Tweak **ԴՌԷԻ**, **ԴՌԷՎ** . **բ . ն .**
 Կտել մատամբք, կտտել :

Tweezers **ԴՌԷԶԵՐ** . **գ .** Մաղխիկ :

Twelfth **ԴՌԷԼՖԻԿ** . **ած .** Երկուսասան .
 ներորդ :

Twelve **ԴՌԷԼ** . **ած .** Երկուսասան :

Twentieth **ԴՌԷՆԻԻԿ** . **ած .** Քսաներորդ

Twenty **ԴՌԷՆԻ** . **ած .** Քսան :

Twice **ԴՌԵՍԻ** . **մ .** Երկիցս , վերստին :

Twig **ԴՌԷԻ** . **գ .** Ոստ, ճիւղ :

Twilight **ԴՌԷՆԼԻԿ** . **գ .** Արշալոյս : լոյս
 երեկորի : ընդ աղօտ տեսիլ, նշմարանք :

Twin **ԴՌԷՆ** . **գ .** Երկուորեակ :

Twine Գոռնի . բ . ն . Ուրեղ, մանեղ :
 Twinge Գոռնի . գ . Կակիծ, ցաւ սաստիկ :
 Twinkle Գոռնի . Կ . Twinkling Գոռնի .
 Լիկ . գ . Փայլումն, շողողումն : In
 the twinkling of an eye, յական թո-
 թափեղ, խկոյն :
 Twist Գոռնի . բ . ն . Ուրեղ, հիւսեղ,
 մանեղ : գալարեղ, թեքեղ :
 Twit Գոռնի . բ . ն . Յանգիմանեղ :
 Twitch Գոռնի . գ . Կտտումն : կծկումն
 կ՞ գալարումն որով :
 Twitter Գոռնի . գ . Խայտաղք :
 Two Գոռնի . Երկու : կրկին :
 Tyranny Գոռնի . գ . Բռնաւորութի :

U

U Էռ . Քսաներորդ առաջներորդ և ձալ
 նաւոր տասն ավիարեւոացն անգլիաց-
 ւոց , որ երբեմն հնչի իբրեւ զմերս ը .
 զըստ , ը :
 Ugly ընի . ած . Գարշերի , աղեղ , զաղեր :
 Ulcer ընի . գ . Կեղ , խոց , վէրք :
 Un ըն . Մասնիկ բացասական կամ նուա-
 զական իբրեւ զմերս , ած , ը , Գ , աղ :
 Unapt ընի . ած . Անյարմար :
 Unaware կամ Unawares ընի . Էյ , ըն-
 Էյ . մ . Յանգույշ , անմտաբար :
 Unbelief ընի . գ . Ահաւատութի :
 Uncertain ընի . ած . Կեղակարծ :
 Uncivil ընի . ած . Անբարեբաշար :

Uncle ըն+ւլ. Գ. Հորեղբայր, մորեղբայր:

Unclean ըն+ւլն. ամ. Անմաքուր, ավիղծ:

Under ըն+ւլ. նիս. Ընդ, 'ի ներքոյ:

Under, մ. 'ի ներքոյ, 'ի ստորև, 'ի վայր:

Underhand ըն+ւլնիս. մ. Գաղտնի:

Undermost ըն+ւլնիս. ամ. Ստորին,

ներքին նուստ, խոնարհագոյն:

Underneath ըն+ւլնիս. նիս. 'ի ներքոյ:

Undersell ըն+ւլնիս. բ. ն. Դիւրագնի

վաճառել:

Understand ըն+ւլնիս. բ. ն. Իմա

նալ 'ի միտ առնուլ, գիտել:

Undertake ըն+ւլնիս. բ. ն. Ձեռնար

կել, բուռն հարկանել: բ. չ. Յանձն

առնուլ, խոստանալ: ընել յերաշխի:

Undeserved ըն+ւլնիս. ամ. Անարժան,

անիրաւ տարապարտ:

Undo ըն+ւլ. բ. ն. Վերել, եղծանել:

Undress ըն+ւլն. բ. ն. Մերկացուցանել:

Undue ըն+ւլն. ամ. Անարժան, անիրաւ:

Unduly ըն+ւլնիս. մ. Յանիրաւի, 'ի զուր:

Uneasy ըն+ւլն. ամ. Դժուարին:

Unequal ըն+ւլնիս. ամ. Անհաւասար,

անհարթ, խորտաբորտ:

Uneven ըն+ւլն. ամ. Անհարթ:

Unfair ըն+ւլնիս. ամ. Խարդախ:

Unfaithful ըն+ւլնիս. ամ. Անհաւա

տարիմ, նենգաւոր, դաւաճան:

Unfed ըն+ւլն. ամ. Անուտաղ:

Unfirm ըն+ւլնիս. ամ. Տկար, անզոր, Թոյլ:

Unfit ըն+ւլն. ամ. Անյարմար:

Unfool ըն+ւլն. բ. ն. Չգ. աստացուցա

նել, զգոնացուցանել:

Unforgotten ընթերցւած . Անմոռաց :

Unfruitful ընթերցւած . Անպտուղ :

Unfurl ընթերցւած . Բանալ , պարզել :

Un gently ընթերցւած . Խստիւ , բրտաբար :

Ungrateful ընթերցւած . Ապերախտ :

Unguent ընթերցւած . Դեղ , օծանելիք :

Unhappy ընթերցւած . Թշուառ :

Unheard ընթերցւած . Անլսուր :

Unhele ընթերցւած . Զայտնել , ցուցանել :

Uniform երանգագործ . Ծաղկանակ ,

համան , հանգուանախոյ :

Union երանգագործ . Միաւորուի , միութի :

Unity երանգագործ . Միութի , կապակցութի :

Universe երանգագործ . Տիեզերք , ոլորտ :

Unjust ընթերցւած . Անիրաւ , անարդար :

Unkind ընթերցւած . Տանաքի :

Unlearn ընթերցւած . Մոռանալ զու-

ստան : Թողուլ , ի բաց խախտնել :

Unless ընթերցւած . Եթէ ոչ , բայց միայն :

Unlike ընթերցւած . Անման , զանազան :

Unlink ընթերցւած . Քանկել , արձակել :

Unmasked ընթերցւած . Զայտնի , ան-

պատրուակ , մերկապարանոց :

Unmeet ընթերցւած . Անդէպ , անյարմար :

Unmerciful ընթերցւած . Անգութ :

Unproper ընթերցւած . Անյատուկ :

Unquick ընթերցւած . Անշարժ :

Unrough ընթերցւած . Կակուղ , հարթ :

Unsay ընթերցւած . Ժխտել , ուրանալ :

Unsound ընթերցւած . Անառողջ ,

խօթ թերի արատաւոր :

Unsure ընթերցւած . Անստոյգ , անհա-

ւաստի , վստանգաւոր , երկեման :

Untaught ընդժ. ած. Անոււ, անու-
սոււմն, աղէտ, անկիրթ:

Untied ընդայ. ած. Արձակ, անգլուտ:

Until ընդէլ. նիս. Մինչև, մինչ, առ: մ.

Յայն վայր, մինչև, յորժամ:

Unto ընդ. նիս. Առ, 'ի, ց, ընդ:

Untruth ընդհան. գ. Ստուշ, խաբէութի:

Untwine ընդան. բ. ն. Քակել:

Unused ընդ. ած. Անօգտ:

Unwholesome ընդ. ած. Վատառողջ:

Unwise ընդ. ած. Անիմաստ, անմիտ:

Up ընդ. մ. 'ի վեր, 'ի բարձունս: Ելեալ

յանկողնոյ, յարուցեալ: Կանգուն, յո-

տին: ցցուեալ: ապստամբեալ: Up and

down, ցրիւ: Up to, մինչև: Up with,

ամբարձեալ 'ի վեր, վերացուցեալ:

Up, միջ. Օն, արի, եկ, բեր: աղէ:

Up, նիս. Ընդ դառ. 'ի վեր: To go up
the hill, Ելանել 'ի լեռան:

Upon ընդ. նիս. 'ի վերայ: 'ի սակս:

Upper ընդ. ած. Վերին, բարձրագոյն:

Upright ընդ. գ. Բարձրուն, ուղղուն:

Uprise ընդ. բ. չ. Յառնել կանգ-
նել, ելանել, ծագել, երևիլ:

Uprise, գ. Ելք, ծագումն (արեգական):

Uproar ընդ. գ. Աղմուկ, խռովութի:

Upward ընդ. մ. Դեպ 'ի վեր, 'ի վեր

կոյս: միջովքն 'ի վեր: Եւս, անգր. քան:

Urchin ընդ. գ. Ողնի:

Urethra Էւրէթիւրէ. գ. Միզանոց:

Urge ընդ. բ. ն. Ստիպել, մղել, դրդուել:

Urinal Էւրինէլ. գ. Միզանոց, միզարան:

Uridator Էւրիդէյտէ. գ. Ծովասող,
սուղակ:

Urine Է՛ւրին . գ . Մէշ :

Urn Ը՛րն . գ . Սափոր , ստուման :

Us Ը՛ս . գեր . Մեզ , առ մեզ , ջմեզ :
With us, Ընդ մեզ : To us, մեզ : Of
us, 'ի մէնջ : զմէնջ : վասն մեր :

Use Է՛սու . գ . Պէտք , կիր , կիրառութի :

Use Է՛սու . բ . ն . 'ի կիր առնուլ , 'ի վար
արկանել : մարդել :

Use, բ . չ . Սովորիլ , սովոր լինել : յա-
ճախել , դեգերիլ : կալ , բնակել :

Useful Է՛սուֆուլ . ած . Օգտակար , պի-
տանի , շահաւէտ , կարևոր :

Usher Ը՛շէր . գ . Դռնապան : սպասաւոր
յառաջընթաց : ստորին վարժապետ :

Usurp Է՛սուզըրթ . բ . ն . Գրաւել , յա-
փըշտակել , սեպհականել անձին :

Usury Է՛ս-ծի-ուրի . գ . վաշխ , տոկոսի :

Utmost Ը՛տմուտ . ած . վերջին , յետին :

Utter Ը՛տէր . ած . Արտաքին , հեռաւոր :

Utter, բ . ն . Ասել , բարբառել , պատմել :

Uttermost Ը՛տէրմուտ . ած . վերջին : կա-
րի հեռաւոր :

Uvula Է՛ս-վիուլ . գ . Կողկողիթ :

V

V Վի . Քսաներորդ երկրորդ և բազա-
ձայն տառ ալփաբետացն անդղիացւոց ,
որ հնչի իբրև զմերս Վ :

Vacansy Վէյսէնսի . գ . Դատարկութի :

Vague Վէյ . ած . Թափառական :

- Vail փնլ. գ. Վարդգոյ: քօղ: ձեռամիկ:
- Vain փն. ած. Մնաս, ընդունայն:
- Valley փնլ. գ. Ձոր, խորանար, հովտ:
- Value փնլ. գ. Յարդ, գին, արժէք:
- Van փն. գ. Հովահար: խորրալ: Թե:
- Vanish փնլ. բ. չ. Յնդիլ, պակասիլ:
- Vantage փնդեյճ. գ. Օգուտ, շահ:
- Vapour փնդեյ. գ. Գաղարէ, շոգի:
- Vary փնդի. բ. ն. Փոփոխել: բ. չ. Այլ լայլել: զանազանիլ, տարբերել:
- Vast լեւոր կամ փոր. ած. Ընդարձակ:
- Vat լեւոր կամ փոր. գ. Տակառ, կարաս:
- Vault լեւոր կամ լեւոր. գ. Կամար, յարկ:
- Vault, գ. Ճակարանք: տափան:
- Vaunt լեւոր. գ. Պարծանք, մեծաբանութիւն:
- Veal փնլ. գ. Միս որթու:
- Veil փնլ. գ. Քօղ, շղատառեռն:
- Vein փն. գ. Երակ:
- Velure փնլ. գ. Թաւիշ:
- Venerable փնիւրեպլ. ած. Յարգոյ:
- Vent փնդ. գ. Ծակ, շնչամուտ, անցք: զաճառումն, զաճառ:
- Venture փնլ. գ. Վտանգ, արկած:
- At a venture, ըստ գիպաց, բազմոյն:
- Verb փնդ. գ. Բայ:
- Verdigris փնդիւրի. գ. Ժանդ պղնձոյ:
- Verjuice փնճն. գ. Աղոխաջուր:
- Verse փն. գ. Ոտանաւոր բան, տաղ:
- Versed փնդ. ած. Վարժեալ: To be versed, հմտանալ, վարժիլ, փորձ լինել:
- Very փնի. ած. Ճշմարիտ, առոյգ: մ. Կարի, կարի խմն, յոյժ, քաջ:
- Vesicle փնիւր. գ. Փամպիուշտ:

- Vessel Վէսէլ . գ . հաւ : անօթ :
- Vest Վէստ . գ . Ձգեստ , պատմութեան :
- Vex Վէս . բ . ն . Տանջել , նեղել :
- Vicar Վիկար . գ . Ժողովագրական : փոխանորդ , փոխանակ , աթոռակալ :
- Vice Վայս . գ . Մոլութի , ակտ :
- Vie Վայ . բ . ն . Հրաւիրել , ձայն տալ , յառաջ կոչել : բ . չ . Հակառակել :
- View Վիւ . գ . Տեսիլ , պատկեր : տեսութի , հայեցումն : հանգէս զօրաց :
- Vigil Վիճիլ . գ . Հակումն : նախառեակ :
- Vile Վայլ . ան . Անարգ , նուաստ :
- Village Վիլիճ . գ . Գիւղ , ագարակ :
- Vine Վայն . գ . Ոթ (խաղող) :
- Vinegar Վինիկար . գ . Քացախ :
- Vintage Վինդիճ . գ . Կտնիք :
- Violent Վայօնտ . ան . Բռնան , ուժգին :
- Violet Վայօնտ . գ . Մանուշակ :
- Violin Վայօլին . գ . Ջութակ :
- Viper Վայփեր . գ . Իժ : Ժանտագործ :
- Virgin Վիրճին . գ . Կոյս , կուսան :
- Virtue Վիրտու . գ . Առաքինութի :
- Visit Վիզիտ . գ . Այց , այցելութի :
- Vital Վայտէլ . ան . Կենսական :
- Vitious Վիչու . ան . Մոլի , ակտաւոր :
- Vitriol Վիրիլ . գ . Արջասպ :
- Vive Վայվ . ան . Կենդանի , հզօր , ազգու :
- Vivid Վիվի . ան . Կենդանի , առողջ :
- Viz Վիզ . մ . Այս ինքն , այս ինքն է , այս է :
- Vogue Վօկ . գ . Հռչակ , համբաւ :
- Voice Վայս . գ . Ձայն , հնչիւն , բարբառ :
- Void Վայփ . ան . Դատարկ , թափուր , ունայն : գ . Դատարկութի :

Voiture Վոյթիւր . Գ . Սայլ, կառք :
 Volatile Վոլէթիւ ւած . Թռչող : Գ . Թռչ
 Volcano Վոլքէյնո . Գ . Հրաբուխ :
 Voluble Վոլյուբլ . ւած . Թաւալա
 գիւրազարձ : գիւրաշարժ, արագ :
 Volume Վոլյում . Գ . Հատոր, գիրք
 անան : աղբ, կոհակ :
 Vomite Վոմիտ . Գ . Փսխած, փսխանք
 Vote Վոտ . Գ . Փռւէ, հաւանութի :
 Vouch Վոչ . Գ . Վկայութի, հա
 տութի, ցուցումն : երաշխաւորու
 Vouch, Բ . ն . Վկայ կոչել, հաստա
 Vow Վոու . Գ . Ուխտ, խոստումն :
 Voyage Վոյաճ . Գ . Ճանապարհ ծով
 Vulgar Վւլկար . ւած . Ռամկական,
 կական : Գ . Ամբոխ, խուժան :
 Vulture Վւլկուր . Գ . Անգղ :

W

W ԳՐԱԼ Է՝ . Քանեկորդ երրորդ .
 ալփաբետացն անդղիացւոց , որ
 հասարակարար՝ ու, սւն, իւն, կի՞ ի
 Wad Վաժ . Գ . Խաւրձ, արցակ, փու
 Wafer Վաֆլ . Գ . Կշիւար կիւրոյ : քո
 Wag Վաճ . Բ . ն . Շարժել, ցնցել :
 Wager Վաճէր . Գ . Գրաւ :
 Wail Վալ . Գ . Հեծութի, ողբ, կ
 Wain Վայն . Գ . Սայլ, կառք :
 Waist Վայստ . Գ . Մէջ կի՞ մէջք մար
 Waistcoat Վայստո . Գ . Բաճկոն :

Wait -ւէյդ . բ . ն . Սպասե՛լ, մնա՛լ, կա՛լ :

բ . չ . Սպասե՛լ, սպաս հարկանե՛լ

Waiter -ւէյդէր . դ . Սպասաւոր ծառայ :

Wake -ւէյք . բ . չ . Հսկե՛լ, արթուն լինե՛լ,

մնա՛լ անքուն : բ . ն . Չարթուցանե՛լ,

յարուցանե՛լ 'ի քնոյ :

Wake, դ . Տօնախմբութիւն : Հսկումն :

Walk -ւո՛կ . բ . չ . Գնա՛լ, քայլե՛լ : շրջ-

ջիւլ, ճեմե՛լ : Walk in, մտանե՛լ 'ի ներքս

սրտառասիրաբար : Walk in a plot,

միաբանիլ յապտամբութի կամ 'ի դա-

ւադրութի : Walk out, ելանե՛լ :

Walk, դ . Ընթացք, դնացք : շրջան :

Wall -ւո՛ւ . դ . Որժ, պարիսպ : Take the

wall, առնու՛լ զպարիսպն, տիրե՛լ :

Wallet -ւո՛ւլէթ . դ . Պայուսակ, պարկ :

Wallouse -ւո՛ւլջոսս . դ . Մլուկն :

Wallow -ւո՛ւլլօ . բ . չ . Թաւայլե՛լ, հոլովիլ :

Walnut -ւո՛ւլնէշ . դ . Ընկոյզ : Ընկուղենի :

Wan -ւո՛ւն . ած . Տժգոյն, դունաթափ :

Wand -ւո՛ւնփ . դ . Ցուպ, դաւաղան, բիդ :

Wander -ւո՛ւնփըր . բ . չ . Թափառիլ :

Wane -ւո՛ւն . բ . չ . Կուտղիլ, պակասիլ :

Want -ւո՛ւնդ . բ . չ . Ունե՛լ պէտս, կա-

րօտիլ, չքաւորիլ : պիտոյանալ :

Want, դ . Պէտք, պիտոյք, կարիք, պա-

կասութի, չքաւորութի, նուազութի :

Wanton -ւո՛ւնդըն . ած . Վաճաշ, պաղճոտ :

Wanty -ւո՛ւնդի . դ . Փոկ, խրաց :

War -ւո՛ւր . դ . Պատերազմ, մարտ :

War, բ . չ . Պատերազմիլ, մարտնչիլ :

Ward -ւո՛ւրփ . նիս . Դէպ, գէպ 'ի, կոյս :

Ward, բ . ն . Չգուշանալ, պահել : բ .

- ւ. Զգոյշ լինել, արթուն կալ :
 Ward, գ. Պահ, պահպանութի :
 Wark ուժգ. գ. Շինուած :
 Warm ուժգ. ամ. Զերմ : Եռանդուն :
 Warm, բ. ն. Զերմացուցանել, Զե-
 ուացանել, բորբոքել :
 Warn ուժգ. բ. ն. Զգուշացուցանել,
 ազգ. առնել, խրատել :
 Warp ուժգ. գ. Առէջ կտաւոյ :
 Warp, բ. ն. Ամիտիւն, կարճել :
 Warrant ուժգ. բ. ն. Վկայել, հաւ-
 աատել : Երաշխաւոր լինել :
 Warrant, գ. Հրամանագիր : Վճիռ :
 Warrantly ուժգ. բ. ն. Խոստումն :
 Wart ուժգ. գ. Կոծիծ, գորտնուկ :
 Wary ուժգ. ամ. Զգուշաւոր, զգաստ :
 Wash ուժգ. բ. ն. Լուանալ, թանալ :
 Wash, գ. Լուացումն : Հեղեղ :
 Washer ուժգ. գ. Լուացարար : Washer
 woman, կին լուացարար :
 Washpot ուժգ. գ. Տաշտ, լախն,
 կոնք 'ի սէտս լուանալոյ :
 Wasp ուժգ. գ. Պիծակ, ձիաստաց, բոռ :
 Waspish ուժգ. ամ. Զար, անզգամ :
 Waste ուժգ. բ. ն. Կուաղեցուցանել,
 պակասեցուցանել, բառնալ :
 Waste, գ. Աւեր, կործանումն : Waste-
 book, յիշատակարան, պիտակ յիշելեաց :
 Watch ուժգ. գ. Ժամացոյց : Հսկումն :
 Watch, բ. ւ. Զոկել, ոքնիլ : պահա-
 կերել : սպասել : Watch and ward,
 առնել զպահպանութի գիշերոյ : Watch
 a sick person, խնամ ունել հիւանդին :

Watchmaker ածելչոյր . գ . Ժամագործ :

Water ածչլ . գ . Զուր : Hold water,
լինել անխախտ : Water-pot, կուժ :

High water, մակընթացութի Զուրց :

Low water, տեղատու թի Զուրց :

Water, բ . ն . Ոռոգել, թրջել :

Water, բ . չ . Լալ, արտասուել : The
mouth waters, ունի նա արորժակ :

Wave աւել . գ . Ալիք, կոհակ :

Wax աւէ . գ . Մեղրամոմ : կնքամոմ :

Wax, բ . չ . Աճել, մեծանալ : Լինել :

Way աւէ . գ . Ճանապարհ, ուղի : By
the way, 'ի հարեանցի : Go կամ come
one's way կամ ways, մեկնիլ 'ի բաց ,
գնալ զճանապարհ իւր :

Wayward աւէյաւր . ած . Դեգ, խիստ :

We աւի . դեր . Մէք :

Weak աւի . ած . Տկար, անզոր, թոյլ :

Weal աւի . գ . Յաջողութի, երջանկութի :

Wealth աւելի . գ . Հարստութի :

Wean աւն . բ . ն . Հատանել 'ի ստէնէ :

Weapon աւիժի . գ . Զէն, զէնք :

Wear աւէյ . բ . ն . Մաշել, ծախել :

Wear out, աշխատ առնել :

Weary աւիժի . բ . ն . Խոնջեցուցանել,
վատասկեցուցանել : նեղել :

Weary, ած . Խոնջ, վատասկեալ :

Weasel աւլլ . գ . Աքիս :

Weather աւէրչլ . գ . Եղանակ, փոփո-
խութի օդոյ, օդ, երկինք :

Weave աւիլ . բ . ն . Հիւսել, ոստայնանկել :

Web աւիլ . գ . Անկուած, ոստայն :

Wed աւի . բ . ն . Ամուսնացուցանել :

- Wedding աւէֆֆիկ . գ . Հարսանիք :
 Wedge աւէճ . գ . Սեւ :
 Wednesday աւէնգֆի . գ . Չորեքշաբաթի :
 Weed աւէֆ . բ . ն . Փաղահան առնել :
 Werk աւէֆ . գ . Եօթնեակ , շաբաթ մի :
 Weel աւէլ . գ . Յորձանուտ :
 Weep աւէփ . բ . ն . Լալ , արտասուել :
 Weigh աւէյ . բ . ն . Վշուել : Վերացու-
 ցանել զխարխիսնառն : Weigh down ,
 ծանրացուցանել : բ . չ . Վշուել , ունել
 զյարգ : ծանրանալ , իջանել 'ի վայր :
 Weight աւէյդ . գ . Վշիւ : յարգ , արժէք :
 Welcome աւէլլէճ . ած . Ողջամբ եկեալ ,
 հաճոյ : To bid welcome , ողջամբ կիմ
 մեծարանօք ընդունել :
 Welcome , միջ . Ողջամբ եղիցի գալուստ
 քո , բարեաւ եկիր :
 Welfare աւէլլէյդ . գ . Ողջոյն , առող-
 ջութի , կենդանութի :
 Welk աւէլ . բ . չ . Հովանի առնել :
 մթապնել :
 Welkin աւէլիկ . գ . Եթեր , երկինք , օդ :
 Well աւէլ . գ . Այլբիւր , ջրհոր , գութ :
 Well , ած . Առողջ , քաջառողջ , բար-
 ւոք : մ . Քաջ , ուղիղ , գեղեցիկս , 'ի
 գէպ : Well as , որպէս : Well enough ,
 քաջիկ : Well is him , երջանիկ է նա :
 Well nigh , գոգցես , գրեթէ : Well-
 born , քաջազգի : Well-affected , բար-
 րեսիրտ : Well-becoming , քաջագէպ :
 Well-doing , բարեգործութի :
 Wellwish աւէլլափլ . գ . Բարեսիրտութի ,
 բարեկամութի :

Watchmaker ածելիչ . Գ . Ժամագործ :

Water ածրբ . Գ . Զուր : Hold water, ընեւ անխախտ :

Water-pot, կուժ :

High water, մակընթացութի ջուրց :

Low water, տեղատու թի ջուրց :

Water, Բ . ն . Ոռոգեւ, թրջեւ :

Water, Բ . չ . Լաւ, արտատուեւ : The mouth waters, ունի նա արորժակ :

Wave աւել : Գ . Ալիք, կոհակ :

Wax աւէ . Գ . Մեղրամում : կնքամում :

Wax, Բ . չ . Աճեւ, մեծանաւ : ընեւ :

Way աւել . Գ . Ճանապարհ, ուղի : By the way, 'ի հարեանցի : Go կամ come one's way կամ ways, մեկնիւ 'ի բաց, գնաւ զճանապարհ իւր :

Wayward աւելաւոր . ած . Դեռ, խիստ :

We աւի . Գեր . Մեք :

Weak աւի . ած . Տկար, անզօր, թոյլ :

Weal աւի . Գ . Յաջողութի, երջանկութի :

Wealth աւելիւ . Գ . Հարստութի :

Wean աւի . Բ . ն . Հատանեւ 'ի ստենե :

Weapon աւիւն . Գ . Չէն, զէնք :

Wear աւելի . Բ . ն . Մաշեւ, ծախեւ :

Wear out, աշխատ առնեւ :

Weary աւիւն . Բ . ն . Խոնջեցուցանեւ, վատտակեցուցանեւ նեղեւ :

Weary, ած . Խոնջ, վատտակեալ :

Weasel աւիւն . Գ . Աքիւս :

Weather աւիւն . Գ . Եղանակ, փոփոխութի օդոյ, օդ, երկինք :

Weave աւել . Բ . ն . Հիւսեւ, ստալյանակեւ :

Web աւի . Գ . Անկուած, ստալյն :

Wed աւի . Բ . ն . Ամուսնացուցանեւ :

Wedding աւեգրիկ . Գ . Հարսանիք :

Wedge աւեճ . Գ . Սեւ :

Wednesday աւեհիւրի . Գ . Չորեքշաբաթի :

Weed աւեք . Բ . Ն . Քաղհան առնել :

Week աւեք . Գ . Եօթներեակ , շաբաթ մի :

Weel աւել . Գ . Յարմանուտ :

Weep աւեի . Բ . Ն . Լալ , արտասուել :

Weigh աւեյ . Բ . Ն . Կշռել : Վերացու-

յանել զխաբիխնաւուն : Weigh down,

ծանրացուցանել : Բ . Ը . Կշռել , ուննել

գլորդ : Ծանրանալ , իջաննել 'ի վայր :

Weight աւեյր . Գ . Կշիռ : յարդ , արժէք :

Welcome աւեյլ . Ե . Ե . Ողջամբ եկեալ ,

հաճոյ : To bid welcome, ողջամբ կիմ

մեծարանք ընդունել :

Welcome, միջ . Ողջամբ եղիցի գալուստ

քա . բարեաւ եկիր :

Welfare աւեյլեյր . Գ . Ողջոյն , առող-

ջութի , կենդանութի :

Welk աւեյ . Բ . Ը . Հոգանի առնել :

մթադանել :

Welkin աւեյիկ . Գ . Եթեր , երկինք , օդ :

Well աւել . Գ . Աղբիւր : Զհար , գուր :

Well, ած . Առողջ , քաջառողջ , բար-

ւոր : Ժ . Քաջ , աւելի , գեղեցիկս , 'ի

գէւ : Well as, որպէսէ : Well enough,

քաջիկ : Well is him, երջանիկ է նա :

Well nigh, գողցես , գրեթէ : Well-

born, քաջապի : Well-affected, բա-

րեսիրտ : Well-becoming, քաջապէս :

Well-doing, բարեգործութի :

Wellwish աւելաւի . Գ . Բարեգործութի ,

բարեկամութի :

Welt աւելք . Գ . Եղբ , ծայր , ծագ :

Wemm աւէմ . Գ . Բիծ , արատ : սպի :

Wen աւէն . Գ . Խոյլք պարանոցի :

West աւէտ . Գ . Արեւմուտք :

Wet աւէտ . Բ . ն . Թանալ , Թրջել :

Whale հաւէյլ . Գ . Կէտ , կիտոս , բաղէնայ :

Whame հաւէյմ . Գ . Բռն , գոռելու :

What հաւոտ . Գեր . Որ զինչ , որ , զինչ ,
որ ինչ : և զի՞նչ : որչափ : քանի՞ : What
though? և զի՞նչ եթէ : What time , յոր
ժամ : What day , յորում առաւրտ : What
ho! այր գող , քեզ ասեմ :

Whatever հաւոտէ՛լք . Գեր . Որ ինչ ,
որ զինչ , որ ինչ միանգամ :

Wheat հաւիթ . Գ . Յորեան :

Wheedle հաւիթլ . Բ . ն . Հրապուրել ,
յանկուցանել , համոզել , ամոքել :

Wheel հաւիլ . Գ . Անիւ :

When հաւին . մ . Յորժամ , երբ , մինչ :

Whence հաւինն . մ . Ուտի , յորմէ :

Where հաւինք . մ . Ուր , ուրանոր : Any
where , ուր և իցէ , ուրանոր և իցէ :

Whereas հաւինքիւ . մ . Ուր ընդ հակա-
ռակն փոխանակ զի :

Whet հաւիթ . Բ . ն . Սրել , յետանել :

Whether հաւիթիւր . մ . Արդեօք , եթէ :

Whetstone հաւիթլաքոն . Գ . Յետան :

Whey հաւիյ . Գ . Ըլիճուկ կաթին :

Which հաւիլ . Գեր . Որ որ ինչ ո՞ր , ո՞ր :

Whiff հաւիֆ . Գ . Ըռնչ , շնչիւն փչումն :

While հաւայլ . Գ . Ժամանակ , միջոց ժա-
մանակի , զայր , զայրեան :

While, Whiles կամ Whilst հաւայլ ,

- հոսանք, հոսանք . մ . Յորժամ, մինչ :
 Whip հոֆ . բ . ն . Հարկանել, բաղկել :
 Whip, գ . խարազան, տաճկինակ :
 Whirl հոֆել . գ . Պտոյտ, շրջան :
 Whisk հոֆս . գ . խոզանակ, աւել
 զգեստուց :
 Whisk, բ . ն . Աւել ածել, մաքրել :
 Whisker հոֆս . գ . Ընչացք :
 Whisper հոֆս . բ . շ . Շշնջել, հծծել :
 Whistle հոֆս . բ . չ . Սուլել, չփել :
 Whit հոֆ . գ . Յովտ, նշանախեց :
 White հոսանք . ած . Սպիտակ, պայծառ :
 Whither հոֆս . մ . Ո՛ր, յո՛ւր :
 Whatsuntide հոֆս . գ . Պենտե
 կոստէ, գալուստ Հոգւոյն նըյ :
 Who հո . գեր . Որ, ո : որ դք, որ միան
 գամ : մ : As who should say, որպէս
 թէ ասէր դք :
 Whoever հոֆել . գեր . Որ դք, ո դք, որ
 միանգամ ո դք է իցէ :
 Whole հո . ած . Բոլոր, բովանդակ,
 ողջոյն, համակ, ամենայն :
 Wholesome հոֆել . ած . Ողջամիտ, անա
 րատ : առողջ, առողջարար :
 Wholly հոֆ . մ . Ողջոյն, բովանդակ :
 Whom հո . գեր . Չոր, զորս :
 Whore հոս . կամ հո . գ . Պոռնիկ, բող :
 Why հոս . մ . Ընդէր, վասն էր, զի՞ է գի :
 Wick հոֆ . գ . Պատրոյգ ճրագի :
 Wicked հոֆս . ած . Չար, անդգամ :
 Wide հոս . ած . Լայն, ընդարձակ : մ .
 Հեռի, 'ի բացեայ : լայնաբար :
 Widen հոս . բ . ն . Լայնել, ընդար-

Հակել, տարածել, պարզել, բաժնալ:

Widow աւիգոս գ. Ագի:

Widower աւիգոսը գ. Այր տնկին:

Width աւիգլեհ գ. լայնութի:

Wife աւայգի գ. կին, ամուսին:

Wight աւայդ գ. Այր, կին տնէն,

տն: խն, ինչ: տեղծուած, գոյակ:

Wild աւայլա ած. Անբնական, ամենհի:

Wild, գ. Անպատ, ամայի:

Wile աւայլ գ. Հնարք, ճարտարութի:

Will աւիլ գ. կամք: կամեցողութի:

Will, բ. չ. կամել, հաճիլ, ցանկալ:

I will come, եկից, ունիմ գալ, հարկ

է ինձ գալ, գալոց եմ:

Willow աւիլա գ. Ուռի, ուռենի:

Wily աւայլի ած. Ճարտար, խորամանկ:

Wimble աւիմպլ. գ. Գլխ:

Wimble, ած. Շոյտ, երազ, յաջողակ:

Wimple աւիմպլ. գ. Քող, շղաշատեռն:

Win աւին. բ. ն. Յաղթել, պարտել:

Wince աւին. բ. ն. Անկուշել, պրացել:

Winch աւին. գ. Անուորդ, պտուտակ:

Wind աւինա կամ աւինա գ. Հողմ:

To go down the wind, վաթարանալ:

To take կամ have the wind, ախրել,

զորանալ, գեր 'ի վերոյ զորանալ:

Wind աւինա բ. չ. Փշել, հարկանել:

Wind out, զերծուցանել: Wind up,

կծկել, պատասանել 'ի կծիկն:

Windle աւինալ. գ. կարժառ:

Window աւինոս. գ. Պատուհան:

Wine աւին. գ. Գինի: Wine-cellar,

գինեռան: Wine-glass, բաժակ գին

- ւոյ : Wine-bibber, գինարբու :
 Wing ափնի . գ . թև : փեղկ : թռիչք :
 Wink ափնի . բ . ն . փակել, խփել զաչս :
 He could not sleep a wink, զգիշերն
 ողջոյն չկարաց փակել զաչս :
 Wink, գ . քթիթ աչաց . թարթափ
 ապան : ակնարկութի :
 Winter ափնի . գ . Ձմեռն :
 Wipe աւայտ . բ . ն . ջնջել, սրբել, մա-
 քրել : Wipe out, ջնջել 'ի բաց : Wipe
 off, յամաքեցուցանել :
 Wisdom ափնի . գ . Իմաստութի, հան-
 ճար, գիտութի : Խոհեմութի :
 Wise աւայտ . ած . Իմաստուն, գիտուն :
 Wise, գ . Օրինակ, եղանակ :
 Wish ափն . բ . չ . Ցանկալ, փափաքել,
 ըզձալ : բ . ն . Մաղթել, հայցել :
 Wish, գ . Իղձ, փափաք, տենչ :
 Wicket ափնի . գ . Կողով, սահառի :
 Wit ափ . գ . Հանձար, միտք, խելք :
 Witch ափն . գ . Կին վհուկ :
 Wite աւայտ . բ . ն . Այտանել :
 With ափնի կամ ափնի . նիս . 'ի ձեռն ,
 հանդերձ, ընդ, կից, զոյգ :
 Withal ափնի . մ . Միանգամայն, ընդ-
 նմին, նաև, այլև, նոյնպէս :
 Wither ափնի . բ . չ . Աղաղել, թար-
 չամիլ, թառամիլ, չորանալ :
 Withhold ափնի . բ . ն . Ունել, ըմ-
 բռնել : պահել, ապահովել :
 Within ափնի . նիս . 'ի , 'ի մէջ , 'ի մի-
 ջի : ընդ : 'ի սահմանի : Within-power,
 ըստ կարի, խնայուն :

- Wound Կոտորած . Գ . Վէրք, հարուած :
 Wrack Եղծ . Գ . Նաւաբեկութի :
 Wrangle Եղծել . Գ . Վէճ, կող, կռիւ :
 Wrap Եղծ . Բ . Ն . Պատել, փածանել :
 To wrap up, շաղկել, ըմբռնել :
 Wrath Եղծ կամ Եղծ . Գ . Բարկութի,
 ցատումն, զայրոյթ, սրամտութի :
 Wreath Եղծ կամ Եղծ . Բ . Ն . Ուր
 բել, հիւսել, բոլորել, պատել :
 Wreck Եղծ . Գ . Նաւաբեկութի :
 Wrench Եղծ . Գ . Բռնութիւն, յա
 փրցատակութի, խլումն :
 Wrest Եղծ . Բ . Ն . Հանել 'ի ձեռաց,
 խլել, յափշտակել :
 Wrestle Եղծ . Բ . Զ . Գօտէմարտիւ,
 ըմբշամարտիւ, կռուիւ :
 Wrestler Եղծ . Գ . Գօտէմարտ, ըմբշ :
 Wretch Եղծ . Գ . Հեղ, թշուառական որ :
 Wright Եղծ . Գ . Գործաւոր, արուես
 տագէտ, ճարտար, շինող :
 Wring Եղծ . Բ . Ն . Ուրբել, գալարել :
 Wrist Եղծ . Գ . Դաստակ ձեռաց :
 Writ Եղծ . Գ . Սուրբ գիրք : Վճիռ : գիր :
 Write Եղծ . Բ . Ն . Գրել : գրողիւ :
 Writer Եղծ . Գ . Գրիչ, գպիր, մա
 տենագիր :
 Writhe Եղծ . Բ . Ն . Ծամածռել :
 Wrong Եղծ . Գ . Անիրաւութի, ինաս :
 Wrong, ան . Անիրաւ, անարժան, սուա
 մ . Յանիրաւի, խտորնակի :
 Wry Եղծ . ան . Կոր, թեքեալ : թիւր :
 Wry, Բ . Շեղել, թիւրել :

աստիճանէն զպատմութեանն :

Workingday ուրբա՛յ . Գ . Արդայ օր,
օր վաստակոյ, օր գործոյ :

World ուրբ . Գ . Տէ՛րեքք : World
without end, չ ամենայն յաւիտեանն :
In the world, ըստ հարի : For all the
world, անվթար, ճշգիւ :

Worldly ուրբա՛յ . Կ . Աշխարհային,
հենցապահան : Ժ . Ըստ աշխարհի :

Worm ուրբ . Գ . Ուրբ, ճճի :

Wormwood ուրբա՛յ . Գ . Օշինգր :

Worry ուրբի . Բ . Ն . Գիշատել, հե-
ղեքել, հարստահարել :

Worse ուրբ . Կ . Զարագոյն : The
worse, Գ . վնաս, տոյժ :

Worship ուրբի . Գ . Արժանապատուու-
թի, աւագութի, աստիճան :

Worship, Բ . Զ . Երկիր պագանել, պաշ-
տել : յարգել, մեծարել :

Worst ուրբ . Կ . Զարագոյն, վատ-
թարագոյն : Գ . Յետին վիճակ :

Worst, Բ . Ն . Նկուռ առնել, վատթա-
րացուցանել, պարտել :

Wort ուրբ . Գ . Խոտ, բոյս :

Worth հմ Worth ուրբի . Բ . Զ . Լինել :

Worth, Գ . Արժէք, գին : յարգ :

Worth, Կ . Արժանի, արժանաւոր :

Worthy ուրբի . Կ . Արժանի, ար-
գիւնաւոր : յարգոյ :

Would ուրբ . Բ . Զ . I would, կամի,
կամեցեալ էի, կամեցայ :

Woulding ուրբի . Գ . Կամք, ցան-
կութի, փափայք, իղձ :

- Wound աւանդ . գ . վէրք , հարուած :
 Wrack աէգ . գ . նաւաբեկութի :
 Wrangle աէնլլ . գ . վէճ , կողք , կռիւ :
 Wrap աէփ . բ . ն . Գտակլ , փափածանել :
 To wrap up , շաղկլ , ըմբռնել :
 Wrath աօֆէ կամ աէֆէ . գ . Բարկութի ,
 ցատում , զայրոյթ , պրտնութի :
 Wreath աֆէկ կամ աֆէկ . բ . ն . Ոլն-
 քել , հիւսել , բռնարել , պատել :
 Wreck աէգ . գ . նաւաբեկութի :
 Wrench աէնչ . գ . Բանութիւն , յա-
 փշտակութի , խլում :
 Wiest աէստ . բ . ն . Հանել 'ի մեռաց ,
 խլել , յափշտակել :
 Wrestle աէսլ . բ . չ . Գօտեմարտիլ ,
 ըմբռնարակ , կռուիլ :
 Wrestler աէսլ . գ . Գօտեմարտ , ըմբիշ :
 Wretch աէլ . գ . Հէգ , Թշուառական գր :
 Wright աայտ . գ . Գործաւոր , պրտեւ-
 տագէտ , ճարտար , շինող :
 Wring աինլ . բ . ն . Ոլորել , գալարել :
 Wrist աիստ . գ . Դաստակ մեռաց :
 Writ աիտ . գ . Սուրբ գիրք : Վճիւ : գիր :
 Write աայտ . բ . ն . Գրել : գրել :
 Writer աայտ . գ . Գրիչ , գրիչ , մա-
 տենագիր :
 Writhe աայտ . բ . ն . Ծամածակել :
 Wrong աօնլ . գ . Անիրաւութի , վնաս :
 Wrong , ած . Անիրաւ , անարժան , սուա-
 մ . Բանիրաւի , խոտորնակի :
 Wry աայ . ած . Կոր , Թեքեալ : Թիւր :
 Wry , բ . Շեղել , Թիւրել :

Z

Z Վեդ . Քսաներորդ . Վեցերորդ . և վերջին
տառ բաղաձայն՝ ալլիաբետացն անգ-
ղիացոց :

Zarnich Վահի . գ . Զառեկ :

Zeal Վիւ . գ . Նախանձ , նախանձայու-
ղութի , գիտութ , եռանդն :

Zealot Վեւէր կամ Վիւէր . գ . Նախան-
ձաւոր , նախանձայողղ :

Zechin Վիին . գ . Ոսկի գահեկան վե-
նետկոյ :

Zenith Վինիի . գ . Կէտ գագաթան ,
գագաթնակէտ , գլինիթ :

Zephyr Վեֆիր . գ . Զեփիւռ :

Zest Վէստ . գ . Համ , քաղցրութի :

Zodiack Վոփիէ . գ . Կենդանակամար ,
զոդիակոս : կամար :

Zone Վոն . գ . Գօտի , կամար : գօտի աշ-
խարհագրական : շրջան :

NAMES OF PERSONS

Aaron Էրեւն . Ահարոն , Ահարուն :
 bednego Էդեքնեֆօ . Արեգնադով :
 bel Էյուել . Արել , Հարել :
 bsalom Էդեկու . Արիստղոս :
 Adam Էդադ . Ադամ :
 Addison Էդիսոն . Ադիսոն :
 Alexander Էլեքսանդր . Ալեքսանդր :
 Agatha Էլեգա . Ագաթ :
 Agnes Էլեգն . Ագնէս :
 Ambrose Էմբրոս . Ամբրոսիոս :
 Amos Էյսոն . Ամոս :
 Amy Էյմ . Ամի :
 Ananias անանայոս . Անանիա , Անանիաս :
 Andrew Էնդրու . Անդրէաս :
 Ann Էն . Աննա :
 Anthony Էնթոնի . Անտոն , Անտոնիոս :
 Athanasius Էթանասիու . Աթանաս :
 Աթանասիոս :
 Augustin օկտուբին . Աւգոստինոս , Օգոս-
 տինոս :
 Azariah Էզարայոս . Ազարիա , Ազարիաս :
 Barbara Էբարբարա . Արարիկ :
 Baptist Էպիստոլ . Մկրտիչ :
 Barnaby Էբարնապի . Բարնաբաս :

Shadrach շէյրաք . Սեզրաք :
 Sibyl սիբիլ . Սիբիլա :
 Silvester սիլվէսթըր . Սեղբեստրոս :
 Simeon սիմէոն . Սիմէոն , Շմաւոն :
 Solomon սոլոմոն . Սողոմոն , Սողոմոնի :
 Sophia սօֆիյա . Սոփիա :
 Stephen սթիվէն . Ստեփանոս :
 Susanna սուսանա . Շուշան :
 Swift սուիֆթ . Սուրիվդ :
 Tamar Թէյմար . Թամար :
 Theodore Թէօֆօր . Թէոդորոս , Թորոս :
 Theodosius Թէոֆօթիլ . Թէոդոս :
 Theophilus Թէֆիլ . Թէոփիլոս :
 Thomas Թոմաս . Թովմաս :
 Thomasin Թոմասին . Թովմասինէ :
 Timothy Թիմօթի . Տիմոթէոս :
 Titus Դայտըս . Տիտոս :
 Tobias Դօպայա . Տովբիա :
 Tobit Դօպիտ . Տովբիթ , Տուբիդ :
 Urban շրդէն . Ուրբանոս :
 Uriah էուրայա . Ուրիա :
 Ursula շրսուլա . Ուրսուլա :
 Vincent վինսէնտ . Վինկենաիոս :
 William Վիլյէմ . Գուլիէլմոս :
 Zaccheus շաչէս . Չաքէոս :
 Zachariah շաչարայա . Zachary . շաչարի .
 Չաքարիա , Չաքարիաս :
 Zadok շէքօք . Սադոկ :
 Zedekiah շէքէյահ . Սեդեկիա , Սեդեկիաս :
 Zenobia շէնօպիա . Չենովիա :

GEOGRAPHICAL NAMES

Africa Էֆֆրիէ . Աֆրիկէ :
Aleppo ալէքս . Բերիա :
Alexandria ալէքսանդրիա . Ալեքսանդրիա :
America Էմերիէ . Ամերիգա :
Amsterdam Էմստըրքամ . Ամստըրդամ :
Ancona Էնօնա . Անգոնա :
Ancyra Էնսյրա . Անկիրա , Գաղատիա :
Antioch Էնտիօ . Անտիոք :
Any անի . Անի :
Arabia Էրէպիա . Արաբիա :
Ararat արարատ . Այրարատ , Արարատ :
Araxes, Aras Էրօֆիս , Էրաս . Երասխ :
Armenia արմինիա . Հայաստան , Հայք :
Artaxate արտատէյտի . Արտաշատ :
Asia Էյշիա . Ասիա :
Assyria ասսիրիա . Ասորիք :
Athens ատէնէս . Աթէնք :
Barbary պարպարի . Բարպարուսաց աշխարհ :
Babylon պօպոլլէն . Բաբելոն :
Bagdad պէլքապ . Բաղդատ :
Bagrevant պօլընտէն . Բաղրևանդ :
Bassora պասսորա . Բասրա :
Bengal պէնկէլ . Բանգալայ :

Jacob Ջեյքոբ . Գաղովբ , Գաղովբոս :
 James Ջեյմս . Գաղովբ , Գաղովբոս :
 Jaspas Ջասպար . Գասպար :
 Jeremiah Ջերեմիայա . Երեմիա :
 Jeremy Ջերեմի . Երեմիա , Երեմիաս :
 Jerom Ջերոմ . Հերոնիմոս :
 Jesus Ջէսուս . Յիշ :
 Joab Ջոապ . Թովար :
 Job Ջոպ . Թովբ :
 Joel Ջոէլ . Թովբէլ :
 John Ջոն . Թովհաննէս , Թովհան , Թոհան
 Jonah Ջոնահ . Թոմեան :
 Jonathan Ջոնաթան . Թոմեաթեան :
 Joseph Ջոզէֆ . Թովսէֆ :
 Josias Ջոսայա . Josiah Ջոսայա . Թովսէ
 Թովսիա :
 Joshua Ջոշուա . Եհու :
 Jude Ջուդ . Թուդա , Թուդաս :
 Julian Ջյուլիէն . Թուլիանոս :
 Justus Ջէստուս . Թուստոս :
 Katharine Կաթարինէ . Կատարինէ :
 Lambert Լամբերտ . Լամբերտոս :
 Lawrence Լորէնս . Լաւրենտիոս :
 Lazarus Լազարուս . Ղազար , Ղազարոս :
 Leonard Լէոնարդ . Լէոնարդոս :
 Leopold Լէօփոլդ . Լէոպոլտոս :
 Lewis Լուիս . Լուդովիկոս :
 Lucy Լյուսի . Լուկիա , Ղուկիա :
 Luke Լյուկ . Ղուկաս :
 Malachi Մալաքի . Մաղաքիա , Մաղա
 քիաս :
 Margaret Մարգրէթ . Մարգարիտա :
 Mark Մարք . Մարկոս :

ia ճարկհա . Մարթա :
 n ճարդի . Մարտինոս :
 ճէրի . Մարիամ :
 iew ճէրհի . Մատթէոս :
 iias ճախհայա . Մատաթիա , Մա-
 թիա :
 ach ճէա . Միսաբ :
 ael ճայեղ . Մեքայէլ :
 n ճէւը . Միլտոնի :
 s ճոնի . Մովսէս :
 an ճէյնի . Նաթան :
 anael ճախհայի . Նաթանայէլ :
 miah ճիի ճայա . Նէեմի , Նէեմիա :
 or ճէադ . Նեստոր , Նեստորիոս :
 olas ճիսլ . Նիկողայոս :
 ճիլ . Նոյնի , Նատաղէս :
 թի . Պաւղոս , Պօղոս :
 r թիւր . Պետրոս :
 emon ճայլի . Փիլիմոն :
 ip ճիւի . Փիլիպպոս :
 iear ճիի . Փենէա :
 e թի . Բոբ :
 hel ճիլ . Ռաբէլ , Հապէլ :
 ecca ճիլի . Ռեբեկա :
 ben ճիւի . Ռուբէն :
 e ճի . Վարդուհի :
 me ճալի . Սաղոմէ :
 ipson ճիլ . Սամիսոն :
 uel ճիի . Սամուէլ :
 ah ճի . Սարա :
 il ճի . Սաւուլ :
 astian ճիլ . Սերաստիանոս :
 h ճի . Սէթ :

ZEN

268

Shadrach Վարդա : Սեդրաք :
 Sibyl Տիբիլ : Սիբիլ :
 Silvester Տիվեստեր : Սեղեւոստոս :
 Simeon Տիմոն : Սիմեոն, Շիմոն :
 Solomon Սոլոմոն : Սողոմոն, Սողոմոնիլ :
 Sophia Սոփիա : Սոփիա :
 Stephen Տէփէն : Ստեփանոս :
 Susanna Սոսանա : Շուշան :
 Swift Սուիֆթ : Սուիֆթ :
 Tamar Թէմար : Թամար :
 Theodore Թէոֆոթ : Թէոֆոթոս, Թորոս :
 Theodosius Թէոֆոսթիլ : Թէոֆոս :
 Theophilus Թէֆիլիլ : Թէոֆիլոս :
 Thomas Թոմաս : Թոմաս :
 Thomasin Թոմասին : Թոմասինէ :
 Timothy Դիմոթի : Տիմոթէոս :
 Titus Դայթլ : Տիտոս :
 Tobias Դոպայան : Տոբիթ :
 Tobit Դոպիտ : Տոբիթ, Տոբիթ :
 Urban Էրան : Ուրբանոս :
 Uriah Էուրայան : Ուրիա :
 Ursula Էրսուլա : Ուրսուլա :
 Vincent Վինսենտ : Վինսենտիոս :
 William Վիլիամ : Վուլֆելմոս :
 Zaccheus Վաչիլ : Չաքէոս :
 Zachariah Վաչարայան : Zachary Վաչա
 Չաքարիա, Չաքարիան :
 Zadok Վեդոկ : Սադոկ :
 Zedekiah Վեդեկիան : Սեդեկիա, Սե
 ճիան :
 Zenobia Վինոպիա : Չենոպիա :

GEOGRAPHICAL NAMES

Africa եֆրիէ • Աֆրիկէ :
 Aleppo ալէքս • Բաբէլ :
 Alexandria ալէքսանդրի • Ալէքսանդրիա :
 America եմերիկ • Ամերիգա :
 Amsterdam էմստըրամ • Մանանթրաքամ :
 Ancona էնօն • Անօն :
 Ancyra էնսյր • Անկիր • Գաղատիա :
 Antioch էնտիօ • Անտիօք :
 Any անի • Անի :
 Arabia երեւի • Արաբիա :
 Ararat արարատ • Արարատ, Արարադ :
 Araxes, Aras երօսի • Էրաս • Երասի :
 Armenia արմին • Հայաստան, Հայք :
 Artaxate արտատէյր • Արտաշատ :
 Asia էյշի • Ասիա :
 Assyria ասսիրի • Ասորիք :
 Athens անիկէն • Աթէնք :
 Barbary արբարի • Բարբարոսաց ա
 խորհ :
 Babylon պոպոլի • Բաբելոն :
 Bagdad պէլդադ • Բաղդատ :
 Bagrevant պոլեկէմիդ • Բաղրեանդ :
 Bassora պասսոր • Բասրա :
 Bengal Բենկոլ • Բանգալայ :

Betlis պէն-վա . Բաղէշ . vulg. Պիթլիզ :

Bulgaria պւլկերիա . Բուլղարիա :

Byzantium պիւզանդիոն . Բիւզանդիոն :

Cape of Good Hope գէյթ օվ Գուդ Հօփ .

Գլուխ բարի յուսոյ :

Caucasus Կոստանդ . Կովկաս :

Cesaria Եզարիա . Կեսարիա :

Ceylon Էյլօն . Սեյլան :

Carthage Կարթէճ . Կարթագինէ :

Chorasan Կորասան . Խորասան :

Cilicia Կիլիկիա . Կիլիկիա :

Constantinople Կոստանդինօփլէ . Կոստանդնուպոլիս :

Corinth Կորինթ . Կորնթոս :

Crete, Candia Կրէտ , Կէնփիա . Կրետէ :

Crimea Կրէմիա . Խրիմ :

Curdistan Կըրդիստան . Քրդաստան :

Cyprus Կիպրոս . Կիպրոս :

Dalmatia Դալմէտիա . Դալմատիա :

Damascus Դամասկոս . Դամասկոս :

Danube Դանիպ . Դանուբ :

Denmark Դէնմարկ . Դանիա :

Diarbek Դիարբէկ . Տիգրանակերտ , Հա-միթ . vulg. Տիարպէքիր :

EastIndies Էսթ Ինդի . Արեւելեան Հնդկիք :

Edessa Էդեսսա . Եդեսիա :

Egypt Էգիպտոս . Եգիպտոս :

England Էնկլէնդ . Մեղաք :

Ephesus Էփէսոս . Եփեսոս :

Erivan Էրիվան . Երևան

Erzerum Էրծերւմ . Կարին , Բէռզոսու-պոլիս :

Etchmiatzin Էժմիածին . Էջմիածին :

Etna Էդնա . Ետնայ :
 Ethiopia Իթիոփիա . Եթէովպիա :
 Euphrates Էւֆրէթիւ . Եւփրատ , Եւփրատէս , Եփրատ :
 Europe Էւրոպ . Եւրոպա , Եւրոպիա :
 France Քրէն . Գաղղիա :
 Florence Քլլլլիս . Փլլլլլիս :
 Ganges Գնճը . Գանգէս :
 Georgia Ճճճիա . Վրդ :
 Germany Ճըրմէն . Գերմանիա :
 Great Britain Էնթր գրէթի . Բրիտանիա :
 Greece Էրէս . Գաւառաւան :
 Hindostan Կինստէն . Հնդկաստան :
 Holland Կոլմ . Հոլլանդայ :
 Horeb Կօրեպ . Քորեբ :
 Hungary Կընկարի . Հունգարիա . vulg.
 Մաճառաւան , Մաճաք :
 Japan Ճիպէն . Եաթոն :
 Jericho Ճըրիքո . Երիքով :
 Jerusalem Ճըրսալէմ . Երուսաղէմ :
 Jordan Ճօրդէն . Եորդանան :
 Ireland Իրլանդ . Իռլանդա , Իռլանդիա :
 Isbahan Իսփահէն . Իսպահան :
 Italy Իտալի . Իտալիա :
 Judea Ճիւդէ . Հրէաստան :
 Lacedemonia Լաթիփիմնիէ . Լակեդէմոն :
 Leipsig Լայփտիկ . Լիքտցիկ :
 Lebanon Լեւանտ . Լիբանան :
 Lisbon Լիզպոն . Լիսաբոն :
 Macedonia Ճալիփմնիէ . Մակեդոնիա :
 Madagascar Ճագալմագար . Մագագասկար :
 Madrid Ճարիթ . Մարրիա :

Malta Տճւա . Մեղիտինէ :
 Manascerte Տէնէսէրտ . Մանաղկերտ :
 Mantua Տէնտուա . Մանտուայ :
 Marseilles Տարսէլլ, կամ Տարսէլլ . Մար-
 սիլիա :
 Masis Տէսիս . Մասիս :
 Mauritania Տերիտէնիէ . Մաւրիտանիա :
 Merdin Տէրպին . Մերտին :
 Mesopotamia Տէսօթօնէի . Միջագետք :
 Milan Տիւն . Միլոլան, Միլոլէ :
 Mocha Տոս . Մէքքայ :
 Moldavia Տուվէլի . Մոլդաւիա :
 Moravia Տորէլի . Մորաւիա :
 Moscow Տոսո . Մոսկով :
 Mush Տուշ . Մուշ :
 Nackichevan Նախիվէան . Նախիջուան,
 Նախիվլան :
 Naples Նէյթլլ . Նէապոլիս :
 Nile Նայլ . Նեղոս :
 Nineveh Նինիվէ . Նինուէ :
 Nisibin Նիսիբին . Մծրին :
 Norway Նորուէյ . Նորվեգիա :
 Padua Տէպուա . Պատուայ, Պադուին :
 Palestine Տալէստայն . Պաղեստին :
 Paris Տէրիս . Փարէզ, Փարիս :
 Persia Տէրսիա . Պարսք, Պարսկաստան :
 Peter-Wardein Տիբէր Վարբէյն . Պետրո-
 վարատին :
 Phison Քիւն . Փիսոն :
 Phrygia Քոֆճիա . Փռիւդիա :
 Poland Տօլէպ . Պոլոնիա, լեհաստան :
 Pont Euxin Տօնդ Էւնիւն . Պոնտոս :
 Portugal Տօրտիսալ . լաւսիտանիա :

Prussia իրմանէ կամ իրնէն . Պրուսիա :

Rome ում կամ ում . Հռոմ :

Russia ունէն . Ռուսիա :

Salonica սալոնիկա . Թեսաղոնիկէ :

Samaria սամարիա . Սամարիա :

Samos սամոս . Սամոս :

Sardinia սարդինիա . Սարդինիա :

Saxony սէքսոնի . Սաքսոնիա :

Schiras շիրակ . Շիրակ :

Sclavonia սկլավոնիա . Սկլավոնիա :

Scotland սոթլանդ . Սոթլանդիա :

Scythia սկիթիա . Սկիթիա :

Sebaste սեպստ . Սեբաստիա , Սեաստ :

Servia սերվիա . Սերվիա :

Shamiramakerd շամիրամակերդ . Շամիրամակերդ , Վան :

Shirack շիրակ . Շիրակ :

Sicily սիկիլի . Սիկիլիա :

Silesia սիլէզի . Սիլէզիա :

Smyrna սմընա . Չմիւռնիա :

Spain սպէն . Սպանիա :

Surat սուրատ . Սուրատ :

Sweden սուէպլան . Սվէպլան :

Syracuse սայրէսիակ . Սիրակուսա :

Taron տարոն . Տարոն :

Tarson տարսոն . Տարսոն :

Tartary տարտարի . Թաւթար :

Tauris տուրի . Դաւրէժ , Թաւրէժ :

Thessaly թէսսալի . Թեսսաղիա :

Thrace թրակի . Թրակիա :

Tigris տիգրիս . Տիգրիս :

Tocat տոտ . Եւգոկիա . vulg. Թոխաթ :

Transilvania Դրանսիայի լեռնաշխարհը :

Trebisond Դրեբիսոն . Տրեբիսոն :

Troy Դրոյ . Տրոյապոլիս , Տրոյապոլիս , Տրոյա :

Turk Դուրք . Թուրք :

Turkey Դուրքի . Տուրքիստան :

Valarsakerd Վալարսակերդ . Վալարսակերդ :

Van Վան . Վան :

Vanant Վանանդ . Վանանդ :

Venice Վենիս . Վենետիկ :

Verona Վերոնա . Վերոնայ :

Vienna Վիեննա . Վիեննայ :

Warsaw Վարսա . Վարսապոլիս :

Zante Վանդա . Չանդանդոս , Չանթա :

Zealand Վելանդ . Չելանդ :

- Malta ՏՎԷԹ . Մէլիտինէ :
 Manascerte Քէնէսկէր . Մանազիերա :
 Mantua Քիւտա . Մանտուայ :
 Marseilles Մարսէյլ , կամ Մարսէյլ . Մար-
 սէյլ :
 Masis Քիւս . Մասիս :
 Mauritania Տըրէնիէ . Մաւրիտանիա :
 Merdin Քըրդին Պէրսիոն :
 Mesopotamia Քոսթոնթինո . Միջագետք :
 Milan Քլէ . Միլան , Միլան :
 Mocha Տիւ . Մոչայ :
 Moldavia Տրակիէ . Մոլդաւիա :
 Moravia Տրիւիէ . Մորաւիա :
 Moscow Տիւ . Մոսկով :
 Mush Տաւ . Մուշ :
 Nackichevan Նոսիքիւն . Նոսիքուան ,
 Նոսիքիւն :
 Naples Նէպոլ . Նէպոլիս :
 Nile Նայլ . Նիլոս :
 Nineveh Նինիւ . Նինուէ :
 Nisibin Նիսիբին . Մծրին :
 Norway Նորուեյ . Նորվեգիա :
 Padua Քիւսա . Պատուայ , Պադուան :
 Palestine Քալէստին . Պաղեստին :
 Paris Քէրիս . Փարիզ , Փարիս :
 Persia Քէրէս . Պարսք , Պարսկաստան :
 Peter-Wardein Քիւրէ Վարդէյ . Պետր-
 վարդան :
 Phison Քիւն . Փիսոն :
 Phrygia Քրիճի . Փրիգիա :
 Poland Քովիս . Պոլոնիա , լեհաստան :
 Pont Euxin Քոնտ Էւսին . Պոնտոս :
 Portugal Քորդիուալ . Պորտուգալ :

Prussia *իրանիկ կամ իրանիկ . Պրուսիա :*

Rome *ռոմ կամ րոմ . Հռոմ :*

Russia *ռուսի . Ռուսիա :*

Salonica *սալոնիկա . Թեսալոնիկե :*

Samaria *սամարիա . Սամարիա :*

Samos *սեյմոս . Սամոս :*

Sardinia *սարդինիա . Սարդինիա :*

Saxony *սեքսոնի . Սաքսոնիա :*

Schiras *շիրակ . Շիրակ :*

Slavonia *սլավոնիա . Սկլավոնիա :*

Scotland *սկոթլենդ . Սկոթլանդ :*

Scythia *սկիթիա . Սկիթիա :*

Sebaste *սեպսի . Սեբաստիա , Սեստոս :*

Servia *սերվիա . Սերվիա :*

Shamiramakerd *շամիրամակերդ . Շամիրա :*

ժամիրա , Վան :

Shirack *շիրակ . Շիրակ :*

Sicily *սիկիլի . Սիկիլիա :*

Silesia *սիլեզի . Սիլեզիա :*

Smyrna *սմերնա . Ջմիրնա :*

Spain *սպին . Սպանիա :*

Surat *սուրատ . Սուրատ :*

Sweden *սուեդեն . Սվեդիա :*

Syracuse *սայրէսիս . Սիրակուսա :*

Taron *տարոն . Տարոն :*

Tarson *տարսոն . Տարսոն :*

Tartary *տարտարի . Թաթարի :*

Tauris *տուրի . Դաւրէժ , Թաւրէժ :*

Thessaly *թէսալի . Թեսալիա :*

Thrace *թրակի . Թրակիա :*

Tigris *տիգրիս . Տիգրիս :*

Tocat *տոտ . Եւդոկիա . vulg. Թոխաթ :*

Transilvania Դրանսիւնիէ . Տրանսիլ
վանիա :

Trebisond Դրեպիզոն . Տրեպիզոն :

Troy Դրոյ . Տրոլանդա, Տրոպոլ, Տրոյիա :

Turk Դլր . Թուրք :

Turkey Դլրի . Տաշկանտան :

Valarsakerd Վալարսակերդ . Վալարշակերտ :

Van Վն . Վան :

Vanant Վաննդ . Վանանդ :

Venice Վնիս . Վենետիկ :

Verona Վերոնա . Վերոնայ :

Vienna Վիեննա . Վիեննայ :

Warsaw Վարսա . Վարսաւիա :

Zante Վնդ . Չակիանդոս, Չանթոս :

Zealand Վլանդ . Չէլանտիա :

1

ՀԱՄԱՐԱՌՕՏ

Բ Ե Ռ Ե Ր Ե Ն

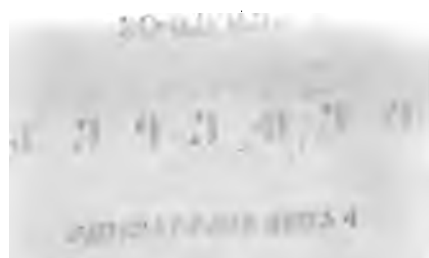
Ի ՀԱՅԻ ՅԱՆԳՂԱԿԱՆՆԵ

ՀԱՏՈՐ Բ.

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՍՈՒՐԲԵՆ ՂԱԶԱՐ

—
ՌՄԶԴ

POCKET
DICTIONARY
OF THE
ARMENIAN AND ENGLISH
LANGUAGES

VOL. II.

Venice

PRINTED AT THE PRESS
OF THE ARMENIAN ACADEMY OF
S. LAZARUS
1835

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆԷՔ

---

a.	Active.	Ներդրական :
adj.	Adjective.	Ածական :
adv.	Adverb.	Բայադ :
comp.	Comparative.	Բացասական :
conj.	Conjunction.	Հանգույ :
f.	Feminine.	Իգական :
imp.	Impersonal.	Դիմացուրդ :
ind.	Indeclinable.	Ահաբա :
int.	Interjection.	Միջարկութի :
irr.	Irregular.	Անկանոն :
m.	Masculine.	Արական :
n.	Neuter.	Չեղջրական :
n-p.	Neuter-passive.	Չարկանքական :
p.	Passive.	Կրուարական :
pl.	Plural.	Յոգնական :
pre.	Preposition.	Նախադրութի :
pro.	Pronoun.	Դերանուն :
s.	Substantive.	Գոյական :
t.	Transitive.	Անցադական :
v.	Verb.	Բայ :

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բ Ե Ռ Ե Բ Ե Ն

Ի ՀԱՅԻ ՅԱՆԳՂԱԿԱՆ

Ա

- Ա**հ կամ Այ *int.* Ah! alas! oh!
- Աբայ, Ի, Իւ. *s.* Abbot; father.
- Աբայութիւն. *s.* Abbey.
- Արեթ, Ի, Իւ. *s.* Tinder, match.
- Արեղայ, Ի, Իւ. *s.* Monk, a friar.
- Ագահ, Ի, աւ. *adj.* Avaricious, covetous, miser.
- Ագահեմ, եղի. *v. n. and a.* To spare, to save sordidly, to be covetous, or parsimonious.
- Ագահութիւն. *s.* Avarice, parsimony.
- Ագանիմ, ագայ. *v. a. and n.* To clothe, to dress: to lodge, to dwell, to live.
- Ագարակ, Ի, աւ. *s.* A village, a field, camp, the country.
- Ագի, ագւոյ, ագւով. *s.* The tail.
- Ագոյ, ագոյք, գոցից, գոցիւք. *s.* Enchasing, jointing; hole, gap, entry.

Ագուգայք, յից, յիւք. *s. pl.* Pipe, tube, canal, aqueduct.

Ագուռ. *s.* The palm of the hand, hand.

Ագուցանեմ, աչի. *v. a.* To clothe, to put on shoes; to enchase, to joint.

Ագուցիկ. *adj.* Enchased, jointed.

Ագռաւ, ու, ուց, or աց. *s.* Raven, crow.

Ագռակէջք, միջաց, միջովք. *s. pl.* The groin.

Ագցան, ի, իւ, or աւ. *s.* Pincers, tongs.

Անդամանդ, ի, իւ. *s.* A diamond.

Աղաղեմ, եցի. *v. a.* To grow dry, to wither, to fade.

Աղաղուն. *adj.* Lean, arid, dry, thin.

Ազատ, ի, աջ. *adj. and s.* Free, frank, independent; noble.

Ազատեմ, եցի. *v. a.* To deliver, to save; to clear, to draw.

Ազատութիւն. *s.* Liberty, freedom; deliverance.

Աղքն, բին, բամբ. *s.* List of cloth.

Ազգ, ի, աւ. *s.* Nation, people; a son-in-law; species, kind.

Ազգական, ի, աւ. *s.* Relation, kinsman.

Ազգականութիւն. *s.* Consanguinity, kin, cognation.

Ազգակցեմ, ցեցայ. *v. n.* To make alliance by marriage.

Ազգային, այնոյ, նով. *adj.* National.

Ազգասէր, սիրի, սիրաւ. *adj.* Loving his nation, or country.

Ազգասիրութիւն. *s.* Love of one's nation, attachment to his country.

Ազգատոհմ, ի, իւ . *s.* A family, family house, progeny.

Ազգ . *s.* Advice; notice, information.

Ազգական, նի, նաւ . *adj.* Advising; efficacious, active.

Ազգ առնել . To give notice that, to advertise, to advise, to inform, to tell; to warn, to publish.

Ազգաբարձութիւն . *s.* Advice, advertisement, monition.

Ազգեմ, եջի . *v. a. and n.* To advertise, to advise; to influence, to inspire, to dictate.

Ազգեցութիւն . *s.* Advice; sentiment, instinct; efficacy, strength, influence, power.

Ազգու . *adj. ind.* Efficacious, strong, stout, hard, energetic, active, pricking, sharp, vehement, eager.

Ազգաւարանութիւն . *s.* Emphasis, energy in discourse.

Ազգաւութիւն . *s.* Efficacy, strength, energy, virtue, vehemence.

Ազդ, դեր . *s.* Thigh, hip, haunch, the thigh-bone.

Ազն, ազնիւ, ազամբ . *s.* Nation, people, generation.

Ազնիւ, նուի, նուաւ . *adj.* Fine, exquisite, excellent, precious, rare, noble, great, civil.

Ազնուարարոյ, ի, իւ . *adj.* Civil, honest, courteous, genteel.

Ազնուական, ի, աւ . *adj. and s.* Noble,

courteous, generous; gentleman.

Ազնուականութիւն . *s.* Goodness, courtesy, nobility, generosity; birth, origin, extraction, lustre.

Ազնուանամ, ապայ . *v. n.* To ennoble one's self, to grow better.

Ազնուապետութիւն . *s.* Aristocracy.

Ազնուացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To mend, to civilize; to refine, to hurge, to ennoble.

Ազնուութիւն . *s.* Bounty, civility, excellence, rarity; goodness.

Ազոխ, ի աւ . *s.* Sour grapes.

Ազոխաջուր, ջրայ, ջրով . *s.* Verjuice.

Աթոռ, ոյ, ով . *s.* A chair, seat; a pulpit, throne.

Աթոռակալ, ի, աւ . *s.* Vicar, curate: successor.

Ալեւոր, ի, աւ . *s.* Grey-haired, or oldman.

Ալեկոծիմ, ծեցայ . *v. p.* To float, to chafe, to falter.

Ալեկոծութիւն . *s.* Agitation of the sea, a sudden storm, a tempest.

Ալիւր, ալեւր, ալեւրք . *s.* Meal, flour.

Ալիւր, ալեւաց, ալեւոք . *s.* A wave, surge; grey hairs.

Արճ, ի, իւ . *s.* A small medlar.

Արջ, ի, իւ . *s.* A she-kid.

Արոյան, ի, իւ . *s.* Antagonist, adversary, opponent; a rival, competitor; a champion.

Արտնդանիք, նայ, հոք . *s.* Hypocondres; entrails, bowels.

Ախոռ , ոյ , ով . *s.* Stall, stable, cow-house, oxstall.

Ախորժ , ի , իւ . *s.* Appetite; desire, wish; taste, palate; pleasure.

Ախորժակ , ի , աւ . *s.* Taste; appetite; will, affection; passion.

Ախորժեղի , ըւոյ , ըրաւ . *adj.* Agreeable, pleasing, sweet, mild, lovely.

Ախորժեմ , եղի . *v. a.* To taste, to relish, to like, to approve.

Ախտ , ի , իւ . *s.* Evil, sickness, illness; vice, passion.

Ախտաւէտ , ժեւի , ժեւաւ . *adj.* Unwholesome, sick, ill, indisposed.

Ախտակցեմ , ցեցայ . *v. n.* To commiserate, to have compassion, to pity.

Ախտանաւ , ապայ . *v. n.* To be sick, or ill; to have bad habits.

Ախաւոր , ի , աւ . *adj.* Vicious, passionate.

Ածական , ի , աւ . *adj.* and *s.* An adjective.

Ածանցեմ , եցի . *v. a.* To derive.

Ածեմ , ածի . *v. a.* To carry, to bring, to fetch, to conduct, to lead.

Ածելի , ըւոյ , ըրաւ . *s.* A razor.

Ածու , ոյ , ով . *s.* Nation, people; bed of a garden, parterre.

Ածուխ , ածխոյ , ծխով . *s.* A coal; charcoal.

Ակամայ . *adv.* Involuntarily, in spite of.

Ական , ի , աւ . *s.* A mine, a small mine.

Ականատ , ի , աւ . *s.* A trap, a snare.

Ականաւես , ի , աւ . *adj.* Ocular.

Ականջալուր, լրոյ, լրով. *adj.* Auricular.

Ականջք, ջայ, ջքք. *s. pl.* The ears.

Ակիք, ակիքի, ակիքաւ. *s.* A spade, a pike-axe.

Ակն, ական, ակամք. *s.* Eye, sight: jewels, precious stones, a diamond; (աղբիւր) spring, origin.

Ակնածեմ, եցի. *v. n. and a.* To respect.

Ակնածութիւն. *s.* Respect, consideration, regard, circumspection.

Ակնակապիճ, պճի, պճաւ. *s.* The socket of the eye.

Ակնառութիւն, See Աշառութիւն:

Ակնարկեմ, եցի. *v. n.* To point at, to hint, to shew, to denote: to look at, to eye.

Ակնարկութիւն. *s.* A glance, the twinkling of an eye; a sign, mark, view; will, pleasure.

Ակնկալեմ, եցի. *v. n.* To hope, to expect, to stay.

Ակնկալութիւն. *s.* Expectance, hope, expectation, trust; design.

Ակնոյ, ի, աւ. *s.* Spectacles; a spying-glass.

Ակնվանի, նեայ, նեաւ. *s.* Crystal, glass.

Ակումք, ակմքի, բիւ. *s.* A circle, a hoop, an assembly, company; a canopy, couch, sofa, a carpet.

Ակքան, ի, աւ. *s.* A thistle.

Ակոս, ի, աւ. *s.* A furrow.

Ակոսեմ, եցի. *v. n.* To furrow, to plough.

Ա՛հ, *int.* Oh! hey-day!

ԱՏ, *ի, իւ*. *s.* Fear, fright, dread, terror.

ԱՏապին, *adj. ind.* Dreadful, terrible; wonderful; hideous.

ԱՏացուցանեմ, *ցուցի*. *v. t.* To frighten, to terrify.

ԱՏաւայիկ *conj.* Behold there, that is, there is.

ԱՏաւանիկ *conj.* Behold there, or yonder.

ԱՏաւասիկ *conj.* Behold here.

ԱՏաւոր, *ի, աւ*. *adj.* Dreadful, terrible.

ԱՏեակ, *եկի, եկաւ*. *adj. and s.* Left; the left hand.

ԱՏեղ, *ի, աւ*. *adj. and s.* Formidable.

Աղ, *ի, իւ*. *s.* Salt.

Աղադ, *ի, իւ*. *s.* Reason, cause.

Աղախին, *խնայ, խնով*. *s.* A servant-maid, house-keeper.

Աղաղակ, *ի, աւ*. *s.* Cry, a rumour, a noise, uproar, alarm.

Աղաղակեմ, *եցի*. *v. n.* To cry out, to halloo, to shout.

Աղամ, *աղացի*. *v. a.* To grind; to pound.

Աղաման, *նայ, նով*. *s.* A salt-cellar.

Աղանդ, *ի, իւ*. *s.* A sect; a school, doctrine; magick.

Աղաչանք, *նայ, նոք*. *s. pl.* A prayer, supplication, question.

Աղաչեմ, *եցի*. *v. a.* To pray, to beg, to supplicate.

Աղաւաղեմ, *եցի*. *v. a.* To waste, to corrupt.

Ալաւնի, նւոյ, or նոյ, նեաւ. *s.* A pigeon, a dove.

Աբ, ոյ, ով. *s.* Turd, excrement, dung; muck, manure.

Աղեմ, եջի. *v. n.* To go to stool, to dung.

Աղեք, ապ, աք. *s. pl.* Sweepings; excrement, dung; filth.

Աղիւս, ի, աւ. *s.* Uncleaness, filth, filthiness, sweepings.

Աղիւր, բեր, բերբ. *s.* Fountain, spring; origin, beginning.

Աղորակ, ի, աւ. *s.* Saltpetre, nitre.

Աղմ, եջի. *v. a.* To salt.

Աղեկատ, ի, աւ. *s.* A distaff.

Աղեղն, դան, դամբ. *s.* Bow, arch; (եղնից) a rainbow.

Աղերս, ի, իւ. *s.* Supplication, petition, deprecation.

Աղերապիր, դրոյ, դրով. *s.* Instance, entreaty, a petition, request, memorial.

Աղերսեմ, եջի. *v. a.* To beg, or intreat, to implore, to pray.

Աղէ. *int.* Come on! now! now then! pray, pray thee.

Ալէթախուծիւն. *a.* A rupture, hernia.

Ալէտք, աից, աիք. *s. pl.* Misfortune, misery, evils.

Ալէտալի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Fatal, unlucky, unhappy, piteous.

Ալթարմազ, ի, աւ. *s.* An astrologer.

Ալթարք, բայ, բք. *s. pl.* A casting

one's nativity, influence, astrology.

Աղի, *adj. ind.* Saltish, brinish, brackish.

Աղիպոքս, *adj. ind.* Miserable, unlucky, pitiable.

Աղիւս, *ղ*, *ալ*. *s.* A brick, a tile.

Աղիւսակ, *ի*, *աւ*. *s.* A table, arithmetical table.

Աղիք, *աղիւսք*, *կոք*. *s. pl.* A gut, intestine, entrails, bowels.

Աղի, *ի*, *իւ*. *s.* A buckle, a ring, a button, a bud; baggage, equipage, ship's crew; moveables, furniture; preparation.

Աղիւսակեմ, *իցի*. *v. a.* To chain, to button.

Աղիւսակեմ, *ի*, *իւ*. *s.* Moveables, furniture, goods, effects.

Աղիւսեմ, *իցի*. *v. a.* To lock, to fasten, to stain, to shut; to button.

Աղճաւանիք, *իւսք*, *իւք*. *s. pl.* Extravagance, trifles, dotage, sottishness, imprudence.

Աղճիւմ, *իցի*. *v. a.* To trouble, to confound, to alarm; to disorder, to shuffle.

Աղճիւկ, *միկ*, *միւս*. *s.* Alarm, a bustle, affray, tumult, riot, trouble, discord, uproar, disorder.

Աղուալ, *ի*, *իւ*. *adj.* and *s.* Half-witted, apish, trifling, silly.

Աղուէս, *սաւ*. *s.* A fox.

Աղւաթ, *ի*, *աւ*. *s.* An eye-salve, collyrium.

Աղջամուղջ, միջի, միջաւ . *s.* Darkness, the dark, obscurity.

Աղջիկ, ջիւան, ջիւանք . *s.* Girl, daughter, a virgin, maid.

Աղա, ի, իւ . *s.* Grease, scurf, dirt, a stain, a spot; (աղայոյ) the after-birth.

Աղակզեմ, եջի . *v. a.* To soil, to dirty, to stain.

Աղակզի, զւոյ, զեւաւ . *adj.* Foul, dirty, nasty, impure.

Աղակուր, ակուր, ակուրք . *s.* A marsh.

Աղտոր, ի, իւ . *s.* Sumach-tree.

Աղցան, ի, աւ . *s.* A salad, or sallet.

Աղքատ, ի, աւ . *s.* and *adj.* Poor, indigent, a beggar.

Աղքատանամ, աղցայ . *v. n.* To grow poor.

Աղքատութիւն . *s.* Poverty, indigence, misery.

Աղօթարան, ի, աւ . *s.* A small chapel, a chapel; a praying-desk.

Աղօթեմ, եջի . *v. n.* To pray, to beg.

Աղօթք, թից, թիւք . *s. pl.* A prayer, orison.

Աղօտ, ի, իւ . *adj.* Dark, obscure, dull, dim, pale.

Աղօտանամ, աղցայ . *v. n.* To grow dark, to tarnish.

Աղօտացուցանեմ, ցուցի . *v. a.* To obscure, to cloud.

Աղօրեպան, ի, աւ . *s.* A miller.

Աղօրիք, բեաց, բեքք . *s. pl.* A mill.

Ազօրիք ձեռաց, hand-mill.

Աճաւ. ի, աւ. s. Senna.

Աճապարեմ, եցի. v. n. and a. To prevent, to anticipate; to make haste, to hasten.

Աճառ, ի, աւ. s. Gristle, cartilage.

Աճեմ, եցի. v. n. To grow, to multiply, to be augmented, to add; to vegetate, to increase.

Աճիւն, ի, իւ. s. Ashes.

Աճումն. adj. ind. Growth, increase, augmentation, vegetation; progress.

Աճուրդ, ճրդի, ճրդաւ. s. Publick sale, auction.

Ամ, ի, մաւ. s. A year.

Ամամ, ամացի. v. a. To pour out, to empty, to discharge.

Ամայի. adj. ind. Desert, solitary, uninhabited.

Ամայութիւն. s. Solitude, desert, desolation.

Աման, ոյ, ուլ. s. A vase, or vessel, pot; bag, sack, purse.

Ամայեմ, եցի. v. n. To be ashamed, to blush with shame.

Ամայեցուցանեմ, ցուցի. v. t. To make ashamed, to shame, to confound.

Ամառն, աման, ամառ. s. Summer.

Ամբառնամ, ամբարձի. v. a. To lift up, to raise; to heave up.

Ամբաստանեմ, եցի. v. a. To accuse, to inform against, to plead guilty, to confess.

Ամբաստանութիւն . *s.* Accusation, or charge, imputation.

Ամբարբշտ, բշտի, բշտաւ . *adj.* Impious, irreligious, ungodly.

Ամբարհաւաճ, ի, իւ . *adj.* Proud, haughty.

Ամբարբշտութիւն . *s.* Impiety, profaneness, irreligion.

Ամբարտաւ, ի, աւ . *s.* Bank, dam, a dike, a mole, a pier; tower.

Ամբարտաւան, ի, իւ . *adj.* Haughty, proud, presumptuous.

Ամբարտաւանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To grow proud, to make proud, to be presumptuous.

Ամբարտաւանութիւն . *s.* Pride, haughtiness, arrogance.

Ամբիծ, բծի, բծաւ . *adj.* Neat, clean; innocent, honest, just.

Ամբիոն, ի, իւ . *s.* A pulpit.

Ամբոխ, ի, իւ . *s.* An assembly, people, a multitude, crowd, the common people, mob.

Ամբոխեմ, եցի . *v. n-p.* To crowd, to embroil, to confound, to disturb.

Ամբողջ, ի, իւ . *adj.* Entire, whole, complete; perfect, neat.

Ամբողջացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To make entire, to perfect.

Ամբողջութիւն . *s.* Integrity, totality; perfection.

Ամեհի, հւոյ, հեաւ . *adj.* Wild, savage, fierce; furious.

- Ամենակալ. } *ի, աւ. adj.* Almighty.
 Ամենակարող. }
 Ամենայն, *ի, իւ. adj.* and *s.* All, whole,
 each, every. Ամենայն նաք. All saints.
 Ամենեկն. *adv.* Not at all, by no means,
 no wise; quite, fully.
 Ամիկ, ամկի. *կաւ. s.* A kid, he-kid.
 Ամիս, ամսոյ, ամսով. *s.* A month.
 Ամիրայ, *ի, իւ. s.* Knight; esquire, mas-
 ter, sir.
 Ամուլթիւն. *s.* Sterility, barrenness.
 Ամլան, *ի, աւ. s.* A great-coat, a rid-
 ing-coat, capot.
 Ամուլք, ամուլոց, ամուլովք. *s. pl.* A yoke; a
 couple, a pair.
 Ամորձիք, ձեաց, ձեզք. *s. pl.* Testicles,
 genitals.
 Ամուլ, ամլոյ, ամլով. *adj.* Barren, un-
 fruitful, steril.
 Ամուսին, անոյ, անով. *s.* Consort, hus-
 band: wife, spouse.
 Ամուսնութիւն. *s.* Marriage, matri-
 mony.
 Ամուր. *adj. ind.* Solid, tough, hard,
 firm, strong.
 Ամուլի, *adj. ind.* One that lives in ce-
 libacy, maid, bachelor.
 Ամլք, *ի, աւ. adj.* Soft, sweet, mild,
 agreeable, gentle.
 Ամլքեմ. *եղի. v. a.* To soften, to calm.
 Ամլ, ոյ, ով. *s.* A cloud.
 Ամլհոսովանի, նոյ, նեաւ. *s.* A canopy,
 awning.

Ամպրոպ, *ի, աւ. s.* Thunder, a noise, crash, report.

Ամրանամ, *բացայ. v. n-p.* To establish; to fence, or intrench one's self.

Ամրացուցանեմ, *ցուցի. v. t.* To fortify, to furnish, to provide.

Ամրոց, *ի, աւ. s.* A castle, a citadel, a fortress.

Ամրութիւն. *s.* Solidity, strength, firmness, fortification, a stay, or prop, a rampart.

Ամփոփեմ, *եցի. v. a.* To assemble, to concentrate; to enclose; to strain, to bind, to straiten, to shorten.

Անթ, *ոյ. ով. s.* Shame, confusion; honesty; baseness.

Անթալի, *լոյ, լեւաւ. adj.* Shameful, infamous; dishonest.

Անթիւած, *ի, աւ. adj.* Modest, bashful.

Անթիւածութիւն. *s.* Bashfulness, modesty.

Անթոյք, *յից, յիւք. s. pl.* Privy parts, parts of shame.

Այբուբենք, *նից, նիւք. s. pl.* Alphabet.

Այդ, *ու, ու. s.* Daybreak, dawn.

Այգեկութք, *կթոց, կթովք. s. pl.* Vintage.

Այդի, *դւոյ, դեւաւ. s.* Vine, vineyard, a vine-yard plot.

Այդ, *այդր, or այդորիկ, այդու, or այդուհի. pro.* This, that, it; that man, he, this man, woman, she.

Այդանօր. *adv.* There, yonder, in that place.

նախ, ի, իւ . adj. and **adv.** So much, much; so many, so.

իւն . adv. So, in such a manner, , after this manner.

նախ, առ, տաւ . adj. Such, like, , alike.

ի . adv. There, yonder, in, at it,

նախ, այ, ու . adj. and **adv.** So h, so many.

ի . adv. Now, at present, actually, is time; just now, anon, by and newly.

այ, ու . adj. Another, other, o- ; different, unlike.

այ . conj. But, yet, still, however;

նախնութիւն . s. Allegory, figure.

նախնեմ, եղի . v. a. To discolour, rnish, to grow pale.

այ . adj. ind. Of another kind, rent, other.

այ . adv. Otherwise, else, diffe- ly.

այի, առայ, տաւ . s. and **adj.** igner, stranger ; pagan; unlike.

նախնեմ, եղի . v. a. To disguise, ansform; to mask, to change; to sfigure.

նախնութիւն քրի . s. Transfigura- of Jesus Christ.

նախ, եղի . v. a. To alter, to g-; to ~~առ~~ waste, to corrupt.

Այլալուծիւն . *s.* Alteration, change, variation; emotion, perturbation, confusion, movement.

Այլանդակ, ի, աւ . *adj.* Odd, whimsical; fantastical, extravagant, capricious, monstrous, horrible, frightful.

Այլանդակութիւն . *s.* Extraordinariness, oddness.

Այլաբաւ, ի, աւ . *adj.* and *s.* Heterodox.

Այլ . *conj.* Yet, again, even, besides, more.

Այլապ . *adj. ind.* Various, different, distinct.

Այլաւ . *adv.* From another place; besides, moreover.

Այլուր . *adv.* Elsewhere, in another place.

Այլ սակայն . *conj.* But, nevertheless, yet, however.

Այծ, ի, իւ . *s.* A goat, she-goat.

Այծեամբ, եման, եմապ . *s.* A wild goat; a roe; a buck.

Այծեղջիւր, ջիւր, ջիւր . *s.* Capricorn.

Այն, այնք or այնքիկ, այնու or այնուիկ . *pro.* This, that, it, that man, he, she.

Այն քի . *conj.* For, because, since that.

Այն ինչ . *adv.* While, whilst, as long as, so long as; recently, newly.

Այնուհետեւ . *conj.* Ever, since, from that time.

Այնչափ, ի, իւ . *adj.* So much, as much, so.

Այնպէս, *adv.* So, also, yet, therefore.

Այնպիսի, սւոյ, սեաւ. *adj.* Such, like, equal, same; as much.

Այնքան, ոյ, եաւ. *adj.* Such, so numerous.

Այո. *Yes, yea, ay; indeed, truly.*

Այսպանեմ, եցի. *v. a.* To jeer, to ridicule, to despise, to mock.

Այս, այսք or այսորիկ, այսաւ or այսուիկ. *pro.* This, that, it, this thing, that man, he, this woman.

Այս, այսոյ, այսով. *s.* Evil genius, devil; ghost; storm, tempest.

Այսինքն. *adv.* Namely, to wit, viz, that is to say.

Այսուհետեւ. *adv.* Henceforth.

Այսչափ, ի, իւ. *adj.* Much, as much.

Այսպէս. *adv.* Thus, in this manner; so.

Այսպիսի, սւոյ, սեաւ. *adj.* Such, like, equal, alike.

Այսք. *adv.* Here, hither; come on.

Այնքան, ոյ, եաւ. *adj.* In this quantity, such.

Այսօր. *adv.* To-day.

Այս, ի, իւ. *s.* The cheek.

Այսի. *adv.* Thence, from that place.

Այսնուամ, այտեայ. *v. n.* To swell, to puff, to be inflamed.

Այսուց, ի, աւ. *s.* A swelling, hump, push, pustule, a tumour.

Այր, առն, արամբ. *s.* A man; a husband, spouse: a person.

Այր, այրի, իւ. *s.* Antre, a den, a grotto.

Այրատ, *ի, աւ. adj.* Wanton, impudent, immodest, lewd.

Այրեմ, *եցի. v. a.* To burn.

Այրի, *բայ, բռնվ. s. (կին)* A widow, (*այր*) a widower.

Այց առնեմ, *արարի. v. n.* To visit, to pay a visit, to go to see.

Այցելութիւն. *s.* A visit; visitation; search; examine.

Անագ, *ի, աւ. s.* Tin.

Անագան. *adv. and adj. ind.* Late, late in the evening.

Անագանեմ, *եցի. v. n.* To tarry, to delay, to retard.

Անդորոյն, *ի, իւ. adj.* Traitorous, wild, barbarous, a cruel, uncivil.

Անխորժ, *ի, իւ. adj.* Insipid, tasteless; hated, disliked.

Անկնկալ. *adv.* Unexpected, sudden.

Անտեթ, *ի, իւ. adj.* Impudent, shameless; insolent.

Աննուխ, *աննխոյ, ով. s.* Mint.

Անչառ. *adv.* Impartial, disinterested, severe, rigid.

Անչառութիւն. *s.* Impartiality, severity, rigor.

Անսպական, *ի, աւ. adj.* Incorruptible; pure, chaste, inviolate.

Անսպառ, *ի, աւ. s.* Desert, hermitage; solitary, uninhabited.

Անռակ, *ի աւ. adj.* Dissolute, debauched; prodigal.

Անռակիմ, *կեցայ. v. ռ-ք.* To be dis-

solute; to be prodigal, or lavish.

Անառակութի, *s.* Libertinism, lewdness, debauchery, dissoluteness, lust.

Անտրիկ, *adj. ind.* Inexpugnable.

Անասուն, անոյ, անով, *adj. and s.* Irrational; an animal, beast, brute.

Անաստուած, *ի, իւ. adj.* An atheist, ungodly.

Անարամ, *ի, իւ. adj.* Immaculate, pure, unmixed.

Անարատութիւն. *s.* Purity; clearness; innocence; integrity.

Անարգ, *ի, աւ. adj.* Despicable, vile, base, abject.

Անարդանք, նայ, նոք. *s. pl.* A contempt, affront, outrage.

Անարդեւ, *adj.* Free, unembarrassed, without obstacle; with impunity.

Անարդեմ, էջի. *v. a.* To offend, to injure, to despise, to blame.

Անարդութիւն. *s.* Contempt, offence; baseness, meanness.

Անարժան, *ի, իւ. adj.* Unworthy, unfit, improper; bad, wicked.

Անարժանութիւն. *s.* Indignity, unworthiness.

Անբան, *ի, իւ. adj. and s.* Irrational, dumb; an animal, a beast, brute.

Անբանութիւն. *s.* Bestiality, brutality; stupidity.

Անբասիր առնեմ, արարի. *v. a.* To excuse, to justify.

Անբաւ, *ի, իւ. adj.* Unfinished, infi-

nite, immense, innumerable.

Անգամ, *adj.* and *conj.* Once, time, bout; even, notwithstanding.

Անգայտանամ, տացայ . *v. n-p.* To rarefy.

Անգթութիւն . *s.* Cruelty, inhumanity.

Անգիտանամ, տացայ . *v. n.* To be ignorant of, not to know.

Անգղ, գեղ, գեղք . *s.* A vulture.

Անգղիացի, ցւոյ, ցւով . *English.*

Անգունեմ, եցի . *v. a.* To despise, to repulse, to reject, to ridicule, to blame.

Անգութ . *adj. ind.* Cruel, fierce, inhuman, merciless, incompassionate.

Անդ, գոյ, ով, or ի, իւ . *s.* A field, country, camp, soil, ground.

Անդ . *adv.* There, yonder.

Անդադար . *adj. ind.* and *adv.* Always, ever: incessantly.

Անդամ, ոյ, ով . *s.* A member, limb.

Անդամազննութիւն . *s.* Anatomy.

Անդամալոյծ, լուծի, լուծիւ . *adj.* and *s.* Paralitick, palsical.

Անդատան, ի, աւ . *s.* The country, fields; village.

Անդեայ, գէոյ, գէով . *s.* Flock, cattle.

Անդեղայ, ի, իւ . *s.* An antidote.

Անդէն . *adv.* There: on the spot.

Անդորդ . *adj. ind.* Quiet, calm.

Անդորրութիւն . *s.* Tranquillity.

Անդունդք, գնդոց, գնդովք . *s. pl.* Abyss, gulf: precipice.

Անդուստ . *adv.* From above.

Անդամին . *adv.* As soon as, since.

Անդր . *adv.* There; beyond; yonder.

Անդադարձ, ի, իւ . *adj.* Reciprocal, mutual; inverted, reverse.

Անդադարձիմ, ձայ . *v. n-p.* To beat back, to turn, to go back.

Անդամեկ, նկի, նկաւ . *adj.* Eldest, first born son, or daughter.

Անդամեաթիւն . *s.* Eldership, birth-right.

Անդադարձից, տեայ, տեպ . *s. pl.* Breeches, hose, trousers.

Անդդռւելի, լայ, լեաւ . *adj.* Unmoveable, firm, resolute; inflexible.

Անդրէն . *adv.* Again, over again, lately.

Անդրի, or անդրիք, բեայ, բեպ . *s. pl.* A statue; bust:

Անդր քան . *pre.* Beyond, on the other side, further than.

Աներ, այ, ող . *s.* Father-in-law.

Աներևոյթ, ութի, ութիւ . *adj.* Invisible, infinitive mood of verbs.

Աներևութանամ, թացայ . *v. n.* To disappear, to vanish.

Աներկայ . *adj. ind. and adv.* Without doubt, undoubted, sure, certain.

Աներորդի, գայ, գող . *s.* Brother-in-law.

Անդամ, ի, աւ . *adj.* Foolish; a rogue, a rascal; mad.

Անդամիմ, մեայ . *v. n-p.* To be wicked, to cheat, to become brutish.

Անդամութիւն . *s.* Knavery, roguery.

Անզգայ, ի, իւ. *adj.* Insensible, inanimate, stupid; blunderer.

Անզգայը, գուշի, գուշիւ. *adj.* Inconsiderate, imprudent, incautious.

Անզգուշութիւն. *s.* Inadvertency, unwariness, imprudence.

Անէծք, նիծից, նիծիւք. *s. pl.* Imprecation, malediction, curse.

Անբնականի, լայ, լեաւ. *adj.* Incomprehensible, inconceivable.

Անընդհատ. *adj. ind. and adv.* Continuous; incessantly.

Անընդունակ, ի, աւ. *adj.* Incapable, insufficient.

Անընկճելի, լայ, լեաւ. *adj.* Inflexible, invincible.

Անթ, ի, իւ. or ոյ, ով. *s.* Arm-pit.

Անթիւ. *adj. ind.* Innumerable, infinite; immense.

Անժոյժ, ժուժի, ժուժիւ. *adj. and adv.* Impatient, immoderate.

Անիծ, ի, իւ. *s.* A nit.

Անիծանեմ, եցի. *v. a.* To curse, to imprecate.

Անիմանալի, լայ, լեաւ. *adj.* Unintelligible, incomprehensible.

Անիսոն, ի, իւ. *s.* Anise.

Անիրաւ, ի, աւ. *adj.* Unjust, wicked, unlawful.

Անիրաւիմ, ւեցայ. *v. n-p.* To be unjust; to sin.

Անիրաւութիւն. *s.* Injustice, iniquity, injury, wrong.

Ա՛նիւ , նուոյ , նուով . *s.* A wheel : jack.

Ա՛լուածանկլի , լոյ , լեաւ . *adj.* Indissoluble; insoluble, inextricable.

Ա՛լուք , լոյ , լով . *adj.* Unheard of, new; deaf.

Ա՛խտաւան . *adj. ind.* Firm, constant; inviolable.

Ա՛խայեմ , էցի . *v. n. and a.* To be economical; to spare; to respect; to preserve.

Ա՛խարդախ . *adj. ind. and adv.* Sincere, loyal, faithful.

Ա՛խնայ . *adj. ind. and adv.* Without pity, without sparing; profusely.

Ա՛խոհեմ . *adj. ind.* Imprudent, indiscreet; unadvised.

Ա՛խոնջ , ի , իւ . *adj. and adv.* Indefatigable; fresh; infatigably.

Ա՛խտիք . *adj. ind. and adv.* Indifferent; indiscreetly.

Ա՛ծանօթ , ի , իւ . *adj.* Ignorant; unknown; ignoble.

Ա՛ծեղ , ի , աւ . *s.* A magpie, a jay.

Ա՛նկ է . *v. imp.* It ought, it is right, it is proper.

Ա՛նկախ . *adj. ind.* Independent, free, unlimited.

Ա՛նկան , ի , իւ . *s.* A mortar.

Ա՛նկանեմ , անկի . *v. a.* To lay the ground-work of lace; to weave, to twine.

Ա՛նկանիմ , անկայ . *v. n-p.* To fall, or tumble; to fall out; to happen.

Անկասկած, ի, իւ. *adj.* Sure, certain, indubitable.

Անկատար, ի, իւ. *adj.* and *adv.* Imperfect, incomplete, defective; faultily.

Անկատարութիւն. *s.* Imperfection.

Անկարգ. *adj. ind.* and *adv.* Inordinate; excessive, disorderly.

Անկարգութիւն. *s.* Disorder, confusion, irregularity.

Անկարելի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Impossible.

Անկարծելի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Unexpected; extraordinary.

Անկարութիւն. *s.* Impossibility; impotency; inability.

Անկարող, բողի, բողաւ. *adj.* Impotent, feeble, incapable.

Անկեղծ, ի, իւ. *adj.* and *adv.* Sincere, frank; true.

Անկեղծութիւն. *s.* Sincerity, candour, ingenuity.

Անկերպարան, ի, աւ. *adj.* Unformed, shapeless.

Անկիրթ. *adj. ind.* Uncultivated, unpollished; indocile.

Անկիւն, կեան, կեամբ. *s.* An angle, nook; (Ճանապարհի) a turning.

Անկողին, զնոյ, զնով. *s.* A bed, a matress.

Անկուշեմ, եցի. *v. n.* To kick; to resist, to reject.

Անկրօն, ի, իւ. *adj.* Irreligious, wicked.

Անկրօնութիւն. *s.* Irreligion, wickedness, impiety.

Անհաճոյ, *ի, իւ. adj.* Disagreeable, offensive, unpleasant.

Անհաճոյանամ, *յայցայ. v. n-p.* To displease, to be disagreeable.

Անհամ, *ի, իւ. adj.* Insipid, tasteless, unsavour, disgusting.

Անհամար, *ի, իւ. adj.* Innumerable.

Անհամբեր, *ի, իւ. adj.* Impatient, intolerant:

Անհամբերութիւն. *s.* Impatience; intolerance.

Անհամեմատ, *ի, իւ. adj.* Incomparable, disproportionate.

Անհամեմատութիւն. *s.* Disproportion, inequality.

Անհամեստ, *ի, իւ. adj.* Dishonest, immodest, obscene, lewd.

Անհամեստութիւն. *s.* Immodesty, obscenity.

Անհամութիւն. *s.* Insipidity, disgust.

Անհանգիստ, *գ.ստի, գ.ստիւ. adj. and adv.* Restless; turbulent, grievous.

Անհաշտ, *ի, իւ. adj. and adv.* Implacable, irreconcilable.

Անհաստատ, *ի, իւ. adj.* Inconstant, fickle, variable.

Անհաստատութիւն. *s.* Inconstancy, instability.

Անհարազատ, *ի, աւ. adj.* False, sham, bastard, spurious.

Անհաւան, *ի, իւ. adj.* Incredulous.

Անհաւանական, *ի, աւ. adj.* Improbable.

Անհաւասար, *ի, իւ. adj.* Unequal.

ԱՆՀԱԼԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆ . *s.* Inequal parity.

ԱՆՀԱԼԱՍ, *ի, իւ.* *adj.* Incredulous, creant, unfaithful, irreligious.

ԱՆՀԱԼԱՍՈՒԹԻ, *լւոյ, լեաւ.* *adj.* dible, past all belief.

ԱՆՀԱԼԱՍՈՒԹԻՄ, *բմի, բմաւ.* *adj.* I ful, disloyal, perfidious.

ԱՆՀԱԼԱՍՈՒԹԻՒՆ . *s.* Infidelity, fidiousness.

ԱՆՀԱԼԱՍՈՒԹԻՒՆ . *s.* Incredulity, belief, irreligion.

ԱՆՀԵԹԵԹ . *adj. ind.* Foolish, a odd, whimsical, extravagant; rough, rude, heavy, awkward.

ԱՆՀԵՍ ԱՆՆԵՄ, *արարի. v. a.* To late, to lose.

ԱՆՀՄՈՒՄ, *մեփ, մեաւ.* *adj.* Ign unexperienced, untried.

ԱՆՀՄՈՒՄԹԻՒՆ . *s.* Unskilfulness, perience, ignorance.

ԱՆՀՆԱԳԱՆԳ, *ի, իւ.* *adj.* Disobe

ԱՆՀՆԱԳԱՆԳՈՒԹԻՒՆ . *s.* Disobed transgression.

ԱՆՀՆԱՐԻՆ . *adj. ind. and adv.* I sible; hard, extremely.

ԱՆՀՈՎ . *adj. ind.* Negligent, indil careless, heedless.

ԱՆՀՈՎԱՆԱՄ, *գացայ. v. n-p.* T lect, to be indifferent.

ԱՆՀՈՎՈՒԹԻՒՆ . *s.* Negligence, ca ness, supineness.

ԱՆՀՈՒՆ, *հնոյ, հնով.* *adj.* Immen

fathomable, unfinished, infinite.

Անհրաժեշտ . *adj. ind.* Indispensable, irrevocable; necessarily.

Անձաւ, ի, աւ . *s.* A grotto, a cavern, a cave, a den, hole.

Անձեւոցք, ցաց, ցգք . *s. pl.* A napkin, a towel.

Անձեւ, ի, իւ . *adj.* Unformed, defective.

Անձխոտ, ի, իւ . *s.* Fumatory.

Անձկամ, կացայ . *v. n-p.* To desire, to wish; to long for.

Անձկացուցանեմ, ցուցի . *v. a.* To narrow, to make narrow.

Անձկութիւն . *s.* Straitening; constraint: labour, grief; a trouble.

Անձն, ձին, ձամբ . *s.* A person; the soul, the ghost.

Անձնահաճ, ի, իւ . *adj.* Presumptuous.

Անձնասէր, սիրի, սիրաւ . *adj.* Selfish, interested.

Անձնասիրութիւն . *s.* Egotism, self-love.

Անձնասպանութիւն . *s.* Suicide, self-murder.

Անձնատուր լինիմ, եղէ . *v. n.* To abandon himself, to cede, to submit, or yield, to capitulate.

Անձնդիւր . *adj. ind.* Voluptuous, luxurious.

Անձնիշխան, ի, իւ . *adj.* Free, independent.

Անձնիշխանութիւն . *s.* Free will, choice, independence.

Անձուկ, անձկի, անձկաւ . *adj. and s.*

Narrow, strait; desire, wish, ei

Անձրե, ի, աւ. *s.* Rain.

Անձրեւմ, եջի. *v. a. and n.* To
to shower, to pour down.

Անճառ, ի, իւ. *adj.* Ineffable, un-
able; irremediable.

Անճարակ, ի, աւ. *adj.* Unskilful,
pable; irreparable.

Անճարանամ, րացայ. *v. n-p.* To b
out remedy, to be incapable.

Անճողոպրելի, լւոյ, լեաւ. *adj.*
tricable.

Անճոռնի. *adj. ind.* Gigantick,
struous; extravagant, absurd.

Անմահ, ի, իւ. *adj.* Immortal.

Անմահութիւն. *s.* Immortality,
tuity.

Անմարդացուցանեմ, ցուցի. *v. t.*
people, to desolate.

Անմարմին, մնոյ, մնով. *adj.* Inco
al, spiritual, immaterial.

Անմարտութիւն. *s.* Indigestion.

Անմեղ, ի, աւ. *adj.* Innocent, not
harmless, silly.

Անմեղադրելի, լւոյ, լեաւ. *adj.*
able, pardonable.

Անմեղութիւն. *s.* Innocence, sim

Անմեռուկ, կի, կիւ. *s.* Purslain.

Անմերձեհաղի, լւոյ, լեաւ. *adj.* I
sible; untouched.

Անմիաբան, ի, իւ. *adj.* Dissonan
cordant, insociable.

Անմիաբանութիւն. *s.* Discord,

tion, difference, disagreement.

Անմիջապես . *adv.* Immediately, directly.

Անմիտ, մեհի, մտաւ . *adj.* Foolish, mad, stupid, silly, brainless, senseless.

Անմխիթար, ի, իւ . *adj.* Inconsolable.

Անմոլար, ի, իւ . *adj.* Infallible; fixed.

Անմուռնչ, ռնչի, ռնչիւ . *adj.* Dumb, mute, silent.

Անմտաբար . *adv.* Madly, foolishly.

Անմտադրութիւն . *s.* Inattention.

Անմտանամ, տաքայ . *v. n-p.* To beat out one's brains, to lose senses.

Անմտութիւն . *s.* Folly, madness, sottishness, imprudence.

Անյաւ . *adj. ind. and adv.* Insatiable, greedy, gluttonous; insatiably.

Անյաղթ . ի, իւ . *adj.* Invincible.

Անյայտ, ի, իւ . *adj. pl.* Hidden, dark, gloomy, secret, occult.

Անյայտիմ, տեցայ . *v. n-p.* To vanish, to disappear.

Անյապաղ . *adj. ind. and adv.* Quick, diligent; prompt; quickly.

Անյաջող . *adj. ind.* Unfavourable, unhappy.

Անյաջողութիւն . *s.* Disgrace, misfortune.

Անյատուկ, տկի, տկաւ . *adj.* Improper.

Անյարդար . *adj. ind.* Unpolished; hard; sluttish.

Անյարմար . *adj. ind.* Incongruous, indecent, unbecoming.

Անյիւշաբար, ի, իւ . *adj.* Indulgent, con-

descending, that easily forgives.

Անկշալարութիւն . *s.* Indulgence
nesty, pardon.

Անյոյս, *ի, իւ . adj.* Hopeless; despair

Անյուսութիւն . *s.* Despair, grief.

Անկենդ, *ի, իւ . adj. and adv.* Ar
artlessly.

Անկրեւի, ընդ, լեաւ . *adj.* Unp
nable; insupportable.

Անիւթ, *ի, իւ . adj.* Immaterial
ritual.

Անման, *ի, իւ . adj.* Unlike; inco
rable; different.

Անշահ, *ի, իւ . adj.* Unprofitable,
useless.

Անշահանդէր, դրի, դրաւ . *adj.* I
terested.

Անշարժ, *ի, իւ . adj.* Immovable, f
firm.

Անէն, շինի, շինիւ . *adj.* Desert, u
habited.

Անէջ . *adj. ind.* Inextinguishable.

Անշորհ, *ի, իւ . adj.* Deformed,
greeable; ungracious.

Անշորհութիւն . *s.* Ugliness, defor

Անշանամ, չացայ . *v. n-p.* To ex
to die.

Անշունջ, շնջի, շնջիւ . *adj.* Dumb.

Անշունջ, շնջի, շնջիւ . *adj.* Inanir
senseless.

Անշուշտ . *adj. ind. and adv.* Unde
ed; without doubt, certainly.

Անշուշտացանեմ, ջուցի . *v. t.* To

form, to strip, to fade, to brand.

Անքութիւն . *s.* Deformity, ugliness.

Անողորմ, ի, իւ . *adj.* and *adv.* Unpit-
ing, cruel; inhumanly, cruelly.

Անոյշ, ուշի, ուշիւ . *adj.* Sweet; mild,
agreeable, pleasant.

Անուայ, ի, իւ . *adj.* Wild, stern, dure,
untractable, harsh.

Անոտն, անի, անիւ . *adj.* Without feet;
baseless.

Անոտք, տից, տիւք . *s. pl.* The foot end,
base, bottom. Զանաւից . *adv.* Down-
wards.

Անորոշ, ի, իւ . *adj.* Undecided, infinite,
uncertain, indistinct, confused.

Անուանարկ . *adj. ind.* Infamous,
shameful, without credit.

Անուանարկութիւն . *s.* Defamation: ca-
lummy, aspersion.

Անուանի . *adj. ind.* Renowned, cele-
brated, eminent, famous.

Անուղղայ, ի, իւ . *adj.* Incorrigible.

Անուղղակի . *adj. ind.* and *adv.* Indirect;
indirectly.

Անուն, ան, ամբ . *s.* Name, or noun;
fame, reputation.

Անուշադրութիւն . *s.* Heedlessness, in-
advertency.

Անուշահոտ, ի, իւ . *adj.* Odoriferous,
sweet, agreeable.

Անուշահոտութիւն . *s.* Sweetness of
smell, scent, perfume.

Անուշեմ, եցի . *v. a.* To sweeten.

Անուշութիւն . *s.* Sweetness, softness, mildness, delicacy.

Անուշունք , ից , իւք . *s. pl.* Perfumes.

Անուորդ , ի , աւ . *s.* A capstan, a draw-beam, or windlass.

Անուա , ի , իւ . *adj.* Ignorant.

Անուր , նրոյ , նրով . *s.* A necklace, a collar.

Անուրջ , նրջաց , նրջովք . *s. pl.* A dream, a vision.

Այնչափ , ի , իւ . *adj. and adv.* Immense, numberless, innumerable, huge.

Անչափահաս , ի , իւ . *adj.* Under age, not adult.

Անչափութիւն . *s.* Immensity, infinity.

Անպակաս . *adj. ind. and adv.* Perfect, complete; assiduous; incessantly.

Անպատիւ , տուի , տուիւ . *adj.* Dishonoured, abject, base; vilely.

Անպատկառ , ի , իւ . *adj. and adv.* Impudent; irreverently.

Անպատճառ , ի , իւ . *adj.* Without cause, causeless.

Անպատկերի , լւոյ , լեաւ . *adj.* Unspeakable, ineffable.

Անպատշաճ , ի , իւ . *adj.* Improper, unfit, absurd, unbecoming.

Անպատշաճութիւն . *s.* Absurdity, indecency, incongruity.

Անպատուեմ , եցի . *v. a.* To dishonour, to contemn.

Անպատուութիւն . *s.* Dishonour, irreverence, wrong, injury.

Անպատրաստ , *ի , իւ . adj.* Unprovided, unfurnished.

Անպաքառայ , *ի , իւ . adj.* Busy, not at leisure, engaged in business.

Անպարկեշտ , *ի , աւ . adj.* Immodest, impudent, foul, nasty, dishonest.

Անպարկեշտութիւն . *s.* Immodesty, indecency.

Անպարտելի , *լւոյ , լեւու . adj.* Insurmountable, invincible; insurmountable.

Անպիտան . *adj. ind.* Useless, unprofitable, vain, vile, base.

Անպիտանութիւն . *s.* Inutility, trifle; vileness, cowardice.

Անպտուղ , *աղոյ , աղով . adj. and adv.* Unfruitful; unprofitably.

Անջատեմ , *եցի . v. a.* To separate, to divide, to disjoin.

Անջնջելի , *լւոյ , լեւու . adj.* Indelible.

Անջրդի , *գւոյ , ով . adj.* Without water, arid, dry.

Անջրպետ , *ի , աւ . s.* Intermedium, interval, a space, distance.

Անջրպետեմ , *եցի . v. a.* To separate, to distance, to bar.

Անսամ , *սացի . v. n.* To listen, to yield to reason; to obey, to cede; to expect.

Անսահման , *ի , իւ . adj.* Unfinished; unlimited; indefinite.

Անսասան , *ի , իւ . adj.* Immovable, unshakeable, firm.

Անսանձ . *adj. ind.* Without bridle; licentious; unruly.

Անսխալ, *ի, իւ.* *adj.* and *adv.* Infallible; infallibly.

Անսովոր. *adj. ind.* Unusual, silly, odd.

Անսուսալ, *ի, իւ.* *adj.* Hungry; fasting; without food.

Անսուսաղութիւն. *s.* Hunger.

Անսպառ, *ի, իւ.* *adj.* Inexhaustible, infinite.

Անսպիւտ. *adj. ind.* and *adv.* Unblemished; irreproachably.

Անստեղծ, *ի, իւ.* *adj.* Uncreated.

Անստոյգ, տուգի, ատգիւ. *adj.* Uncertain, doubtful; dubiously.

Անստուգութիւն. *s.* Uncertainty.

Անվախան, *ի, իւ.* *adj.* Unfinished, endless, eternal.

Անվայելուչ. *adj. ind.* Indecent, unfit, unbecoming, unlike, deformed, homely.

Անվայելութիւն. *s.* Indecency.

Անվարժ, *ի, իւ.* *adj.* Unskilful, uncultivated, rude.

Անվարժութիւն. *s.* Unskilfulness, inexperience.

Անվաւեր, *ի, աւ.* *adj.* Invalid, illegal, insufficient.

Անվտանգ, *ի, իւ.* *adj.* Out of danger, safe.

Անկեւ. *adj. ind.* and *adv.* Infallible, certain, punctual, diligent, exact; exactly, correctly.

Անտանելի, լռոյ, լեւաւ. *adj.* Insupportable, intolerable, tedious.

Անտառ, *ի, աւ.* *s.* Forest, wood.

Անտարակոյս . *adj. ind. and adv.* Undoubted; without doubt.

Անտարբեր , *ի , իւ . adj.* Indifferent, neuter; indolent.

Անտեղեակ . *adj. ind.* Ignorant, unskilful, unlearned.

Անտեղի , *զւոյ , զեւ . adj.* Absurd, impertinent, fantastical.

Անտեղութիւն . *s.* Absurdity, extravagance, folly.

Անտես , *ի , իւ . adj.* Invisible; incomprehensible.

Անտի . *adv. and adj.* From it, from that, thence.

Անցանեմ , *անցի . v. n.* To pass, to go over.

Անցաւոր , *ի , աւ . adj.* Transitory, passing ; fugitive, vain, needless.

Անցուցանեմ , *ցուցի . v. t.* To transmit, to convey.

Անցք . *ցից , ցիւք . s. pl.* Passage, a passing-by, step, pace; adventure, event.

Անգոյթ . *adj. ind.* Negligent, careless, inattentive, indifferent, insensible.

Անգործ , *ի , իւ . adj.* Unexperienced ; untried, new ; pure, chaste.

Անգուտ , *գտի , գտիւ . adj.* Incorruptible.

Անգոյնիւ . *adj. ind. and adv.* Unchangeable, unalterable ; invariably.

Անգոյնիւթիւն . *s.* Immutability , constancy.

Անբաղբաւար , *ի , իւ . adj.* Uncivil,

disobliging, uncultivated, rude.

Անբաւեր, լռոյ, ընաւ. *adj.* Inexpiable, unpardonable, irremissible.

Անբնին. *adj. ind.* Inscrutable, impenetrable, hidden, secret.

Անբոյժ. *adj. ind.* Safe, secure.

Անբուշ. *adj. ind.* Awake, sleepless.

Անպատ. *adj. ind.* Useless, fruitless, unprofitable, vain.

Անօթ, ոյ, ով. *s.* A vase, or vessel, a pot; a tool, furniture.

Անօր, ի, իւ. *adj.* Slender; thin; rare, loose, fine.

Անօրացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To rarefy, to lessen, to subtilize.

Անօրէն, ընի, ընաւ. *adj.* Unjust, unreasonable, impious, bad, wicked.

Անօրէնութիւն. *s.* Iniquity, malice; impiety.

Աշակերտ, ի, աւ. *s.* Disciple, pupil, a scholar, student.

Աշակերտեմ, եցի. *v. a.* To have in tuition, to teach, to instruct.

Աշակերտութիւն. *s.* Apprenticeship; pupilage.

Աշարայ, ի, իւ. *s.* Rye.

Աշխատ առնեմ, արարի. *v. n.* To give trouble, to fatigue.

Աշխատեցուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To trouble, to torment.

Աշխատիմ, տեցայ. *v. n.* To labour, to be vexed, to be uneasy, to work.

Աշխատութիւն. *s.* Fatigue, work, la-

, business, pain; exercise.

բ, ի, իւ . *s.* Mourning, complaint.

բեմ, եղի . *v. a.* To complain of; plore.

բհ, ի, աւ . *s.* The world, uni-; the earth, land.

բնագրութիւն . *s.* Geography; cos-aphy.

բնակաւ, ի, աւ . *s.* A conqueror.

բնակայութիւն . *s.* A conquest.

բնական, ի, աւ . *adj.* and *s.* World-mporal; a layman, lay, secular.

բնային, այնոյ, այնով . *adj.* World-rosane, secular, lay.

բնացոյց, ցուցի, ցուցիւ . *s.* A map, p of the world.

բնիկ . *adj. ind.* Secular, lay; vul-popular.

բ, ի, իւ . *adj.* Reddish.

բ, խուծի, խուծիւ . *adj.* Ardent, ed, mettlesome; alert.

բութիւն . *s.* Vivacity, spirit, ga-liveliness, a poetical fire.

, շնան, շնամբ . *s.* Autumn.

կակ, ի, աւ . *s.* A candlestick, a l for lights.

կաւ, ի, աւ . *s.* A tower; donjon.

, ի, իւ . *s.* Pike; javelin, half-pike, t, a lance.

կրջ, լըջոյ, լըջով . *adj.* Vigilant, , sprightly; circumspect.

լըութիւն . *s.* Vigilance, circum-son.

Աչառեմ, եցի. *v. n.* To have
to the appearance of persons.

Աչառութիւն. *s.* Respect of per

Աչք, չայ, չօք. *s. pl.* Eye, sigl
eyes, view.

Ապա. *adv.* Afterwards, then, aft

Ապագայ, ի, իւ. *adj.* The ti
come, future, to come.

Ապա թէ. *conj.* But if, if, in ca

Ապա թէ ոչ. *conj.* Else, if not,
wise.

Ապաթարց, ի, իւ. *s.* Apostroph

Ապակաբուռ, բռոյ, բռով. *s.* M

Ապակադործ, ի, աւ. *s.* A glass

Ապականեմ, եցի. *v. a.* To corr
waste; to deflower, to violate.

Ապականութիւն. *s.* Corruption,
vation.

Ապակափեղէ, ի, իւ. *s.* Caseme
window.

Արակի, կւոյ, կւով. *s.* Glass.

Արահով, ի, իւ. *adj.* Sure, safe
red, without danger.

Արահովացուցանեմ, ցուցի. *v. t.*
sure, to make sure, to warrant
cure, to preserve.

Արահովութիւն. *s.* Surety, sec

Արաշաւ. *s. ind.* Repentance,
remorse.

Արաշաւեմ, եցի. *v. a.* To rej
to regret.

Արաշխարանք, նայ, նօք. *s. pl.* P
satisfaction.

Ապաշխարեմ, եցի. *v. a.* To repent, to make penance.

Ապաշխարութիւն. *s.* Repentance, penance.

Ապառաժ, ի, իւ. *s. and adj.* A rock; rugged, rough, mountainous. Ապառաժն Արաբիա. Stony Arabia.

Ապառիկ գնեմ կամ վաճառեմ, եցի. *v. a.* To buy, or to sell on credit.

Ապառնի, նւոյ, ներա. *adj. and s.* Future, to come; future tense; futurity.

Ապառոււմ. *adj. ind.* Insolent, pert, bold, audacious.

Ապաստան, ի, աւ. *s.* An asylum, refuge, sanctuary, a shelter.

Ապաստանիմ, նեցոյ. *v. n-p.* To fly for refuge, to have recourse, to fly for help, to retire; to rely, to depend.

Ապարանք, նից, նօք. *s. pl.* A palace, court, court-yard.

Ապարասան, ի, աւ. *adj.* Unbridled.

Ապարում, ի, աւ. *s.* Border, or edge of a tent, or pavilion.

Ապացոյց, ցուցի, ցուցիւ. *s.* Sign; example; demonstration.

Ապացուցական, ի, աւ. *adj.* Demonstrative, conclusive.

Ապացուցանեմ, ցուցի. *v. a.* To demonstrate.

Ապաւանդակ, ի, աւ. *s.* A line, string, cord.

Ապաւառ, ի, աւ. *s.* Excrement.

Ապաւէն, լինի, լինաւ. *s.* Asylum, re-

fuge, retreat; confidence, assurance.
 Ապաւինութիւն . *s.* Refuge, retreat; confidence, security.

Ապաքէն . *conj.* Now, then, then already; truly, indeed; perhaps.
 Ապաքինեմ, եղի . *v. a.* To cure; to get away.

Ապերախտ, ի, իւ . *adj.* Ungrateful.
 Ապերախտութիւն . *s.* Ingratitude.
 Ապիրաւտ, ի . *adj.* Wicked, rascally.

Ապիրաւտութիւն . *s.* Wickedness, iniquity.

Արշեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To astonish, to surprise, to enchant.

Արշեմ, շեցայ . *v. n.* To be astonished, to be amazed.

Ապշութիւն . *s.* Amazement, wonder, surprise, stupor.

Ապուշ . *adj. ind.* Stupid, sottish, a dunce.

Ապստամբ, ի, աւ . *adj.* Rebellious, fractious.

Ապստամբեցուցանեմ, ցուցի . *v.* To cause an insurrection, to revolt.

Ապստամբիմ, եցայ . *v. n.* To revolt, to rebel against.

Ապստամբութիւն . *s.* Rebellion, sedition, mutiny.

Ապտակ, ի, աւ . *s.* A slap; box ear.

Ապտակեմ, եցի . *v. a.* To slap.

Ապրեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To educate.

to enfranchise, to save, to preserve.

Ապրիլ, *ի, իւ.* *s.* (ամիս) April.

Ապրիմ, *բեցայ.* *v. n. p.* To live; to obtain freedom; to escape, to fly.

Ապրշուկ, *շիկ, շիւկ.* *s.* Silk.

Ապրուստ, *ի, իւ.* *s.* Livelihood, food, subsistence, provision.

Ապրիւնաւոր, *ի, աւ.* *adj.* Illegal, unwarrantable, unlawful.

Աջ, *ոյ, ուլ.* *s. and adj.* The right hand; straight, right.

Առ. *pre.* To, at, unto; near, close, by, next, amongst, among, amidst; as for, in comparison of; during, while; against, near, towards: Առ սահաւսահաւ, by degrees.

Առաքատ, *ի, իւ.* *s.* A curtain; (նաւաւ) a sail.

Առաքատսահաւ, *ի, աւ.* *s.* A ship's yard, a sail-yard.

Առաքատեմ, *եցի.* *v. a.* (դնաւ) To set sail, to make sail.

Առած, *ի, իւ.* *s.* Adage, proverb, aphorism, apophthegm, an axiom, maxim, sentence, saying.

Առակ, *ի, աւ.* *s.* Proverb, enigma, riddle, a parable, fable; spectacle.

Առականք, *նոց, նոք.* *s. pl.* Private parts, nakedness.

Առակաւոր, *ի, աւ.* *adj.* Enigmatical; proverbial.

Առակեմ, *եցի.* *v. a.* To allegorize, to resemble.

Առ այժմ . *adv.* Now, at present.

Առանձին . *adj. ind.* Particular,

Առանձինն . *adv.* Particularly, specially, especially.

Առանձնանամ, ձնացայ . *v. n.* To retreat, to make one's retreat.

Առանձնաշնորհութիւն . *s.* Privilege, exemption, immunity.

Առանձնութիւն . *s.* Solitude,

Առանց . *pre.* Without; except,

Առանցք, ցից, ցիւք . *s. pl.* Axis;

Առասպար, խ, աւ . *s. and adj.* A rough, rugged, sharp.

Առաջ, կի՞ առաջք . *s. ind.* Forehead, front; head; arm, part, division.

Առաջադրեմ, եցի . *v. a.* To set to appoint, to propose; to intend.

Առաջադրութիւն . *s.* Proposition; purpose.

Առաջակողմն, ման, մամբ . *s.* For (նաւի) prow, forepart of a ship.

Առաջարկեմ, եցի . *v. a.* To propose, to offer; to propose for consideration.

Առաջարկութիւն . *s.* Proposition; subject, question, a problem, a difficulty.

Առաջի . *pre. and adv.* Before, against, in presence of; opposite.

Առաջիկայ, ի, իւ . *adj.* Present, next, close.

Առաջիկայութիւն . *s.* Presence, intervention.

Առաջին, ջնոյ, ջնով . *adj.* at

First; ancient, senior, or of age.

Առաջնորդ, *ի, ա.* *s.* and *adj.* An author, a chief, leader, director: an escort, a guide, conductor.

Առաջնորդեմ, *եցի.* *v. a.* To conduct, to guide, to direct, to govern, to escort, to accompany.

Առաջնորդութիւն *s.* Conduct, manage, direction; provostship.

Առասան, *ի, ա.* *s.* Pack-thread, a shoemaker's thread, rope.

Առասպել, *ի, ա.* *s.* Fable, falsehood, story, a romance.

Առաստաղ, *ի, ա.* *s.* The top of a house, the roof: the ceiling.

Առատ, *ի, ա.* *adj.* Abundant.

Առատաձեռն *adj. ind.* and *adv.* Liberal, generous.

Առատաձեռնութիւն *s.* Liberality, generosity.

Առատանամ, *տացայ.* *v. n.* To abound, to overflow, to run over.

Առատապէս *adv.* Abundantly, largely.

Առատացուցանեմ, *ցուցի.* *v. t.* To fill, to heap up, to augment.

Առատութիւն *s.* Abundance, plenty.

Առարկայ, *ի, իւ.* *s.* An object; a subject; a but, aim, end.

Առարկեմ, *եցի.* *v. a.* To object, to oppose.

Առարկութիւն *s.* Objection, opposition; purpose.

Առաւել *adj. ind.* and *adv.* Superfluous.

ous; exceeding, excessive; more, rather; too, besides, much, too much.

Առաւելքան, *more than*.

Առաւելում, *ելայ*. *v. n.* To augment, to add, to increase, to multiply.

Առաւելութիւն. *s.* An addition, growth, growing, augment, superabundance.

Առաւայտ, *առի, առիւ*. *s.* Sainfoin, clover, quadrifolium.

Առւտտ, *աւ* or *ի*. *s.* Morning.

Առաքեալ, *ելոյ, ելով*. *s.* and *adj.* An apostle; missionary; envoy.

Առաքելական, *ի, աւ*. *adj.* Apostolick.

Առաքեմ, *եցի*. *v. a.* To send, to dispatch, to expedite.

Առաքինի, *նայ, նեաւ*. *adj.* Virtuous, pious, devout, honest; valiant.

Առաքինութիւն. *s.* Virtue, probity; goodness; valour, bravery.

Առեղծուած, *ոյ, ով*. *s.* Enigma, proverb.

Առ երես. *adv.* Apparently, externally, outwardly, speciously.

Առ ժամայն. *adv.* Presently, soon, very soon, directly, suddenly.

Առժամանակեայ, *կէի, կէիւ*. *adj.* Temporal, perishable; provisional.

Առիւած, *ի, իւ*. *s.* An apron.

Առիթ, *աթի, աթիւ*. *s.* Occasion, opportunity.

Առիւծ, *աւ, աւ*. *s.* A lion.

Առկախեալ, *ելոյ, ելով*. *adj.* Hanging down, leaning, bending.

Առհասարակ. *adj.* and *adv.* Common,

general; commonly, generally.

Ահաւատելայ, չէի, չէիւ . *s.* Earnest money, pledge, essay.

Առնեմ, արարի . *v. a.* To make, to do.

Առնէա, նիտի, նիտաւ . *s.* A dormouse.

Առնում, առի . *v. a.* To take, to receive.

Առնչութիւն . *s.* Relation.

Առդանեմ, եցի . *v. a.* To pronounce; to sprinkle, to wet.

Առդանութիւն . *s.* Prosody, pronunciation.

Առողջ, ի, աւ, or իւ . *adj.* Healthy; alive; salubrious.

Առողջացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To cure, to heal, to restore to health, or life.

Առողջութիւն . *s.* Health, life.

Առոյգ, ուգի, ուգաւ . *adj.* Young, brisk, cheerful, alive, sprightly.

Առոյգանամ, դաջայ . *v. n.* To grow young, to become young again.

Առոյգութիւն . *s.* Youth, vigour.

Առու, ի, աւ . *s.* A trench, channel.

Առումն, սման, սմամբ . *s.* The act of taking, reception; acceptance, sense.

Առօրեայ, րէի, րէիւ . *adj.* Diurnal.

Առ օրին . *adv.* This day; presently.

Ասացուած, ծոյ, ծով . *s.* A saying, a word, term, expression.

Ասեղն, սղան, սղամբ . *s.* A needle.

Ասեմ, ասացի . *v. a.* To tell, to say, to speak, to express, to recite.

Ասղանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A needful, thread, string.

Արդանոց, *ի, աւ. s.* Needle-case.

Արդնեգործեմ, *եցի. v. a.* To embroider, to embellish.

Արդնեգործ, *ի, աւ. s. (անճն)* An embroiderer; (*իր*) embroidery.

Արուի, *ւոյ, ւով. s.* Woollen, blanket; cloth, stuff.

Արուս, *սպի, սպաւ. s.* A shooting star.

Ասպանդակ, *ի, աւ. s.* A stirrup.

Ասպատակ, *ի, աւ. s.* A running footman, a marauder; running; incursion.

Ասպատակեմ, *եցի. v. n.* To go a marauding, to plunder.

Ասպատակութիւն. *s.* Running, excursion, inroad, marauding, plundering.

Ասպար, *ի, աւ. s.* A shield, a buckler.

Ասպարէզ, *րիզի, րիզաւ. s.* Career, course, run, running.

Ասպետ, *ի, աւ. s.* A knight, equerry, esquire, cavalier.

Աստ. } *adv.* Here, hither, hard by,
Աստանոր. } *in this place.*

Աստաւ, *ի, աւ. s.* A lining.

Աստեղաբաշխութիւն. *s.* Astronomy.

Աստէն. *adv.* Here; hence.

Աստի. *adv.* Hence, thence, from hence.

Աստիճան, *ի, աւ. s.* A degree, a staircase, a step; dignity.

Աստղ, *սեղ, տեղք. s.* A star.

Աստուած, *սուծոյ, տուծով. s.* God.

Աստուածաբանութիւն. *s.* Theology;
(*հեթանոսաց*) mythology.

Աստուածածին, *ծնի, ծնիւ. s.* Mother

of God, Holy Virgin Mary.

Աստուածային, պնոյ, պնով. *adj.* Divine, celestial; sacred; pious.

Աստուածապաշտ, ի, իւ. *adj.* Pious, devout, religious.

Աստուածացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To make a god of any thing; to deify.

Աստուծ (հաց). *adj. ind.* Bread only; stale bread.

Ատր, սու, սու. *s.* A fleece, wool.

Ատաղձ, ի, իւ. *s.* Matter; timber-work, carpentry.

Ատաղձագործ, ի, աւ. *s.* A carpenter.

Ատամն, ման, մամբ. *s.* A tooth.

Ատամնառութիւն. *s.* A setting on edge.

Ատեան, տենի, տենիւ. *s.* Tribunal, auditory, court.

Ատեմ, եցի. *v. a.* To hate, to abhor.

Ատելի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Hateful, odious; disagreeable.

Ատելութիւն. *s.* Hate, aversion.

Ատենարանեմ, եցի. *v. a.* To harangue.

Ատենարանութիւն. *s.* Harangue, speech, oration.

Ատենագպիր, պրի, պրաւ. *s.* A chancellor, a notary.

Ատոբ, ի, աւ. *adj.* Fat, full, abundant.

Ատրճանակ, ի, աւ. *s.* A pistol.

Արագ, ի, աւ. *adj.* Quick, swift, nimble, agile, rapid.

Արագ. *adv.* Swiftly, fast, quickly.

Արագեմ, եցի. *v. n.* To make haste, to hasten.

Արագիլ, գիլ, գիւլ. *s.* A stork.

Արագութիւն. *s.* Quickness, swiftness, rapidity, speed.

Արած, ոյ, ուլ. *s.* An ulcer, scar; a stain.

Արածեմ, եցի. *v. a.* To graze, to pasture; to keep, to take care of.

Արածիմ, ծեցայ. *v. n-p.* To pasture, to feed.

Արական, ի, աւ. *adj.* Masculine, male.

Արահեալ (Ճանապարհ) *adj. ind.* A great thoroughfare.

Արամբի, բւոյ, բեաւ. *adj.* Married woman.

Արատ, ոյ, ուլ. *s.* A stain, spot; vice.

Արատաւոր, ի, աւ. *adj.* Vicious, faulty.

Արատաւորեմ, եցի. *v. a.* To stain, to spot, or dirty, to waste.

Արարած, ոյ, ուլ. *s.* Creature.

Արարողութիւն. *s.* Rite, church ceremony.

Արարչութիւն. *s.* Creation.

Արարք, բոյ, բովք. *s. pl.* Action, fact, deed, affair.

Արբանեակ, եկի, եկաւ. *s.* A footman, servant, groom, waiter; (մոլորակաց) satellites.

Արբեալ, ելոյ, ելով. *adj.* Drunk, a drunkard.

Արբենամ, բեցայ. *v. n.* To get in liquor, to get drunk.

Արբեցող, ի, աւ. *adj.* and *s.* A drunkard, a toper.

Արբունք. *s. pl. ind.* Puberty. Յարբունո

Հասանել, to attain the age of puberty.

Արբուցանեմ, բուցի. *v. a.* To give to drink; to water, to steep.

Արդանակ, *ի, աւ. s.* Broth.

Արդանդ, *ի, իւ. s.* Matrix, womb, belly.

Արդասաւոր, *ի, աւ. adj.* Fertile.

Արդասիք, սեայ, սեգք. *s. pl.* Fruit, production; effect, work.

Արդաւանդ, *ի, իւ. adj.* Fruitful, fertile.

Արդեղ. *s. ind.* Hindrance, impediment, embarrassment, obstacle, prohibition.

Արդելան, *ի, աւ. s.* An arrest, detention, prison.

Արդելում, դելի. *v. a.* To hinder, to arrest, to stop, to hold back, to embarrass, to defend, to prohibit, to forbid.

Արդ. *conj. and adv.* Now, accordingly; at present.

Արդարապէս. *adj.* Justly; equitably.

Արդարացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To justify, to clear, to excuse.

Արդարեւ. *adv.* Truly, indeed, yes.

Արդարութիւն. *s.* Justice, equity.

Արդեօք. *adv.* Perhaps, never.

Արդէն. *adv.* Already, even now.

Արդիւնք, դեանց, դեամքք. *s. pl.* Merit; fact, case, effect; fruit.

Արդու, *ի, իւ. s.* Artabe (ancient measure.)

Արեգակն, կան, կամք. *s.* The sun.

Արեւակից, կցի, կցաւ. *adj.* Consanguineous, relation.

Արե, ու, ու. *s.* The sun; light.

Արագիւլ, գլի, գլիւ. *s.* A sto
Արագութիւն. *s.* Quickness,
rapidity, speed.

Արած, ոյ, ով. *s.* An ulcer, sc
Արածեմ, եջի. *v. a.* To gra
sture; to keep, to take care
Արածիմ, ծեցայ. *v. n-p.* T
to feed.

Արական, ի, աւ. *adj.* Mascu
Արահեա (ճանապարհ) *adj. i*
thoroughfare.

Արամբի, բւոյ, բեաւ. *adj. M*
man.

Արատ, ոյ, ով. *s.* A stain, s
Արատաւոր, ի, աւ. *adj.* Vici
Արատաւորեմ, եջի. *v. a.* T
spot, or dirty, to waste.

Արարած, ոյ, ով. *s.* Creator
Արարողութիւն. *s.* Rite, ch
mony.

Արարչութիւն. *s.* Creation.

Արալք, բոյ, բովք. *s. pl.* Ac
deed, affair.

Արբանեակ, եկի, եկաւ. *s.* A
servant, groom, waiter; (a
satellites.

Արեւալ, ելոյ, ելով. *adj.*
drunkard.

Արեւամ, բեցայ. *v. n.* To
quor, to get drunk.

Արեցող, ի, աւ. *adj.* and *s*
ard; a toper.

Արբունք. *s. pl. ind.* Puberty.

- Արծաթ, ոյ, ուլ. *s.* Silver; money, coin.
 Արծարծեմ, եցի. *v. a.* To stir the fire,
 to blow the fire; to animate.
 Արծնեմ, եցի. *v. a.* To polish.
 Արծուի, առ, առ. *s.* Eagle.
 Արկածք, ծից, ծիւք. *s. pl.* Misfortune,
 disgrace, mischance; accident.
 Արկանեմ, արկի. *v. a.* To cast, to shoot,
 to put away.
 Արկղ, կեղ, կեղք. *s.* A chest; a trunk.
 Արհամարհեմ, եցի. *v. a.* To despise,
 to repulse, to disdain.
 Արհամարհութիւն. *s.* Contempt, hu-
 miliatation, disdain.
 Արհաւիրք, արաց, արօք. *s. pl.* Fright,
 terror, dread.
 Արհեստ, ի, իւ. *s.* Trade, profession.
 Արհեստաւոր, ի, աւ. *s.* An artisan,
 workman, artist.
 Արձագանք, նայ, նօք. *s. pl.* Echo.
 Արձակ. *adj. ind.* Free, loose; open; (ար-
 ձակ բան) prose.
 Արձակեմ, եցի. *v. a.* To untie, to un-
 clog, to relax, to unfold; to dispatch,
 to send; to pull, to fling.
 Արձակումն, կման, կմամբ. *s.* Absolution.
 Արձան, ի, աւ. *s.* A statue; a column.
 Արձանագրեմ, եցի. *v. a.* To inscribe,
 to enrol, to control, to register.
 Արձանագրութիւն. *s.* Acts, registers;
 record, deed, book.
 Արձանացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To raise,
 to erect.

Արձէնք, ձենից, ձենիւք . *s. pl.* A pitch-fork.

Արձոյլ, ձուլի, ձուլիւ . *s.* A net.

Արձիճ, արձձոյ, արձձով . *s.* Lead.

Արմատ, ոյ, ով . *s.* The root; trunk, stem; origin, cause.

Արմատաքի խլեմ, եցի . *v. a.* To root out, to extirpate, to grub up.

Արմաւ, ոյ, ով . *s.* Date.

Արմաւենի, նւոյ, նեաւ . *s.* A palm-tree.

Արմն, մին, մամբա . *s.* A stump, root; stem, set.

Արմուկն, մկան, մկամբ . *s.* The elbow.

Արմտիք, տեաց, տեօք . *s. pl.* Production.

Արշալոյս, լուսոյ, լուսով . *s.* Dawn, or aurora, day-break.

Արշաւանք, նաց, նօք . *s. pl.* Course; invasion, incursion.

Արշաւեմ, եցի . *v. n.* To run, to ramble; to gallop.

Արոյր, արուրի, արուրիւ . *s.* Brittle brass, brass, latten.

Արուադիտութիւն . *s.* Sodomy.

Արուարձանք, նաց, նօք . *s. pl.* A suburb.

Արուեստ, ի, իւ . *s.* Art, trade.

Արուեստական, ի, աւ . *adj. and s.* Artificial, artful; factitious.

Արուեստակեալ, ելոյ, ելով . *adj.* Affected; precious.

Արուեստակութիւն . *s.* Affectation ; scrutiny, research, inquiry.

Արուեստաւոր, ի, աւ . *s. and adj.* An artisan, an artist; artificial.

Արուէգ, Վիգի, Վիգիւ. *s.* Hermaphrodite.

ԱրուԹիւն. *s.* Virility. See ԱրիւԹիւն.

Արուսեակ, եկի, եկաւ. *s.* Venus, the morning, or evening star.

Արջ, ոյ or ու, ով or ու. *s.* A bear.

Արջաւ, ոյ, ով. *s.* An ox.

Արջասպ, ի, իւ. *s.* Vitriol.

Արջնգեղ, ի, իւ, *s.* Fennelflower.

Արտ, ոյ, ով. *s.* A field, camp, ground.

Արտաբերեմ, եցի. *v. a.* To utter, to pronounce, to speak.

Արտադրեմ, եցի. *v. a.* To produce.

Արտախուրակ, ի, աւ. *s.* A hat; cover.

Արտակենդրոն, ի, իւ. *adj.* Excentrick.

Արաւնչեմ, եցի. *v. a.* To exhale, to evaporate, to perspire.

ԱրաւնչուԹիւն. *s.* Transpiration, exhalation.

Արտասանեմ, եցի. *v. a.* To pronounce, to utter, to recite.

Արտասանութիւն. *s.* Pronunciation.

Արտասուեմ, եցի. *v. n.* To weep, to cry, to deplore.

Արտասուք, ւայ, ւօք. *s. pl.* A tear.

Արտաքին, քնոյ, քնով. *adj.* Exterior, external, extrinsick.

Արտաքնոյ, ի, իւ. *s.* A privy, necessary.

Արտաքոյ. *pre. and adv.* Out, abroad; outward, externally, without.

Արտաքոյք, քոյք. *s. pl.* Outside appearance, external part.

Արտաքուստ. *adv.* Out, outwardly.

Արտաքս. *adv.* Abroad, outward.

Արտաքսեմ, եջի . *v. a.* To hunt, to drive away, to put out.

Արտանուշիք, աննայ, անօք . *s. pl.* Eyelashes, eye-lids.

Արտուռ, ի, իւ . *s.* A lark.

Արանուծիւն . *s.* Privilege, prerogative, right, favour, exemption.

Արօսք . *s. ind.* A tear.

Արփի, փւոյ, փւով . *s.* The sun; ether, heaven.

Արքայ, ի, իւ . *s.* A king; a prince.

Արքայազուն, զնոյ, զնով . *s.* A prince.

Արքայական, ի, աւ . *adj.* Royal, regal; august.

Արքայորդի, դւոյ, դւով . *s.* A prince, a young king, a young prince.

Արքայութիւն . *s.* Paradise; royalty, a kingdom, reign.

Արքեպիսկոպոս, ի, աւ . *s.* Archbishop, metropolitan.

Արքունի . *adj. ind.* Royal; aulick.

Արքունիք, նեայ, նեօք . *s. pl.* A palace, royal residence; court.

Արօտ, ի, իւ . *s.* Pasturage, pasture.

Արօր, ի, աւ . *s.* A plough.

Արօրադրեմ, եջի . *v. a.* To plough up, to till.

Աւագ, ի, աւ . *adj.* Eldest, oldest; chief; prior; superior. Աւագ սարկաւագ, archdeacon.

Աւագանի, նւոյ, նեաւ . *s.* Court, nobility.

Աւագերէց, ըիցու, ցամբ . *s.* Archpriest.

Աւագութիւն . *s.* Greatness, excellence, sublimity, dignity, degree of honour, nobility, majority.

Աւազ, զոյ, ով . *s.* Sand, gravel.

Աւազակ, ի, աւ . *s.* A thief, robber, highwayman.

Աւազակեմ, եջի . *v. a.* To rob, to steal, to assassinate.

Աւազակոյտ, կուտի, կուտիւ . *s. and adj.* Sandbanks, shelves, quicksands, downs.

Աւազակութիւն . *s.* Robbery, an assassination, theft.

Աւազանան, ոյ, ով . *s.* A powder-box.

Աւազան, ի, աւ . *s.* A basin of fountain; a bath, a bathing tub, a pool.

Աւազուտ . *adj. ind.* Sandy, full of sand, gravelly.

Աւաղ . *int.* Alas !

Աւան, ի, աւ . *s.* A small town, a little paltry town, a country town.

Աւանդ, ի, իւ . *s.* Deposit.

Աւանդատուն, տան, տանք . *s.* A vestry, the sacristy.

Աւանդեմ, եջի . *v. a.* To deposite, to consign; to leave, to commit.

Աւանդութիւն . *s.* Deposit, consignment; tradition.

Աւար, ի, աւ . *s.* Booty; pillage, sack.

Աւարեմ, եջի . *v. a.* To pillage; to sack.

Աւարտ, ի, իւ . *s.* Termination, finishing, end, term, point.

Աւարտեմ, եջի . *v. a.* To terminate,

to end, to finish, to complete.

Աւել . *s. ind.* A broom; a brush.

Աւելեմ, եջի . *v. a.* To sweep, to brush.

Աւելորդ, ի, աւ . *adj. and adv.* Exceeding; superfluous; too much.

Աւելորդապաշտութիւն . *s.* Superstition.

Աւելուկ, լիկ, լիաւ . *s.* Sorrel.

Աւետարան, ի, աւ . *s.* Gospel.

Աւետարանական, ի, աւ . *adj.* Evangelick.

Աւետիք, տեաց, տեգ . *s. pl.* Good news, or a notice of good news. Երկիր տե-տեաց, Land of promise.

Աւերած, ոյ, ով . *s.* Ruin, destruction, desolation.

Աւերակ, ի, աւ . *s. and adj.* Ruins, rubbish; ruined.

Աւերեմ, եջի . *v. a.* To ruin, to destroy, to demolish, to ravage.

Աւելի, ի, իւ . *s.* Lymph, humour.

Ափ, ոյ, ով . *s.* The palm, hollow of the hand. Ափ յափոյ, unprepared.

Ափ 'ի բերան լինիմ, կմ առնեմ, պարբ . *v. n. and a.* To keep silence, or to silence one.

Ափիոն, ի, իւ . *s.* Opium.

Ափն, ափան, ափամբ . *s.* Shore, side, brink, edge, coast; a steep bank.

Ափսէ, ի, իւ . *s.* Plate, dish.

Աքաղաղ, ի, աւ . *s.* Cock.

Աքացեմ, եջի . *v. a.* To kick.

Աքիս, ի, աւ . *s.* A weasel.

Աքսոր . *s. ind.* Exsile, ban.

Աքսորեմ, եջի . *v. a.* To banish, to exile.

Բ

Բաբախեմ, եղի. *v. a.* To palpitate.

Բաբան, ի, աւ. *s.* A ballist.

Բաբէ. *int.* Ah, oh, fy; alas!

Բաբ, ի, իւ. *s.* Muzzle; part.

Բաբին, գնի, գնաւ. *s.* An altar of an idol, idol.

Բաբ; ի, իւ. *s.* Drake; (էք բաբ) duck.

Բաբէ, ի, իւ. *s.* A falcon, hawk, sparrow-hawk.

Բաբխառարած, ի, իւ. *adj.* and *adv.* With open arms.

Բաբկուրաբ, ի, աւ. *s.* Maniple.

Բաբնաբան, ի, իւ. *adj.* Verbose; talker.

Բաբնակ, ի, աւ. *s.* A snuffers-pan, snuffers-tray, socket.

Բաբնական, ի, աւ. *s.* That places himself, or sits at table; a banquet; a carpet, sofa; a seat, or chair.

Բաբնաւարդ, ի, աւ. *s.* Populous.

Բաբնանամ, զնացայ. *v. n-p.* To grow, to multiply.

Բաբնապատիկ. *adj. ind.* Multiple; diverse, various, many.

Բաբնապատկութիւն. *s.* Multiplication.

Բաբնաստեղք, զայ, զք. *s. pl.* The seven stars, the pleiades.

Բաբնատեսակ. *adj. ind.* Of many kinds, or sorts, diverse.

Բաբնարդիւն. *adj. ind.* Very meritorious, or deserving, full of merit.

Բազմացուցանեմ, *յուշի*. *v. t.* To augment, to grow, to add, to multiply.

Բազմիմ, *մեցայ*. *v. n.* To sit down.

Բազմեց, *ի, աւ*. *s.* A chair, seat, canopy, couch, sofa.

Բազմութիւն *s.* A multitude, quantity, a great number.

Բազուկ, *ղկի, զկաւ*. *s.* Arm, branch; (*բանջար*) perry.

Բազում, *զմի, զմաւ*. *adj.* Many, divers, much, plenty, numerous.

Բաժակ, *ի, աւ*. *s.* Glass, a chalice.

Բաժանեմ, *եցի*. *v. a.* To divide, to separate, to share.

Բաժին ժնի ժնիւ. *s.* Share, part, portion, parcel, piece; dose; a lot.

Բաշ, *ի, իւ*. *s.* A cherry.

Բաշաւան, *ի, աւ*. *s.* Balm; balsamick.

Բաշեիր, *ի, աւ*. *s.* A sledge.

Բակ, *ի, իւ*. *s.* A porch, portico; church-porch; halo.

Բակլայ, *ի, իւ*. *s.* A bean.

Բահ, *ի, իւ*. *s.* A spade, hough.

Բաղադրեմ, *եցի*. *v. a.* To compose.

Բաղադրութիւն. *s.* Composition.

Բաղաձայն, *ի, իւ*. *adj.* A consonant.

Բաղանիք, *նեաց, նեօք*. *s. pl.* A bath.

Բաղարջ, *ի, իւ*. *s.* Unleavened.

Բաղբաղայք, *յից, յիւք*. *s. pl.* A pretext, colour, cloak; calumny.

Բաղք, *ի, իւ*. *s.* Fortune, prosperity; destiny; chance, fate.

Բաղդաստեմ, *եցի*. *v. a.* To compare,

to confer, to confront, to collate.

Բաղդաստութիւն . *s.* Comparison.

Բաղդղն , դան , զամբ . *s.* Ivy.

Բաղդներմ , եցի . *v. a.* To strike, to knock, to beat, to shock.

Բաղդանամ , կացայ . *v. n.* To consist.

Բաղդկացութիւն . *s.* Consistence, composition, conjunction.

Բաղձամ , ձացի . *v. n.* To desire, to wish.

Բաղձանք , նաց , նգբ . *s. pl.* Desire, wish, appetite, wishes, vows.

Բաճկոն , ի , աւ . *s.* Under waistcoat.

Բամբակ , ի , աւ . *s.* Cotton.

Բամբասանք , նաց , նգբ . *s. pl.* Detraction, slander, defamation.

Բամբասներմ , եցի . *v. a.* To slander, to speak ill of.

Բամբիշ , բշի , բշաւ . *s.* Lady, damsel, mistress, a miss, madam.

Բայ , ի , իւ . *s.* A verb.

Բայց . *conj.* But, yet, nevertheless; save.

Բայց եթէ . *conj.* Except, unless.

Բայց միայն . *conj.* If, provided that, except, unless, ont, but, besides.

Բայց սակայն . *conj.* However, yet, nevertheless; except, without.

Բան , ի , իւ . *s.* Word, voice, speech, discourse, a saying.

Բանադրանք , նաց , նգբ . *s. pl.* Excommunication, anathema.

Բանադրերմ , եցի . *v. a.* To excommunicate, to anathematize.

Բանամ , բացի . *v. a.* To open, to dis-

cover, to unravel, to explain.

Բանալի, լւոյ, լեւալ . *s.* A key.

Բանակ, ի, աւ . *s.* A camp, or lists, an army; encampment.

Բանական, ի, աւ . *adj.* Rational, reasonable; just; moderate.

Բանականութիւն . *s.* Reasoning faculty; good sense; judgment.

Բանակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To encamp.

Բանասիրութիւն . *s.* Philology; humanity.

Բանաստեղծ, ի, իւ . *s.* A poet.

Բանաստեղծութիւն . *s.* Poesy, poetry.

Բանաւոր, ի, աւ . *adj.* Rational, reasonable, wise.

Բանաբաղ, ի, իւ . *adj. and s.* A plagiarist; compiler.

Բանդեմ, եցի . *v. a.* To imprison, to immure.

Բանջար, ոյ, ով . *s.* Herbage, herb, pot herbs; beet.

Բանասրկու, ի, աւ . *s.* Telltale, a sycophant; satan, devil.

Բանասրկութիւն . *s.* A false report, calumny, tale, slander.

Բանտ, ի, իւ . *s.* A prison, gaol.

Բանտարդեւ . *adj. ind.* Prisoned.

Բաշ, ի, իւ . *s.* Horsehair, mane.

Բաշխեմ, եցի . *v. a.* To distribute, to share, to divide.

Բաջաղանք, նայ, նք . *s. pl.* Trifles, idle stuff, a tale, chit-chat, idle story.

Բաջաղեմ, եցի . *v. n.* To trifle, to tattle.

- Բաջաղիտտ , *ի , իւ . adj.* Pratuler.
- Բառ , *ի , իւ . s.* A word, term, speech.
- Բառանքեմ , *եցի . v. n.* To bellow.
- Բառգիրք or Բառագիրք , *գրոց , գրուք . s. pl.* Dictionary, vocabulary.
- Բառնամ , բարձի . *v. a.* To take away, to lift up, to carry off.
- Բարակ , *ի , աւ . adj. and s.* Subtile, thin, fine; (*շուն*) gray-hound.
- Բարանուծիւն . *s.* Prosopopoeia; allegory.
- Բարաւոր , *ի , աւ . s.* Door post.
- Բարբանջեմ , *եցի . v. n.* To chat, to chatter, to blab, to tattle.
- Բարբառ , *ոյ . ուլ . s.* Voice, speak, the tongue, language, idiom, dialect.
- Բարբառիմ , *սեցայ . v. n-p.* To speak.
- Բարբարոս *ի աւ . adj. and s.* Barbarous uncivil wild savage.
- Բարգաւաճիմ , *ճեցայ . v. n.* To increase, to blossom, to flourish.
- Բարդ , *ի , իւ . s. and adj. (խոտոյ)* A hayrick, stalk of straw: two-fold.
- Բարդեմ , *եցի . v. a.* To accumulate, to hoard; to compose.
- Բարեաւ մնա՛ *int.* Adieu, farewell.
- Բարեաւ մնա՛ ասեմ , *ասացի . v. n.* To bid farewell, to take leave.
- Բարեբախտութիւն . *s.* Good luck, prosperity, fortune.
- Բարեբաղդ , *ի , իւ . adj.* Happy, fortunate lucky.
- Բարեբարոյ , *ի , իւ . adj.* Genteel, come-

Բայք, բույ, բուք . *s. pl.* Manners, custom, nature.

Բայ . *pre.* Except, unless, out, but.

Բայ, ի, աւ . *adj. and s.* Open, uncovered; open place, camp.

Բացագանջութիւն . *s.* Exclamation.

Բացայայտ, ի, իւ . *adj. and adv.* Evident, manifest, clear; clearly.

Բացայայտեմ, էջի . *v. a.* To declare, to expose, to explain, to polish.

Բացառութիւն . *s.* Exception.

Բացասական, ի, աւ . *adj.* Negative.

Բացտուսեմ, սեջի . *v, a.* To deny, to disavow, to refuse.

Բացատրեմ, էջի . *v. a.* To plain.

Բացատրութիւն . *s.* Explanation, exposition, exposing.

Բացարձակ, ի, աւ . *adj.* Absolute, positive, independent.

Բացարձակապէս . *adv.* Absolutely, indispensably.

Բաւական, ի, աւ . *adj. and s.* Sufficient, enough; knowing, able.

Բաւականանամ, կանայցայ . *v. n.* To be pleased, to suffice, to be sufficient.

Բաւեմ, էջի . *v. n.* To suffice.

Բաւ է . It is enough, it suffices.

Բգէշի, ի, իւ . *s.* A consul.

Բեդեկ, ի, աւ . *s.* Repair, reparation.

Բեկանեմ, եկի . *v. a.* To break, to dash.

Բեկոր, ի, աւ . *s.* A fragment, a piece.

Բեկումն, կման, կմամբ . *s.* A rupture, a fracture, breaking.

Բեհեզ, պ, ուլ. *s.* Byssus, very fine linen.

Բեմ, ի, իւ. *s.* A step, threshold; sanctuary; tribunal.

Բեռն, աֆն, աամբ. *s.* A burden, load, bale, charge.

Բեռնակիր, կրի, կրաւ. *s.* A porter.

Բեռնաւորեմ, եցի. *v. a.* To load, to charge, to burden.

Բզեզ, բզեռ, բզեզաւ. *s.* A beetle; a may-bug.

Բզբեմ, եջի. *v. n.* To hum, to buzz.

Բեշէ մէկոյ, բեշէի մէկոյ, բեշէիւ մէկոյ. *s.* A beaver, an otter.

Բթամամն, մամին, մամամբ. *s.* A thumb; (սոթին) a toe.

Բթամբն, մոթ, մոաւ. *adj.* Stupid, dull.

Բթացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To blunt; to stupify.

Բժժանք, նայ, նզք. *s. pl.* A talisman, amulet, or charm; phylactery.

Բժիշկ, բժշկի, կաւ. *s.* A physician, a doctor.

Բժշկեմ, եցի. *v. a.* To cure, to physick, to heal, to remedy, to dress.

Բժշկութիւն. *s.* Medicine; cure.

Բիբ, բրի, բրաւ. *s.* The pupil, the apple of the eye.

Բիծ, բժոյ, բժուլ. *s.* Blearedness.

Բիծ, բծի, բծիւ. *s.* A stain, a spot.

Բիբ, բրի, բրաւ. *s.* A cudgel, a stick, club.

Բիբո. *adj. ind.* Rough, rude, clownish,

raw, awkward, rustick, wild.

Բիւր, ոյ, ու. *adj.* and *s.* Myriad, ten thousand.

Բիւրեղ, ի, աւ. *s.* Beryl; crystal.

Բլթակ, ի, աւ. *s.* Tip, or gristle of the ear.

Բլուր, բլրոյ, ու. *s.* A hill, a hillock.

Բղխիմ, խեցոյ. *v. n-p.* To flow, to drop, to gush, to spout out.

Բղջարահաւթիւն. *s.* Incontinency, luxury, lewdness.

Բճիճ, բճճի, բճճաւ. *s.* Cell in a honey-comb.

Բնագրան, ի, իւ. *s.* A theme; a text; a physician.

Բնագրանութիւն. *s.* Physicks, natural philosophy.

Բնագիր, գրի, գրաւ. *s.* An original of a writing, text.

Բնագնութիւն. *s.* Physiognomy.

Բնածին, ծնի, ծնիւ. *adj.* Innate, natural.

Բնական, ի, աւ. *adj.* Natural; artless.

Բնակարան, ի, աւ. *s.* Habitation, house home, lodging.

Բնակիմ, կեցոյ. *v. n.* To inhabit, to live, to lodge, to dwell.

Բնակիչ, կիչ, կեաւ. *adj.* and *s.* An inhabiting, dwelling; inhabitant.

Բնակութիւն. *s.* Habitation, abode.

Բնաջինջ առնեմ արարի. *v. a.* To exterminate, to extirpate.

Բնաւ. *adv.* and *adj. ind.* No, not, none,

never, nothing; absolutely; all.

Բնաւորութիւն. *s.* Habit, custom, nature; inclination.

Բնիկ. *adj. ind.* Natural, original, proper, native.

Բնութիւն. *s.* Nature, natural, humour, genius.

Բող, ի, իւ. *s.* Whore, prostitute, strumpet, street walker.

Բողաւազ, ի, աւ. *s.* Pimp.

Բոժոժ, ի, աւ. *s.* A bell, a little tinkling-bell.

Բոլոր, ի, իւ. *adj. and s.* All, whole, entire, complete.

Բոլորակ, ի, աւ. *s. and adj.* A round, a circle; round.

Բոլորակեմ, եցի. *v. a.* To make round.

Բոլորակութիւն. *s.* Roundness, rotundity, a circuit, orb.

Բոլորեմ, եցի. *v. a.* To make round, to finish; to environ.

Բոլորովին. *adv.* Wholly, entirely.

Բոկ, ի, աւ. *adj. and adv.* Bare footed.

Բոկեղ, ի, աւ. *s.* Simnel, cracknel.

Բողաղ, ի, իւ. *s.* A shoot, a sprout, a sucker, a bud, a germ.

Բողաղեմ, եցի. *v. a. and n.* To bud, to shoot, to spring up.

Բողի, ի, իւ. *s.* Horse-radish.

Բողբեմ, եցի. *v. n.* To appeal, to complain, to claim.

Բոմբիւն, ի, իւ. *s.* A sound, a resound, detonation, crash.

Բոյթ, բուծի, թիւ. *s.* A thumb.

Բոյլք, բուլից, բուլիք. *s. pl.* Pleiades;
company, assembly, body.

Բոյն, բունոյ, նով. *s.* A nest; a niche;
abode, dwelling.

Բոյս, բուսոյ, սով. *s.* Herb, a plant,
simple, vegetable.

Բուռ, ոյ, ով. *s.* An ox-fly.

Բովանդակ, ի, աւ. *adj.* All, whole, en-
tire, complete, perfect.

Բովանդակեմ, եցի. *v. a.* To gather; to
contain, to comprehend; to restrain.

Բովանդակութիւն. *s.* The whole, the
total, totality, sum, an abridgment.

Բովք, վուց, վեք. *s. pl.* A furnace,
kiln, crucible; a mine.

Բոր, ոյ, ով. *s.* The itch, scurf, leprosy.

Բորակ, ի, աւ. *s.* Nitre.

Բորոս, ի, իւ. *s.* Mould, mouldiness.

Բորոսիմ, սեցայ. *v. n-p.* To mould,
to grow mouldy.

Բորբոր, ի, իւ. *s.* Heat, warmth; fervour.

Բորբորեմ, եցի. *v. a.* To inflame, to
light, to kindle, to set on fire.

Բորենի, նւոյ, նեաւ. *s.* Ilvena.

Բորեղ, ի, աւ. *s.* An ox-fly.

Բորոս, ի, իւ. *adj.* Leprous.

Բոյ, ոյ, ով. *s.* Flame; fury.

Բուռ, ոյ, ով. *s.* An owl, a screech-owl,
horn-owl, grey-owl.

Բուծ, բծոյ, բծով. *adj.* Blunt, dull;
stupid, heavy.

Բուծակ, ի, աւ. *s.* Coppel, crucible.

ի, իւ . *s.* A throne.

վեժ . *adj. ind. and s.* Precipitate
precipice.

ւորակ, ի, աւ . *s.* A throne,
canopy; a gridiron.

ւեց, ըկցու, ըկցամք . *s.* A presi-
principal; dean, senior.

իաք, ի, աւ . *s.* Idea, notion, i-
design, project; a pattern, mo-
form, mould; copy.

ական, ի, աւ . *adj. and s.* Fugitive,
ee, an emigrant, colony.

ի, իւ . *adj.* Lukewarm.

. *adv. and pre.* In secret, secretly.

սկրայ, ի, իւ . *s.* Mother of pearl.

ի . *adj. ind.* Secret; private.

ի, իւ . *s.* Parget stone, plaster.

ճ, ի, իւ . *s.* A thick-set man,

f, thick dwarf, a puppet,

դռանեմ, դաի . *v. a.* To lay hold of.

յան զգամ . *adv.* More and more.

ւ, ուան, ուամք . *s.* A mastiff,
og.

ակզիմ, զեցայ . *v. n-p.* To be of-
d at; to stumble, to trip.

ակզութիւն . *s.* Scandal; stumble,
blingblock.

ոյ, ով . *s.* A wolf.

ի, իւ . *s.* A gag.

խաղ, ի, իւ . *s.* A flint, pebble.

ի, իւ . *s.* A bastinado, whip.

սա, ի, աւ . *s.* Complaint, la-
quarrel, claim.

Գանգատեմ, եցի . *v. n.* To complain, to bemoan one's self.

Գանգուր, գրոյ, գրով . *s. and adj.* Curl; frizzled, crisped.

Գանգրեմ, եցի . *v. a.* To frizzle, to curl, to crisp, to buckle.

Գանեմ, եցի . *v. a.* To cudgel, to whip, to thump to beat.

Գանկ, ի, իւ . *s.* A skull.

Գանձ, ու, ու, or ի, իւ . *s.* Treasure; treasury; (արքունի) finances.

Գանձանակ, ի, աւ . *s.* Casket, a chest, trunk box.

Գանձապետ, ի, աւ . *s.* Treasurer.

Գառադեղ, գղի, գղիւ, or գեղի, գեղաւ . *s.* Cage, an enclosure.

Գառն, գառին, ուամբ . *s.* A lamb.

Գարի, բոյ, բով . *s.* Burley.

Գարեջուր, ջրոյ, ջրով . *s.* Beer.

Գարշահոտութիւն . *s.* Stink, bad smell.

Գարշապար, ի, աւ . *s.* The heel, the sole of the foot.

Գարշելի լոյ լեաւ . *adj.* Execrable, detestable; ugly, homely, foul.

Գարշիմ, շեցայ . *v. a.* To abhor, to abominate, to detest, to hate.

Գարշութիւն . *s.* Abomination, horror, execration, nastiness, dirt, filthiness.

Գարուն բնան, բնամբ . *s.* The spring.

Գաւաղան, ի, աւ . *s.* A cudgel, a rod, a wand; a stick; whip.

Գաւառ, ի, աւ . *s.* Province, a region, country; sky, climate.

Գաւիթ, լժի, լժաւ. *s.* Porch, hall, entry, a fore-yard; (եկեղեցւոյ) church-porch, a portico; (սլեարաց) cow-house, ox-stall, a sheep-fold.

Գգուանք, նայ, նոք. *s. pl.* Caresses.

Գգուեմ, եցի. *v. a.* To caress.

Գգակ, ի, աւ. *s.* A cap, or bonnet, coif, a head-dress.

Գելում, գելի. *v. a.* To press, to lay close, to squeeze.

Գելումն, լնան, լնամբ. *s.* A wrestling; contortion; contraction.

Գեղարդն, գեան, գեամբ. *s.* A javelin, a lance.

Գեղդեղեմ, եցի. *v. a.* To trill, to quaver, to sing pleasantly.

Գեղեցիկ, ցիկ, ցկաւ. *adj.* Pretty, handsome, genteel, gallant.

Գեղեցկութիւն. *s.* Beauty, charms, genteelness; (սեղւոյ) amenity.

Գեղմն, դման, դմամբ. *s.* A fleece, wool.

Գեղուկ, ջկի, ջկաւ. *s. and adj.* Country-man, or woman, clown, villager; rural, rude, rough, boorish.

Գեա, ոյ, ով. *s.* A river.

Գետափն, փին, փամբ. *s.* Edge of a river, bank, shore.

Գետին, անոյ, անով. *s.* Ground, soil, the earth.

Գետնախնձոր, ոյ, ով. *s.* Potatoes.

Գետնախշտի լինիմ, եղէ. *v. n.* To lie on the ground.

Գետնաշարժ, ի, իւ. *s.* An earthquake.

Գեանառիւծ, աւ, աւ. *s.* A chameleon.

Գերազայն, գունի, գունիւ. *adj.* Supreme, sublime, high, eminent.

Գերադասեմ, եջի. *v. a.* To elevate, to raise, to prefer.

Գերազանց, ի, իւ. *adj.* Excellent, sublime, eminent, high, supreme, sovereign, magnificent.

Գերազանցութիւն. *s.* Excellence, sublimity, pre-eminence.

Գերազանցեմ, եջի. *v. a.* To surpass, to surmount, to excel, to exceed.

Գերան, ի, աւ. *s.* A beam, a large beam; rafter; timber.

Գերանդի, գւղ, գեաւ. *s.* A sithe, a sickle; a falchion.

Գերապայծառ, ի, իւ. *adj.* Most illustrious.

Գերապանծ. *adj. ind.* Glorious, illustrious, divine, magnificent.

Գերբնական, ի, աւ. *adj.* Supernatural.

Գերդաստան, ի, աւ. *s.* Goods; family, house-hold.

Գերեզման, ի, աւ. *s.* A tomb, a monument, the grave.

Գերեզմանատուն, տան, տաւք. *s.* A charnel-house, a vault in a church; (տեղի) a church-yard.

Գերեմ, եջի. *v. a.* To enslave, to make prisoner, to captivate.

Գերի, բւղ, բեաւ. *s.* Captive, prisoner, a slave.

Գերծում, գերծի. *v. a.* To shave.

Գեղական, ի, աւ. *adj.* Fine, white, delicate; (անոթ) small.

Գերութիւն. *s.* Captivity, slavery.

Գերակեմ, եղի. *v. a.* To ravage, to ruin, to plunder, to sack.

Գլուխ, աւ, աւ. *s.* A fleece, wool.

Գլուխ, ի, աւ. *s.* A drawer, a small box, casket.

Գեթ. *conj.* At least, however.

Գէտ, գիշի, գիշաւ. *adj.* Damp, moist.

Գէշ, գիշի, գիշաւ. *s.* A corpse, dead body; carcass.

Գէտ, գիշի, գիշաւ. *s.* Hair.

Գէտ. գիշի, գիշաւ. *s.* Wise-man.

Գէտ, գիշի, գիշաւ. *adj.* Fat; corpulent, plump, full.

Գթած, ի, իւ. *adj.* Clement, pitiful, compassionate, merciful, charitable.

Գթած, թացի. *v. n.* To compassionate, commiserate.

Գթեմ, եղի. *v. n.* To stumble, to trip, to blunder; to fail.

Գթութիւն. *s.* Pity, compassion, clemency, mercy.

Գժգմնիմ, նեցայ. *v. n.* To be angry, to be in a passion, to be sorry.

Գժախիմ, տեցայ. *v. n.* To differ, to disagree, to quarrel.

Գժառութիւն. *s.* Contention, debate, difference, quarrel.

Գծ, գծի, գծիւ. *s.* A line, a stroke.

Գիհի, հւայ, հեաւ. *s.* A juniper.

Գիհի. *adj. ind.* Humid, moist.

Գիշութիւն . *s.* Humidity; pollution.

Գին , գնոյ , գնով . *s.* Price; value; (տաճմանեալ) tax, rate, tarif.

Գինարուք լաց լօք . *s. pl.* Gross intemperance, gluttony feasting.

Գինեմոլ , ի , իւ . *adj.* A drinker.

Գինեւէր , սիրի , սիրաւ . *adj.* Tippler.

Գինեվաճառ , ի , աւ . *s.* A seller of wine.

Գինետուն , տան , տամբ . *s.* A cellar; tavern.

Գինի , նոյ , նեաւ . *s.* Wine.

Գինձ , գնձոյ , ով . *s.* Coriander.

Գինո , գնաի , գնտաւ . *s.* Ear-ring, eardrops, an ear-bob.

Գիշեր , ոյ , ով , or ի , աւ . *s.* Night; կէս գիշեր , mid-night.

Գիշերահաւասար , ի , իւ . *s.* Equinox.

Գիշերային , յնոյ , յնով . *adj.* Nocturnal.

Գիշերի . *adv.* By night.

Գիսաւոր , ի , աւ . *adj.* (աստղ) A comet.

Գիտեմ , տացի . *v. n.* To know.

Գիտութիւն . *s.* Science, knowledge.

Գիտուն , տնոյ տնով . *adj.* A learned man, versed, lettered.

Գիր , գրոյ , գրով . *s.* A letter, a character.

Գիրք , գրոց , գրովք . *s.* A book, volume.

Գիրանամ , բացայ . *v. n.* To fatten, to grow fat.

Գիրգ . *adj. ind.* Weak, soft, tender, effeminate.

Գիրկ , գրկի , գրկաւ . *s.* A fathom; bosom.

Գիրութիւն . *s.* Plumpness, corpulence.

Գլխուց, ի, աւ. *s.* Lard, bacon.

Գիւղ, գիւղջ, գիւղիւ. *s.* A village, the country.

Գիւղական, ի, աւ. *s.* Countryman, or woman, peasant, clown.

Գիւղաքաղաք, ի, աւ. *s.* A country town, a small town.

Գիւտ, ի, իւ. *s.* Invention, discovery.

Գլան, ի, աւ. *s.* Cylinder, roller.

Գլանակ, ի, աւ. *s.* A rolling-stone, a bobbin; a staple.

Գլեմ, ելի. *v. a.* To roll; to surpass.

Գլխահարկ, ի, աւ. *s.* Poll-tax, capitation.

Գլխան ձուկն, ձկան, ախ. *s.* A mullet-fish.

Գլխապարտ, ի, աւ. *adj.* Capital.

Գլխառեմ, ելի. *v. a.* To behead, to decapitate.

Գլխարկ, ի, աւ. *s.* A cap, or bonnet, a hood, coif; a hat.

Գլխաւոր, ի, աւ. *s.* and *adj.* Master, superior; capital, principal, first.

Գլորեմ, ելի. *v. a.* To roll.

Գլուխ, գլխոյ, գլխով. *s.* Head; chief.

Գլտոր, ոյ, ով. *s.* A gall-nut.

Գծագրեմ, ելի. *v. a.* To trace, to draw; to delineate, to design, to sketch.

Գծեմ, ելի. *v. a.* To delineate.

Գծուծ, գծոյ, գծով. *adj.* Vile, abject, villain, niggardly.

Գփեթ, ի, իւ. *s.* A cupola.

Գնամ, ալի. *v. n.* To go, to come, to

- march, to walk, to repair, to follow.
 Գնահատեմ, եղի. *v. a.* To value, to estimate, to appraise.
 Գնացք, ցից, ցիւք. *s. pl.* Gait, proceeding, a march, way, pace.
 Գնդակ, ի, աւ. *s.* A globe, a ball.
 Գնդանդն, դան, դանդ. *s.* A pin; bodkin.
 Գնեմ, եղի. *v. a.* To buy, to purchase for money, to take.
 Գնչուտ, չաի, չաաւ. *s.* A gipsy.
 Գոգ, ոյ, ով. *s.* Bosom, lap.
 Գոգաւոր, ի, աւ. *adj.* Hollow, concave.
 Գոգի, գւոյ, գեաւ. *adj.* Leprous.
 Գողորջք, շեաց, շեք. *s. pl.* Vapour, exhalation.
 Գոմ. *v. imp.* To be, to exist.
 Գոհ. *adj. ind.* Contented, easy, pleased.
 Գոհանամ, հացայ. *v. n.* To give thanks, to return thanks.
 Գոհութիւն. *s.* Thanks, acknowledgment.
 Գող, ոյ, ով. *s.* A thief, robber.
 Գողանամ, դացայ. *v. a.* To rob, to steal, to carry off.
 Գող 'ի գող. *adv.* By stealth, secretly.
 Գողութիւն. *s.* Robbery, theft; rapine, pillaging, plunder.
 Գողար. *adj. ind.* Delicate, soft, mild.
 Գողօն, ի, իւ. *s.* Theft.
 Գոջազմ, ի, իւ. *s.* Lapis lazuli.
 Գոմ, ի, իւ. *s.* Cow-house, a sheepfold.
 Գոմէշ, մշց, մշով. *s.* A buffalo.

- Գոյական, ի, աւ. *adj.* Substantive.
 Գոյանամ, յացայ. *v. n.* To exist, to be.
 Գոյացութիւն. *s.* Substance; matter.
 Գոյացուցանեմ, տուցի. *v. t.* To create, to give existence, to produce.
 Գոյժ, գուժի, գուժիւ. *s.* Sad news; lamentation, complaint.
 Գոյն, գունոյ, ով. *s.* Colour, colouring; tint.
 Գոյութիւն. *s.* Existence, being.
 Գոնէ. *conj.* At least, for less.
 Գոնջ, ի, իւ. *adj.* Scurfy.
 Գոնջութիւն. *s.* Scurf on the head.
 Գոչեմ, եջի. *v. n.* To cry out; to roar.
 Գոչումն, ջնան, ջնամք. *s.* Clamour, outcry, crash, cry, a noise.
 Գոռ, ի, իւ. *adj.* and *s.* Bold, proud, warlike, martial; a great cry.
 Գոռամ, ուցի. *v. n.* To make a great noise; to assail, to attack.
 Գոռեխ, ի, աւ. *s.* An ox-fly.
 Գոռող, ի, իւ. *adj.* Haughty, proud, arrogant, imperious.
 Գոռողանամ, զացայ. *v. n.* To grow proud, to hold up one's head.
 Գոռողութիւն. *s.* Pride, haughtiness.
 Գոս, ի, իւ. *s.* A kettledrum.
 Գովեմ, եջի. *v. a.* To praise, to exalt.
 Գովելի, լոյ, լեաւ. *adj.* Commendable, laudable, plausible.
 Գովութիւն. *s.* Praise, commendation, eulogy; honour, glory.
 Գովեստ, ի, իւ. *s.* Panegyrick, eulogy.

Գորգ, *ի, իւ*. *s.* A carpet.

Գործ, *ոյ, ով*. *s.* Work, business, fair, thing, labour.

Գործադրութիւն. *s.* Execution.

Գործածական, *ի, աւ*. *adj.* Usual.

Գործածութիւն. *s.* Use, employment, exercise.

Գործակալ, *ի, աւ*. *s.* An officer, commissary.

Գործարան, *ի, աւ*. *s.* Manufacturing instrument; organ.

Գործաւոր, *ի, աւ*. *s.* Labourer, workman.

Գործեմ, *եցի*. *v. a.* To do, to work, to fashion; to commit.

Գործիք, ծեայ, ծեօք. *s.* An implement, tool; furniture, utensil, machine; organ.

Գործողութիւն. *s.* Act, action, doing, function, operation.

Գործուած, *ոյ, ով*. *s.* Fabrication.

Գործունեայ, նէի, նէիւ. *s.* a Labourer, maker, workman, efficacious.

Գորշ, *ի, իւ*. *adj.* Ash-coloured, grey, bay.

Գորով, *ոյ, ով*. *s.* Tenderness, pity, compassion.

Գորովեմ, *եցի*. *v. n. and a.* To be tender, or to be moved to pity.

Գորտ, *ոյ, ով*, or *ի, իւ*. *s.* A fish.

Գութ, գոյ, գով. *s.* Ditch, a well, a cistern.

ԳուԹ, գԹոյ, գԹով. *s.* Pity, compassion.

Գուռ, գլի, գլիւ. *s.* Blunt, dull.

Գուլպայ, ի, իւ. *s.* A stocking, hose.

Գումար, ի, իւ. *s.* An assembly; (Թուոյ) addition, sum, amount.

Գումարեմ, եցի. *v. a.* To assemble, to convoke, to gather together; to make an addition, to sum.

Գումարոակ, ի, աւ. *s.* and *adj.* Union, troop; (հաւուց) squadron.

Գունաթափ, ի, իւ. *adj.* Tarnished.

Գունաւոր, ի, աւ. *adj.* Coloured.

Գունդ, գնդի, գնդաւ. *s.* Troop, a brigade, a battalion.

Գունտ, գնտոյ, գնտով. *s.* A globe; a sphere; a ball, bowl; (հաւորգաց) a plummet, or sounding lead.

Գուշակեմ, եցի. *v. a.* To predict, to prophesy, to presage; to augurate, to conjecture.

Գուշակութիւն. *s.* Prophecy; a presage, omen, auspice, divination.

Գուսան, ի, աւ. *s.* A singer, musician.

Գուցէ. *adv.* Perhaps, lest, for fear of.

Գչիւր, գչոյ, գչով. *s.* A wimble, a kind of gimlet, an auger.

Գուէհ, ի, աւ. *s.* A street, or lane.

Գտանեմ, գտի. *v. a.* To find, to meet, to uncover, to discover.

Գրաբառ. *adj. ind.* Literal.

Գրագիր, գրի, գրաւ. *s.* Copier, a writer.

Գրակալմ, ի, իւ. *s.* A bookbinder.

Գրահագմութիւն . *s.* The binding;

Գրակալ, *ի*, *աւ* . *s.* A desk; a reading-desk in a church.

Գրականութիւն . *s.* Literature; grammar.

Գրաշար, *ի*, *իւ* . *s.* A composer; a composing-stick.

Գրապանակ, *ի*, *աւ* . *s.* Phylactery; an amulet; a letter-case.

Գրասեղան, *ոյ*, *ով* . *s.* A desk, a writing-table.

Գրաստ, *ու*, *ու* . *s.* Beast for a saddle; a sumpter horse, carriage.

Գրավաճառ, *ի*, *աւ* . *s.* Bookseller.

Գրատուն, տան, տաճար . *s.* A library.

Գրաւ, *ի*, *իւ* . *s.* Earnest, or pledge; assurance, token, security; engagement.

Գրաւ դնել, to wager, to lay a bet.

Գրաւեմ, եջի . *v. a.* To hire, to employ; to assure; to detain, to occupy; to confiscate.

Գրաւոր, *ի*, *աւ* . *adj.* Written; literal.

Գրգամ, գացայ . *v. n.* To cluck.

Գրգանք, նայ, նգր . *s. pl.* Delicacy; softness; delight.

Գրգեմ, եջի . *v. n.* To fondle, to caress.

Գրգիւ, գոի, գոիւ . *s.* Irritation; provocation, incitement, impulse, irritation, instigation.

Գրգլեակ, եկի, եկաւ . *s.* A ragged dress.

Գրգռեմ, եջի . *v. a.* To irritate, to provoke, to excite, to solicit, to shake.

Գրեթէ . *adv.* Nearly, almost, about.

- Գրեմ, եջի . *v. a.* To write.
 Գրեխ, ի, աւ . *s.* Clyster, remedy.
 Գլխեմ, եջի . *v. a.* To knock, to strike.
 Գրիչ, գրչի, գրչաւ . *s.* A writer, scribe, an author; pen.
 Գրիւ, գրուի, գրուաւ . *s.* Twelve bushels, a bushel.
 Գրկեմ, եջի . *v. a.* To embrace.
 Գրուած, ոյ, ով . *s.* A writing, scripture.
 Գրպան, ի, աւ . *s.* Pocket; a purse.
 Գօտանամ, սացայ . *v. n.* To dry; to be numb.
 Գօտեմարտիմ, տեցայ . *v. n.* To wrestle.
 Գօտի, տւայ, տեաւ . *s.* A girdle, the waist; (աշխարհի) a zone; (քահանայի) twist.
 Գօտի տծեմ, տծի . *v. n.* To gird; to be prompt.

Դ

- Դա, դորա, դովաւ . *pro.* That, that man, he, this, this woman, she.
 Դառնի, նւոյ, նեաւ . *s.* The laurel-tree.
 Դադաղ, ի, աւ . *s.* A bier, coffin.
 Դադարեմ, եջի . *v. n.* To cease, to stop.
 Դաժան, ի, աւ . *adj.* Hard, harsh, rough, sharp, sour, cruel, blunt.
 Դաժանութիւն . *s.* Atrocity, pride.
 Դաշար, ի, իւ . *adj.* Green; fresh.
 Դաշարանամ, րացայ . *v. n.* To be painted green, to grow, or to become green.

Դալարի, րւոյ, րեաւ . *s.* and *adj.* Verdure, greenness, grass.

Դալուկն, լիւն, լիւմբ . *s.* The jaundice.

Դահեկան, ի, աւ . *s.* Money, penny, coin.

Դահիճ, հճի, հճաւ . *s.* Hangman, executioner.

Դահլիճ, լճի, լճիւ . *s.* A hall, a portico, porch.

Դահուկ, հկի, հկաւ . *s.* A sledge.

Դադճ, ի, իւ . *s.* Wild mint.

Դայեակ, եկի, եկաւ . *s.* Fosterfather; a nurse.

Դանակ, ի, աւ . *s.* Knife, clasp-knife.

Դանդաղ, ի, աւ . *adj.* Slow, tardy, idle.

Դանդաղիմ, դեցայ . *v. n.* To tarry, to loiter, to waver.

Դանդաղութիւն . *s.* Tardity, slowness.

Դանդաչեմ, եցի . *v. n.* To loiter, to waver; to rave.

Դանկ, ի, աւ . *s.* A mite, penny, obole.

Դաշն, շին, շամբ . *s.* Contract, convention, agreement, consent.

Դաշնակից, կցի, կցաւ . *s.* Confederate.

Դաշնակցութիւն . *s.* Confederacy, alliance, league, connexion.

Դաշնաւորիմ, րեցայ . *v. n-p.* To agree, to contract, to confederate.

Դաշոյն, շունի, շունիւ . *s.* A sabre, cutlass; a hanger, poniard.

Դաշտ, ի, իւ or աւ . *s.* A field, camp, champaign, a meadow.

Դաշտան, ի, աւ . *s.* Women's month.

Դառն, ուխ, ուամբ. *adj.* Bitter; sour, sharp, rough, acrid.

Դառնամ, դարձայ. *v. n.* To return, to be converted.

Դառնանամ, ուացայ. *v. n.* To become bitter, to turn sour.

Դառնիճ, նճի, նճաւ. *s.* Endive.

Դառնութիւն. *s.* Bitterness.

Դաս, ու, ու. *s.* A class, order, row, range, rank; a choir.

Դասալիք. *adj. ind.* Deserter.

Դասաւոր, ի, աւ. *s.* A reader, or lecturer, teacher, professor.

Դասաւորեմ, եցի. *v. a.* To order, to dispose, to range.

Դասաւորակ, ի, աւ. *s.* A handkerchief; a towel; a napkin.

Դաստիարակ, ի, աւ. *s.* A preceptor, a tutor, a pedagogue.

Դաստիարակեմ, եցի. *v. a.* To bring up, to educate.

Դաստիարակութիւն. *s.* Education, instruction.

Դատ, ի, իւ. *s.* A lawsuit, cause, litigation; justice.

Դատախազ, ի, իւ. *s.* Accuser, an informer, plaintiff.

Դատակնիք, նքոյ, նքով. *s.* Sentence, saying; condemnation.

Դատապարտեմ, եցի. *v. a.* To condemn; to sentence, to execute.

Դատաւորան, ի, աւ. *s.* Judgment, sentence, condemnation; suit at law.

- Դատարկ, ի, աւ. *adj.* Empty, void.
 Դատարկասուն. *adj. ind.* Vagabond.
 Դատարկեմ, եցի. *v. a.* To empty, to clear.
 Դատարկութիւն. *s.* Emptying, void, space, vacuum; leisure.
 Դատաւոր, ի, աւ. *s.* A judge, arbitrator.
 Դատաւորութիւն. *s.* Judicature.
 Դատեմ, եցի. *v. a.* To judge, to try; to decide, to determine.
 Դատումն, տման, տմամբ. *s.* Judgment, opinion, sentiment, advice.
 Դար, ու, ու. *s.* An age, or century; age, time.
 Դար, ի, իւ. *s.* Height, hill, precipice.
 Դարան, ի, աւ. *s.* An ambush, snare, trap, ambuscade.
 Դարանիմ, նեցայ. *v. n.* To lie in ambush, to lie in wait, to be upon.
 Դարբին, բնի, բնաւ. *s.* Forger, a locksmith, a branzier, an ironmonger.
 Դարբնոց, ի, աւ. *s.* A forge.
 Դարեմ, եցի. *v. n.* To roost, to perch.
 Դարձ, ի, իւ. *s.* Turn; circuit, return.
 Դարձեալ, ելոյ, ելով. *adj.* Turned: converted.
 Դարձեալ. *adv.* Again, over again, even, besides, more.
 Դարձուցանեմ, ձուցի. *v. t.* To turn, to turn aside, to wrest, to divert; to restore, to carry back again; to convert.
 Դարման, ոյ, ով. *s.* A cure, remedy.
 Դարմանեմ, եցի. *v. a.* To nourish, to bring up, to keep; to cure, to remedy.

- Դաւ, ոյ, ով. *s.* A stratagem, fraud, a gin.
 Դաւաճան, ի, աւ. *adj.* and *s.* Fraudulent; a traitor, impostor, sycophant.
 Դաւանիմ, նեցայ. *v. a.* To confess, to own, to profess, to protest.
 Դաւանութիւն. *s.* Confession, profession.
 Դափը հասանել (ձիոյ). To tap, to stamp with one's foot.
 Դգմաճ, ի, իւ. *s.* Vermicelli; macaroon.
 Դգում, գգնոյ, գգնով. *s.* A pumpkin, a gourd.
 Դեգ. *adj. ind.* Odd, whimsical, cross, morose, thorny, extravagant.
 Դեգերիմ, բեցայ. *v. n.* To frequent, to trifle the time away.
 Դեգեմ, եցի. *v. n.* To totter, to vacillate, to stagger.
 Դեկտեմբեր, ի, իւ. *s.* December.
 Դեղ, ոյ, ով. *s.* Remedy, phisick.
 Դեղահատ, ի, աւ. *s.* A pill; a bolus.
 Դեղաժառա, ի, աւ. *s.* Apothecary, a grocer, druggist.
 Դեղարան, ի, աւ. *s.* Apothecary's shop; a drug-box.
 Դեղթափ, ի, իւ. *s.* An antidote, counterpoison.
 Դեղին, ղնոյ, ղնով. *adj.* Yellow, pale.
 Դեղձ, ի, իւ. *s.* Peach.
 Դեղնիմ, նեցայ. *v. n.* To be, or grow yellow; to grow pale.
 Դեղնութիւն. *s.* Yellow colour; the jaundice; paleness.

Դեղնույ ձուռյ . *s.* The yelk of an egg.

Դեռ . *adv.* Still, yet; newly, recently.

Դեսպան , ի , աւ . *s.* Ambassador, a messenger, envoy.

Դեսպանութիւն . *s.* An embassy, message, legateship.

Դերանուն , ւան , ւամբ . *s.* A pronoun.

Դերասան , ի , աւ . *s.* An actor, comedian, interlocutor.

Դերձակ , ի , աւ . *s.* A tailor.

Դէ , դիւի , դիւաւ . *s.* A demon, devil, evil spirit.

Դէղ , դիզի , դիզաւ . *s.* A heap, pile.

Դէմք , դիմաց , դիմք . *s. pl.* Aspect, sight, view, face, look, presence.

Դէպ . *adj. and s.* Fit, proper, decent, suitable. Դէպ լինել , to fall out, to happen. 'Ի դէպ լինել , to suit.

Դէպ ուղիղ . *adv.* Straight, directly.

Դէտ , դիտի , դիտաւ . *s.* Guard, inspector, watch, spy, informer.

Դժբաղդ , ի , իւ . *adj.* Unfortunate, disagreeable, unhappy.

Դժբաղդութիւն . *s.* Misfortune, disgrace, ill-luck.

Դժգոհ , ի , աւ . *adj.* Dissatisfied.

Դժգոհեմ , եցի . *v. n.* To complain, to bemoan one's self.

Դժգունիմ , նեցայ . *v. n-p.* To be discoloured, to tarnish, to grow pale.

Դժկամակութիւն . *s.* Disgust, aversion, displeasure.

Դժնդակ , ի , աւ . *adj.* Painful, cruel.

- Դժնդակութիւն . *s.* Atrocity, cruelty
 Դժնեայ, նէի, նէիւ . *adj.* Atrocious.
 Դժոխք, խոց, խուլք . *s. pl.* Hell.
 Դժոխային, յնոյ, յնով . *adj.* Infernal.
 Դժուար . *adj. ind.* Difficult, uneasy, grievous, painful.
 Դժուարանամ, բացայ . *v. n.* To be difficult; to be angry.
 Դժուարաւ . *adv.* With difficulty.
 Դժուարիմ, բեցայ . *v. n-p.* To be offended.
 Դժուարին . *adj. ind.* Difficult, hard.
 Դժուարութիւն . *s.* Difficulty, trouble, pain, a thorn, embarrassment, fatigue, distress, an intrigue.
 Դի, ոյ, ով . *s.* A corpse, carcass.
 Դիւմ, եցի . *v. a.* To suck.
 Դիւցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To suckle.
 Դիզարանեմ, նեցի . *v. a.* To exaggerate.
 Դիզարանութիւն . *s.* Exageration.
 Դիզեմ, եցի . *v. a.* To heap up, to amass, to accumulate, to gather.
 Դիմազբաւ . *adj. ind.* Venturesome, bold, adventurer.
 Դիմադրեմ, եցի . *v. a.* To oppose.
 Դիմահար, ի, աւ . *adj.* Opaque, dark.
 Դիմեմ, եցի . *v. n.* To run, to rush.
 Դիպակ, ի, աւ . *s.* Stuff, gold stuff.
 Դիպահոջ, 'ի դիպահոջ առնեմ, արարի . *v. a.* To arrest, to stop, to inclose.
 Դիպիմ, պեցայ . *v. n-p.* To fall out, to happen; to match, to suit.
 Դիպուած . *ոյ, ով . s.* Case, accident, coming, adventure, event, chance.

Դիտակն, կան, կամք. *s.* Perspective-glass, a telescope.

Դիտանոց, ի, աւ. *s.* Observatory, a watch-tower.

Դիտաւորութիւն. *s.* Intention, design; end, aim; a regard, look.

Դիտեմ, եջի. *v. a.* To observe, to mind, to consider, to remark, to watch, to spy, to examine, to speculate.

Դիտողութիւն. *s.* Observation.

Դիտումն, տեսն, մամք. *s.* View, intention.

Դիրտ, դրտի, դրտիւ. *s.* Dregs, grounds, sediment, lees, feces.

Դիրք, դրից, դրիւք. *s. pl.* Position, situation, room; a system.

Դիւահար, ի, աւ. *adj.* and *s.* Demoniac, possessed with a devil.

Դիւահարիմ, ըեցայ. *v. n.* } To make a
Դիւանամ, լացայ. *v. n-p.* } great noise,
to be mad, to be in a passion.

Դիւան, ի, աւ. *s.* Court, chancery; archives; a comptroller's place, a register.

Դիւթ, ի, իւ. *s.* A charmer, a magician, a wizard, a sorcerer.

Դիւթեմ, եջի. *v. a.* To charm, to enchant, to bewitch.

Դիւթութիւն. *s.* Charm, enchantment.

Դիւր, ի, իւ. *s.* Plain; ease, leisure, content; convenience; flat.

Դիւրաբեկ. *adj. ind.* Frail, brittle.

Դիւրագին, գնի, գնիւ. *adj.* Cheap.

Դիւրահաւան, ի, աւ. *adj.* Credulous.

Դիւրեմ, եջի. *v. a.* To facilitate, to fit

up, to ease, to lighten, to refresh, to clear.

Դիւրին . *adj. ind.* Easy, convenient.

Դիւրութիւն . *s.* Easiness, facility, ease, leisure; alleviation, relief.

Դիւցաւն, զին, զամբ . *s.* Hero; (կին) heroine.

Դիւք, դէյ, դիւք . *s. pl.* Divinity, deity, false god, an idol.

Դլին, զին, զմէլ . *s.* Dolphin.

Դժեւէ, եկէ, եկաւ . *s.* A fortress, a tower, a fort.

Գոցեմ, եջ . *v. a.* To shake.

Դնեմ, եդի . *v. a.* To put, to set, to lay, to place; to establish.

Դիւայ, ի, իւ . *s.* A queen, an empress.

Դաշ . *s. ind.* Trembling, shuddering.

Դաւամ, զայայ . *v. n.* To tremble; to shudder, to shiver.

Դողայուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To jog, to shake, to move, to agitate.

Դողգոջեմ, եջի . *v. n.* To vacillate.

Դոյրն . *adj. ind.* Very little, exiguous, small, little.

Դոյլ, գուլի, գուլիւ . *s.* A pail, a tub.

Դոն, ի, իւ . *s.* A tunny; (յաղեալ) pickled tunny.

Դարակ, ի, աւ . *s.* A pitcher, a jug, pot.

Դու, թ, թե . *pro.* Thou.

Դուժ . *adj. ind.* Barbarous.

Դուռն, դրան, դրամբ . *s.* Door, entry.

Դուստր, դստեր, դստերդ . *s. f.* Girl, daughter.

Դաւր, դրոյ, դրով . *s.* Plane; (պայտաւ)

աւայ) a butteris, a horse-pecker.

Դուրդն, դրդան, դրդամբ. *s.* Wheel of a potter.

Դռնեմ, եցի. *v. n.* To tap, to stamp with the foot.

Դպիր, դպրի. դպրաւ. *s.* A reader, or lecturer; a scribe; a notary, copyist.

Դպրոց, ի, աւ. *s.* A school, a college.

Դռնապան, ի, աւ. *s.* A porter, door-keeper.

Դռանկոն, ի, աւ. *s.* A story, room.

Դարովեմ, եցի. *v. a.* To blame, to reprimand, to condemn.

Դրախտ, ի, իւ. *s.* Paradise; garden.

Դրամ, ի, իւ. *s.* Money, coin, silver; a sous, penny.

Դրանդի, դւոյ, դեաւ. *s.* Door-posts.

Դրացի, ցւոյ, ցեաւ. *adj. and s.* A neighbour.

Դրդալ, ի, իւ. *s.* A spoon; ladle.

Դրդեմ, եցի. *v. a.* To incite, to instigate, to solicit, to push.

Դրդուեմ, եցի. *v. a.* To shake, to move.

Դրժեմ, եցի. *v. a.* To break one's word, to violate, to transgress.

Դրոշմ, ի, իւ. *s.* Mark, character; confirmation; impression.

Դրուադ, ի, աւ. *s.* Incrustation; sculpture; wainscot; inlaying; an emblem.

Դրութիւն. *s.* Position; a theme, a thesis.

Դրօշ, ի, իւ. *s.* A banner, an ensign, colour, standard, a banderol.

Դրօշեմ, եցի. *v. a.* To sculpture.

Ե

Եղեպատարեան, ենոյ, ենով. *s.* Turkey corn.

Եղական, ի, աւ. *adj.* Singular; particular.

Եղերաք, ախ, ախք. *s. pl.* Horizon.

Եղն, զնն, զամբ. *s.* An ox.

Եղնալեզու, ի, աւ. *s.* Bugloss.

Եզք, եզեր, եզերք. *s.* Edge, bank; end, extremity, a bound.

Եթէ. *conj.* If, provided that: be it so.

Ելակ, ի, աւ. *s.* A strawberry.

Ելանեմ, ելի. *v. n.* To go out; to mount; (*ի նաւէ*), to disembark.

Ելուլակ, ի, աւ. *s.* A highwayman, a bandit, a robber.

Ելք, ելից, ելիք. *s. pl.* Exaltation, elevation, ascension, an ascent, a going out, emanation; (*էրաց*), end, aim, success, event.

Եկ. *s. ind.* An alien, a foreigner.

Եկամուտ, մտի, մտիւ. *s. and adj.* Revenue, rent; foreigner.

Եկեղեցական, ի, աւ. *adj. and s.* Ecclesiastick, belonging to the church; churchman, clergyman.

Եկեղեցի, ցւոյ, ցեաւ. *s.* A church; assembly.

Եղանակ, ի, աւ. *s.* Mode, fashion, manner, way, mode; (*երգոց*) a song, or air, tone; (*տարւոյ*) season.

Եղբայր, բոր, բարբ. *s.* A brother.

Եղբայրութիւն. *s.* Fraternity; (հոգեւոր) brotherhood; monachism.

Եղբորորդի, դույ, դուժ. *s.* A nephew, brotherson.

Եղեամն, եման, եմամբ. *s.* A rime, hoar-frost, frost.

Եղեռն, ռան, ռամբ. *s.* Rascality, wickedness, crime, sin.

Եղերերգութիւն. *s.* An elegy.

Եղերդ, ի, աւ. *s.* Endive.

Եղեին, կնոյ, կնով. *s.* A pine-tree.

Եղէգ, եղէգի, եղեգաւ. *s.* Endive.

Եղէգն, եղեգան, եղեգամբ. *s.* A reed, a cane; tube.

Եղինձ, եղնձոյ, ճով. *s.* Nettle.

Եղծանեմ, եղծի. *v. a.* To corrupt, to waste, to undo, to efface, to abolish, to abrogate.

Եղծուիմ, ծման, ծմամբ. *s.* Corruption, destruction, dash, cross, abolition.

Եղկ. *adj. ind.* Lukewarm, tepid.

Եղկանամ, կացայ. *v. n.* To cool, to allay, to become tepid.

Եղկեղի, լոյ, լեաւ. *adj.* Deplorable, miserable, lamentable.

Եղն, եղնն, եղամբ. *s. f.* A hind.

Եղնգնաքար, ի, աւ. *s.* Onyx.

Եղո՜ւկ. *int. and adj. ind.* Alas! ah me!

Եղունգն, եղնգան, եղնգամբ. *s.* A nail.

Եղջերու, ի, աւ. *s.* A stag; hart.

Եղջերուաքաղ, ի, իւ. *s.* Chimera.

Եղջիւր, ջեր, ջերբ or ջերով. *s.* A horn;

vigour; (*պտուղ*) a carob-bean.

Ենթադրեմ, եցի . *Վ. Բ.* To submit, to tame; to repose, to place.

Ենթադրութիւն . *Տ.* Subjection.

Ենթակայ, ի, իւ . *Տ.* A subject.

Եպերեմ, եցի . *Վ. Բ.* To despise, to blame.

Եպիսկոպոս, ի, աւ . *Տ.* A bishop.

Եպիսկոպոսութիւն . *Տ.* Episcopacy, dignity of bishop, a bishoprick.

Եռամ, ացի . *Վ. Ո.* To boil, to bubble up; to swarm with.

Եռանդալին . *adj. ind. and adv.* Ardent, devout; sensibly, ardently.

Եռանդն, դեան, դեամբ . *Տ.* Heat, gust of passion, fervour.

Եռանդնոտ, ի, աւ . *adj.* Ardent, fervent, spiritual, devout; alive, energic.

Եռանկիւն, կեան, կեամբ . *Տ.* A triangle.

Եռանկիւնաչափութիւն . *Տ.* Trigonometry.

Եռապատիկ, տկի, տկաւ . *adj. and adv.* Triple, threefold, thrice.

Եռացուցանեմ, ցուցի . *Վ. Է.* To make boil.

Եռոտանի, նւոյ, նեաւ . *Տ.* A trevet, tripod.

Ես, իմ, ինե . *pro. I.* *Ես ինքն*, myself.

Երադ, ի, աւ . *adj. and adv.* Quick; quickly, soon, presently.

Երազ, ոյ, ով . *Տ.* A dream, fancy.

Երազանամ, զացայ . *Վ. Ո-Ս.* To dream, to fancy.

Երաժիշտ, ժշտի, ժշտաւ . *Տ.* Musician.

Երաժշտութիւն . *Տ.* Musick.

Երախայ, ի, իւ . *Տ.* Catechumen.

Երախայրի, ըւոյ, ըեաւ . *adj. and Տ.* Pre-

cocious; first-fruits of the earth.

Երախտադէտ, դիտի, դիտաւ . *adj.* Grateful, thankful.

Երախտադիտութիւն . *s.* An acknowledgment, gratitude.

Երախտիք, տեաց, տեօք . *s. pl.* Favour, kindness, advantage, benefit, service, pleasure, grace, office.

Երակ, ի, աւ . *s.* Vein; fibre, filament.

Երակահառաւթիւն . *s.* Bloodletting.

Երամ, ոյ, ոճ . *s.* Troop, flock.

Երամակ, ի, աւ . *s.* Flock, cattle, herd; stud of mares.

Երանգ, ոյ, ոճ . *s.* Colour, die.

Երանելի, լոյ, լեաւ . *adj.* Happy, fortunate.

Երանի . *adj. ind.* Happy. Երանի՛ թէ, would to God, or to heaven.

Երանութիւն . *s.* Beatitude, felicity, happiness.

Երանք, նաց, նօք . *s. pl.* The loins, reins.

Երաշխաւոր, ի, աւ . *s.* Warranter, responsible, guarantee.

Երաշխաւորեմ, եցի . *v. n.* To warrant, to secure, to guaranty.

Երաշխաւորութիւն . *s.* Warranty, security, pledge, promise.

Երաշտութիւն . *s.* Dryness, aridity.

Երասանակ, ի, աւ . *s.* A bridle, the rein of a bridle.

Երաստան, ի, աւ . *s.* Buttock, breech, arse, rump.

Երբ . *adv.* When, at the times; when?

Երբեմն . *adv.* } Sometimes, now and
 Երբեք . *adv.* } then.

Երգ , *ոյ* , *ով* . *s.* A song, chant, tune, singing.

Երգեմ , եջի . *v. a.* To sing; (*Թռչնոց*) to warble.

Երգեհոն , *ի* , *աւ* , or *իւ* . *s.* Organ.

Երգիծանեմ , երգիծի . *v. a.* To reprimand, to blame, to speak against.

Երգիծանք , նայ , նգ . *s. pl.* Satire, a sarcasm, acrimony.

Երդ , *ոյ* , *ով* . *s.* A dormer-window, skylight.

Երդմեազանց , *ի* , *իւ* . *adj.* Perjurer.

Երդմեազանցութիւն . *s.* A perjury.

Երդնում , գումայ . *v. n.* To swear, to ratify by oath.

Երդումն , գման , գմամբ . *s.* An oath.

Երեկ . *s. ind. and adv.* Yesterday.

Երեկոյ , *ի* , *իւ* . *s.* Evening. Բարի երեկոյ , good evening. Երեկ երեկոյ , yesterday evening.

Երեկոյանամ , յացայ . *v. n-p.* To be leaving the day, to approach the evening.

Երես , *ի* , or *ոյ* , *ով* . *s.* Face, look, visage.

Երեսուն , մնի , մնիւ . *adj.* Thirty.

Երերիմ , ըեցայ . *v. n-p.* To tremble, to stir, to move.

Երեակ , *ի* , *աւ* . *s.* Saturn.

Երեակայեմ , եջի . *v. a.* To imagine, to fancy, to think, to dream.

Երեակայութիւն . *s.* Imagination, fancy, mind, whim.

Երևելի, լայ, լեաւ. *adj.* Visible, evident: considerable, famous, celebrated, important, remarkable, great.

Երևեցուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To produce, to present, to shew, to pretend.

Երևի թէ. It appears to me, I believe.

Երևիւ. *s. ind.* Weevil.

Երևիմ, լեցայ. *v. n-p.* To appear, to dawn, to seem.

Երևոյթ, ութի, ութիւ. *s.* Appearance, aspect, sight, shew, pretence, illusion, shade, shadow; (երևոյթ բնութեան) phenomenon; (յօդ) a meteor.

Երեք, ըից, ըիւք. *adj. pl.* Three.

Երեքարձէն, ձենի, ձենիւ. *s.* A trident.

Երեքժանի, նայ, նեաւ. *s.* A trident, fork with three prongs.

Երեքշաբաթի, թու, թու. *s.* Tuesday.

Երեքասան, նի, նիւ. *adj.* Thirteen.

Երէց, երիցու, երիցամբ. *s.* Ancient; elder, old; a priest.

Երթ. *s. ind.* A walk, a way, gait, departure, a journey.

Երթամ, չոգայ. *v. n.* and *irr.* To go, to come, to march.

Երթևեկ, եկի, եկաւ. *s.* A walk and coming.

Երիզ, ի, աւ. *s.* A band, a little band, ligature, a head-band.

Երիկամունք, մանց, մամբ. *s. pl.* The rein, or kidney, the loins.

Երիկուն. *adv.* Towards evening.

Երինջ, ընջոյ, ըով. *s. f.* A heifer, young cow.

- Երկեւր, ի, աւ. *s.* Horse; palfrey.
 Երիտասարդ, ի, աւ. *s.* A young man.
 Երիտասարդութիւն. *s.* Youth.
 Երկր. *adj. ind. and adv.* Third; thirdly.
 Երկցուկ, ցիկ, ցիաւ. *s.* Camomile.
 Երկաթ, ոյ, ով. *s.* Iron.
 Երկաթագիր, գրի, գրաւ. *adj. and s.* A capital letter.
 Երկայն, ի, իւ. *adj.* Long, extended, prolix.
 Երկայնամիտ, մտի, մտաւ. *adj.* Patient, forbearing, long suffering.
 Երկայնեմ, եցի. *v. a.* To lengthen, to extend, to draw; to prolong.
 Երկայնամտութիւն. *s.* Longanimity, forbearance, patience.
 Երկայնութիւն. *s.* The length; longitude.
 Երկան, ի, աւ. *s.* A mill; a mill-stone.
 Երկար, ի, իւ. *adj.* Long; slow.
 Երկարաձգեմ, եցի. *v. a.* To prolong, to delay, to retard, to put off.
 Երկարեմ, եցի. *v. a.* To lengthen, to extend, to linger.
 Երկարութիւն. *s.* Length, extension.
 Երկաւոր, ի, աւ. *s.* (Համաստեղք) Sign of the zodiack, gemini.
 Երկբայիմ, յեցայ. *v. n-p.* To doubt, to suspect, to hesitate.
 Երկգիծի. *adj. ind.* Two-fold, dissembling; equivocal, ambiguous.
 Երկեցուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To frighten; to dishearten.
 Երկինք, կնից, կնիւք. *s. pl.* Heaven.

Երկիր, կրի, կրաւ . *s.* The earth; ground, soil, land, fund; country, region.

Երկկապապանեմ, պապի . *v. n.* To adore, to prostrate one's self.

Երկիւղ, ի, իւ . *s.* Fear, fright, apprehension, terror.

Երկիւղած, ի, աւ . *adj.* Pious, religious.

Երկիւղածութիւն . *s.* Fear of God, piety, religion, worship.

Երկձայն, ի, աւ . *adj.* Diphthong.

Երկձիւղ, ճղի, ճղիւ . *s.* and *adj.* A pitch-fork; forked, cloven.

Երկմիտ, մտի, մտաւ . *s.* Irresolute, perplexed, doubtful.

Երկմտիմ, տեղայ . *v. n-p.* To doubt, to suspect, to mistrust.

Երկմտութիւն . *s.* Doubt, distrust, irresolution.

Երկն, երկան, երկամբ . *s.* Work; labour in childbirth; fatigue.

Երկնային, յնոյ, յնով . *adj.* } Celestial,
Երկնաւոր, ի, աւ . *adj.* } divine.

Երկնեմ, եցի . *v. a.* To be in labour.

Երկնքիմ, երկեայ . *v. n.* To fear, to dread, to frighten.

Երկնչոտ, ի, աւ . *adj.* Fearful, timorous, cowardly.

Երկոտասան, նից, նիւք . *adj.* Twelve.

Երկու or Երկուք, կուց, կոքումբք, or կուք . *adj. pl.* Two; pair.

Երկուշաբթի, թու, թու . *s.* Monday.

Երկուորեակ, եկի, եկաւ . *adj.* and *s.* Twin; couple.

- Երկուորեք, բեայ, բեգ . *s. pl.* Testicles.
 Երկդեան or Երկդքն, կոցուն or կոցունց,
 կոքումք or կոքումքք . *adj. pl.* Both.
 Երկչոտ, ի, աւ . *adj.* Timid, fearful,
 apprehensive, cowardly.
 Երկչոտութիւն . *s.* Timidity, pusilla-
 nimity, cowardice; sloth.
 Երկպառակիմ, կէցայ . *v. n-p.* To jar,
 to disagree, to be divided.
 Երկպառակութիւն . *s.* Discord, diffe-
 rence, dissention.
 Երկպատիկ, տկի, տկաւ . *adj. and adv.*
 Double; doubly.
 Երկրագործ, ի, աւ . *adj. and s.* Husband-
 man, or ploughman, labourer.
 Երկրագործութիւն . *s.* Agriculture.
 Երկրագունտ, գնտոյ, գնտով . *s.* A globe.
 Երկրաշարժութիւն . *s.* An earthquake.
 Երկրաչափութիւն . *s.* Geometry.
 Երկրաւոր, ի, աւ . *adj.* Terrestrial,
 earthly.
 Երկրորդ, ի, աւ . *adj. and adv.* Second.
 Երկրորդեմ, եցի . *v. a.* To say over again,
 to repeat, to resume.
 Երկրպագութիւն . *s.* Adoration; pro-
 stration.
 Երշիկ, չկի, չկաւ . *s.* Sausage.
 Երջանիկ, նկի, նկաւ . *adj.* Happy, for-
 tunate, lucky.
 Երջանկանամ, կացայ . *v. n.* To be happy,
 to prosper.
 Երջանկութիւն . *s.* Good luck, happiness,
 fortune, prosperity.

Երրորդութիւն . *s.* Trinity. (օր տօնի)
Trinity-Sunday.

Եւ . *conj.* And.

Եւեթ . *adv.* Only, alone.

Եւ . *conj.* Also, too, likewise, yet.

Եւ եւ . *conj.* Also, yet, again.

Եւ քան զեւ . *adv.* More and more.

Եւրոպացի, ցւոյ, ցւով . *adj.* and *s.* European.

Եփ, ոյ, ով . *s.* Dressing victuals, coction.

Եփեմ, եցի . *v. a.* To cook, to dress victuals.

Եօթանասուն, սնի, սնիւ . *adj.* Seventy.

Եօթն, եօթան, [թամբ . *adj.* Seven.

Եօթներակ նեկի, նեկաւ . *adj.* and *s.*

(շաբաթ) A week; septenary.

Եօթնևտասն, սանց, սամբ . *adj.* Seventeen.

Զ

Զ . *pre.* On, of, for; round, about.
(նախդիր հայցականի՝ դր) գիտեմ զայն,
I know that.

Զազիր . *adj. ind.* Ugly, foul, impure.

Զազրութիւն . *s.* Ugliness, dirt, filthiness, nastiness, impurity.

Զակատիմ, տեցայ . *v. n-p.* To be prepossessed with passion, to fly into a passion, to love desperately.

Զամբիւղ, ոյ, ով . *s.* Basket, pannier.

Զայրագին . *adj. ind.* and *adv.* Mad, furious, passionate, grievous.

Զայրանամ, բացայ . *v. n-p.* To grow

angry, to be mad, to be enraged.

Զայրոյթ, բռնութի, բռնութիւ . *s.* Wrath, fury, rage, madness.

Զանազան, ի . *իւ . adj.* Various, different.

Զանազանեմ, եցի . *v. a.* To distinguish, to difference, to discern.

Զանազանութիւն . *s.* Distinction; diversity, variety.

Զանգակ, ի, աւ . *s.* A bell.

Զանգակատուն, տան, տաճա . *s.* A steeple.

Զանգեմ, եցի . *v. a.* To knead, to bake.

Զանդիտեմ, եցի . *v. n.* To fear, to dread.

Զանգուած, ոյ, ով . *s.* Paste, dough, leaven, ferment; mass.

Զանխուլ . *adj. ind. and adv.* Hidden, secret; secretly.

Զանկապան, ի, աւ . *s.* A stocking, hose.

Զանց առնեմ, արարի . *v. a.* To pass, to omit, to neglect.

Զանցանեմ, զանցի . *v. n.* To surpass, to go over, to overtop, to excel.

Զանցառութիւն . *s.* Omission, negligence, supineness.

Զառամեալ, ելոյ, ելով . *adj. and s.* Decrepit, extremely old.

Զառանցանք, նայ, նոց . *s. pl.* Delirium.

Զառանցեմ, եցի . *v. n.* To be bewildered, to rave, to dote.

Զառաջինն . *adv.* First, at first sight.

Զառեկ, ի, աւ . *s.* Tinsel.

Զառիկ, ի, աւ . *s.* Orpiment, arsenick.

Զառ . ի վայր, ի, իւ . *s.* Declivity.

Զառ 'ի ժէր, ի, իւ . *s.* Steep rock, steepness; a steep mountain, declivity.

Զանաւուխ, ի, իւ . *s.* Embroidered stuff, or cloth.

Զատանեմ, զատ . *v. a.* } To separate,
 Զատեմ, եղի . *v. a.* } to divide, to
 disjoin, to remove.

Զառիկ, ակի, ակաւ . *s.* Easter.

Զատութիւն . *s.* Separation, distinction.

Զարգանամ, գացայ . *v. n.* To grow, to profit, to go forwards.

Զարդ, ու, ու . *s.* Ornament, decoration.

Զարդարեմ, եղի . *v. a.* To adorn, to deck, to embellish, to decorate.

Զարթնում, թեայ . *a. n-p.* To awake, to rise.

Զարթուցանեմ, թուցի . *v. t.* To awake, or wake, to lift up, to raise.

Զարկ, ի, իւ . *s.* Pulse, basilick vein; (բազկի) the pulse.

Զարկանեմ, զարկի . *v. a.* To beat, to strike, to knock.

Զարհուրանք, նայ, նօք . *s. pl.* Horrour, fright, terrour.

Զարհուրեցուցանեմ, ջուցի . *v. t.* To frighten; to astonish.

Զարհուրելի, լւոյ, լեաւ . *adv.* Horrible.

Զարմ, ի, իւ . *s.* The stock, race, extraction; a family.

Զարմանամ, ըմտցայ . *v. n-p.* To admire, to wonder at.

Զարմանալի, լւոյ, լեաւ . *adj.* Admirable, wonderful, surprising.

Ձարմանք, նայ, նք. *s. pl.* Admiration, a wonder; miracle.

Ձարմացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To wonder, to surprise, to astonish.

Ձարտուղի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Astray, erroneous; (բայ) anomalous, irregular.

Ձարտուղիմ, ղեցայ. *v. n-p.* To lose one's way, to be bewildered.

Ձարտուղութիւն. *s.* A deviation, bewildering, digression.

Ձաւակ, ի, աւ. *s.* A child, an infant, son, boy.

Ձբաղանք, նայ, նք. *s. pl.* Occupation, affair, business.

Ձբաղիմ, ղեցայ. *v. n.* To be occupied, to apply one's self, to use one's interest.

Ձբօսանք, նայ, նք. *s. pl.* Diversion, ease, recreation, an amusement.

Ձբօսնում, զբօսայ. *v. n-p.* To make merrry, to divert one's self, to rejoice.

Ձգամ, ացի. *v. a.* To feel, to be sensible of, to have a glimpse of.

Ձգալի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Sensible.

Ձգածեմ, եցի. *v. a.* To infect, or taint, to express the passions.

Ձգածումն, ծման, ծմամբ. *s.* Infection; sensibility, sentiment.

Ձգայական, ի, աւ. *adj.* Sensitive; sensual, carnal.

Ձգայարան, ի, աւ. *s.* Sense.

Ձգայութիւն. *s.* Sensation, sense.

Ձգայուն, յնոյ, յնով. *adj.* Sensitive; sprightly, lively, brisk.

Չգայտեմ, եղի. v. a. To vomit, to cast up; to blow.

Չգառաւ, է, էւ. adj. Sprightly, vigilant, discreet; dexterous, diligent, clever, alert, sober, moderate, prudent.

Չգառաւանամ, ապացայ. v. n-p. To awake, to come to one's self, to recollect one's self; to restrain one's self.

Չգառաւացուցանեմ, ջուշի. v. t. To awaken, to reclaim a person.

Չգառաւութիւն. s. An acknowledgment, return or conversion; amendment, modesty; sobriety.

Չգացումն, ջանն, ջանք. s. Sensation, sentiment, feeling.

Չգացուցանեմ, ջուշի. v. t. To advertise, to advise, to give notice that.

Չքենում, գէցայ. v. a. To dress one's self, to put on, to wear.

Չքեստ, ու, ու. s. Dress, suit of cloths, garment, attire.

Չքենեմ, եցի. v. a. To throw, or fling down, to pull, or beat down.

Չքեցուցանեմ, ջուշի. v. t. To dress, to clothe.

Չքնամ, նացի. v. n. To walk.

Չգոր, զգուշի, զգուշիւ. adj. Circumspect, cautious.

Չգուշալի, լւոյ, էւաւ. adj. Important, grave, striking, considerable.

Չգուշանամ, շացայ. v. n-p. To look after, to preserve, to have an eye up to take care.

Զգուշացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To advise, to forewarn, to defend.

Զգուշաւոր, ի, աւ . *adj.* Circumspect, cautious, provident; exact, punctual; sober, moderate.

Զգուշութիւն . *s.* Cautiousness, precaution, circumspection, guard, regard, measure.

Զգօն, ի, աւ . *adj.* Judicious, sage, wise, learned.

Զգօնացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* (*զգաղան*) To tame, to subdue, to humanize.

Զգօնութիւն . *s.* Wisdom, maturity, sense, good judgment.

Զեւն . *s. ind.* Damage, loss, prejudice.

Զեկուցանեմ, կուցի . *v. a.* To warn.

Զեղանիմ, ղայ . *v. n-p.* To abound, to superabound, to overflow.

Զեղի, ի, իւ . *adj.* Debauched, dissolute, lewd, intemperate.

Զեղխիմ, խեցայ . *v. n-p.* To commit a debauch; to be abused.

Զեղխութիւն . *s.* Debauchery, luxury.

Զեղծ, ի, իւ . *adj.* Dissolute, lewd, licentious; spoiled.

Զեղծանիմ, զեղծայ . *v. n-p.* To get spoiled, to be tainted.

Զեղուն . *adj. ind.* Full, heaped.

Զեղջ, ի, իւ . *s.* Grief, sorrow, regret, compunction, repentance, remorse.

Զենում, զենի . *v. a.* To sacrifice, to kill, to slaughter.

Զեռամ, աջի . *v. n.* To creep: to swarm,

to stir, to swarm with worms.

Ձեռուն, ռնոյ, ռնակ. *s.* A creeping thing, a reptile.

Ձեռնդէմ, եջի. *v. a.* To put, to place, to lay, to seat, or situate.

Ձերծ. *adj. ind.* Exempt, free; safe.

Ձերծանիմ, զերծայ. *v. n-p.* To make one's escape, to escape.

Ձերծուցանեմ, ծուցի. *v. t.* To deliver, to enfranchise, to save, to keep, to disengage, to redeem.

Ձգուանք, նաց, նգ. *s. pl.* A nausea, disgust, aversion, rising of the stomach.

Ձգուիմ, լեցայ. *v. n-p.* To be out of conceit with, to grow tired, to hate, to abhor, to abominate.

Ձէն, զինու, զինու. *s.* Arm; armour.

Ձէնիթ, ի, իւ. *s.* Zenith.

Ձի. *conj.* For, because.

Ձի. *conj.* What? how? how much? therefore? for which reason?

Ձիարդ. *adv.* How? why?

Ձինակիր, կրի, կրաւ. *s.* Squire.

Ձինարան, ի, աւ. *s.* An arsenal, magazine of arms.

Ձինեմ, եջի. *v. a.* To arm; to provide with arms, to fortify.

Ձինուոր, ի, աւ. *s.* A soldier, a militia man, military.

Ձինուորութիւն. *s.* Militia, arms, profession of war; arms, an army.

Ձիւ. *pro. ind. and adv.* That, which, what; how now?

չ և իցէ . *pro. ind.* Whatever ,
ichever.

չինչ . *pro. ind.* What? what thing?
անեմ, զեջի . *v. n.* To calm, to pacify,
make one's self easy.

ա, զտի, զտիւ . *s.* Thigh; hip,
inch.

նամ, լացայ . *v. a.* To deny, to refuse,
go from one's word.

իմ, ծեցայ . *v. n-p.* To be angry,
be vexed.

ե . *pre. and adv.* After, since; after-
wards.

ա . *pre. and adv.* After, then, from.

ա գնամ, նացի . *v. n.* To follow, to
be, or to be next, to go after.

ար, երոյ, երով . *s.* A medlar.

ամ, ացայ . *v. n-p.* To repent, to re-
pent, to be sorry.

ւան, ջման, ջմամբ . *s.* Repentance,
repunction, remorse.

յլեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To charm,
ravish.

լին . ի, աւ . *s.* A penknife.

ւռա, զմուռոյ, սով . *s.* Myrrh.

սեմ, եցի . *v. a.* To embalm.

սւխտ, ըխտոյ, տով . *s.* Emerald.

եմ, եցի . *v. a.* To observe, to look
to examine, to discuss.

ութիւն . *s.* Observation.

տանիմ, տայ . *v. n-p.* To settle, to
become calm, to relent.

խակոս, ի, աւ . *s.* Zodiac.

Զոհ, ի, իւ . *s.* A victim, sacrifice, host.
 Զոհեմ, եցի . *v. a.* To sacrifice, to im-
 molate.

Զողալ, ի, իւ . *s.* Cornel-berry.

Զոյդ, զուգի, իւ . *adj.* and *adv.* Equal,
 even; level; with, together.

Զոյգք, զուգից, գիւք . *s. pl.* A pair, a
 couple.

Զուպ, ի, իւ . *s.* Hyssop.

Զով . *adj. ind.* Cool, fresh.

Զովանամ, վացայ . *v. n-p.* To cool, to
 grow cool.

Զովութիւն . *s.* Coolness, freshness.

Զոր օրինակ . *conj.* For example, as.

Զոր օրինակ . *adv.* As well as, how.

Զուարակ, ի, աւ . *s.* A bullock, a bull,
 calf, veal.

Զուարթ, ի, իւ . *adj.* Merry, cheerful,
 sprightly, gay, alive.

Զուարթանամ, Թացայ . *v. n-p.* To be
 merry, to rejoice.

Զուարթութիւն . *s.* Cheerfulness, gaiety;
 joy, activity.

Զուարճաբանեմ, եցի . *v. n.* To jest, to
 joke.

Զուարճաբանութիւն . *s.* Pleasantry,
 jest, sport, joke.

Զուարճալի, լէոյ, լեաւ . *adj.* Rejoicing,
 delightful, delicious, lieve, agreeable,
 pleasant.

Զուարճախօսութիւն . *s.* Facetiousness.

Զուարճանամ, ճացայ . *v. n-p.* To enjoy,
 to rejoice, to be merry, to delight.

Ձուարճացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To rejoice, to divert, or make merry.

Ձուարճութիւն. *s.* Jog, enjoyment, pleasure, delight, diversion.

Ձուգադրութիւն. *s.* Combination.

Ձուգահեռական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Parallel.

Ձուգընթանամ, թացայ. *v. n.* To concur, to coincide.

Ձուգիմ, գեցայ. *v. n-p.* To conjoin, to couple, to unite, to join.

Ձուսայ. *adj. ind.* Close, narrow, reserved;

Ձուտ, զտոյ, զտով. *adj.* Pure, neat.

Ձուր. *adj. ind.* and *adv.* Vain, needless; in vain, uselessly.

Ձուրկ. *adj. ind.* Private, deposited.

Ձոքանչ, ի, իւ. *s. f.* Mother-in-law, step-mother.

Ձչարիմ, ըեցայ. *v. n.* To be angry, to be offended.

Ձաւ or Ձանչաւ (*իշոյ*) *v. n.* To bray.

Ձապանակ, ի, աւ. *s.* A spring.

Ձալեմ, եցի. *v. a.* To strain, to bind, to lay close; to subdue.

Ձալեմ, եցի. *v. a.* To refine, to purge, to purify, to clear.

Ձրահ, ի, իւ. *s.* A cuirass, corslet.

Ձրկանք, զրկանաց, նօք. *s. pl.* Extortion, oppression, rapine; a breach, damage, grievance, wrong, injury.

Ձրկեմ, եցի. *v. a.* To deprive, to strip, to steal, to defraud.

Զրոյց, զրուցի, ցաւ . *s.* A word, discourse, recital, account, news.

Զրուցեմ, եցի . *v. a.* To discourse, to speak, to talk; to relate, to tell.

Զրպարեմ, եցի . *v. a.* To calumniate, to speak ill, to slander.

Զրպարութիւն . *s.* Calumny, slandering, accusation.

Զրոյ, ի, իւ . *s.* Zero; a nought.

Զօւաբաղութիւն . *s.* A sordid interest, covetousness, dirt.

Զօռտութիւն . *s.* Immodesty, lewdness.

Զօր, ու, ու . *s.* An army, the soldiery, military men; strength, fortitude; militia.

Զօրաժողով լինիմ, եղէ . *v. n.* To levy soldiers, or troops.

Զօր ամենայն . *adv.* Every day, always.

Զօրանամ, բազայ . *v. n-p.* To grow stronger; to be able.

Զօրապետ, ի, աւ . *s.* General, captain.

Զօրավիզն . *s. ind.* Help, relief.

Զօրացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To fortify, to fasten, to provide, to strengthen, to restore, to re-animate, or revive.

Զօրաւոր, ի, աւ . *adj.* Strong, stout, hard, powerful, mighty, energetic.

Զօրեմ, եցի . *v. n.* To be able, to be worth.

Զօրհանապաղ . *adv.* Every day.

Զօրութիւն . *s.* Power, vigour, value, valour, bravery, many, plenty, energy.

Զօրք, զօրաց, զօրքք . *s. pl.* See Զօր :

- Ընդհանրապէս . *adv.* Generally.
- Ընդհատ , ի , իւ . *adj.* Discontinuous, intermitting; different, separate.
- Ընդհատեմ , եղի . *v. a.* To interrupt, to discontinue, to cease.
- Ընդհատութիւն . *s.* Interruption, intermission, cessation.
- Ընդհարկանիմ , հարայ . *v. n-p.* To take offence, to hit, to knock, to dash.
- Ընդհուպ . *adv.* Very soon, sudden, by and by, soon, in short time.
- Ընդձեռեմ , եղի . *v. a.* To give.
- Ընդամենեմ , տեայ . *v. n.* To leap, to jump, or skip, to fly, or return.
- Ընդունակ , ի , աւ . *adj.* Capable, susceptible; acceptable, agreeable.
- Ընդունակութիւն . *s.* Capacity, ability.
- Ընդունայն . *adj. ind. and adv.* Vain, needless, frivolous.
- Ընդունելի , ըոյ , ըաւ . *adj.* Acceptable, agreeable, admissible, obtainable.
- Ընդունելութիւն . *s.* Reception; cheer, entertainment; participle.
- Ընդունիմ , ընկալայ . *v. a.* To receive, to take, to accept, to embrace, to gather, to reap.
- Ընդվայր . *adv.* In vain, uselessly.
- Ընդվզիմ , զեցայ . *v. n-p.* To revolt, to disobey, to resist.
- Ընթանամ , թացայ . *v. n.* To run, to run to; to walk, to go.
- Ընթացք , ցից , ցիւք . *s. pl.* Course, run, running, gait, proceeding.

- Ընթեռնում, թերցայ. *Վ. ա.* To read.
 Ընթերցումած, ոյ, ով. *ս.* Reading; lesson, lecture.
 Ընթրեմ, եջի. *Վ. ա.* To sup.
 Ընթրիք, բեաց, բեք. *ս. pl.* Supper.
 Ընծայ, ի, իւ. *ս.* A present, gift.
 Ընծայեմ, եջի. *Վ. ա.* To offer, to present, to attribute.
 Ընկենում, կեջի. *Վ. ա.* To throw, to cast, to hurl; to depose.
 Ընկեր, ի, աւ. *ս.* Companion, a comrade, partner, fellow.
 Ընկերեմ, եջի. *Վ. ն.* To accompany; to associate, to convoy.
 Ընկերութիւն. *ս.* Company, society.
 Ընկիճիմ, ճեցայ. *Վ. ն-ք.* To resist, to act as an obstacle, to hinder.
 Ընկղմեմ, եջի. *Վ. ա.* To sink, to deepen, to submerge; to drown.
 Ընկճեմ, եջի. *Վ. ա.* To oppress, to subdue, to humiliate, to blunt.
 Ընկողմանիմ, նեցայ. *Վ. ն-ք.* To stretch one's self in bed, to lie down, to go to bed.
 Ընկոյզ, կուղի, կուղաւ. *ս.* Nut.
 Ընկրկեմ, եջի. *Վ. ա.* To repulse, to reject, to draw back; to subdue.
 Ընձիւղ, ոյ, ով. *ս.* A sucker, a shoot, a bud.
 Ընձիւղեմ, եջի. *Վ. ա.* To shoot, or bud.
 Ընձուղա, ու, ու. *ս.* A giraff, camelopard.
 Ընչացք, ջից, ջիւք. *ս. pl.* Whiskers.

Ընտանեհամ, նեցայ. *v. n.* To familiarize one's self, to grow tame.

Ընտանի, նեոյ, նեաւ. *adj.* and *s.* Familiar, domestick; tamed; near, next.

Ընտանիք, նեայ, նեզ. *s. pl.* (պղտաւոր) A family, household, kindred,

Ընտանութիւն. *s.* Familiarity; confidence; intimacy; friendship.

Ընտել. *adj. ind.* Elected; pretty, good, exquisite, fine, elegant.

Ընտրեմ, եջի. *v. a.* To elect, to choose.

Ընտրապութիւն. *s.* Judgment, discernment, discretion.

Ընտրութիւն. *s.* Choice, election; a vote, suffrage; taste.

Ըս. *pro.* According to, as for, in comparison of.

Ըս որում. *adv.* As, like, as it happens.

Թ

Թագ, ի, իւ. *s.* Crown, a mitre.

Թագաւոր, ի, աւ. *s.* A king, a monarch.

Թագաւորութիւն. *s.* Reign, empire; royalty, a kingdom.

Թագուհի, աոյ, աով. *s.* A queen.

Թաղուցանեմ, ուցի. *v. a.* To hide, to conceal; to cover; to envelop.

Թաթաղուն. *adj. ind.* Full, filled.

Թաթպան, ի, աւ. *s.* A glove.

Թալկանամ, կացայ. *v. n-p.* To swoon, to vanish, to faint, to languish.

Թախանձեմ, եջի. *v. a.* To insist, to

urge, to importune, to trouble, to vex.
Թակ, *ի, իւ . s.* A mallet, hammer; a paving beetle.

Թակաղաղ, *ի, աւ . s.* A chapter; (*նաւու*) top.

Թակոյկ, *ի, աւ . s.* A pitcher, jug, jar.

Թաղ, *ի, իւ, or աւ . s.* A quarter, ward; department, canton, district.

Թաղանթ, *ոյ, ուլ . s.* A membrane, cuticle.

Թաղեմ, *եցի . v. a.* To bury, to inter.

Թաղիք, *ղեաց, ղեօք . s. pl.* Felt, stuffing.

Թաղումն, *ղման, ղմամբ . s.* Sepulture, burying, burial.

Թամբ, *ի, իւ . s. (ձիոյ)* Saddle, a saddle-bow; (*միս*) pulp.

Թան, *ի, իւ . s.* Soup, pottage.

Թանամ, *թացի . v. a.* To bathe, to wet; to soak, to wash.

Թանաք, *ի, իւ . s.* Ink.

Թանգարան, *ի, աւ . s.* Treasury, museum, a closet.

Թանկ, *adj. ind.* Dear, precious.

Թանձր, *ձու, ձու . adj.* Thick, dense, big, large; deep.

Թանձրամիտ, *մտի, մտաւ . adj.* Stupid.

Թանձրանամ, *րացայ . v. n.* To thicken, to grow hard, or thick.

Թանձրութիւն . *s.* Thickness; bigness; solidity.

Թանջք, *թանջից, իւք . s. pl.* Diarrhoea, flux; bloody flux; colick.

Թաշկինակ, *ի, աւ . s.* A handkerchief; (*պարանոցի*) neck-kerchief.

Թառամիմ, մեցայ. *զ. n-p.* To fade, to wither, to decay.

Թատրոն, իւ, իւ. *s.* Theatre, stage.

Թարախ, ի, իւ. *s.* Matter of a sore, sanies, corruption.

Թարգմանեմ, եցի. *զ. a.* To translate, to interpret, to explain.

Թարգմանութիւն. *s.* A translation, an interpretation.

Թարթափիմ, փեցայ. *զ. n-p.* To be perplexed with business; to frequent.

Թարմ, ի, իւ. *adj.* Fresh, recent, young.

Թացութիւն. *s.* Humidity, dampness, moistness.

Թաւ, ու, ու. *adj.* Thick, dense, hairy; (շէշտ) grave.

Թաւալեմ, եցի. *զ. a.* To roll.

Թաւամաղ, ի, իւ. *adj.* Hairy, full of hair, woolly.

Թաւիշ, ի, աւ. *s.* Velvet.

Թափ, ոյ, ու. *s.* Violence, effort, impetuosity, attempt, struggle.

Թափանցեմ, եցի. *զ. n.* To penetrate, to pierce, to pass through.

Թափանցիկ. *adj. ind.* Transparent, piercing; diaphanous.

Թափառական, ի, աւ. *adj.* Vagabond, vagrant; wandering.

Թափառիմ, ուեցայ. *զ. n.* To wander, to roam, to rove, to be vagrant.

Թափեմ, եցի. *զ. a.* To throw, to pull, or lay down, to scatter, to shed, to unload, to release.

- Թափէլ, փէլ, փլաւ. *s.* A whitster.
 Թափօր, ի, իւ. *s.* Procession.
 Թեղան, ոյ, ուլ. *s.* The wool.
 Թեթե. *adj. ind.* Light, agile, frivolous.
 Թեթեամբութիւն. *s.* Levity of mind,
 inconstancy, instability.
 Թեթեւութիւն. *s.* Lightness, levity,
 unloading.
 Թել, ոյ, ուլ. *s.* Thread, filament,
 string, fibre.
 Թեղադրեմ, եղի. *v. a.* To suggest, or
 insinuate, to inspire, to dictate.
 Թելահան, ի, աւ. *s.* A machine to wire-
 draw gold.
 Թեղշ, ի, իւ. *s.* A pine-tree.
 Թեմ, ի, իւ. *s.* A diocese, a bishoprick.
 Թերահաւատ, ի, իւ. *adj.* Mistrustful,
 incredulous, unbelieving.
 Թերեւ. *adv.* Perhaps.
 Թերթ, ի, իւ. *s.* Sheet of paper, a leaf.
 Թերթ. *adj. ind. and adv.* Imperfect,
 incomplete; faultily.
 Թև, ոյ, ուլ. *s.* Wing.
 Թեփ, ոյ, ուլ. *s.* (աղեր) Bran; (ձկան)
 scale; (դղկոյ) dandruff, scurf.
 Թէ. *conj.* Be it so, whether.
 Թէ. *conj.* If, that.
 Թէամարտն. *s.* See Թամարտն:
 Թէ և. *conj.* Although, though, even if.
 Թէյ, ի, իւ. *s.* Tea.
 Թէւեթիւն. *s.* Condition.
 Թէսկեւ. *conj.* Though, although.
 Թթու, ոյ, ուլ. *adj.* Acid, sour, sharp.

Թթուութիւն . *s.* Acidity, sourness.

Թի, ոյ, ուլ . *s.* A shovel; an oar.

Թիակ, ի, աւ . *s.* (կրակի) A shovel; (աւոյ) shoulder-blade.

Թիշ, Թշի, Թշաւ . *s.* A span, a hand's breadth.

Թիթեղն, Թիթղան, Թիթղաք . *s.* A thin plate, a plate.

Թիթեւն, Թռան, Թռաք . *s.* A butterfly.

Թիկն, կան, կաք . *s.* Back, shoulder.

Թին, Թնոյ, Թնով . *s.* Grape-stone.

Թիւ, Թուոյ, ւով . *s.* A number.

Թիւր, ոյ, ուլ . *adj.* and *adv.* Twisted, twined, crooked.

Թիւրակէս, ի, իւ . *s.* Treacle.

Թլուառ, ի, իւ . *adj.* Stammerer; (խօսել) to statter, or lisp.

Թլուառութիւն . *s.* Lispings, stammering, stuttering.

Թլիսաւեմ, եցի . *v. a.* To circumcise.

Թլիսառութիւն . *s.* Circumcision.

Թխեմ, եցի . *v. a.* To brood.

Թղթաբեր, ի, աւ . *s.* A courier, the post.

Թմբուկ, բկի, բկաւ . *s.* A drum, a kettle drum; drum of the ear.

Թմիրմ, բեցայ . *v. n.* To fall asleep.

Թմեցուցիչ, քի, քաւ . *adj.* Soporiferous, somniferous.

Թմրութիւն . *s.* Stupor, stunning, drowsiness, numbness; insensibility.

Ծնդամ, դաջի . *v. n.* To ring, or echo again.

Ծնդանոթ, ի, իւ . *s.* Cannon; Թնդա-

- Կօթք**, artillery, battery of ordnance.
Թշնամանեմ, **եցի**. *v. a.* To offend, to injure, to shock; to affront.
Թշնամանք, **հայ**, **հար**. *s.* Insult, affront, outrage.
Թշնամի, **մեռյ**, **մեռ**. *s. and adj.* An enemy, contrary, adverse.
Թշնամութիւն. *s.* Hatred, enmity, hostility, aversion.
Թշուառ, **ի**, **աւ**. *adj.* Unhappy.
Թշուառութիւն. *s.* Misfortune, misery.
Թաթովեմ, **եցի**. *v. n.* To lisp, to stammer, to stutter.
Թողութիւն. *s.* Pardon, remission.
Թողեմ, **թողի**. *v. a.* To leave, to forsake, to let, to permit, to pardon, to abandon, to quit.
Թոյտուութիւն. *s.* Permission, concession, toleration.
Թոյն, **թունի**, **նիւ**. *s.* Poison, venom.
Թոնիր, **նրի**, **նրիւ**. *s.* A furnace, kiln.
Թոշակ, **ի**, **աւ**. *s.* Provision; viaticum; pay, wages, stipend, salary.
Թոռն, **աֆն**, or **աան**, **աամբ**. *s.* Grandson, grand-daughter; a nephew.
Թովեմ, **եցի**. *v. a.* To enchant, to charm.
Թուարանութիւն. *s.* Arithmetick.
Թուական, **ի**, **աւ**. *s. and adj.* A date, epoch; numeral.
Թուանշան, **ի**, **աւ**. *s.* A cipher, a figure.
Թուեմ, **եցի**. *v. a.* To number, to count, to settle accounts, to calculate.
Թուղ, **թղոյ**, **թղով**. *s.* A fig.

Թուբ, Թթոյ, Թթով. *s.* A mulberry.

Թուծակ, Է, աւ. *s.* A parrot.

Թուի Թէ. *v. imp.* It seems.

Թուլանամ, լացայ. *v. n-p.* To be relaxed,
to grow slack, to make slow, or abate,
to grow cool, to slacken.

Թուլութիւն. *s.* A slackness, cowardice,
looseness, relaxation.

Թուի, Թիոյ, Թիով. *adj.* Brown, dark,
tawny, sun-burnt.

Թուխո, Թխոյ, Թխով. *s.* A covey,
nest of eggs.

Թուղթ, Թղթոյ, Թղթով. *s.* Paper; a
letter, epistle.

Թումբ, Թմբոյ, Թմբով. *s.* Bank, mole.

Թունաւոր, Է, աւ. *adj.* Venomous,
poisonous.

Թուր, Թրոյ, Թրով. *s.* Sword.

Թուրինջ, ընջի, ընջաւ. *s.* An orange.

Թուի, Թիոյ, Թիով. *s.* A shrub, a
bush, a bramble.

Թուք, Թքոյ, Թքով. *s.* Spittle.

Թոք, ոյ, ով. *s.* The lungs.

Թոքացաւ, ոյ, ով. *adj.* Consumptive,
phthisical.

Թռչմ, Թռկայ. *v. n.* To fly, to flutter,
to wing it away.

Թռչուն, Թռչոյ, Թռչով. *s.* A bird, a
winged animal.

Թրածուկն, ձկան, ձկամբ. *s.* Thornback.

Թրեմ, Էցի. *v. a.* To knead.

Թրթուր, Թրոյ, Թրով. *s.* Caterpillar,
a worm.

- Թրծեմ, եջի. *v. a.* To cook, to burn.
 Թրմեմ, եջի. *v. a.* To wet, to soak, to
 imbrue, to temper.
 Թրջեմ, եջի. *v. a.* To bathe, to wet.
 Թքանեմ, Թքի. *v. a.* To spit.
 Թքարան, ի, աւ. *s.* A spitting pot.
 Թփթալեմ, եջի. *v. a.* To shake, to
 agitate; to hunt, to drive back.
 Թռչեմ, նեցայ. *v. n-p.* To grow dull,
 to dry, to decay.

Ժ

- Ժահահոս, ի, աւ. *adj.* Stinking, fetid.
 Ժահահոտեմ, աեցայ. *v. n-p.* To stink,
 to be fetid, to smell strong.
 Ժամ, ու, աւ. *s.* Hour; time; office.
 Ժամագիրք, գրոց, գրովք. *s.* A breviary.
 Ժամագործ, ի, աւ. *s.* A clock-maker,
 watch-maker.
 Ժամագրեմ, եջի. *v. n.* To fix a time,
 to appoint a time.
 Ժամանակ, ի, աւ. *s.* Time.
 Ժամանակագրութիւն. *s.* Chronology.
 Ժամանեմ, եջի. *v. n.* To arrive; to
 reach, to be able.
 Ժամավաճառ լինիմ, եղի. *v. n.* To throw
 away one's time, to lose time.
 Ժամացոյց, ցուցի, ցուցիւ. *s.* A clock;
 watch; (արեւու) sun-dial.
 Ժայռ. ի, իւ. *s.* A rock; (ծովու) a shoal.
 Ժանիք, նեաց, նեգք. *s. pl.* Tusks, claw.
 Ժանկ, ոյ, ով. *s.* Rust, verdigris.

- Ժանա, ի, իւ . *adj.* Bad, wicked, profligate, cruel, sharp.
- Ժանախա, ի, իւ . *s.* Plague; contagion, pestilence.
- Ժանաանամ, տացայ . *v. n-p.* To be mad, to be angry with one.
- Ժապաւէն, Վինի, Վինաւ, or Ինեաւ . *s.* Border, hem; a ribbon, galloon.
- Ժառանդ, ի, աւ . *s.* Heir, successor.
- Ժառանդեմ, եցի . *v. a.* To inherit.
- Ժառանդութիւն . *s.* Inheritance, estate.
- Ժիւժմակ, ի, աւ . *s.* Animalcule, an insect, a worm, a reptile.
- Ժէր, Ժրի, Ժրաւ . *adj.* Active, busy, lively, sprightly, vigorous.
- Ժւաա, ի, իւ . *adj.* Niggardly, stingy, sordid.
- Ժխտեմ, եցի . *v. a.* To deny, to disown.
- Ժողով, ոյ, ով . *s.* An assembly, union, company, a heap, pile, a council, synod.
- Ժողովեմ, եցի . *v. a.* To assemble, to heap up, to gather.
- Ժողովուրդ, վըգեան, զըգեամք . *s.* People, the multitude.
- Ժողովըդական, ի, աւ . *s.* Vulgar; plebeian, the mob.
- Ժողովըդապետ, ի, աւ . *s.* Curate, parson.
- Ժուժեմ, եցի . *v. n.* To endure, to suffer, to be patient.
- Ժուժեալութիւն . *s.* Patience; abstinence.
- Ժպիրհ, պրհի, պրհաւ . *adj.* Audacious, rash, insolent, bold.
- Ժպտիմ, տեցայ . *v. n.* To smile.

Ժպրհուծիւն . *s.* Boldness.

Ժսեմ, եջի . *v. a.* To entreat earnestly,
to conjure, to beseech.

Ժքանամ, բացայ . *v. n-p.* To take courage.

Ի

Ի . *pre.* To, at, into; from, from the;
in the, among, amidst.

Ի բայ . *adv.* At a distance, far, far of.

Իբր . *adv.* } As, like, almost, nearly,

Իբրեւ . *adv.* } about, thereabout.

Իգական, ի, աւ . *adj.* Feminine.

Իժ, ի, իւ . *s.* A viper.

Իւղ, ուղ . *s.* Spindle.

Իմանամ, իմացայ . *v. a.* To understand,
to know, to feel, to think of.

Իմաստ, ի, իւ . *s.* Sense, signification.

Իմաստակ, ի, աւ . *s.* and *adj.* A pedant,
sophist; sophistical, pedantical.

Իմաստակութիւն . *s.* Pedantry, sophism.

Իմաստնաբար . *adv.* Wisely, learnedly.

Իմաստութիւն . *s.* Wisdom.

Իմաստուն, տնոյ, տնով . *adj.* Wise,
learned; intelligent; skilful.

Իմացական, ի, աւ . *adj.* Intellectual.

Իմացութանեմ, ցուցի . *v. t.* To give no-
tice, to advertise, to advise, to inform.

Ի մէջ . *pre.* In the middle, amongst,
amidst, in, into, between.

Ի միասին . *adv.* Together, at once.

Ինչ, իրիք, իւրիք . *adj.* Some, a, an, some-
thing, any thing; somewhat.

- 'Ի մօտոյ . *adv.* Nigh, near, very soon.
 'Ի ներքոյ . *adv.* Under, beneath, below.
 'Ի ներքս . *adv.* In, into, within.
 Ինձ , ընձու , ընձու . *s.* A leopard.
 Ինձէն . *adv.* By myself, personally.
 Ինն , ըննի , ըննիւ . *adj.* Nine.
 Իննսուն , նոնի , նոնիւ . *adj.* Ninety.
 Ինչ , ընչի , ընչիւ . *s.* Some, a, an, any.
 Ի՞նչ . *adv.* What?
 Ինչք , ընչից , ընչիւք . *s. pl.* Riches, property, effects, wealth.
 Ինքն , ինքեան , ինքեամբ . *pro.* He; she; self. Ես ինքն , myself. Դու ինքն , thyself. Նա ինքն , himself.
 Ինքնադուրիս . *adj. ind.* Independent, absolute, free.
 Ինքնակալ , ի , իւ . *s.* An autocrat, a monarch, an emperor.
 Ինքնակամ . *adj. ind. and adv.* Voluntary, willingly, spontaneous.
 Ինքնահաւան , ի , իւ . *adj.* Capricious; presumptuous, arrogant.
 Ինքնին . *adj.* By himself, personally.
 Իշամեղու , ի , աւ . *s.* A hornet, drone.
 Իշխան , ի , աւ . *s.* A prince, a sovereign.
 Իշխանական , ի , աւ . *adj.* Sovereign, imperial; lordly; ruling.
 Իշխանութիւն . *s.* Authority, principality, empire, command, sovereignty.
 Իշխեմ , եցի . *v. a.* To rule, to predominate, to reign; to be bold, to presume.
 Իջանեմ , իջի . *v. n.* To descend, to fall; to lower; (յերիւզաբէն) to light.

- Իջևան**, **ի**, **աւ**. *s.* Inn, hotel; lodging.
Իջևանիմ, **նեցայ**. *v. n-p.* To take a lodging, to lodge.
Իջուցանեմ, **իջուցի**. *v. t.* To make to descend, to take down, to let down.
Իսկ. *conj.* As for the rest, but, in the mean time.
Իսկապէս. *adv.* Really, indeed, truly.
Իսկոյն. *adv.* Presently, directly.
Ի վաղուց. *adv.* Long ago, of old.
Ի վար. *adv.* Under neath, below.
Ի վեր. *adv.* Above, over.
Ի վերայ. *pre.* Above, over, on, upon.
Ի վերուստ. *adv.* From above.
Ի վերջէ or **Ի վերջայ**. *adv.* At last, finally, after all.
Ի տուէ. *adv.* By day, or during the day, in the daytime.
Իր, **ի**, **աւ**. *s.* Thing, effect, fact.
Իրական, **ի**, **աւ**. *adj.* Real, true, effective, positive, certain.
Իրանք, **նաց**. **նօք**. *s. pl.* The body, a bust, shape.
Իրապէս. *adv.* Really, indeed, in effect.
Իրաւագէտ, **գիտի**, **գիտաւ**. *s.* Jurist, a lawyer, counsellor.
Իրաւացի, **ցւոյ**, **ցեաւ**. *adj.* Just, real, rational, reasonable, lawful.
Իրաւունք, **ւանց**, **ւամբք**. *s. pl.* Justice, equity, right, law, reason.
Իրողութիւն. *s.* Affair, fact, action, occupation, business.
Իւղ. **ոյ**, **ով**. *s.* Oil; (**կոդի**) butter; oint-

ment, pomatum; (գրոշմի) chrism.
 Իւղային . *adj. ind.* Oleaginous.
 Իւր , ոյ , ով . *pro.* His; his own.
 Իւր , իւրեան , եամբ . *pro.* Himself.
 Իւրաքանչիւր , ոյ , ով . *adj.* Each, every.
 Իւրովի or Իւրովին . *adv.* Of himself, personally; voluntarily.

Լ

Լաբիրինթոս , ի , իւ . *s.* A labyrinth.
 Լամ , Լացի . *v. n.* To weep, to cry.
 Լալին . *s. ind.* Weeping, mourning.
 Լախտ , ի , իւ . *s.* A club, bat, mace.
 Լամբ , ի , իւ . *s.* A staple; buckle.
 Լայն , ի , իւ . *adj.* Large, wide, vast.
 Լայնեմ , եցի . *v. a.* To widen, to extend, to display, to dilate.
 Լայնութիւն . *s.* Breadth, width, wideness; (աշխարհագրական) latitude.
 Լանջք , Լաց , Զքք . *s. pl.* Lungs, breast; throat, thorax.
 Լապտեր , ի , աւ . *s.* A lamp, a lantern.
 Լաստ , ի , իւ . *s.* A float of timber, a raft.
 Լար , ի , իւ . *s.* Pack-thread, a string.
 Լարեմ , եցի . *v. a.* To bend, to lay; (զաղեղն) to shoot (with a bow); (զժամացոյց) to wind.
 Լաւ , ի , աւ . *adj.* Fine, pretty, good, better. Լաւ կամ Լաւագոյն է , it is good, it is better.
 Լաւագոյն , գունի , գունիւ . *adj.* Better.
 Ամենալաւ , best, the best.

Լաւ Լա . *adv.* So much the be
Լաւանամ, Լացայ . *v. n-p.* To
better, to mend.

Լաւութիւն . *s.* Goodness, bou
Լափեմ, Էջի . *v. a.* To lap, to
to consume.

Լեռան, Լերին, Լեռամբ . *s.* A m
mountain.

Լեզդ, Լերդի, Լերդաւ . *s.* The
Լեզու, ի, աւ . *s.* The tongue; la
speech, dialect, idiom.

Լեզուածուկն, ձկան, ձկամբ . *s.*
Լեզուանի, նւոյ, նեաւ . *adj.*
cious, talkative.

Լեզակ, ի, աւ . *s.* Indigo.

Լեղի, զւոյ, զեաւ . *s.* Gall; the
bile; bitterness.

Լեմոն, ի, իւ . *s.* A lemon.

Լերկ, ի, աւ . *adj.* Without hair,

Լի, ոյ, ով . *adj. and adv.* Full
abounding with.

Լիանամ, Լիացայ . *v. n-p.* To be
abound.

Լիակատար . *adj. ind.* Plenary
(ներառութիւն) entire, whole;

Լիզեմ, Էջի . *v. a.* To lick; to l

Լիճ, Լճի, Լճիւ, or Լճաւ . *s.* A lake

Լիմբոս, ի, իւ . *s.* Limbo.

Լինիմ, Էզէ . *v. sub.* To be, to
become.

Լինար, տեր, տերք . *s.* The gar

Լիով . *adv.* Abundantly, fully,

Լիութիւն . *s.* Fulness, plenitud

- Լխեռն, ուն, ուտմ. *s.* Axle-tree.
 Լխոր, լտեր, լտերք. *s.* A pound weight.
 Լիր, լրի, լրիւ. *adj.* Impudent, insolent, shameless.
 Լլկեմ, եցի. *v. a.* To vex; to violate.
 Լծակ, ի, աւ. *s.* A lever; balance.
 Լծեմ, եցի. *v. a.* To join; (*զկառս*) to put the horses to coach.
 Լկաի. *adj. ind.* Impudent, shameless.
 Լճակ, ի, աւ. *s.* Pool, pond; marsh.
 Լնում, լցի. *v. a.* To fill up, to heap up, to load one, to accomplish, to satisfy, to make; to supply, to stuff.
 Լողամ, դացայ. *v. n.* To swim, to float.
 Լոյծ. *adj. ind.* Liquid, fluid, fluent.
 Լոյս, լուսոյ, ուլ. *s.* Light, brightness.
 Լոսեմ, եցի. *v. a.* To grind, to pound, to beat, to break.
 Լորամորգի, գւոյ, գետաւ. *s.* A quail.
 Լորձունք, ձանց, ձամբք. *s. pl.* Saliva, spittle, slaver.
 Լու, ոյ, ուլ. *s.* A flea.
 Լուալիք, լեաց, լեզք. *s. pl.* A privy; running of waters, common-sewer, the sink of a ship.
 Լուանամ, ւացի. *v. a.* To wash.
 Լուացարար, ի, աւ. *s.* A washer; (*կին լուացորար*) washerwoman.
 Լուբիայ, ի, իւ. *s.* A lupine; a kidney bean.
 Լուծ, լծոյ, լծուլ. *s.* A yoke.
 Լուծանեմ, լուծի. *v. n.* To untie, to unyoke, to undo, to loose.

Լուծանիւմ, լուծայ. *v. n-p.* To languish, to flag, to fall off.

Լուծուիմ, ծման, ծմամբ. *s.* A solution, resolution; (սառնամանեաց) thaw.

Լումայ, ի, իւ. *s.* A mite.

Լուռ, լռոյ, լռով. *adj.* Mute, dumb.

Լուսանամ, սացայ. *v. n-p.* To shine, to be light, to be day.

Լուսանք, ցից, ցիւք. *s. pl.* Margin.

Լուսարար, ի, աւ. *s.* A sexton, or vestry-keeper, sacristan.

Լուսաւոր, ի, աւ. *adj.* Clear, bright, luminous.

Լուսաւորեմ, եցի. *v. a.* To light, to clear, to explain, to enlighten.

Լուսին, նի, նիւ. *s.* The moon.

Լուսն, սան, սամբ. *s.* A cataract, a web in the eye.

Լուսնոտ, ի, աւ. *adj.* and *s.* Lunatick.

Լուսնոտութիւն. *s.* Lunacy, falling sickness.

Լուր, լրոյ, լրով. *s.* News, advice, account.

Լուրջ, լըջ, լըջով. *adj.* Gay, joyful.

Լուցկիք, կեաց, կեօք. *s. pl.* A match; wick, tinder.

Լռեմ, եցի. *v. n.* To keep close a secret, to keep silence.

Լռելայն. *adv.* In secret, secretly, silently, tacitly.

Լռեցուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To silence one, to impose silence.

Լսեմ, լուայ. *v. a.* and *n.* To hear, to listen, to mind, to understand.

Լսելիք, լեաց, լեօք . *s. pl.* The hearing; ears; audience.

Լրագրութիւն . *s.* Gazette, newspaper.

Լրացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To complete, to accomplish, to finish.

Լրութիւն . *s.* Impudence, insolence.

Լիկի, լիկի, լիկամք . *s.* A foot-way, foot-pavement; footpath.

Լրտես, ի, աւ . *s.* Spy, a scout.

Լրտեսեմ, եցի . *v. a.* To watch, to spy, to look out.

Լքանեմ, լքի . *v. a.* To abandon.

Լքանիմ, լքայ . *v. n-p.* To be cast down, to languish, to despair.

Լքումն, լքման, լքմամք . *s.* An abandoning, or forsaking, pining, despair, discouragement, sadness.

Լոռ, ի, իւ . *s.* Moss.

Խ

Խաբերայ, ի, աւ . *adj.* A cheater, pick-pocket, roguish, a rogue, an impostor.

Խաբեմ, եցի . *v. a.* To deceive, to cheat; to defraud, to dupe, to gull.

Խաբեութիւն . *s.* Deceit, fraud, knavery, cheat, fallacy.

Խաղ, ի, իւ . *s.* A note (in musick).

Խաժամուժ . *adj. ind.* Vulgar, plebeian.

Խախուռ . *adj. ind.* Unstable, ill-shaped, ill-built; inconstant.

Խախտեմ, եցի . *v. a.* To shake; to change, to disunite, to ruin.

- Խածանեմ, Խածի. *v. a.* To bite.
 Խածի, ծւոյ, ւով. *s.* A bird's crop, the craw of a bird; a calf's maw.
 Խակ, ի, իւ. *adj.* Unripe, rough, hard, sour, bitter; imperfect.
 Խաղ, ի, իւ. *s.* Play, game, a party.
 Խաղամ, զաջի. *v. n.* To play, to sport; to march, to go; to mock, to deride.
 Խաղախորդ, ի, աւ. *s.* Leather-dresser.
 Խաղաղ *adj ind.* Quiet, calm, peaceful, tranquil, mild.
 Խաղաղեմ, դեցի. *v. a.* To pacify, to calm, to appease.
 Խաղաղութիւն. *s.* Peace, quiet, tranquillity, calm, repose.
 Խաղող, ոյ, ով. *s.* A grape.
 Խամ. *adv. ind.* Rough; unexperienced.
 Խամբանամ, բացայ. *v. n-p.* To wither, to fade, to dry, to tarnish.
 Խայթ, ի, իւ. *s.* A sting, bite, biting; (խղճի) remorse.
 Խայթեմ, եցի. *v. a.* To bite, to sting.
 Խայթոց, ի, աւ. *s.* Sting; point, prick.
 Խայթուած, ոյ, ով. *s.* A prick, bite.
 Խայծ, ի, իւ. *s.* Bait, allurement.
 Խայծիմ, ծեցայ. *v. n-p.* To begin to ripen.
 Խայտաբդէտ. *adj. ind.* Speckled, dappled.
 Խայտամ տաջի. *v. n.* To leap for joy.
 Խայտառակ, ի, աւ. *adj.* Dishonest, shameful, ignominious.
 Խայտառակեմ, եցի. *v. a.* To shame, to disgrace one, to abash, to dishonour.
 Խայտառակութիւն. *s.* Shame, ignominy.

- խայտուց, *ի, իւ . s.* A speck, a spot.
 Խան, *ի, իւ . s.* A platter, a dish, a table; a wide basket, or flasket.
 Խանդարեմ, *եցի . v. a.* To corrupt, to waste, to spoil, to ruin.
 Խանդակաթ, *adj. ind. and adv.* Tender, affectionate, loving; tenderly.
 Խանդաղաթիմ, *տեցայ . v. n-p.* To grow tender, or to be moved to pity.
 Խանձարուր, ձարոյ, ձարում . *s.* Swaddling-clothes, childbed-linen.
 Խանձարեմ, *եցի . v. a.* To swathe, to swaddle.
 Խանձող, *ի, աւ . s.* A firebrand.
 Խանութ, *ի, իւ . s.* A shop.
 Խանցեմ, *եցի . v. n.* To grunt, to growl.
 Խաչ, շին, շամբ . *s.* Flock; herd.
 Խաչնդեղ, *ոյ, ում . s.* Rhubarb.
 Խաչու, *ի, աւ . s.* Broth; decoction.
 Խաչ, *ի, իւ . s.* A cross; a crucifix.
 Խաչափառ, *ի, իւ . s.* Crawfish.
 Խաչեմ, *եցի . v. a.* To crucify.
 Խաչկառ, *ի, աւ . s.* A holy standard.
 Խառն, *ի, իւ . adj. and adv.* Mixed, confused, in disorder; confusedly.
 Խառնակեմ, *եցի . v. a.* To shuffle, to embroil, to mix, to embarrass, to disorder, to confound.
 Խառնակութիւն . *s.* A mixture, medley, confusion, disorder, trouble; coition.
 Խառնակնդոր . *adj. ind.* Confused, mixed.
 Խառնեմ, *եցի . v. a.* To mix, to confound; to intermingle; to season.

խառնուած , ոյ , ուլ . *s.* A mixture, complexion, temper, constitution.

խառնք , նից , նիւք . *s. pl.* Conjunction, or copulation.

խարազան , ի , աւ . *s.* Whip, a

խարազն , ի , իւ . *s.* Haircloth, sa

խարակեմ , եջի . *v. a.* To burn,

խարան , ի , աւ . *s.* A cantery.

խարդախեմ , եջի . *v. a.* To chasify, to counterfeit.

խարտիս , բախի , բախիւ . *s.* (սեռ) a foot, a pedestal; (հաւաւ) an

խարխալեմ , եջի . *v. n.* To grop

խարշեմ , եջի . *v. a.* To scald, t

խարոյկ , բուկի , բուկաւ . *s.* A pile fire, a live coal.

խարտեաշ . *adj. ind.* Fair, golden fallow, yellow.

խարտեմ , եջի . *v. a.* To polish

խարոոց , ի , աւ . *s.* A file; a gra

խաւար , ի , աւ . *s.* and *adj.* Dark, the dark, obscurity; dark, glo

խաւարիմ , բեցայ . *v. n-p.* To grow or gloomy, to vanish away.

խաւարտ , ի , իւ . *s.* Potherb, table; a salad.

խախանեմ , եջի . *v. a.* To hinder, arrest, to stop, to suppress.

խախանումն , նման , նմամբ . *s.* Obstacle, hindrance, impediment, obstacle.

խեթկեմ , եջի . *v. a.* To butt, to offend, to hit, to knock.

խելադար , ի , աւ . *adj.* Fool, m

Խեղք, լաց, լոք . *s. pl.* The brain; understanding; mind.

Խեղ, ի, աւ . *adj.* Maimed body, crippled, infirm.

Խեղդեմ, եցի . *v. a.* To strangle, to stifle, to suffocate.

Խեղկատակ, ի, աւ . *adj. and s.* Jocose, a buffoon, droll, funny.

Խեղճրանք, նաց, նոք . *s. pl.* Trifles, trash, minuteness.

Խեռ, ի, իւ . *adj.* A rogue, wicked.

Խեղճեկոր . *adj. ind.* Barbarous, corrupted, hard, spurious.

Խեցի, ցւոյ, ցեաւ . *s.* Earthen wares, a porringer, potter's wares; a shell, scale, tortoise shell.

Խէթ, խեթի, իւ . *s.* Knock, hit; remorse; hatred, aversion.

Խէժ, խեժի, խեժիւ . *s.* Gum; resin.

Խէչ, խեչի, խեչիւ . *s.* A prop for a vine, a pole, a support.

Խեթան, ի, աւ . *s.* Spur.

Խեթեմ, եցի . *v. a.* To spur on, to incite, to prick, to push.

Խժային, յնոյ, յնով . *adj.* Viscous, slimy.

Խիղբ, խղբի, խղբիւ . *s.* A claw; hook.

Խիղճ, խղճի, խղճիւ . *s.* Conscience.

Խիճ, խճի, խճիւ . *s.* Gravel, sand.

Խիստ, խստի, խստաւ . *adj. and adv.* Hard, harsh, austere, severe; cruelly.

Խիտ . *adj. ind.* Thick, dense, compact; often, much.

Խից . *s. ind.* A stopple, a cork.

Խիւս, ոյ, ով. *s.* Pap, water-
 Խցեմ, եցի. *v. a.* To pluck, to
 to detach, to take away.

Խլնիք. *s. pl. ind.* Snot.

Խռւրդ, լրդի, լրգաւ. *s.* A n

Խինջեմ, եցի. *v. n.* To neigl

Խխուջն, Խխնջի, Խխնջաւ.

Խծուծ, Խծծոյ, Խծծով. *s.* 1

Խղիկ, զկան, զկամք. *s.* Close

Խղխույթ, ի, իւ. *s.* Exulcera

Խղճահար, ի, աւ. *adj.* Scrup

Խղճեմ, եցի. *v. n.* To make c

to fear, to doubt, to scrupl

Խճողեմ, եցի. *v. a.* To stuff

Խմոր, ոյ, ով. *s.* Leaven, fer

Խնամ, ոյ, ով. *s.* Care, dilig

Խնամի, մէոյ, մեաւ. *s.* Relation

Խնամութիւն. *s.* Affinity ki

Խնայեմ, եցի. *v. n.* To spa

to except, to respect, to pri

Խնդամ, դացի. *v. n.* To rej

merry, to laugh.

Խնդիր, գրոյ, գրով. *s.* Quest

Խնդրեմ, եցի. *v. a.* To search

to ask, to demand, to will, 1

Խնկաման, ոյ, ով. *s.* Incense

Խնկեմ, եցի. *v. a.* To incen

balm, to perfume.

Խնկենի, նւոյ, նեաւ. *s.* An

plant; rosemary.

Խնձոր, ոյ, ով. *s.* An apple.

Խնձոյք, ճոխց, ճոխեք. *s. 1*

treat, banquet; feasting.

խնուճ, խցի. *զ. ա.* To stop up, to shut, to smother.

խնչեճ, կցի. *զ. ա.* To blow one's nose.

խոզ, ի, իւ, or աւ. *ս.* A hog, pig, porker, swine; (սնաակ) sow.

խոզան, ի, աւ. *ս.* Stubble.

խոզանակ, ի, աւ. *ս.* A brush.

խոժոռիմ, աւցայ. *զ. ռ-ք.* To frown, to be greatly incensed, to rage, to grieve one's self, to be angry.

խոժոռութիւն. *ս.* A stern look, a wrinkle, grief.

խոխոջիւն. *ս. ind.* The purling.

խոկումն, կման, կմամբ. *ս.* Thought, meditation, reflexion.

խոհակեր, ի, աւ. *ս.* The cook.

խոհակերաց, ի, աւ. *ս.* Kitchen.

խոհեմ, ի, իւ. *adj.* Prudent, wise, sage.

խոհեմութիւն. *ս.* Prudence, wisdom.

խոդխոդեմ, կցի. *զ. ա.* To slaughter.

խոդոգակ, ի, աւ. *ս.* A conduit, pipe, canal, the tunnel.

խոյ, ոյ, ուլ. *ս.* Aries; ram.

խոյակ, ի, աւ. *ս.* A chaptrel.

խոյս տամ, ետու. *զ. ռ.* To fly, to avoid, to escape, to decamp.

խոյր, խուրի, րիւ. *ս.* A head-band; (Կւրպացւոց) a hat.

խոնարհ, ի, աւ. *adj.* Humble, submissive; low, abject.

խոնարհիմ, հեցայ. *զ. ռ-ք.* To be humble; to cringe, to submit, to descend.

խոնարհութիւն. *ս.* Humility.

խոնաւ, ի, իւ. *adj.* Damp, moist.

խոնաւաչափ, ի, իւ. *s.* Hygrometer.

խոնաւութիւն. *s.* Humidity, dampness.

խոնջ, ի, իւ. *adj.* Tired, fatigued.

խոշոր, ի, իւ. *adj.* Great, thick; rude, rustick; ill made; (*դժեւաս*) coarse-cloth; (*ճայն*) rough.

խոշորացոյց, ցուցի, ցուցիւ. *s.* A microscope, magnifying glass.

խոչ, ի, իւ. *s.* Obstacle, embarrassment, opposition, difficulty.

խոպոպիք, պեաց, պեօք. *s. pl.* Curl, a buckle of hair.

խոռոչ, ի, աւ. *s.* Hollow, deep, hollowness, a cavern.

խոստանամ, աացայ. *v. a.* To promise, to run in debt, to vow, to set before; to engage.

խոստովանիմ, նեցայ. or խոստովան լինիմ, եղէ. *v. n-p.* To confess, to own.

խոստովանութիւն. *s.* Confession, a vowal.

խոստովմն, տման, տմամբ. *s.* Promise, engagement; faith.

խոտ, ոյ, ով. *s.* Herbage, grass; (*անառ նոց*) hay, forage, pasture.

խոտորիմ, բեցայ. *v. n-p.* To go about, to turn out of the road, to ramble, to swerve, to lose one's way, to decline, to avoid, to shun.

խոտորնակ, ի, աւ. *adj.* and *s.* Oblique, crooked, across, indirect.

խոր. *adj. ind.* Profound, hollow, deep.

խորագէտ, գիտի, գիտաւ. *adj.* Prudent,

wise, cunning, subtil, crafty.

Խորագիտութիւն . *s.* Sagacity, slyness, prudence; wariness, craft.

Խորամանկ , *ի , աւ . adj.* Cunning, sly, crafty, deceitful, roguish.

Խորամանկութիւն . *s.* Trick, knavery, cunning, artifice, chicane.

Խորան , *ի , աւ . s.* Pavilion, tent; altar; arithmetical table.

Խորանամ , *րացայ . v. n-p.* To plunge one's self wholly into, to dive into.

Խորանարդ , *ի , աւ . adj.* A cube, a cubical, cubick.

Խորդ , *ոյ , ով . s.* Haircloth, sackcloth.

Խորդամ , *դացայ . v. n.* To have a rattling in the throat, to snore.

Խորեմ , *եցի . v. a. (խոր գործեմ)* To hollow, to dig, or dive into, to search into; (*գողանամ*) to carry, to take away, to retain.

Խորթ , *ոյ , ով . adj.* Bastard; (*որդի*) natural son , or son-in-law ; (*հայր կամ հօրու*) father-in-law; (*եղբայր*) brother-in-law; (*դուստր*) daughter-in-law; (*մայր կամ մորու*) mother-in-law; (*քոյր*) sister-in-law.

Խորիսխ , *րսխի , րսխիւ . s.* A honeycomb.

Խորիս , *ի , աւ . s.* The cast skin of a snake; skin, hide.

Խորխորատ , *ի , իւ . s.* Abyss, pit, hollow.

Խորհիմ , *հեցայ . v. n-p.* To think, to mind, to consider, to reflect, to meditate, to study.

խորհուրդ, հրդոյ, հրդով, or հրդեան,
հրդեամբ. *s.* Thought; design, inten-
tion, imagination, fancy, sentiment,
a party; mystery; sacrament.

խորհրդածութիւն. *s.* Reflexion.

խորհրդական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Mys-
tical, mysterious, sacramental; coun-
sellor, adviser; secretary.

խորհրդակցիմ, ջեցայ. *v. n-p.* To con-
sult, to confer, to talk.

խորշ, ի, իւ. *s.* A coin, angle, corner;
a niche; hollow, cavity.

խորշակ, ի, աւ. *s.* Hotweather, heat
wind; hot parching wind.

խորշիմ, ջեցայ. *v. n-p.* To avoid, to
shun, to fly, to escape.

խորոված, ի, իւ. *s.* (մսոյ) Roast meat;
(հացի) a toast.

խորովեմ, եցի. *v. a.* To roast, to toast;
to fry; to grill, to broil.

խորութիւն. *s.* Depth, height; sublimity,
bottom, hollow.

խորովիք, փեաց, փեօք. *s. pl.* Concavity,
cavity; hollowness.

խորտաբորտ. *adj. ind.* Rough, unequal,
grumous, rugged.

խորտակեմ, եցի. *v. a.* To break, to
dash to pieces; (զղորս) to defeat.

խորտիկ, տկի, տկաւ. *s.* Roast meat.

խոց, ի, իւ. *s.* A wound, sore; ulcer.

խոցեմ, եցի. *v. a.* To wound, to stab.

խուզեմ, եցի. *v. a.* To shear, to cut off,
to tonsure; to search, to inquire.

խուժադուժ . *adj. ind.* Barbarous, savage; cruel, inhuman.

խուլ, խի, խիւ . *adj.* Deaf.

խուճապեմ, պէցայ . *v. n-p.* To be in haste.

խումբ, խմբի, խմբիւ . *s.* A band, gang, troop, a brigade, a party.

խուշկ, խնկոյ, կով . *s.* Incense; an aromatick gum; aromatics.

խուռն . *adj. ind. and adv.* Thick; in a crowd, in a throng.

խուրձ, խրձոյ, ձով . *s.* A bundle, packet, fagot; a parcel.

խուց, խցի, խցիւ . *s.* Chamber, room.

խուփ, խփոյ, փով . *s.* A cover, dish-cover, cope.

խոփ, փ, փւ . *s.* Coulter, a ploughshare.

խախ, խառայ, ւով . *s.* Arid branch.

խսկեմ, եցի . *v. a.* To accumulate, to heap; to stuff, to cram.

խանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To meet together in a throng, to assemble in a crowd.

խռովեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To confound, to embroil, to cause an insurrection, to cause to revolt, to disturb.

խչափոխ, ոյ, ով . *s.* Windpipe, throat-pipe, throat, gullet.

խտանամ, տացայ . *v. n-p.* To grow hard, to be obstinate.

խտասկիտ, սրտի, սրտիւ . *adj.* Stiff, inflexible, hardened.

խտիւ . *adv.* Hardly, harshly; cruelly.

խտոր, ոյ, ով . *s.* Garlick.

խտութիւն . *s.* Hardness, harshness,

stiffness, ruggedness, rigour, cruelty.

խտադէմ, եցի. *v. a.* To tickle.

խտրագիմայ, ի, իւ. *s.* A physiognomist.

խտրեմ, եցի. *v. a.* To distinguish, to discern, to make a difference.

խտրութիւն. *s.* Difference, distinction; observance, a ceremony.

խրախոյս, խուսի, իւ. *s.* Encouragement.

խրախուշք, նայ, նգք. *s. pl.* A feast, banquet, a noble treat.

խրամ, ոյ, ով. *s.* A canal, ditch, pit.

խրամ, ու, ու. *s.* Advice, warning, advertisement, counsel, reprimand, chastisement.

խրամեմ, եցի. *v. a.* To advertise, to advise, to counsel; to correct, to chastise.

խրաց, ի, իւ. *s.* A leather string, a strap, or thong of leather.

խրթին. *adj. ind.* Dark, obscure, hidden; enigmatical.

խրիմ, րեցայ. *v. n-p.* To plunge one's self wholly into, to put into the mire, or mud, to run aground.

խրճիթ, ճիթի, ճիթաւ. *s.* A cabin, a cell; cottage, hut.

խրոխտ, ի, աւ. *adj.* Imperious, haughty.

խրոխտամ, տացի. *v. n.* To brave, to bully, to dare, to threaten, to grow proud.

խրանում, տեայ. *v. n-p.* To shudder, to start with fear.

խցանեմ, խցի. *v. a.* To cork, to bung, to shut.

խութանամ, թացայ. *v. n-p.* To be sick.

յօտակցութիւն. *s.* A conference, discourse, conversation, dialogue.

սօսիմ, սեցայ. *v. n.* To speak, to talk, to discourse, to converse.

սօսեայր, արնն, արամբ. *s.* A spouse, a husband; bridegroom.

սօսք, սից, սիւք. *s. pl.* Discourse, speech, talk, language, words.

Ծ

Ծար, ի, իւ. *s.* Point, top.

Ծագիմ, գեցայ. *v. n-p.* To peep, or dawn, to appear, to rise, to rise again; to be born, to proceed, to derive.

Ծագումն, գման, գմամբ. *s.* Point, dawn, origin, birth, rising.

Ծալիմ, եցի. *v. a.* To fold up; to plait.

Ծալք. *s. pl. ind.* A plait, fold, gather.

Ծախիմ, եցի. *v. a.* To consume, to waste, to spend.

Ծախք, խուց, ուք. *s. pl.* Expence, cost, charge; waste, damage.

Ծածկեմ, եցի. *v. a.* To cover, to hide, to conceal, to dissemble.

Ծածկոյթ, կութի, թիւ. *s.* A cover, blanket; (ձիոյ) a horse-cloth; (աթոռոյ) a case for a chair; a veil.

Ծածուկ. *adj. ind.* Hidden, occult, secret; clandestine.

Ծակ, ու, ու. *s.* Hole, gap.

Ծակեմ, եցի. *v. a.* To make a hole, to bore, to drill, to pierce.

thology, summary.

Ծաղկիմ, կեցայ . *v. n-p.* To blossom.

Ծաղր, զու, զու . *s.* Laughter, a laugh, mockery, derision, raillery.

Ծաղրածու, ի, աւ . *s. and adj.* A jeerer, jeering, jocose, playful.

Ծաղր առնեմ, արարի . *v. a.* To laugh at, to be in jest.

Ծամկեմ, եցի . *v. a.* To chew.

Ծամկիք, լեաց, լեգք . *s. pl.* The cheek, chops.

Ծայր, ի, իւ . *s.* End, extremity; summit, top, height.

Ծայրայեղ . *adj. ind.* Extreme, utmost.

Ծայր'ի ծայր . *adv.* Extremely; heaped up.

Ծանծաղ . *adj. ind. and s.* Shallow; lows, flats.

Ծանուցանեմ, նուցի . *v. t.* To advise, to give notice.

Ծանր, նու, նու . *adj.* Heavy, grave, weighty; painful; serious; important.

Ծանրանամ, բացայ . *v. n-p.* To weigh, to gravitate, to grow dull.

Ծանրութիւն . *s.* Weight, heaviness, charge, load. Ծանրութիւն լինելու . to be chargeable.

Ծանօթ, ի, իւ . *adj. and s.* Known, friend, acquaintance.

Ծանօթանամ, թաղայ. *զ. ռ-ք.* To have or make notice, to enquire, to ask, to know, to take cognisance of.

Ծառ, *ոյ, ուլ.* *զ.* Tree.

Ծառայ, *ի, իւ.* *զ.* Servant, a footman, waiter, boy.

Ծառայեմ, *եցի.* *զ. ռ.* To serve one, to wait on him, to do him a service.

Ծառայութիւն. *զ.* Service; slavery.

Ծաղկեմ, *եցի.* *զ. ա.* To chew.

Ծարաւ, *ոյ, ուլ.* *զ.* Thirst.

Ծարաւիմ, *ւեցայ.* *զ. ռ-ք.* To be thirsty.

Ծարկը, *բոյ, բուլ.* *զ.* Prepared antimony.

Ծաւալեմ, *եցի.* *զ. ա.* To dilate, to propagate, to spill, or shed.

Ծափ, *ի, իւ.* *զ.* Clapping of hands, applause.

Ծափո հարկանեմ, *հարի.* *զ. ռ.* To clap the hands, to applaud.

Ծեծեմ, *եցի.* *զ. ա.* To beat, to knock.

Ծեր, *ոյ, ուլ.* *զ.* and *adj.* Old, an old man; aged, elderly.

Ծերակոյտ, *կուտի, տիւ.* *զ.* A senate.

Ծերանամ, *բացայ.* *զ. ռ-ք.* To grow old.

Ծերութիւն. *զ.* Old age.

Ծերպ, *ի, իւ.* *զ.* Hollow, cavern, hole.

Ծեփ, *ոյ, ուլ.* *զ.* Plastering, stucco.

Ծեփեմ, *եցի.* *զ. ա.* To do over, to parget, to cement, to cover with clay.

Ծէս, *ծիսի, ծիսիւ.* *զ.* Rite, form, ceremony.

Ծիածան, *ի, աւ.* *զ.* The rainbow.

Ծիծաղ. *s. ind.* Laughter, laugh, a smile
a simper; derision.

Ծիծաղական. *ի, աւ. adj.* Ridiculous.

Ծիծաղիմ, ղեցայ. *օ. n-p.* To laugh, to
smile, or simper; to mock.

Ծիծառն, ծիծռան, ռամբ. *s.* A swallow
marten.

Ծին, ծնի, ծնիւ. *s.* The birth; the after
birth.

Ծիր, ծրի, ծրիւ. *s.* A line, a circle
bow, arch, turn, circumference.

Ծիրան. *ոյ, ով. s.* An apricot.

Ծիրանի, նւոյ, նւով. *s.* Purple, scarlet.

Ծիրո, ծրոի, ծրոիւ. *s.* Mud, dirt; (ծե
ռուկ) flies' dung.

Ծիրիմ, բեցայ. *օ. n-p.* To grow lean,
to waste away, to decay.

Ծխախոտ, ի, իւ. *s.* Tobacco.

Ծխանէլի. լոյ, լեաւ. *s.* Perfume, a
romaticks.

Ծխեմ, եցի. *օ. a.* To smoke, to perfume.

Ծխնէլոյզ, լուզի, լուզիւ. *s.* The funnel
of a chimney.

Ծխոտեմ, եցի. *օ. a.* To smoke.

Ծծեմ, եցի. *օ. a.* To suck; to drain.

Ծծումբ, ծծմբոյ, բով. *s.* Sulphur.

Ծղկնի, նւոյ, նեաւ. *s.* A hinge, a pivot.

Ծղրիդ, բրի, բդաւ. *s.* A cricket.

Ծղոտ, ի, իւ. *s.* Stalk, stem, bit.

Ծնանիմ, ծնայ. *օ. a. and. n-p.* To bring
forth a child, to be brought to bed; to
be born; to rise, to proceed, to derive.

Ծնեբեկ, ի, աւ. *s.* Asparagus.

- Ծնծղայ, ի, իւ. *s.* Cymbal.
 Ծնունդ, ծննդեան, ծննդեամբ. *s.* Child-bed, birth; origin, generation, production; (Քրիստոսի) Christ-mas-day.
 Ծնուցիչ, ցի, ցլու. *s.* A man-midwife, a midwife, matron.
 Ծնող, ի, աւ. *s.* Parents.
 Ծնոտ, ի, իւ. *s.* The jaw, the cheek.
 Ծոթբին, բնի, բնու. *s.* Thyme.
 Ծոծրակ, ի, աւ. *s.* Nape of the neck.
 Ծով, ոյ, ով. *s.* Fast, fasting, abstinence from eating.
 Ծամաւագեմ, եջի. *v. n.* To fast.
 Ծղլ, ծուլի, ծուլիւ. *adj.* Idle, slothful, cowardly, lazy, sluggish.
 Ծող, ի, իւ. *s.* Fringe, a tuft; a ribbon, furbelow, trimming; tassels.
 Ծով, ու, ու. *s.* The sea.
 Ծովեզր, զեր, զեր. *s.* A flat shore, sea-cost, road, bank.
 Ծորակ, ի, աւ. *s.* Spout, a cock.
 Ծորիմ, բեցայ. *v. n-p.* To flow; to melt.
 Ծործոր, ոյ, ով. *s.* A valley.
 Ծոց, ոյ, ով. *s.* Breast; lap, hollowness; the bosom; (ծովու) gulf.
 Ծուռտեմ, եջի. *v. a.* To fray, to unweave.
 Ծուլութիւն. *s.* Idleness, cowardice, laziness, slothfulness.
 Ծուխ, ծխոյ, ծխով. *s.* Smoke.
 Ծուծ, ծծոյ, ծծով. *s.* Suck; brain.
 Ծունկ, ծնկոյ, ծնկով. *s.* } The knee;
 Ծունր. *s. ind.* } lap; knot.

Ծռււլ, ծռոյ, ուլ. *adj.* Twisted, crooked, oblique; erroneous.

Ծռւիլք. *s. pl. ind.* Agitation; tumult.

Ծպտիմ, աեցայ. *v. n-p.* To be disguised, to be parodied.

Ծռեմ, եցի. *v. a.* To turn aside, to twist, to wring, to wrest.

Ծռութիւն. *s.* Twist, obliquity, windings, a wrest.

Ծրար, ի, իւ. *s.* A cover, envelope, a parcel, bundle.

Ծրտեմ, եցի. *v. n.* To dung, to void.

Ծփիմ or Ծփամ, ծփեցայ. *v. n-p.* To be agitated, to be harassed, to wave, to shudder.

Կ

Կազմած, ոյ, ուլ. *s.* Preparation; moveables, furniture; (Ճանապարհի) equipage, ship's crew; (Հիդ) horse-trappings, harness.

Կազմարար, ի, աւ. *s.* A book-binder.

Կազմեմ, եցի. *v. a.* To construct, to build, to do; to bind a book.

Կազմութիւն. *s.* Construction, structure, building, forming.

Կաթեմ, եցի. *v. n.* To trickle, to run down, to distil, to flow drop by drop.

Կաթիլ. Թլոյ, Թլով. *s.* A drop.

Կաթն, Թին, Թամբ. *s.* Milk.

Կաթողին. *adj. ind. and adv.* Tender, amorous; fondly, cordially.

Կաթուած, ոյ, ով. *s.* The gout, apoplexy; drop.

Կաթայ, ի, իւ. *s.* A kettle.

Կալ, ոյ, ով. *s.* Barn-floor.

Կալանաւոր, ի, աւ. *adj.* and *s.* Prisoner; captive.

Կալաքար, ի, իւ. *s.* Alkali.

Կալուածք, ծոց, ծովք. *s. pl.* Possession, fund, soil.

Կախաղան, ի, աւ. *s.* A pitch-fork, a gibbet, gallows.

Կախարդ, ի, աւ. *s.* A magician, a wizard, sorcerer.

Կախարդեմ, եցի. *v. a.* To enchant, to charm, to bewitch.

Կախարդութիւն. *s.* Enchantment, charm, prestige, magick.

Կախեմ, եցի. *v. a.* To hang, to suspend, to tie, to bind; ('ի ճանկ, 'ի բռեռ) to hang upon, to hook again.

Կակաղեմ, եցի. *v. n.* To stammer.

Կակաչ, ի, իւ. *s.* A poppy, a tulip; (վայրի) red-poppy.

Կակղանամ, զացայ. *v. n-p.* To grow soft, or effeminate, to soften.

Կակղութիւն. *s.* Softness; flexibility.

Կակուղ, կղոյ, կղով. *adj.* Soft, nice, tender, mild, slack.

Կահ, ի, իւ. *s.* Moveables, baggage, equipage, ship's crew; a tool.

Կաղ, ի, աւ. *adj.* Lame.

Կաղամ, զացի, or զացայ. *v. n.* To limp, to be lame, to hobble.

Կաղամախ, ի, իւ. *s.* A poplar; aspen-tree; yoke-elm, the beech-tree.

Կաղամար, ի, աւ. *s.* An ink-stand, ink-horn.

Կաղամար ձուկն. *s.* Sleeve, sound.

Կաղամբ, ի, իւ. *s.* A cabbage.

Կաղանդք, գից. գիւք. *s. pl.* New-year's day.

Կաղապար, ի, աւ. *s.* A model, a mould; (կօշիկ) a boot-tree.

Կաղին, զնոյ, զնով. *s.* A hazel-nut, a filbert.

Կաղկանձեմ, եցի. *v. n.* To howl, to squeak, to yelp, to bark.

Կամ, կացի. *v. n.* To be left, to stay, to exist, to last, to hold out, to prolong; to remain, to live.

Կամ. *conj.* Or, either, be it so.

Կամակար. *adj. ind. and adv.* Voluntary; willingly, diligently.

Կամակից, կցի, կցաւ. *adj.* Accomplice, partaker.

Կամակոր, ի, աւ. *adj.* Obstinate, stubborn, hard, restive.

Կամար, ի, աւ. *s.* A vault, an arch.

Կամաւ. *adv.* Voluntarily, purposely.

Կամաւոր, ի, աւ. *adj.* Voluntary, arbitrary, independent, free.

Կամիմ, մեցայ. *v. a.* To will, to have a design, or intention.

Կամուրջ, միջի, միջաւ. *s.* A bridge.

Կամք, մաց, մեք. *s. pl.* Will, wish, pleasure, accord; intention, design.

Կայծ , ի , իւ . *s.* A spark, a spark of fire.

Կայծակն , կան , կաճ . *s.* Thunder-bolt;
a coal-fire.

Կայմ , ի , իւ . *s.* A mast.

Կայսր , սեր , սերք . *s.* An emperor.

Կայսրուհի , հւոյ , հեաւ . *s. f.* An em-
press.

Կայտաւ , ի , աւ . *adj.* Gay, merry,
brisk, alert, healthy, handsome.

Կանաչ , ի , իւ . *adj.* and *s.* Green; ver-
dure.

Կանայք , ցւոյ , ցւով . *adj.* Feminine ,
womanish, effeminate.

Կանգաւ , ի , աւ . *s.* Thistle, salad herb;
(*բնաանի*) artichoke.

Կանգնեմ , եցի . *v. a.* To lift up, to make
straight, to raise, to make straight again.

Կանգուն , քնոյ , ով , or աւ . *s.* and *adj.*
and *adv.* Cubit, an ell; a fathom; two
yards; right; straight, up, raised.

Կանեղի , ոյ , ով . *s.* Hemp.

Կանթ , ի , իւ . *s.* Hold.

Կանթեղ , ի , աւ . *s.* A lamp.

Կանխեմ , եցի . *v. a.* To anticipate, to
prevent, to outstrip, to precede.

Կանխիկ . *adj.* and *adv.* Premature; an-
ticipated, beforehand, by ready money.

Կանոն , ի , աւ . *s.* A canon, rule; form,
model, statute, precept.

Կանոնեմ , or Կանոնաւորեմ , եցի . *v. a.*
To dispose, to organize, to institute; to
regulate.

Կանոնիկոս , ի , աւ . *s.* Canon. Կանոնի

կոտուհի, հւոյ, հեաւ . *s. j*

կանուխ . *adv.* Prematurely

կաշառ, ի, աւ . *s.* Fees, br

կաշառեմ, եցի . *v. a.* To

bribe, to suborn.

կաշի, շւոյ, շւով . *s.* Hide, s

կաշկանդեմ, եցի . *v. a.* To

strongly, to string, to bin

կաշաղակ, ի, աւ . *s.* A ms

jack-daw, a wood pecker.

կապ, ոյ, ով . *s.* A string,

binding, connexion.

կապալ, ի, աւ . *s.* Monopol

կապակցութիւն . *s.* Conne

tion, coherence.

կապար, ի, աւ . *s.* Lead.

կապարձք, ճից, ճիւք . *s. p.*

կապեմ, եցի . *v. a.* To tie,

կապելին, ի, աւ . *s.* Taver

կապերա, ի, իւ . *s.* A shred

rag, tatter.

կապիկ, սկիի, սկաւ . *s.* An

կապոյտ, սպւտոյ, տով . *s.* a

pis lazuli; azure, blue.

կապսար, ի, աւ . *s.* A cape

կառավար, ի, աւ . *s.* A coa

vernour, director, manage

կառավարեմ, եցի . *v. a.* To dr

to govern, to rule, to dire

duct, to guide.

կառավարութիւն . *s.* Gover

gency, direction, administ

կառք, ապ, ոք . *s. pl.* A co

riage, chariot (ճեպընթաց) stage-coach.

Կասիա, ի, իւ. *s.* Cassia.

Կասկած, ի, իւ. *s.* Suspicion, doubt.

Կասկածիմ, ծեցայ. *v. n-p.* To suspect, to mis trust, to doubt.

Կասկածոտ, ի, աւ. *adj.* Suspicious.

Կասկարայ, ի, իւ. *s.* A gridiron.

Կասուճ, կասի. *v. a.* To thrash corn; to depress, to ruin.

Կատակ, ի, աւ. *s.* Foolery, raillery, pleasantry, jest, a trick, joke, sport.

Կատակեմ, եցի. *v. a.* To jest, to joke.

Կատակերգութիւն. *s.* A comedy, a farce.

Կատաղի, զւոյ, զեաւ. *adj.* Mad, furious.

Կատաղեմ, զեցայ. *v. n-p.* To be mad, to fly into a passion.

Կատաղութիւն. *s.* Fury, rage, madness.

Կատարած, ի, իւ. *s.* End.

Կատարեալ, ելոյ, լով. *adj.* Perfect, finished, complete, entire.

Կատարեմ, եցի. *v. a.* To finish, to end, to accomplish, to terminate, to execute.

Կատարեւադործեմ, եցի. *v. a.* To perfect, to touch again.

Կատարելութիւն. *s.* Perfection, integrity, performance.

Կատու, ի, իւ. *s.* A cat.

Կար, ի, իւ. *s.* Seam, sewing; power, capacity.

Կար, ոյ, ով. *s.* Cord, line, string.

Կարաս, ի, իւ. *s.* A swan.

Կարաս, ոյ, ով. *s.* A large jug, a pitcher.

Կարասի, աւոյ, սեաւ. *s.* Moveables, bag-

Կարգադրեմ, եցի. *զ. ա.* To order,
dispose, to arrange.

Կարգադրութիւն. *ս.* Ordinance,
sition, arrangement.

Կարգաւորեմ, եցի. *զ. ա.* To regulate,
order, to arrange.

Կարգաւորութիւն. *ս.* Regularity

Կարգեմ, եցի. *զ. ա.* To range; to
order, to establish, to assign, to

Կարգամ, դացի. *զ. ն. and ա.* To
call, to name, to invoke.

Կարելի, լըյ, լեալ. *adj.* Possible

Կարեկցեմ, ցեցայ. *զ. ն-ք.* To
sionate, to pity.

Կարեմ, եցի. *զ. ա.* To sew.

Կարեմ, ըացի. *զ. ն.* To be able.

Կարթ, ի, իւ. *ս.* A fish-hook.

Կարժ, ի, իւ. *ս.* A skein.

Կարժառ, ի, աւ. *ս.* A reel.

Կարի. *adj. ind. and adv.* Too

արծր . *adj. ind.* Hard, stiff, solid, rough.

արծրանամ, **րացայ** . *v. n-p.* To harden, to grow hard, to become hard.

արծրութիւն . *s.* Roughness, cruelty, solidity, stiffness.

արկանդակ, **ի**, **աւ** . *s.* A pie, a tart.

արկաչեմ, **եցի** . *v. n.* To chirp, to sing, to warble, to chatter.

արկաջեմ, **եցի** . *v. n.* To murmur.

արկառեմ, **եցի** . *v. a.* To help one, to tender, to give, to offer.

արկատանք, **նաց**, **նօք** . *s. pl.* Botching, patching, mending.

արկատեմ, **եցի** . *v. a.* To botch, to mend, to patch up, to unite, to join.

արկեհան, **ի**, **աւ** . *s.* Carbuncle.

արկին, **կնոյ**, **կնաւ** . *s.* Compass.

արկուտ, **կտի**, **կտիւ** . *s.* Hail.

արճ, **ոյ**, **ով** . *adj.* Short; concise, brief.

արճատես, **ի**, **աւ** . *adj.* Myops, purblind.

արճեմ, **եցի** . *v. a.* To shorten, to abridge, to cut short; to interrupt.

արճմտութիւն . *s.* Impatience, pusillanimity.

արճութիւն . *s.* Brevity, conciseness, shortening, contraction.

արմիր, **մրոյ**, **մրով** . *adj. and s.* Red, rubicund, vermilion, rosy; red colour.

արմրանամ, **րացայ** . *v. n-p.* To become red, to redden.

արմրութիւն . *s.* Reddiness, redness.

արող, **ի**, **աւ** . *adj.* Powerful; capable.

արողութիւն . *s.* Power; capacity.

Կարոս , ի , իւ . *s.* Celery.

Կարսոն , ի , իւ . *s.* Parsley.

Կարօտ , ի , իւ . *adj.* and *s.* Indigent, poor, needy; desire; wish, envy.

Կարօտիմ , տեցայ . *v. n-p.* To be indigent, to be needy; to desire, to wish.

Կարօտութիւն . *s.* Indigence, poverty, need, misery, want, scarcity.

Կացին , ցնոյ , ցնով . *s.* An axe, a hatchet.

Կացուցանեմ , ցուցի . *v. a.* To establish, to settle, to constitute.

Կաւ , ոյ , ով . *s.* Clay, argil, potter's earth.

Կաւատ , ի , իւ . *s.* A pimp; (*կին*) bawd.

Կաւիճ , լճի , լճաւ . *s.* Chalk.

Կափարիչ , բի , բչաւ . *s.* A cover.

Կափուցանեմ , փուցի . *v. a.* To cover, to shut, to put a cover on.

Կաքաւ , ու , ու . *s.* A dance, a ballet; (*թռչուն*) a partridge.

Կաքաւեմ , եցի . *v. n.* To dance.

Կեամ , կեցի . *v. n.* To live, to exist; to behave one's self, to be.

Կեանք , կենաց , կենօք . *s. pl.* Life, a days; health; nourishment.

Կեղ , ոյ , ով . *s.* An ulcer.

Կեղև , ոյ , ով . *s.* A crust; bark; shell; skin, husk.

Կեղևեմ , եցի . *v. a.* To peel, to cut off the crust, to shell.

Կեղեքեմ , եցի . *v. a.* To tear; to strip, to ravish; to vex, to torment.

Կեղծաւոր , ի , աւ . *adj.* Hypocrite, a bigot, two-fold, dissembling.

Կեղծաւորիմ, րեցայ. *Վ. ռ-ք.* To feign, to dissemble, to act the hypocrite.

Կեղծաւորութիւն. *Տ.* Hypocrisy, bigotry.

Կեղծեմ, եցի. *Վ. ա.* To feign, to dissemble, to counterfeit, to disguise.

Կեղծիք, ծեաց, եօք. *Տ. քլ.* Feint, disguise, fiction, fable, falsehood.

Կեղա, ոյ, ով. *Տ. and adj.* A stain, a spot, soil; infamy; stained, soiled.

Կենակցութիւն. *Տ.* Company, custom, conversation.

Կենդանադիր, դրի, դրաւ. *Տ.* A portrait.

Կենդանանամ, դանաջայ. *Վ. ռ.* To live again, to revive, to resuscitate.

Կենդանացուցանեմ, ցուցի. *Վ. շ.* To revive, to vivify, to re-animate.

Կենդանի, նւոյ, նեւաւ. *adj. and Տ.* Alive, living; an animal, beast.

Կենցաղ, ոյ, ով. *Տ.* World; present life; conduct, custom, manners.

Կենցաղաժարիմ, րեցայ. *Վ. ռ-ք.* To behave one's self, to converse.

Կեւ, ի, իւ. *adj. and Տ.* Crooked; hook.

Կեւաս, ի, իւ. *Տ.* A cherry.

Կերակուր, կրոյ, կրով. *Տ.* Food, eating, aliment; (ճաշ) meal, repast, a table.

Կերակրեմ, եցի. *Վ. ա.* To nourish; to feed.

Կերկերիմ, րեցայ. *Վ. ռ-ք.* To grow hoarse.

Կերոն, ի, աւ. *Տ.* A waxlight, a torch.

Կերպ, ի, իւ. *Տ.* Manner, mode, figure, form; fashion, make.

Կերպաս, ու, ու. *Տ.* Stuff, cloth.

Կերպարան, ի, աւ. *Տ.* Form, last, shape,

a person, face, visage, presence, sight, view, mien, look, shew.

Կզակ, ի, աւ. s. The chin.

Կշնաքիս, ի, աւ. s. Marten.

Կէս, կիսոյ, կիսով. s. *adj.* and *adv.* Half, moiety, middle, medium.

Կէս, կիսի, կիսիւ. s. A whale.

Կէս, կիսի, կիսիւ. s. Point; a moment.

Կթեմ, եջի. v. a. (*զգրուել*) To gather, to gather in harvest, to gather the grapes in order to make wine; (*զմեքի*) to milk, to extract the milk.

Կիճ, կճոյ, կճով. s. Marble.

Կին, կնոջ, կանանք, or կնաւ. s. A woman, wife; (*եղբորն*) sister-in-law.

Կինամոմնն, ի, աւ. s. Cinnamon.

Կիտուած, ոյ, ով. s. Embroidery; point; miniature.

Կիտրոն, ի, իւ. s. A cedar-tree, citron.

Կեր, կրոյ, կրով. s. Lime.

Կերթ. *adj. ind.* Versed, skilled, expert.

Կերճ, կրճի, կրճիւ. s. Straits, defile, isthmus, a neck of land.

Կերբ, կրից, կրիւք. s. *pl.* Passion, vice, pain, torment, suffering.

Կից. *adj. ind.* and *adv.* Joined, united, contiguous. Կիցս ընկենուլ, to fling, to kick, to wince.

Կիւ, կուոյ, կուով. s. Mastich.

Կիւրակէ, ի, իւ. s. Sunday.

Կլանեմ, կլի. v. a. To swallow up; to swallow; to absorb.

Կլիմայ, ի, իւ. s. Climate; sky, region.

- Կծանեմ, կծի. *v. a.* To bite; to trick.
 Կծիկ, կծկան, կծկամբ. *s.* Ball of thread,
 a clew of thread.
 Կծծի. *adj. ind.* Stingy, niggardly.
 Կծկեմ, եցի. *v. a.* To bend, to draw
 again, to straiten.
 Կծու. *ի, աւ. adj.* Pricking, sharp, sour.
 Կծաւթիւն. *s.* Sourness, sharpness.
 Կէոց, *ի, աւ. s.* Shuttle.
 Կէոցեմ, եցի. *v. a.* To wink.
 Կղերիկոս, *ի, աւ. s.* Clergyman.
 Կղերք, կղերց, կղերք. *s. pl.* Clergy.
 Կղզի, զւոյ, զեաւ. *s.* An island, isle.
 Կղկղանք, նաց, նօք. *s. pl.* Excrement,
 dung, turd; (հրահալէլեաց) dregs
 dross.
 Կղմինար, մետեր, մետերք. *s.* A tile, a
 brick; guttertile; pantile.
 Կճիճ, կճճի, կճճիւ. *s.* A pot, an earth-
 en pot.
 Կճղակ, *ի, աւ. s.* Hoof, cloven-foot.
 Կմախք, խից, խիւք. *s. pl.* A skeleton,
 carcass.
 Կնամարդի. *adj. ind.* Effeminate, weak.
 Կնդուղ, գղոյ, գղով. *s.* A cowl, a ri-
 ding-cloak, hood, riding-hood.
 Կնդրուկ, բկի, բկաւ. *s.* Aromatick gum.
 Կնիւն, ոյ, ով. *s.* Rush.
 Կնիք, կնքոյ, կնքով. *s.* A seal, signet;
 mark, token, impression, figure.
 Կնճիթ, ճիթի, ճիթաւ. *s.* The snout of a
 hog, a snout, a muzzle.
 Կնճիթն, ճիթան, ճիթամբ. *s.* Sesame.

a person, face, visage, presence, sight, view, mien, look, shew.

Կզակ, ի, աւ. s. The chin.

Կշնաքիս, ի, աւ. s. Marten.

Կէս, կիսոյ, կիսով. s. *adj.* and *adv.* Half, moiety, middle, medium.

Կէս, կիսի, կիսիւ. s. A whale.

Կէս, կիսի, կիսիւ. s. Point; a moment.

Կ(թեմ, եջի. v. a. (զգառուլ) To gather, to gather in harvest, to gather the grapes in order to make wine; (զիւղ, զմաքի) to milk, to extract the milk.

Կիճ, կճոյ, կճով. s. Marble.

Կին, կնոջ, կանանք, or կնաւ. s. A woman, wife; (եղբորն) sister-in-law.

Կինամոմոն, ի, աւ. s. Cinnamon.

Կիսուած, ոյ, ով. s. Embroidery; point; miniature.

Կիսրոն, ի, իւ. s. A cedar-tree, citron.

Կիր, կրոյ, կրով. s. Lime.

Կիրթ. *adj. ind.* Versed, skilled, expert.

Կիրճ, կրճի, կրճիւ. s. Straits, defile, isthmus, a neck of land.

Կիրք, կրից, կրիւք. s. *pl.* Passion, vice, pain, torment, suffering.

Կից. *adj. ind.* and *adv.* Joined, united, contiguous. Կիցս ընկենուլ, to sling, to kick, to wince.

Կիւ, կուոյ, կուով. s. Mastich.

Կիւրակէ, ի, իւ. s. Sunday.

Կլանեմ, կլի. v. a. To swallow up; to swallow; to absorb.

Կլիմայ, ի, իւ. s. Climate; sky, region.

նեմ, կծի . *v. a.* To bite; to trick.
 ի, կծկան, կծկամբ . *s.* Ball of thread,
 lew of thread.

ի . *adj. ind.* Stingy, niggardly.

եմ, եցի . *v. a.* To bend, to draw
 in, to straiten.

ի, աւ . *adj.* Pricking, sharp, sour.

թիւն . *s.* Sourness, sharpness.

ի, աւ . *s.* Shuttle.

եմ, եցի . *v. a.* To wink.

իկոս, ի; աւ . *s.* Clergyman.

ք, կղերց, կղերք . *s. pl.* Clergy.

ի, զւոյ, զեաւ . *s.* An island, isle.

անք, նաց, նք . *s. pl.* Excrement,
 g, turd; (հրահալէլեաց) dregs
 is.

նաք, մետեր, մետերք . *s.* A tile, a
 brick; guttertile; pantile.

ի, կճճի, կճճիւ . *s.* A pot, an earth-
 pot.

ի, ի, աւ . *s.* Hoof, cloven-foot.

ք, խից, խիք . *s. pl.* A skeleton,
 carcass.

նարդի . *adj. ind.* Effeminate, weak.

ւլ, դղոյ, գղով . *s.* A cowl, a ri-
 clocloak, hood, riding-hood.

ւկ, ըկի, ըկաւ . *s.* Aromatick gum.

ի, ոյ, ով . *s.* Rush.

ի, կնքոյ, կնքով . *s.* A seal, signet;
 mark, token, impression, figure.

թ, ճթի, ճթաւ . *s.* The snout of a
 pig, a snout, a muzzle.

թի, ճթան, ճթամբ . *s.* Sesame.

ment, a slice; (*կաււի*) a shred, tatter, rent, cut.

Կտորեմ, եջի. *v. a.* To cut, to cut up, to carve, to break, to pull, to tear to pieces; to massacre, to kill.

Կոր. *adj. ind.* Curved, crooked, bent.

Կորացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To bend, to crook, to bow, to arch, to vault.

Կորդ, ի, աւ. *adj.* Hard, rough, uncultivated, barren.

Կորգին, գնի, գնիւ. *s.* A pack-saddle.

Կորեակ, եկի, եկաւ. *s.* Millet.

Կորզեմ, եջի. *v. a.* To snatch.

Կորիզ, ի, աւ. *s.* Kernel, stone of fruit.

Կորիւն, բեան, բեամբ. *s.* The young of a wild beast, or animal.

Կործանեմ, եջի. *v. a.* To beat down, to overthrow, to throw, or fling down.

Կործանումն, նման, նմամբ. *s.* Rain, overthrow, falling in, or tumbling, fall.

Կորնթարդ, ի, իւ. *adj.* Convex.

Կորնչիմ, կորեայ. *v. n-p.* To perish, to decay, to fall away, to be lost.

Կորուծիւն. *s.* Curvity, crookedness, flexion, binding, warping.

Կորուսանեմ, բուսի. *v. a.* To lose.

Կորուստ, բաւեան, բաւեամբ. *s.* Loss.

Կուզ, կզի, կզիւ. *s.* A polecat.

Կութք, կթոց, կթովք. *s. pl.* Vintage, crop, harvest, gathering.

Կուժ, կժոյ, կժով. *s.* An ewer, a jug.

Կուլակ, ի, աւ. *s.* A priest's tonsure.

Կուլք, կզոյ, կզով. *s.* A beaver, an otter.

Կունտ, կնտի, կնտաւ. *adj.* and *s.* Bald.

Կուշտ, կշտի, կշտիւ. *s.* Flank, side.

Կուպղ, կպեղ, կպեղք. *s.* A lock.

Կուպր, կպրոյ, կպրով. *s.* Bitumen, pitch.

Կուռք, կռոց, կռովք. *s. pl.* An idol.

Կուսութիւն. *s.* Virginity.

Կուտ, կտոյ, կտով. *s.* Kernel, seed, stone of fruit, grain.

Կուր, կրի, կրիւ. *s.* Skiff, lighter.

Կուր. *s. ind.* Viands, eatables.

Կուրանամ, րացայ. *v. n-p.* To be blinded.

Կուրացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To blind.

Կուրծք, կրծոց, կրծովք. *s. pl.* The breast; throat; bosom, heart.

Կոփեմ, եցի. *v. a.* To cut, to polish; to beat, to strike, to hammer.

Կռան, ի, աւ. *s.* A pick, a hammer.

Կռապաշտ, ի, իւ. *s.* An idolater.

Կռիւ, կռոյ, կռուով. *s.* Quarrel, difference, debate, contest, battle.

Կռուիմ, լեցայ. *v. n-p.* To debate.

Կռունկն, կռնկան, կռնկամք. *s.* A crane.

Կռուի. *s. ind.* Box on the ear, cuff; blame.

Կակիծ, կծի, կծիւ. *s.* Pain, ache, grief.

Կտակ, ի, աւ. *s.* The testament, will.

Կտակագիր, գրի, գրաւ. *s.* A testator.

Կտակակատար, ի, աւ. *s.* Executor of a will.

Կտաւ, ոյ, ուլ. *s.* Line, ticking, cloth.

Կտաւատ, ի, իւ. *s.* Flax, flax seed.

Կտուց, ի, աւ. *s.* A beak.

Կտրեմ, եցի. *v. a.* To cut, to cut out.

Կտրոց, ի, աւ. *s.* Knife, claspknife.

վրակ, *ի, աւ. s.* Fire, a live coals.

վրակարան, *ի, աւ. s.* A hearth, a coal-fire, a pan for coals.

վրէժ, *եջի. v. a.* To carry, to endure, to suffer, to bear with, to support.

վրթեմ, *եջի. v. a.* To exercise, to train up, to practise, to teach.

վրթութիւն. *s.* Exercise, practise, instruction, discipline.

վրիայ, *ի, իւ. s.* Tortoise, turtle.

վրծեմ, *եջի. v. a.* To gnaw, to corrode.

վրկին, *կիսյ, կեւղ. adj. and adv.* Double; doubly, twice.

վրկեմ, *եջի. v. a.* To double, to redouble, to say over again, to repeat.

վրկեւթիւն. *s.* A redoubling, reply, answer, a renewing; repetition.

վրկուա, *կաի, կիւ. s.* Sprig, prout.

վրկեմ, *եջի. v. a.* To seek, to look for, to examine, to explore.

վրշատ, *ի, աւ. adj.* Mutilated.

վրշիմն. *s. ind.* Middle space, division; embarrassment, obstacle.

վրշեմ, *եջի. v. a.* To gnash, to snap.

վրունկն, *կրնկան, կրնկամբ. s.* The heel.

վրպակ, *ի, աւ. s.* A shop.

վրսակ, *այ, ող. adj.* Younger, cadet; a minor.

վրսք, *նից, նիւք. s. pl.* Religion, faith.

վրսուոր, *ի, աւ. s.* A friar, a monk.

վրսուորիմ, *րեցայ. v. n-p.* To profess.

վցեմ, *եջի. v. a.* To join, to tie, to bind.

վցորդեմ, *եջի. v. a.* To conjoin.

Կօշիկ, շիկ, շիււ . *s.* Boot.

Կօշակար, ի, աւ . *s.* Bootmaker.

Հ

Հաղնի, նւոյ, նեւա . *s.* Agnus castus.

Հաղ, ի, իւ . *s.* A cough.

Հաղամ, զաղի . *v. n.* To cough.

Հաղար, ի, աւ . *adj.* A thousand.

Հաղար, ոյ, ով . *s.* Lettuce.

Հաղիւ . *adv.* Hardly, with difficulty.

Հաղածեմ, եցի . *v. a.* To persecute, to pursue, to chase, to push.

Հալեմ, եցի . *v. a.* To melt, to liquefy.

Հալուէ, ի, իւ . *s.* Aloes.

Հակառակ, ի, աւ . *adj. and pre.* Contrary, opposite; against.

Հակառակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To thwart, to oppose, to revolt, to rebel, to dispute.

Հակառակութիւն . *s.* Adversity, opposition, contest, debate, dispute.

Հակառակորդ, ի, աւ . *adj. and s.* Adversary, antagonist, enemy.

Հակասութիւն . *s.* Contradiction.

Հակարջային, յնոյ, յնով . *adj.* Antarctick.

Հակեմ, եցի . *v. a.* To incline, to bend.

Հակումն, կման, կմամբ . *s.* Declivity, propensity, inclination.

Հաղարջ, ի, իւ . *s.* Currant.

Հաղորդ, ի, իւ . *s. and adj.* Partaker, partner; participating.

Հաղորդիմ, գեցայ . *v. n-p.* To communicate, to participate.

Համեմատեմ, եցի. *v. a.* To proportion, to compare.

Համեմատութիւն. *s.* Proportion, analogy, connexion, conformity, harmony, symmetry, comparison.

Համեմեմ, եցի. *v. a.* To season, to powder with salt.

Համեստ, ի, իւ. *adj.* Modest, honest.

Համեստութիւն. *s.* Modesty, moderation, honesty, virtue.

Համես, ի, իւ. *s.* Saddle, a packsaddle, a saddle-bow.

Համեսեմ, եցի. *v. a.* To saddle, to bard a horse, to harness.

Համոզեմ, եցի. *v. a.* To persuade, to insinuate.

Համր, մեր, մերք. *adj.* Dumb, mute.

Հայ, ոյ, ով. *s. and adj.* An armenian.

Հայաստան, ի, աւ. *s.* Armenia.

Հայեղի, լոյ, լեաւ. *s.* A looking-glass.

Հայթհայթեմ, եցի. *v. a.* To find, to procure, to provide, to take care, to furnish with provisions.

Հայիմ, յեցայ. *v. n-p.* To look upon, to see, to perceive.

Հայկաւակ, ի, աւ. *s.* Armenian bole.

Հայհոյեմ, եցի. *v. a.* To blaspheme.

Հայս, ոյ, ով. *s.* Paste.

Հայր, հօր, հորք. *s.* Father.

Հայրենասիրութիւն. *s.* Patriotism.

Հայրենիք, նեաց, նեգք. *s. pl.* Native country.

Հայրութիւն. *s.* Paternity.

Հանապազ • *adv.* Always, ever, evermore.

Հանդամանք, նայ, նգք • *s. pl.* Condition, quality, state, detail, circumstance, particularity.

Հանդանակ, ի, աւ • *s.* Contribution; symbol, creed.

Հանդիստ, դստի, դստիւ, or դստեան, դստեամբ • *s.* Rest, repose, ease, leisure, conveniency.

Հանդոյց, դուցի, դուցիւ • *s.* A knot, tie, node, knuckle.

Հանդչիմ, դեայ • *v. n.* To rest, to lay; to be pleased, to divert one's self.

Հանդարտ • *adj. ind. and adv.* Calm; quiet, peaceable, moderate, slow; softly, sweetly, gently.

Հանդարտիմ, տեցայ • *v. n.* To be appeased, to grow cool, to relent.

Հանդարտութիւն • *s.* Tranquillity, calmness, quiet, moderation.

Հանդերձ • *pre.* With, together.

Հանդերձ, ի, իւ • *s.* Dress, coat.

Հանդերձեալ, ելոյ, ելով • *adj.* Future, to come; future tense; futurity.

Հանդերձեմ, եցի • *v. a.* To prepare, to dress, to season.

Հանդէպ • *pre. and adj. ind.* Before, over-against, facing, opposite.

Հանդէս, դիսի, դիսիւ • *s.* Pomp, solemnity; a feast, gala; parade.

Հանդիպիմ, պեցայ • *v. n-p.* To meet, to meet with; to fall out, to happen.

Հանեմ, հանի • *v. a.* To draw, to take

away, to lift up, to displace.

Հանի, նւոյ, նւով. *s.* Grand-mother.

Հանձար, ոյ, ով. *s.* Genius, wit, mind.

Հանք, քաց, քօք. *s. pl.* A mine, metal, mineral, fossil.

Հաշիւ, շուի, շուիւ. *s.* Calculation, account; reason; balance.

Հաշմ, ի, իւ. *adj.* Maimed body.

Հաշուագիր, գրոյ, գրով. *s.* A book of accounts, a journal, a balance of accounts, a debt-book.

Հաշուեմ, եցի. *v. a.* To calculate, to compute; to believe.

Հաշտ. *adj. ind.* Reconciled, favourable.

Հաշտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To be reconciled, to agree, to become friends.

Հաշտութիւն. *s.* A reconciliation, pacification, peace, alliance.

Հաջեմ, եցի. *v. n.* To bark, to bowl.

Հառաջանք, նաց, նօք. *s. pl.* A sigh.

Հառաջեմ, եցի. *v. n.* To sigh.

Հասակ, ի, աւ. *s.* (տիոց) Age; (մարմնոյ) stature, shape.

Հասանեմ, հասի. *v. n.* To arrive, to attain, to come, to reach; (պտղոց) to ripen; (խնդրոյն) to obtain; (ի վերայ) to befall, to join.

Հասարակ, ի, աւ. *adj. and adv.* Common, ordinary; equally.

Հասարակապետութիւն. *s.* Republick.

Հասարակաց. *adj. ind.* Common, publick.

Հասարակութիւն. *s.* Community, commonalty; the publick.

Հասկ, ի, իւ. *s.* An ear of corn.

Հասուն. *adj. ind.* Ripe.

Հասուցանեմ, սուցի. *v. t.* To bring, to convey, to make a report, to bring back, or carry back.

Հաստ, ի, իւ. *adj.* Big, large, thick.

Հաստաստ. *adv.* Certainly, securely.

Հաստատուութիւն. *s.* Firmness, solidity; (*երկնից*) the firmament.

Հաստատեմ, եցի. *v. a.* To establish, to fasten, to strengthen; (*բանիւ*) to assure, to warrant, to attest.

Հաստատուն, անոյ, անով. *adj.* Firm, solid, constant; permanent, certain.

Հասցէ նամակի. Address, direction.

Հատանեմ, հատի. *v. a.* To cut.

Հատանիմ, հատայ. *v. n-p.* (*սպառիմ*) To be consumed, to fail, to stop.

Հատուած, ոյ, ով. *s.* A fragment, a party, a slice, a piece, a bit.

Հատուցանեմ, տուցի. *v. a.* To restore, to return; to pay, to repair.

Հատուցումն, ցման, ցմամբ. *s.* Restitution, compensation, satisfaction.

Հարազատ, ի, աւ. *adj.* and *s.* Lawful, genuine, true; a brother.

Հարաւ, ոյ, ով. *s.* The south.

Հարաւային, յեով, յեով. *adj.* Southern, southerly, meridional.

Հարգուլիս, բղկոյ, բղկով. *s.* A catarrh; cold.

Հաբեանցի. *adj. ind.* and *adv.* Superficial; superficially, slightly.

- Հարթ . *adj. ind. and adv.* Plain, flat.
 Հարթեմ, եղի . *v. a.* To level, to plain.
 Հարիւր, ոյ, ու . *adj.* An hundred.
 Հարկ, ի, աւ . *s.* Tribute, tax, contribution, impost, custom, second tax.
 Հարկանեմ, հարի . *v. a.* To beat, to strike, to knock; to dash, to shock.
 Հարկաւոր, ի, աւ . *adj.* Necessary, important, essential.
 Հարկաւորեմ, բեցայ . *v. n-p.* To be forced, to be in haste.
 Հարկաւորութիւն . *s.* Necessity.
 Հարձ, ի, իւ . *s. f.* A concubine.
 Հարուած, ոյ, ու . *s.* Blow, beating; a wound, a knock, a hurt.
 Հարուստ, բաւի, բաւիւ . *adj.* Rich.
 Հարսանիք, նիքի, նիքաւ . *s.* The measles.
 Հարսանիք, նեաց, նեօգ . *s. pl.* Marriage; nuptials, wedlock.
 Հարսն, սին, սամբ . *s.* A spouse; daughter-in-law, a son's wife.
 Հարսնախօսութիւն . *s.* A betrothing.
 Հարստանում, աացայ . *v. n.* To grow rich.
 Հարստութիւն . *s.* Riches.
 Հարցանեմ, հարցի . *v. a.* To ask, to seek, to search, to enquire.
 Հարցումն, ցման, ցմամբ . *s.* Question, demand, interrogation.
 Հաց, ի, իւ . *s.* Bread.
 Հացագործ, ի, աւ . *s.* A baker.
 Հացանոց, ի, աւ . *s.* A bakehouse.
 Հացի, ցւոյ, ցեաւ . *s.* An ash-tree.
 Հաւ, ու, ու . *s.* A cock; or chick;

(պապ) grand father; origin.

Հաւահանայ, ի, իւ. *s.* A soothsayer.

Հաւանիմ, ներայ. *v. n-p.* To consent, to agree, to fancy.

Հաւանութիւն. *s.* Consent, persuasion, agreement, acquiescence; a vote.

Հաւասար, ի, իւ. *adj.* and *s.* Equal, even; companion; copy, duplicate.

Հաւասարակշռութիւն. *s.* Equilibrium.

Հաւասարեմ, եղի. *v. a.* To equal, to make even, to counterbalance.

Հաւասարութիւն. *s.* Equality, evenness, conformity; parallel; participation.

Հաւաստի, աւայ, տեւաւ. *adj.* and *adv.* Certain, sure, constant; certainly, constantly, securely.

Հաւատք, տոյ, տովք. *s. pl.* Faith, belief, religion; confidence.

Հաւատամ, ապի. *v. n.* To believe, to think; to trust; to fancy.

Հաւատարիմ, ըմի, ըմաւ. *adj.* Faithful, justifiable by law, honest.

Հաւատաւոր, ի, աւ. *s.* A nun.

Հաւաքեմ, եղի. *v. a.* To heap up, to gather, to reap, to compile.

Հաւաքումն, քման, քմամք. *s.* Collection, heap, mass; union.

Հաւորս, ի, աւ. *s.* A fowler.

Հեգեմ, եղի. *v. a.* To spell.

Հեգնեմ, եղի. *v. a.* To joke, to ridicule.

Հեղ, ոյ, ով. *adj.* Mild, sweet, affable.

Հեղութիւն. *s.* Mildness, gentleness.

Հեթանոս, ի, աւ. *s.* Pagan, idolater.

- Հեծան**, *ի*, *աւ*. *s.* A girder, rafter.
Հեծանիմ, **Հեծայ**. *զ*. *n.* To mount.
Հեծանոց, *ի*, *աւ*. *s.* A winnowing-fan.
Հեծեմ, **եցի**. *զ*. *n.* To groan, to complain, to lament, to sigh.
Հեծեւազոր, *ու*, *ու*. *s.* and *adj.* Cavalry.
Հեծկտանք, **նայ**, **նոք**. *s.* *pl.* Sob, sigh, the hiccough.
Հեղանիմ, **Հեղայ**. *զ*. *n-p.* To flow.
Հեղք, *ի*, *աւ*. *adj.* Idle, slothful.
Հեղեղ, *ի*, *աւ*. *s.* Inundation, deluge, torrent, flood.
Հեղինակ, *ի*, *աւ*. *s.* An author.
Հեղձնում, **ձայ**. *զ*. *n.* To be suffocated.
Հեղուկ, *ի*, *աւ*. *s.* Liquor, fluid substance.
Հեղում, **Հեղի**. *զ*. *n-p.* To pour, to shed.
Հեշտ. *adj. ind.* Easy, commodious.
Հեշտանամ, **տացայ**. *զ*. *n-p.* To be delighted, to take delight in, to rejoice.
Հեշտեաւ. *adv.* Easily.
Հեշտութիւն. *s.* Pleasure, delight, voluptuousness; facility.
Հեռանամ, **ուացայ**. *զ*. *n-p.* To remove, to deviate, to swerve, to desist.
Հեռի. *adj. ind.* and *adv.* Far, remote; at a distance, far, far off.
Հեռուստ. *adv.* Far, from afar, a great way off, far off.
Հետաքրքիր. *adj. ind.* Curious.
Հետաքրքրութիւն. *s.* Curiosity.
Հետեակ, *ի*, *աւ*. *adj.* and *s.* On foot; footsoldier, a walker; ordinary.

Հետևանք, նաջ, նոք. *s. pl.* Retinue, consequence.

Հետևիմ, ախոյ. *v. n-p.* To follow.

Հետզհետէ. *adv.* Successively, one after another; by degrees.

Հերոք, աոյ, սով. *s. pl.* A trace, vestige, a footstep, foot-mark.

Հեր, ոյ, ով. *s.* Hair.

Հերետիկոս, ի, աւ. *s.* A heretick.

Հերիւն, բան, բամբ. *s.* An awl.

Հերիք. *adj. ind.* Sufficient.

Հերկեմ, եցի. *v. a.* To plough, to grub up, to cultivate.

Հերձանեմ, հերձի. *v. a.* To cleave, to cut, to split; to crack.

Հերձի, ձւոյ, ձեւ. *s.* The lentisk-tree.

Հերձուած, ոյ, ով. *s.* Discord, division; a sect, schism, heresy.

Հերքեմ, եցի. *v. a.* To repulse, to reject, to refuse, to reprove.

Հեամ, աջի. *v. n.* To pant, to blow.

Հզօր, ի, աւ. *adj.* Strong, stout.

Հիմն, ման, մամբ. *s.* Foundation, fundament, establishment.

Հիմնեմ, եցի. *v. a.* To found, to ground.

Հին, հնոյ, հնով. *adj.* Old; ancient, antique.

Հինգ, հնգի, հնգիւ. *adj.* Five.

Հինգշաբաթի, թւոյ, թւով. *s.* Thursday.

Հիւանդ. ի, աւ. *adj.* Sick; infirm.

Հիւանդանամ, դաջայ. *v. n-p.* To fall sick, to be ill, to become invalid.

Հիւանդանոց, ի, աւ. *s.* An hospital,

an hospitable house; infirmary.

Հիւանդութիւն . *s.* Sickness, malady.

Հիւթ , ոյ , ով . *s.* Humour; juice, water.

Հիւլէ , ի , աւ . *s.* Atom.

Հիւծիմ , ծեցայ . *v. n-p.* To grow lean, to waste away, to wither.

Հիւղ , ի , իւ . *s.* A cuttage, hut, a cabin, a tilt, a barack, lodge.

Հիւպատոս , ի , աւ . *s.* A consul.

Հիւսեմ , եցի . *v. a.* To weave, to twist, to interlace, to braid.

Հիւսիս , ոյ , ով . *s.* North, the north; (Հողմն) north east wind.

Հիւն , սան , սառք . *s.* A carpenter.

Հիւր , ոյ , ով . *s.* A foreigner, a guest.

Հիւրընկալութիւն . *s.* Hospitality.

Հլու . *adj. ind.* Obedient, docile, easy, tractable, flexible.

Հծծեմ , եցի . *v. n.* To whisper.

Հմայեակ , եկի , եկաւ . *s.* A talisman, amulet, or charm, phylactery.

Հմայեմ , եցի . *v. a.* To bewitch, to enchant, to charm.

Հմուտ , հմուի , հմուաւ . *adj.* Versed, skilled, learned, full of learning.

Հմտանամ , տացայ . *v. n-p.* To inquire, to skill, to be informed.

Հմտութիւն . *s.* Knowledge, learning, erudition; rote, practice.

Հնադէտ , գիտի , գիտաւ . *adj. and s.* Antiquary.

Հնազանդ , ի , իւ . Obedient, docile.

Հնազանդիմ , դեցայ . *v. n-p.* To obey,

ield, to submit, to subject ones's

բանդութիւն . *s.* Obedience, sub-
son; subjection.

նամ, հնացայ . *v. n-p.* To grow old,
rear out, to waste.

արդիւտութիւն . *s.* Industry, fine-
s, artifice, slyness, ability.

նամ, եցի . *v. a.* To invent, to fancy,
nd, to strive, to study.

ք . ըից , ըիւք . *s. pl.* Industry, ar-
e, a cheat, trick.

կ , զկի , զկաւ . *s. and adj.* Indian.

ահաւ , ու , ու . *s.* A Turkey cock.

աստան , ի , աւ . *s.* The India.

ն , ի , աւ . *s.* A tub, a vat, a trough
wine press.

մ , եցի . *v. a.* To harvest, to reap.

, ի , աւ . *s.* A furnace, stove, kiln.

թիւն . *s.* Oldness, antiquity.

Տ , եցի . *v. n.* To sound, to ring.

ոյ , ով . *s.* Care, charge, uneasi-
 , embarrassment; diligence.

մ , դացայ . *v. n-p.* (Հայթայթեւ)
provide, to furnish, to procure.

մ , դացայ . *v. n.* To care for, to
d; to take trouble.

դալուստ . *s.* Whitsuntide.

դէն , դինի , դինաւ . *adj.* Spiritual,
llectual, incorporeal.

վար , ի , աւ . *adj.* Agonizant, dying.

որ , ի , աւ . *adj.* Spiritual, devout.

փոխութիւն . *s.* Metempsychosis.

Հոգի, ևոյ, ևով. *s.* The soul, the ghost, spirit; person, life.

Հոյով. ի, իւ. *s.* (բառից) Case of a noun.

Հող, ոյ, ով. *s.* The earth, ground, land, dust.

Հողաթափ, ի, իւ. *s.* A slipper.

Հողմ, ոյ, ով. *s.* Wind.

Հոմանի, նւոյ, նեաւ. *s.* A coquette.

Հոյակապ. *adj. ind.* Magnificent, noble.

Հոյն, հունոյ, հունով. *s.* Cornel-berry.

Հոսեմ, եցի. *v. a.* To run, to flow, to run out, to tumble.

Հովահար, ի, աւ. *s.* A fan

Հովանի, նւոյ, նեաւ. *s.* Shade, shadow.

Հովանոց, ի, աւ. *s.* A parasol, an umbrella; tent; turret.

Հովեմ, եցի. *v. a.* To fan, to air.

Հովիւ, վաի, վաաւ. *s.* Valley, dale, a little vale.

Հովիւ, վուի, վուաւ. *s.* A shepherd, herdsman, pastor.

Հովուեմ, եցի. *v. a.* To keep, to pasture; to govern, to take care.

Հոտ, ոյ, ով. *s.* Odour, smell, scent.

Հոտաւէտ. *adj. ind.* Odoriferous.

Հոտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To stink, to smell ill.

Հոտոտելիք, լեաց, լեօք. *s. pl.* Smelling.

Հոտոտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To smell, to scent; to touch, to approach.

Հոր, ոյ, ով. *s.* A well.

Հորիզոն, ի, աւ. *s.* Horizon.

Հում. *adj. ind.* Raw.

Հորհ . *s. ind.* A ford; strait.

Հորհձք, հնձոց, հնձովք . *s. pl.* Harvest.
(խոտոց) hay-making.

Հուր, հրոյ, հրով . *s.* Fire.

Հպատակ, ի, աւ . *s.* Subject, depending, vassal.

Հպատակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To obey.

Հպարտ, ի, աւ . *adj.* Proud, haughty.

Հաչակ, ի, աւ . *s.* A divulging, publication, celebrity.

Հոկայ, ի, իւ . *s.* A giant.

Հսկեմ, եցի . *v. n.* To watch, to get up.

Հսկումն, կման, կմամբ . *s.* Watching.

Հրազէնք, զինուց, զինուք . *s. pl.* Fire arms; artillery.

Հրաժարիմ, թեցայ . *v. n-p.* To renounce, to abdicate; to abstain; (յուռնքէ) to take leave; to bid a thing farewell.

Հրահալիլ, լոյ, լեաւ . *s.* Metal.

Հրահանգք, գաց, գգք . *s. pl.* Instruction, education.

Հրահանք, նաց, նգք . *s. pl.* Flint, firelock.

Հրաման, ի, աւ . *s.* Commandment, ordinance, order; permission.

Հրանունկ . *s. ind.* Ranunculus.

Հրաշալի, լոյ, լեաւ . *adj.* Wonderful, prodigious, miraculous.

Հրաշք, շից, շիւք . *s. pl.* A wonder, a prodigy; miracle.

Հրապարակ, ի, աւ . *s.* Square; a market-place; the publick.

Հրապարակաւ . *adv.* Publickly.

Հրապոյրք . *s. pl. ind.* Allurement, charm.

Ձեռամէկդ, ձրից, ձրիք. *s. pl.* A present, good will.

Ձեռն, ախ, ուսմք. *s.* Hand; the fist.

Ձեռնադրեմ, եցի. *v. a.* To ordain, to consecrate.

Ձեռնադրութիւն. *s.* Ordination, consecration.

Ձեռնածու, ի, աւ. *s.* A juggler.

Ձեռնաս, ի, աւ. *adj.* Maimed, or lamed in the hand.

Ձեռնաքիւմ, եցի. *v. a.* To undertake.

Ձեռնաքիւթիւն. *s.* Enterprise; argumentation, reason, proof.

Ձեռնոց, ի, աւ. *s.* A glove.

Ձեռ, ոյ, ով. *s.* The tail.

Ձեր, ոյ, ով. *pro.* Your; (ձերն) yours.

Ձև, ձևոյ, ով. *s.* Figure, form, shape.

Ձևանամ, աջայ. *v. a.* To be formed, to feign, to pretend; to seem.

Ձևացուցանեմ ցուցի. *v. t.* To form, to figure, to paint; to feign.

Ձեւմ, եցի. *v. a.* (զգեստ) To model, to cut, to form, to figure.

Ձէթ ձիթոյ, ձիթով. *s.* Oil.

Ձի, ոյ, ով. *s.* Horse.

Ձիաւոր, ի, աւ. *adj. and s.* Trooper; mounted.

Ձիգ. *adj. ind.* Stretched, tight.

Ձիւնթացք, ցից, ցիւք. *s. pl.* Horse race, course; a cavalcade gallop.

Ձիւթ, ոյ, ով. *s.* Tar, pitch.

Ձիւն, ձեան, ձեամբ. *s.* Snow.

Ձիւնեւ. *v. imp.* To snow.

Թ, ԿԹոյ, ԿԹով. *s.* Spawn of
botargo.

Բ, Բ, աւ. *s.* A fisherman.

Բուծիւն. *s.* Fishing.

Բ, Բրան, Բրամբ. *s.* The winter.

Կ, Բկի, Բկաւ. *s.* A water-melon.

Ղ, ու. *s.* A rod of ground, a
bar.

Զուլ, ըու. *adj.* and *s.* Melted,
massive.

Ղ, ու. *s.* Valley, vale.

Ճոյ, ճով. *s.* Dress, suit of cloths.

Ղ, ու. *s.* An egg; spawn, roe.

Եղ, Բ, աւ. *s.* Omelet.

Բ, Եցի. *v. a.* To cast, to melt.

Զկան, ճկամբ. *s.* A fish.

Զնձոյ, ճնձով. *s.* Felt.

adj. ind. and *adv.* Gratuitous;

Բ, աւ. *s.* Present, gift, offering,
ce.

Ղ

or Ղեկ, Բ, աւ. *s.* The helm of
rudder, helm; tiller.

Եր, Բ, աւ. *s.* A steersman; go-
commander.

Բ, Բ, աւ. *s.* An apron.

Եմ, Եցի. *v. n.* To toll a bell, to
sound.

Ղեցայ. *v. n-p.* To hide one's

- Ժադար, ի, աւ. *s.* A coney, rabbit.
 Ժախարակ, ի, աւ. *s.* Lathe, turn; pulley.
 Ժախին. *s.* and *adj. ind.* Marsh, marshy,
 miry; miry places, bog.
 Ժախրեմ, եցի. *v. n.* To wheel about, to
 turn one's self, to tumble.
 Ժակաւ, ու, ու. *s.* Forehead, front;
 (դրոյ) frontispiece, face; (շինուածոց)
 front; (զորաց) order, range, file, row.
 Ժակաւիմ, տեցայ. *v. n.* To put one's self
 in order of battle, or to face.
 Ժակընդեղ, ի, աւ. *s.* Red beet.
 Ժահիճ, հի, հաւ. *s.* A pond.
 Ժաղաւ, ի, իւ. *adj.* Bald.
 Ժաճանջ, ի, իւ. *s.* A beam, splendour.
 Ժայթեմ, եցի. *v. n.* To burst, to crack,
 to crackle, to crash.
 Ժանաչեմ, ծանեայ. *v. a. irr.* To know.
 Ժանապարհ, ի, աւ. *s.* Way, road,
 route, path; journey, travel; (քաղաքի)
 street, lane; passage.
 Ժանապարհորդեմ, եցի. *v. n.* To travel,
 to make a journey.
 Ժանկ, ոյ, ու. *s.* A claw, clutch, a
 paw; (երկաթի) crampiron, hook.
 Ժանճ, ի, իւ. *s.* A fly.
 Ժանճլան, ի, աւ. *s.* A fly-flap.
 Ժաշ, ու, ու. *s.* Dinner, table, meal.
 Ժաշակ, ի, աւ. *s.* Taste, palate, savour.
 Ժաշակեմ, եցի. *v. a.* To dine; to eat,
 to try, to taste.

Ճաշակելիք, լեաց, լեօք. *s. pl.* Taste.

Ճաշեմ, եցի. *v. a.* To dine.

Ճաշկերոյթ, բուծի, բուծիւ. *s.* Dinner; treat, feast.

Ճաշաց, ի, աւ. *s.* A mass-book, missal.

Ճապապ. *adj. ind.* Dispersed, or scattered; (բանք) prolix, diffuse.

Ճապապեմ, եցի. *v. a.* To disperse, to spill, or shed, to scatter.

Ճառ, ի, իւ. *s.* Discourse; sermon; elogy; a treaty.

Ճառապայծ, ի, իւ. *s.* A beam, ray.

Ճառապայծեմ, եցի. *v. a.* To cast forth beams, to radiate, to shine.

Ճառաւանմ, եցի. *v. n.* To chatter.

Ճառեմ, եցի. *v. a.* To discourse, to treat of, to narrate; to recite.

Ճար, ի, իւ. *s.* Remedy, means.

Ճարակ, ի, աւ. *s.* Pasture, pasturage.

Ճարակեմ, եցի. *v. a.* To pasture, to feed, to nourish; to enlarge, to reach.

Ճարճաւմ, տեցայ. *v. n-p.* To crack, to crackle.

Ճարմանդ, ի, աւ. *s.* Hold; a buckle; a clasp, a button.

Ճարդ, յ, ալ. *s.* Fat, grease; tallow.

Ճարպիկ. *adj. ind.* Dexterous, clever.

Ճարասան, ի, աւ. *s.* Orator, a rhetorician, eloquent.

Ճարասանութիւն. *s.* Rhetorick.

Ճարտադար, ի, աւ. *s.* A drawing-pen, ruler.

Ճարտար, ի, աւ. *adj. s. and adv.* Adroit, clever; master, artist; well, wisely.

Ճարտարապետ, *ի, աւ. s.* Architect, engineer; master of arts, an artist.

Ճարտարապետութիւն. *s.* Architecture.

Ճարտարութիւն. *s.* Artifice, ability, industry, fineness, slyness, winding.

Ճգնաւոր, *ի, աւ. s.* Hermit, a solitary man, anachoret.

Ճգնիմ, նեցայ. *փ. n-p.* To take a great deal of pains, to give one's self trouble; to strive, to endeavour.

Ճգնութիւն. *s.* Pain, torment, penances, mortification, combat.

Ճկղբեմ, եցի. *փ. a.* To cleave, to chap, to cut, to tear.

Ճկղբուած, *ոյ, ով. s.* Cleft; splitting; a chap.

Ճեմարան, *ի, աւ. s.* An academy, lyceum; alley.

Ճեմեմ, եցի. *փ. n.* To walk.

Ճեմելիք, լեաց, լեօք. *s. pl.* A walking place, alley, a walk, a passage.

Ճենճեր, *ոյ, ով, or ի, աւ. s.* Froth, scum of boiled meat; broth.

Ճերմակ, *ի, աւ. adj.* White.

Ճիկ. *s. ind.* Cry.

Ճիշդ, ճշդի. ճշդիւ. *adj.* Exact, accurate.

Ճիչ, ճչոյ, ճչով. *s.* Cry, clamour.

Ճիւղ, ճւղոյ, ճւղով, or ճոթ, ճռաւ. *s.* A little bunch of grapes.

Ճիրան, *ի, աւ. s.* A claw, a nail.

Ճիւղ, *ոյ, ով. s.* Branch, a bough.

Ճկոյթ, ութի, ութիւ. *s.* The little finger.

Ճճի, **ճճւոյ**, **ճճեաւ** . *s.* A worm, vermin, a small worm, insect, weevil, wood-louse, mite.

Ճմլեմ, **եցի** . *v. a.* To press, to compress.

Ճնճաւկ, **զկան**, **զկամբ** . *s.* A small bird, a sparrow.

Ճնչեմ, **եցի** . *v. a.* To press, to express, to mortify, to subdue, to repress.

Ճշգեմ, **եցի** . *v. a.* To spare, to save.

Ճշդիւ . *adv.* Exactly, duly, rigorously.

Ճշգումբիւն . *s.* Savingness, parsimony, regard, exactness, precision, rigour.

Ճշմարիտ, **բոի**, **բոիւ** . *adj. and adv.* True, real; truly, indeed.

Ճոխ, **ի**, **իւ** . *adj.* Abundant, ample, rich.

Ճոխանամ, **խոցայ** . *v. n-p.* To grow rich, to abound; to bully, to grow proud.

Ճոխութիւն . *s.* Abundance, riches.

Ճոռոռութի . *s.* Declamation, nonsense.

Ճչեմ, **եցի** . *v. n.* To cry, to cry out; to groan; to complain.

Ճպուռն, **պուան**, **պամբ** . *s.* Cicada.

Ճապաղ առնեմ, **արարի** . *v. a.* To glean grapes; to stirp, to exterminate.

Ճռնչեմ, **եցի** . *v. n.* To roar, to scream.

Ճրագ, **ի**, **աւ** . *s.* A light; a candle.

Ճրագարան, **ի**, **աւ** . *s.* A candlestick.

Ճռնեմ, **եցի** . *v. a. and n.* To swing.

Մ

Մագաղաթ, **ի**, **իւ** . *s.* Parchment.

Մագիւլ, **գլի**, **գլաւ** . *s.* A claw, clutch,

a paw, a talon, a nail.

Ծաղնիս, ի, աւ. *s.* A loadstone.

Ծաղ, ոյ, ով. *s.* Hair.

Ծաղկիչ, խլի, խլաւ. *s.* Nippers, tweezers.

Ծաթէմաթիգայ, ի, իւ. *s.* Mathematicks.

Ծաթուղ, ի, աւ. *s.* The arbut.

Ծալեմ, եցի. *v. a.* To crush, to squash;

(զոջխար) to castrate; (զհաւ) to capon;

(զձի) to geld a horse.

Ծախաթ, ոյ, ով. *s.* Large needle.

Ծախաղ, ի, իւ. *s.* A sack, bag, pocket,
a purse, a portmantle, a knapsack.

Ծախր, խեր, խերք. *s.* A match.

Ծածնում, ծեայ. *v. n-p.* To be glued,
to stick to; to curdle.

Ծածուհ, ծնոյ, ծնով. *s.* Curds and
whey, clotted milk, clot of milk.

Ծածուցանեմ, ծուցի. *v. t.* To soder, to
conjoin, to paste, to glue.

Ծածուցիկ. *adj. ind.* Gluey, glutinous.

Ծակաբերեմ, եցի. *v. a.* To conjecture,
to deduct, to conclude.

Ծակադրութիւն. *s.* Epigraph, an in-
scription, title.

Ծակարդակ, ի, աւ. *adj. and s.* Plain,
flat, level; level surface, plane.

Ծակարդեմ, եցի. *v. a.* To curdle, to
coagulate, to clod, to congeal.

Ծակբայ, ի, իւ. *s.* An adverb.

Ծակերեցիթ, ութի, ութիւ. *s.* Surface.

Ծակընթացութիւն. *s.* Flux.

Ծահ, ու, ու, or ուան, ուամք. *s.* Death.

Ծահապարա, ի, աւ. *adj.* Condemned.

- Մահիճք, հճաց, հճգք . *s. pl.* A bed.
 Մաղ, ի, իւ . *s.* A bolter, a searce, sieve.
 Մաղաս, ոյ, ով . *s.* Phlegm, spittle.
 Մաղեմ, եցի . *v. a.* To bolt, to sift.
 Մաղմայ, ի, իւ . *s.* Patine.
 Մաղձ, ի, իւ . *s.* Bile the choler.
 Մաճ, ոյ, ով . *s.* A plough-handle.
 Մամայ, ի, աւ . *s.* Chyle.
 Մամուլ, մլոյ, մլով . *s.* A press, a calender.
 Մամուռ, մռոյ, մռով . *s.* Moss.
 Մայեմ, եցի . *v. n.* To bleat.
 Մայթ, ի, իւ . *s.* A foot-way, footpath.
 Մայիս, ի, իւ . *s.* May.
 Մայր, մօր, մարդ . *s.* Mother.
 Մայր, ի, իւ . *s.* A pine-tree.
 Մայրաքաղաք, ի, աւ . *s.* Metropolis, capital.
 Մանանեիս, նխոյ, նխով . *s.* Mustard.
 Մանառիկ . *adj. ind.* That turns round, circular; (ջրջան) whirligig, swift turn.
 Մանաւանդ . *conj. and adv.* More, rather.
 Մանգաղ, ի, աւ . *s.* A sickle.
 Մանեակ, նեկի, նեկաւ . *s.* A necklace, a collar, a little chain; (երեակի) the ring of saturn.
 Մանեմ, եցի . *v. a.* To spin, to twist.
 Մանկաբարձ, ի, աւ . *s.* Midwife.
 Մանուած, ոյ, ով . *s.* Spinning.
 Մանուկ, նկան, նկամք . *s.* A child, an infant, a boy.
 Մանուշակ, ի, աւ . *s.* A violet.
 Մանր, նրւ, նու . *adj. and adv.* Slender,

little, small, thin, fine; in detail.

Մանրաթելք, լեց, լիւք . *s. pl.* Fibre, filament.

Մարաման, սին, սամբ . *adj. and s.* Detailed, particular, exact; (սամբձու նի, բոլորակի) a minute.

Մանրեմ, եցի . *v. a.* To cut up, to carve, to break, to grind.

Մաշեմ, եցի . *v. a.* To consume, to waste.

Մաշկ, ի, աւ . *s.* A membrane, pellicle, cuticle, tunick, thin skin.

Մաշտոց, ի, աւ . *s.* A ritual.

Մառախաւղ, խղի, խղիւ . *s.* Mist, fog.

Մառան, ի, աւ . *s.* A cellar, a case of bottles, a bottle-case.

Մասն, սին, սամբ . *s.* Part, portion, bit, morsel; retail, detail.

Մասնատուի, տիոյ, տիով . *s.* A pyx; (նշխարաց) a shrine for relicks.

Մասնաւոր, ի, աւ . *adj.* Particular, singular, special.

Մատակ, ի, աւ . *adj.* Female (of beasts.)

Մատաղ, ոյ, ով . *adj. and s.* Soft, tender, young, new, fresh; animal-offering.

Մատանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A ring.

Մատեան, ենի, ենիւ . *s.* A book, volume.

Մատն, տին, տամբ . *s.* A finger.

Մատնեմ, եցի . *v. a.* To betray, to denounce; (ի ձեռս) to deliver.

Մատնոց, ի, աւ . *s.* Thimble.

Մատուռն, տրան, տրամբ . *s.* A chapel.

Մատուցանեմ, տուցի . *v. a.* To present, to offer; to give, to tender.

խմ, մատեայ. *φ. n-p.* To accost, draw near, to present one's self.

ւռակ, ի, աւ. *s.* A cup-bearer, cr.

ի, իւ. *s.* (*գինւոյ*) Hogshead; (*ցու*) a comb, or a bushel of corn.

դ, ի, աւ. *s.* A hayloft.

խ, ոյ, ուլ. *s.* A locust, or grasshopper.

ի, աւ. *s.* A meadow, field, meadow; pasture, grass.

արէ, ի, իւ. *s.* A prophet.

արիւն, բոն, բաւաւ. *s.* Pearl.

ի, ոյ, ուլ. *s.* A man; a person.

ասէր, սիրի, սիրաւ. *adj.* Human, obliging, gracious.

ասիրեմ, եցի. *φ. n.* To use, or to use with humanity, to treat one well.

ավար, ի, իւ. *adj.* Civil, polite.

եղութիւն. *s.* (*Բանին*) Incarnation.

իկ, գկան, գկամք. *s. pl.* Men, men, people.

կային, յնոյ, յնով. *adj.* Human.

ի, բւոյ, բեաւ. *s. f.* A hen.

աջ, ի, իւ. *s.* Itching, itch, pruritus; incitement.

արիւն, ի, աւ. *s.* Marble.

ին, մնոյ, մնով. *s.* The body, flesh.

նասէր, սիրի, սիրաւ. *adj.* Carnal, carnal, voluptuous.

նաւոր, ի, աւ. *adj.* Corporeal.

նեղ, ի, աւ. *adj.* Flethy, plumb.

եմ, եցի. *φ. a.* To digest.

Մարսողութիւն . *s.* Digestion.

Մարտ , *ի* , *իւ* . *s.* (ամիս) March.

Մարտ , *ի* , *իւ* . *s.* A battle, contest, combat, war.

Մացառ , *ի* , *աւ* . *s.* Thicket, copse.

Մաքի քւոյ , քեաւ . *s. f.* Ewe.

Մաքուր , քոյ , քով . *adj.* Pure, unmixed, neat.

Մաքս , *ի* , *իւ* . *s.* Tax, duty, custom.

Մաքսանոց , *ի* , *աւ* . *s.* Customhouse.

Մաքսապետ , *ի* , *աւ* . *s.* A custom-house officer; publican.

Մաքեմ , եցի . *v. a.* To tax.

Մաքրեմ , եցի . *v. a.* To clean, to scour, to purge to refine, to furbish, to polish.

Մեզէն *adv.* By ourselves.

Մեթոս , *ի* , *իւ* . *s.* Method, manner.

Մելանաղձ , *ի* , *իւ* . *s.* Melancholy.

Մելան , *ի* , *աւ* . *s.* Ink.

Մեխակ , *ի* , *աւ* . *s.* A clove.

Մեծ , *ի* , *աւ* . *adj.* Great; fat, big.

Մեծաբանեմ , եցի . *v. a.* To brag, to vaunt, to exaggerate.

Մեծածախ . *adj. ind.* Sumptuous, splendid rich supe b.

Մեծամիտ , մտի , մտաւ . *adj.* High-minded, proud, presumptuous.

Մեծանամ , ծայայ *v. n-p.* To grow tall to grow, to increase; to grow rich.

Մեծատուն , տան , տամք . *adj. and s.* Rich, opulent; man of fortune.

Մեծարանք , նայ , նոք . *s. pl.* Respect, honour, veneration.

Մեծարեմ, եջի . *Վ. զ.* To respect, to honour, to reverence.

Մեծացուցանեմ, ցուցի . *Վ. զ.* To make greater, to magnify.

Մեծաւոր, ի, աւ . *Տ.* A prior.

Մեծութիւն . *Տ.* Greatness, dignity.

Մեկնեմ, եջի . *Վ. զ.* To separate, to divide, to remove; to explain, to expose.

Մեկնութիւն . *Տ.* Explanation, explication.

Մեհեան, հեի, հեաւ . *Տ.* A heathen temple; idol.

Մեղադրեմ, եջի . *Վ. զ.* To accuse, to blame, to censure.

Մեղանչեմ, մեղայ . *Վ. ռ. irr.* To sin, to transgress a law.

Մեղի, ի, աւ . *Տ.* A handle.

Մեղի, ի, իւ . *adj.* Slack, soft, effeminate, cowardly.

Մեղմ, ոյ, ով . *adj. and adv.* Sweet, mild, calm, slow; softly.

Մեղմանամ, դմացայ . *Վ. ռ.* To relent, to cool, to refrain one's self, to fail.

Մեղու, ի, աւ . *Տ.* A bee.

Մեղք, դու, դու . *Տ.* Honey.

Մեղք, զաց, զք . *Տ. pl.* Sin, fault, crime.

Մեռաւաճառ, ի, աւ . *Տ.* Monopolist.

Մեռանիմ, մեռայ . *Վ. ռ.* To die.

Մեռոն, ի, աւ . *Տ.* Chrism.

Մետաղ, or Մետաղք, տաղաց, տաղք . *Տ. pl.* Metal; mine.

Մետասան, ի, իւ . *adj.* Eleven.

Մեր, ոյ, ով . *adj.* Our; (մերն) ours, our own.

Մերժեմ, էջի. *v. a.* To reject, to repulse, to drive away.

Մերկ, ոյ, ով. *adj.* Naked.

Մերկանամ, կացայ. *v. n-p.* To pull off one's clothes; to discover, to reveal.

Մերկութիւն. *s.* Nakedness.

Մերձ. *pre.* Near, close by, nigh.

Մերձուոր, ի, աւ. *adj.* and *s.* Near, next, nigh.

Մերձենամ, ձեցայ. *v. n-p.* To approach, or bring near, to accost one; (նաւու 'ի ցամաք) to board, to land.

Մեքենականութիւն. *s.* Mechanics.

Մեքենայ, ի, իւ. *s.* Machine.

Մզկիթ, կթի, կթաւ. *s.* A mosque.

Մէգ, միգի, միգաւ. *s.* Mist, fog, cloud.

Մէզ, միզի, միզաւ. *s.* Urine, water.

Մէջ, միջոյ, միջով. *s.* Middle, medium; half, moiety; centre.

Մէջք, միջաց, միջովք. *s. pl.* The loins, a rib, reins.

Մէտէորայ, ի, իւ. *s.* Meteor.

Մթանամ, մթացայ. *v. n-p.* To grow dark, to become gloomy.

Մթեր, ի, իւ. *s.* Provision, a heap, pile, magazine.

Մթին. *adj. ind.* Obscure, dark, gloomy, overcast, brown.

Մժեխ, ի, աւ. *s.* A gnat, small fly.

Մի, ոյ, ով. *adj.* One, an, a.

Մի. *adv.* Not, no.

Միաբան, ի, իւ. *adj.* and *adv.* Unanimous; unanimously, in concert.

անհմ, եջի . *v. a.* To agree, to re-
sile, to conforme.

անու-թիւն . *s.* Agreement, con-
cord, union, harmony.

անի, նւոյ, նեւա . *adj.* One-eyed.

երայ . *adj. ind.* Uniform, alike.

յաղոյն . *adv.* All at once.

թո, մտի . մտաւ . *adj.* Sincere,
ple, innocent, silly, artless.

ն, ոյ, ու . *adj. and adv.* Alone,
ly, simple, plain: only, but, solely.

ն թէ . *adv.* Provided that.

նաւեայ, կեցի, կեցաւ . *s. and adj.*
litary man, hermit.

ամ, միացայ . *v. n-p.* To unite, to
nited, to close, to incorporate.

դամ . *adv.* Once, at one blow.

դամայն . *adv.* Suddenly, at the
e time, together.

գետական, ի, աւ . *adj.* Monarchi-
despotick.

ջերու, ի, աւ . *s.* An unicorn.

մ, եջի . *v. a.* To piss, to make water.

է . *adv.* Indeed? is it possible?

անց, առ միմեանս, 'ի միմեանս,

եանս, 'ի միմեանց, միմեամբք, զմի-

մբք . *s. pl.* Themselves, one another.

ւ . *pre. and adv.* Until, 'as far as;
n, at the time; that.

դեռ . *adv.* While, during, when.

չի . *adv.* So much, whilst, as well
as far as.

չի . *adv.* Before that.

Միշտ . *adv.* Always, ever, evermore.

Միջակ , ի , աւ . *adj.* Middling.

Միջանկեալ , ելոյ , ելով . *adj.* Intermedial, intermediate.

Միջատ , ի , աւ . *s.* An insect.

Միջին , ջնոյ , ջնով . *adj.* Middle.

Միջորդ , ի , աւ . *s.* Means; a mediator, intercessor; (վաճառաց) broker.

Միջորդեմ , եցի . *v. n.* To intercede, to mediate, to interpose.

Միջորդութիւն . *s.* Intercession, intervention, mediation.

Միջոյ , ի , աւ . *s.* A space, distance, interval, middle space.

Միջօրեայ , րէի , րէիւ . *s.* Noon.

Միջօրեական , ի , աւ . *adj.* Meridian, southerly.

Միս , մսոյ , մսով . *s.* Flesh; (սւտեղց) meat. Միս'ի կասկարայէ . grilled meat, steak. Միս ոչխարի'ի կասկարայէ , mutton-steak. Միս եղին 'ի կասկարայէ , beef-steak.

Միտեմ , եցի , or տեցայ . *v. n. and a.* To incline, to bend down.

Միտք , մտաց , մտօք . *s. pl.* Mind, understanding, sense, intellect.

Միրգ , մրգոյ , մրգով . *s.* Fruit (of trees).

Միւս , ոյ , ով . *adj.* Other.

Միւսանգամ . *adv.* Another time.

Մլաւեմ , եցի . *v. n.* To mew (as a cat).

Մլուկն , մլկան , մլկամբ . *s.* A bug.

Մխեմ , եցի . *v. a.* To drive, to stick in, to dip, to immerse.

Ծխիթարեմ, եջի. *զ. ա.* To comfort, to console, to ease, to lighten.

Ծխիթարութիւն. *ս.* Consolation.

Մկան, ի, աւ. *ս.* A muscle.

Մկրատ, ի, աւ. *ս.* Scissors.

Մկրտեմ, եջի. *զ. ա.* To baptize.

Մկրտութիւն. *ս.* Baptism.

Մղեմ, եջի. *զ. ա.* To push, to repulse.

Մղոն, ի, իւ. *ս.* A mile.

Մնամ, մնացի. *զ. ո.* To stay, to live.

Մնայուն. *adj. ind.* Permanent.

Մնացորդ, ի, աւ. *ս.* Remainder, residue, remains, the rest.

Մշակ, ի, աւ. *ս.* Husbandman, labourer, ploughman.

Մշակեմ, եջի. *զ. ա.* To cultivate, to till, to labour, to plough.

Մշակութիւն. *ս.* Culture, tillage, agriculture, husbandry.

Մշտիկ, տկի, տկաւ. *ս.* Aspersory, a holy water sprinkler.

Մշտնջենաւոր, ի, աւ. *adj.* Perpetual.

Մոգ, ի, աւ, or ու, ու. *ս.* A wiseman, magician, sorcerer.

Մոգութիւն. *ս.* Magick.

Մոդ, ի, իւ. *ս.* Modius, bushel.

Մոլախինդ, խնդոյ, խնդով. *ս.* Hemlock.

Մոլար, ի, իւ. *adj.* Wandering, erroneous, wrong, faulty.

Մոլի, լւոյ, լեւաւ. *adj.* Vicious; raving, faulty, mad, fool.

Մոլիմ, լեցայ. *զ. ո-ք.* To be prepossessed with passion, to fly into a passion.

Մողշ, ի, իւ . *s.* Mallows (a kind of herb).

Մոլորական, ի, աւ . *adj.* Wandering; false, erroneous, heretical.

Մոլորեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To mislead, to seduce, to deceive.

Մոլորեմ, բեցայ . *v. n-p.* To lose one's way, to be bewildered.

Մոլորութիւն . *s.* Bewildering, an error, seduction, misleading.

Մոխիր, խոյ, խոով . *s.* Ashes.

Մոխրաջուր, ջրոյ, ջրով . *s.* Liewash.

Մողէս, ղէսի, ղէսաւ . *s.* A lizard.

Մոմ, ոյ, ով . *s.* Wax, a wax-candle.

Մոմոր, ոյ, ով . *s.* Wax-cloth.

Մոյր մուրոյ . *s.* Request of alms.

Մոռանամ, ուցայ . *v. a.* To forget.

Մոր, ի, իւ . *s.* Raspberry.

Մորթ, ոյ, ով . *s.* Skin, hide, leather.

Մորթեմ, էցի . *v. a.* To slaughter; to kill, to slay.

Մորի, բւոյ, բւով . *s.* Den, hole.

Մորմոք . *s. ind.* Grief, regret.

Մուծ, մթոյ, մթով, or մթան, մթթամբ . *s.* Obscurity, darkness.

Մուծանեմ, մուծի . *v. a.* To introduce, to conduct, to make enter.

Մուկն, մկան, մկամբ . *s.* A mouse, a rat.

Մուշակ, ի, աւ . *s.* A slippers.

Մուսեակի, տկի, տկաւ . *s.* A herald.

Մուռջ, մեջոյ, մեջով . *adj.* Dumb.

Մուշկ, մշկոյ, մշկով . *s.* Musk.

Մուշտակ, ի, աւ . *s.* A furred coat; a fur, fur-lining.

Մուտ, մտի, մտիւ. *s.* Entry, approach.

Մուտք, մտից, մտիւք. *s. pl.* (*եկամուտ*)

Yearly revenue, income, rent.

Մուր, մրոյ, մրով. *s.* Soot.

Մուրանամ, բացայ. *v. a.* To beg, to ask alms, to solicit charity.

Մուրացիկ, ցկի, ցկաւ. *adj.* and *s.* Beggar, poor; beggarly, sordid.

Մուրհակ, ի, աւ. *s.* Discharge, an acquittance, a receipt, a note.

Մուրճ, մրճոյ, մրճով. *s.* A hammer.

Մուրա, մրոոյ, մրոով. *s.* Myrtle.

Մումուամ, ուացի. *v. n.* To murmur.

Մռնչեմ, եցի. *v. n.* To roar, to bellow.

Մսովաճառ, ի, աւ. *s.* A butcher.

Մսուր, մսրոյ, մսրով. *s.* A manger.

Մտադիր. *adj. ind.* and *adv.* Attentive, careful, diligent; carefully.

Մտադիւր. *adj. ind.* and *adv.* Willingly.

Մտածութիւն. *s.* Thought, meditation.

Մտանեմ, մտի. *v. n.* To enter, to come in.

Մտացածին. *adj. ind.* Imaginary, chimerical, fictitious, fantastical.

Մտաւոր, ի, աւ. *adj.* Intellectual, mental; intelligent, wise, learned.

Մտերիւմ. *adj. ind.* Intimate, cordial.

Մտերմութիւն. *s.* Cordialness, intimacy, trusting, familiarity.

Մարակ, ի, աւ. *s.* Spur, whip.

Մարակեմ, եցի. *v. a.* To spur, to whip.

Մարուկ, րկի, րկաւ. *s.* A colt, a she-colt, a pony, a small mule.

Մրկեմ, եցի. *v. a.* To burn, to blast.

- Մրճոտեմ, եջի. *v. a.* To smoke; to blacken, to besmear, to soil.
 Մրմնջեմ, եջի. *v. n.* To mutter, to grumble, to whine, to moan.
 Մրուր, մրրոյ, մրրով. *s.* Dregs, grounds.
 Մրջիւն, ջման, ջմամբ. *s.* An ant.
 Մրդիկ, րկի, րկաւ. *s.* A tempest, a whirlwind, a storm, a hurricane.
 Մրդեմ, եջի. *v. a.* To storm, to bluster.
 Մրցիմ, ցեցայ. *v. n.* To fight.
 Մօտ. *pre. and adv.* Near, nigh, close, by, next, by.
 Մօտալոււս. *adj. ind. and adv.* Next, imminent, unlooked for.
 Մօտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To approach, or bring near; to touch.
 Մօրաքոյր, քեռ, քերթ. *s. f.* Aunt.
 Մօրու, ի, աւ. *s. f.* A stepmother.
 Մօրուք, աջ, աջք. *s. pl.* A beard.

8

- Յագիմ, գեցայ. *v. n-p.* To be satisfied, to glut, to satiate.
 Յագուրդ. *s. ind.* Satisfying; disgust.
 Յախճապակի, կւոյ, կեաւ. *s.* China-ware, porcelane.
 Յածիմ, ծեցայ. *v. n-p.* To travel over, to rove, to go about; to occupy.
 Յակինթ, կնթի, կնթաւ. *s.* Hyacinth; a ruby.
 Յակուրճի. *s. ind.* A see-saw, a swing.
 Յաղադս. *pre.* For, in order to, as for.

- մ, եցի** . *v. a.* To salt.
- մանկ, ի, աւ** . *s. and adj.* Triumphant; victorious, triumphal.
- մեմ, եցի** . *v. a.* To vanquish, to overcome, to conquer, to win.
- մութիւն** . *s.* A victory.
- մի, ի, աւ** . *adj. and adv.* Frequent; sometimes, frequently.
- մեմ, եցի** . *v. a. and n.* To continue, to frequent, to continue.
- մութիւն** . *s.* Frequency.
- միմ, մեցայ** . *v. n-p.* To be obstinate, to be prepossessed.
- մութիւն** . *s.* Obstinacy.
- մ, եցի** . *v. n.* To delay, to tarry.
- մ, եցի** . *adj. ind. and adv.* Tardy, slow; slowly, heavily.
- մութիւն** . *s.* Slowness, laxiness, delay, stop, a delay.
- մի, եցի** . *pre. and adv.* Over, on, beyond.
- մեմ, եցի** . *conj.* Therefore, for which purpose, for that purpose.
- մի, եցի** . *pre. and adv.* Here, this way, this side.
- մարտութիւն** . *s.* Declaration, publication, exposition, manifest.
- մեմ, եցի** . *v. a.* To uncover, to reveal, to declare.
- մի, եցի** . *adj. ind. and adv.* Evident, manifest, neat; openly, clearly.
- մութիւն** . *s.* Evidence; revelation.
- մեմ, եցի** . *v. t.* To draw, to attract, to win.

Յանդգնիմ, նեցայ. *v. n-p.* To be bold, to exalt one's self.

Յանդգնութիւն. *s.* Audacity, boldness.

Յանդիման. *pre. and adv.* Before, over-against, in presence.

Յանդիմանեմ, եցի. *v. a.* To recover; to reprimand, to reproach.

Յանդիմանութիւն. *s.* Reprimand, a reproach; a representation.

Յանդուգն. *adj. ind. and adv.* Rash, audacious, bold, free; proud.

Յանկարծ. *adj. ind. and adv.* Unexpected; suddenly, unawares.

Յանձանձեմ, եցի. *v. a.* To take care, to provide, to pay attention to.

Յանձնարարութիւն. *s.* Commission; a recommendation.

Յանձնեմ, եցի. *v. a.* To commit, to resign; to delegate, to charge, to trust.

Յանցանեմ, ցեայ. *v. n.* To transgress, to do amiss, to trespass; to offend.

Յանցանք, նայ, նօք. *s. pl.* Fault, error, wrong, attempt, injury, sin.

Յանցաւոր, ի, աւ. *adj.* Culpable, guilty, offender.

Յապաղեմ, եցի. *v. n. and a.* To differ, to retard, to tarry, to procrastinate.

Յապաղումն, դման, դմամբ. *s.* A delay, stay, stop; hinderance.

Յապաւեմ, եցի. *v. a.* To retrench; to take away, to lop, to prune.

Յաջող. *adj. ind.* Favourable, propitious.

Յաջողակ, ի, աւ. *adj.* Dexterous, able,

ble, quick, alert, expeditious.

ակութիւն . *s.* Cleverness, ability.

իմ, զեցայ . *v. n-p.* To succeed
to prosper, to be fortunate.

ութիւն . *s.* Prosperity, happiness,
luck, success.

իմ, եցի . *v. a.* To succeed.

ութիւն . *s.* Succession.

ը . *pre. and adv.* Before; farther,
ard; formerly, at first.

ըստանութիւն . *s.* Preface.

ըստինութիւն . *s.* Progress, ad-
ment, course.

ըստիմ, եցի . *v. a.* To set before;
oppose.

ընամ, ըսցայ . *v. n.* To advance,
forwards, to precede.

ըստես, ի, աւ . *adj.* Provident,
eing; seen beforehand.

ընմ, եցի . *v. n.* To precede, to
rip, to prevent, to march before.

մ, եցի . *v. a.* To fix (the eyes).

եմ, յարեայ . *v. n.* To get up, to
again, to awake; to live again.

իկ, մկի, մկաւ . *s.* Jasmine.

իկ, ի, աւ . *s.* Bottom, farther end,
b; pavement.

ութիւն . *s.* Property, fitness,
re; peculiarity.

ւկ, տկի, տկաւ . *adj.* Proper.

մքի . *adv.* By stealth, privately.

նամ, բացայ . *v. n-p.* To continue,
st, to remain.

Յարատեւեմ, եցի. *v. n.* To persevere.

Յարգ, ի, իւ. *s.* Price, value; esteem, account, credit; regard, respect.

Յարգեմ, եցի. *v. a.* To respect, to honour, to revere; to esteem; to use.

Յարգի. *adj. ind.* Respectable; estimable, precious.

Յարգութիւն. *s.* Respect, veneration, reverence, compliment, salute.

Յարգ, ի, իւ. *s.* A straw.

Յարգարեմ, եցի. *v. a.* To fit up, to dress, to frame, to suit.

Յարգարիչ շրագի. *s.* Snuffers.

Յարեմ, եցի. *v. a.* To join.

Յարիմ, բեցայ. *v. n-p.* To unite, to be united, to stick to.

Յարկ, ի, աւ. *s.* A deck, the top of a house; house, habitation; a story.

Յարձակիմ, կեցայ. *v. n-p.* To assail, to attack, to rush upon, to fall upon.

Յարձակումն, կման, կմամբ. *s.* An assault, attack, sally, leap.

Յարմար, ի, իւ. *adj.* Convenient, proper, fit, capable, able.

Յարմարագրութիւն. *s.* Orthography.

Յարմարեմ, եցի. *v. a.* To adapt, to fit up, to agree, to conform.

Յարմարութիւն. *s.* Suitableness, decency, conformity; capacity, ability.

Յարութիւն. *s.* Resurrection.

Յարուցանեմ, բուցի. *v. a.* To lift up, to raise, to awake, to wake.

Յաւանակ, ի, աւ. *s.* A young ass.

- Յաւելանամ, լացայ. *Վ. n-p.* To abound.
 Յաւելում, ոյ, ով. *s.* Increase, addition, a supplement; residue.
 Յաւելում, յաւելի. *Վ. a.* To augment, to add, to join.
 Յաւեա, լեռի, լեռիւ. *adj. and adv.* More; ever; at most; much more.
 Յաւեան. *adv.* Eternally, for ever.
 Յաւեանական, ի, աւ. *adj.* Eternal.
 Յախշտակեմ, եցի. *Վ. a.* To ravish; to plunder, to steal, to ravage.
 Յախշտակութիւն. *s.* Ravishment, rape.
 Յախիթերս գնամ, գնացի. *Վ. n.* To crawl, or creep along.
 Յաիրանամ, լացայ. *Վ. n-p.* To satisfy one's self, to be disgusted.
 Յեղակարծ, ի, իւ. *adj.* Unexpected, unforeseen; suddenly.
 Յենարան, ի, աւ. *s.* A prop, a stay.
 Յենում, յեցայ. *Վ. n-p.* To lean upon, to rest upon, to stick to.
 Յեռանդ, or Յեռանդն. *adv.* The day before yester day.
 Յեռում, յեռի. *Վ. a.* To enchase, to set.
 Յեսան, ի, աւ. *s.* A hone, whetstone.
 Յեսանեմ, նեցի. *Վ. a.* To whet, to sharpen.
 Յեա. *pre.* Afterwards; since, from.
 Յեապայ, ի, իւ. *adj.* Latter, that comes after, a follower.
 Յեալն, անոյ, անով. *adj.* Last, utmost.
 Յեակար, ի, աւ. *s.* Authentick writing.
 Յետոյ. *pre. and adv.* Afterwards, back, then, after that, since, from.

Յեւոյք . *s. pl. ind.* Arse, buttock, bum.

Յեւս . *adv.* Back, backward.

Յերազեմ, եցի . *v. a. and n.* To dream.

Յեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To support, to set, to place, to put.

Յիմար, ի, աւ . *adj.* Fool, sottish, mad.

Յիմարեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To grow mad, to make foolish.

Յիմարութիւն . *s.* Folly, sottishness.

Յիշատակ, ի, աւ . *s.* A note, list, memory, remembrance.

Յիշեմ, եցի . *v. a.* To remember, to bear in mind.

Յիշողութիւն . *s.* Memory; recollection.

Յիշցք, ցաց, ցօք . *s. pl.* Injury, abuse.

Յիսուն, or Յիսունք, յիսնից, յիսնիք . *adj.* Fifty.

Յիրաւի . *adv.* Truly, indeed, certainly.

Յղանամ, զացայ . *v. a. and n.* To conceive, to be with child.

Յղեմ, եցի . *v. a.* To send, to dispatch.

Յղի, յղոյ, յղեալ . Pregnant, big with child, in the family way.

Յղկեմ, եցի . *v. a.* To polish, to smooth, to plane, to retouch.

Յղկիչ, կշի, կշաւ . *s.* A plane, a joiner's plane, burnisher.

Յղկանամ, փացայ . *v. n.* To glut one's self, to glut; to abound.

Յոգնիմ, նեցայ . *v. n-p.* To grow weary.

Յոխորա, ի, աւ . *adj.* Bold, proud.

Յողջողջ, ի, աւ . *adj.* Tottering, weak, inconstant, vacillant.

Յոյզ, or Յոյզք, յուզից, յուզիք . *s. pl.*
Discussion, examination, research, in-
quest, inquiry.

Յոյժ . *adv.* Too, very, much, more,
plenty, too much, most.

Յոյն, յունի, յունիւ, or յունաւ . *s. and*
adj. Greek.

Յոյս, յուսոյ, յուսով . *s.* Hope, trust.

Յոռի, ուռոյ, ուեաւ . *adj.* Worse, ill-
shaped, rough, bad, wicked, ugly.

Յոռութիւն . *s.* Deformity.

Յովազ, ի, աւ . *s.* A panther.

Յորդ, ի, իւ . *adj.* Abundant, plenty.

Յորդեմ, եցի . *v. a. and n.* To abound.

Յորդոր, ի, իւ . *s.* Exhortation, advice.

Յորդորեմ, եցի . *v. a.* To exhort, to
stir up, to persuade, to excite.

Յորդորիմ, բեցայ . *v. n-p.* To be ani-
mated, or persuaded.

Յորդութիւն . *s.* Abundance, plenty.

Յորժամ . *adv.* When, at the time of,
whilst, as long as.

Յորձանք, նայ, նզք . *s. pl.* A torrent,
land-flood; whirlwind.

Յորմէհետէ . *adv.* Since the time that.

Յորսայս . *adv.* Backwards.

Յորսայս անկանիմ, անկայ . *v. n-p.* To
lie upon one's back.

Յուզեմ, եցի . *v. a.* To seek, to look for,
to seek again, to search after.

Յուլիս, ի, աւ . *s.* July.

Յուղարկաւորութիւն . *s.* Accompani-
ment, suit; (մեղեղոյ) convoy, obse-

quies, funeral rites, or ceremony.

Յուզարկեմ, եցի. *Վ. a.* To wait upon, or on, to accompany, to convoy; to send, to guide, to dispatch.

Յունայ, ի, իւ. *s.* Jujube.

Յունիս, ի, իւ. *s.* June.

Յունվար, ի, իւ. or աւ. *s.* January.

Յուսուլթ, ռթի, ռթիւ. *s.* A talisman, amulet, or charm.

Յուսամ, սոցայ. *Վ. n-p.* To hope.

Յուսահատիմ, տեցայ. *Վ. n-p.* To despair.

Յուսահատութիւն. *s.* Despair.

Կառակ, ի, աւ. *adj.* Clear, neat, limpid.

Կառակեմ, եցի. *Վ. a.* To clarify.

Կառակութիւն. *s.* Clearness, pureness.

Ծոյ, ի, իւ. *s.* Joint, juncture; article.

Ծոյեմ, եցի. *Վ. a.* To join, to put together, to bind, to conjoin, to allay.

Ծոյուած, ոյ, ով. *s.* A paragraph.

Ծոյուածացաւութիւն. *s.* The gout.

Ծոժար, ի, իւ. *adj.* Quick, ready, diligent, prompt, willing.

Ծոժարիմ, ըեցայ. *Վ. n-p.* To take an affection for a thing, to be apt, or addicted, to stick to, to love, to wish.

Ծոժարութիւն. *s.* Affection, propensity.

Ծնը, նից, նիւք. *s. pl.* Eye-brow.

Ծռեմ, եցի. *Վ. a.* To cut up, to dissect.

Ծտեմ, եցի. *Վ. a.* To cut, to clip, to prune vines, or trees, to lop.

Ծրանամ, բացայ. *Վ. n-p.* To fatten, to grow large; to abound.

Ծրանջեմ, եցի. *Վ. n.* To yawn.

Թորհեմ, եցի . *v. a.* To fashion, to adapt;
to prepare, to furnish; to compose.

Թորհուած, ոյ, ով . *s.* Fashion, furni-
ture, assortment, construction, attire,
forming.

Ն

Նա, նորա, նովաւ . *pro.* That, that man,
he; that woman, she.

Նա . *conj.* But, however.

Նաւ . *conj.* Yet, again, even, also, too.

Նաժիշտ, ժշտի, ժշտիւ . *s. f.* A servant-
maid, girl who waits on a lady.

Նախ . *adj. and adv.* First; firstly, at first,
at the first. **Նախքան** , before.

Նախադասեմ, եցի . *v. a.* To set before,
to prefer, to esteem more.

Նախադրութիւն . *s.* Preposition; a pre-
amble, preface.

Նախանամութիւն . *s.* Providence.

Նախահաւ, ու, ու . *s.* Great grand-father.

Նախաճաշիկ, շիկ, շկաւ . *s.* Breakfast.

Նախանձ, ու, ու . *s.* Envy; emulation;
jealousy, rivalry; warmth.

Նախանձայուզութիւն . *s.* Zeal.

Նախանձիմ, ձեցայ . *v. n-p.* To envy.

Նախապաշարումն, բման, բմամբ . *s.* Pre-
possession, prejudice.

Նախապատուեմ, եցի . *v. a.* To prefer,
to honour more.

Նախասեմ, եցի . *v. a.* To insult, to in-
jure, to offend; to blame.

- patient, to be angry, or uneasy, to fret.
 Նեղասրտութիւն . *s.* Impatience, anger.
 Նեղեմ, եցի . *v. a.* To strain, to press;
 to vex, to grieve, to trouble.
 Նեղուց, ի, իւ . *s.* Straight.
 Նենգաւոր, ի, աւ . *adj.* A cheat, de-
 ceitful, crafty, cunning.
 Նենգեմ, եցի . *v. a.* To deceive, to cheat.
 Նենգութիւն . *s.* Fraud, artifice, bad
 trick, knavery, perfidiousness, treason.
 Նեպուկ, պիի, պիաւ . *s.* A wood-louse.
 Նեւն, ռին, ռամբ . *s.* Antichrist.
 Նետ, ի, իւ . *s.* Arrow.
 Նետեմ, եցի . *v. a.* To dart, to shoot; to
 draw a bow.
 Ներ, ի, իւ . *s. f.* Sister-in-law.
 Ներածութիւն . *s.* Introduction.
 Ներքան, ի, աւ . *s.* The sole of the feet.
 Ներբող, ի, իւ . *s.* Elogy, a panegyrick.
 Ներգործեմ, եցի . *v. a.* To act, to do,
 to operate, to influence.
 Ներգործութիւն . *s.* Action, energy,
 influence, activity.
 Ներդաշնակաւորութիւն . *s.* Harmony,
 a concert, symphony, melody.
 Ներեմ, եցի . *v. n.* To pardon; to excuse.
 Ներելի, լւոյ, լեաւ . *adj.* Pardonable, ex-
 cusable; (*մեղք*) venial.
 Ներընդունական, ի, աւ . *adj.* Casual.
 Ներկ, ի, իւ . *s.* Teint, colour, dye.
 Ներկայ, ի, իւ . *adj.* and *s.* Present,
 actual; the present time.
 Ներկայութիւն . *s.* Presence.

մ, եջի . *v. a.* To dye, to colour.

սկ, ի, աւ . *adj.* Contrary.

սկիւմ, կեցայ . *v. n.* To contrast, to
use; to be opposed, to be repugnant.

սկուծիւն . *s.* Adversity, contra-
, opposition, reluctance, aversion,
rast, antipathy, enmity.

սուծիւն . *s.* Indulgence.

մն, րման, րմամբ . *s.* Pardon; ex-
-, mercy, grace, pity.

ն, քնոյ, քնով . *adj.* Internal,
rd, intimate.

նի, նւոյ, նեաւ . *s.* An eunuch.

սախարիսի, րսի, րսաւ . *s.* A
stal, stand.

սակ, ի, աւ . *s.* (Հանդերձ) A mat-
; a shirt; under waistcoat.

յ . *pre. and adv.* Under, beneath,
ս; in, within.

ւաստ . *adv.* From below.

սկողմն, ման, մամբ . *s.* The in-
l, the inside part.

կ, ջկի, ջկաւ . *s.* A prop, a stay,
ff, support, sustainer.

մ, եջի . *v. a.* To anathematize,
communicate; to curse.

ւ, վից, վիւք . *s. pl.* Anathema,
mmunication, a curse, imprec-
-, malediction, detestation.

, ի, աւ . *s.* The scales of a balance.

հ, ի, աւ . *adj. and s.* Emigrant,
gn, stranger, alien.

, նժուղի, նժուղիւ . *s.* A courser.

Նիգ, նգի, նգաւ. *s.* A lock, a bar, a spar, bolt; stock lock.

Նիզակ, ի, աւ. *s.* A halberd, a spear, a lance, a pike, a javelin.

Նիզակաբուն, բնոյ, ուղ. *s.* Handle of a halbard.

Նիզակակից, կցի, կցաւ. *s.* Ally.

Նիզակակցութիւն. *s.* Alliance, league, confederacy; help, assistance.

Նիհար, ի, աւ. *adj.* Lean, thin, slight.

Նիհարանամ, րացայ. *v. n.* To grow lean, to fall away, to be thin.

Նիշ, նշի, նշիւ. *s.* A sign, mark, a stain.

Նիստ, նստի, նստիւ. *s.* Seat, situation.

Նիւհեմ, եցի. *v. n.* To fall asleep.

Նիւթ, ոյ, ուղ. *s.* Matter; a subject.

Նիւթական, ի, աւ. *adj.* Material.

Նիւթեմ, եցի. *v. a.* To spin; to twist; to weave; to form, to project.

Նկանակ, ի, աւ. *s.* Manchet, dough.

Նկատեմ, եցի. *v. a.* To look upon, to see, to consider, to regard.

Նկար, ու, ու. *s.* Picture, painting.

Նկարագրեմ, եցի. *v. a.* To paint, to draw; to present; to describe, to characterize.

Նկարագրութիւն. *s.* Picture, description, a representation.

Նկարեմ, եցի. *v. a.* To paint.

Նկարիչ, րչի, րչաւ. *s.* A painter.

Նկարչութիւն. *s.* Painting.

Նկուն. *adj. ind.* Humbled, or dejected.

Նման, ի, իւ. *adj.* Like, alike, equal.

- Հմանապէս . *adv.* In like manner, thus.
 Հմանեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To equal,
 to make even, to counterfeit.
 Հմանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To be like, to
 equal, to imitate, to follow.
 Հմանութիւն . *s.* Likeness; imitation.
 Հնջեմ, եցի . *v. n-p.* To sleep.
 Հշան, ի, աւ . *s.* A sign, mark, token.
 Հշանակեմ, եցի . *v. a.* To signify, to
 denote, to declare, to mark, to note.
 Հշանակութիւն . *s.* Signification, sense.
 Հշանաւոր, ի, աւ . *adj.* Marked; remark-
 able, notable, famous.
 Հշանեմ, եցի . *v. a.* To mark, to note.
 Հշխար, ի, աւ . *s.* A particle; rest, re-
 sidue; (*սրբոց*) relick of a Saint; (*պա-
 տարագի*) host.
 Հշկահեմ, եցի . *v. a.* To rebel, to rise
 up in arms, to revolt.
 Հշմարանք, նաց, նօք . *s. pl.* Glimmer,
 mark, a trace, remain.
 Հշմարեմ, եցի . *v. a.* To perceive, to see.
 Հշոյլ, նշուլի, նշուլիւ . *s.* Light, clearness,
 ray, splendour, flash.
 Հշարակ, ի, աւ . *s.* A lancet.
 Հոխազ, ի, աւ . *s.* A he-goat.
 Հոդիամ, կացայ . *v. n-p.* To be out of
 conceit with; to detest, to abhor.
 Հոճ, ի, իւ . *s.* A cypress-tree.
 Հոյեմբեր, ի, իւ . *s.* November.
 Հոյն, նորին, նովինք . *adj. and adv.* Same,
 self, equal, even, identical; all at once.
 Հոյնանամ, նոյնացայ . *v. n-p.* To be same,

to be identical, to become equal.

Նոյնանշան, *ի, իւ*. *adj.* Synonymous.

Նոյնժամայն. *adv.* Presently, very soon.

Նոյնութիւն. *s.* Sameness, identity.

Նոյնպէս. *adv.* In like manner, equally.

Նոյնքան. *adj. ind.* As much.

Նոր, *ոյ, ով*. *adj.* New, recent, modern.

Նորադանդ, *ի, իւ*. *s.* Innovator, protestant, sectary.

Նորանամ, *րացայ*. *v. n-p.* To be renewed.

Նորավարժ, *ի, իւ*. *s.* New-comer.

Նորեկ, *ի, աւ*. *s.* (նորընծայ) A novice.

Նորոգեմ, *եցի*. *v. a.* To renew, to repair a building, to restore, to do over again.

Նորոգութիւն. *s.* Renovation, reparation, a re-establishment, reforming.

Նորութիւն. *s.* Novelty, innovation.

Նու, *ոյ, ով*. *s.* Daughter-in-law.

Նուադ, *ի, աւ*. *s.* Singing, tune, canto, a song, or air; time, bout.

Նուադարան, *ի, աւ*. *s.* Musical-instrument.

Նուադեմ, *եցի*. *v. a.* To sing, to play on an instrument.

Նուազ, *ի, իւ*. *adj.* and *adv.* Small, slender, less, thin; little.

Նուազեցուցանեմ, *ցուցի*. *v. t.* To diminish, to bring down, to abate.

Նաւազեմ, *զեցայ*. *v. n-p.* To diminish, to refrain one's self, to abate, to grow cool, to relent, to decrease.

Նուազութիւն. *s.* Smallness, rarity.

Նուաղեմ, *զեցայ*. *v. n-p.* To faint, to

vanish away, to swoon, to languish.

Նուաղումն, զման, մամբ . *s.* (սրտի) Qualm.

Նուաշեմ, եցի . *v. a.* To subdue, to subject, to bring under subjection; to vanquish, to repress.

Նուաստ, ի, իւ . *adj.* Humble, low, vile, base, mean, ignoble.

Նուաստանամ, տացայ . *v. n-p.* To be abased, to be humbled, to cringe, to disgrace one's dignity.

Նուաստութիւն . *s.* Abasement, meanness, baseness, vileness; inferiority.

Նուէր, ւիրի, ւիրաւ . *s.* Oblation, a present, gift, offer.

Նուիճ, լճի, լճաւ . *s.* Serpentine.

Նուիրակ, ի, աւ . *s.* An envoy, a nuncio, ambassador; messenger.

Նուիրակութիւն . *s.* Nunciature.

Նուիրեմ, եցի . *v. a.* To offer, to dedicate.

Նուշ, նշոյ, նշով . *s.* An almond.

Նուռն, նռան, նռամբ . *s.* A pomegranate.

Նուսխայ, ի, իւ . *s.* A prescription, receipt.

Նուրբ, նրբի, նրբիւ . *adj.* Subtile, thin, fine, slender, slim, pointed; narrow.

Նպաստ, ի, իւ . *s.* Help, favour.

Նպաստեմ, եցի . *v. n.* To help, to relieve, to favour, to contribute.

Նպատակ, ի, աւ . *s.* A but, level, aim; an object, end, view.

Նստիմ, նստայ . *v. n-p.* To sit down.

Նստուցանեմ, տուցի . *v. t.* To set, to lay, to place, to put.

Նրբանամ, բացայ . *v. n-p.* To be refined.

Կրրացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To ren-
subtile, to refine, to subtilize.

Կրրութիւն. *s.* Subtility, fineness.

Կթթիմ, թեցայ. *v. n-p.* To starve w
hunger; to become languid.

Կօթ, ի, իւ. *s.* Vermillion.

Կօթի, թւոյ, թեաւ. *adj.* Hung
greedy, starved, famished.

Կօտար, ի, աւ. *s.* A notary, secreta
a chancellor; scrivener.

Կօտր գիր, գրոյ, գրով. *s.* Italicks.

Շ

Շաբաթ, ու, ու. *s.* Saturday.

Շաբաթ, ու. ու. *s.* (*եօթնեակ*) A we

Շաղանակ, ի, աւ. *s.* A chesnut.

Շաղանակենի, նւոյ, նեաւ. *s.* A ch
nut-tree; horse chesnut tree.

Շալակ, ի, աւ. *s.* A handbarrow.

Շահ, ու, ու. *s.* Profit, gain, intere
advantage, utility.

Շահախնդիր. *adj. ind.* (*շահասէր*) Si
ish, interested; covetous.

Շահասիրութիւն. *s.* Interest, self lo

Շահասարամ, ի, աւ. *s.* A basilisk.

Շահիմ, հեցայ. *v. n-p.* To gain, to
quire, to obtain, to take advantage

Շահգրամ, ի, իւ. *s.* A carnation.

Շաղխ, ոյ, ով. *s.* Cement, lute; di
mire, slime, mud.

Շաղխեմ, եցի. *v. a.* To foul, to d
ty, to soil, to daub, to sully.

Շաղակրատ, *ի, աւ. adj. and s.* Chatterer, tattler, babbler.

Շաղակրատանք, *նաց, նգք. s. pl.* Chit-chat, babbling, gabble, prating.

Շաղակրատեմ, *եցի. v. n.* To chat, to chatter, to prate, to tattle.

Շաղափ, *ոյ, ով. s.* Wimble, trepan.

Շաղեմ, *եցի. v. a.* To mingle, to knead; to engage, to wrap up, to involve.

Շաղփաղփանք, *նաց, նգք. s. pl.* Folly, absurdity, impertinence, dotage, extravagance, romancing.

Շամանդաղ, *ի, աւ. s.* Mist, fog, obscurity; atom, a corpuscle.

Շամբ, *ի, իւ. s.* A forest of a reed.

Շամփուր, *փրոյ, փրով. s.* A spit.

Շանձուկն, *ձկան, ձկամբ. s.* The sea-dog; shark.

Շանձանձ, *ի, իւ. s.* A tick, an ox-fly.

Շանթ, *ի, իւ. s.* Thunderbolt, lightning, thunder; spark.

Շաջիւն. *s. ind.* Clashing of swords, a noise, an uproar, clap, explosion.

Շապիկ, *պիի, պիււ. s.* A shirt, a shift; (*քահանայի*) a priest's white.

Շառաւիղ, *ի, աւ. s.* Ray; a shoot, branch, a bough; generation.

Շատ, *ի, իւ. adj. and adv.* Much, plenty.

Շատախօս, *ի, աւ. adj.* Great talker, chatterer, babbler, tattler.

Շատակեր, *ի, աւ. adj.* Gluttonous.

Շատանամ, *տացայ. v. n-p.* To suffice, to content one's self.

Շատրուան, ի, աւ. *s.* Fountain, spring.

Շար, ի, իւ. *s.* Range; series, order, suite; (*Մարգարտաց*) string of pearls.

Շարագրութիւն. *s.* Composition, construction, a writing; syntax.

Շարական, ի, աւ. *s.* Hymn, canticle.

Շարու, ոյ, ով. *s.* Pus, matter.

Շարեմ, եցի. *v. a.* To set in order, to thread, to compose.

Շարժեմ, եցի. *v. a.* To move, to agitate, to shake, to remove.

Շարժումն, ժման, ժմամբ. *s.* Movement, motion, agitation.

Շարունակ, ի, աւ. *adj.* Continual.

Շաւիղ, լղի, լղաւ. *s.* A trace, remain.

Շաքար, ի, աւ. *s.* Sugar.

Շեղջ, ի, իւ. *s.* A heap, pile.

Շեշտ, ի, իւ. *adj. s. and adv.* Sharpened; poniard; accent; sharp.

Շերամ, ոյ, ով. *s.* A silk-worm.

Շերեփ, ի, իւ. *s.* A great spoon, a pot-ladle, or a large ladle.

Շերտ, ի, իւ. *s.* Splinter of wood.

Շէն, շինի, շինիւ, or շինու, շինու. *s.* Habitation; village, hamlet.

Շիթ, շթի, շթիւ. *s.* Drop.

Շիւ, շիւի, շիւ. *adj.* Squint-eyed.

Շիճուկ, ճկի, ճկաւ. *s.* Whey, serosity.

Շինեմ, եցի. *v. a.* To build, to construct.

Շինուած, ոյ, ով. *s.* A building, an edifice, fabrick.

Շիշ, շշի, շշիւ. *s.* Alabaster; a flagon, a bottle, flask, phial.

Եփնուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To extinguish,
to put out, to quench, to stifle.

Եփւղ, ի, իւ . *s.* Straw, sprig, a splinter.

Ելոր, ոյ, ով . *s.* A plum.

Եղթայ, ի, իւ . *s.* A chain.

Ենամ, շնացայ . *v. n-p.* To commit
adultery.

Ենորհ, ի, իւ . *s.* Favour, grace, bene-
volence, service; pardon.

Ենորհակալութի . *s.* Thanks, gratitude,
acknowledgment.

Ենութիւն . *s.* Adultery; fornication.

Ենչարգեղութիւն . *s.* An asthma, short
breath, or shortness of breath.

Ենչեմ, եցի . *v. n.* To breathe, to blow,
to whistle; to inspire.

Ենչերակ, ի, աւ . *s.* An artery.

Ենջեմ, եցի . *v. n.* To whisper, to
speak low, to murmur.

Եոգի, գւոյ, գեաւ . *s.* Vapour, smoke,
exhalation.

Եող, ոյ, ով . *s.* A beam, or ray.

Եողամ, զացի . *v. n.* To shine, to glitter.

Եողգամ, ի, իւ . *s.* Turnip-seed, a radish:

Եողոքորթ, ի, աւ . *adj.* Flatterer.

Եողոքորթեմ, եցի . *v. a.* To flatter.

Եողոքորթութիւն . *s.* Flattery.

Եոճ, ոյ, ով . *s.* A pine-tree.

Եոմին, մնի, մնիւ . *s.* Spinage:

Եոյտ, շուտի, իւ . *adj.* Agile, clever,
quick, light, prompt, active.

Եուալտիմ, տեցայ . *v. n-p.* To follow
ill-courses; to guzzle.

Հուսալուծիւն . *s.* Debauchery, gross intemperance, excess.

Հուարիմ, բեցայ . *v. n-p.* To beat one's brains, to wonder.

Հուկայ, ի, իւ . *s.* A market-place.

Հուռ, շան, շամբ . *s.* A dog; an adulterer.

Հուռչ, շնչոյ, շնչով . *s.* Respiration breathing, blowing, the breath.

Հուշան, ի, աւ . *s.* A lily.

Հուրթն, չրթան, չրթամբ . *s.* A lip.

Հուրջ . *pre. and adv.* About, round roundabout, in the neighbourhood.

Հուրջառ, ի, աւ . *s.* Cope, a pluvial.

Հուբ, շքոյ, շքով . *s.* Lustre, flash splendour, parade.

Հույլ, ի, իւ . *adj.* Profuse, prodigal spendthrift, waster.

Հույլիմ, լեցայ . *v. n-p.* To be prodigal to lavish, to dissipate, to squander.

Հտապ, ի, աւ . *s.* Hurry, haste.

Հտեմարան, ի, աւ . *s.* Magazine, ware house; hollow, cellar, cave.

Հրջակայ, ի, իւ . *adj.* Neighbouring (*տեղիք*) environs.

Հրջան, ի, աւ . *s.* Turn, circulation period, revolution, return.

Հրջանակ, ի, աւ . *s.* A circle, hoop: circuit, ring, turning.

Հրջեմ, եցի . *v. a.* To turn.

Հրջիմ, ջեցայ . *v. n-p.* To walk.

Հփեմ, եցի . *v. a.* To rub, to fray.

Հփոթ, ի, իւ . *s. adj. and adv.* Confusion trouble; confused; confusedly.

Շփոթեմ, եցի. *v. a.* To puzzle, to shuffle, to embroil, to confound, to mix, to embarrass.

Շքեղ, ի, իւ. *adj.* Genteel, comely, pretty; pompous, rich, superb.

Շօշափեղէք, լեաց, լեզք. *s. pl.* The feeling, the touch.

Շշափեմ, եցի. *v. a.* To touch, to feel.

Ո

Ո, որ, որով. *pro.* Who, which.

Ոգի, ոգւոյ, ոգւով. *s.* Spirit, genius; shade, ghost, a hobgoblin.

Ողնի, նւոյ, նւով. *s.* A hedge-hog, a porcupine.

Ոլոռն, ոլեռան, ուամբ. *s.* Pea.

Ոլորակ, ի, աւ. *s.* Accent, inflexion, circumflex.

Ոլորեմ, եցի. *v. a.* To twist, to roll.

Ոլորոք, ակց, ակւք. *s. pl.* A circumference, a circuit; a bounds, extremity, utmost part, limits.

Ոլոք, ի, աւ. *s.* Shinbone.

Ոխ, ի, իւ. *s.* Hatred, grudge, spleen, anger, ill-will, rancour.

Ոխերիմ. *adj. ind.* A professed enemy.

Ողբ, ոյ, ով. *s.* Complaint, lamentation.

Ողբամ, բացի. *v. n. and a.* To bewail, to weep, to deplore, to wear mourning.

Ողբերգութիւն. *s.* Elegy, a tragedy.

Ողկոյզ, կուղի, կուղիւ. *s.* A bunch of grapes.

Ողն, ողին, ողամբ. *s.* Chine, back.

Ողնափայտ, ի, իւ. *s.* (Նաւաւ.) The keel of a ship.

Ողողեմ, եջի. *v. a.* To bathe, to overflow, to inundate.

Ողորկ, ի, աւ. *adj.* Sleek, smooth.

Ողորկեմ, եջի. *v. a.* To polish, to smooth.

Ողորմած, ի, աւ. *adj.* Merciful, charitable, compassionate.

Ողորմեղի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Miserable, pitiful, poor, indigent.

Ողորմիմ, մեցայ. *v. n-p.* To pity, to have a pity of, to be moved to pity.

Ողորմութիւն. *s.* Pity, compassion, mercy; alms, charity.

Ողոր, ոյ, ով. *adj.* and *s.* Mild, sweet, persuasive; supplication.

Ողորեմ, եջի. *v. a.* To beg, to persuade.

Ողջ, ոյ, ով. *adj.* Alive, sound; whole.

Ողջախոհ, ի, աւ. *adj.* Chaste.

Ողջակէզ, կիզի, կիզաւ. *adj.* A burnt-offering, a sacrifice.

Ողջամբ եկիր. You are welcome.

Ողջամբ կացջիր. Adieu, farewell.

Ողջամիտ, մաի, մտաւ. *adj.* Who has a sound judgment; orthodox, sincere.

Ողջանամ, ջացայ. *v. n-p.* To heal, to be cured, to recover one's health.

Ողջոյն, ջունի, ջունիւ. *s.* Safety, salute, compliment, adieu, leave.

Ողջունեմ, եջի. *v. a.* To salute, to greet.

Ոճ, ի, or ոյ, ով. *s.* Style, a phrase, method, manner, formula.

Ոմն, ուրումն, ոմամք . *pro.* A man ,
somebody, one, another.

Ոյժ, ուժոյ, ուժով . *s.* Strength, vi-
gour, power, virtue, energy.

Ո՛չ . *conj.* Not, no.

Ոչինչ, ոչոնչի, ոչոնչիւ . *s. adj. and adv.*
Nothing, nought; void; not at all.

Ոչխար, ի, աւ . *s.* A sheep.

Ոչխարենի, նւոյ, նեաւ . *s.* A sheep-skin,
a sheep-flesh.

Ոչ ոք, ոչ ուրուք, ոչ ոմամք . *pro.* No
one, no man, no body.

Ոսկեազ, ի, իւ . *s.* Ebony.

Ոջլլ, ոջլոյ, ոջլով . *s.* A louse.

Ոջլոտ, ի, աւ . *adj.* Lousy.

Ունամ, նացի . *v. n.* To howl.

Ուողանեմ, եցի . *v. a.* To water.

Ոսին . *adj. ind.* Lean, arid, dry.

Ոսկեզօծ . *adj. ind.* Gilt, or gilt over.

Ոսկերիչ, բչի, բչաւ . *s.* A goldsmith.

Ոսկերոտի, տւոյ, տւով . *s.* Bones, a car-
cass, a skeleton.

Ոսկի,ւոյ,ւով . *s. and adj.* Gold; gol-
den, of gold.

Ոսկր, կեր, կերք . *s.* A bone.

Ոսոխ, ի, աւ . *s.* Adversary, contradictor,
opposer, an enemy.

Ոսպն, պան, պամք . *s.* A lentil.

Ոսա, ոյ, ու . *s.* Branch, a bough; uode.

Ոստայն, ի, իւ . *s.* Texture, web, web;
(սարդից) a spider's web.

Ոստայնանկ, ի, աւ . *s.* A weaver, a knitter.

Ոստիկան, ի, աւ . *s.* An inspector, over-

seer, commander, mayor, sheriff.

Ոսաղ, ակղ, ակղա. *s.* Birdlime.

Ոսանուժ, ակայ. *v. n.* To leap, to skip over, to jump.

Ոստոսեմ, էցի. *v. n.* To hop, to skip.

Ոտրէ, ի, իւ. *s.* An oyster.

Ո՞վ, ո՞ր, որո՞վ. *pro.* Who? what? which?

Ոտանաւոր, ի, աւ. *adj.* A verse, poetry.

Ոտն, ոտին, ոտամբ. *s.* A foot.

Ոտնաւորթիւն *s.* The gout; obstacle.

Որ. ոյ ով. *pro.* Who, which, what.

Որ. *conj.* That.

Որակութիւն *s.* Quality; colour, dye.

Որայ, ի, աւ. *s.* A sheaf, bundle, heap.

Որբ, ոյ, ով. *s.* Orphan.

Որդան կարմիր. *s.* Kermes, crimson.

Որդեգիր, գրի, գրաւ. *s.* Adoptive.

Որդի, գւոյ, գւով. *s.* Son, child.

Որդն, որդան, որդամբ. *s.* A worm.

Որթ, ու, ու. *s.* (Հորթ) Calf, veal.

Որթ, ոյ, ով. *s.* Vine, vineyard.

Որիզ, ոյ, ով. *s.* Rice.

Որիշ. *adj. ind.* Different, another.

Որկոր, ոյ, ով. *s.* Gullet, throat.

Որկրամուլ, ի, իւ. *adj.* Glutton, gluttonous, voracious.

Որձ, ի, իւ. *adj.* Manly, male.

Որձաքար, ի, իւ. *s.* and *adj.* Firm, or hard stone.

Որձառ, ի, աւ. *s.* A capon.

Որմ, ոյ, ով. *s.* A wall.

Որմեմ, էցի. *v. a.* To wall, to mure up.

Որմնադիր, գրի, գրաւ. *s.* A bricklayer.

- լրոգայթ**, **ի**, **իւ**. *s.* A gin, snare, trap.
լրոջամ, **ջացի**. *v. n. and a.* To ruminate, to chew again, to rechew.
լրոմն, **ման**, **մամբ**. *s.* Tares, darnel.
լրոնեմ, **եցի**. *v. a.* To seek, to look for, to inquire, to search, to find.
լրոշ. *adj. ind. and adv.* Distinct, decisive, precise; clearly.
լրոշեմ, **եցի**. *v. a.* To distinguish, to separate, to determine, to resolve.
լրոջ, **ի**, **աւ**. *s.* Lamb.
լրովայն, **ի**, **իւ**. *s.* Belly, breast.
լրովհեռեւ. *conj.* As soon as, because.
լրոտամ, **տացի**. *v. n.* To thunder.
լրոտումն, **տման**, **տմամբ**. *s.* Thunder.
լրորան, **ի**, **աւ**. *s.* (օրորոց) Cradle.
լրջայի, **ի**, **իւ**. *adj. and adv.* How much, how many, as much as.
լրպէս. *pre. and adv.* As, like, even as, so as. **Ո՞րպէս**, how? why?
լրպիսի, **սւոյ**, **սեաւ**. *adj.* What.
լրպիսուլթիւն. *s.* Quality, condition.
լրջ, **ոյ**, **ով**. *s.* Cavern, hole.
լրջու, **ըրջուի**, **ըրջուաւ**. *s.* Son-in-law, daughter-in-law.
լրս, **ոյ**, **ով**. *s.* Hunting, chase, game; (ձկան) fishing, fishery.
լրսամ, **սացի**. *v. a.* To hunt, to chase, to take, to catch, to fish; to entrap.
լրբան, **ոյ**, **ով**. *adj. and adv.* How much, how many.
լրբիւն, **ոյ**, **ով**. *s.* Ringworm, the itch.
ւթ, **ի**, **իւ**. *adj.* Eight.

Ութսուն, անից, անիւք . *adj.* Eighty.

Ուժգին . *adj. ind. and adv.* Hard, very, strongly, stoutly, sensibly.

Ուժեղ, ի, աւ . *adj.* Strong, stout.

Ուլ, ու, ու . *s.* A kid.

Ուլունք, լանց, լամբք . *s. pl.* Venetian pearls; jowel.

Ուխտ, ի, իւ . *s.* Vow; wish, desire.

Ուխտեմ, եցիւց . *a.* To vow, to profess.

Ուղեղ, ուղղոյ ուղղով . *s.* The brain, brains; marrow.

Ուղի, զւոյ, զւով . *s.* Road, way, path.

Ուղիղ, ուղղոյ, զով . *adj. and adv.* Right, direct; just, equitable; directly.

Ուղղեմ, եցի . *v. a.* To trim; to direct.

Ուղղութիւն . *s.* Uprightness, exactness.

Ուղտ . *s.* A camel.

Ումպ, ոյ, ուլ . *s.* Drink, beverage; draught.

Ունայն ի իւ . *adj.* Empty; vain, useless.

Ունդ, ընդոյ դով . *s.* Pulse.

Ունեղիք, լեաց, լեօք . *s. pl.* Tongue.

Ունիմ, կալայ . *v. a.* To have, to take, to hold to keep, to possess.

Ունկի, կւոյ, կեաւ . *s.* An ounce.

Ունկն, կան, կամք . *s.* An ear.

Ունչք, ընչաց, ընչովք . *s. pl.* Nose.

Ուշ, ոյ, ուլ . *s.* Attention, application.

Ուշիմ . *adj. ind.* Judicious.

Ուռ, ոյ, ուլ . *s.* A vine branch.

Ուռի, ուոյ, ուեաւ . *s.* A willow.

Ուռն, ուան, ուամք . *s.* A mallet.

Ուռնում, ուռուցայ . *v. n-p.* To swell, to puff up, to rise up.

Ուռոյցք, ուռցից, ուռցիւք . *s. pl.* A swelling, a tumour, puffing.

Ուս, ոյ, ով . *s.* Shoulder, flank.

Ուսանիմ, ուսայ . *v. a. and n.* To learn, to study, to be instructed.

Պատմն, սման, սմամք . *s.* Study.

Ուսուցանեմ, սուցի . *v. t.* To teach, to instruct, to lecture.

Ուստի . *adv. and conj.* Whence, for which reason, consequently. Ուստի՞, which way?

Ուսոր, տեր, տերք . *s. m.* Son.

Ուտեմ, կերի . or կերայ . *v. a.* To eat.

Ուր . *adv.* Where, whither. Ո՞ւր, in which? wherein?

Ուրազ, ի, աւ . *s.* A little hatchet.

Ուրախ . *adj. ind.* Merry, cheerful, gay.

Ուրախակցութիւն . *s.* Congratulation.

Ուրախանամ, խաջայ . *v. n-p.* To rejoice, to be merry, to be joyful.

Ուրախութիւն . *s.* Joy, cheerfulness, rejoicing, gayety.

Ուրանամ, րաջայ . *v. a.* To deny.

Ուրբաթ, ու, ու . *s.* Friday.

Ուրեմն . *conj. and adv.* Therefore, then.

Ուրեք . *adv.* Sometimes.

Ուրուական, ի, աւ . *s. and adj.* Shade, phantom, chimera; a sketch.

Ուրուկ, րկի, րկաւ . *s. and adj.* Leprous.

Ուրուր, ի, իւ . *s.* A kite, vulture.

Ոք, ուրուք, ոմամք . *adj.* Some one, some, somebody, a man.

Ոքող, ի, իւ . *s.* A thistle.

Չաման, ոյ, ուլ. *s.* Cumin.

Չամիչ, մչոյ, մչով. *s.* Raisins.

Չար, ի, աւ. *adj.* Bad, wicked.

Չարագոյն, գունի, գունիւ. *adj.* More, or very bad, worse, worst.

Չարաստեմ, եցի. *v. n. and a.* To speak ill, to slander, to defame; to accuse.

Չարաստութիւն. *s.* Slandering, detraction, imposture.

Չարաչար. *adj. ind. and adv.* Very bad, very ill, worse; wickedly, badly.

Չարաչար վարիմ, թեցայ. *v. n.* To spoil, to abuse, to corrupt.

Չարիք, թեաց, թեք. *s. pl.* Evils, misfortune; loss, damages, disaster.

Չարութիւն. *s.* Malice, malignity.

Չարչարանք, նաց, նք. *s. pl.* Passion, suffering, torment, pain, vexation.

Չարչարեմ, եցի. *v. a.* To torment, to torture, to molest.

Չափ, ու, ու, or ոյ, ուլ. *s.* Measure; quantity; a bound.

Չափազանց. *adj. ind.* Excessive.

Չափաւոր, ի, աւ. *adj.* Middling, shallow, passable, moderate.

Չափաւորութիւն. *s.* Mediocrity, moderation; frugality.

Չափեմ, եցի. *v. a.* To measure.

Չէզոք, ի, աւ. *adj. and s.* Neutral.

Չկը. *v. and s.* There is not.

- Չկամութիւն** . *s.* Unwillingness.
Չղջիկն , **կան** , **կամք** . *s.* A bat.
Չնշն . *adj. ind.* Light, vile, frivolous, trifling; very little.
Չոր , **ոյ** , **ով** . *adj.* Dry.
Չորանամ , **բացայ** . *v. n.* To grow dry; to wither, to fade.
Չորեքշաբթի , **ու** , **ու** . *s.* Wednesday.
Չորութիւն . *s.* Dryness, aridity.
Չորս , or **Չորք** , **բից** , **բիւք** . *adj.* Four.
Չու , **ոյ** , **ով** . *s.* Gait, proceeding, departure.
Չուան , **ի** , **ու** . *s.* Rope.
Չուեմ , **եցի** . *v. n.* To decamp, to set out, to march.
Չուխայ , **ի** , **իւ** . *s.* Cloth, stuff.
Չքանամ , **չբացայ** . *v. n-p.* To humble one's self; to vanish, to disappear.
Չքաւորութիւն . *s.* Scarcity, indigence.
Չքմեղ , **ի** , **ու** . *adj.* Innocent. 'Ի **չքմեղս լինիմ** , **եղէ** . *v. n-p.* To desire to be excused, to clear one's self.

Պ

- Պագանեմ** , **պագի** . *v. a.* To kiss.
Պալասամ , **ի** , **ու** . *s.* Balsam.
Պալատ , **ի** , **իւ** , or **տան** , **տամբ** . *s.* A palace, court.
Պախ . *adj. ind.* Boiled (meat).
Պախարակեմ , **եցի** . *v. a.* To blame, to criticise, to censure.
Պախուրց , **խրչի** , **խրչիւ** . *s.* A halter.

Պահանջեմ, եցի . օ. a. To ask, to demand, to prete

Պահանջումն, ջման, ջմամբ . question, claim.

Պահապան, ի, աւ . s. A gar sentry, a garrison.

Պահարան, ի, աւ . s. A case wardrobe; cover.

Պահեմ, եցի . օ. a. To conse to preserve, to maintain;

Պահպանեմ, նեցի . օ. a. To protect.

Պահպանութի . s. Conserva watch, protection; observ

Պահք, հոց, հովք . s. pl. nence; (մեծ պահք) lent; fishday.

Պաղէղ, ի, աւ . s. Alum.

Պայազատ, ի, աւ . s. A pr

Պայթուցանեմ, թուցի . օ.

- Պաշուստիկ**, *ի, աւ. s.* A sack, bag, pocket.
Պաշտ, *ի, իւ. s.* A horse-shoe.
Պաշտաւ, *ի, աւ. s.* A farrier.
Պանդխտիմ, *տեցայ. v. n-p.* To emigrate.
Պանդոկ, *ի, աւ. s.* An inn, eating-house; tavern, a publick-house.
Պանդոկապետ, *ի, աւ. s.* Host, an inn-keeper; a publican.
Պանդուխտ, *դխտի, դխտիւ. s.* Alien, stranger, a foreigner.
Պանիր, *նրոյ, նրով. s.* Cheese.
Պաշար, *ի, իւ, or ոյ, ով. s.* Provision, victuals, food, ware, equipment.
Պաշարեմ, *եցի. v. a.* To surround, to block up, to besiege.
Պաշարումն, *ուման, ամամբ. s.* A siege, blockade, surrounding.
Պաշտեմ, *եցի. v. a.* To adore; to serve on; to administer.
Պաշտպան, *ի, աւ. s.* A defender, patron, protector, favourer.
Պաշտպանեմ, *եցի. v. a.* To defend, to protect, to preserve.
Պաշտօն, *տաման, տամամբ, or ի, իւ. s.* Adoration, worship, religion; service; office; ministry, employment.
Պաշտօնեայ, *նէի. նէիւ. s.* An officer, minister; servant, waiter.
Պապ, *ու, ու, or ի, իւ. s.* Grand-father; the pope, a pontiff.
Պապակիմ, *կեցայ. v. n-p.* To starve with thirst, to be very thirsty.
Պապանձիմ, *ձեցայ. v. n-p.* To become

mute, to keep silence, to be unable to answer, to hold one's tongue.

Պատպնդեմ, եջի . *v. n.* To stammer.

Պառաւ, ոյ, ով . *s. f.* An old woman.

Պատկուճ, ի, աւ . *s.* A griffin.

Պատառ, ի, աւ . *s.* Cloth, stuff.

Պարբիմ, քեցայ . *v. n-p.* To be very thirsty; to die of thirst.

Պատահական ի աւ . *adj.* Accidental, fortuitous casual.

Պատահիմ, հեցայ . *v. n-p.* To meet.

Պատահումն հման, հմամբ . *s.* Accident, chance, case, hazard.

Պատանդ, ի, աւ . *s.* Hostage, token.

Պատանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A young man, child, a boy.

Պատառ, ոյ, ով . *s.* A bit, a slice.

Պատառաբոյծ . *adj. and s. ind.* A sponger, parasite, trencher-fly.

Պատառաբաղ, ի, աւ . *s.* A fork.

Պատառեմ, եջի . *v. a.* To tear, to burst.

Պատասխանեմ, եջի . *v. a.* To answer.

Պատասխանի նւոյ, նեաւ . *s.* A response, an wer apology

Պատարագ ի աւ . *s.* A sacrifice; mass.

Պատարագամատոյց, տուցի, տուցաւ . *s.* The liturgy, a mass-book.

Պատարագեմ, եջի . *v. n.* To offer, to sacrifice; to say mass.

Պատգամ, ի, աւ . *s.* An oracle.

Պատգարակ, ի, աւ . *s.* A litter, palanquin.

Պատեանք, ենից, ենիւք . *s. pl.* A case, scabbard, a sheath, a cover.

մ, եղի . *v. a.* To wrap up, to sur-
d, to inclose, to environ.

բազմ, ի, աւ . *s.* War; a battle,
contest.

բազմիմ, մեցայ . *v. n-p* To fight,
make war, to combat, to battle.

եմ, եղի . *v. a.* To punish.

է, աժոյ, աժով . *s.* Chastisement,
ty, punishment.

ւ, տուայ, տուով . *s.* Honour, dig-
degree, respect, veneration.

աւանդ, նայ, նգ . *s. pl.* Honesty,
ct, modesty, shame.

ր, ի, աւ . *s.* Image, picture.

րահան, ի, աւ . *s.* A painter.

աւ, ի, աւ . *s.* Cause, reason,
ct, motive; an author.

աւանդ, նայ, նգ . *s. pl.* A pretext,
se, shew.

էն, ճէնի, նիւ . *s.* A copy, duplicate.

եմ, մեցի . *v. a.* To relate, to narrate.

ւթիւն . *s.* Narration, history.

ւճան, ի, աւ . *s.* A gown, a cloak,
t, the long robe.

էշ, նշի, նշաւ . *s.* A rampart, a
on, a fortress.

սճ, ի, իւ . *adj. and s.* Convenient.

սճիմ, ճեցայ . *v. n-p.* To agree,
it, to belong.

բամբ, ի, աւ . *s.* A hall, court;
; projecture.

աւկան, ի, աւ . *adj.* Estimable,
; venerable, precious, valuable.

- Պատուանդան, *ի, աւ. s.* A jossing-block, a pedestal, footstool.
- Պատուաստ, *ի, իւ. s.* A graft; grafting, inoculation, insertion.
- Պատուաստեմ, *եցի. v. a.* To graft.
- Պատուար, *ի, աւ. s.* A bulwark, bastion, rampart, barrier.
- Պատուեմ, *եցի. v. a.* To honour, to revere, to respect, to venerate.
- Պատուէք. *s. ind.* Command, commandment, order, a precept.
- Պատուիրեմ, *եցի. v. a.* To command.
- Պատուհան, *ի, աւ. s.* A window.
- Պատասպարեմ, *եցի. v. a.* To protect, to defend, to surround.
- Պատասպարիմ, *ընցայ. v. n-p.* To fly for refuge, to retire.
- Պատրաստ, *ի, իւ. adj.* Ready, disposed; furnished.
- Պատրաստեմ, *եցի. v. a.* To prepare, to dress, to furnish, to provide.
- Պատրաստութիւն. *s.* Preparation.
- Պատրիարք, *ի, աւ. s.* A patriarch.
- Պատրոյգ, *ըռգի, ըռգաւ. s.* Snuff, or cotton of a candle, wick of a lamp.
- Պատրուակ, *ի, աւ. s.* A veil, a cover; a mask; pretext.
- Պատրուակեմ, *եցի. v. a.* To cover, to hide, to veil, to mask.
- Պար, *ու, ու. s.* A ball, a dance; an assembly, a choir, a circle.
- Պարագայ, *ի, իւ. adj. and s.* Adjacent; circumstance, detail; turn.

- բեմ, եջի. *v. a.* To bound.
 , ի, աւ. *s.* A cable.
 ոյ, ի, աւ. *s.* The neck; (անո-
 a defile; (ծովու) isthmus.
 , ոյ, ով. *adj. and s.* Unoccupied;
 e, conveyency, respite.
 իմ, պէցայ. *v. n-p.* (բացառական
 ով) To leave off, to ramble;
 (ան հոլովով) to apply one's self,
 about.
 ա, ի, իւ. *adj.* Fat.
 տանամ, տացայ. *v. n-p.* To fat-
 (երկրի) to manure, to dung.
 առւթիւն. *s.* Fat, grease; abundan-
 asture, manure.
 , ի, աւ. *s.* A gift, present.
 եմ, եջի. *v. a.* To give, to make
 sent.
 , եջի. *v. n.* To dance.
 ի, իւ. *adj. and s.* Simple; clear,
 e; sincere, natural; serenity.
 սմիտ, մտի, մտաւ. *adj.* Sincere,
 le, ingenuous, artless.
 մ, եջի. *v. a.* To clear, to expand,
 plain, to unfold, to unroll.
 լւթիւն. *s.* Simplicity, clearness,
 ity, unfolding.
 լնակ, ի, աւ. *s.* Bolt of a lock.
 լաւ, զտի, զտիւ. *s.* A strainer,
 nder, a skimmer.
 , բենի, բենիւ. *s.* Subsistence,
 , nourishment.
 ույ, բապի, բապաւ. *s.* A wall.

Պարծանք, նայ, նգք . *s. pl.* Glory, ostentation, boast; honour, merit.

Պարծենդուծիւն . *s.* Boasting.

Պարծիմ, ծեցայ . *v. n-p.* To boast, to glory, to praise one's self.

Պարկ, ի, իւ . *s.* A sack, bag, a budget, a portmantle, a purse.

Պարկեշա, ի, իւ . *adj.* Modest, honest.

Պարկեշտութիւն . *s.* Modesty, honesty.

Պարոյկ, ըուկի, ըուկաւ . *s.* A circumference.

Պարունակ, ի, աւ . *s.* Orb, circle, a sphere, order.

Պարունակեմ, եցի . *v. a.* To contain, to comprehend, to enclose.

Պարուտակ, ի, աւ . *s.* A cover, a pellicle, membrane; follicle.

Պարպատիմ, տեցայ . *v. n-p.* To be broken, to burst, to be burst.

Պարսաթիկ, տկի, տկաւ . *s.* A sling.

Պարտաւ, ի, աւ, or ոյ, ով . *s.* Blame, a reproach, censure, criticism.

Պարտաւեմ, եցի . *v. a.* To blame, to upbraid, to reproach, to criticise.

Պարտական, ի, աւ . *adj.* Debtor, obliged.

Պարտատէր, տեաւն, տերամբ . *s.* Creditor.

Պարտէզ, տիզի, տիզաւ . *s.* Garden.

Պարտիմ, տեցայ . *v. n-p.* To owe, to be obliged, to be bound.

Պարտութիւն . *s.* Subjection, weakness.

Պարտք, տուց, տեգք . *s. pl.* Debt, duty, obligation, a bond; credit.

Պաքսիմաք, ի, աւ . *s.* A biscuit.

- Գեղեմ, եջի . *զ. Բ.* To dig, or dive into, to sap the foundation of a building.
- Գերշ, ի, աւ. *adj.* Rich, noble, magnificent, abundant, superb.
- Գերշութիւն. *s.* Pagantry, magnificence.
- Գէսպէս . *adj. ind. and adv.* Diverse, various, different; variously.
- Գէպք . *s. ind. pl.* Need, necessity.
- Գիծակ, ի, աւ. *s.* A gnat, wasp, oxfly.
- Գիղծ, պղծոյ, պղծով. *adj.* Impure, unclean, dirty, foul, execrable.
- Գինա . *adj. ind.* Hard, thick, firm, solid.
- Գիտակութիւն . *s.* A stain, spot, speckle.
- Գիտակաբար . *adv.* Abusively, falsely.
- Գիտանի, նւոյ, նեաւ. *adj.* Useful, advantageous, profitable.
- Գիտանութիւն . *s.* Utility, advantage.
- Գիտոյ է . *զ. imp.* It is necessary.
- Գիտոյք, յից, յիւք . *s. pl.* Want.
- Գլղամ, ի, իւ . *s.* Phlegm.
- Գլակինդի, կինգւոյ, կինգեաւ . *s.* Pastry-work, a cake.
- Գղինձ, պղնձոյ, ձով. *s.* Copper, brass.
- Գղծեմ, եջի . *զ. Բ.* To soil, to stain, to spot; to pollute, to abuse.
- Գղծութիւն . *s.* Filthiness, dirt; profanation; pollution.
- Գղպեղ, ի, աւ. *s.* Pepper.
- Գղպջակ, ի, աւ. *s.* A blister, a swelling.
- Գղտոր, ի, իւ. *adj.* Muddy, thick.
- Գղտորեմ, եջի . *զ. Բ.* To confound, to disturb, to embroil, to perplex.
- Գճեղն, պճղան, պճղամբ. *s. (տոկոյ)* The

heel; (*խստորոյ*) a clove of garlick.

Պճնեմ, *եցի* . *v. a.* To embellish, to bedeck, to adorn, to enrich.

Պնակ, *ի*, *աւ* . *s.* Dish, mess, a plate.

Պնդանամ, *դացայ* . *v. n-p.* To grow hard.

Պնգեմ, *եցի* . *v. a.* To fasten, to strengthen; to pretend, to sustain.

Պնդուծիւն . *s.* Consistance, solidity.

Պշնում, *պշեայ* . *v. n.* To look at, to eye fixedly, to observe, to contemplate.

Պողոպատ, *ի*, *իւ* . *s.* Steel.

Պողոպայ, *ի*, *իւ* . *s.* A street, lane, way.

Պոյան, *պուտան*, *պուտամք* . *s.* A pot, a porridge-pot, a pitcher.

Պոնդ, *ի*, *իւ* . *s.* A gillip.

Պոռնիկ, *նկի*, *նկաւ* . *s.* Fornicator, adulterer; a lewd man.

Պոռնկիմ, *կեցայ* . *v. n-p.* To commit fornication, to be prostituted.

Պոռնկորդի, *դւոյ*, *դւով* . *s.* Bastard.

Պոռնկուծիւն . *s.* Fornication; prostitution, whoredom.

Պորտ, *ոյ*, *ով* . *s.* The navel.

Պսակ, *ի*, *աւ* . *s.* A crown, a diadem;
(*ամուսնութի*) marriage, matrimony;
(*կամիջի*) parapet.

Պտկունք, *կանց*, *կամք* . *s. pl.* The nipple.

Պտոյա, or *Պտոյաք*, *պտուտից*, *պտուտիւք* . *s. pl.* Turn, a turning round.

Պտոյաքեմ, *եցի* . *v. a.* To turn, to turn round, to go turning and winding.

Պտուղ, *պտղոյ*, *պտղով* . *s.* Fruit; (*սեղանոյ*) dessert.

ւտակ, ի, աւ. *s.* Vice, or screw.
 ա, ի, իւ. *s.* A leek.
 անիմ, պրծայ. *v. n-p.* To escape.
 եմ, եցի. *v. a.* To tie strongly.
 ու, ոյ, ով. *s.* Rush.
 ւ, ի, իւ. *s.* Carded wool.

Զ

Հ, ի, իւ. *s.* A torch, flambeau.
 զբ. *adj. ind.* Big, abundant (rain).
 զլխեմ, եցի. *v. a.* To break, to
 sh, to crush, to crack.
 զբ, ի, իւ. *s.* Nourishment, food.
 զամն, լեման, լեմամբ. *s.* An ostrich.
 Ե, ի, իւ. *s.* Effort, study, work.
 եամ, նացայ. *v. n-p.* To endeavour,
 strive, to study, to hasten.
 աագող, ի, աւ. *adj. and s.* An apo-
 gist, a lawyer, a defender.
 աագողեմ, եցի. *v. a.* To defend, to
 stify, to excuse.
 ոգեմ, եցի. *v. a.* To cut in pieces.
 շնում, ուայ. *v. n-p.* To warm, to be
 rmed, to heat; to grow angry.
 շ, ոյ, ով. *s.* Heat, warmth.
 ոմ, ոյ, ով. *adj.* Hot, warm.
 ռմաչալի, ի, իւ. *s.* A thermometer.
 ռմեռանդն. *adj. ind.* Devout, pious.
 ռմն, բման, բմամբ. *s.* A fever, ague.
 ռմոռ, ի, աւ. *adj.* Troubled with
 ague, feverish.
 ռմուլիւն. *s.* Heat, sun-burning.

- Զիւ**, or **Զիդ**, **Զոփ**, **Զգաւ** . *s.* A nerve, sinew.
Զգացաւու թիւն . *s.* Spasm, convulsion.
Զնջեմ, **Էջի** . *v. a.* To clean, to scour, to wipe; to efface, to cancel, to take away.
Զնջոց, **ի**, **աւ** . *s.* A dusting-clout, dish-clout, rubber, a rag, tatter.
Զոկ, **ի**, **իւ** . *s.* A band, gang, troop.
Զորեպան, **ի**, **աւ** . *s.* A muleteer.
Զորի, **բւոյ**, **բուով** . *s.* A mule.
Զուր, **ջրոյ**, **ջրով** . *s.* Water.
Զրադաշք, **ջից**, **ջիւք** . *s. pl.* A watermill.
Զրկող, **ի**, **աւ** . *adj.* and *s.* Hydropick.
Զրկիւր, **կրի**, **կրաւ** . *s.* and *adj.* A water porter, or bearer; aqueous.
Զրհան, **ի**, **աւ** . *s.* Pump.
Զրհեղեղ, **ի**, **աւ** . *s.* Deluge, flood, inundation.
Զրհոս, **ի**, **իւ** . *s.* Aquarius.
Զրհոր, **ոյ**, **ով** . *s.* A well, a cistern.
Զրմուղ, **մղի**, **մղաւ** . *s.* Aqueduct, a canal, a pantile, pipe.
Զրշուն, **շան**, **շամբ** . *s.* An otter.

Ռ

- Ռաբբի** . *s. ind.* A rabbi, rabbin.
Ռամիկ, **միկ**, **մկաւ** . *adj.* and *s.* Vulgar; the mob, the common people.
Ռամկական, **ի**, **աւ** . *adj.* Vulgar, vile, contemptible, trivial, plebeian.
Ռահան, **ի**, **աւ** . *s.* A basil.
Ռեաին, **տնի**, **տնիւ** . *s.* Resin; honeydew.
Ռիշտ, **ռշտի**, **ռշտաւ** . *adj.* Niggardly.

- Ռնդեղջիւր , ջեր , ջերբ . *s.* A rhinoceros.
 Ռնդունք , դանց , դամբք . *s. pl.* Nostril.
 Ռաճիկ , ճկի , ճկաւ . *s.* Salary, pension,
 a soldier's pay; payment.
 Ռումբ , բմոյ , բմո՞ւ . *s.* A bomb, a
 grenade.
 Ռաւի , ռժկոյ , ռժկո՞ւ . *s.* A thick con-
 fection of grapes.

Ս

- Սա , սորա , or սորին , սո՞վն , or սո՞վմբ .
pro. This, this man, he, she; that, it.
 Սաք , ի , աւ . *s.* A goose.
 Սաթ , ի , աւ . *s.* Amber, yellow amber.
 Սաւ , ի , իւ . *s.* An anvil.
 Սալայատակ , ի , աւ . *s.* Pavement.
 Սալոր , ոյ , ու . *s.* A plum.
 Սակ , ի , իւ . *s.* Account, measure, con-
 dition; tribute, rate, tax.
 Սակայն . *conj.* But, however, yet, in the
 mean time, notwithstanding.
 Սակառի , ռոյ , ռո՞ւ . *s.* Hamper, a
 frail, scuttle.
 Սակաւ , ու , ու . *adj. and s.* Little,
 small, slender, exiguous; less, nothing.
 Սա . սակաւ սակաւ , by degrees.
 Սակաւիկ . *adj. ind.* Very little.
 Սակաւութիւն . *s.* A smallness, small
 quantity, slenderness, rarity.
 Սակա . *pre.* Because of, for, about,
 touching, concerning.
 Սակր , կեր , կերբ , or կրաւ . *s.* A sabre.

Սահանք, նայ, նգ . *s. pl.* Water-falls, a cataract, cascade; a sluice.

Սահիմ, հեցայ . *v. n-p.* To slide, to glide, to slip, to slip along.

Սահման, ի, աւ . *s.* A bound, limit, term, confines, frontiers, borders; place, part, side, room; definition, rule, precept, state, condition.

Սահմանադրուիք, դիտոյ, դիտովք . *s. pl.* Frontiers, borders, boundary.

Սահմանադրութիւն . *s.* Constitution, an institution, regulation.

Սահմանեմ, եցի . *v. a.* To bound, to circumscribe, to define, to determine, to decide; to establish.

Սաղաւարտ, ի, իւ . *s.* An helmet, casque.

Սաղմն, մին, միւ . *s.* Factus, embryo.

Սաղմոս, ի, աւ . *s.* A psalm.

Սաղմոսեմ, եցի . *v. a.* To sing psalms.

Սամի, մեոյ, մեով . *s. (կառայ)* The pole of a coach; beam.

Սամիթ, միթի, միթաւ, or միթոյ, միթով . *s.* Anise, or dill; fennel.

Սամոյր, մուրի, մուրաւ . *s.* A sable.

Սայթաքեմ, եցի . *v. n.* To slip, to fail.

Սայլ, ի, իւ . *s.* A waggon, a cart.

Սայր, ի, իւ . *s.* Thread, edge, the edge, sharpness; point.

Սան, ի, իւ . *s.* A cauldron, a kettle.

Սան, ու, or ոյ, ու . *s.* A pupil, a foster-child; godson.

Սանահայր, հօր, հարբ . *s.* God-father.

Սանամայր, մօր, մարբ . *s.* God-mother.

Մանդ , ի , իւ . *s.* A mortar.

Մանդխոռոն , ուին , ուամբ . *s.* A pestle.

Մանդուղք , դղոց , դղովք . *s.pl.* A ladder;
a staircase, step, stair.

Մանձ , ի , իւ . *s.* Bridle, rein, a horse-bit.

Մանձեմ , եցի . *v. a.* To bridle, to repress.

Մանտր , տեր , տերք . *s.* Comb.

Մանտրեմ , եցի . *v. a.* To comb, to card.

Մապատ , ի , աւ . *s.* A trunk, coffer, chest.

Մապատողն , դին , դամբ . *adj. and s.* Hump-
backed, a hunchbacked.

Մառիմ , ուեցայ . *v. n-p.* To congeal, to
freeze, to be frozen.

Մառն , ուին , ուամբ . *s.* Frost, ice.

Մառոյցք , ուուցից , ոուցիւք . *s. pl.* Frost,
ice, glazed frost; congelation.

Մասանիմ , նեցայ . *v. n-p.* To be moved,
to be affected, to tremble.

Մաստ . ի , իւ . *s.* Reprimand; menace.

Մաստեմ , եցի . *v. a.* To reprimand, to
find fault; to threaten.

Մաստիկ . *adj. ind.* Vehement, violent,
impetuous; extreme, utmost; severe,
rigid, austere; alive, strong.

Մաստկութիւն . *s.* Violence, vehemence,
impetuosity, pride; augmentation.

Մատակեմ , եցի . *v. a.* To massacre, to
kill, to slay, to exterminate, to lose.

Մատանայ , ի , իւ . *s.* Satan, a demon,
devil, evil spirit; adversary.

Մատափ , ի , իւ . *s.* Mother of pearl.

Մատրինջ , բընջոյ , բընջով . *s.* Chess.

Մարդ , ի , իւ . *s.* Spider (an insect).

Սարեակ, or Սարեկ, *ի, աւ. s.* A starling.

Սարկաւադ, *ի, աւ. s.* A deacon.

Սարսյ, *ի, իւ. s.* A pine-tree.

Սարսափիմ, *սեցայ. v. n-p.* To shudder, to tremble, to be greatly afraid.

Սարսիմ, *սեցայ. v. n-p.* To be moved, to tremble to totter.

Սարսինայ, *ի, իւ. s.* A bower in a garden, a vine-arbour.

Սաւան, *ի, աւ. s.* Sheet.

Սաւառնեմ, *եցի. v. n.* To flap it's wings, to flutter about.

Սափոր, *ոյ, ով. s.* Urn; a pot, a large jug, a pitcher.

Սափրեմ, *եցի. v. a.* To shave, to shear.

Սափրիչ, *բչի, բչաւ. s.* A barber.

Սգամ, *գացայ. v. n. and a.* To afflict one's self, to regret, to bewail.

Սեամբ, *սեմոց, սեմովք. s. pl.* The threshold of a door.

Սեաւ, *սեւոյ, սեւով. adj.* Black, dark.

Սեխ, *ի, իւ. s.* A melon.

Սեկ, *ի, իւ. s.* Dressed leather, cordwain, morocco-leather.

Սեղան, *ոյ ով. s.* A table; an altar.

Սեղանակապուտ, *պտի, պտիւ. adj.* Sacrilegious.

Սեղանատուն, *տան, տամբ. s.* A dining-room, eating-room, refectory.

Սեղեի, *ի, աւ. s.* A coquet, gallant.

Սեղլեմ, *եցի. v. a.* To strain, to wring hard, to lay close, to straiten.

Սենեակ, *եկի, եկաւ. s.* Chamber, a

- closet, room; cell.
- Սեւ, ոյ, ուլ. *s.* Point of a rock, a rock steep; a cone, a stake.
- Սեպհականեմ, եցի. *v. a.* To usurp a thing, to arrogate to one's self.
- Սեպտեմբեր, ի, իւ. *s.* September.
- Սեւ, ի, իւ. *s.* Gender; kind, sort.
- Սեր, ի, իւ. *s.* Kind; sex; cream.
- Սերեկ, ի, աւ. *s.* Sheep's leather, leather, skin; parchment.
- Սերիմ, բեցայ. *v. n-p.* To be multiplied by generation, to descend from.
- Սերկիկ, ի, աւ. *s.* A quince.
- Սերմանեմ, եցի. *v. a.* To sow.
- Սերմն, ման, մամբ. *s.* Seed, sperm; kernel, grain; a shoot, germe.
- Սերունդ, ընդեան, ընդեամբ. *s.* Procreation, descent, generation, posterity.
- Սերտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To settle, to be fixed, to be made firm.
- Սերովբէ. ի, իւ. *s.* A seraphim.
- Սևակ, ի, աւ. *s.* Ink.
- Սևամաղձութիւն. *s.* Melancholy.
- Սևանամ, սևացայ. *v. n-p.* To blacken.
- Սևութիւն. *s.* Blackness, black.
- Սէգ, սիգի, սիգաւ. *adj.* Imperious, haughty, high, arrogant, proud.
- Սէղ. սիղոյ, սիղով. *s.* Grass, herbage, cow-grass, after-grass.
- Սէր, սիրոյ, սիրով. *s.* Love, affection; charity, alms; propensity.
- Սթափիմ, փեցայ. *v. n-p.* To awake, to come to one's self again.

- Միգամ, սիգացի . *v. n.* To strut, to stalk.
 Միկզ, սկեզ, սկեզաւ . *s.* A shekel.
 Մին, սնոյ, սնով . *s.* Service apple, sorb-apple; sorb-apple tree.
 Մինչքոր, ի, աւ . *adj.* and *s.* Abject, vile, base; the rascality, the mob.
 Միսեռն, ռան, ռամբ . *s.* Chick-pease.
 Միրամարզ, ի, աւ . *s.* A peacock.
 Միրայ, ի, իւ . *s.* A mat.
 Միրեմ, եցի . *v. a.* To love.
 Միրեթ, լւոյ, լեաւ . *adj.* Amiable, dear; a favourite, a minion, friendly.
 Միրուն . *adj. ind.* Dear, pretty, fine.
 Միրա, սրտի, սրտիւ . *s.* The heart.
 Միւն, սեան, սեամբ . *s.* A column, a pillar.
 Մլաք, ի, աւ . *s.* Dart, arrow; a javelin.
 Մխալ . *s. ind.* Fault, error, failing, want, a mistake, a blunder.
 Մխալիմ, լեցայ . *v. n-p.* To fail, to sin, to be mistaken, or bewildered.
 Մկեսուր, սրի, սրաւ . *s. f.* Mother-in-law.
 Մկեսրայր, առն, արամբ . *s.* Father-in-law.
 Մկիզքն, սկզբան, բամբ . *s.* A beginning; origin, principle; the lead, entry, exordium; maxim.
 Մկիհ, սկհոյ, սկհով . *s.* A chalice, calix.
 Մկունդ, սկնդի, սկնդաւ . *s.* Lap-dog.
 Մկուտեղ, սկտեղ, սկտեղք . *s.* Dish, basin, a porringer, a plate.
 Մկանիմ, սկսայ . *v. a.* and *n.* To begin; to lead; to be born, to rise.
 Մղեմ, եցի . *v. a.* To shorten.
 Մղց, ի, աւ . *s.* A saw, handsaw.

սկ, ի, աւ. *s.* Hoof.

նիւմ, սնայ. *v. n-p.* To nourish one's
f, to feed upon.

նկ, ի, աւ. *adj. and s.* A bankrupt.

նկութիւն. *s.* Bankruptcy, failure.

պարծ, ի, իւ. } *adj.* Proud, haugh-

տառ, ի, իւ. } *ty, vain, pompons.*

շր, գորի, գորիւ. *s.* Red, red co-
ur, paint, tinsel.

քիկ, գլի, գլաւ. *s.* Quicksilver.

ւռա, գսի, գսաւ. *s.* Grape, gauze.

տի, աւոյ, տաւ. *adj.* Vain, needless,
fling, frivolous, idle.

տիք, տեաց, տեօք. *s. pl.* A trifle,
inuteness, vanity.

ւնդ, սննդեան, դեամք. *s.* Nourish-
ment, food, aliment, subsistence.

ւցանեմ, ուցի. *v. a.* To nourish, to
ing up, to feed, to maintain.

ւ. ոյ, ով. *s.* Onion.

ւակ, ի, աւ. *s.* A nightingale.

լամ, աջայ. *v. n-p.* To crawl, or
eep along, to glide, to slip.

լնակ, ի, աւ. *s.* Bolt.

քի, ճւոյ, ճւով. *s.* A pine-tree.

ն, սորին, սովին, or սովեմք. *pro.* This,
at, it; this, this woman, she, he.

նպէս. *adv.* So, thus, in this manner.

սկնձ, սսնձոյ. ձով. *s.* Glue.

սկ. *adj. ind. and adv.* Simple, alone,
nely, only, solely.

սկալի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Horrible,
rightful, dreadful, hideous.

Մոր, ոյ, ով. *s.* Hollow, cave
Մորեմ, եցի. *v. n.* To flow,
Մուգ, սգոյ, սգով. *s.* Mour
affliction, pain, sadness.

Մուգակ, ի, աւ. *s.* A diver,
Մուլեմ, եցի. *v. n.* To whis
Մուղ, սղի, սղիւ. *s.* Brief, sho

Մանկ, մեկոյ, մեկով. *s.* A m
Մուսր, ի, իւ. *s.* Red ochre,

Մուտ, ստոյ, ստով. *adj. s*
False; falsehood, a lye; fal

Մուտակ, ի, աւ. *s.* A false sto
thyst.

Մուր, սրոյ, սրով. *s.* Sword

Մուր. *adj. ind.* Pointed, shi
piercing, cutting; penetrat

Մուրա, սրոյ, սրով. *adj.* He
pure, unmixed, neat, clea

Մուրհանգակ, ի, աւ. *s.* A
footman, a courier, messenger

- Սպառւեմ, եցի . *v. a.* To drain, to dry up, to consume, to finish.
- Սպառնալիք, լեաց, լեզք . *s. pl.* Menace, threat, a hectoring.
- Սպաս, ու, ու . *s.* Service, function.
- Սպասաւոր, ի, աւ . *s.* Servant, waiter, a footman; minister, an officer.
- Սպասաւորեմ, եցի . *v. a.* To serve one, to assist; to administer.
- Սպասեմ, եցի . *v. n.* To expect, to stay.
- Սպարապետ, ի, աւ . *s.* General, chief.
- Սպիղանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A plaster.
- Սպի, սպւոյ, սպւով . *s.* A cicatrix, a wound, sore, stigma.
- Սպիտակ, ի, աւ . *adj.* White; clean.
- Սպիտակութիւն . *s.* Whiteness, white.
- Սպունգ, սպնգոյ, սպնգով, or սպնգաւ . *s.* A sponge.
- Սպրդիմ, գեցայ . *v. n-p.* To insinuate one's self, to glide, to creep into.
- Ստախոս, ի, աւ . *adj.* Liar, lying, an impostor, fibber, false.
- Ստահակ, ի, աւ . *adj.* Wicked, lewd, licentious, rognish, insolent.
- Ստամբակ, ի, աւ . *adj.* Indocile, untoward, insolent, stubborn.
- Ստամոքս, ի, աւ . *s.* The stomach.
- Ստանամ, ստացայ . *v. a.* To acquire, to have, to possess, to gain.
- Ստացում, ոյ, ով . *s.* Purchase, riches, wealth, possession, fund, goods.
- Սադտանեմ, գտի . *v. a.* To accuse, to blame, to censure, to reprimand.

Ստեմ, եցի. *v. n.* To lie, to decay.

Ստեղծանեմ, ստեղծի. *v. a.* To invent; to produce.

Ստեղծուած, ոյ, ով. *s.* Creation; invention; forming.

Ստեղն, զան, զամբ. *s.* Branch, a sucker, sprig, stalk.

Ստեպղին, զնոյ, զնով. *s.* A carnage.

Ստերգութիւն, դման, գմամբ. *adj.* Perfidious.

Ստերջ, ի, իւ. *adj.* Past breeding.

Ստիկ, ոյ, ով. *s.* Bristle, hair of a beard.

Ստէպ. *adj. ind. and adv.* Haste; frequently, oftentimes, frequently.

Ստին, ստեան, ստեամբ. *s.* Breast; a woman's breast, bosom, the breast.

Ստիպեմ, եցի. *v. a.* To press, to constrain, to force, to hasten.

Ստոման, ի, աւ. *s.* A pot, a jug, a vessel.

Ստոյգ, ստուգի, գիւ. *adj.* Certain, true, real, genuine.

Ստորագրեմ, եցի. *v. a.* To subscribe, to sign; to describe; to trace.

Ստորագրութիւն. *s.* The subscription, signature, sign.

Ստորակէտ. կիտի, կիտիւ. *s.* A corner.

Ստորասեմ, եցի. *v. a.* To affirm, to assert.

Ստորեւ. *pre. adv. and s.* Under, below; down; the underneath.

Ստորի, բւոյ, բւով. *s.* A weaver's loom.

Ստորին, ընոյ, ընով. *adj. and s.* Prior, low; creeping; deep.

Ստորագելի, լւոյ, լեաւ. *adj.* atribute, predicable; a property.

Ստորտա, *ի, իւ*. *s.* A foot, the lowest part; the skirt of a doublet.

Ստուար, *ի, աւ*. *adj.* Thick, dense, large, big.

Ստուգարանութիւն. *s.* Etymology.

Ստուգեմ, *եցի*. *v. a.* To certify, to verify, to assure, to assert.

Ստուգութիւն. *s.* Certainty, assurance.

Ստուկը, *ի, աւ*. *s.* Shade, shadow.

Ստուծիւն. *s.* Falsehood, forgery, falsity, a lying, lie, fable.

Ստրուկ, *ստրկի, ստրկաւ*. *s.* A slave.

Սրտախաղութիւն. *s.* Fencing.

Սրտածուծիւն. *s.* Pestilence, plague.

Սրահ, *ի, իւ*. *s.* A hall.

Սրամիտ, *մտի, մտաւ*. *adj.* Subtile, quick, witty, sagacious.

Սրտաւես, *ի, աւ*. *adj.* Clear-sighted, piercing, penetrating.

Սրբադրեմ, *եցի*. *v. a.* To correct.

Սրբադրութիւն. *s.* Correction.

Սրբազան, *ի, իւ*. *adj.* Sacred, holy.

Սրբան, *ի, աւ*. *s.* The anus.

Սրբեմ, *եցի*. *v. a.* To purge, to cleanse, to clean, to polish, to furbish, to wipe.

Սրբիչ, *բջի, բջաւ*. *adj.* and *s.* A towel; (*քահանայի*) abstersive.

Սրբութիւն. *s.* Pureness, chastity, holiness; a sacrament, communion.

Սրեմ, *եցի*. *v. a.* To sharpen, to whet.

Սրունծաց, *ի, իւ*. *adj.* Rapid, swift.

Սրեկայ, *ի, իւ*. *adj.* and *s.* A highwayman, roguish, a rascal, scoundrel.

Սրինգ, սրնգի, սրնգաւ. *s.* A flute, a clarion, a stem, a pipe, syringe.

Սրուակ, ի, աւ. *s.* A bottle.

Սրութիւն. *s.* Subtilty, a keenness.

Սրունք, նից, նիւք. *s. pl.* Leg.

Սրահապան, ի, աւ. *s.* A curtain, a warden, bed-curtains.

Սրահեմ, եցի. *v. a.* To sprinkle; to water.

Սրտաբեկ. *adj. ind.* Dejected, discouraged, broken; frightened.

Սրտապնդեմ, եցի. *v. a.* To encourage, to re-animate, to comfort.

Սրտապնդութիւն. *s.* Courage, heart.

Սրտեայ. *adj. ind.* Courageous.

Սրտցաւութիւն. *s.* Compassion, pity; pain, grief, vexation.

Սփածանելի, լւոյ, լեաւ. *s.* An apron.

Սփեւ. *adj. and s. ind.* Diffuse, spread; extension, dispersion.

Սփոփեմ, եցի. *v. a.* To ease, to allay, to console, to sweeten.

Սփռեմ, եցի. *v. a.* To spill, or shed, to spread, to disperse, to extend.

Սփռոց, ի, իւ. *s. (սեղանի)* A table-cloth

Սփրիդ, ի, աւ. *s.* Mat; basket.

Սքանչանամ, չացայ. *v. n-p.* To admire, to wonder, to be admired.

Սքանչելի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Admirable.

Սքանչելիք, լեաց, լեք. *s. pl.* A wonder, a prodigy, sign.

Սքեմ, ի, աւ. *s.* Monk's habit.

Սքողեմ, եցի. *v. a.* To veil, to cover.

Սօսի, ուոյ, սեաւ. *s.* A plane-tree.

Վ

- Վազր, գեր, գերք. A tiger.
- Վազեմ, եցի. *v. n.* To run; to leap, to shoot forwards, to fly away.
- Վաղք, զից, զիւք. *s. pl.* Course; leap; a water-fall; gallop.
- Վաթսուն, սնից, սնիւք. *adj.* Sixty.
- Վախճան. ի, աւ. *s.* End, conclusion, a but, aim; an object, result, upshot; decease, death. 'Ի վախճանի, in fine, finally, at last, after all.
- Վախճանեմ, եցի. *v. a.* To finish.
- Վախճանիմ, նեցայ. *v. n-p.* To be finished; to depart this life, to die.
- Վախք, խից, խիւք. *s. pl.* Fear, terror, fright, apprehension; precipice.
- Վակաս, ի, աւ. *s.* Epaulet; ephod.
- Վահ. *int.* Oh! hab! alas!
- Վահան, ի, աւ. *s.* A buckler, a shield.
- Վահանաձուկն, ձկան, ձկամք. *s.* Turbot.
- Վաղ, ու, ու. *adj. and adv.* Ancient, old; early; shortly, quick. 'Ի վաղ ժամանակաց, a long time ago. Վաղ ընդփոյթ, soon, quick.
- Վաղիւ, զուի, զուիւ. *s. and adv.* To-morrow, the day after.
- Վաղվաղակի. *adv.* Wery soon, as soon as, hastily, directly, in haste.
- Վաղը, զեր, զերք. *s.* A sabre.
- Վաճառ, ի, աւ. *s.* Commerce, trade, traffick; merchandise, market.

վայ, ի, իւ . *s.* Misfortune
 վայ . *int.* Oh! alas!
 վայելեմ, եղի . *v. a.* To e
 sess; to taste with pleasu
 վայելուչ . *adj. ind.* Conve
 վայելութիւն . *s.* Beauty
 վայելք, լից, լիւք . *s. pl*
 Enjoyment, possession.
 վայթեմ, եղի . *v. a.* To em
 վայր, ի, իւ . *s.* Place, roc
 վայրապար . *adj. ind.* an
 needless; in vain.
 վայրենի, նւոյ, նեաւ . *ad*
 vage, rural, rude, rough
 վայրկեան, կենի, կենիւ .
 an instant, a point.
 վանական, ի, աւ . *adj.* an
 tual; a monk, a friar.
 վանդակ, ի, աւ . *s.* A gra
 վանեմ, եղի . *v. a.* To pi

- Վառ**, **ի**, **իւ**. *adj.* and *s.* Ardent.
Վառարան, **ի**, **իւ**. *s.* A hearth.
Վառեակ, **եկի**, **եկաւ**. *s.* Young hen.
Վառեմ, **եցի**. *v. a.* To light, to inflame;
 to arm, to furnish with arms.
Վառօղ, **ի**, **աւ**. *s.* Powder, gunpowder.
Վասն. *pre.* For, in order to, as for.
Վասն որոյ. *conj.* Why, therefore, then.
Վաստակ, **ոյ**, **ով**. *s.* Fatigue, weariness,
 work, labour, pain.
Վաստակեմ, **կեցայ**. *v. n-p.* To fatigue,
 to work, to labour, to grow weary.
Վաճառ, **ի**, **իւ**. *adj.* Wanton, lustful,
 libidinous, lascivious, obscene, lewd.
Վատ, **ի**, **աւ**. *adj.* Bad, vile; idle.
Վատահամբաւ, **ի**, **իւ**. *adj.* } Infamous,
Վատանուն. *adj. ind.* } ignomi-
 nious, defamed.
Վատահոռջ. *adj. ind.* Unwholesome,
 sickly, convalescent.
Վատթար, **ի**, **աւ**. *adj.* Bad, wicked.
Վատնեմ, **եցի**. *v. a.* To dissipate.
Վատութիւն. *s.* Vileness; laziness.
Վարագոյր, **գուրի**, **գուրաւ**. *s.* A cur-
 tain, a veil, window-blind.
Վարազ, **ու**, **ու**. *s.* A wild boar.
Վարակեմ, **եցի**. *v. a.* To infect, or
 taint, to seize upon.
Վարանիմ, **նեցայ**. *v. n-p.* To be em-
 barrased, to hesitate, to be irresolute.
Վարանք, **նաց**, **նզք**. *s. pl.* Perplexity,
 irresolution, embarrassment, doubt.
Վարդ, **ի**, **իւ**. *s.* A rose.

Վարդապետ, ի, աւ. s. A doctor, master.

Վարդապետեմ, եցի. v. a. To teach, to instruct, to lecture.

Վարդապետութի. s. Doctrine, teaching, instruction; lecture.

Վարդավառ, ի, աւ. s. Transfiguration.

Վարդարան, ի, աւ. s. Rosary.

Վարեմ, եցի. v. a. To drive back, to push; to lead; to exercise; to plough.

Վարժ, ի, իւ. adj. Practised, exercised.

Վարժապետ, ի, աւ. s. Professor, lecturer, master, preceptor.

Վարժեմ, եցի. v. a. To exercise, to instruct, to practise.

Վարժութիւն. s. Exercise, practice.

Վարիմ, բեցայ. v. n-p. To comport one's self, to treat.

Վարձք. ձից, ձիւք. s. pl. Salary, recompence, payment; (տան) a lease; (նաւու) freight, hire.

Վարձակ, ի, աւ. s. A singer woman.

Վարձատրեմ, եցի. v. a. To recompense.

Վարձեմ, եցի. v. a. To let out, to hire, to farm, to freight.

Վարձկան, ի, աւ. s. A mercenary, a journeyman.

Վարմ. ի, իւ. s. A net, lace.

Վարչամակ, ի, աւ. s. A handkerchief; a towel, napkin; (պատարագի) amice.

Վարուն. adj. ind. Cultivated, used.

Վարունգ, բնդոյ, բնդով. s. Cucumber, (մանր վարունգ) girkia.

Վարսակ, ոյ, ով. s. Oats.

սաւկեր, վերի, վերաւ. *s.* A barber.
 տեւ, եցի. *v. a.* To stick in.
 սք, սից, սիւք. *s. pl.* A head of
 r, the hairs.
 տիք, տեաց, տեօք. *s. pl.* Trousers,
 ivers, breeches.
 ք, բուց, բուք. *s. pl.* Conduct, life,
 nners; biography.
 քրական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Authen-
 t, valid, legal, just; seal, sign.
 ի, ի, իւ. *adj.* Superior; noble.
 տնձն. *adj. ind.* Magnanimous,
 icious, noble, elevated.
 տնձնութիւն. *s.* Magnanimity.
 տփառութիւն. *s.* Majesty.
 ար, ի, աւ. *s.* A cowl, hood.
 արաւոր, ի, աւ. *s.* Capuchin.
 տասան, նից, նիւք. *adj.* Sixteen.
 , or 'ի վեր. *adv.* Up, upon, up stairs.
 արեւիմ, բեցայ. *v. n-p.* To be re-
 ed, to belong, to regard, to concern.
 տկացու, ի, աւ. *adj.* and *s.* An in-
 irector, a prefect, a president.
 տկացութիւն. *s.* Superintendency,
 pection, presidentship.
 տնամ, բացայ. *v. n-p.* To rise, to
 unt, to get up.
 արկու, ի, աւ. *s.* A surtout, a cloak,
 reat-coat, a ridinghood, capot.
 ացեալ, ելոյ, ելով. *adj.* Abstracted.
 տփոխումն, խման, խմամբ. *s.* As-
 nption, a carrying off.
 ին, ընոյ, ընով. *adj.* Superior, upper,

high, that is above; celestial.

Վեր 'ի վայր առնեմ, արարի . *v. a.* To overturn, to derange, to confound.

Վեր 'ի վերոյ . *adj. ind. and adv.* Superficial; superficially, apparently.

Վերլուծութիւն . *s.* Analysis, resolution.

Վերմիկ , ի , աւ . *s.* Bed-cloths; coverlet of a bed; blanket.

Վերնագիր , գրի , գրաւ . *s.* An inscription; title.

Վերնատուն , տան , տալիս . *s.* Supper-room, orchestra.

Վերնառութիւն . *s.* Falling sickness.

Վերոյ , or 'ի վերոյ . *adv.* Up, upon, above; beyond, up stairs.

Վերուստ, or 'ի վերուստ . *adv.* From above.

Վերջ , ոյ , ով , or ի , իւ . *s.* End, conclusion; fringe, galloon.

Վերջաբանութիւն . *s.* Epilogue.

Վերջանամ, ջացայ . *v. n-p.* To be finished, to remain behind, to stop.

Վերջաւոր , ի , աւ . *s.* Fringe, list of cloth, frame, edge.

Վերջնիւթեր , ի , աւ . *adj.* Penultimate.

Վերջին , ջնոյ , ջնով . *adj.* Last, final.

Վերստին . *adv.* Again, over again.

Վերս . *adj. ind.* A chained, woven; (վերս զրահ) a coat of mail.

Վերտառութիւն . *s.* An epigram, an inscription, title.

Վեց , ցից , ցիւք . *adj. and s.* A six.

Վէդ , վիգի , վիգաւ . *s.* A cockal, ossicle; contest. 'ի վէդ դամ , եկի . *v. n.* to fight,

to join battle, to dispute, to debate.

Վէճ, վեճի, վեճիւ . *s.* A dispute.

Վէմ, վեմի, վեմաւ . *s.* A stone, a rock.

Վերք, վերաց, վերքք . *s. pl.* A wound, sore, ulcer.

Վիզ, վզի, վզաւ . *s.* The neck.

Վիթխարի, րւոյ, րեաւ . *adj.* Colossean, gigantick, enormous.

Վիժած, ի, աւ . *adj. and s.* Abortive, stillborn; abortion.

Վիհ, վհի, վհաւ . *s.* Abyss, pit, gulf.

Վիճարանեմ, եցի . *v. n.* To dispute, to debate, to contest, to quarrel.

Վիճակ, ի, աւ . *s.* Sort, a ballot, destiny, fate, fortune; quality; state.

Վիճակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To arrive by chance, to happen, to fall out.

Վիճեմ, եցի . *v. n.* To dispute.

Վիշապ, ի, աւ . *s.* Dragon.

Վիշտ, վշտի, վշտաւ . *s.* Pain, ache, grief, suffering, displeasure, vexation.

Վիրաբոյժ, բուժի, ժիւ . *s.* A surgeon.

Վիրապ, ի, իւ . *s.* Very deep ditch.

Վիրաւորեմ, եցի . *v. a.* To wound.

Վկայ, ի, իւ . *s.* Testimony, witness; a martyr.

Վկայեմ, եցի . *v. a. and n.* To testify, to witness, to attest; to protest.

Վկայութիւն . *s.* Testimony, approbation, citation; martyrdom.

Վհատութիւն . *s.* Discouragement.

Վճարեմ, եցի . *v. n.* To pay, to acquist; to recompense; to finish, to end.

Վճիւ, վճռոյ, որով. *s.* Sentence, decree, warrant, act, decision.

Վճռեմ, եցի. *v. a.* To decide, to decree, to order; to sentence.

Վնաս, ու, ու. *s.* Damage, evil, loss, injury, prejudice, wrong.

Վնասեմ, եցի. *v. a.* To hurt, to injure, to endamage, to offend.

Վշտանամ, տապայ. *v. n-p.* To suffer, to endure, to be angry.

Վշտացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To offend.

Վռչ, վռչ, վռվ. *s.* Flax; hemp.

Վսեմ, ոյ, ով. *adj.* Sublime, eminent.

Վսեմութիւն. *s.* Sublimity, excellence.

Վստահանամ, հապայ. *v. n-p.* To trust, to confide in, to make sure of.

Վստահութիւն. *s.* Trust, confidence, assurance, boldness, hope.

Վտակ, ի, աւ. *s.* A stream, small river.

Վտանգ, ի, աւ. *s.* Peril, danger, risk.

Վտանգեմ, եցի. *v. a.* To risk, to hazard, to expose, to put in peril.

Վտիւտ, վտոտի, վտտաւ. *adj.* Lean, thin, dry, lank, sorry.

Վրան, ի, աւ. *s.* Tent, a pavilion.

Վրէժ, վրիժու, վրիժու. *s.* Vengeance.

Վրիպակ, ի, աւ. *s.* and *adj.* Fault, error, mistake, defect, want; faulty.

Վրիպեմ, պեցայ. *v. n-p.* To fail, to be mistaken, to loss, to stray.

Վրձին, ձնի, ձնաւ. *s.* A brush; (նկարչաց) a pencil.

Վրնջեմ, եցի. *v. a.* To neigh.

8

Տանձնապ, ի, աւ. s. Uneasiness, embarrassment, pain, trouble, hurry, haste, solicitude, despair.

Տագնապիմ, պեցայ. v. n-p. To be vexed, to be uneasy, to be in haste.

Տագր, գեր, գերք. s. m. Brother-in-law.

Տաժանիմ, նեցայ. v. n-p. To take great pains, to toil, to labour.

Տալ, ի, իւ. s. f. Sister-in-law.

Տախտակ, ի, աւ. s. A table, board, a plank, a lath.

Տակառ, ի, աւ. s. A barrel, a cask, or vessel, pipe, a tun.

Տակաւին. adv. Yet, still; as long as.

Տաղ, ի, իւ. s. A song; a canticle, hymn.

Տաղանդ, ի, աւ. s. A talent.

Տաճար, ի, աւ. s. A temple, a church.

Տաղիկ, ճկի, ճկաւ. s. and adj. Turk.

Տաճկինակ, ի, աւ. s. Whip, switch.

Տամ, ետու. v. a. irr. To give, to lend, to present, to offer.

Տամալի, լայ. լեաւ. s. Watchtower, a turret, a flat-roof, summit.

Տամուկ, մկի, մկաւ. adj. Moist, wet.

Տանիմ, տարայ. v. a. To bear, to carry, to lead, to conduct, to bring; to support, to suffer, to endure.

Յանիք, նեայ, նեգ. s. pl. A flat-roof, a platform, turret; roof.

Յանձ, ի, իւ. s. A pear.

Տաշեմ, եջի. v. a. To trim, to pl
 cut out, to polish, to smoothen
Տաշո, ի, իւ. s. A trough, a basi
Տաւ, ոյ, ով. s. Heat, sun-burn
Տապալեմ, եջի. v. a. To pull,
 down, to overturn, to throw, t
Տապակ, ի, աւ. s. Frying-pan.
Տապակեմ, եջի. v. a. To fry.
Տապան, ի, աւ. s. A chest of di
 great trunk; a tomb, an ark.
Տապանագիր, գրոյ, ով. s. An ep
Տապար, ի, աւ. s. An ax, a hate
Տառ, ի, իւ. s. A letter, a char.
Տառապանք, նաջ, նոք. s. pl. D
 grief, vexation, misfortune, i
 anguish, torment, pain.
Տասանորդ, ի, աւ. s. Tithe.
Տասն, սին, տամբ. adj. Ten.
Տատանիմ, նեցայ. v. n-p. To to
 waver, to vacillate, to tremble.

- Տարածեմ, եցի.** *v. a.* To extend, to display, to lengthen, to enlarge.
- Տարածութիւն.** *s.* Extension, expansion.
- Տարակոյս, կուսի, կուսիւ.** *s.* Doubt, hesitation, embarrassment.
- Տարակուսիմ, սեցայ.** *v. n-p.* To doubt, to hesitate; to be embarrassed.
- Տարապարհակ վարեմ, եցի.** *v. a.* To force, to squeeze, to oblige.
- Տարափ, ոյ, ով.** *s.* Abundant rain.
- Տարափոխիկ.** *adj. ind.* Contagious, epidemical; (*ախա*) contagion.
- Տարբեր, ի, աւ.** *adj.* Different, diverse.
- Տարբերութիւն.** *s.* Distinction, variety.
- Տարեգլուխ, գլխոյ, ով.** *s.* New year's day.
- Տարեգրութիւն.** *s.* Annals.
- Տարեգարձ, ի, իւ.** *adj.* Anniversary.
- Տարեկան, ի, աւ.** *adj.* Annual, yearly.
- Տարի, բւոյ, բւով.** *s.* A year.
- Տարտամ, ի, աւ.** *adj.* Irresolute, cowardly, doubtful, indeterminate.
- Տարր, տարեր, տարերք.** *s.* Element, principle; matter, body.
- Տարրանամ, բացայ.** *v. n-p.* To stick to; to exist, to be.
- Տաւիղ, շղի, շղաւ.** *s.* Harp.
- Տափան, ի, աւ.** *s.* A rammer, a beetle, a paving beetle, a harrow.
- Տափարակ, ի, աւ.** *adj. and s.* Flat, plain.
- Տափարակեմ, եցի.** *v. a.* To flatten.
- Տաք.** *adj. ind.* Hot, warm.
- Տգեղ, ի, աւ.** *adj.* Ill-made, deformed, ugly, homely.

Տգեղանամ, դացայ . *զ. n-p.* To gra

Տգեղացունեմ, ցուցի . *զ. t.* To
ugly, to disfigure.

Տգեղութիւն . *s.* Ugliness, defor

Տգէա, գիտի, գիտաւ . *adj.* Ig
illiterate, silly, simple.

Տգիտութիւն . *s.* Ignorance.

Տեղակալ, ի, աւ . *s.* A lieutenant

Տեղամ, դացի . *զ. n.* and *a.* To r

Տեղատարաի, ոյ, ով . *s.* A grea
abundant rain, shower.

Տեղատութիւն . *s.* Reflux, ebb.

Տեղափոխեմ, եցի . *զ. a.* To tran

Տեղեակ . *adj. ind.* Informed, in
ed, expert, exercised.

Տեղեկանամ, կացայ . *զ. n-p.* To e
to ask, to have a knowledge.

Տեղեկութիւն . *s.* Information, i
tion, knowledge; advice.

Տեղի, դոյ, դաւ . *s.* Place, room
sion, opportunity. Զտեղի առն.
stop. Տեղի տամ, to yield.

Տենդ, ի, իւ . *s.* A fever, ague.

Տեռ, ի, իւ . *s.* Grape, gauze, a

Տեռատես, ի, աւ . *adj.* and *s.* l
rhoids, piles.

Տեսաբանութիւն . *s.* Opticks.

Տեսակ, ի, աւ . *s.* Species, kind
gender, race; sight; form.

Տեսական, ի, աւ . *adj.* Theoretic

Տեսանեմ, տեսի . *զ. a.* To see; to
to perceive; to observe, to look

Տեսարան, ի, աւ . *s.* Theatre, :

tacle, or publick show, a scene.

Տեսիլ, *սլեան, սլեամբ*. *s.* Aspect, sight, view, mien, air; vision.

Տեսութիւն. *s.* Sight, vision, view, look, speculation; explanation.

Տերթ, *ի, աւ*. *s.* Sheet of paper.

Տերեւ, *ոյ, ով*. *s.* Leaf.

Տերեւալից. *adj. ind.* Full of leaves.

Տէտմ, եցի. *v. n.* To last, to hold out, to stand out, to maintain, to persevere.

Տղրուկ, *րկի, րկաւ*. *s.* A leech.

Տէգ, *տիգի, տիգաւ*. *s.* A lance, a pike.

Տէր, *տեառն, տերամբ*. *s.* A lord, a seignior, master, proprietor; ruler; sir.

Տէրութիւն. *s.* Dominion, empire, state.

Տօգոհ, *ի, իւ*. *adj.* Dissatisfied.

Տօգոհիմ, հեցայ. *v. n-p.* To be dissatisfied, to complain.

Տօգոյն. *adj. ind.* Pale, wan, discoloured.

Տիեզերք, *բաց, բոք*. *s. pl.* The whole world, the universe.

Տիկ, *տիի, տկաւ*. *s.* A leathern bottle, a leathern budget.

Տիկին, *տիկնոջ, տիկնամբ*. *s. f.* Madam, lady, mistress, a princess.

Տկմ, տղմոյ, տղմով. *s.* Mire, dirt, mud.

Տիտղոս, *ի, աւ*. *s.* Title.

Տիրապետեմ, եցի. *v. a.* To domineer, to rule, to predominate.

Տիրապէս. *adv.* Truly, indeed, perfectly, properly, sovereignly.

Տիրացու, *ի, աւ*. *s.* Clergyman.

Տիրեմ, եցի. *v. n.* To domineer, to bear

Ստորոտ, *ի, իւ.* *s.* A foot, the lowest part; the skirt of a doublet.

Ստուար, *ի, աւ.* *adj.* Thick, dense, large, big.

Ստուգաբանութիւն. *s.* Etymology.

Ստուգեմ, *եցի. փ.* *a.* To certify, to verify, to assure, to assert.

Ստուգութիւն. *s.* Certainty, assurance.

Ստուեր, *ի, աւ.* *s.* Shade, shadow.

Ստուութիւն. *s.* Falsehood, forgery, falsity, a lying, lie, fable.

Ստրուկ, *ստրկի, ստրկաւ.* *s.* A slave.

Սրբախալութիւն. *s.* Fencing.

Սրածութիւն. *s.* Pestilence, plague.

Սրահ, *ի, իւ.* *s.* A hall.

Սրամիտ, *մտի, մտաւ.* *adj.* Subtile, quick, witty, sagacious.

Սրտաես, *ի, աւ.* *adj.* Clear-sighted, piercing, penetrating.

Սրբագորեմ, *եցի. փ.* *a.* To correct.

Սրբագորութիւն. *s.* Correction.

Սրբազան, *ի, իւ.* *adj.* Sacred, holy.

Սրբան, *ի, աւ.* *s.* The anus.

Սրբեմ, *եցի. փ.* *a.* To purge, to cleanse, to clean, to polish, to furbish, to wipe.

Սրբիչ, *բչի, բչաւ.* *adj.* and *s.* A towel; (*քահանայի*) abstersive.

Սրբութիւն. *s.* Pureness, chastity, holiness; a sacrament, communion.

Սրեմ, *եցի. փ.* *a.* To sharpen, to whet.

Սրընթաց, *ի, իւ.* *adj.* Rapid, swift.

Սրեկայ, *ի, իւ.* *adj.* and *s.* A highwayman, roguish, a rascal, scoundrel.

- Տող, ի, իւ . *s.* Thread; row, a line.
 Տողաբ, ի, աւ . *s.* Black lines for writing on.
 Տղթ, տուժի, իւ . *s.* Amends, a fine, penalty, damage, loss, injury.
 Տոռն, ուն, ուամբ . *s.* A cord, twist.
 Տորոն, ի, աւ . *s.* Madder.
 Տորո, ոյ, ով . *s.* Tartar.
 Յուգանք, նաց, նօք . *s. pl.* Penalty, fine, indemnifying, amends.
 Յուժեմ, եցի . *v. a.* To set a fine.
 Յուժիմ, ժեցայ . *v. n-p.* To indemnify.
 Յուզտ, տղաոյ, տղտով . *s.* Marsh-mallow.
 Յումար, ի, աւ . *s.* A roll; calandar.
 Յուն, տան, տամբ . *s.* A house; habitation, home; family; staff of verses.
 Յունկ, տնկոյ, տնկով . *s.* A plant.
 Յուտն, տտան, տտամբ . *s.* The tail.
 Յուփ, տփոյ, տփով . *s.* A box.
 Յպաղիոն, ի, աւ . *s.* Topaz.
 Յպարան, ի, աւ . *s.* Printing-house.
 Յպեմ, եցի . *v. a.* To print; to seal.
 Յւփանք, նաց, նօք . *s. pl.* Love, concupiscence, concetousness.
 Յտիւ, տուպի, տուպաւ . *adj.* Sharp, sour.
 Յրամարանեմ, եցի . *v. n.* To reason.
 Յրամարանուծի . *s.* Logick, dialecticks.
 Յրամարաչիւեմ, եցի . *v. a.* To distribute.
 Յրամագիծ, գծի, գծիւ . *s.* Diameter.
 Յրամադրեմ, եցի . *v. a.* To dispose.
 Յրամախօսուծիւն . *s.* Dialogue.
 Յրեխ, ի, աւ . *s.* Boot, a shoe.
 Յրտմիմ, մեցայ . *v. n-p.* To grieve one's

self, to be sorry, to be afflicted.

Տրտմութիւն . *s.* Sadness, melancholy.

Տրտնչեմ, եղի . *v. n.* To quarrel, to murmur, to complain.

Տրտում . *adj. ind.* Sad, afflicted, morose, sorrowful, melancholy.

Տրտունջ . *s. ind.* Quarrel, murmur.

Տըցակ, ի, աւ . *s.* A bundle; fagot.

Տընիմ, նեցայ . *v. n-p.* To watch.

Տոթ, ոյ, ու . *s.* Heat, warmth.

Տօմար, ի, աւ . *s.* Almanack.

Տօն, ի, իւ . *s.* A feast, solemnity.

Տօնեմ, եղի . *v. a.* To solemnize, to keep holyday, to feast.

Տօսախ, ի, իւ . *s.* Box-tree.

Բ

Բաբուն, ի, իւ . *s.* Master, doctor.

Բախշան, ի, աւ . *s.* Feast.

Բամեմ, եղի . *v. a.* To assemble.

Բենական, ի, աւ . *adj.* Divine.

Բուպէ, ի, իւ . *s.* A minute, moment.

Բոբ, ի, իւ . *s.* Distaff.

Ճ

Ճած . *adj. ind.* Low, vile, base; mild.

Ճածնում, ծեայ . *v. n-p.* To be humbled, to submit; to calm.

Ճար, ի, աւ . *s.* and *adj.* The earth, land; dry, arid, lean.

Ճեցուցանեմ, ջուցի . *v. f.* To dry.

Ցամաքիմ, քեցայ . *v. n-p.* To dry, to grow dry, to wither, to fade.

Ցայժմ . *adv.* Untily now.

Ցայտեմ, եցի . *v. a.* To gush, to spout.

Ցանկ, ոյ, ով . *s.* A hedge, enclosure, a bar; index of a book, a catalogue.

Ցանկամ, կացայ . *v. n-p.* To desire, to wish, to covet, to long for.

Ցանկութիւն . *s.* Desire, longing, love, covetousness, concupiscence.

Ցանց, ի, իւ . *s.* Net; a trap; snare.

Ցաւ, ոյ, ով . *s.* Pain, ache, grief, regret.

Ցաւիմ, լեցայ . *v. n-p.* To complain, to grieve, to repent.

Ցեղ, ի, իւ . *s.* A tribe, sort, kind, species.

Ցերեկ, ոյ, ով . *s.* Day-light.

Ցետեմ, եցի . *v. a.* To scratch.

Ցեց, ոյ, ով . *s.* Scurf, wood-louse.

Ցիւն, ցնոյ, ցնով . *s.* Vulture, kite.

Ցից, ցցոյ, ցցով . *s.* Pale, stake.

Ցնդիմ, գեցայ . *v. n-p.* To evaporate.

Ցնկնիմ, կնեցայ . *v. a. and n.* To bring forth young (as the beasts).

Ցնորիմ, բեցայ . *v. n-p.* To rave, to be light-headed, to dote, to extravagat.

Ցնորք, լից, լիւք . *s. pl.* Phantom, shadow; chimera, foolish conceit.

Ցնցեմ, եցի . *v. a.* To shake, to agitate.

Ցնցոտի, տւոյ, տեաւ . *s. and adj.* A rag; old (clothes).

Ցնցուղ, ցղոյ, ցղով . *s.* A watering pot.

Ցոլանամ, լացայ . *v. n-p.* To sparkle, to shine, to glitter, to beat back.

- Ցոյց, *ի, իւ. s.* Proof, demonstration.
 Ցորեան, *ենոյ, ենով. s.* Wheat, corn.
 Ցոււ, *ջոււ, ջու. s.* A bull; taurus.
 Ցուպ, *ցպոյ, ցպով. s.* A cudgel, a wand, or rod, switch, stick.
 Ցուբո, *ցրոյ, ցրով. s.* and *adj.* Gold.
 Ցուցակ, *ի, աւ. s.* Sign; a catalogue, a table, a list, index; an inventory.
 Ցուցանեմ, *ցուցի. v. a.* To shew, to teach, to demonstrate, to prove, to expose.
 Ցուցութիւն, *ցման, ցմամբ. s.* Demonstration, proof, a document.
 Ցոփ, *ի, աւ. adj.* Debauched, dissolute, lewd, licentious.
 Յառկ, *ցակի, ցակաւ. s.* Muzzle.
 Յրուեմ, *եցի. v. a.* To disperse.
 Յրաացուցանեմ, *ցուցի. v. t.* To make cool, to freeze, to catch cold.
 Յրսութիւն. *s.* Cold, coldness, cooling.
 Յցուիմ, *ւեցայ. v. n-p.* To shoot forth.
 Յքի, *քելոյ, քելով. s.* Liquor, brandy.
 Յօղ, *ոյ, ով. s.* Dew.
 Յօղեմ, *եցի. v. a.* To rain; to sprinkle.
 Յօղուն, *ի, իւ. s.* Stalk, straw.

Փ

- Փաթեթ, *ի, իւ. s.* A cover, envelope.
 Փախուստ, *խստեան, խստամբ. s.* Flight; avoiding, evasion.
 Փախչիմ, *փախեայ. v. n-p.* To fly, or flee, to run away, to escape, to evade.
 Փակագիծ, *գծի, գծիւ. s.* Parenthesis.

ռկ, ի, աւ. *s.* A lock, a padlock.

ռ, նայ, նգք. *s. pl.* A lock, the
of a door, a bolt; a key.

ռցի. *v. a.* To shut; to squeeze.

ր, զան, զամբ. *s.* A head-band,
l, turban.

ւմ, եցի. *v. a.* To caress, to flatter.

ւշա, փշաղյ, փշտով. *s.* A bladder.

ււ, ի, աւ. *s.* Mercury.

ն, կան, կամբ. *s.* Lightning.

սակեմ, եցի. *v. n. and a.* To
; to glitter, to shine.

լեցայ. *v. n-p.* To shine, to
, or glister.

ւ. *adj. ind.* Clear, bright.

ն, ծեղան, ծեղամբ. *s.* The spleen.

ի, իւ. *s.* Wood.

ռ, ի, աւ. *s.* An ax, a hatchet.

ւմ, եցի. *v. a.* To caress.

ի, աւ. *s.* A cavern, den, hollow.

նլուծիւն. *s.* Ambition, vanity.

իրուծիւն. *s.* pageantry, osten-
, pomp; haughtiness.

որ, ի, աւ. *adj.* Glorious, illus-
, shining.

որեմ, եցի. *v. a.* To glorify, to
r, to commend.

ռայ, ագք. *s. pl.* Glory, splen-
magnificence.

ի. իւ. *s.* Reason, proof.

բան, ի, իւ. *s.* A lawyer, defender.

ի, աւ. *s.* A sheepfold, pinfold,
house; oxstail.

Փարատեմ, եցի . *v. a.* and *n.* To dis-
pate, to disperse, to destroy.

Փարիմ, բեցայ . *v. n.* To embrace.

Փարսախ, ի, աւ . *s.* A league.

Փափաք, ոյ, ուլ . *s.* Desire, wish.

Փափաքիմ, քեցայ . *v. n.* To desire,
wish, to long for, to want.

Փափկութիւն . *s.* Delicacy, softness.

Փափուկ, փկի, փկաւ . *adj.* Weak, s-
tender, fine, delicate.

Փեղենայ, ի, իւ . *s.* Rue (plant).

Փեթակ, ի, աւ . *s.* A bee-hive.

Փեղկ, ի, իւ . *s.* Doors, or gates; f-
ing doors.

Փեսայ, ի, իւ . *s.* A spouse; a son-
law; husband.

Փետուր, արոյ, արուլ . *s.* Feather.

Փետտեմ, եցի . *v. a.* To pick, or plu-

Փեարվար, ի, աւ . *s.* February.

Փերեղակ, ի, աւ . *s.* A hawk, hu-
ster, pedler.

Փեցի, ցւոյ, ցեաւ . *adj.* and *s.* Main

Փթթիմ, թեցայ . *v. n-p.* To blow;
bloom, to overflow, to blossom.

Փիլթայ, ի, իւ . *s.* Lint, a dossil.

Փիլիսոփայ, ի, իւ . *s.* Philosopher.

Փիլոն, ի, իւ . *s.* A cloak.

Փիլ, փլի, փլաւ . *s.* An elephant.

Փիւնիկ, նկի, նկաւ . *s.* A phoenix.

Փլանիմ, փլայ . *v. n-p.* To fall down.

Փլատակ, ի, աւ . *s.* Ruin, a falling do-

Փխրեմ, եցի . *v. a.* To crush, to squ-

Փղձկիմ, կեցայ . *v. n-p.* To suffoca-

to be stifled, to gush out; to long for.
Փղսկր, ի, աւ. *s.* Ivory, an elephant's
tooth.

Փշրանք, նայ, նք. *s. pl.* Crumbs, the
bits, scraps.

Փշրեմ, եցի. *v. a.* To break, to grind.

Փոթորիկ, ըկի, ըկաւ. *s.* A tempest, a
storm, a hurricane.

Փոխ, ոյ, ով. *s.* A loan, borrow.

Փոխադրեմ, եցի. *v. a.* To transport.

Փոխանակ. *pre.* Instead of, for.

Փոխանորդ, ի, աւ. *s.* Vicegerent, vi-
car, curate, factor.

Փոխարէն, ի, իւ. *s.* Recompence, retri-
bution, compensation.

Փոխարինեմ, եցի. *v. a.* To recompense.

Փոխարքայ, ի, իւ. *s.* Viceroy.

Փոխեմ, եցի. *v. a.* To change.

Փոխինդ, խնդոյ, դով. *s.* Watergruel.

Փոկ, ոյ, ով. *s.* A girth, a leather string.

Փող, ի, իւ. *s.* Throat, the neck, a defile.

Փող, ոյ, ով. *s.* Frenchorn, trumpet.

Փող, ոյ, ով. *s.* Penny, sous.

Փողոց, ի, աւ. *s.* A street, or lane.

Փողպատ, ի, իւ. *s.* Neckcloth.

Փոյթ, փութոյ, թով. *s.* and *adj.* Dili-
gence, care; hurry, haste.

Փոշի, շոյ, շով. *s.* Dust, powder.

Փոշտանկուծիւն. *s.* A rupture, hernia.

Փոս, ոյ, ով. *s.* Grave, pit, ditch.

Փոսուրայ, ի, իւ. *s.* A glow-worm.

Փոր, ոյ, ով. *s.* Belly, paunch.

Փորագրեմ, եցի. *v. a.* To etch, to grave,

to notch; to make an incision.

Փորեմ, եցի. *v. a.* To hollow, to dig, to dive into, to undermine; to sap.

Փորձ, ոյ, ով. *adj.* and *s.* Proved, experienced, versed, skilled; experience, trial, proof; essay, attempt.

Փորձանք, նաց, նգք. *s. pl.* Misfortune, evil, mischance, a disaster.

Փորձառական, ի, աւ. *adj.* Experimental

Փորձաքար, ի, իւ. *s.* A touchstone.

Փորձեմ, եցի. *v. a.* To try, to attempt, to experience; to touch.

Փորձութիւն. *s.* Temptation; trial, proof

Փորոտիք, տեաց, տեգք. *s. pl.* Entrails, intestines, bowels, guts.

Փութամ, թացայ. *v. n-p.* To be eager, to be in a great hurry, to endeavour.

Փութացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To hasten, to hurry, to press, to urge.

Փունջ, փնջոյ, ջով. *s.* (ծաղկանց) A nose gay; (ականց) a tuft, a sprig of diamonds; a bunch.

Փուշ, փշոյ, փշով. *s.* A thorn; prickle, thistle; (ձկան) fishbone.

Փուռն, փռան, փռամք. *s.* An oven, a kiln, a bake-house.

Փուտ, փտոյ, փտով. *adj.* and *s.* Rotten, spoiled; rottenness, chancre.

Փուրջիչ. *s. ind.* A law-suit, process, action

Փութ, փքոյ, փքով. *s.* Puff, blowing, swelling; a fart, wind.

Փութքք, փքոյ, փքովք. *s. pl.* A pair of bellows, bellows.

- Փոփոխեմ, եջի . *v. a.* To vary, to change.
 Փոփոխութիւն . *s.* Mutation, change, variation, alteration, vicissitude.
 Փոքր , քու , քու . *adj.* Little, small, less, least, slender, thin.
 Փոքրեմ, եջի . *v. a.* To shave, to shear.
 Փոքրկացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To lessen, to diminish, to extenuate.
 Փոքրոգի, գւոյ, գւով . *adj.* Pusillanimous; light, easy.
 Փչեմ, եջի . *v. n. and a.* To blow, to puff, to swell; (*ղողին*) to expire.
 Փռնգամ, գացի . *v. n.* To sneeze.
 Փախթ , ի , աւ . *s.* A mat.
 Փախեմ, եջի . *v. a.* To vomit, to cast up.
 Փստուղ , աղոյ , աղով . *s.* Pistachio.
 Փտիմ, տեցայ . *v. n-p.* To rot, to grow rotten, to be corrupted.
 Փտութիւն . *s.* Putrefaction, rottenness.
 Փրթանիմ, թայ . *v. n-p.* To loosen, to go off, to escape.
 Փրկանք , նայ , նոք . *s. pl.* Redemption, recovery, ransom, price.
 Փրկեմ, եջի . *v. a.* To save, to deliver, to redeem, to buy again.
 Փրկիչ , կչի , կչաւ . *s.* A saviour, redeemer.
 Փրկութիւն . *s.* Redemption, safety.
 Փրկուր , փրոյ , փրով . *s.* Scum, froth, foam; (*բերանոյ*) slaver.
 Փրփրամ, րացի . *v. n.* To foam, to skim.
 Փրփրեմ, ի , իւ . *s.* Purslain.
 Փցուն . *adj. ind.* Vile, base, abject.
 Փքամ, քացայ . *v. n-p.* To swell, to be

288 **ՔԱՂ.**
 elated, to be timid; to grow proud.
 Փբին, վեճի, վեճով. s. Arrow, dart.

Ք

Քակեմ, եջի. v. a. To unsew, to undo,
 to dissolve, to untie, to ruin.
Քակոր, ոյ, ով. s. Cow-dung, dung,
 filth, dunghill.
Քահանայ, ի, իւ. s. A priest.
Քահանայութիւն. s. Priesthood.
Քաղ, ի, իւ. s. A he-goat.
Քաղաք, ի, աւ. s. A town, or city.
Քաղաքաւեղ, ի, իւ. s. A village.
Քաղաքական, ի, աւ. adj. Civil, poli-
 tical, citizen, burgess.
Քաղաքապետ, ի, աւ. s. Governor, ma-
 gistrate, a sheriff.
Քաղաքավար, ի, աւ. adj. Civil, cour-
 teous, kind, polite, genteel, obliging
Քաղաքավարութիւն. s. Civility, cour-
 tesy, politeness, genteelness; affability
Քաղաքացի, ցւոյ, ցեաւ. s. A citize-
 a burgess.
Քաղեմ, եջի. v. a. To gather, to re-
Քաղերթ, զրթի, զրթաւ. s. Double-tr
Քաղց, ու, ու. s. Hunger.
Քաղցկեղ, ի, իւ. s. A canker, a car-
Քաղցնում, ցեայ. v. n. To be hun-
Քաղցու, ոյ, ով. s. Must.
Քաղցր, ցու, ցու. adj. Sweet, agre-
Քաղցրացանեմ, ցուցի. v. t. To
 ten, to soften, to sharpen.

Քաղցրաւենի, նւոյ, նեաւ . *s.* Comfits, sweets, sweetmeats.

Քաղցրութի . *s.* Sweetness, taste, savour.

Քամակ, ի, աւ . *s.* Chine, back.

Քամեմ, եցի . *v. a.* To press, to filtrate.

Քայլ, ի, իւ . *s.* Step, pace; a stride.

Քայլեմ, եցի . *v. n.* To march.

Քայքայեմ, եցի . *v. a.* To undo, to untie.

Քան . *pre. and adv.* More than, more; as well as; for, as; before.

Քանակ, ի, աւ . *s.* Quantity, measure.

Քանդակագործութիւն, or Քանդակ, ի, աւ . *s.* Engraving, sculpture.

Քանդակեմ, եցի . *v. a.* To sculpture, to etch, to grave, to engrave.

Քանդեմ, եցի . *v. a.* To demolish.

Քանզի . *conj.* For, because, since, considering that, whereas, though.

Քան թէ . *conj.* Than, more.

Քանիցս անգամ . *adv.* How many times.

Քանոն, ի, աւ . *s.* Rule, square; precept.

Քանորդ, ի, աւ . *s.* Quotient.

Քանքար, ոյ, ով, or ի, իւ . *s.* A talent.

Քաջ, ի, աւ . *adj. s. and adv.* Brave, strong, stout, valiant, courageous.

Քաջաւեր . *s. ind. and adj.* Courage, encouragement; exhortatory.

Քաջաւերեմ, եցի . *v. a.* To encourage.

Քաջաւորոտ, սրտի, սրտիւ . *adj.* Courageous, bold, strong, brave.

Քաջութի . *s.* Valour, bravery, strength.

Քառակուսի, սւոյ, սւով . *adj. and s.* Squared; square.

- Քառամանեակ, եկի, եկաւ . *s.* A necklace, a collar, chain.
- Քառասնորդական պահք . *s.* Lent.
- Քառասուն, սնի, սնիւ . *adj.* Forty.
- Քաւորդ . *ի, աւ . adj. and s.* A fourth part, quarter.
- Քար, ի, ամբ, or իւ . *s.* A stone.
- Քարանամ, բացայ . *v. n.* To become stone, to be petrified; to grow hard.
- Քարք, ի, իւ . *s.* A basilisk.
- Քարկոծեմ, եցի . *v. a.* To stone, to kill by stoning, to lapidate.
- Քարշեմ, եցի . *v. a.* To pull, to attract, to tow, to hale, to trail along, to drag, to hurry away.
- Քարոզ, ի, իւ . *s.* A sermon, preaching; a preacher, a herald.
- Քարոզեմ, եցի . *v. a.* To preach, to publish, to proclaim, to divulge.
- Քարոզութիւն . *s.* Preaching.
- Քարտուղար, ի, աւ . *s.* A notary, secretary.
- Քացախ, ոյ, ով . *s.* Vinegar.
- Քացախաման, ոյ, ով . *s.* A vinegar-cruet.
- Քաւ . *conj. and pre.* No, not, never, none.
- Քաւ լիցի . *conj.* God forbid.
- Քաւարան, ի, աւ . *adj. and s.* Purgatory, expiatory.
- Քաւեմ, եցի . *v. a.* To expiate, to atone.
- Քաքար, ի, աւ . *s.* Pastry-work, a cake, dough-cake, simnel, bun.
- Քեղի, դւոյ, դեաւ . *s.* The pole of a coach, the helm of a ship.
- Քեմն, ի, իւ . *s.* Cumin.

- Քեհի, նւոյ, նեաւ. *s.* Sister-in-law.
 Քեռայր, առն, արամբ. *s.* Brother-in-law.
 Քեռի, ուոյ, ուեաւ. *s.* An uncle, mother's brother.
 Քերականութիւն. *s.* A grammar.
 Քերեմ, եցի. *v. a.* To scrape, to grate, to take away; to rub to rub against.
 Քերթեմ, եցի. *v. a.* To flay, to gall.
 Քերթող, ի, աւ. *s.* A grammarian; a poet.
 Քերթողութիւն. *s.* Grammar; poetry.
 Քերիչ, րչի, րչաւ. *s.* A scraper, a grater, a raker; rasp; a plane, jointer.
 Քէն, քինու, քինու. *s.* Grudge, rancour, spleen, hatred.
 Քթախոտ ոյ, ուլ. *s.* Snuff, tobacco.
 Քթթեւական. *v.* To twinkle with the eyes.
 Քթիթ աչաց. *s.* The twinkling of an eye.
 Քթուեմ, եցի. *v. a.* To louse; to flea.
 Քիթ, քթի, քթիւ. *s.* The nose.
 Քիւ, քի, քլաւ. *s.* A span.
 Քիմիայ, ի, իւ. *s.* Chymistry, alchymy.
 Քիւք, քմաց, քմօք. *s. pl.* The palate; caprice, fancy.
 Քիրան, քրտան, քրտամբ. *s.* A sweat.
 Քիւ, քուոյ, քուով. *s.* Laths, a rafter.
 Քծնեմ, եցի. *v. n.* To play the coxcomb, to caress, to flatter, to please.
 Քզանց, ի, իւ. *s.* The skirt of a doublet, border, end.
 Քնար, ի, աւ. *s.* A lyre.
 Քննեմ, եցի. *v. a.* To examine, to discuss, to consider, to seek again.

- Քննութիւն . *s.* Examination, inquiry, discussion; critical.
 Քնքուշ, բոյ, բշով . *adj.* Delicate, soft.
 Քո, or քոյ, ոյ, ով . *adj.* Thy, thine.
 Քոյր, քեռ, քերթ . *s.* A sister.
 Քոս, ոյ, ով . *s.* The itch, scurf, or mange.
 Քորեմ, եցի . *v. a.* To scratch, to scrape.
 Քուէ, ի, իւ . *s.* A cube; dice; ballot, a vote, suffrage.
 Քուշ, բոյ, բշով . *s.* Tow, hemp.
 Քուշ, քնոյ, քնով . *s.* Sleep, rest, repose, sleeping.
 Քուշեմ, եցի . *v. n.* To sleep, to repose, to put to bed, to lie down.
 Քուրայ, ի, իւ . *s.* Crucible, cupel.
 Քուրձ, քրձոյ, քրձով . *s.* A sack.
 Քուրմ, քրմի, քրմաւ . *s.* A priest (of idol).
 Քչիորիկ, ըկի, ըկաւ . *s.* A toothpick.
 Քսակ, ի, աւ . *s.* A purse, a sack, or bag.
 Քսան, ից, իւք . *adj.* Twenty.
 Քսու, ի, աւ . *adj.* and *s.* An informer.
 Քստմնիմ, նեցայ . *v. n-p.* To stand on end, to quake with horror.
 Քլթմնջեմ, եցի . *v. n.* To murmur, to scold, to hum, to buzz.
 Քրիստոնեայ, նէի, իւ . *adj.* Christian.
 Քրիստոնէութիւն . *s.* Christianity.
 Քրմապետ, ի, աւ . *s.* A pontif among the heathens.
 Քրտնիմ, նեցայ . *v. n.* To sweat.
 Քրքում, քմոյ, քմով . *s.* Saffron.
 Քօլ, ոյ, ով . *s.* Cover, veil; a curtain.
 Քօշ, ի, իւ . *s.* A he-goat.

O

- Օգնեմ, եցի . v. a.** To help, to relieve.
Օգնութիւն . s. Help, relief.
Օգոստոս , ի , իւ . s. (ամիս) August.
Օգուտ , օգտի , տիւ . s. Utility, profit.
Օգտիմ, տեցայ . v. n. To profit, to gain.
Օդ , ոյ , ով . s. The air, heaven.
Օդ , ի , իւ . s. A shoe.
Օթագայիմ, յեցայ . v. n-p. To lodge, to dwell, to sojourn.
Օթեվան , ի , աւ . s. An inn, eating-house, habitation, house.
Օժիտ , օժտի , տիւ . s. A portion, dowry.
Օժտեմ, եցի . v. a. To endow.
Օծանեմ, օծի . v. a. To anoint; to consecrate.
Օծութիւն . s. Unction; consecration, coronation.
Օձ , ի , իւ . s. A serpent, a snake.
Օձիք , օձեաց , օձեզք . s. pl. A collars of a dress.
Օղ , ի , իւ . s. A ring, a buckle, earring; a link of chain.
Օղի , դոյ , դեաւ . s. Arrack, brandy.
Օճառ , ի , աւ . s. Soap.
Օն . conj. Come on, now; bravo, cheer up.
Օշարակ , ի , իւ . s. Sherbet.
Օշնգր , ի , աւ . s. Worm-wood.
Օսլայ , ի , իւ . s. Starch.
Օտար , ի , աւ . adj. and s. Foreign, stranger; a foreigner, alien; remote.

Օտարանամ, բացայ . *Վ. n-p.* To be alienate, to go away.

Օտարանոց, *ի, աւ.* *s.* A small convent, hospitable house.

Օտարասիրութիւն . *s.* Hospitality.

Օտարութիւն . *s.* Remoteness.

Օր, աւուր, աւուրք . *s.* A day; time; age.

Օրագրութիւն . *s.* A journal.

Օրացոյց, ցուցի, ցուցիւ . *s.* Calendar, almanack.

Օրէնք, օրինաց, նօք . *s. pl.* Law, rule, canon, decree, order, right; custom.

Օր բառ օրէ . *adv.* Daily; every day.

Օրինադրեմ, եցի . *Վ. a.* To establish laws; to ordain, to decree.

Օրինադանց, *ի, իւ.* *adj.* and *s.* Offender, transgressor, prevaricator, an infringer of the laws.

Օրինակ, *ի, աւ.* *s.* Example, a model, a tipe, a pattern, a copy.

Օրինակեմ, եցի . *Վ. a.* To copy, to transcribe, to figure, to present.

Օրինաւոր, *ի, աւ.* *adj.* Loyal, lawful, just; justifiable by law, juridical.

Օրիորդ, *ի, աւ.* *s. f.* Young lass, a virgin, maid, miss.

Օրհաս, *ի, աւ.* *s.* Destiny, fatality, death.

Օրհասական, *ի, աւ.* *adj.* and *s.* Fatal; agonizing, in a dying condition.

Օրհնեմ, եցի . *Վ. a.* To bless; to thank.

Օրհնութիւն . *s.* Benediction, blessing, a canticle, praise.

Օրորոց, or Որորան, *ի, աւ.* *s.* A cradle.

ԱՆՈՒԱՆՔ ԱՆՁԱՆՑ

- Աբգար, ու, աւ. Abgar, Abagarus.
Աբրահամ, ու, աւ. Abraham.
Ագաթայ, այ, աւ. Agatha.
Ագաթանգելոս, ի, իւ. Agathangelus.
Ագնէս, նիսի, նիսաւ. Agnes.
Ադամ, այ, աւ. Adam.
Աթանաս, ի, իւ. Athanasius.
Աթենաս, այ, աւ. Minerva, Pallas.
Ահարոն, ի, իւ. Aaron.
Ալեքսանդր, ի, աւ. Alexander.
Ամբակում, այ, աւ. Habakuk.
Ամբրոսիոս, ի, աւ. Ambrose.
Ամովս, այ, աւ. Amos.
Անահիտ, հտայ, հտաւ. Diana.
Անանիա, այ, աւ. Anania.
Անդրէաս, ըէի, ըէիւ. Andrew.
Անտոն, ի, իւ. Anthony.
Ապոլլոն, ի, իւ. Apollo.
Աստղիկ, զկան, զկամք. Venus.
Ատոմ, այ, աւ. Atom.
Արամ, այ, աւ. Aram, Aramus.
Արիստակէս, կեայ, կեաւ. Ariadaces.
Արիստոտէլ, ի, իւ. Aristotle.
Արմենակ, այ, աւ. Armenak.

Արշակ, այ, աւ. Arsaces.

Արսէն, ի, իւ. Arsen.

Արտեմիս, մեայ, մեաւ. Diana.

Ափրոդիտէ, տեայ, տեաւ. Venus.

Աքիլլէս, լեայ, լեաւ. Achilles.

Բագարատ, այ, աւ. Bagarat.

Բազտասար, այ, աւ. Balthasar.

Բարթոլղիմէոս, մէի մէիւ. Barthelemy.

Բարսեղ, սզի, սղիւ. Basil.

Բաքոս, ի, իւ. Bacchus.

Բենետիկտոս, ի, իւ. Bennet.

Բենիամին, ի, իւ. Benjamin.

Բեռնարդոս, ի, իւ. Bernard.

Բէլ, այ, աւ. Bel.

Բիւրասպի, պեայ, պեաւ. Byraspy.

Բոնավենտուրա, այ, աւ. Bonaventure.

Բուզանդ, այ, աւ. Byzant.

Գաբրիէլ, ի, իւ. Gabriel.

Գաղէնոս, ի, իւ. Galien.

Գասպար, ի, աւ. Gaspard.

Գարեգին, գնի, գնիւ. Garekin.

Գէորգ, այ, աւ. George.

Գլակ, այ, աւ. Kelack.

Գուլիէլմոս, մայ, մաւ. William.

Գրիգոր, ի, իւ. Gregory.

Դամասոս, ի, իւ. Damas, Damasus.

Դանիէլ, ի, իւ. Daniel.

Դարեհ, ի, իւ. Darius.

Դաւիթ, ւթի, or ւթայ, ւթաւ. David.

Դեմետր, ըեայ, ըեաւ. Demetrius; Ceres.

Դեմոսթենէս, նեայ, նեաւ. Demosthenes.

Դիոգէնէս, նեայ, նեաւ. Diogenes.

Դիոդորոս, ի, իւ. Diodorus.

Դիոկղերիանոս , ի , իւ . Diocletian.
 Դիոն , այ , աւ . Dion.
 Դիոնենսիոս , ի , իւ . Denys.
 Դիոս , դիայ , դիաւ . Jupiter.
 Դոմեանոս , ի , իւ . Domitian.
 Դոմինիկոս , ի , իւ . Dominique.
 Եզեկիա , այ , աւ . Ezechiah.
 Եզեկիէլ , ի , իւ . Ezechiel.
 Եզր , ի , աւ . Esdras.
 Եղիա , այի , այիւ . Elias.
 Եղիազար , ու , ու . Eleazar.
 Եղիշէ , էի , էիւ . Elisha.
 Եղիսաբեթ , ի , աւ . Elizabeth.
 Եղիսէ , էի , էիւ . Elisha.
 Ենովկենտիոս , ի , իւ . Innocent.
 Ենովս , այ , աւ . Enos.
 Ենովք , այ , աւ . Enoch.
 Եպիկուրոս , բայ , բաւ . Epicurus.
 Եպիկտետոս , ի , իւ . Epictetus.
 Եպիփան , ու , ու . Epiphanus.
 Եսայի , յեայ , յեաւ . Isaiah.
 Եսաւ , այ , աւ . Esau.
 Եսթեր , այ , աւ . Esther.
 Երանոս , ի , իւ . Irene.
 Երեմիա , այ , աւ . Jeremiah.
 Երուանդ , այ , աւ . Ervand.
 Եւայ , ի , իւ . Eve.
 Եւկղիտէս , տեայ , տեաւ . Euclid.
 Եւսեբիոս , սեբի , or սի , իւ . Eusebius.
 Եւտիքէս , քեայ , քեաւ . Eutyches.
 Եւրիպիդէս , դեայ , դեաւ . Euripides.
 Եփրեմ , ի , or այ , աւ . Ephraim.
 Զաքարիայ , այ , աւ . Zachariah, Zachary.

Զաքէոս , ի , իւ . Zachens.
 Զենոբ , այ , աւ . Zenobius.
 Զենոն , ի , իւ . Zeno.
 Զեւս , այ , աւ . Jupiter.
 Թադէոս , ի , իւ . Thaddeus.
 Թադէս , զեայ , զեաւ . Thales.
 Թերեզիա , այ , աւ . Theresa.
 Թէոդոս , ի , իւ . Theodosius.
 Թէոդորոս , ի , ի . Theodore.
 Թէոփիլոս , լեայ , լեաւ . Theophilus.
 Թոմաս , ու , or այի . այիւ . Thomas.
 Թուրք , քայ , քօք . pl. Turks.
 Իգնատիոս , ի , իւ . Ignatius.
 Իսահակ , ի , աւ . Isaac.
 Իսմայէլ , ի , իւ . Ismael.
 Իսրայէլ , ի , իւ . Israel.
 Լաւրենտիոս , ի , իւ . Laurent.
 Լեոն , ի , իւ . Leon.
 Լիւիոս , ի , իւ . Livy.
 Լուդովիկոս , ի , իւ . Ludovicus , Louis.
 Խոսրոս , այ , or ու , ու . Chosroes , Cosroes.
 Խորէն , այ , աւ . Choren , or Koren.
 Կալվին , or Կալվինոս , ի , իւ . Calvin.
 Կայէն , ի , իւ . Cain.
 Կատարինէ , նեայ , նեաւ . Catharine.
 Կարոլոս , ի , իւ . Charles.
 Կեկիլիա , այ , աւ . Cecil.
 Կեսար , ի , իւ . Cesar.
 Կիկերոն , ի , իւ . Cicero.
 Կիպրիանոս , ի , իւ . Cyprian.
 Կիւրակոս , ի , իւ . Cyriaque.
 Կիւրեղ , զլի , զղաւ . Cyril.
 Կղեմէս , մայ , մաւ . Clement.

- Կոսմաս, մայ, մայիւ. Cosmas.
 Կոմիտաս, այ, աւ. Comitas.
 Կոստանդիանոս, ի, իւ. Constantine.
 Կորնելիոս, լեայ, լեաւ. Cornelius.
 Կրասոս, ի, իւ. Crassus.
 Կրեսոս, ի, իւ. Croesus.
 Հաբէլ, ի, իւ. Abel.
 Հայկ, այ, աւ. Haicus, or Haick.
 Հայք, յոց, յովք. pl. Armenians.
 Հեթում, թմոյ, թմով. Hethum.
 Հելլէնք, լենաց, լենգք. pl. Greeks.
 Հելլենէ, նեայ, նեաւ. Helen, Helena.
 Հենրիկոս, ի, իւ. Henry.
 Հերակլ, ի, իւ. Heraclius, Hercules.
 Հերմէս, մեայ, մեաւ. Mercury.
 Հերոնիմոս, ի, իւ. Jerome.
 Հերովդէս, գի, գիւ. Herod.
 Հեփեսոս, տեայ, տեաւ. Vulcan.
 Հերքիւլէս, լեայ, լեաւ. Hercules.
 Հիպոկրատէս, տեայ, տեաւ. Hippocrates.
 Հոմերոս, ի, իւ. Homer.
 Հրեայ, ըէի, ըէիւ. Jew.
 Ղազար, ու, ու. Lazarus.
 Ղևոնդ, ի, իւ. Leon.
 Ղուկաս, ու, or կայ, ու. Luke.
 Մաղաքիա, այ, աւ. Malachy.
 Մամբրէ, ըէի, ըէիւ. Mambres.
 Մանասէ, սէի, սէիւ. Manasses.
 Մանուէլ, ի, իւ. Emmanuel.
 Մատթիա, այ, աւ. Matthias.
 Մատթէոս, թէի, թէիւ. Matthew.
 Մարթայ, ի, իւ. Martha.
 Մարիամ, ու, աւ. Maria, Mary:

- Մարիբաս , այ , աւ . Maribas.
 Մարկոս , ի , իւ . Mark.
 Մեսիայ , ի , իւ . Messiah.
 Մեսրոբ , այ , աւ . Mesrobe.
 Միհրան , այ , աւ . Mihran.
 Միհրդատ , այ , աւ . Mithridates.
 Մինաս , այ , աւ . Minas.
 Միքայէլ , ի , իւ . Michael.
 Մխիթար , այ , աւ . Mechitar, or Mekitar.
 Մովսէս , ի , իւ . Moses.
 Թադէրա , ի , իւ . Isdegerde, Isdigerdes.
 Թակոբ , այ , աւ . James.
 Թարուծիւն , թեան , թեամբ . Pascal.
 Թեսու , այ , աւ . Joshua.
 ԵՍՍՈՒՍ , ի , իւ . Jesus.
 Թովհաննէս , նու , նու . John.
 Թոյն , յունի , յունիւ . Greek.
 Թովբ , այ , աւ . Job.
 Թովակիմ , այ , աւ . Joachim.
 Թովնան , ու , ու . Jonas.
 Թովսէփ , այ , աւ . Joseph.
 Թովսէպոս , պեայ , պեաւ . Joseph.
 Թուդայ , ի , իւ . Judah.
 Թուդիթ , դթեայ , դթեաւ . Judith.
 Թուլիանոս , ի , իւ . Julian.
 Թուլիոս , լեայ , լեաւ . Julius.
 Խուսիկ , սկան , սկամբ . Jusick.
 Եուստիանոս , ի , իւ . Justinian.
 Նաբուգոդոնոսոր , այ , աւ . Nebuchadnezzar.
 Նեղոս , ի , իւ . Nilus.
 Նեստոր , ի , իւ . Nestor.
 Ներսէհ , ի , իւ . Nersch.

Էս, ի, իւ. Nerses.
 Քեմոս, մայ, մաւ. Nicodemus.
 լայոս, ի, իւ. Nicholas.
 Ն, ի, իւ. Ninus.
 Ն, իւ. Noah.
 Քամ, ալ, աւ. Semiramis.
 Սէ, պէնյ, պէնիւ. Sapor, Scabour.
 Սն, ի, իւ. Simon.
 Սն, ալ, աւ. Susannah.
 Օոս, գեայ, գեաւ. Ovid.
 Սիոս, տեայ, տեաւ. Horace.
 Գ, միգգի, միգգաւ. Hormisdas.
 Օնէս, նեայ, նեաւ. Origen.
 Վք, սկայց, սկեք. pl. Persians.
 Սա, ի, իւ. Paul.
 Սա, ի, իւ. Peter.
 Սպորոս, ալ, աւ. Pythagoras.
 Պոս, ի, իւ. Pilate.
 Պոս, ի, իւ. Pliny.
 Պն, ի, իւ. Plato.
 Սրպոս, ի, իւ. Polycarp.
 Քոս, պէի, պէիւ. Pompey.
 Քր, ի, իւ. Porphyrius.
 Քեոս, մայ, մաւ. Ptolemy.
 Ք, ի, իւ. Procul.
 Րաֆէլ, ի, իւ. Raphael.
 Ր. քելայ, քելաւ. Rachel.
 Րն, բենի, բենիւ. Reuben.
 Ր, ի, իւ. Roch.
 Ր, սայ, սք. pl. Russians.
 Ր, ի, իւ. Sabellius.
 Րեք, նից, նիւք. pl. Saxons.
 Տն, ի, իւ. Solomon.

- Սամուէլ, ի, ի. Samuel.
 Սամիթոն, ի, իւ. Sampson.
 Սառայ, ի, իւ. Sarah.
 Սարգիս, գսի, գսիւ. Sergius.
 Սաւուլ, այ, աւ. Saul.
 Սեղբեստրոս, ի, իւ. Silvester.
 Սենեքայ, ի, իւ. Seneca.
 Սեւերիանոս, ի, իւ. Severinus.
 Սիբիլա, լեայ, լեաւ. Sibyl.
 Սիմոն, ի, իւ. Simon.
 Սեմատ, այ, աւ. Sembat.
 Սոկրատէս, տեայ, տեաւ. Socrates.
 Սոլոն, ի, իւ. Solon.
 Սուքիաս, այ, աւ. Suchias, or Sukias.
 Սոփիա, այ, աւ. Sophia.
 Ստեփաննոս, ի, իւ. Stephen.
 Վահան, այ, աւ. Vahan.
 Վաղարշ, այ, աւ. Valarses.
 Վաղարշակ, այ, աւ. Valarsaces.
 Վառվառէ, ռեայ, ռեաւ. Barbara.
 Վասակ, այ, աւ. Vasack.
 Վարդան, այ, աւ. Vardan.
 Վարդուհի, հւոյ, հեաւ. Rose.
 Վիրգիլիոս, ի, իւ. Virgil.
 Վրք, վրաց, վրք. pl. Georgians.
 Վրամհապուհ, պհոյ, ով. Veramsapore.
 Վրթանէս, նիսի, նիսաւ. Verthanes.
 Տիբեր, ռեայ, ռեաւ. Tiberius.
 Տիգրան, այ, աւ. Tigranes.
 Տիմոթէոս, թեայ, թեաւ. Timotheus.
 Տիտոս, ի, ի. Titus.
 Տովբիթ, այ, աւ. Tobias.
 Տրայիանոս, ի, աւ. Trajan.

ՕՇԻ

Տրդատ , այ , աւ . Tiridates.
 Փայիթոն , ի , իւ . Phaeton.
 Փարաւոն , ի , իւ . Pharoah.
 Փիլիպպոս , ի , իւ . Philip.
 Փոկաս , ու , աւ . Phocas.
 Փոստոս , տայ , տաւ . Phostus.
 Փրանկիսկոս , ի , իւ . Francis.
 Քիոնէ , նեայ , նեաւ . Chione.
 Քսենոփոն , ի , իւ . Xenophon.
 Քսեստոս , ի , իւ . Sixtus.
 Քսերքսէս , քսի , քսիւ . Xerxes.
 Քրիստոս , ի , իւ . Christ.
 Օշին , օշնի , օշնիւ . Aushin.

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՇԽԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆՈՒՍՆՑ

c . . .	Country, Սահման .
cast. .	Castle, Ակրոց .
con . .	Convent, Մենաստան, Վանք .
f . . .	Feminine, Իգական .
ind . .	Indeclinable, Անհղով .
isl. . .	Island, Կղզի .
pen-isl.	Pen-insula, Թերակղզի .
king .	Kingdom, Թագաւորութիւն .
m . . .	Mount, Լեռն .
pl. . .	Plural, Յոգնական .
pro . .	Province, Գաւառ .
riv . .	River, Գետ .
t . . .	Town, Քաղաք .
vil. . .	Village, Գիւղ .

ԱՆՈՒԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՑ

- Աթէնք, *ind. t.* Athens.
Ալման, *ի, աւ.* German.
Ալեքսանդրիա, *այ, աւ.* t. Alexandria.
Ամերիկա, *այ, աւ.* America.
Ամստըրդամ, *այ, աւ.* t. Amsterdam.
Անգլիա, *իայ, աւ.* king. England.
Անի, *հայ, հաւ.* t. Anuy.
Անկիւրիա, *րեայ, րեաւ.* t. Ancyra.
Անտիոք, *այ, աւ.* t. Antioch.
Անքոնայ, *ի, իւ.* t. Ancona.
Ասիա, *այ, or իայ, աւ.* Asia.
Ասորեստան, *ի, աւ.* pro. Assyria.
Ասպահան, *աւ, աւ.* t. Ispahan.
Արաբիա, *իայ, աւ.* pro. Arabia.
Արարատ, *այ, աւ.* pro. and m. Ararat.
Արտաշատ, *աւ, աւ.* t. Artaxate.
Աֆրիկէ, *ի, իւ.* Africa.
Բաբելոն, *ի, իւ.* t. Babylon.
Բագրեւանդ, *այ, աւ.* pro. Bagrevant.
Բաղէշ, *գիշ, գիշաւ.* t. Betlis.
Բաղտա, *այ, աւ.* t. Bagdad.
Բանկալա, *ի, իւ.* king. Bengal.
Բասորա, *այ, աւ.* t. Bassora.
Բարբարոս, *ի, աւ.* Barbarian.

- Բերիա , իոյ , աւ . *t.* Aleppo.
 Բիւզանդիոն , ի , իւ . *t.* Byzantium.
 Բրիտանիա , իոյ , աւ . *king.* Great Britain.
 Գաղղիա , իոյ , աւ . *king.* France.
 Գանգէս , ի , իւ . *riv.* Ganges.
 Գերմանիա , իոյ , աւ . Germany.
 Գլուխ բարի յուսոյ . Cape of Good Hope.
 Դաղմատիա , իոյ , աւ . *c.* Dalmatia.
 Դամասկոս , ի , իւ . *t.* Damascus.
 Դանիա , իոյ , աւ . *king.* Denmark.
 Դանուբ , այ , աւ . *riv.* Danube.
 Դաւրէժ , ըիժայ , ըիժաւ . *t.* Tauris.
 Եգիպտոս , ի , իւ . *pro.* Egypt.
 Եդեսիա , սեայ , սեաւ . *t.* Edessa.
 Եթովպիա , իոյ , աւ . *c.* Ethiopia.
 Ելլադա , այ , աւ . *king.* Greece.
 Եանայ , ի , իւ . *m.* Eina.
 Երասխ , այ , աւ . *riv.* Araxes , Aras.
 Երևան , այ , աւ . *t.* Erivan.
 Երիքով , ի , աւ . *t.* Jericho.
 Երուսաղէմ , ի , աւ . *t.* Jerusalem.
 Եւդոկիա , իոյ , աւ . *t.* Tocat.
 Եւրոպա , իոյ , աւ . Europe.
 Եփրատ , այ , աւ . *riv.* Euphrates.
 Եփեսոս , ի , իւ . *t.* Ephesus.
 Զակիւնթոս , թայ , թու . *isl.* Zante.
 Զէլանդիա , իոյ , աւ . *pro.* Zealand.
 Զմիւռնիա , այ , or իոյ , աւ . *t.* Smyrna.
 Էլմիածին , ծնի , ծնիւ . Etchmiatzin
 (patriarcal seat of the Armenians).
 Թաթարք , ըայ , ըգք . *c.* Tartary.
 Թեսաղոնիկէ , կեայ , կեաւ . *t.* Salonica.
 Թեսսալիա , իոյ , աւ . *pro.* Thessaly.

Թուրք, ի, իւ. Turk.
 Թուրքաստան, այ, աւ. c. Cardistan.
 Թրակիա, իոյ, աւ. c. Thrace.
 Իրլանդիա, ոյ, ով. king. Ireland.
 Իտալիա, իոյ, աւ. c. Italy.
 Լակեդեմոն, այ, աւ. t. Lacedemonia.
 Լիպսիա, այ, աւ. t. Leipsig.
 Լիսպոնա, այ, աւ. t. Lisbon.
 Լոնդոն, ի, իւ. t. London.
 Լուսիտանիա, այ, աւ. king. Portugal.
 Խորասան, այ, աւ. pro. Chorasau.
 Խուժաստան, ի, աւ. pro. Barbary.
 Խրիմ, այ, աւ. c. and pen-isl. Crimea.
 Կարթագինէ, նեայ, նեաւ. t. Carthage.
 Կարին, ընոյ, ընով. t. Erzerum.
 Կեսարիա, ըեայ, ըեաւ. t. Cesaria.
 Կիլիկիէ, or Կիլիկիա, այ, աւ. pro. Cilicia.
 Կիպրոս, ըեայ, ըեաւ. isl. Cyprus.
 Կոստանդնուպոլիս, լսոյ, լսով. t. Constantinople.
 Կովկաս, ու, ու. m. Caucasus.
 Կորնթոս, թեայ, թեաւ. t. Corinth.
 Կրետէ, տեայ, տեաւ. isl. Crete, Candy.
 Հայաստան, ի, աւ. c. Armenia.
 Հայք, յոց, յովք. pl. c. Armenia.
 Հելվեթիա, իոյ, աւ. c. Switzerland.
 Հնդիկք, դկաց, դկոք. c. East Indies.
 Հնդկաստան, ի, աւ. c. Hindostan.
 Հոլլանդայ, ի, իւ. c. Holland.
 Հունգարիա, իոյ, աւ. king. Hungary.
 Հռովմ, այ, աւ. t. Rome.
 Հրէաստան, ի, իւ. pro. Judea.
 Մադագասկար, այ, աւ. isl. Madagascar.

- Մադրիտ , այ , աւ . *t.* Madrid.
 Մակեդոնիա , իոյ , աւ . *pro.* Macedonia.
 Մանազկերա , ի , իւ . *t.* Manascerte.
 Մանտովայ , ի , իւ . *t.* Mantua.
 Մասիս , մասեաց , մասեգք . *pl. m.* Masis.
 Մարսիլիա , այ , or իոյ , աւ . *t.* Marseilles.
 Մէլիտնէ , նոյ , նաւ . *isl.* Malta.
 Մերսին , ի , աւ . *t.* Merdin.
 Մէքքայ , ի , իւ . *t.* Mocha.
 Միլոուան , ի , աւ . *t.* Milan.
 Մծբին , բնայ , բնաւ . *t.* Nisibin.
 Մոլդովիա , իոյ , աւ . *pro.* Moldavia.
 Մոսկով , այ , աւ . *t.* Moscow.
 Մորիտանիա , իոյ , աւ . *pro.* Mauritania.
 Մորաւիա , իոյ , աւ . *pro.* Moravia.
 Մուշ , մշոյ , մշով . *pro.* Mush.
 Յաբոն , ի , աւ . *king.* Japan.
 Յորդանան , ու , աւ . *riv.* Jordan.
 Յունաստան , ի , աւ . *c.* Greece.
 Նախըռւան , ու , աւ . *pro. and t.* Nacchivan, or Nacchitchewan.
 Նեղոս , ի , իւ . *riv.* Nile.
 Նէապոլիս , լեայ , լեաւ . *t.* Naples.
 Նինուէ , ի , իւ . *t.* Nineveh.
 Նորվեգիա , իոյ , աւ . *king.* Norway.
 Շամիրամակերա , ի , իւ . *t.* Shamiramakerd, or Shamiramacerte.
 Շիրազ , այ , աւ . *t.* Shiras.
 Շիրակ , այ , աւ . *pro.* Shirack.
 Ովկիանոս , նու , or սի , սիւ . *Ocean.*
 Պաղէստին , ոյ , աւ . *pro.* Palestine.
 Պատուալոն , ի , իւ . *t.* Padua.
 Պարս . *ind. king.* Persia.

- Պարսկաստան , ի , աւ . *king.* Persia.
 Պեղոպոնիզա , ի . իւ . *pro. and pen-isl.*
 Peloponesus, or Morea.
 Պոլնիա , իոյ , աւ . *king.* Poland.
 Պոնտոս , ի , իւ . Pont Euxin, Black Sea.
 Պուլղարք , բաց , բոք . *pl. c.* Bulgaria.
 Պրուսիա , այ , աւ . *king.* Prussia.
 Ռուսք , սաց , սոք . *pl. king.* Russia.
 Սակսոնիա , իոյ , աւ . *pro.* Saxony.
 Սամարիա , իոյ , աւ . *t.* Samaria.
 Սամոս , այ , աւ . *isl.* Samos.
 Սարդինիա , իոյ , աւ . *isl.* Sardinia.
 Սեբաստիա , իոյ , աւ . *t.* Sebaste.
 Սերվիա , իոյ , աւ . *pro.* Servia.
 Սէյլան , այ , աւ . *pen-isl.* Ceylon.
 Սիկիլեա , իոյ , աւ . *isl.* Sicily.
 Սիրակուսա , այ , աւ . *t.* Syracuse.
 Սլէսիա , սեայ , սեաւ . *pro.* Silesia.
 Սկլաւոնիա , իոյ , աւ . *c.* Sclavonia.
 Սկիւթիա , իոյ , աւ . *c.* Scythia.
 Սկոթիա , իոյ , աւ . *king.* Scotland.
 Սուրաթ , այ , աւ . *t.* Surat.
 Սպանիա , իոյ , աւ . *king.* Spain.
 Սվէսք , տաց , տոք . *pl. king.* Sweden.
 Վալարչակերտ , ի , աւ . *t.* Valarsakerd.
 Վան , այ , աւ . *t.* Van.
 Վանանդ , այ , աւ . *pro.* Vanant.
 Վարսավիա , այ , աւ . *t.* Warsaw.
 Վերոնայ , ի , իւ . *t.* Verona.
 Վենետիկ , տկոյ , տկով . *t.* Venice.
 Վիեննայ , ի , իւ . *t.* Vienna.
 Վիրք , վրաց , վրոք . *pl. pro.* Georgia.
 Տաշկաստան , ի , աւ . *king.* Turkey.

Բերիա, իոյ, աւ. t. Aleppo.
 Բիւզանդիոն, ի, իւ. t. Byzantium.
 Բրիտանիա, իոյ, աւ. king. Great Britain.
 Գաղղիա, իոյ, աւ. king. France.
 Գանգէս, ի, իւ. riv. Ganges.
 Գերմանիա, իոյ, աւ. Germany.
 Գլուխ բարի յուսոյ. Cape of Good Hope.
 Դաղմատիա, իոյ, աւ. c. Dalmatia.
 Դամասկոս, ի, իւ. t. Damascus.
 Դանիա, իոյ, աւ. king. Denmark.
 Դանուբ, այ, աւ. riv. Danube.
 Դաւրէժ, բիժայ, բիժաւ. t. Tauris.
 Եգիպտոս, ի, իւ. pro. Egypt.
 Եդեսիա, սեայ, սեաւ. t. Edessa.
 Եթովպիա, իոյ, աւ. c. Ethiopia.
 Ելլադա, այ, աւ. king. Greece.
 Ետնայ, ի, իւ. m. Etna.
 Երասխ, այ, աւ. riv. Araxes, Aras.
 Երևան, այ, աւ. t. Erivan.
 Երիքով, ի, աւ. t. Jericho.
 Երուսաղէմ, ի, աւ. t. Jerusalem.
 Եւդոկիա, իոյ, աւ. t. Tocat.
 Եւրոպա, իոյ, աւ. Europe.
 Եփրատ, այ, աւ. riv. Euphrates.
 Եփեսոս, ի, իւ. t. Ephesus.
 Զակիւնթոս, թայ, թու. isl. Zante.
 Զելանդիա, իոյ, աւ. pro. Zealand.
 Զմիւռնիա, այ, or իոյ, աւ. t. Smyrna
 Էջմիածին, ծնի, ծնիւ. Etchmiatzin
 (patriarcal seat of the Armenians).
 Թաթարք, ըայ, ըօք. c. Tartary.
 Թեսաղոնիկէ, կեայ, կեաւ. t. Salonica
 Թեսալիա, իոյ, աւ. pro. Thessaly.

- Թուրք, ի, իւ. Turk.
Թուրքաստան, այ, աւ. c. Kurdistan.
Թրակիա, իոյ, աւ. c. Thrace.
Իրլանդիա, ոյ, ով. king. Ireland.
Իտալիա, իոյ, աւ. c. Italy.
Լակեդեմոն, այ, աւ. t. Lacedemonia.
Լիպսիա, այ, աւ. t. Leipsig.
Լիսպոն, այ, աւ. t. Lisbon.
Լոնդոն, ի, իւ. t. London.
Լուսիտանիա, այ, աւ. king. Portugal.
Խորասան, այ, աւ. pro. Chorasani.
Խուժաստան, ի, աւ. pro. Barbary.
Խրիմ, այ, աւ. c. and pen-isl. Crimea.
Կարթագինէ, նեայ, նեաւ. t. Carthage.
Կարին, ընոյ, ընով. t. Erzerum.
Կեսարիա, ըեայ, ըեաւ. t. Cesaria.
Կիլիկի, or Կիլիկիա, այ, աւ. pro. Cilicia.
Կիպրոս, ըեայ, ըեաւ. isl. Cyprus.
Կոստանդնուպոլիս, լսոյ, լով. t. Constantinople.
Կովկաս, ու, ու. m. Caucasus.
Կորնթոս, թեայ, թեաւ. t. Corinth.
Կրետէ, տեայ, տեաւ. isl. Crete, Candy.
Հայաստան, ի, աւ. c. Armenia.
Հայք, յոյ, յով. pl. c. Armenia.
Հելվեթիա, իոյ, աւ. c. Switzerland.
Հնդիկ, գեայ, գեաւ. c. East Indies.
Հնդկաստան, ի, աւ. c. Hindostan.
Հոլլանդայ, ի, իւ. c. Holland.
Հունգարիա, իոյ, աւ. king. Hungary.
Հռովմ, այ, աւ. t. Rome.
Հրէաստան, ի, իւ. pro. Judea.
Մադագասկար, այ, աւ. isl. Madagascar.

Տարսոն , ի , իւ . *t.* Tarson.

Տարոն , այ , աւ . *pro.* Taron.

Տենեդոս , գեայ , գեաւ . *isl.* Tenedos.

Տիգրանակերտ , ի , իւ . *t.* Diarbek.

Տիգրիս , ի , իւ . *riv.* Tigris.

Տրանսիլվանիա , իոյ , աւ . *c.* Transyl-
vania.

Տրապիզոն , այ , աւ . *t.* Trebisond.

Տրովադա , այ , աւ . *t.* Troy.

Տփլիս , այ , աւ . *t.* Teflis.

Փարէզ , *or* Փարիս , ի , իւ . *t.* Paris.

Փիսոն , ի , իւ . *riv.* Phison.

Փիւնիկէ , կիոյ , կեաւ . *pro.* Phenicia.

Փլանդրիա , իոյ , աւ . *pro.* Flandres.

Փլորենտիա , իոյ , աւ . *t.* Florence.

Փռիւգիա , իոյ , աւ . *pro.* Phrygia.

Քերսոն , ի , աւ . *c.* Chersonese.

Քորեբ , այ , աւ . *m.* Horeb.

Քուշանք , նայ , նօք . *pl. c.* Chusistan.

Օդոստա Տաւրինաց . *t.* Turin.

[REDACTED]

[REDACTED]

